

Základní škola a mateřská škola Český Těšín Hrabina, příspěvková organizace  
Ostravská 1710 okres Karviná

## Základní škola

# Školní vzdělávací program Základní školy Český Těšín Ostravská 1710

Platnost od 3. září 2007



Vzdělání je to, co zůstane, když člověk zapomeně všechno, co se naučil

Burrhus Frederic Skinner



## I. Identifikační údaje

[Změna identifikačních údajů v souvislosti se sloučením škol k 1.1. 2012]

### Název školního vzdělávacího programu:

*Školní vzdělávací program  
Základní školy Český Těšín Ostravská 1710*

### A) Předkladatel školního vzdělávacího programu

**Základní škola a mateřská škola Český Těšín Hrabina, příspěvková organizace**

právní forma:  
příspěvková organizace

IČ: 72 545 933  
REDIZO: 691 003 475  
IZO: 181 032 422

Školní vzdělávací program pro

**Základní školu**

Adresa školy:  
Ostravská 1710, 737 01 Český Těšín

Kontakty:  
Telefon: 558 737 284  
E-mail: skola@zsostravska.cz  
www stránky: www.zsostravska.cz

Jméno ředitele:  
Mgr. Rudolf Fiedler

### B) Zřizovatel

Zřizovatel:  
Město Český Těšín

Adresa:  
náměstí ČSA 1, 737 01 Český Těšín, okres Karviná

Kontakt:  
Telefon: 558 713 100



### **C) Platnost dokumentu**

*Školní vzdělávací program Základní školy Český Těšín Ostravská 1710 okres Karviná platí od 3.9. 2007 s účinností od 3.9. 2007.*

č.j.: 117/2007

V Českém Těšíně dne 28. srpna 2007

Mgr. Rudolf Fiedler, ředitel

Definitivní znění projednáno v pedagogické radě dne:

15. října 2007

Projednáno ve Školské radě ZŠ Český Těšín Ostravská 1710 okres Karviná:

8. října 2007





## II. Charakteristika školy

### 1) Organizace a její součásti

Základní škola na Ostravské ul. je úplná základní škola s 1. až 9. ročníky. Je součástí sdružujícího celku Základní škola a mateřská škola Český Těšín Hrabina, příspěvková organizace, Ostravská 1710 737 01 Český Těšín. Právní subjekt sdružuje:

- a) Mateřská škola; kapacita: 200 dětí, IZO: 181 032 538  
Mateřská škola sdružuje: Mateřskou školu na Hornické ul. - tři oddělení  
Mateřskou školu na Hrabinské ul. – tři oddělení  
Mateřskou školu na Ostravské ul. - dvě oddělení
- b) Základní škola; kapacita: 500 žáků; IZO: 102 156 701
- c) Školní družina; kapacita: 135 dětí, IZO: 181 032 571  
Školní družina sdružuje: Školní družinu na Ostravské ul. – dvě oddělení  
Školní družinu na Slezské ul. – tři oddělení
- d) Školní jídelna; kapacita 1 290 strávníků, IZO: 181 032 546  
Školní jídelna sdružuje: Školní jídelnu mateřské školy na Ostravské ul.;  
Školní jídelnu mateřské školy na Hrabinské ul.  
Školní jídelnu základní školy na Zelené ul.
- e) Školní jídelna - výdejna; kapacita: 900 strávníků; IZO: 181 032 554  
Školní jídelna - výdejna sdružuje:  
Český Těšín, Slezská 1740  
Český Těšín, Dukelská 328  
Český Těšín - Horní Žukov, Vělopolská 21  
Český Těšín - Dolní Žukov, Pod Zvonek 91  
Český Těšín, Hornická 1119  
Český Těšín, Masarykovy sady 77  
Český Těšín-Stanislavice, Albrechtická 84  
Český Těšín, Smetanova 170  
Český Těšín-Koňakov, Středová 47  
Český Těšín-Mosty 100  
Český Těšín, Moskevská 162  
Český Těšín, Akátová 1361  
Český Těšín, Frýdecká 691

### 2) Prostorové a materiální podmínky základní školy

#### a) Začlenění školy

Základní škola je školou sídlištního typu, která se nachází nedaleko, asi 10 minut, od městského centra. Základní škola je umístěna v monobloku, je však zřetelně vnitřně členěna na čtyři části, a to na část určenou prvnímu stupni, část vyčleněnou pro druhý stupeň i s odbornými učebnami, na tělocvičnu a na část administrativní, v níž se nacházejí i některé odborné učebny. Šatny se nacházejí v centru monobloku a používají je společně jak první, tak i druhý stupeň. Část určená pro tělocvičnu je jednopodlažní, pavilon 1. stupně je dvoupodlažní, administrativní část leží v prvním podlaží trojpodlažní části 2. stupně.

Ke škole patří úzký pás zelených ploch kolem školy včetně školního zemědělského pozemku o velikosti asi 1000 m<sup>2</sup>.

Přímo se školou sousedí asfaltová plocha, původně patřící ZŠ (dnes ze správy základní školy vyňatá), která sloužila jako volejbalové hřiště a dopravní hřiště. Ze správy školy bylo vyňato rovněž zmodernizované víceúčelové hřiště, na jehož fotbalové ploše je položen umělý trávník tzv. 2. generace. Hřiště je kromě fotbalu možné využívat i pro atletiku a některé další kolek-

tivní sporty. Vynětí hřiště ze správy školy přineslo některé organizační a provozní problémy, ty však nejsou zásadní.

V blízkosti ZŠ na Ostravské ul. se nacházejí další dvě základní školy, kapacitně přibližně stejně velká ZŠ na Slezské ul., směrem do centra města pak ještě ZŠ na Komenského ul..

Naše základní škola má dostatek vlastních prostorů. Počet žáků se v posledních letech stabilizoval kolem čísla 250, žáci jsou rozděleni do 12 kmenových tříd, každá třída má svou kmenovou učebnu. Vzhledem k tomu, že škola ve škol. roce 2006/2007 oslavila 30. výročí své existence, vyvstává pro další období potřeba výměny školního nábytku a tabulí.

#### b) Odborné učebny

Základní škola má v současné době vytvořeny dobré podmínky pro odbornou výuku. Přehled odborných učeben:

Jazyková učebna	2 <sup>1)</sup>
Počítačová učebna	2 <sup>1)</sup>
Fyzikální a chemická učebna	1 <sup>2)</sup>
Přírodopisná učebna	1 <sup>3)</sup>
Učebna hudební výchovy	1
Učebna pracovního vyučování (dílna)	1
Učebna pracovního vyučování (kuchyňka)	1
Studovna - informační centrum	1 <sup>4)</sup>
Žákovská knihovna	1 <sup>5)</sup>

#### c) Kabinety, sklady

Všechny vyučovací předměty mají vyčleněny prostory pro skladování učebních pomůcek. Problémem začíná být jejich postupné zastarávání. Po dohodě s pedagogy využívají učitelé kabinetů i jako míst pro odbornou přípravu a denní pobyt. Sborovna v prvním podlaží slouží jako společná schůzovní místnost.

#### d) Relaxační prostory

Relaxační místnosti jsou 2<sup>6)</sup>, součástí školy je dále venkovní plocha ohraničená stěnami části budovy pro první stupeň a tělocvičnou. Po opravě dláždění bude tato část sloužit žákům jako oddechový prostor o velkých přestávkách.

#### e) Prostory pro hromadné setkávání žáků

Takové prostory, žel, škola nemá. Ke společným shromážděním může omezeně využít vestibulu u hlavního vchodu, v případě pěkného počasí asfaltového hřiště za školou, pro velká shromáždění pak využívá prostor stravovací části školní jídelny.

#### f) Prostory pro zájmovou činnost

---

<sup>1)</sup> Jazyková učebna není sice vybavena např. sluchátkovou aparaturou, je však vybavena výpočetní technikou (každý žák má svůj počítač); především druhá učebna slouží rovněž jako učebna IVT

<sup>2)</sup> Fyzikální a chemická učebna je, jak je zřejmé z názvu, určena pro výuku obou uvedených předmětů

<sup>3)</sup> Přírodopisná učebna je největší učebnou na škole, z tohoto důvodu je chápána jako víceúčelová a byla vybavena interaktivní tabulí a další počítačovou technikou.

<sup>4)</sup> V roce 2007/2008 bude žákům otevřena studovna, v které bude soustředěna vhodná odborná literatura žákovské a učitelské knihovny, k dispozici budou počítače s internetovým připojením.

<sup>5)</sup> Žákovská knihovna soustřeďuje spíše knihy vhodné k externím výpůjčkám, jako studovna slouží od roku 2007/2008 nová studovna.

<sup>6)</sup> Tyto místnosti, jsou postupně vybavovány relaxačními pomůckami včetně např. stolů na stolní tenis, jichž mohou žáci v průběhu dne využívat pro svou relaxaci.

Škola provozuje dvě oddělení školní družiny, která je součástí základní školy. Žáci druhého stupně mají k dispozici pro činnost školního žakovského parlamentu schůzovní místnost vybudovanou z jednoho z kabinetů.

#### g) Šatny, hygienická zařízení

Šatny se nacházejí v prvním podlaží školy, v její centrální části. Každá třída, podle počtu žáků, má k dispozici až dvě uzamykatelné kóje. Šatny jsou vytápěny. Šatny pro tělesnou výchovu jsou přímo v tělocvičně, jsou odděleny na šatny chlapecké a dívčí. Součástí šaten jsou i sprchy, které jsou žákům k dispozici. Svou šatnu má i učebna pracovního vyučování - vaření. Na každém poschodí jsou chlapecké a dívčí záchody s teplou vodou, WC jsou i u tělocvičny. V části pro 1. stupeň ZŠ se nachází i WC pro žáky s tělesným postižením.

Učitelé mají k dispozici vlastní WC, a to oddělená WC pro muže a pro ženy.

Škola v současné době nemá speciální zdravotnickou místnost. Pro dočasné uložení žáků se zdravotními problémy je využívána jedna z relaxačních místností.

#### h) Pracovny pro zaměstnance školy

Své vlastní kanceláře mají k dispozici ředitel školy, jeho zástupce, výchovný poradce, sekretářka školy a ekonomka školy. Učitelé pro svou přípravu a pro denní pobyt využívají kabinetů. Sborovna v prvním podlaží slouží ke schůzovní činnosti, učitelé 1. stupně mají k dispozici tzv, malou sborovnu.

Uklízečky mají svou denní místnost, školník i uklízečky disponují dostatečným množstvím skladů.

### 3) Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy

Vzhledem k tomu, že počet žáků školy nedosahuje plánované kapacity, mají žáci pro pohyb po škole dostatek prostoru. V současné době však nemohou využívat žádný z venkovních prostorů pro pobyt na čerstvém vzduchu o velké přestávce. Délka velké přestávky je omezena na 15 minut, jelikož zahájení výuky i konec výuky jsou limitovány příjezdy a odjezdy autobusů z některých spádových částí.

Stravovací režim i režim pitný je zajišťován v dostatečné míře i kvalitě.

Hygienické podmínky vyhovují dle hygienických kontrol požadavkům příslušných předpisů.

Škola nemá problémy s dodržováním zákazu konzumace alkoholu či kouření.

Ochrana a bezpečnost žáků i zaměstnanců jsou pravidelně vyhodnocovány.

Prostředky první pomoci a hasební prostředky jsou k dispozici v dostatečném množství.

Škola je zařazena jako objekt bez zvýšeného požárního nebezpečí.

Do školy v posledních 5 letech docházejí na první stupeň dva tělesně postižení žáci. Škola však nemá bezbariérový přístup a pro integraci tělesně postižených dětí není vhodně uzpůsobena.

### 4) Psychosociální podmínky

Ve vztahu mezi žáky a pedagogy se neobjevují závažné kolizní vztahy. Žáci mají právo vyjadřovat se k dění ve škole prostřednictvím Školního žakovského parlamentu nebo třídnických hodin. Konfliktní vztahy se neobjevují ani ve vztahu vedení školy a zaměstnanců. Ve škole pracuje odborová organizace, partnerské vztahy jsou kodifikovány kolektivní smlouvou. Pracovní problémy mezi pedagogy a vedením jsou řešeny na pravidelných měsíčních pracovních poradách. Rodičovské schůzky se konají 3x až 4x ročně.

Hodnocení stavu na škole každoročně obsahuje výroční zpráva školy.

Škola měla a má vypracován minimální preventivní program a okamžitě řeší jakékoli vybočení v chování žáků. Prvky šikany a další patologické jevy se stejně jako neomluvená absence objevují minimálně.

### 5) Personální podmínky

Pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb. pro pedagogické pracovníky.

Vedení školy zpracovává každoročně plán dalšího vzdělávání pedagogů dle dlouhodobých i okamžitých potřeb školy.

Škola má výchovného poradce, který pomáhá žákům jak s profesní orientací, tak i při řešení osobních problémů. Škola má rovněž preventistu, který se zabývá dalšími negativními (patologickými) jevy. Škola však z finančních důvodů nedisponuje psychologem, prostřednictvím výchovného poradce ale spolupracuje s příslušnými městskými a okresními institucemi.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou aprobovaní, při snižujícím se počtu žáků a tím i učitelů však nejsme schopni zajistit stoprocentní aprobovanou výuku.

Ve spolupráci škola - výchovný poradce - rodiče jsou pro žáky se SPP zpracovávány individuální vzdělávací plány.

U žáků s tělesným postižením jsou ustaveni speciální pedagogové.

### 6) Dlouhodobé projekty

Škola je dlouhodobě napojena na projekt Slunce do škol. V jeho rámci byl ve škole vybudován z prostředků Státního fondu pro životní prostředí ČR demonstrační fototermitický systém Megasun ST 160 ŠK – solární systém k ohřevu vody.

Škola zpracovala jazykový projekt pro výuku cizích jazyků v 1. a 2. ročníku základní školy Cílené využití smyslového vnímání při výuce cizího jazyka v 1. a 2. třídě ZŠ.

Dále škola zpracovala EVVO projekt „Zachraňte Těšíňanku“.

### 7) Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků

Rodičům jsou poskytovány především informace o prospěchu žáků, a to prostřednictvím žákovských knížek. Další informace získávají na pravidelných rodičovských schůzkách a dále na internetových www stránkách školy.

Ve škole pracuje v souladu se zákonem školská rada, která je funkční.

Druhým rodičovským orgánem je Rodičovský poradní orgán ředitele školy.

### 8) Spolupráce s dalšími institucemi

Speciálně pedagogické centrum Nový Jičín;

AVE Český Těšín

Dům dětí a mládeže Český Těšín

Pedagogicko – psychologická poradna

KaSS (Kulturní a společenské středisko) Český Těšín

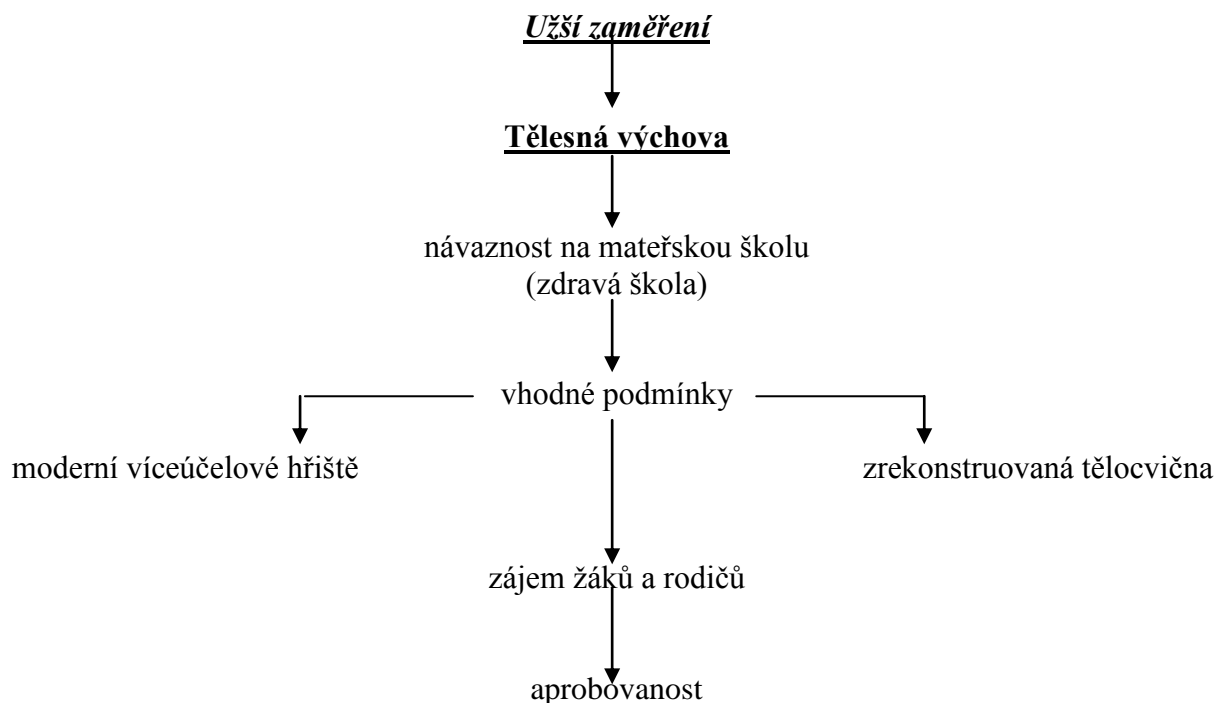
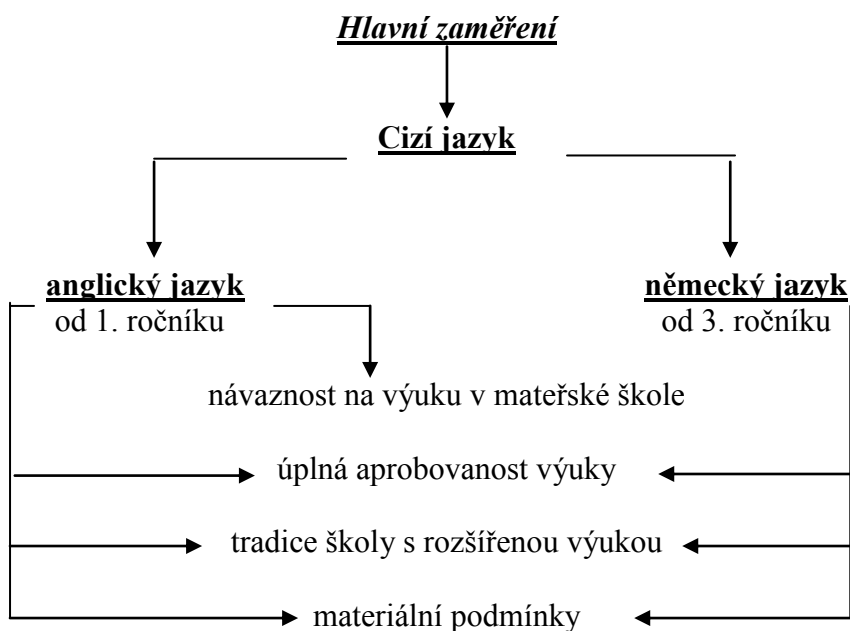
Pedagogické centrum pro polské národnostní školství v Českém Těšíně

Dům dětí a mládeže Český Těšín.

atd.

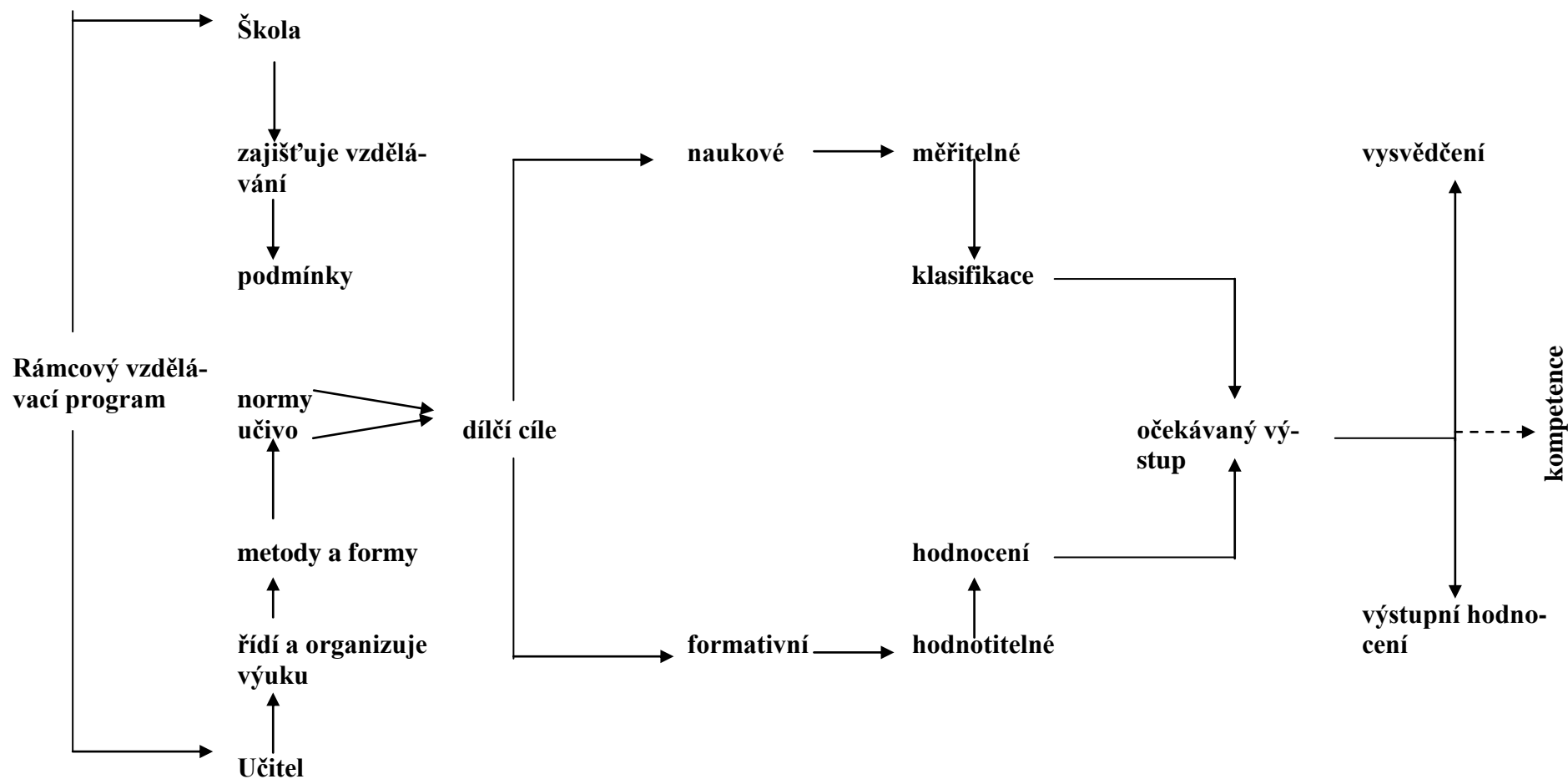
### III. Charakteristika ŠVP

#### A) Zaměření školy



## B) Výchovné a vzdělávací strategie

### 1. Schéma postupu od RVP (rámcového vzdělávacího programu) ke kompetencím



## 2) K schématu B1

Výchovné a vzdělávací strategie Základní školy Český Těšín Ostravská ul. vyplývají ze zá-  
měrů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání rozpracovaných do školní-  
ho vzdělávacího programu naší školy.

Probíhající vztahy mezi RVP na počátku (na vstupu) a mezi kompetencemi žáka na výstupu  
zaznamenává schéma č. 1.

Tzv. klíčové kompetence stojí na samém konci celého popsaného procesu a v ideálním přípa-  
dě jako určitý typ ztotožnění se s vysvědčením a výstupním hodnocením tvoří předpoklad pro  
další žákovo životní vzdělávání a sebevzdělávání, nejsou proto jako takové ve schématu za-  
znamenány, jelikož začínají fungovat ve chvíli, kdy žák opouští školu.

Škola zajišťuje personální, materiální a ekonomické podmínky vzdělávání a garantuje, že ško-  
la neopomene při svém pedagogickém a výchovném působení zařadit do výuky tu obsahovou  
část, která je normativně závazná jako souhrn požadavků na žakovské kompetence a etapové  
očekávané výstupy.

Učitel pak odpovídá za průběh výchovy a vzdělávání tím, že zvolí vhodné učivo a pro reali-  
zaci výuky vybere adekvátní formy, metody a postupy výuky.

Učitel tak s pomocí normy RVP (ŠVP) a volbou učiva a metod a forem své práce stanovuje  
dílní cíle, jichž ve výchově a vzdělávání při práci s žáky postupně dosahuje, přičemž dílní cíle  
po formální stránce rozlišuje na cíle naukové a formativní. Naukovými cíli chápeme ty cíle,  
při jejichž dosažení je možné dosažený výsledek vědomostí měřit a na základě toho klasifiko-  
vat. Naopak formativními cíli chápeme ty, jejichž výsledky není možné přímo měřit, jsou  
pouze hodnotitelné, a tudíž je možné je hodnotit nejlépe slovně. Syntéza klasifikace a hodno-  
cení, tedy výchovy a vzdělání, pak tvoří očekávaný výstup, který má na výstupu podobu eta-  
pového a závěrečného vysvědčení a slovního výstupního hodnocení.

### 3. Výchovné a vzdělávací strategie

V oblasti přístupu k žákovi chceme naplňovat následující strategii, která se opírá o myšlenky, které zformuloval německý pedagog Hartmut von Hentig do tzv. **Sokratovy přísahy**:

#### **Sokratova přísaha učitele**

„Jako učitel a vychovatel se zavazuji:

- respektovat individuální zvláštnosti každého dítěte a v případě potřeby je bránit,
- odpovídat za nepoškození jeho tělesného a duševního vývoje,
- dbát na jeho vývoj, naslouchat mu, brát ho vážně,
- hledat jeho souhlas ke všemu, co činím s jeho osobou tak, jak bych to dělal v případě dospělých,
- vysvětlovat zákonitosti vývoje dítěte v jeho prospěch - rozvíjet a podporovat jeho vlohy,
- akceptovat jeho slabosti a být mu oporou při překonávání strachu a viny, zloby a lži, pochyb a nedůvěry, nedůtklivosti a sobectví, tedy všude tam, kde to potřebuje,
- nepodlamovat dítěti vůli ani tehdy, když se zdá jeho jednání nesmyslné, ale pomoci mu ovládnout vůli rozumem,
- připravit dítě pro převzetí zodpovědnosti ve společnosti,
- nechat mu poznat, jaký je svět bez toho, že by ho podrobil,
- umožnit dítěti, aby se dozvědělo, co je - *dobrý život*,
- dát mu vizi lepšího světa a jistotu, že je jí možné dosáhnout,
- učit ho pravdomluvnosti..“

*Hentig, Hartmut von: Die Schule neu denken. München, Carl Hanser 1993. S.250*

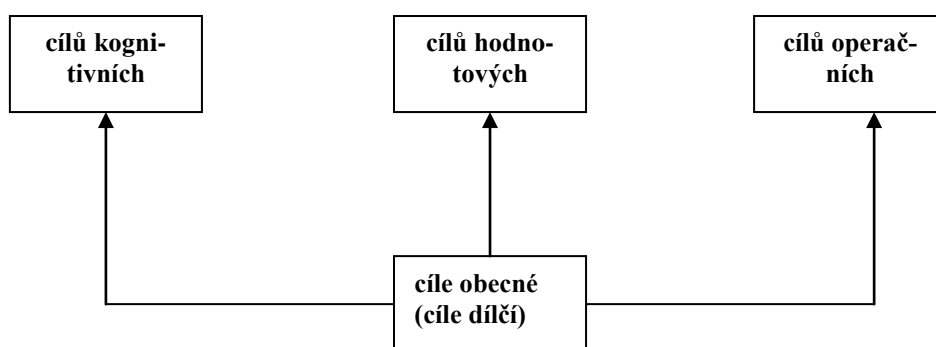


#### 4. Obsah a cíle

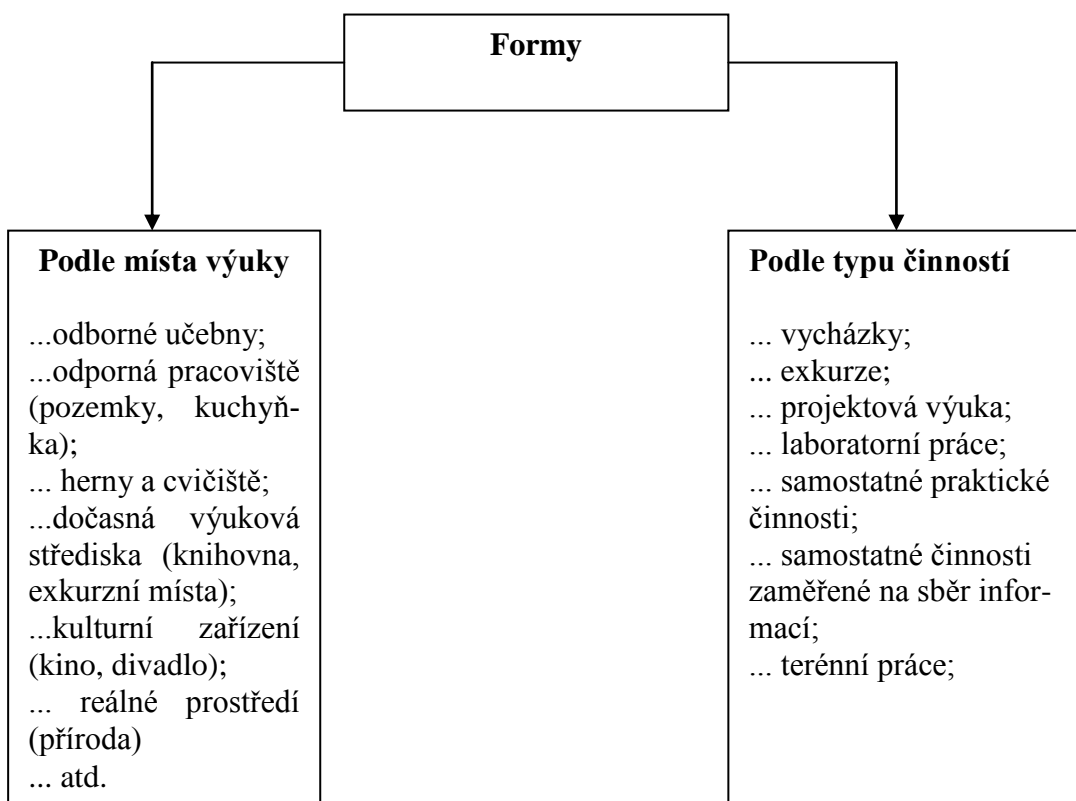
Inovace vzdělávání a výchovy nespočívá v inovaci vzdělávacích obsahů, ale v inovaci metod, jimiž chceme inovace vzdělávacích a výchovných cílů dosáhnout.

Je proto bezpodmínečně nutné, abychom se v naší výchovné a vzdělávací praxi zaměřili na vyvážené stanovování výukových a formativních cílů v podobě dílčích cílů a z obsahu jednotlivých vzdělávacích oborů vybírali takové učivo, které pak s žáky probereme takovými metodami (při vhodně stanovené formě), které nám co nejlépe pomohou dosáhnout stanovených cílů a jejich naplňováním se přiblížit co nejvíce požadovaným kompetencím.

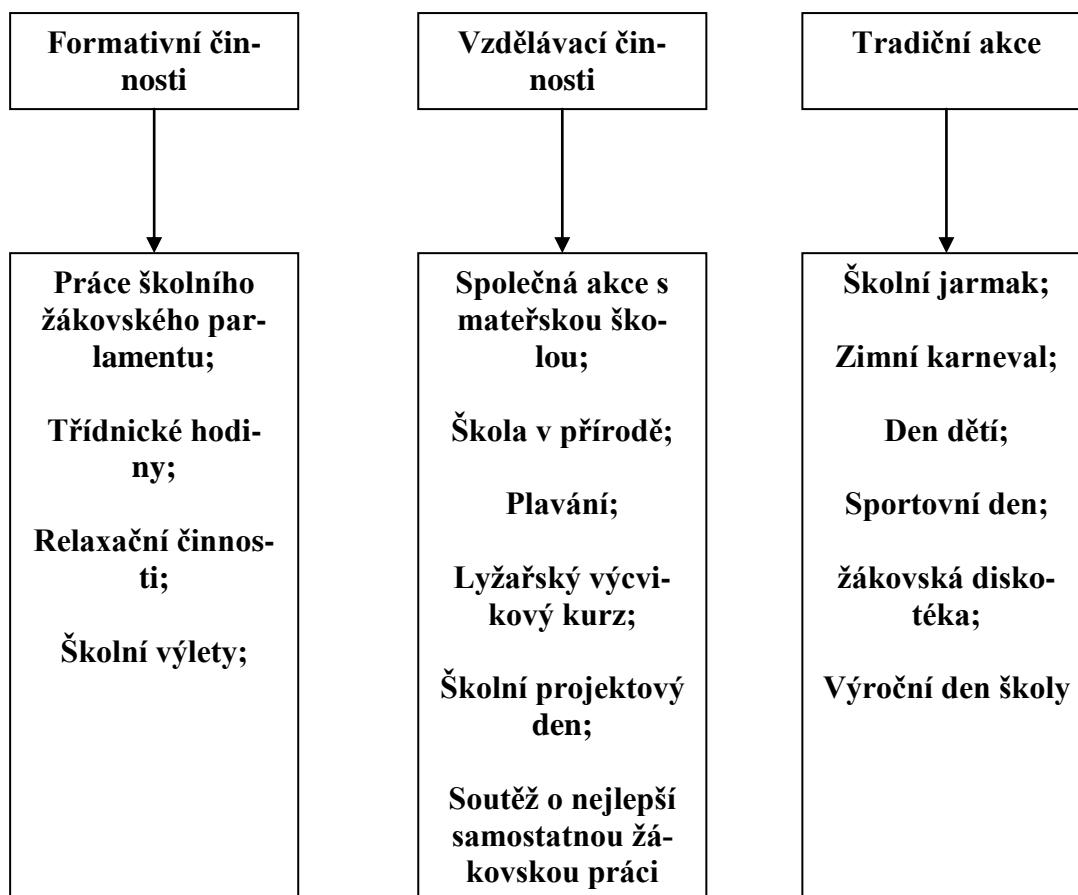
Při výběru učiva proto budeme přemýšlet nad stanovením obecného cíle v oblastech



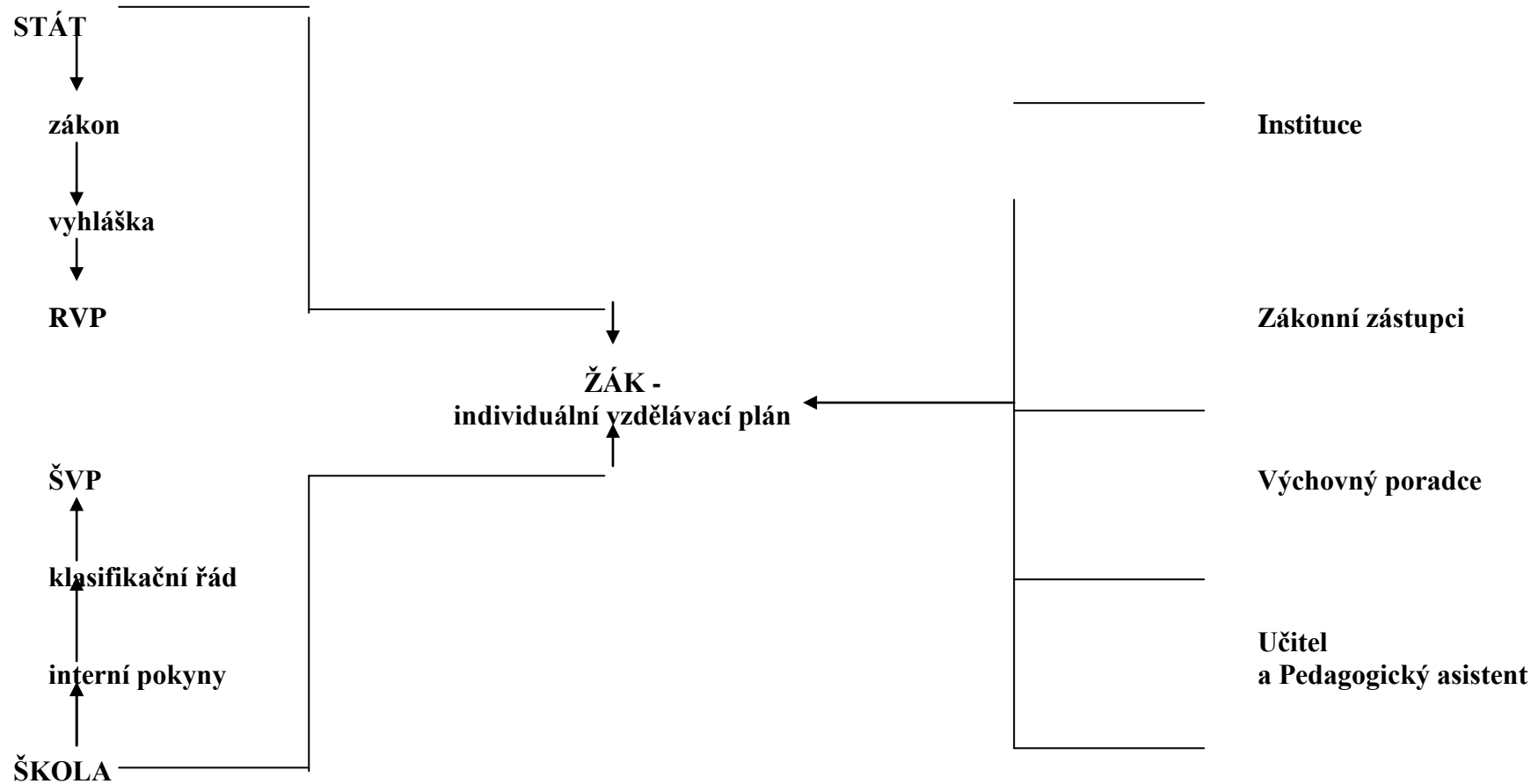
a zaměříme se zejména na metody aktivního učení a metody kooperativního učení a vyučování při užití především forem uvedených níže.



Při naplňování strategických cílů školy se zaměříme na tyto tradiční činnosti s žáky a na níže uvedené akce školy:

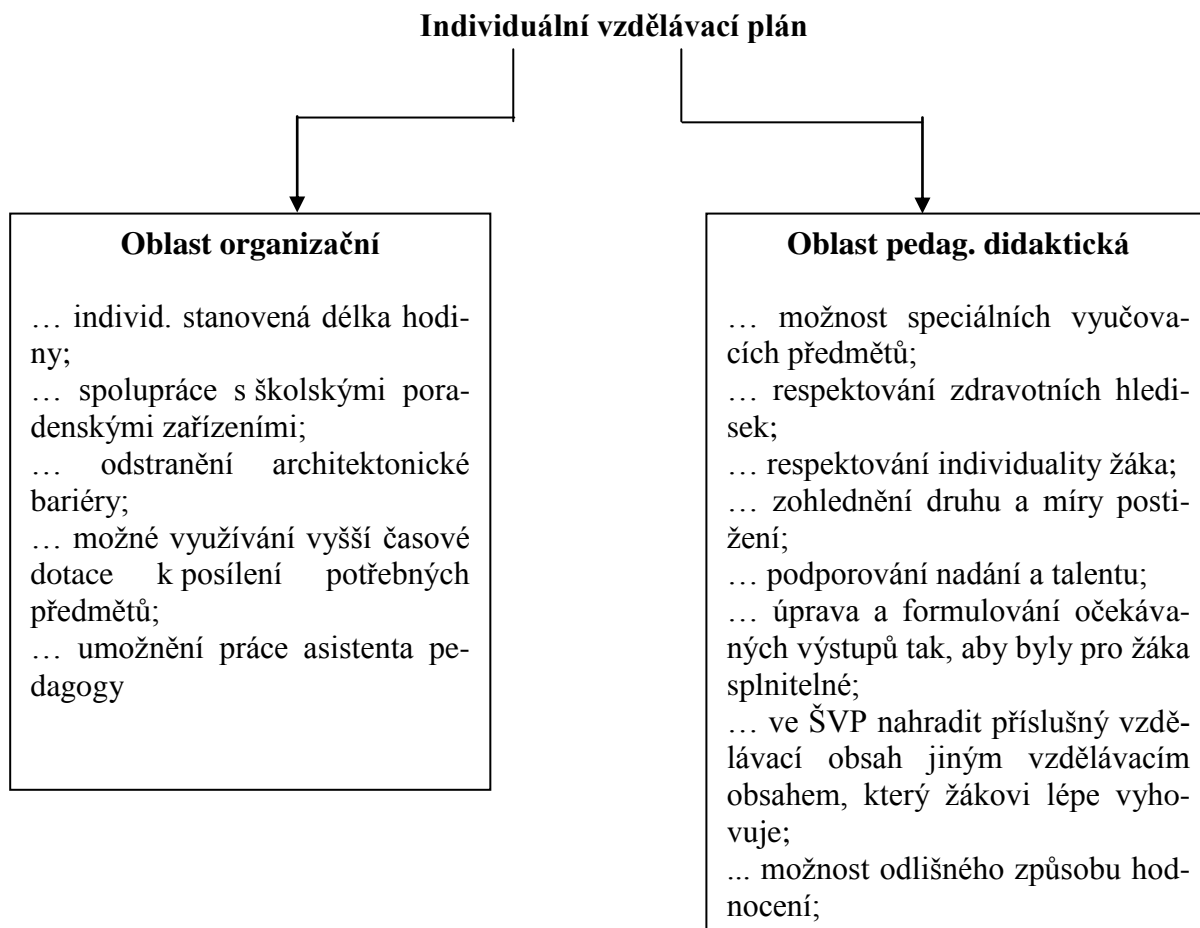


### C) Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

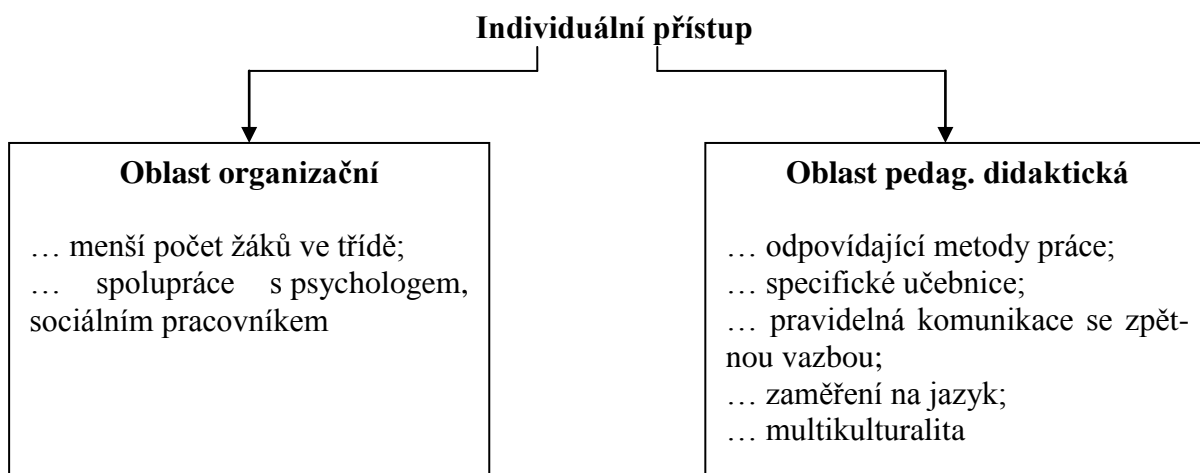


## 1. Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

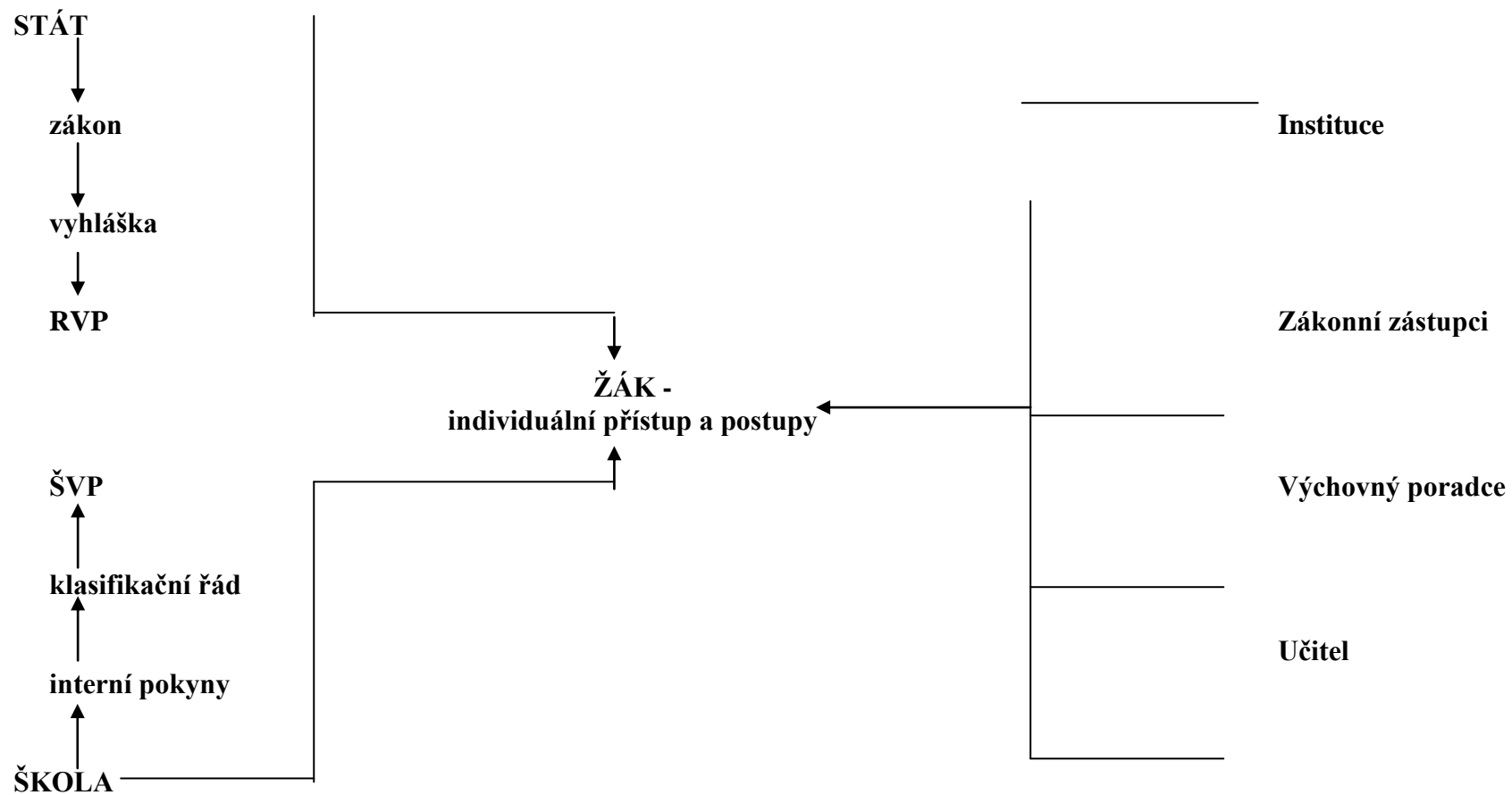
Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se v naší škole uskutečňuje *individuální integrací do běžných tříd*.



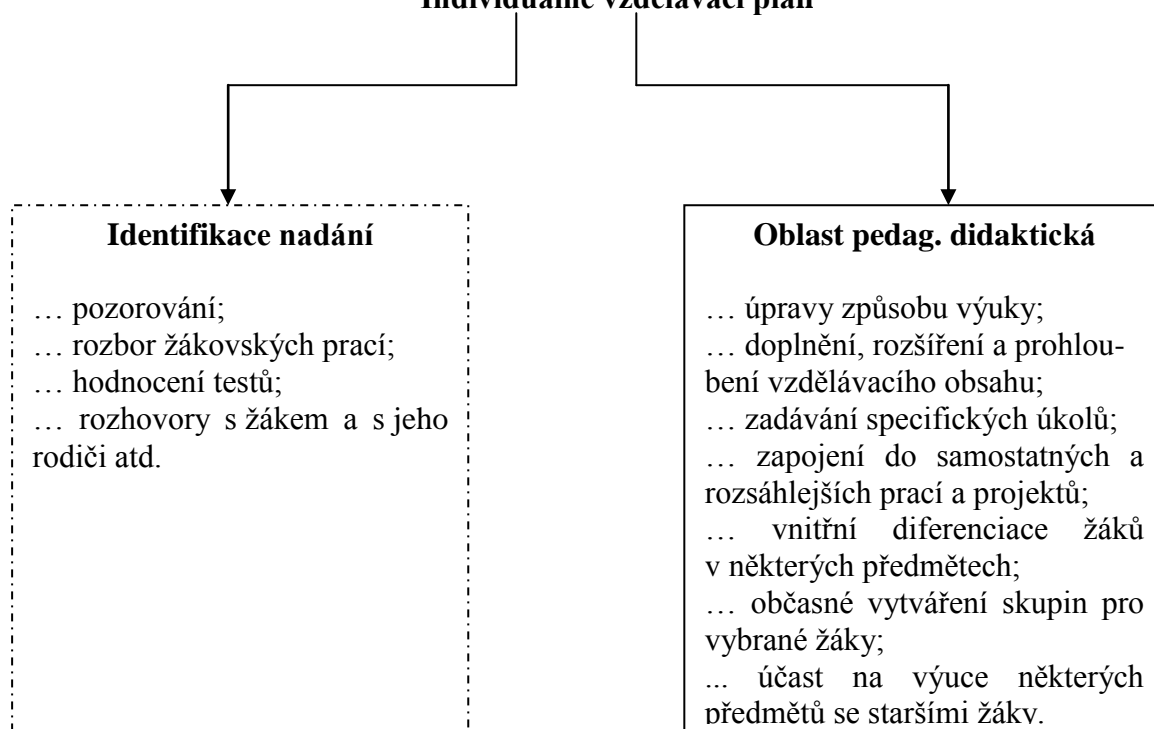
## 2. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním



### D) Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných



## Individuálně vzdělávací plán







## E) Stanovení obecných cílů k dosažení kompetencí

### 1) Kompetence k učení

<p>Žák</p> <p>... vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení;</p> <p>... vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě;</p> <p>... operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, <i>propojuje</i> do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy;</p> <p>... samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti;</p> <p>... poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich;</p>
--

#### a) Obecné cíle k dosažení kompetencí k učení

#### Povedeme žáka k tomu, aby na dvou úrovních výstupů uměl

v 5. ročníku	v 9. ročníku
... odhadnout, který způsoby školní i domácí přípravy mu nejvíc vyhovuje, aby uměl použít ty, které se mu nejvíc osvědčily;	... rozpoznat, jaké metody a způsoby učení jsou pro něj nejefektivnější, a vědomě je používal;
... požádat spolužáky o klid k práci tehdy, je-li jimi rušen; naopak on sám respektuje tutéž potřebu svých spolužáků;	... vytvářet si optimální podmínky pro vlastní učení;
... poradit se s kompetentní osobou za jeho vzdělávání na podmínkách (místo, čas, doba trvání) konzultace, potřebuje-li to;	... poznat, kdy je pro učení vhodné spolupracovat a komunikovat, a kdy se naopak izolovat;
<p>... dodržovat přestávky a nevyplňovat je doháněním zmeškané práce nebo domácích úkolů;</p> <p>... připravovat se na vyučování průběžně;</p> <p>... střídat přípravu s odpočinkem a relaxací;</p>	<p>... dodržovat psychohygienu učení;</p> <p>... během učení a domácí přípravy pravidelně a dle svých potřeb relaxovat způsobem, který jemu samotnému vyhovuje;</p>
<p>... aktivně vstupovat do výuky, je-li pro něho probírané učivo málo srozumitelné, obtížné, či naopak příliš triviální;</p> <p>... nebát se zeptat, požádat o vysvětlení;</p> <p>... zajímat se o možnosti získání dalších poznatků o tématu, které ho zaujalo;</p>	<p>... ovlivňovat postup výuky a učení tak, aby pro něj byly přínosné;</p> <p>... zajímat se o alternativní zdroje informací;</p>
<p>... přizpůsobovat se různým výukovým aktivitám;</p> <p>... ve spolupráci s učitelem navrhnout svůj způsob učení;</p>	<p>... při učení volit takovou aktivitu, která se mu z osobního hlediska či vzhledem k charakteru úkolu jeví jako nejvýhodnější, svou volbu zdůvodnit (samostatná práce při studiu odborného textu, skupinová práce při vytváření dlouhodobého projektu apod.);</p>

...s porozuměním textu zpracovat pod vedením učitele přiměřeně dlouhé poznámky z učebnice či výkladu; a správně je strukturovat;	... samostatně zpracovávat výpisky i práce rozsáhlejšího formátu a charakteru (reflexe, referáty, seminární práce, projekty) a správně je strukturovat;
... vysvětlit a uvést příklady, jak se může konkrétní učivo, informace nebo dovednost z výuky hodit v jeho osobním životě;	... vysvětlit smysl toho, proč si osvojuje a zpracovává různé druhy poznatků a dovedností a jak by se daly využít v jeho dalším studiu, práci nebo v osobním životě;
... nebát se poradit se s učitelem a poradit se, jak by mohl své výsledky zlepšit;  ... nestydět se chodit na doučování;  ... nezlehčovat nepříznivé hodnocení ze strany učitele, ale chápe jej jako podnět k další práci a učení;	... rozpoznat překážky a problémy v učení;  přijímat zpětnou vazbu i kritiku a vytvářet plán dalšího zlepšování;
... nevysmívat se ostatním za nesprávnou odpověď; pokud se jí dopustí sám, nevymlouvat se na falešné příčiny;	... identifikovat vlastní chybu a zjistit její příčinu, nevnímat ji jako selhání a ostudu, nenechat se jí odradit, ale hledat způsoby její nápravy; změnit zvolenou cestu tehdy, když se přesvědčí o omylu nebo bezvýchodnosti;
... vytvářet (či spoluvytvářet) kritéria pro hodnocení své práce;  ... ústně i písemně se ohodnotit (deníky, dotazníky sebehodnocení);	... vytvářet (či spoluvytvářet) kritéria pro hodnocení své práce;  ... ústně i písemně se ohodnotit (deníky, dotazníky sebehodnocení);
.. jednoduše popisovat, jak pracoval na určitém úkolu, co ho bavilo, co se mu dařilo, co se mu nedařilo nebo v čem udělal chybu;	... v případě potřeby přehodnocovat vlastní postupy učení;
.. rozlišit stěžejní cíle od těch méně důležitých a předem si rozvrhnout čas na potřebnou přípravu;	... pro učení samostatně zvolit cíl na základě vlastních priorit (např. budoucí studium);  ...určit časový výhled a vystavit plán postupu učení;
... vypracovat jednoduchý úkol s využitím nabídnutých informačních zdrojů;	... využívat různé zdroje informací (knihy, encyklopedie, příručky, tabulky, grafy, tisk, lidé, internet...); vyhodnotit a obhájit použitý zdroj;
... formulovat, jaký význam má získaná informace pro běžný život, a propojit nově získané informace s předešlými zkušenostmi;	... získané informace chápat včetně souvislostí a vysvětlit je (formuluje hlavní myšlenku, vyjádří vlastními slovy obsah získaných informací i jejich význam);

## 2. Kompetence k řešení problémů

<p><b>Žák</b>          ... vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností;</p>
<p>... vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému;</p>
<p>... samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy;</p>
<p>... ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů;</p>
<p>... kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí;</p>

### b) Obecné cíle k dosažení kompetencí k řešení problémů

#### Povedeme žáka k tomu, aby na dvou úrovních výstupů dokázal

v 5. ročníku	v 9. ročníku
... sám nebo ve spolupráci s učitelem pojmenovat problém;	
... určit koho a čeho se problém týká;	... identifikovat účastníky a složky problému a identifikovat, které jsou v problému proměnné a jaké jsou jejich vzájemné vztahy;
... odhadnout, co způsobuje problém;	... rozpoznat příčinu a důsledek a vztah mezi nimi;
... rozpoznat, zda se již setkal s podobným problémem;	... rozpoznat, v čem je problém, který řeší, podobný či odlišný s dříve známými problémy, a určit, v čem se problémy liší a v čem se shodují;
... identifikovat alespoň jedno místo, které je z hlediska řešení problému rizikové;	... identifikovat, která místa/složky v problému nebo v postupu řešení jsou rizikové;
... posoudit, jak by problém viděl někdo jiný;	... problém analyzovat z různých hledisek;
... při řešení jednoduchého problému předvídat, jaké situace by mohly nastat;	... při řešení problému předvídat, jaké situace by mohly nastat;
... vytvářet a využívat vizuální znázornění jednoduchého/známého problému;	... vytvářet a využívat vizuální znázornění problému;
... formulovat jednoduchou hypotézu	... formulovat hypotézy na základě dostupných informací;
... posoudit/zjistit, zda může jednoduchý/známý problém vyřešit s tím, co ví;	... posoudit/zjistit, zda lze problém řešit s využitím zadaných informací;
... poznat, že chybí informace nutné k vyřešení jednoduchého problému, a alespoň jednu identifikovat;	rozhodnout, které informace nutné k řešení problému nejsou k dispozici;
... navrhnout možnosti, kterých by při řešení mohl použít;	... navrhnout postup, který by při řešení mohl použít;
... vybírat vhodnější řešení z navržených možností a obhájit je;	... vyhodnotit různé vlastní i předložené varianty řešení a rozhodnout se mezi nimi;

... samostatně nebo s pomocí učitele systematicky postupovat při řešení jednoduchého problému;	... postupovat systematicky při řešení problému, hodnotit dosažení dílčích cílů a stanovovat další;
... pokračovat v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný;	... pokračovat v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný; zjišťovat příčiny neúspěchu a cesty k jejich odstranění;
... nečekat na nabídnutí hotového řešení a začínat řešit problém sám či s menší pomocí;	... nečekat na impulsy a hotová řešení, ale pouštět se do analýzy problému sám;
... rozpoznat a uvědomit si s menší pomocí spolužáka nebo učitele chybu v řešení a opravit ji;	... diagnostikovat chyby a navrhopat nové řešení;
... pokusit se v případě jednoduchého problému vyvinout novou hypotézu, když se předchozí ukázala mylná;	... vyvíjet nové hypotézy poté, co se předchozí ukázaly mylné;
... navrhnout jednoduchý experiment pro ověření jednoduché hypotézy;	... navrhnout experiment pro ověření hypotézy;
... provést jednoduchý experiment;	... provést experiment
... zaznamenávat postup a výsledky jednoduchého experimentu;	... zaznamenávat postup a výsledky empirického zkoumání;
... vyhodnocovat výsledky jednoduchého experimentu;	... vyhodnocovat experiment z hlediska výsledku i postupu;
... samostatně nebo s pomocí učitele či spolužáků vyvodit závěry z poznatků získaných prostřednictvím jednoduchého experimentu;	... vyvodit závěry ze získaných experimentálních poznatků.
... využít výsledných řešení v konkrétních situacích;	... aplikovat výsledná řešení v konkrétních situacích; zobecnit výsledná řešení;
... změnit své závěry na základě nových informací.	... změnit své závěry na základě nových informací či změněných podmínek;
... vysvětlit konkrétní důsledky výsledných řešení – přínosy a nežádoucí dopady;	... vysvětlit konkrétní důsledky výsledných řešení – přínosy a nežádoucí dopady, navrhnout opatření vedoucí ke zmírnění či vyloučení negativních důsledků navrhaných řešení;

### 3. Kompetence komunikativní

Žák ... formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu;
... naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje;
... rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
... využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
... využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi;

#### c) Obecné cíle k dosažení kompetencí komunikativních

#### Povedeme žáka k tomu, aby na dvou úrovních výstupů byl schopen

v 5. ročníku	v 9. ročníku
... v textu, promluvě či jiném záznamu najít ty myšlenky a místa, které jsou vzhledem k zadanému úkolu klíčové, a stručně je shrnout;	... v textu, promluvě či jiném záznamu pojmenovat hlavní myšlenky a stručně je shrnout; určit, kde jsou klíčová místa;
... v různých zdrojích, které má k dispozici, najít informace, které souvisejí s tématem, o němž s učitelem a spolužáky diskutují;	... k tématu si z různých zdrojů vybrat takové informace, které podle svého úsudku potřebuje k dalšímu řešení úkolu, porovnat je s informacemi, které již měl k dispozici, a propojit je;
... poznat, které informace v textu si protirečí;	... poznat, když si informace protirečí;
... porovnat různá tvrzení k danému tématu, poznat, když se od sebe liší;	... v různých zdrojích si ověřit, zda jsou informace pravdivé, a připravit si argumenty pro zdůvodnění svého názoru na ně;
... k získávání a výměně informací využít základní funkce informačních a komunikačních prostředků a technologií, v dané situaci použít informační a komunikační prostředky nebo technologie, které ovládá;	... k získání a výměně informací účelně využít různé informační a komunikační prostředky a technologie, podle situace vybrat a použít takové informační a komunikační prostředky nebo technologie, které nejlépe vyhovují situaci a okolnostem (internet, e-mail, telefonický rozhovor apod.);
... s pomocí učitele poznat, kdy je s ním v textu manipulováno (když text nezdůvodňuje, a jen konstatuje, zdůvodňuje nelogicky, tvrzení nedává smysl apod.);	... rozpozná místa, použité prostředky nebo informace, které jsou v daném kontextu použity manipulativně;
... používat správné termíny a výstižné výrazy, které souvisejí s daným tématem; vysvětlit ostatním termín, který použil, v případě, že mu neporozuměli;	... vyjádřit se tak, aby mu ostatní rozuměli, používat pro to jednoznačná a výstižná pojmenování;  ... pokud je to třeba, najít jiné výrazy, kterými ostatním lépe vysvětlí, co měl na mysli; vyhýbat se parazitním výrazům;
... k vyjádření používat grafických znázornění a symbolických prostředků;	... k vyjádření používat grafických znázornění a symbolických prostředků;

... při popisu a vyprávění postupovat chronologicky od začátku do konce, najít příčiny a následky dané situace a popsat je;	... při vyjadřování uspořádat informace logicky podle časových, místních, příčinných a dějových souvislostí;
... myšlenku, prožitek nebo příběh podávat písemně s jasnou logikou od začátku do konce, neztrácet se v podrobnostech;	... své sdělení vyjádřit písemně uceleně, se souvislou stavbou vět, odstavců a celého textu, se zaměřením na věc i s ohledem na svého adresáta a záměr sdělení;
... pro jednotlivce i pro celou třídu srozumitelně vyslovit svou myšlenku, shrnout nejdůležitější informace, které se dočetl nebo které vybral z ústního projevu druhého, a stručně a srozumitelně je sdělit ostatním; souvisle a zřetelně vyprávět krátký příběh nebo popisovat jednoduchou situaci, uvědomovat si přítomnost posluchačů;	... před známým i neznámým publikem přednést své sdělení uceleně a srozumitelně; připravit si a použít poznámky tak, aby to jeho vystoupení nerušilo;
... rozlišit, zda mluví se svým vrstevníkem (dítětem) nebo s dospělým, se známým nebo neznámým člověkem a přizpůsobit tomu svou mluvu;	... rozlišit, co chce sdělit, v jaké situaci to sděluje a komu to sděluje, a v závislosti na tom použít vhodné jazykové prostředky;
... při mluvení s jinými osobami sledovat jejich chování a reagovat na ně;	... přizpůsobit délku a náročnost mluveného projevu typu publika a jeho odezvě v průběhu své promluvy;
... mluvit nahlas a zřetelně, přímo k adresátům, „řeč těla“ přizpůsobit sdělení;	... mluvit výrazně, aby sdělil smysl, tempo přizpůsobovat adresátovi i obsahu, ovládat mimiku i gesta;
... vyslechnout druhého, aniž by ho zbytečně přerušoval;  ... udržovat s mluvčím oční kontakt;	... dávat druhým lidem najevo, že jim naslouchá tím, že s nimi udržuje oční kontakt;  ... svou mimikou dávat najevo vstřícnost; verbálně i neverbálně dávat najevo porozumění pro pocity druhého (přítakává);
... za pomoci starších osob nebo svých vrstevníků navazovat v kolektivu nové kontakty a domlouvat se s osobami, které dosud neznal;	... navázat sám nový kontakt i s osobou, kterou dosud neznal, oslovit ji jako první a přizpůsobit se jejím možnostem komunikace;
... při nepochopení se zeptat, jak to mluvčí myslel;	... ujišťovat se, že druhému porozuměl tím, že klade mluvčímu doplňující otázky po smyslu sdělení („Znamená to tedy to, že...“); parafrázovat to, co druhý řekl („Jestli ti/vám dobře rozumím, jde o to...“)
... odpovědět na položenou otázku, říct svůj názor na věc;	... v diskusi využívat myšlenky druhých jako východiska pro svá sdělení a navazovat na ně; povzbuzovat skupinu k produkování dalších nápadů, názorů, návrhů, iniciativně přicházet s vlastními nápady;
... v případě nesouhlasu říct to tak, aby druhého neurazil, zformulovat, proč nesouhlasit;	... zaujmout nesouhlasné nebo kritické stanovisko konstruktivním způsobem (namítá či nesouhlasí vždy způsobem, který vyzdvihuje věcnou podstatu a nikoli osobní vztahy), svůj názor zdůvodnit;
... přihlásit se o slovo, řídit se pravidly diskuse, která si se skupinou dohodl, v diskusi upozornit, když něčí vstup nepatří k hlavnímu tématu;	... rozpoznat téma a cíl diskuse, odlišit nápady a otázky, které k jádru věci nepatří, poukázat na procedurální vady v diskusi (odklon od tématu, pořadí vstupů, omyl v pochopení výroku, rozpor zápisu a průběhu jednání);
... v diskusi mluvit tak, aby mu ostatní rozuměli;	... diskutovat k věci, srozumitelně vysvětlovat své myšlenky, postoje, argumenty; nezavádět diskusi stranou; udržovat přehled o tom, které body se již probraly, a pro návrat k již vyřízeným se rozhodovat odůvodněně;

	... shrnout, k čemu skupina v diskusi dospěla;
... respektovat odlišné názory;	... zamýšlet se nad názory, které se liší od jeho vlastních; ve světle nových příspěvků přehodnocovat svůj předchozí názor, případně ho upravovat v situaci, kdy ho argumenty druhého přesvědčily;  ... akceptovat, že výsledkem diskuse nemusí být vždy shoda;
... popisovat, co se mu nelíbí na názoru či výsledku práce druhé osoby, nikoliv na osobě samotné;	... popisovat, co se mu nelíbí na názoru či výsledku práce druhé osoby, nikoliv na osobě samotné;
... obhajovat svůj názor asertivním způsobem (důrazně, ale slušně);	... obhajovat svůj názor asertivním způsobem (důrazně, ale slušně); předkládat konkrétní argumenty i proti většinovému mínění, je-li přesvědčen o jeho správnosti;
... spolupodílet se na utváření pravidel komunikace ve třídě;	... spolupodílet se na utváření pravidel komunikace mezi učiteli, žáky, celé školy;

#### 4. Kompetence sociální a personální

Žák ... účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce;
... podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá;
... přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají;
... vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty;

#### d) Obecné cíle k dosažení kompetencí sociálních a personálních

#### Povedeme žáka k tomu, aby na dvou úrovních výstupů dokázal

v 5. ročníku	v 9. ročníku
... probrat před zahájením činností vlastními slovy s ostatními ve skupině zadaný úkol;	... analyzovat ve skupině problémovou situaci a určit, co je úkolem (použije svou klíčovou kompetenci k řešení problémů);
... rozdělit ve skupině role, které jsou v zadání vymezeny;	... rozdělit ve skupině úkol na části a přijme svou část, včetně zodpovědnosti za její plnění;
... vymezit spolu s ostatními kritéria dobře odvedené práce nebo objasnit ta, která skupina dostala spolu s úkolem;	... k úkolu vytvářet kritéria toho, jak bude vypadat dobře odvedená práce;
... upravit pracovní místo, aby se skupině dobře pracovalo;	... zajistit podmínky (nástroje, materiál a prostor);  ... dbát, aby komunikace mezi členy týmu byla pro všechny stejně dostupná;
... dodržovat termín splnění úkolu, plnit mezitermíny dohodnuté s učitelem;	... stanovit s ostatními časy pro splnění úkolů (harmonogram práce), v dlouhodobém úkolu hlídat mezičasy i závěrečný termín;
... spolupodílet se na vytvoření pravidel spolupráce; domluvená pravidla dodržovat, upozornit na jejich porušení;	... pracovat podle zažitých pravidel spolupráce, a pokud vyvstane potřeba, pravidla pro danou situaci aktualizovat;
... plnit jednoduché úkoly s menším počtem kroků, plnit jasné role s návodem a dotahovat je do konce;	... rozpoznat, kdy je úkol (jeho etapa) hotov, a že je čas přejít k další etapě; dotahovat celý úkol do konce (včetně vyhodnocení nebo úklidu apod.);
... při potížích se svou částí práce hledat pomoc nejprve u spolužáků, či v knihách a v jiných zdrojích, nakonec u učitele;	... při potížích se svou částí práce se snažit najít příčiny; při závažných potížích celé skupiny zastavovat práci a hledat, kde v dosavadním postupu došlo k chybě;
... ochotně vyhovět při žádosti o pomoc;	... v případě potřeby nabídnout svou pomoc;
... postarat se o hotové dílo.	... samostatně (individuálně i jako členové skupiny) se postarat o hotové dílo;
... udržovat pracovní pořádek, po skončení práce se v čase vymezeném učitelem nebo pravidly postarat o úklid;	... po skončení práce se postarat o úklid;



... sledovat práci celé skupiny, jednotlivců i sebe a hodnotit ji podle modelu, s pomocí pracovního listu nebo podle kritérií připravených učitelem;	... hodnotit práci svého týmu, jednotlivců i sebe podle kritérií, která si skupina vytvořila ve fázi přípravy;
... pod vedením učitele nebo podle pracovního listu navrhopvat, co by se příště mělo dělat stejně a co jinak;	... hledat spolu s druhými nejlepší návrhy na to, co by se příště mělo dělat stejně a co jinak;
... vyslovit své ocenění dříve než kritiku;	... vyslovit své ocenění dříve než kritiku; nepodléhat ambicím, třídním stereotypům nebo rivalitám ani osobním preferencím ve vztahu ke spolužákům;
... při potížích nebo nezdaru neshazovat vinu na druhé;	... při potížích nebo nezdaru neshazovat vinu na druhé; k příčinám nezdaru se dostávat společným rozborem postupu nebo podmínek;
... z nabídky úkolů si vybrat takové, které dokáže splnit sám nebo s pomocí skupiny;	... s pomocí učitele si vytyčovat individuální úkoly a termíny podle své zkušenosti a vědomí svých dovedností; svá tvrzení o vlastních schopnostech dokládat příkladem některého svého výkonu;
... v sebehodnocení si s pomocí učitele nebo rodiče volit cíl pro sebezlepšení a určovat, co pro to může udělat;	... stanovovat si cíle pro sebezlepšení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydržet usilovat o jejich dosažení;
... vyslechnout, co mu druzí nebo učitel o jeho práci říkají, radit se s učitelem, jak zlepšit své další jednání na základě toho, co se dozvěděl ze zpětné vazby;	... podle svého uvážení využívat zpětnou vazbu pro své další jednání;
... omluvit se za případné impulsivní, dočasně nezvládnuté jednání a emoce;	... pojmenovat své emoce v daném okamžiku, omluvit se při jejich nezvládnutí ve skupině, používat jednoduché postupy, jak zvládat své emoce;

## 5. Kompetence občanské

<p><b>Žák</b>          ... respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí;</p>
<p>... chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom práv a povinností ve škole i mimo školu;</p>
<p>... rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;          Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit;</p>
<p>... chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a udržitelného rozvoje společnosti;</p>

### e) Obecné cíle k dosažení kompetencí občanských

#### Povedeme žáka k tomu, aby na dvou úrovních výstupů uměl

v 5. ročníku	v 9. ročníku
... vyslechnout názor druhých až do konce, zdržet se odsuzujících komentářů, neposmívat se;	... názory nebo přesvědčení druhých přijímat jako možné, svůj názor předkládat také jako jeden z možných a opírat ho o argumenty;
... neposmívat se emocím druhých, nedělat opovržlivé poznámky;	... vyjadřovat své vlastní pocity, nedotýkat se citů druhých v různých situacích;
... při posuzování konkrétních a nepříliš komplikovaných jevů, procesů, událostí a problémů ve svém okolí se ptát: „Jak bych se na to díval, kdybych byl někým jiným (tím druhým, jiným žákem, učitelem, rodičem)?“;	... posuzovat a hodnotit jevy, procesy, události a problémy ve svém okolí z různých úhlů pohledu;
... nevyjadřovat se pohrdlivě nebo s předsudky o skupinách lidí nebo jejich příslušnicích;	... kritizovat stereotypy a předsudky použité v soukromé i ve veřejné komunikaci, snažit se jich vyvarovat;
... s pomocí dospělého vytvářet a formulovat pravidla soužití jednotlivého společenství (třídy, kroužku), pravidla dodržovat nebo přijímat důsledky vyplývající z jejich nedodržení; ve sporech se dovolávat pravidel;	... se skupinou vrstevníků vytvářet a formulovat pravidla potřebná pro danou situaci, v případě potřeby tvorbu pravidel sám navrhnout; pravidla dodržovat nebo přijímat důsledky vyplývající z jejich nedodržení; ve sporu se dovolávat pravidel;
... chovat se tak, aby důsledky jeho chování neomezovaly druhé lidi a nepoškozovaly prostředí;	... v situacích, kde nejsou přesně stanovená pravidla, se chovat tak, aby neobtěžoval a neškodil; respektovat, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého;
... v konfliktní situaci navrhnout, jak by bylo vhodné jednat - připomínat pravidla soužití, nezahajovat vážné útoky na druhé a neúčastnit se jich, neponižovat druhé;	... nepoužívat násilné řešení sporů, vyjednat smír; odmítnout agresí proti sobě nebo proti třetí osobě;
... snažit se získat pomoc pro napadeného spolužáka, všimnout si křivdy, neoplácet;	... fyzickému i psychickému násilí ve škole nepřihlížet, ale podle svých možností se mu postavit;
... pomáhat spolužákům, i když nejsou kamarádi, učiteli, rodičům, bližním; pod vedením dospělých promýšlet možnosti pomoci druhým a zapojovat se do podpory vzdálených lidí;	... pomáhat slovem i činem spolužákům i spoluobčanům, podle svých možností se zapojovat do obecně prospěšných akcí na místní i širší úrovni;
... ve skupině za pomoci učitele posuzovat, zda má dost informací k tomu, aby se mohl rozhodnout;	... samostatně posuzovat, zda už má dost informací, aby se mohl rozhodovat; zvažovat pro i proti v daném problému, odmítnout zaujmout konečné stanovisko, pokud

	neměl dost času k rozvaze;
... posuzovat, jak v reálné životní situaci, kterou prožil, byla respektována nebo porušována jeho práva; využít spolupráce s dospělým v situacích, kde svá práva nemůže uplatnit sám;	... při střetu s požadavky dospělých, které nerespektují lidská práva jeho nebo ostatních, předkládat argumenty postavené na znalosti lidských práv;
	... respektovat, že v některých výjimečných situacích mohou dospělí omezit jeho práva; podřídit se těmto omezením i v případech, kdy nehrozí přímá kontrola;
... respektuje základní jednoduchá pravidla trvale udržitelného života;	... posuzovat své potřeby a nároky a snažit se je omezovat z hlediska trvale udržitelného života;
... znát telefonní čísla, místa nebo osoby pro přivolání pomoci; vědět, jak přivolá pomoc, případně ji poskytne;	... znát a popsat i předvést některé záchranné i strategické postupy a zásady při krizových situacích (úraz, tonutí, požár, napadení útočníkem, okradení, svědectví při zločinu);  ... vědět, kdo v nouzové situaci pomůže, a přivolat pomoc, případně ji poskytnout;
... řídit se radami a doporučeními dospělých v tom, jak předcházet rizikům (výška, hloubka, dopravní provoz, nebezpečné látky a zařízení);	... předvídat možná rizika i v nových situacích a prostorech a dodržovat známé zásady bezpečnosti při zábavě i práci;
... projevovat znalosti místa, neničit památky, výzdobu, přírodu, užité objekty;	... zvažovat realisticky výhody i omezení rodiště nebo bydliště;
	... rozpoznat a posuzovat extremistické projevy národní hrdosti s odkazem na lidská práva, nalézat souvislosti s tragickými příklady z historie i současnosti;
... navštěvovat kulturní události v obci;	... sledovat a vybírat si kulturní události v obci, odhadovat a hodnotit jejich kvalitu;

## 6. Kompetence pracovní

<p><b>Žák</b>          ... používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky;</p>
<p>... přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot;</p>
<p>... využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření;</p>
<p>... orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení;</p>

### f) Obecné cíle k dosažení kompetencí pracovních

#### Povedeme žáka k tomu, aby na dvou úrovních výstupů byl schopen

<b>v 5. ročníku</b>	<b>v 9. ročníku</b>
... naplánovat s pomocí učitele dílčí činnosti nutné ke splnění úkolu a s pomocí učitele stanovit čas na jejich realizaci;	... naplánovat práci do jednotlivých kroků;
... posoudit, zda měl dost nebo málo času na práci a jak čas využil;	... na základě kontextu odhadnout realisticky čas nutný ke splnění daného úkolu, zpětně reflektovat vlastní odhady;
... pro vlastní činnost vybrat z nabídky takové materiály a nástroje, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu, a připravit je;	... navrhnout takové materiály, nástroje a postupy, které nejlépe odpovídají pracovnímu úkolu, a připravit je;
... pro činnost zvolit a připravit vhodné pracovní místo;	... pro činnost zvolit a připravit vhodné pracovní místo;
... pracovat podle osvědčeného postupu či jednoduchého návodu,	... pracovat podle návodu - postupovat systematicky podle složitějšího návodu - seznámit se s návodem, upravit ho podle konkrétních podmínek a systematicky podle něj pracovat;
... přehledně zaznamenat, popřípadě vysvětlit svůj pracovní postup;	... přehledně a podrobně zaznamenat svůj pracovní postup;
... při práci sledovat termín splnění úkolu;	... úkoly plnit ve stanoveném termínu; v průběhu plnění úkolu kontrolovat dodržení termínu splnění;
... pracovat úsporně (šetří materiál, elektrickou energii);	... pracovat úsporně, vyžadovat úspornou práci od ostatních (šetří materiál, elektrickou energii apod.);
... pod vedením učitele dodržovat bezpečnostní pravidla při práci; pracovat tak, aby chránil zdraví své i ostatních;	... dodržovat bezpečnostní pravidla, pracovat tak, aby chránil zdraví své i ostatních;
... rozpoznat kvalitní práci a dobře splněný úkol (podle zadání a předem stanovených kritérií);	... rozpoznat kvalitní práci a dobře splněný úkol (podle zadání a předem stanovených kritérií);
... s pomocí učitele či spolužáků zhodnotit podle předem stanovených kritérií práci ostatních i vlastní práci;	... sám nebo ve spolupráci se spolužáky zhodnotit podle předem stanovených kritérií práci ostatních i vlastní práci;
... na základě hodnocení celé práce pojmenovat příčiny úspěchu i neúspěchu a s pomocí učitele navrhnout úpravy, co by mohl příště udělat lépe, a čeho se naopak	... na základě hodnocení celé práce pojmenovat příčiny úspěchu i neúspěchu a navrhnout úpravy;

držet;	
... s pomocí učitele zjistit, jaký vliv mají výrobní postupy, které používá, na kvalitu životního prostředí;	... posoudit výrobní postupy a materiály, které sám používá, z hlediska jejich bezpečnosti;  ... pro vlastní činnosti volit takové výrobní postupy, které jsou nejšetrnější ve vztahu k životnímu prostředí;
... uvědomit si, jaké pracovní činnosti ho těší, jaké mu jdou dobře, lépe než jiné;	... reálně odhadnout své možnosti (co dokáže a za jakých podmínek);
... poznávat různé obory lidského konání; vysvětlit, v čem spočívá jejich význam;	... vyhodnotit, v jakých oborech lidského konání by mohl svůj zájem a své vlohy rozvíjet;
... získávat informace o různých profesích a učit se v nich orientovat (vyhledá potřebné informace pro splnění požadavků na danou profesi apod.);	... získávat potřebné informace o případné budoucí profesi, posuzovat profese z různých hledisek a vyhodnotit je vzhledem ke svým předpokladům a možnostem;
	... odhadnout či zjistit poptávku po své práci a příležitost k zaměstnání v různých médiích (např. pracuje s inzerátem - rozpozná, jakou práci nabízí);
... poznat možnosti uplatnění vlastních schopností a dovedností a využívat je v různých činnostech;	... analyticky uvažovat o možnostech podnikání ve svém prostředí, identifikovat potřeby a poptávku, odhadovat možné podnikatelské kroky;
... vhodným způsobem nabídnout vlastní služby;	... použít různé způsoby, jak se prezentovat na trhu práce;
	... asertivně obhájit vlastní práci, požadovat za ni adekvátní ocenění (nepodceňuje se ani nepřeceňuje, je si vědom ceny vlastní práce); věcně ocenit práci druhých, vhodně podat kritiku;
	... provést finanční rozpočet na danou akci školy, porovnat případné náklady a zisk spojené s plněním dalších úkolů;
... s pomocí učitele vysvětlit na příkladech základní etické normy podnikání;	... na modelových příkladech zhodnotit dodržování etických norem podnikání;

## 7. Začlenění průřezových témat

### a) Osobnostní a sociální rozvoj

Průřezové téma	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
1.1 Osobnostní rozvoj	ČaJS, M, TV, VV	ČaJS, M, TV, VV	AJ, NJ, ČaJS, ČaSP, M, TV, VV	NJ, ČaJS, ČJL, ČaSP, INF, M, TV, VV	AJ, ČaJS, M, TV, VV	ČJL, ČaSP(T), D, F, INF, M, PŘ, TV, Vko, Z	AJ, NJ, ČaSP(P), F, HV, INF, M, PŘ, TV, VV, Vko, VkJ, Z	AJ, NJ, ČaSP(S), ČaSP(V), CH, INF, M, PŘ, TV, VV, Vko, VkJ	AJ, ČJL, ČJL(R) ČaSP(S), INF, M, TV, VV, VkJ
1.2. Sociální rozvoj	ČaJS, ČaSP, M, TV	ČaJS, ČJL, ČaSP, HV, TV, VV	AJ, NJ, ČaJS, ČJL, ČaSP, M, TV, VV	AJ, NJ, ČaJS, ČJL, ČaSP, HV, INF, M, TV, VV	ČaJS, ČaSP, HV, M, TV, VV	AJ, NJ, ČJL, ČaSP(T), D, F, INF, M, TV, VV, Vko	AJ, NJ, ČaSP(P), D, HV, INF, M, TV, VV, VkJ	NJ, ČJL, ČaSP(S), ČaSP(V), HV, CH, INF, TV, Vko, VkJ, Z	AJ, NJ, ČJL, ČJL(R), ČaSP(S), HV, INF, M, TV, VV, VkJ, Z
1.3. Morální rozvoj		ČaJS, ČJL, TV,	ČaJS, TV, VV	ČaJS, ČaSP, TV	ČaJS, ČaSP, M, TV	AJ, NJ, ČaSP(T), D, TV, Z	NJ, Vko, VkJ, Z	ČaSP(S), ČaSP(V), CH, PŘ, TV, Vko, VkJ	AJ, NJ, ČJL, ČaSP(S), D, HV, CH, M, TV, VV, Vko, VkJ, Z

Poznámka: Zkratky předmětů jsou uvedeny na str. 43

## b) Výchova demokratického občana

Průřezové téma	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
2.1. Občanská společnost a škola	ČaJS, TV	ČJL	ČaJS, ČJL,	NJ, ČaJS, ČJL, INF	ČaJS, ČJL	ČJL, INF, PŘ	D, INF, VkJZ	NJ, ČaSP(S), PŘ, VkJO, Z	AJ, ČaSP(S), ČJL(R), D, CH, VV, VkJO
2.2. Občan, občanská společnost a stát		ČaJS	M	ČaJS	ČaJS	ČJL, D, VkJO	ČJL, ČaSP(P), D, INF, PŘ, VkJO, VkJZ, Z	ČJL, ČaSP(S), D, VkJO	ČJL, ČaSP(S), D, PŘ, VkJO, VkJZ, Z
2.3. Formy participace občanů v politickém životě			ČaSP	ČaJS	ČaJS, VkJO	ČJL, D,	D, VkJO, Z	D, PŘ, VkJO	ČJL(R), D, VkJO
2.4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					ČaJS, VkJO	D, INF,	D, INF, VkJO, VkJZ, Z	D, VkJO	ČJL, ČaSP(S), D, VkJO, VkJZ, Z

**c) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Průřezové téma	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
3.1. Evropa a svět nás zajímají	HV, VV	ČJL, ČaSP, VV	AJ, NJ, ČaJS, HV, VV	AJ, ČaSP, VV	AJ, ČaJS, ČaSP, HV, VV	AJ, INF, PŘ, VV	AJ, NJ, ČaSP(P), D, HV, M, VV	NJ, ČJL, D, F, HV, M, TV, VV, Vko, Z	AJ, NJ, ČJL, ČaSP(S), D, HV, VV, Vko, VkJ
3.2. Objevujeme Evropu a svět	VV	VV	AJ, NJ, M, VV	AJ, ČJL, INF, M, VV	ČaJS, M, VV	NJ, D, VV, Z	AJ, NJ, ČJL, ČaSP(P), D, INF, M, VV, Vko, Z	NJ, ČJL, D, M, TV, VV, Vko, Z	AJ, NJ, ČJL, VV, Vko, Z
3.3. Jsme Evropané		VV	ČJL, VV	ČaJS, VV	ČaJS, ČJL, VV	ČJL, D, VV	ČJL, ČaSP(P), D, M, VV, Vko, Z	AJ, ČJL, D, TV, VV, Vko, Z	NJ, ČJL, D, PŘ, VV, Vko, Z



**d) Multikulturní výchova**

Průřezové téma	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
4.1. Kulturní diference	HV	ČaJS, ČJL	ČaJS, ČJL	Nj, ČaJS, ČJL, ČaSP, HV, VV	ČaJS, ČJL, ČaSP, TV	ČJL, D, HV, Vko	AJ, NJ, ČJL, D, Vko, VkJ, Z	ČJL, D, HV, TV, Z	ČJL, D, HV, Z
4.2. Lidské vztahy	AJ	AJ, ČaJS	NJ, ČaJS	ČaJS, ČaSP, VV	TV	NJ, D, Vko	ČJL, D, Vko, VkJ, Z	ČJL, D, PŘ, TV, Z	D, INF,
4.3. Etnický původ		ČaJS		ČaSP, VV	ČaJS	ČJL, D, Vko,	D, Vko, Z	ČJL, D, PŘ	D,
4.4. Multikulturalita				ČaJS		D,	D, Vko	ČJL, D, TV, VkJ	D, Z
4.5. Princip sociálního smíru a solidarity		ČaJS				ČJL, D, PŘ, Vko	ČJL, D, Vko, VkJ, Z	ČJL, D, PŘ, TV, VkJ	D,

### e) Environmentální výchova

Průřezové téma	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
5.1. Ekosystémy	ČaJS	ČaJS		ČaJS	ČaJS	PŘ	ČaSP(P), PŘ		
5.2. Základní podmínky života	ČaJS	ČaJS, ČaSP		ČaJS	ČaJS, ČaSP	AJ, D, F, PŘ, Z	ČaSP(P), Z	CH, Z	TV, Z
5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČaJS, ČaSP, HV, VV	VV	ČaJS, VV	ČaJS, VV	ČaJS, VV	NJ, PŘ, Z	F, INF, M, PŘ, Z	NJ, ČaSP(V), F, CH, PŘ, Z	F, CH, PŘ, TV, VV, VkJ, Z
5.4. Vztah člověka k prostředí	ČaJS, TV, VV	AJ, ČaJS, ČJL, VV	NJ, ČaJS, ČJL, M, VV	ČaJS, ČJL, TV, VV	AJ, ČaJS, ČJL, VV	ČJL, D, PŘ	ČJL, ČaSP(P), INF, M, PŘ, Z	NJ, ČaSP(V), F, HV, CH, M, PŘ, TV, Z	ČJL, F, CH, PŘ, TV, VV, VkJ, Z

## f) Mediální výchova

Průřezové téma	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
6.1. Receptivní činnosti			NJ, ČJL, VV	ČaJS, INF, VV	ČJL, VV	NJ, D, INF, VV	NJ, INF, VV, Vko	ČaSP(V), CH, INF, PŘ, TV, VV	AJ, ČJL, ČJL(R), ČaSP(S), D, PŘ, VV, VkZ, Z
6.2. Produktivní činnosti				podíl na přípravě www stránek; podíl na tvorbě školního informátoru, případně školního časopisu atd.					AJ, D, INF

### Použité zkratky názvů oborů (předmětů):

Zkratka	Vzdělávací obor	Zkratka	Vzdělávací obor	Zkratka	Vzdělávací obor
AJ	Anglický jazyk	F	Fyzika	PŘ	Přírodopis
CJ	Cizí jazyky	HV	Hudební výchova	TV	Tělesná výchova
ČaJS	Člověk a jeho svět	CH	Chemie	Vko	Výchova k občanství
ČaSP	Člověk a svět práce	INF	Informatika	VkZ	Výchova ke zdraví
D	Dějepis	M	Matematika	VV	Výtvarná výchova
		NJ	Německý jazyk	Z	Zeměpis

## IV. Učební plán

### 1) Učební plán pro 1. stupeň <sup>1)</sup> (1. až 5. ročník)

<i>Vzdělávací oblasti</i>	<i>Vzdělávací obory</i>	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<b>celkem</b>
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	8	8	7	7	38
	1. cizí jazyk – Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
	2. cizí jazyk - Německý jazyk	0	0	1	2	2	5
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	4	4	5	22
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	1	1	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	3	2	3	12
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	7
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						
	Tělesná výchova <sup>4)</sup>	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
	<i>Disponibilní hodiny <sup>2)</sup> pro volitelný obor</i>	0	0	0	1	0	1
	<b><i>celkem <sup>3)</sup></i></b>	<b>20</b>	<b>21</b>	<b>25</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>118 <sup>5)</sup></b>

#### Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Učební plán udává počet hodin příslušného vzdělávacího oboru v příslušném ročníku a na stejném řádku celkový počet hodina za 1. až 5. roč.
- 2) Disponibilní hodiny: Počet hodin pro volitelný předmět, který bude zaveden v 4. ročníku;
- 3) V řádku **celkem** je uvedena týdenní hodinová dotace příslušného ročníku a celková dotace za 1. až 5. roč.
- 4) Pro žáky III. zdravotní skupiny může být zřízena Zdravotní tělesná výchova;
- 5) Součástí dotace jsou i průřezová témata, která jsou součástí jednotlivých vzdělávacích oborů.

## 2) Učební plán pro 2. stupeň (6.až 9. ročník)

(K 1.9. 2010 změna č. 1 – viz str. 595)

<i>Vzdělávací oblasti</i>	<i>Vzdělávací obory</i>	6.	7.	8.	9.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	4	4	4 1/2	17 1/2
	1. cizí jazyk - Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	2. cizí jazyk - Německý jazyk	2	2	2	2	8
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	4 1/2	17 1/2
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	1 1/2	2	1 1/2	1 1/2	6 1/2
	Chemie	0	0	2	1	3
	Přírodopis	1 1/2	1 1/2	2	1	6
	Zeměpis	2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	6 1/2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	1	1	1	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	4
Volitelný předmět	1. volitelný předmět	0	1	1	1	3
	2. volitelný předmět	0	0	0	1	1
Disponibilní hodiny		0	0	0	0	0
	<b>celkem</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>32</b>	<b>31</b>	<b>122</b>

Poznámky: Jsou shodné s poznámkami u učebního plánu pro 1. až 5. ročník kromě bodu 2)



## V. Učební osnovy jednotlivých vzdělávacích oborů (předmětů)

### 1) Zpracování učebních osnov

je provedeno následujícím způsobem:

1. Především ve všech částech učebních osnov pracujeme důsledně s pojmem vzdělávací obor, neboť takto jsou bývalé vyučovací předměty označeny v tabulce Rámcové vzdělávacího programu pro ZV, přestože sami autoři zřejmě omylem v některých částech RVP používají pojem „předmět“.
2. V „charakteristice předmětu“ nejprve vymezuje **oborovou návaznost**, v níž upozorňujeme na skutečnost, že vzdělávací obor dílem navazuje na některý vzdělávací obor či jinou vzdělávací aktivitu. Vzhledem k povinnosti mateřských škol mít své vlastní školní vzdělávací obory, objevuje-li se při přechodu z mateřské školy do základní školy určitá návaznost, upozorňujeme na ni.
3. V obsahu **vzdělávacího oboru** v obecné rovině nastiňujeme, co je vzdělávacím obsahem příslušného oboru, o čem se tedy žáci budou převážně učit, pokud se osnovou vymezené učivo pro výhodnost vzdělávání či z jiných formálních důvodů člení na významové kapitoly, snažíme se je vyjmenovat.
4. V části **výchovné a vzdělávací strategie** jsou ve zkratce shrnuty víceméně pro školu závazné strategické cíle, tedy to, čeho bychom přes dílčí cíle chtěli dosáhnout.
5. V kapitole mezioborové vazby upozorňujeme na možnosti využití učiva příslušného vzdělávacího oboru v jiném vzdělávacím oboru nebo v jiné vzdělávací aktivitě nebo obráceně, z čeho charakterizovaný vzdělávací obor může sám těžit.
6. Rozsáhlou částí je oblast **organizace výuky**. Zde je vymezena *hodinová dotace* pro příslušný vzdělávací obor, tedy počet hodin, který bude školou závazně odučen; je zde uvedeno, zda se předpokládá dělení výuky na skupiny a vymezeny jsou převažující *formy výuky*, tedy podmínky, v nichž bude výuka nejčastěji probíhat. Součástí je výčet pro školu závazných *exkurzí, laboratorních prací*, ale také počet závazných *žakovských prací* (seminárních prací, referátů apod.).
7. Další část se zaměřuje na rozhodující *metody práce* učitele, tedy způsob výuky, jimiž chceme stanovených cílů a žakových kompetencí dosáhnout.
8. V kapitole *hodnocení a klasifikace* uvádíme, jak budou žáci v příslušném oboru hodnoceni, zda klasifikačním stupněm, nebo slovním hodnocením, nebo kombinovaným způsobem. Součástí je výčet a počet závazných kontrolních prací delších než 20 minut.
9. U většiny charakteristik následuje realizace průřezových témat. V některých případech jsme cítili potřebu odlišit průřezová témata, která mají spíš charakter naukových cílů, ty většinou uvádíme u učiva v osnovách s odkazem na přehledné tabulky, a na průřezová témata spíš formativního rázu, které jsou součástí dlouhodobějšího formativního působení na žáka a jednotlivá témata je těžké vázat jen na učivo.
10. Vlastní **osnovy**, tedy rozpis učiva do jednotlivých ročníků, mají formálně čtyři oddíly. V **učivu** (3. sloupec) uvádíme školou vybrané učivo, jímž chceme realizovat vzdělávací, většinou naukové cíle. Přes učivo jsou stanovovány **roční dílčí vzdělávací cíle**. V prvním, ale z hlediska osnov asi nejdůležitějším sloupci jsou uvádě-

ny **očekávané výstupy**. Očekávané výstupy jsou v drtivé většině uváděny jen tam, kde by snažení učitele a jím stanovený cíl výuky a vzdělávání měly být završeny. Pokud se tedy určité učivo či jiný, např. formativní, cíl spirálovitě opakuje několik let, očekávaný výstup uvádíme až na konci působení na žáka.

Po formální stránce mohou být dílčí vzdělávací cíle shodné či velmi podobné pro širší oblast učiva, pak je tento cíl uváděn pro celou oblast. Podobně je tomu i u očekávaných výstupů. Očekávaný výstup se může v řadě případů vztahovat na více dílčích vzdělávacích cílů.

11. V posledním odstavci jsou učitelům doporučeny možné mezioborové vazby (mezipředmětové vztahy), které jsou uvedeny zkratkou vzdělávacího oboru. Doporučení mezioborových vazeb nejsou pro učitele závazná. Naopak závazná jsou vymezení průřezových témat a jejich plnění. Cíl průřezového tématu musí učitel povinně zařadit. Průřezové téma je znázorněno zvýrazněným písmem v číselné podobě. Číslo obsahuje označení průřezového tématu a jeho kapitoly (např. 1.1., 4.2. atd.)



## 2) Průřezová témata – číselné kódy

### 1. Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- 1.1.1 Rozvoj schopností poznávání
- 1.1.2 Sebepoznání a sebepojetí
- 1.1.3 Seberegulace a sebeorganizace
- 1.1.4 Psychohygienu
- 1.1.5 Kreativita

Sociální rozvoj

- 1.2.1 Poznávání lidí
  - 1.2.2 Mezilidské vztahy
  - 1.2.3 Komunikace
  - 1.2.4 Kooperace a kompetice
- 1.3 Morální rozvoj
- 1.3.1 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
  - 1.3.2 Hodnoty, postoje, praktická etika

### 2. Výchova demokratického občana

- 2.1 Občanská společnost a škola
- 2.2 Občan, občanská společnost a stát
- 2.3 Formy participace občanů v politickém životě
- 2.4 Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

### 3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- 3.1 Evropa a svět nás zajímají
- 3.2 Objevujeme Evropu a svět
- 3.3 Jsme Evropané

### 4. Multikulturní výchova

- 4.1 Kulturní diference
- 4.2 Lidské vztahy
- 4.3 Etnický původ
- 4.4 Multikulturalita
- 4.5 Princip sociálního smíru a solidarity

### 5. Environmentální výchova

- 5.1 Ekosystémy
- 5.2 Základní podmínky života
- 5.3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- 5.4 Vztah člověka k prostředí

### 6. Mediální výchova

- 6.1 Receptivní činnosti
- 6.2 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- 6.3 Interpretace vztahu mediálních sdělení reality
- 6.4 Stavba mediálních sdělení
- 6.5 Vnímání autora mediálních sdělení

- 6.6 Fungování a vliv médií ve společnosti
- 6.7 Produktivní činnosti
- 6.7.1 Tvorba mediálního sdělení
- 6.7.2 Práce v realizačním týmu

### **3. Název vyučovacího oboru, jeho charakteristika a učební osnova**

#### **a) Český jazyk a literatura charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

##### **Oborová návaznost**

Obor Český jazyk a literatura je vyučován v 1. až 9. ročníku základní školy, přičemž učitelé prvního stupně přiměřeně navazují na jazykové dovednosti - především v komunikační (mluvené) rovině - které děti prvních tříd získaly již v předškolním vzdělávání v mateřské škole. Učitelé druhého stupně základní školy pak navazují na znalosti dětí, získané na prvním stupni, a postupně je rozvíjejí.

##### **Obsah vzdělávacího oboru**

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je vymezen Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, rozpracovaný do podmínek školy s cílem splnit očekávané výstupy vzdělávacího oboru a souvisejících průřezových témat. Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, pro přehlednost a snazší působení na žáky je rozdělen do tří složek:

komunikační a slohová výchova;  
jazyková výchova;  
literární výchova.

V komunikační výchově a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různé typy vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Součástí je i ucelená výuka psaní.

V 9. ročníku je komunikativní výchova doplněna o kurz rétoriky.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka, učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky.

Jestliže v jazykovém vyučování převažuje v obsaženém učivu složka spíše racionální, komunikace - především slohová oblast, a literární výchova rozvíjejí spíše citovou oblast žáka.

##### **Výchovné a vzdělávací strategie**

V hodinách českého jazyka a literatury nebudou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy, ale žáky povedeme k tomu, aby chápali propojenost jazyka, stylistických prvků a prvků literárních. Pro chápání jazyka a jeho složek racionální a emoční mají značný význam i návštěvy divadla, kina, knihovny apod.

V průběhu výuky se zaměříme na tyto strategické cíle:

V jazykové části budeme usilovat o to, aby

- si žáci v žádoucí míře osvojili techniku čtení a psaní a prokázali ji v praxi;
- se žáci naučili souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných životních situacích;
- žáci získali pro život dovednosti zaměřené na komunikaci, na schopnosti vystupovat před lidmi a vyjadřovat vlastní názor;
- žáci dokázali používat elementární pravidla stylistiky;

V literárněvýchovné části se zaměříme na to, aby

- se žáci naučili s porozuměním číst a interpretovat přístupné texty z literární minulosti i současnosti a postupně si vytvářeli základní čtenářské dovednosti a návyky;
- získali elementární literárněvědné poznatky, důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení;
- dovedli rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační;
- chápali funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií a naučili se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska významu pro vlastní život.

Žáci se budou podílet na výstavbě hodin, učit se pracovat s vlastními chybami.

Vzdělávací strategie jsou dále rozpracovány v části **Kompetence**.

### **Mezioborové vazby**

Český jazyk a literatura zaujímá mezi vyučovacími obory stěžejní postavení, protože s výjimkou cizích jazyků probíhá výuka právě v češtině. Z tohoto důvodu pouze věku přiměřené zvládnutí jazyka umožní osvojovat si i v dalších oborech přijímané poznatky. Na druhé straně mohou téměř všechny do učebního plánu zařazené učební obory rozvíjet úroveň kvalitního jazykového vyjadřování a chápání oborového obsahu.

Při výuce českého jazyka, ale i obráceně při výuce jazyka cizího může učitel vhodně využít k lepšímu chápání jazyka společných jazykových znaků, případně jejich odlišností. Ve vazbě na matematiku může učitel zdůraznit, že i jazyk má svůj systém, má své zákonitosti, že mluva se dá zaznamenat do jazykových vzorců, jejichž porušení může narušit srozumitelnost. Matematika, především slovní úlohy, na oplátku rozvíjejí schopnost žáka logicky uvažovat. Podobně můžeme přistupovat i k oboru Informatika, zde se dá nejlépe prokázat, jak praxe a lidské činnosti ovlivňují nejen jazyk sám, ale i jeho stylové vrstvy. Na vhodných historických ukázkách se dá doložit, že i jazyk včetně toho českého má svou historii, vyvíjel se a zákonitě se vyvíjet bude. Na přírodopisu či chemii se dá vhodně demonstrovat propojenost jazyka s oborovými potřebami, připomeňme např. nádherné české odborné názvosloví ve zmíněných vědách. Propojení jazyka a hudby (hudební výchova) nebo výtvarného umění není třeba zdůrazňovat, je však třeba zdůrazňovat, že kromě tzv. přirozeného jazyka existují i jazyky jiné (svůj jazyk a svou řeč mají hudba, film, balet atd.).

### **Organizace výuky**

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	1.-5. roč.	6.	7.	8.	9.	6.-9. roč.
Hodinová dotace	8	8	8	7	7	38	5	4	4	4 1/2	17 1/2

#### 2) Dělení na skupiny

Dělení na skupiny se nepředpokládá.

#### 3) Formy výuky

Výuka bude probíhat především v kmenové třídě. Učitelé však ve vhodných případech budou využívat i možností poskytovaných počítačovou učebnou, zejména při práci se vzdělávacími potřebami. V případě potřeby využijí i víceúčelové odborné místnosti s videem a interaktivní tabulí, při zadávání samostatných úkolů pro žáky je možné využívat školního informačního střediska (ŠIC).

Součástí výuky, zejména při výuce slohu, bude výuka probíhat v reálném prostředí (příroda) a část výuky se uskuteční v městské knihovně.

Žáci budou pravidelně navštěvovat divadlo, kino a další kulturní aktivity mající vztah k výuce českého jazyka a literatury.

Nejméně 1x za rok v každém ročníku navštíví žáci s učitelem městskou knihovnu.

Součástí výuky bude příprava a provedení třídního projektu, v každém školním roce je uskutečnění jednoho ročního projektu závazné.

#### 4) Exkurze

Do výuky Českého jazyka a literatury bude na 1. stupni ZŠ zařazena nejméně 1 vlastivědná exkurze, jedna pak na stupni druhém. Ročník ani téma nejsou závazné, záleží na vzdělávací potřebě učitele. Exkurze je možné spojit s exkurzemi vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět nebo historickými, případně je naplánovat jako součást školního výletu, budou-li obsahově blízké. Obsah exkurze a ročník exkurze stanoví odpovědný učitel na začátku školního roku a exkurze se stane součástí plánu práce školy.

Doporučené exkurze:

Po stopách Petra Bezruče (Ostravice),

Muzeum knihy (Velké Losiny),

Babiččino údolí.

Oblast Litomyšle.

Za těšínskými pověstmi atd.

#### 5) Laboratorní práce

Vzdělávací obsah oboru je nedovoluje.

#### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Vyučující povede žáky k tomu, aby nejpozději v 7. roč. byli schopni zpracovat na vybrané téma referát, v devátém ročníku pak jednoduchou seminární práci nebo esej.

Žáci si od 5. ročníku vedou deníky, do nichž zaznamenávají svou četbu, návštěvu kin, divadel, koncertů a výstav.

Rozšiřování vědomostí žáků bude zajišťováno účastí dobrovolníků v soutěžích. Škola se zaměří na olympiádu v jazyce českém, na další soutěže pak v souladu se zájmy žáků. O účasti žáků v těchto a dalších soutěžích a o přípravě žáků na soutěže rozhodne učitel na začátku školního roku (případně v jeho průběhu), soutěž bude zařazena do plánu práce školy.

Učitelé českého jazyka povedou žáky ke schopnosti zvládnout publicistické styly na takové úrovni, aby jednotlivci z řad žáků byli schopni podílet se na případném vydávání školního časopisu nebo napsat zprávu do veřejných sdělovacích prostředků.

### **Metody práce, pracovní postupy**

Učitelé se zaměří především na ty metody práce, které povedou žáka k samostatnosti, ale i k schopnosti skupinové práce, dále na metody spojené s potřebou vyvozování a objevování poznatků a jejich třídění. Učitelé se zaměří na metody správného psaní po věcné i formální stránce.

### **Metody práce, pracovní postupy**

K organizaci výuky patří i vhodné metody a další pracovní postupy. K nejefektivnějším patří práce s metodickými listy, listinnými dokumenty, historickými mapami, odbornou literaturou, dialogickými metodami, nebo samostatná činnost žáků.

Žáci se budou učit pracovat s vlastními chybami.

Do výuky budou pravidelně zařazovány jazykové rozборы, pravopisná či stylistická cvičení. Význam pravopisu nebude přeceňován ani podceňován. Význam bude položen i na učení k estetickému vedení žákovských písemností.

Pozornost bude směřována na jevy základní, žáci se učí užívat jazykových příruček.

Konkrétní postupy ve vyučování (pořadí témat, výběr textů, děl autorů) si vytváří učitel, ten stanovuje i tituly souvislé četby - 2 knihy ročně (s výjimkou prvního ročníku), učitel rozhoduje o výběru a zařazení doplňující učiva.

### Hodnocení a klasifikace

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 10.1. hodnoceni klasifikačními stupni (známkou);

#### Předepsané kontrolní práce:

Na prvním stupni ZŠ nejsou předepsány.

Oblast jazykového vyučování:

6. až 9. ročník 1x za pololetí

Slohové práce:

6. ročník 1 ve druhém pololetí

7. a 8. ročník 4 x, 2x v každém pololetí

9. ročník 3x, 2x v prvním, 1x ve druhém pololetí

Klasifikovaný referát:

7. a 8. roč. 1x za rok

Seminární práce, esej:

9. ročník 1x za rok

Kontrolní diktáty:

6. ročník 2x, 1x v každém pololetí

7. až 9. ročník 4x, 2x v každém pololetí

Rétorické cvičení:

1x ve 2. pol., interpretace jednoduchého textu

Pamětní ověření (báseň, krátký text):

2. až 8. roč. 2x za rok

9. roč. 1x za rok

Jiné, než výše uvedené písemné práce, nepřekročí délku 20'.

### Realizace průřezových témat

#### *Osobnostní a sociální výchova*

6.	7.	8.	9.
Učí žáka			
smyslovému vnímání, pozornosti a soustředění; dovednosti zapamatovat si; organizovat vlastní čas a vlastní práci, plánovat učení; poznávat lidi, jejich vlastnosti, umět je pojmenovat; využívat neverbální sdělení (řeč těla, zvuků, slov...); využívat komunikačních dovedností (monolog, dialog, správná rétorika), vystupování na veřejnosti, umět řídit schůzi a diskusi; umět v rozhovoru navazovat na druhého, umět ustoupit od vlastního nesprávného názoru, řešit problémy; formám dialogu (odmítnutí, prosba, poděkování).			

<i>Výchova demokratického občana</i>			
6.	7.	8.	9.
Učí žáka			
vnímat školu jako prvek občanské společnosti; diskutovat; chápat význam jazyka pro společenské dorozumívání uvnitř společnosti.			

<i>Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech</i>			
6.	7.	8.	9.
Učí žáka			
poznávat příběhy lidí z jiných částí Evropy, správně je interpretovat; seznamování se s lidovou slovesností, zvyky a tradicemi národů Evropy; orientovat se v kultuře jiných národů.			

<i>Multikulturní výchova</i>			
6.	7.	8.	9.
Učí žáka			
schopnosti orientovat se v kultuře jiných etnik, v jejich zvláštностech, jedinečnostech, vnímat je jako obohacení jeho samého; vnímat odlišnosti náboženské, chápat náboženství jako něco, co formuje osobitost i kulturnost jiných lidí; na příkladech z literatury posuzovat přístup lidí k etnikům či lidem s jiným světovým názorem.			

<i>Environmentální výchova</i>			
6.	7.	8.	9.
Učí žáka			
přístupovat k přírodě přes prožitek uměleckého díla; na vhodných literárních ukázkách sledovat vztah člověka k ekosystémům, k podmínkám života, vztahu k přírodě v minulosti i současnosti, zaznamenávat obavy tvůrců o budoucnost; umět např. ve školním časopise, v eseji, seminární práci zaujmout jednoznačně stanovisko ke vztahu k přírodě atd.			

<i>Mediální výchova</i>			
6.	7.	8.	9.
Učí žáka			
kritickému přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování bulvárních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; rozlišovat rozdíly mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápat podstatu mediálního sdělení; identifikovat základní orientační prvky v textu (orientace v textu); rozpoznat rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem; rozpoznat věcnost od klišé ve sdělení, opakované užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě, zábavě; poznávat stavbu mediálního sdělení, jednotlivých publikačních stylů; vnímat autora mediálního sdělení, identifikovat jeho názory, rozpoznat prvky manipulativnosti atd.; rozpoznávat výrazové prostředky mediálního sdělení, jejich vhodnost; tvorbě mediálního sdělení pro školní časopis, internetové médium; práci v realizačním týmu časopisu, internetového média.			

## Český jazyk a literatura - osnova

### 1. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
	... umí sedět při psaní	<b><i>Psaní</i></b> Návyky psaní	
	... rozlišuje psací a tiskací písmena, umí je napsat;	Psací a tiskací písmena	
	... umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty;	Psaní slabik, jednoduchých slov a vět;	
	... dokáže přepsat tiskací písmeno do psané podoby;	Přepis písmen	
	... dokáže psát diktát jednotlivých jednoduchých slov a krátkých vět;	Psaní slov a krátkých vět podle diktátu;	
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	... umí pozdravit, vznést prosbu, poděkovat, oslovit dle kontextu;	<b><i>Mluvený projev</i></b> Komunikace	
	... umí tvořit smysluplné věty;	Samostatné tvoření vět;	
	... umí skládat slabiky, slova, čte je;	<b><i>Čtení</i></b> Čtení slabik a skládání do slov;	
	... tvoří jednoduché věty a hlasitě je čte se správnou intonací;	Čtení s intonací;	
<b>Jazyková výchova</b>			
	... dokáže sluchem rozlišit hlásky;	<b><i>Zvuková stránka jazyka</i></b> Vnímání hlásek;	
	... zřetelně vyslovuje v přiměřeném tempu;	Správná artikulace;	



<b>Literární výchova</b>			
	... dokáže dramatizovat jednoduchý text;	Tvořivé činnosti s literárním textem;	Literárních ukázek bude vhodně využito mezipředmětově i se zaměřením na průřezová témata
	... dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy;	Interpretace literárních a jiných děl;	
	... umí recitovat z paměti min. 4 verše;	Trénování paměti, recitace	

<b>2. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
Žák píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.	... zvládá správné tvary písmen abecedy a číslice, opis a přepis jednoduchých textů;	Psaní	
Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním.	... čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu;	Čtení a naslouchání	Literárních ukázek bude vhodně využito mezipředmětově i se zaměřením na průřezová témata
	... dbá na správnou intonaci;		
	... umí naslouchat přednesu;		
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	... dokáže přečtený text vyprávět;		
	... vnímá rozdíl mezi spisovným a nespisovným jazykem;	Jazykové vrstvy	
	... umí se spisovně vyjadřovat ve větách;		
	... je schopen vyjádřit svůj názor, pocity;	Slohové útvary	<b>1.2.1</b> <b>1.2.2.</b>
	... podle obrázkové osnovy vypráví děj;	Obrázková osnova, vyprávění	
	... umí naslouchat druhému;		VV
	... zvládne jednoduchý popis předmětů, osob a jejich vlastností;	Popis	
<b>Jazyková výchova</b>			
		<i>Stavba slova</i>	
Rozlišuje zvukovou a grafickou	... dělí hlásky na samohlásky a	Hlásky	

podobu slova, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	souhlásky, umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky;		
	... umí rozdělit slova na slabiky;	Slabiky	
	... umí rozdělit slovo na konci řádku;	Dělení slov;	
Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých, měkkých souhláskách a obojetných souhláskách; správně píše dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	... rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě;	<b>Zvuková stránka jazyka</b>	
		Měkkost a tvrdost hlásek	
Pozná párové souhlásky – podobu na konci slov mimo morfologický šev.	... pozná párové souhlásky – podobu na konci slov;	Spodoba znělosti	
V typických případech vlastních jmen, osob, zvířat píše velké písmeno.	... rozlišuje jména osob, zvířat, věcí;	<b>Tvarosloví</b>	
		Podst. jména	
	... poznává předložky, podstatná jména a slovesa;	Předložky; Slovesa	
	... pozná konec věty a začátek věty následující;	<b>Skladba</b>	
		Rozhraní vět;	
Napíše velká písmena na začátku věty.	... věty začíná velkým písmenem;	Velké písmeno na začátku věty;	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky.	... rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací;	Věty podle postoje mluvčího;	
	...zná a správně používá inter-	Interpunkce	

	punkční znaménka;		
	... umí seřadit věty v textu;	Slovosled	
		<b>Pravopis</b>	
V typických případech názvů místních pojmenování píše velké písmeno.	... názvy osobních jmen, měst, vesnic a jednoslovných názvů států píše s velkým písmenem;	Psaní velkých písmen	
Rozlišuje psaní ú/ů	... odůvodňuje a správně píše ú/ů	ú - ů	
<b>Literární výchova</b>			
	... rozlišuje poezii a prózu	Poezie, próza	Literární ukázky budou vhodně využity v oblastech VEGS, EV, VDO, ČSP, OSV, Vko, ČJS; Mezipředmětově bude využito na vztahy k TV, ZdrV, VV, HV.

<b>3. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</li> <li>• Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.</li> <li>• Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</li> <li>• Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</li> <li>• Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</li> <li>• V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</li> <li>• Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</li> <li>• Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</li> </ul>	... zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - umí číst potichu i předčítat nahlas;	<b>Čtení</b>	<b>6.1.1</b>          <b>1.2.2.</b> <b>1.2.3</b>
	...orientuje se v textu, čte s porozuměním;		
	... využívá četbu jako zdroj poznatků;		
	... umí reprodukovat text;		
	... orientuje se v textu slyšeném i čteném;	<b>Mluvený a psaný projev</b>	
	... je schopen vypravovat podle osnovy;		
	... umí věrohodně popsat předmět;		
	... umí telefonovat;		
	... umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici;		
	... dbá na úpravu v sešitě;		
... dbá na dodržování techniky psaní;			
... dbá na správnou techniku mluvení			
<b>Jazyková výchova</b>			
	... zná obojetné souhlásky;	<b>Pravopis</b>	
		Psaní i-y po obojetných souhlás-	

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozlišuje slovní druhy základním tvaru.</li> <li>• Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. <ul style="list-style-type: none"> <li>1.</li> </ul> </li> <li>• Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná.</li> <li>• Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</li> <li>• Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves.</li> </ul>		kách	
	... zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis; umí poznat slova příbuzná;	Vyjmenovaná a příbuzná slova	
	... rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše;	Velká písmena v názvech obcí a ulic	
		Stavba slova	
	... ve slově pozná a určí slovo- tvorný základ a kořen slova;	Kořen slova, slovo- tvorný základ	
	... rozpozná znělé a neznělé sou- hlásky uvnitř slova;	Znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova; pravopis	
	... osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek;		
		<b><i>Tvarosloví</i></b>	
	... pozná podstatné jméno, určí jeho rod, číslo, pád;	Mluvnické kategorie podst. jm.	
	... pozná sloveso, umí určit osobu, číslo a čas;	Mluvnické kategorie slovesa	
	... určí spojky, seznámí se se sou- větím;	Spojky,	
	... předložky, dokáže psát před- ložky odděleně od podst. jm.	Předložky	
		<b><i>Slovní zásoba</i></b>	
	... zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě;	Slova souznačná a protikladná	
... umí abecedu, umí řadit slova podle abecedy;	Abeceda, řazení podle abecedy		
<b>Literární výchova</b>			

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</li> <li>• Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</li> <li>• Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</li> <li>• Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</li> </ul>	<p>... v souladu s čítankovými ukázkami se seznámí s pojmy rozpočítadlo, hádanka, říkanka, bajka; spisovatel, kniha, čtenář, ilustrátor; divadelní představení, dramatik, herec, režisér; verš, rým; přirovnání</p>	<p>Literární pojmy</p>	<p>Literární ukázky budou vhodně využity v oblastech VEGS, EV, VDO, ČSP, OSV, Vko, ČJS; Mezipředmětově bude využito na vztahy k TV, ZdrV, VV, HV.</p>
--	---	------------------------	---

<b>4. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazba; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
	... umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam);	<b>Slohový výcvik</b>	<b>1.1.1.</b>
		Rejstříky, seznamy, slovníky	
• Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti.	... umí vypravovat podle osnovy;	Vypravování; osnova	
	... umí popsat jednoduchou věc;	Popis	
• Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	... při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená;	Vhodný výběr slov dle slohového útvaru	
		<b>Mluvený projev</b>	
• Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. • Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	... kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu;	Kultura jazykového mluveného projevu	
	... umí se vyjádřit v běžných situacích;		
	... zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu;	<b>Písemný projev</b>	
<b>Jazyková výchova</b>			
		<b>Jazyk</b>	<b>1.2.3.</b>



	... chápe jazyk jako s prostředek komunikace;		
		Jazyk jako nástroj dorozumívání	
• Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí.	... rozlišuje větu jednoduchou a souvětí;	<b>Skladba</b>	
		Věta jednoduchá, souvětí	
	... určuje základní skladební dvojice ve větě jednoduché;	Základní skladebné dvojice;	
	...umí určit podmět a přísudek;	Podmět, přísudek	
	... začíná využívat znalosti pravidla o shodě přísudku s podmětem;	Shoda přísudku s podmětem	
	... z vět jednoduchých tvoří souvětí;	Tvoření vět	
		<b>Tvarosloví</b>	
• Porovnáva významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	... rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená;	Slova jednoznačná a mnohoznačná, synonyma, slova citově zabarvená;	
	... umí užívat slova spisovná, vybírá k vyjádření slova výstižná, slova citově zabarvená;		
	... rozlišuje slova ohebná a neohebná;	Slovní druhy; Slova ohebná a neohebná;	
	... umí určovat slovní druhy;		
	... zná vzory podstatných jmen; umí určit jejich rod, číslo, pád a vzor;	Vzory podst. jmen; Mluvnické kategorie podst. jmen	
	... umí podst. jm. podle vzorů skloňovat;		

	pozná zvrtná slovesa, neurčitek umí určit osobu, číslo, čas dokáže časovat slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím;	Sloveso, slovesný čas; mluvnické kategorie slovesa	
	... uvědoměle používá psaní i/y po obojetných souhláskách;	<b>Pravopis</b>	
• Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.		i-y po obojetných souhláskách	
	... píše správně obvyklé zeměpisné názvy;	Velká písmena v zeměpisných názvech	
	... rozlišuje předpony a předložky a správně je píše;	<b>Stavba slova</b>	
		Předpony, předložky	
	...rozlišuje předponu, kořen, příponu slova;	Kořen, předpona, přípona slova	
<b>Literární výchova</b>			
	... čte nahlas i potichu, přiměřeně rozumí náročnému textu a umí ho reprodukovat; odliší podstatné a okrajové informace;	Reprodukce textu; Podstatné a vedlejší informace	
	... dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do sešitu;	Uvědomělý výběr četby	
	... seznamuje se s pomocí učitele s autory dětských knih;		
	... v souladu s čítankovými ukázkami se seznámí s pojmy rozpočítadlo, hádanka, říkanka, bajka; spisovatel, kniha, čtenář, ilustrátor;	Literární pojmy	Literární ukázky budou vhodně využity v oblastech VEGS, EV, VDO, ČSP, OSV, Vko, ČJS; Mezipředmětově bude využito na vztahy k TV, ZdrV, VV, HV.

	divadelní představení, dramatik, herec, režisér; verš, rým; přirov- nání;		
--	---	--	--

<b>5. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</li> <li>• Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.</li> </ul>	... volně reprodukuje text;	Reprodukce	
	... vytvoří zkrácený zápis textu;	Zkrácení textu	
	...sestaví osnovu k popisu a vyprávění;	Vypravování, osnova	
	... podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje;		
	... zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu;		
	... rozpozná přímou řeč a větu uvozovací;	Uvozovací věta; Přímá řeč	
	... umí užít přímou řeč ve vypravování;		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.</li> </ul>	...napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení;	Slohotvorné útvary	
	... zvládne vyplnit jednoduché tiskopisy;	Jednoduché tiskopisy	
<b>Jazyková výchova</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.</li> </ul>	... poznává všechny slovní druhy;	<i>Tvarosloví</i>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Určuje slovní druhy</li> </ul>		Slovní druhy	

• Plnovýznamových slov využívá v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	... určí rod, číslo, pád, vzor podst. jm. a podstatná jména skloňuje podle vzorů;	Mluvnické kategorie a vzory podst. jm.	
	... zvládne určit druhy přídavných jmen;	Přídavná jména	
	... zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen;		
	... stupňuje příd. jména;		
	... pozná základní druhy zájmen a číslovek;	Zájmena; Číslovky	
	... dokáže časovat slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu;	Časování sloves;	
	... pozná všechny slovesné způsoby;	Slovesný způsob	
	... pozná zvrtné sloveso;	Zvrtné sloveso	
	... rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary;	Jednoduché a složené slovesné tvary	
	... zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit;	Přičestí minulé	
• Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	... pozná kořen, část příponovou a předponovou i koncovku;	<b><i>Tvoření slov</i></b>	
		Část kořenová, předponová, příponová; koncovka	
	... rozlišuje předpony (s-,z-, vz-) a předložky (s, z);	Předpony s-, z-, vz-, Předložky s, z	
	... chápe odvozování slov příponami a předponami;	Odvozování slov předponou a příponou	

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.</li> </ul>	... rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný;	<b>Skladba</b> Podmět holý, rozvitý, několikanásobný	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.</li> </ul>	... zná základní pravidla jednoduché interpunkce a využívá jich v praxi;	Interpunkce	
	... správně užívá shodu přísudku s podmětem;	Shoda podmětu a přísudku v přítomnosti minulém	
	... určí větu hlavní a vedlejší;	Věta hlavní a vedlejší	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</li> </ul>	... pozná spojky a spojovací výrazy v souvětí;	Spojky a spojovací výrazy v souvětí	
		<b>Pravopis</b>	
	... správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky;	Velká písmena ve víceslovných názvech	
	... správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů;		
	... osvědčuje základní orientaci v Pravidlech JČ, ve Slovníku spisovné češtiny, umí hledat v encyklopediích;	Orientace v normativních příručkách	
<b>Literární výchova</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.</li> </ul>	... čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu;	<b>Čtení</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</li> <li>• Rozpozná manipulativní komu-</li> </ul>	... rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu;		<b>6.1.1.</b> <b>6.1.2.</b> <b>6.1.3.</b>

nikaci v reklamě.			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.</li> <li>• Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</li> </ul>	... čte s porozuměním;		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</li> </ul>	... recituje básně přiměřené věku;		
	... dokáže zdramatizovat vhodný text;	<b><i>Tvořivé činnosti s literárním textem</i></b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozlišuje různé typy uměleckých textů.</li> <li>• Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.</li> </ul>	... rozpozná umělecké vybrané žánry: pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics;	<b><i>Literární pojmy</i></b>	Literární ukázky budou vhodně využity v oblastech VEGS, EV, VDO, ČSP, OSV, Vko, ČJS; Mezipředmětově bude využito na vztahy k TV, ZdrV, VV, HV.
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</li> </ul>			

<b>6. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
	Žák ... chápe význam potřeby vlastních dovedností v oblasti stylistiky;	<b>Úvod k výuce slohu</b> Potřeba slohu pro dorozumivací praxi;	
	... umí vyplnit tiskopis typu poštovní poukázky;	<b>Vyplňování jednoduchých tiskopisů</b>  Poštovní poukázky; Podací lístek; Telegram;	Informační a komunikační technologie; Člověk a svět práce
	... prokazuje praktickou schopnost pro zkratku, ale také pro jednoznačnost, přesnost a srozumitelnost;  ... formuluje jednoduchou objednávku se všemi jejími náležitostmi;  ... je schopen napsat stručnou zprávu a stručné oznámení, je mu jasný rozdíl mezi oběma slohovými útvary;	<b>Jednoduché komunikační žánry</b>  Vzkaz; Inzerát; Objednávka; Zpráva, oznámení; SMS zpráva; E-mailové sdělení	Informační a komunikační technologie; Člověk a svět práce



	<p>... zvládá formu obou typů dopisu, rozlišuje různé typy oslovení i uzavření dopisu;</p> <p>... vyzná se v jazykových odlišnostech osobního a úředního dopisu;</p> <p>... písemně i ústně zformuluje blahopřání k různým příležitostem, zvolí vhodnou grafickou úpravu;</p> <p>... je schopen ústně i písemně vyslovit soustrast u příležitosti úmrtí;</p> <p>... dokáže napsat jednoduchou pozvánku se všemi náležitostmi, dokáže pozvánku graficky upravit;</p>	<p><b><i>Dopis osobní a úřední</i></b></p> <p>Dopis osobní; Dopis úřední; Blahopřání; Pozvánka</p>	<p>Informační a komunikační technologie; Člověk a svět práce; Osobnostní a sociální výchova; Výtvarná výchova <b>1.2.2.</b></p>
	<p>... dokáže sestavit osnovu, rozlišuje podstatné od nepodstatného, postupuje od důležitějšího k méně důležitému, je mu jasný význam přídavných jmen a příslovcí pro popis;</p>	<p><b><i>Popis a jeho funkce</i></b></p> <p>Popis budovy; Popis místnosti; Popis postavy; Popis krajiny; Popis pracovního postupu;</p>	<p>Environmentální výchova, Výtvarná výchova, Člověk a svět práce</p>

	... dokáže v textu označit zajímavý text, vypsát jej, formálně uložit i s odkazovou poznámkou na literaturu;	<b>Výtah a výpisky</b> Výtah Výpisek	
	... na základě pozorného čtení reprodukuje text, dodržuje posloupnost, zaměřuje se na podstatné;  ... umí sestavit osnovu	<b>Vypravování</b> Dějová posloupnost při vypravování; Osnova vypravování; Jazykové prostředky vypravování; Vypravování podle obrázku; Dokončení příběhu;	
<b>Jazyková výchova</b>			
		<b>Tvarosloví</b>	
Správně třídí slovní druhy...	... pozná ve větě PoJ a jejich mluvnické kategorie;	Podstatná jména (PoJ) opak. mluvnických kategorií;	
	... na jednotlivých příkladech i v textu pozná konkrétní, abstraktní PoJ;	PoJ konkrétní a abstraktní;	
	... dokáže odlišit PoJ obecná od vlastních, uvědomuje si potřebu odlišovat je i pravopisně;	PoJ obecná a vlastní;	
	... je schopen PoJ přiřazovat ke vzorům;	Procvičování tvarů PoJ podle vzorů;	

		Některé odchylky od pravidelného skloňování PoJ;	
	... v praxi rozpozná koncovku a zdůvodní v souladu s koncovkou především psaní i-y;		
	...ví, že v systému ČJ existují odchylky při přiřazování ke vzorům; v případě potřeby dokáže najít poučení v jazykových příručkách;		<i>v 6. roč. rozšiřující učivo</i>
	... dokáže rozlišit PřJ tvrdá a měkká a je si vědom toho, jaký to má význam především pro praktické využití při psaní i-y;	PřJ a jejich druhy	
	... poznává jmenné tvary PřJ;	Jmenné tvary PřJ	<i>v 6. roč. rozšiřující učivo</i>
	... pozná ve větě zájmena;	Zájmena	
	... dokáže Záj skloňovat;	Skloňování zájmen	
	... pozná ve větě číslovky zapsané slovně i číselným znakem;	Číslovky	
	... umí číslovky správně napsat, a to jak slovem, tak i grafickým znakem;	Psaní číslovek	
	... používá správně tvary číslovek;		
	... poznává mluv. kategorie sloves	Sloveso	
	... spolehlivě rozpozná způsob oznamovací a rozkazovací, ... postupně zvládá užívání způsobu podmínovacího;	Slovesný způsob	
		<b><i>Skladba</i></b>	
		Větné členy Opakování;	

		Rozvíjející větné členy (RVČ): předmět, přívlastek, přísl.. určení	
	... v praxi pozná podle počtu přísudkových sloves větu jednoduchou od souvětí;	Věta jednoduchá Opakování;	
	... umí vyhledat zákl. skladební dvojici;		
	... dokáže větu graficky znázornit;	Grafické znázornění věty jednoduché;	
	... podle počtu přísudků rozpozná souvětí;	Souvětí	
	... chápe význam řízení a závislosti; rozpozná VH od VV;	Určování vět hlavních (VH) a vedlejších VV);	
	... dokáže vztah mezi větami v souvětí graficky znázornit;	Grafické znázorňování souvětí;	
	... rozlišuje spojovací výrazy na spojky a další spojovací výrazy;	Nejobvyklejší spojovací výrazy;	
	... proniká do zákl. pravidel o interpunkci v souvětí;	Interpunkce v souvětí;	
		<b>Zvuková stránka jazyka</b>	
	... umí členit hlásky na samohlásky a souhlásky;	Opakování o hláskách;	
	... orientuje se v problematice spisovné a nespisovné výslovnosti;	Spisovná a nespisovná výslovnost;	
	... uvědomuje si vliv znělých a neznělých hlásek na výslovnost hláskových seskupení;		
	... rozeznává hlavní a vedlejší slovní přízvuk, větnou melodii, tempo a pauzu, dokáže jich ve svém mluveném projevu vhodně	Zvuková stránka slova a věty;	

	užívat;		
		<b><i>Jazyk a jazykověda</i></b>	
	... chápe, že jazykověda je věda, která má svůj předmět zkoumání, že její existence je nutná z hlediska udržování kontinuity národního jazyka i národního jazyka v systému světových jazyků;	Jazykověda a její složky	
		<b><i>Práce s normativními příručkami</i></b>	
Pracuje s normativními příručkami	... postupně zvládá zjišťování potřebných údajů z uvedených normativních příruček;	Pravidla českého pravopisu (PČP)	
		Práce se Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost (SSČ)	
		Stručná mluvnice česká (SMČ)	

### Literární výchova

	<p>Žák ... získává citový vztah ke své vlasti, domovu;  ... seznamuje se a postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><i>... a to je ta krásná země</i>  cestopis; lyrika - epika; personifikace; metafora; rčení;</p>	<p>Dějepis Výtvarná výchova; Hudební výchova; Zeměpis</p>
	<p>... nad poetickými i prozaickými ukázkami z tvorby českých, slovenských, polských, ale i romských, židovských či vietnamských tvůrců dokáže uvažovat nad nadnárodním posláním literatury; uvědomuje se odlišnosti jednotlivých národností i ras, ale i to, co je spojuje; rozpozná českou, slovenskou, polskou hymnu jako typ slavnostní písně a básně;</p>	<p><i>Žijeme tu společně</i>  hymna</p>	<p><b>4.1., 4.3.</b> Dějepis; Zeměpis; Hudební výchova</p>
	<p>... chápe význam regionu pro sebe samého i pro obyvatele, kteří zde dlouhodobě žijí;</p>	<p>národní, regionální literatura</p>	<p><b>4.5.</b></p>

	<p>... si uvědomuje význam osobnosti pro kulturu daného národa;</p> <p>... poznává a umí vysvětlit, jak vzniká kulturní mýtus a jak dochází ke glorifikaci osobnosti;</p> <p>... pociťuje hrdost k příslušnosti k západoevropské kulturní tradici;</p> <p>... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><i>Otec vlasti</i></p> <p>biografie; autobiografie; pověst; romance;</p> <p>drama;</p>	<p><b>3.3.</b></p> <p>Dějepis; Estetická výchova - film, divadlo; architektura Výtvarná výchova; Hudební výchova</p>
	<p>... žák získává obdiv a úctu k významné osobnosti;</p> <p>... seznamuje se s možným neštěstím exilu;</p> <p>... chápe význam mateřského jazyka pro jedince, ale uvědomuje se také důležitost znalosti cizích jazyků;</p> <p>... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><i>Učitel národů</i></p> <p>Biografická povídka; Historický román; Literatura faktu;</p>	<p><b>3.3.</b></p> <p>Pedagogika; Český jazyk - jazykověda; Výtvarná výchova; Hudební výchova; Dějepis; Zeměpis <b>1.2.3</b></p>

	<p>... se seznamuje s pojmem národní hrdost;</p> <p>... vnímá výjimečnost českého Národního divadla, a to i v mezinárodním kontextu;</p> <p>... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b>Národ sobě</b></p> <p>Vyprávěcí Er forma a Ich forma ; symbol;</p> <p>tradice;</p>	<p><b>2.2., 2.3.</b></p> <p>Dějepis;</p> <p>Výtvarná výchova;</p> <p>Hudební výchova;</p>
	<p>... se seznamuje s kořeny lidových tradic;</p> <p>... seznamuje se s mravními hodnotami předků;</p> <p>... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b>Bejvávalo</b></p> <p>Vzpomínková próza;</p> <p>povídka;</p> <p>pověst;</p> <p>kronika;</p> <p>pranostiky;</p> <p>hádky;</p> <p>historismy;</p> <p>etnografie (<i>pouze rozšiřuj. učivo</i>);</p>	<p><b>3.2., 3.3.</b></p> <p>Dějepis;</p> <p>Výtvarná výchova;</p> <p>Hudební výchova;</p> <p><b>5.4.</b></p>
	<p>... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b>V nebezpečí</b></p> <p>Dobrodružná próza;</p> <p>historická próza;</p> <p>western;</p> <p>indiánka;</p> <p>kompozice epiky (<i>pouze rozšiřující učivo</i>)</p> <p>vyprávěčské postupy;</p> <p>motivy stupňující napětí;</p>	<p>Dějepis;</p> <p>Zeměpis</p> <p>Estetická výchova - film</p>



		přímá a nepřímá charakteristika; líčení; dramatizace;	
	... vnímá přírodu jako nezbytnou součást vlastní existence i existence celé společnosti;  ... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;	<i>V zahradě, v lese, na horách</i>  poetizace; věcná, odborná, umělecká literatura ( <i>rozšiřující učivo</i> ); Personifikace; Symbol	<b>5.4.</b> Přírodopis;
	... si uvědomuje důležitost svého "já" i význam kolektivu;  ... chápe školu jako vzorek společnosti, v níž žije, s jejími pravidly, zásadami, povinnostmi atd.  ... uvědomuje si důležitost rodiny, domova;  ... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;	<i>Ve škole, doma a mezi kamarády</i>  Vyprávěcí Er a Ich forma  Literární postava; Přímá řeč; Dialog Komunikace;	<b>1.1.2</b>  <b>2.1.</b>  <b>1.2.3</b>
	... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;	<i>Ve škole fantazie</i>  Pohádka; Magická a strašidelná próza; Báje;	<b>3.3.</b> Dějepis;

		Pověst; Nadsázka ( <i>pouze rozšiřující učivo</i> ); Polysémie slova ( <i>pouze rozšiřující učivo</i> );	
--	--	--	--

<b>7. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
	<p>Žák ... chápe význam přídavných jmen (přívlastků) pro popis a význam epitetonu pro umělecký popis; dokáže členit popisované na podstatné a méně podstatné; dokáže výtvarné dílo vnímat v 1. a 2. plánu;</p> <p>... dokáže uvědoměle užívat odborných termínů, chápe význam neutrálního způsobu vyjadřování, význam věcnosti, umí postupovat posloupně, nepřeskakuje z jevu na jev;</p>	<p><b>Popis</b></p> <p>Význam osnovy; Popis výrobku; Odborné pojmy, přídavná jména; Popis uměleckého díla; Epiteton, přirovnání,</p> <p>Popis pracovního postupu; Využívání slovní zásoby - shrnutí</p>	<p>Člověk a svět práce; Výtvarná výchova</p>
	<p>... zvládá výrazové postupy vlastní charakteristice, rozlišuje pojmy vnitřní a vnější charakteristika;</p>	<p><b>Charakteristika</b></p> <p>Charakteristika přímá a nepřímá; Výběr slovních prostředků; Význam osnovy;</p>	

	... umí využívat citově zbarvená slova, uvědoměle využívá obrazných pojmenování;	<b><i>Ličení</i></b> Ličení krajiny Výběr slovních prostředků, slova citově zbarvená; Personifikace	<b>5.4.</b> Výtvarná výchova
	... v praxi dokáže rozlišit výpisek od výtahu	<b><i>Výtah</i></b> Nadřazenost, podřazenost; Význam přehlednosti.	
	... dokáže formulovat a graficky zpracovat jednoduchou žádost;	<b><i>Žádost</i></b>	Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie
	... je schopen sestavit osnovu životopisu, umí se vyvarovat citově zbarveným výrazům, soustředí se na věcnost a přesnost;	<b><i>Životopis</i></b> Struktura Typy životopisů	Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie
	... umí členit text na úvod, stať a závěr; ... dokáže využívat stylových pro-	<b><i>Vypravování</i></b> Navozování napětí; Význam sloves pro vypravování; Dramatizace textu; Využívání přímé řeči.	

	<p>středků stupňující napětí nebo dramaturgických danou událost;</p> <p>... orientuje se v psaní přímé řeči, chápe její význam při dramaturgizaci příběhu;</p>		
<b>Jazyková výchova</b>			
<p>Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <p>... Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh.</p> <p>... tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci...</p>	<p>... je schopen rozpoznat v běžně mluveném i psaném jazykovém projevu prvky nářečí, chápe potřebu spisovné (kodifikované) jazykové normy, uvědomuje si rozdíl mezi hovorovou a obecnou češtinou;</p> <p>orientuje se v členění slovanských jazyků;</p> <p>... chápe jazykovou věcnost (neutrálnost) a citovou zbarvenost, zejména v praktickém využití;</p> <p>... uvědomuje si význam různých možných vyjádření pro uživatelský jazyk v jeho různých jazykových vrstvách;</p>	<p><i>Jazyk a jazykověda</i></p> <p><i>Slovanské jazyky</i></p> <p><i>Nauka o významu slov</i></p> <p>Význam slova; Slova jednoznačná a mnohoznačná; Slovo, sousloví, rčení; Synonyma a homonyma; Slova citově zbarvená; Jazykové vrstvy</p>	<p><b>1.2.2</b></p> <p><b>3.3.</b></p>

	... v praxi rozpozná odborný text, umí vysvětlit potřebu odborných názvů pro jednoznačnost určitého typu výpovědi;	Odborné názvy	
... rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov;	... chápe jazyk jako systém, který se vyvíjí, především pak v oblasti slovní zásoby, která tím reaguje především na materiální změny společnosti;  ... umí popsat způsoby, jimiž je slovní zásoba obohacována, dokáže to doložit jednoduchými příklady, s nimiž se v posledních letech sám setkal;	<b><i>Tvoření slov</i></b>  Slovní zásoba a její obohacování  Způsoby tvoření slov odvozováním, skládáním, zkracováním; Odvozování PoJ a PjJ Odvozování Sloves	
		<b><i>Zvuková stránka jazyka</i></b>	

	... uvědomuje si vliv znělých a neznělých hlásek na výslovnost hláskových seskupení;	spodoba znělosti	
Správně třídí slovní druhy.	... skloňuje zájmeno jenž; ... rozpozná a v praxi tvoří činný a trpný slovesný rod;  ... zná druhy příslovčí; vysvětlí, jak vznikají příslovečné spřežky;  ... stupňuje příslovce;	<b><i>Tvarosloví</i></b>  Opakování Předložky; Spojky; Částice; Citoslovce; Zájmeno jenž Slovesný rod  Příslovce, příslopečné spřežky,  stupňování příslovčí;	

	<p>... rozpozná věty jednočlenné od dvojčlenných, především však dokáže vystihnout stylistický význam jejich používání;</p> <p>... totéž platí i pro věty podle postoje mluvčího;</p> <p>... chápe, že za větu je třeba považovat i větné ekvivalenty, které nejsou vyjádřeny slovesem;</p> <p>... dokáže poznat podmět, který je vyjádřen jiným slovním druhem než podst. jménem, vysvětlí, jaký má pro jazykovou praxi existence těchto podmětů význam;</p> <p>... opět pro žáka převažuje praktičnost, tedy význam využívání takového typu podmětu;</p> <p>... prakticky umí v textu vyhledat různé typy přísudků a dokáže vysvětlit, kdy je v praxi toho či onoho způsobu vhodnější využít;</p> <p>... poznává spolehlivě předmět a odlišuje jej od podmětu;</p>	<p><i>Skladba</i></p> <p>Věty jednočlenné a dvojčlenné</p> <p>Druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>Větné ekvivalenty;</p> <p>Podmět</p> <p>Přísudek</p> <p>Předmět</p>	
--	--	---	--



<p>Využívá znalostí o jazyk. normě při tvorbě vhodných jazyk. projevů podle komunikační situace... Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.</p>	<p>... chápe a umí vysvětlit případy, kdy zdánlivý předmět je příslovecným určením;</p> <p>... umí vysvětlit rozdíl mezi shodností a neshodností;</p> <p>...rozpoznává jednodušší případy doplňku, vysvětlí jeho vazbu na jiné dva větné členy;</p> <p>... pozná a v praxi i pravopisně správně umí využívat přístavku;</p> <p>... Dokáže v souvětí orientačně určit druh vedlejších vět, všímá si především významu vedlejších vět z důvodu stylistického;</p>	<p>Přívlastek shodný a neshodný</p> <p>Doplňek</p> <p>Přístavek</p> <p>Druhy VV: Podmětná VV; Předmětná VV; Příslovečná VV; Přívlastková VV; Doplňková VV; Přísudková VV;</p>	
--	---	---	--

<p>... samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu.</p>	<p>... zvládá psaní velkých písmen u jednoslovných názvů a jmen; proniká postupně do zásad psaní velkých písmen u jednodušších, později i složitějších víceslovných;</p>	<p><b>Pravopis</b></p> <p>Procvičování:  Vyjmenovaná slova;  Psaní i/y v koncovkách PoJ;  Psaní i/y v koncovkách PŘJ;  Shoda přísudku s podmětem;</p> <p>Psaní velkých písmen ve vlastních jménech;</p>	
<b>Literární výchova</b>			
	<p><b>Žák</b>  ... si uvědomuje svůj vztah a hrdost k mateřskému jazyku;  ... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b>Chrám a tvrz</b></p> <p>mateřský jazyk</p>	<p><b>3.3.</b></p>
<p>... porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování.</p>	<p>postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b>Svatý Václave</b></p> <p>Chorál;  Legenda;  Kronika;  Pověst;  Populárně naučná literatura</p>	<p><b>4.1., 4.2.</b>  <b>2.2.</b>  Dějepis;  Hudební výchova;</p>

	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>Žij pravdu</i></b> Dopis; Biografie;	<b>4.1. 2.2.</b> Dějepis;
	... uvědomuje si význam sportu; postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>Běh na dlouhou trať</i></b> Memoáry; Sportovní povídka;	Dějepis; Tělesná výchova;
	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>Odkud a kam</i></b> Mýty; Pověsti; Báje;	Dějepis; <b>3.3.</b>
	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>Byl jednou jeden</i></b> Pohádka; Pohádka krásná (klasická); Pohádka moderní; Drama - divadelní hra; Epika; Pověst;	
	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>Ve zvířecím zrcadle</i></b> Bajka	
	postupně chápe vybrané literární	<b><i>V cizí zemi</i></b> Cestopis;	<b>3.2.</b> Zeměpis;

	pojmy;	Publicistické styly Fejeton;	Dějepis;
	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>O zvířatech a lidech</i></b> Bajka	<b>5.4.</b>
	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>O sobě navzájem</i></b> Deník; Humor;	
	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>Nápady literárního klauna</i></b> Literární nonsens	
	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>O našich dědech</i></b>	Dějepis
	postupně chápe vybrané literární pojmy;	<b><i>O lidech a robotech</i></b> Pověst; Sci-fi Drama - divadelní hra	Fyzika, Matematika, Člověk a svět práce <b>4.5.</b>
... uceleně reprodukuje přečtený text;  ... formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového před-			

stavení; ... tvoří vlastní literární text podle svých schopností			
--	--	--	--

<b>8. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
	... dokáže v textu rozeznat podstatné od méně podstatného, prokazuje smysl pro zkratku;	<b><i>Výtah</i></b> Smysl výtahu, stylistické prostředky; Využití výpisku, citátu;	
	... umí vybírat vhodnou slovní zásobu (přídavná jména, popisující slovesa), umí využívat protikladů atd.	<b><i>Charakteristika literární postavy</i></b> Rčení	
	... prokazuje schopnost pracovat samostatně s odbornou literaturou, umí vyhledat podstatné, má smysl pro zkratku;  ... uplatní poznatky o práci s odbornou literaturou a samostatně zpracuje a přednese referát na určené (vybrané) téma.	<b><i>Výklad</i></b> Jazykové a stylistické prostředky výkladu;  Invence;	Člověk a svět práce; Informační a komunikační technologie

	... je schopen vhodně vybírat dějová slovesa, uvědomuje se potřebu proporcionálního užívání vyprávěcích a popisných postupů;	<b><i>Líčení</i></b>  Kompozice; Jazykové prostředky;	
	... umí formulovat své myšlenky, uplatňuje smysl pro kompozici, využívá stylistických prostředků oživujících text;	<b><i>Úvaha</i></b>  Základní principy úvahy; Hlavní a vedlejší myšlenky; Význam základního a rozvíjejícího;	
		<b><i>Souhrnné poučení o slohu</i></b>  Typy jazykových projevů; Slohové postupy; Slohové útvary; Nejčastější chyby	
<b>Jazyková výchova</b>			
	... ví, které jazyky se nejvíc podílely na obohacování naší slovní zásoby, dokáže na jednoduchých příkladech vysvětlit, jak ovlivňovaly náš pravopis;  .. zná základní pravidla pro přepisování cizích slov vlastních do	<b><i>Obohacování slovní zásoby</i></b>  Tvoření slov; Slova přejatá (pravopis, výslovnost)	

	češtiny, umí je vyslovovat.		
	<p>... ví si rady s pomnožnými PoJ, zejména s jejich užíváním v praxi</p> <p>... orientuje se ve skloňování obecných jmen přejatých z cizích jazyků a vlastních cizích jmen, umí se opřít o PČP;</p> <p>... rozpozná sloveso dokonavé od nedokonavého, dokonavosti umí využít v praxi při tvorbě mluvených i psaných textů;</p>	<p><b><i>Tvarosloví</i></b></p> <p>PoJ pomnožná, hromadná, látková</p> <p>Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen; Užívání cizích vlastních jmen v textu;</p> <p>Slovesný vid.</p>	
	<p>... zvládá uvedené pravopisné jevy;</p>	<p><b><i>Pravopis</i></b></p> <p>Pravopis i/y v koncovkách; Předpony s-, z-, v-, z-, vz-, a předložky s/se, z/ze; Skupiny bě/bje, pě/pje, vě/vje, mě/mně</p>	



	... rozpozná na základě nejpoužívanějších spojovacích výrazů poměr mezi větami a několikanásobnými větnými členy a popíše logický význam jednotlivých poměrů; umí je při tvorbě mluvených i psaných textů správně užívat;	<p><b>Skladba</b></p> <p>Opakování  Významové poměry mezi souřadně spojenými VH;  Významové poměry mezi větnými členy a VV;  Souvětí souřadné (SS) a podřadné (SP);  Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí;  Jazykové rozbory, složitější souvětí;</p>	
<p>... tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci...</p> <p>... rozlišuje spisovný jazyk a nespisovný jazyk a zdůvodní jejich užití.</p>	<p>... zná rozdělení slovanských jazyků,</p> <p>... rozlišuje projevy spisovné a nespisovné; uvědomuje si, že způsob vyjadřování svědčí o kultuře člověka;</p>	<p><b>Obecné výklady o českém jazyce</b></p> <p>Slovanské jazyky;</p> <p>Útvary českého jazyka a jazyková kultura;</p>	<b>3.2., 3.3.</b>
<b>Literární výchova</b>			
	... postupně chápe vybrané literární pojmy;	<p><b>Můj domov a svět</b></p> <p>Biografická literatura faktu;  biografický román;  cestopis</p>	Zeměpis Dějepis

		líčení	
	<p>... postupně chápe vybrané literární pojmy;</p> <p>... vnímá literaturu kontinuálně, starší literaturu jako odkaz pro dnešek;</p>	<p><b><i>O bozích a lidech</i></b></p> <p>Antický hrdinský epos; řecká tragédie a pověst; vizuální poezie; starořímská lyrika; epigram</p>	<p>Dějepis <b>2.2.</b> <b>1.2.2.</b> <b>3.1., 3.3.</b></p>
	<p>... postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b><i>Ve službě Bohu, králi a dámě</i></b></p> <p>Rytířský epos; kronika; pověst; rytířský román; trubadúrská lyrika; parodie</p>	<p>Dějepis; <b>3.1., 3.3.</b></p>
	<p>.. uvědomuje si význam křesťanství pro evropskou tradici, vliv křesťanství na evropské i světové umění;</p> <p>... postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b><i>Vyšla hvězda nad Betlémem</i></b></p> <p>Biblický příběh Ježíšova života v literárních zpracováních; Nový zákon; křesťanská tradice v literatuře a umění; legenda; pověst vnější a vnitřní charakteristika</p>	<p>Dějepis; <b>3.3.,</b> <b>4.1., 4.4., 4.5.</b> Hudební výchova; Výtvarná výchova;</p>

	<p>... vnímá rozdíl mezi lidovou a autorskou tvorbou;</p> <p>... postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b><i>Sen, láska a smrt</i></b></p> <p>Balada lidová a autorská; téma smrti a nemrtvých; horor; lidová slovesnost; básnická povídka a romantická lyrika; romantická povídka a román</p>	<p>Dějepis; člověk a svět práce</p>
	<p>.. postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b><i>Šoa</i></b></p> <p>Povídka; deník; epigram; komiks</p>	<p><b>2.2.</b> <b>4.1., 4.2., 4.3., 4.5.</b></p>
	<p>... umělecké téma chápe jako prostředek pro výběr vlastní četby;</p> <p>... vzpomínkové prózy, deníky atd. chápe jako možný počátek pro vlastní literární tvorbu;</p> <p>... seznamuje je se a postupně chápe vybrané literární pojmy;</p>	<p><b><i>Čtu, čteš, čteme</i></b></p> <p>Téma; humoristická literatura; fantasy; mýty; sci-fi dobrodružná literatura; esej, vzpomínková próza</p>	<p>Člověk a svět práce Fyzika, Matematika</p>
<p>... vlastními slovy interpretuje smysl díla;</p>			

... formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení;	
... tvoří vlastní literární text podle svých schopností;	
... rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty;	
... uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;	
... porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování;	
... vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích;	

<b>9. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Komunikační a slohová výchova</b>			
<p>... rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj;</p> <p>... využívá základní studijní čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát;</p> <p>... využívá základní studijní čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytváří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát;</p> <p>... odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;</p>	<p>... dokáže vypracovat seminární práci;</p>	<p><b>Výklad</b></p> <p>Znaky výkladového postupu Jazykové prostředky; Seminární práce - její znaky</p>	

	<p>... zpracuje popis pracovního postupu jím provedené nějaké činnosti;</p> <p>... pomocí stylových prostředků charakterizujících postupy popisu samostatně zpracuje vlastní popis nějaké události;</p>	<p><b>Popis</b></p> <p>Popis pracovního postupu Popis uměleckého díla; Jednotlivé plány popisovaného uměleckého díla Subjektivně zabarvený popis Citovost, Jazykové prostředky</p>	<p>Člověk a svět práce; Výtvarná výchova;</p>
	<p>... pomocí stylových prostředků charakteristiky samostatně zpracuje vlastní uměleckou charakteristiku nějaké obecně známé osobnosti;</p>	<p><b>Charakteristika</b></p> <p>Jazykové prostředky, významné - méně podstatné atd.</p>	
<p>... odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;</p>	<p>... pomocí stylových prostředků charakterizujících vyprávěcí postup samostatně zpracuje vlastní umělecké zpracování nějakého příběhu nebo nějaké události;</p>	<p><b>Vypravování</b></p> <p>Postupnost, retrospektivnost; Ich forma a er forma</p>	
<p>... uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování;</p>	<p>.. pomocí stylových prostředků vlastních úvaze zpracuje úvahu na určité společenské téma;</p>	<p><b>Úvaha</b></p> <p>Společné rysy a odlišnosti úvahy a výkladu</p>	

... dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci;	... Na základě poznatků z předmětu rétorika připraví a přednese krátký, asi tří až pětiminutový proslov;	<b>Proslov</b> Řečnické útvary: projev, proslov, přednáška; Nonverbální komunikace;	<b>6.1.3.</b> <b>1.2.3.</b>
... rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru;			
... využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.			
<b>Jazyková výchova</b>			
	... prokazuje teoretické i praktické znalosti o slovní zásobě a významu slova;	<b>Slovní zásoba a význam slova</b>  Slovo a sousloví; Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby; Významové vztahy mezi slovy: synonyma, homonyma, antonyma; Rozvrstvení slovní zásoby: odborné názvy, slova domácí, slova mezinárodní	

<p>... rozlišuje a příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémehch;</p>	<p>... vysvětlí, jak se tvoří v češtině nová slova; znalosti doloží na jednoduchých příkladech;</p>	<p><b><i>Nauka o tvoření slov</i></b></p> <p>Stavba slova; Odvozování, skládání, zkracování slov;</p>	
<p>... správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a používá je ve vhodné komunikační situaci;</p>	<p>... má celkové znalosti o slovních druzích, vhodných tvarů i slovních druhů využívá v systému jazyka v psaném i mluveném projevu;</p> <p>... pozná přechodník, chápe jeho význam především pro psaný projev.</p>	<p><b><i>Tvarosloví</i></b></p> <p>Slovní druhy - slova ohebná a neohebná; Podstatná jména; Přídavná jména: druhy, stupňování, mluvnické významy; Zájmena a číslovky: druhy, skloňování; Slovesa a jejich mluvnické významy, tvary slovesa být; Přechodníky;</p> <p>Příslovce; Předložky a spojky;</p>	
<p>... rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí;</p>	<p>.. rozlišuje větu od souvětí, věty podle postoje mluvčího;</p>	<p><b><i>Skladba</i></b></p> <p>Stavba věty a souvětí: Věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty; Věty podle postoje mluvčího; Tvoření vět a souvětí; Mluvnický zápor; Skladební dvojice; Přívlastek; Doplňěk; VH a VV, řídicí, závislá;</p>	



	<p>... zná druhy VV;  ... umí využívat různých významových poměrů mezi VH a větnými členy v souladu s potřebou jazykového kontextu;</p> <p>... dokáže tvořit přímou řeč a využít jí především ve slohu;</p> <p>... využívá samostatného větného členu při stylovém zdůraznění ve vhodných stylových vrstvách některých slohových útvarů;</p> <p>... ovládá komunikační a stylové zvláštnosti oslovení;</p> <p>... rozeznává slovní i větné vsuvky, dokáže jich především v psaném projevu vhodně užít;</p> <p>... využívá vět neúplných především jako stylistického prvku v psaném projevu;</p> <p>... zvládá zásady českého slovosledu, dokáže vysvětlit zvláštnosti českého slovosledu ve srovnání s hlavními živými jazyky, které se učí;</p>	<p>Souvětí souřadné a podřadné, druhy VV;  Složitě souvětí;</p> <p>Řeč přímá a nepřímá;</p> <p>Samostatný větný člen;</p> <p>Oslovení;</p> <p>Vsuvka;</p> <p>Věta neúplná;</p> <p>Pořádek slov v české větě;</p>	<p><b>3.2.</b>  Aj, Nj</p>
--	---	--	--------------------------------

<p>... v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí;</p> <p>... samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;</p>	<p>... prakticky zvládá zásady českého pravopisu;</p> <p>... zná a prakticky využívá pravidla pro psaní velkých písmen v jednoslovných i víceslovných vlastních jménech a názvech;</p>	<p><b><i>Pravopis</i></b></p> <p>Pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební;</p> <p>Vlastní jména;</p>	
	<p>... vhodným způsobem ozvláštňuje svůj mluvený projev o přízvuk či hlasovou melodii;</p>	<p><b><i>Zvuková stránka jazyka</i></b></p> <p>Hlásky a hláskové skupiny; Větný přízvuk, větná melodie</p>	
		<p><b><i>Obecné výklady o jazyce</i></b></p>	

<p>... využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace;</p> <p>... spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;</p> <p>... rozlišuje spis. jazyk, nářečí a obec. češtinu a zdůvodní užití.</p>	<p>... chápe odlišnost pojmů jazyk a řeč, uvědomuje se rozdíly v psaném a mluveném projevu;</p> <p>... orientuje se v hlavních slovanských jazycích; polštinu a slovenštinu vnímá jako jazyky nám regionálně i historicky nejbližší národy;</p> <p>... vnímá češtinu jako jazyk ve vývoji, poznatky z vývoje jazyka chápe jako potřebu rozumět odkazu národní minulosti;</p> <p>... jazykovou kulturu chápe jako jeden z ukazatelů osobní i národní kulturnosti;</p>	<p>Projev mluvený a psaný; řeč, jazyk;</p> <p>Slovanské jazyky; Základní poučení o polštině a slovenštině;</p> <p>Vývoj jazyka - poučení o vývoji českého jazyka na jednoduchých literárních ukázkách;</p> <p>Útvary českého jazyka; Jazykověda a její disciplíny; Jazyková kultury</p>	<p><b>3.3.</b></p> <p>D</p> <p><b>1.1.1., 1.2.2, 1.2.3.</b></p>
<b>Literární výchova</b>			
	<p>Žák</p> <p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p>	<p><i><b>Být indiánem</b></i></p> <p>Cestopis</p>	<p>Zeměpis; <b>3.1., 3.2.</b> Výchova demokratického občana;</p>

	... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;	<b><i>Být v Americe českým básníkem</i></b>  Lyrika	<b>5.4.</b>
	... chápe vliv renesance a humanistického myšlení na změny životního stylu, chápe jejich význam pro pokrokové smýšlení;  ... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;	<b><i>Z renesanční literatury</i></b>  Boccaccio; Chaucer; Villon: villonská balada; Shakespeare: Renesanční komedie a tragédie; Sonet	Dějepis; Výtvarná výchova, Hudební výchova
	... dokáže vysvětlit, jaké změny přineslo baroko do života jednotlivých lidí i celé společnosti;  ... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;	<b><i>Od renesance k baroku</i></b>  Meditativní poezie Znaky barokní literatury	Dějepis; Výtvarná výchova, Hudební výchova

	<p>... umí vysvětlit, co a proč čerpal klasicismus z antického období;</p> <p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p>	<p><b><i>Z literárního klasicismu</i></b></p> <p>Goethe Faust Literární typ</p>	<p>Dějepis; Výtvarná výchova, Hudební výchova</p>
	<p>... dokáže vysvětlit, proč do umění prosakují sociální vlivy;</p> <p>... vnímá pokusy českých autorů napojit se na evropský proud;</p> <p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p>	<p><b><i>Realismus v literatuře</i></b></p> <p>de Balzac Flaubert Ženská hrdinka Havlíček Borovský Epigram Satira Dostojevskij Psychologický román Neruda Balada Fejeton Čechov Jirásek Historická próza Vrchlický Milostná lyrika</p>	<p><b>4.1.</b> <b>2.2.</b> Dějepis, Dějepis; Výtvarná výchova, Hudební výchova</p>

	<p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p> <p>... uvědomuje si význam uměleckého překladu;</p>	<p><b><i>Nová krása</i></b></p> <p>Baudelaire Estetično, pojem krásna Verlaine</p> <p>Umělecký překlad Rimbaud Moderna Šrámek Typy lyriky Gellner Ironie</p>	<p>Dějepis; Výtvarná výchova, Hudební výchova Cizí jazyky</p>
	<p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p>	<p><b><i>Světlo, barvy, vůně</i></b></p> <p>Impresionismus - znaky</p>	<p>Výtvarná výchova; Hudební výchova</p>
	<p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p>	<p><b><i>Stíny a tma</i></b></p> <p>Naturalismus - znaky</p>	<p>Výtvarná výchova; Hudební výchova</p>

	... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;	<i>Symboly světa a duše</i> Symbolismus; Dekadence; Zvukomalebnost	Výtvarná výchova; Hudební výchova
	... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;	<i>Osvobozená slova</i> Futurismus; Dadaismus; Společenská lyrika; Přírodní lyrika; Apollinaire; Pásmo	Výtvarná výchova; Hudební výchova; <b>5.4.</b>
	... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;	<i>Poetismus a surrealismus</i> Nezval Poetismus Kalambúry	Výtvarná výchova; Hudební výchova
	... vysvětlí, proč 1. svět. válka tolik ovlivnila nejen evropskou uměleckou tvorbu; .. postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;	<i>O té první velké válce</i> Válečná próza; Milostná próza; Hašek; Literární typ; Satira;	<b>3.1., 2.4.</b> Dějepis; Výtvarná výchova

	<p>... vysvětlí, jak reagovala literatura na výsledky 1. světové války a jak se začala vypořádávat s vlivy totalitářského myšlení atd.</p> <p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p>	<p><b><i>Kříže, srpy, kladiva</i></b></p> <p>Orwell; Politické sci-fi Čapek: Drama</p>	<p>Dějepis, <b>2.2., 2.4.;</b></p>
	<p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p>	<p><b><i>O té druhé velké válce</i></b></p> <p>Literatura faktu; Charakteristika literární postavy;</p>	<p>Dějepis; <b>2.4., 3.1., 6.1.1., 6.1.5.</b></p>
	<p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;</p>	<p><b><i>Mezi lidmi</i></b></p> <p>Bezruč; Wolker; Sociální balada; Detektivka; Komično a humor v literatuře; Vaculík: Fejeton Vztah poezie - písňový text Esej</p>	<p>Hudební výchova</p>
	<p>... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a</p>	<p><b><i>Pohádky nepohádky</i></b></p> <p>Moderní pohádka; Sci-fi;</p>	



	zná tvorbu vybraných tvůrců;	Arbes: Romaneto	
		<b><i>O lásce sladké a hořké</i></b> Lyrika milostná; milostná próza;	
	... postupně chápe vybrané literární pojmy, umělecké souvislosti a zná tvorbu vybraných tvůrců;	<b><i>Příběhy strašné i směšné</i></b> Horor; Parodie; Komično v literatuře; Humoristická próza	Filmová výchova
... jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla;			
... rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora;			
... formuluje názory na umělecké dílo;			
... tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie;			
... rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty;			
... rozlišuje základní literární dru-			

hy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele;	
... uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;	
... porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování;	
... vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	

<b>9. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby, průřezová témata</i>
<b>Rétorika</b>			
	Žák ... ví, jaký význam pro správnou techniku mluvy mají složky řeči, jak důležitá je dikce mluveného slova;	<b><i>Tři základní složky řeči</i></b>  dýchání (respirace), tvoření hlasu (fonace), tvoření hlásek (artikulace); Dikce - technika mluveného slova; Podmínky správné dikce	Zdravotní výchova <b>1.2.1.</b> <b>1.2.2.</b>
	... zná, jakým způsobem modulovat hlas, aby projev byl pro posluchače co nejpříjemnější;	<b><i>Modulace souvislého projevu</i></b>  Modulační prostředky - modulace melodická, silová, kvalitativní, kvantitativní;	
	... umí řeč kompozičně připravit tak, aby byla zajímavá po celou dobu projevu;	<b><i>Příprava projevu</i></b>  Příprava projevu: Invence, kompozice projevu, úvod řeči, vlastní pojednání, závěr řeči;	<b>1.1.1.</b> <b>1.1.5</b>
	... dokáže využívat v promyšleném projevu řečnické okrasy a	<b><i>Řečnické okrasy</i></b>  anafora, epifora, tautologie, epite-ton, antiteze, paradox, inverze,	

	figury, které dokážou přilákat posluchačovu pozornost;	chiasmus, elipsa, brachylogie	
		<b>Řečnické figury</b> Oprava, anticipace, oslovení, řečnická otázka, ironie, eufemismus;	<b>6.1.3.</b>
... zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu;	.. umí se vystříhat kvaziargumentací, které oslabují přijatelnost, ale i věrohodnost jeho promluvy;	<b>Chybné argumentace</b> (kvaziargumentace) vyhrožování, vydírání působením na city, společenský apel, argumentace dovoláváním se autorit;	<b>1.2.2</b>
... v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči;	... ví, jakým způsobem prakticky projev podat;	<b>Přednes a způsob přednesu</b> Přednes a způsob přednesu: Síla hlasu, vytrvalost hlasu, li- bozvučnost, hlasová ohebnost, rytmus řeči, mimika a gesta; čtená řeč, přednes z paměti	<b>6.1.4.</b> <b>1.1.4.</b> <b>1.2.3.</b>
	... umí zvolit typ řeči podle podmínek;	<b>Druhy řeči</b> podle obsahu, místa přednesení, délky trvání, cíle a významu	<b>6.1.2.</b> <b>6.1.3.</b>
	... ví, jakou roli hraje při projevu osobnost a osoba řečníka;	<b>Osobnost řečníka</b> Respekt a uznání; úsměv; přátelské chování; taktnost; používání humoru; řečnická pohotovost; oblečení řečníka; vystupování	

		řečníka; kontakt řečníka s posluchači, řečníkův klid	
	... má představu o tom, jak by bylo možné v různých stadiích přípravy projevu či v jeho průběhu snížit nebo překonat trému;	<i>Vliv prostředí, jak překonat trému</i>	<b>1.1.2., 1.1.3. 1.1.4. 1.2.4</b>
	... umí se vyvarovat nejběžnějším prohřeškům, které se objevují v mluvených projevech;	<i>Nejčastější nedostatky veřejné ústní komunikace</i>  mluvní manýry; parazitní zvuky; vyšinutí z vazby; fráze; čeho se vystríhat;	
	... ví, kdy by měl v praxi raději mlčet, ale také má představu o tom, jak v určitém okamžiku zastavit příliš dlouhou promluvu někoho jiného;	<i>Kdy máme mlčet?</i>  Kdy máme mlčet? Jak zastavit příliš řečného člověka?	<b>2.1. 2.3.</b>

## **b) Cizí jazyk**

### **Charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

#### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obor Cizí jazyky je koncipován na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Specifikum oboru dovoluje s ostatními vzdělávacími obory kooperovat až na určité základní znalosti cizího jazyka. Sám se však především v oblasti reálií může opřít o znalosti či dovednosti dětí, které získaly v jiných oborech před zahájením učení cizího jazyka.

Anglický jazyk může využít při zahájení výuky vstupní znalosti tohoto jazyka u části dětí, které do naší školy přicházejí z Mateřské školy na Hornické ul., v níž výuku tohoto jazyka zajišťujeme v rámci předškolního vzdělávání.

#### **Obsah vzdělávacího oboru**

Anglický jazyk je vyučován v prvním až devátém ročníku a německý jazyk je vyučován ve třetím až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Postupně získávaná znalost cizího jazyka poskytuje žákům nástroj pro komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro další uplatnění při studiu a v zaměstnání.

Oba cizí jazyky mají svou složku verbálně komunikační a graficky komunikační, tedy dorozumívací v oblasti slovní komunikace a v oblasti psané komunikace. To žákům umožňuje zvládnutí jevů gramatických i stylistických. Seznamování s literárními ukázkami rozvíjí v žácích složku emocionální a estetickou, poznávání reálií i složku intelektuální a praktickou. žácích.

Obor obsahuje i složky zaměřené vyloženě prakticky, na schopnost pracovat s jazykovými příručkami a pomůckami (např. slovníky), ale také na potřebu žáka naučit se učit se cizímu jazyku co nejefektivněji.

#### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Jazykovým vzděláním žáků chceme zvýšit jejich sebevědomí a sebedůvěru při kontaktu s cizími příslušníky a při vystupování na veřejnosti. Znalost jazyka umožní žákům vyjádřit své pocity a názory i v cizím jazyce, pomáhá žákům chápat a objevovat nové skutečnosti.

Chceme postupně odstraňovat jazykovou bariéru, která dosud leží mezi cizími občany a občany našimi.

Budeme proto vytvářet podmínky k tomu, aby

- se u žáků postupně rozvíjela schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat; schopnost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života, a to jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejbližší normě; schopnost písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel;
- se žáci seznamovali se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti, s nejběžnějšími zvyky a sociálními konvencemi;
- si žáci osvojovali učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků;
- žáci měli příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjet intelektuální, etickou, emocionální a estetickou složku osobnosti;
- si rozšiřovali všeobecný kulturní obzor, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů.

Další strategické záměry uvedeny v kapitole *Kompetence*

### Mezioborové vazby

Učitelé budou využívat především blízkosti obou uvedených cizích jazyků, tedy němčiny a angličtiny. Opírat se však přiměřeně budou i znalosti z jazyka českého. Vítaným zpestřením hodin je zapojování písniček a dovedností dětí vyjadřovat se i výtvarně. Při probírání reálií se mohou učitelé anglického jazyka a německého jazyka opírat o vědomosti dětí z oborů Člověk a jeho svět, Dějepis, Zeměpis a prakticky všech dalších vzdělávacích oborů učebního plánu (Fyzika – např. názvosloví jednotek, Člověk a svět práce – anglická či německá kuchyně atd.).

### Organizace výuky

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

##### I. stupeň

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Hodinová dotace AJ	1	1	3	3	3	11
Hodinová dotace NJ	-	-	1	2	2	5

##### II. stupeň

Ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem
Hodinová dotace AJ	3	3	3	3	12
Hodinová dotace NJ	2	2	2	2	8

#### 2) Dělení na skupiny

Při výuce se počítá v souladu s dodržением zásad pro výuku cizích jazyků dle Vyhlášky o základní škole s dělením na skupiny.

#### 3) Formy výuky

Výuka bude realizována ve 2 odborných učebnách pro cizí jazyk, dle potřeby a výhodnosti v počítačové učebně (IVT) a víceúčelové učebně s interaktivní tabulí.

Část výuky může být přenesena do studovny.

#### 4) Exkurze

Exkurze čistě zaměřené na výuku cizích jazyků nejsou plánovány.

V případě zájmu žáků a možností rodičů může škola uskutečnit zahraniční poznávací zájezd především do německy mluvících zemí.

#### 5) Laboratorní práce

Charakter výuky je neumožňuje.

#### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Písemné práce a testy delší než 20 minut nebudou psány.

Žáci zpracují v 6. až 9. roč. jeden třídní projekt.

V 8. roč. vypracují žáci 1 klasifikovanou samostatnou práci, v 9. roč. pak 2 samostatné práce, v každém pololetí 1.

Do soutěží budou žáci zapojováni dle jejich možností a schopností.

#### **Metody práce, pracovní postupy**

Učitelé budou upřednostňovat především tyto metody práce:

- metody konverzace (dialogové), výkladové, metody založené na využití četby i poslechu a reprodukce textu verbálně i písemně;
- metody samostatné práce (práce se slovníkem, vyhledávání informací - internet, autentické texty, dopisování si přes internet)
- aktivační metody (např. výukové programy na PC, práce s interaktivní tabulí),
- kooperativní metody (projekty)
- vzdělávací postupy opírající se o přirozenou soutěživost žáků (dobrovolná účast žáků v konverzační soutěži AJ,NJ) a jejich hravost (hry, básničky, zpěvy, jazykolamy)
- práce s pomůckami (s mapou, s obrazovým materiálem, videem)

Ve výuce budou po dohodě s rodiči používány pracovními sešity.

#### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 10.1. hodnoceni klasifikačními stupni (známkou); (AJ – 2.-9.r.; NJ – 4.-9.r.).

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 17. hodnoceni slovním hodnocením; (AJ – 1.r.; NJ – 3.r.).

Žádné kontrolní práce nejsou plánovány, ověřovací práce či testy nepřesáhnou 20 minut. Součástí hodnocení a klasifikace bude hodnocení projektových nebo seminárních prací.

#### **Doplňující nadoborové vazby**

Ve druhém ročníku bude zaveden kroužek německého jazyka jako vstupní seznamovací kurs pro začátečníky.

#### **Kompetence**

Výchovné a vzdělávací strategie reflektují věk a zájmy žáků, velký důraz je kladen na jejich samostatné rozhodování, využívání získaných znalostí a zkušeností a na sebedůvěru ve vlastní schopnosti. Rozvíjeny a utvářeny jsou zejména následující klíčové kompetence:

*Kompetence k učení, strategie k jejich dosažení*

**Umožnit žákům osvojit si strategii učení i celoživotního učení:** rozvíjet dovednosti, nabídnout dostatek informací s využitím moderní techniky, podporovat samostatnost vlastní činnosti, úsudku, názoru, zodpovědnosti, práce v týmu; využití sebehodnocení v kladném i záporném smyslu slova ke zlepšení práce.

Postup:

- vést žáky k ověřování výsledků,
- zadávat úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace,
- učit je chápat důležitost schopnosti komunikovat anglicky nebo německy pro další studium i praktický život,



- propojovat probraná témata a jazykové jevy

#### *Kompetence k řešení problémů*

**Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů:** na základě spolupráce vyvozovat závěry předložených faktů, využívat znalostí z ostatních předmětů, rozvíjet základní myšlenkové operace – srovnávání, třídění informací, analýza a vyvození závěrů, rozvíjení logického uvažování.

#### Postup:

- klást vhodné otázky v cizím jazyce,
- umožnit volný přístup k informačním zdrojům,
- řešit jednoduché problémové situace v cizím jazyce,
- nebát se mluvit s cizincem,
- naučit se opsat myšlenku, pokud chybí slovní zásoba.

#### *Kompetence komunikativní*

**Vést žáky k otevřené a všestranné komunikaci:** základní komunikační prostředky pro ústní i písemnou formu, spolupráce a práce v týmu – forma dorozumívání, kompromisů.

#### Postup:

- vést žáky k výstižnému a souvislému projevu i rozumět promluvě,
- vytvářet příležitosti pro komunikaci mezi žáky,
- vést žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách
- naučit žáky formulovat jednoduché myšlenky v CJ

#### *Kompetence sociální a personální*

**Rozvíjet schopnost spolupráce a respektovat úspěchy vlastní i druhých:** nastítnit pravidla pro soužití v kolektivu – práva i povinnosti, odpovědnost za společnou práci, vztahy k nadřízeným a komunikace s nimi i s vrstevníky.

**Připravovat žáky, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, které plní své povinnosti a uplatňují svá práva:** nést zodpovědnost za své jednání, vhodně argumentovat a prosazovat své zájmy – využití školního parlamentu.

**Vytvářet u žáků potřebu vyjadřovat své osobní pocity a rozvíjet vztahy k lidem:** učit se ohleduplnému vztahu k lidem, projevovat své city a pocity kultivovaně.

**Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví:** být zodpovědný za své zdraví, dbát na čisté a bezpečné prostředí, být si vědom nebezpečí návykových látek, šikany a násilí.

#### Postup:

- hodnotit žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok,
- vést žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti,
- podněcovat žáky k argumentaci,
- v jednoduchých situacích vyžádat i poskytnout radu a pomoc
- naučit je dodržovat v cizojazyčném prostředí zásady slušného chování

#### *Kompetence občanské*

**Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a společnému životu s ostatními lidmi:** chápání principů a fungování společnosti, projevovat se otevřeně ke spolužákům, být k nim solidární – vazby k integrovaným žákům, projevy ohleduplnosti k starým, nemocným lidem, či lidem z jiného kulturního prostředí.

#### Postup:

- vést žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů,
- vést žáky k diskuzi,
- vést žáky ke vzájemnému naslouchání si,

- předat informaci o zvycích v anglicky a německy mluvících zemích a porovnat se zvyky v České republice,
- naučit je srovnávat ekologické a enviromentální otázky v cizích zemích a v České republice,

### *Kompetence pracovní*

**Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti a uplatňovat je při rozhodování o vlastní budoucnosti:** sebehodnocení

#### Postup:

- napomáhat při cestě ke správnému řešení,
- zohledňovat rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků,
- naučit je samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem,
- naučit je využívat cizího jazyka k získávání informací z různých oblastí.

## **Realizace průřezových témat**

### **I. stupeň – CJ (AJ 1. – 5.r. a NJ 3. – 5.r.)**

#### *Osobnostní a sociální výchova*

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Já a moje okolí – uvědomí si svůj vztah k hodnotám				
Rodina, tolerance a porozumění v rodině i společnosti, ve škole.				
Vzájemná pomoc, vztahy k ostatním lidem, blahopřání				
		Využije poznatky a zkušenosti ve vztahu k přátelům – pozitivní i negativní jevy		
		Uvědomí si vztahy ve třídě i mimo ni, ví, jak řešit šikanu		
			Formuje svou osobnost, účelně využije volný čas, záliby	

#### *Výchova demokratického občana*

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Rozšiřuje si své vědomosti o lidských právech, svobodě a zodpovědnosti				
Reaguje vhodně na situace, osvojuje si aktivní postoj v životě, k lidem, společnosti				

#### *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Učí se spolupracovat s lidmi, spolužáky z jiných zemí				

	Osvojuje si poznání o komunikaci a porozumění mezi národy
	Získává poznatky o cestování

*Multikulturní výchova*

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Osvojuje si tradice různých kultur				
Učí se chápat myšlenku mezilidských vztahů				

*Enviromentální výchova*

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Chápe vliv přírody na člověka a vztah člověka k prostředí – chápe pojem ekologie				

*Multimediální výchova*

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Osvojuje si výrazové prostředky ke komunikaci				
Učí se vést dialog				
		Seznamuje se se základy mluveného a psaného projevu		
			Učí se argumentovat i argumentace přijímat	
Práce v týmu				

## II. stupeň

### *Osobnostní a sociální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Já a moje okolí – uvědomí si svůj vztah k hodnotám			
Rodina, tolerance a porozumění v rodině i společnosti, ve škole.			
Vzájemná pomoc, vztahy k ostatním lidem, blahopřání Komunikace			
Využije poznatky a zkušenosti ve vztahu k přátelům – pozitivní i negativní jevy			
Uvědomí si vztahy ve třídě i mimo ni, ví, jak řešit šikanu			
Formuje svou osobnost, účelně využije volný čas, záliby			
Osvojuje si pozici a seberealizaci mladého člověka v mezilidských vztazích			

### *Výchova demokratického občana*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozšiřuje si své vědomosti o lidských právech, svobodě a zodpovědnosti			
Reaguje vhodně na situace, osvojuje si aktivní postoj v životě, k lidem, společnosti			

### *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Získává poznatky o cestování			
Osvojuje si poznání o komunikaci a porozumění mezi národy			
Učí se spolupracovat s lidmi, spolužáky z jiných zemí			
Poznává informace o EU, propojenost států v Evropské unii			

### Multikulturní výchova

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osvojuje si tradice různých kultur			
Učí se chápat myšlenku mezilidských vztahů			

### Enviromentální výchova

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Chápe vliv přírody na člověka a vztah člověka k prostředí			
Chápe pojem ekologie			

### Multimediální výchova

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osvojuje si výrazové prostředky ke komunikaci			
Učí se vést dialog			
Učí se argumentovat i argumentace přijímat			
Seznamuje se se základy mluveného a psaného projevu			

**Anglický jazyk  
1. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák:</b></p> <p>vyslovuje správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje.</p>	<p>...</p> <p>... pozdraví a rozloučí se, ... představí se, ... poděkuje;</p> <p>... vyjmenuje základní členy rodiny;</p> <p>... pojmenuje některé hračky;</p> <p>... pojmenuje svou školu, označí hlavní školní potřeby;</p> <p>... dokáže označit základní barvy;</p> <p>.. dokáže pojmenovat nejdůležitější slova označující své oblečení;</p> <p>... zná čísla od 1 do 10; ... počítá na úrovni znalostí z matematiky;</p> <p>... umí popřát, pojmenuje důležitá podst. jména, která se oslav týkají;</p> <p>... pojmenuje některé předměty z</p>	<p><b>Společenské vystupování</b></p> <p><b>Rodina</b></p> <p><b>Hračky</b></p> <p><b>Škola, školní potřeby</b></p> <p><b>Barvy</b></p> <p><b>Oblečení</b></p> <p><b>Čísla</b></p> <p><b>Oslavy - narozeniny</b></p> <p><b>Domov</b></p>	<p>ČJS <b>4.2.</b></p> <p>OSV, ČJS</p> <p>Výtvarná výchova Pracovní výchova</p> <p><b>4.2.</b></p>

	<p>domácnosti, zejména z koupelny;</p> <p>... umí vytvořit množné číslo;  ... osvojuje si postupně pravidlo o neurčitém členu;  ... používá jednoduchá spojení přídatného jména a podstat. jména;  ... osvojuje si používání předložky on, in;</p> <p>... používá nacvičené vazby a spojení;</p> <p>... reaguje na procvičené otázky učitele, pojmenuje věci kolem sebe;  ... předvede jednoduchý rozhovor,  ... zpívá písničky, říká básničky.</p>	<p><b>Gramatika</b></p> <p><b>Ustálená spojení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ I'm ...</li> <li>○ Who's this?</li> <li>○ Here's a window</li> <li>○ There's a book</li> <li>○ It's a happy house</li> <li>○ Yes, no</li> <li>○ How many?</li> <li>○ Where's a ...?</li> <li>○ Put on/ take of.</li> <li>○ I've got...</li> <li>○ Is it a ...?</li> <li>○ How old are you?</li> <li>○ I am ...</li> <li>○ What's that?</li> <li>○ Do you like?</li> </ul>	<p>Hudební výchova  Dramatická výchova</p>
--	---	---	--

**Anglický jazyk  
2. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... umí se představit, dokáže se zeptat na jméno někoho jiného;</p> <p>... pojmenuje některá zvířátka;</p> <p>... zná slovní zásobu týkající se těchto svátků; ... umí popřát;</p> <p>... pojmenuje hlavní části lidského těla;</p> <p>... rozvíjí slovní zásobu z okruhů probraných v 1. roč.;</p> <p>... škola, školní potřeby, pokoje v domě, oblečení;</p> <p>.. zná pasivně asi 20 jednoduchých pokynů;</p> <p>... zná anglickou abecedu;</p> <p>... používá nacvičené vazby a spojení.</p>	<p><b>Společenské chování</b></p> <p><b>Zvířata</b></p> <p><b>Svátky</b> Vánoční slovní zásoba Velikonoce</p> <p><b>Lidské tělo</b></p> <p><b>Rozšiřující slovní zásoba</b> .</p> <p><b>Abeceda</b></p> <p><b>Ustálená spojení</b> ○ Hello, I am...</p>	<p>OSV <b>4.2.</b></p> <p>EV <b>5.4.</b></p> <p><b>4.2.</b></p> <p>ČJS, ZdrV</p>



	<p>... čte krátké příběhy, naslouchá;</p> <p>... s pomocí učitele začíná pracovat s učebnicí;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ I can / cannot see a ....</li> <li>○ This is my*your ...</li> <li>○ Do you like...? Yes/ No</li> <li>○ I like / I don't like...</li> <li>○ I have got ...</li> <li>○ Is it ...? It is a...</li> <li>○ Where is my / your...?"</li> <li>○ What are you wearing?"</li> <li>○ Is this...? This is...</li> </ul> <p><b>Čtení a poslech</b></p> <p><b>Práce s učebnicí</b></p>	
--	---	--	--

**Anglický jazyk**  
**3. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... rozšiřuje své znalosti z nižších ročníků;</p> <p>... pojmenuje základní části lidského těla;</p> <p>... počítá od 13 – 20;</p> <p>... pojmenuje a jednoduše popíše domácí zvířátka;</p> <p>... vyjádří své pocity a pocity druhých;</p> <p>... vyjmenuje členy své rodiny a podá základní informace o své rodině;</p> <p>... podá základní informace o sobě;</p> <p>... pojmenuje nejběžnější nemoci či zdravotní problémy;</p>	<p><b>Rozšiřující učivo z 1. a 2. roč.</b> Barvy; Čísla do 12; Školní potřeby; Představování; Oblečení</p> <p><b>Lidské tělo</b></p> <p><b>Čísla</b> 13 - 20</p> <p><b>Domácí zvířata, zvířata v zoo</b></p> <p><b>Nálady, pocity</b></p> <p><b>Rodina</b> - Já</p> <p><b>Léčení, nemoci</b></p>	<p>Matematika Výtvarná výchova Hudební výchova Dramatická výchova Vlastivěda</p> <p><b>1.1.</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti soustředění a pozornosti</p> <p><b>1.2.</b></p>

<p>Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, používá abecední slovník učebnice.</p> <p>Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.</p> <p>Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.</p>	<p>... jednoduše si objedná jídlo a vyjádří libost a nelibost k jídlům;</p> <p>... pojmenuje dny v týdnu a měsíce v roce;</p> <p>... užívá výrazy spojené se svátky Halloween, Vánoce, Velikonoce;</p> <p>... užívá základní zeměpisné výrazy;</p> <p>... používá nacvičená spojení, zná uvedené gramatické jevy;</p> <p>... čte komiks a rozumí mu;</p> <p>... zdramatizuje jednoduchý komiksový příběh;</p>	<p><b>Jídlo</b></p> <p><b>Dny a měsíce</b></p> <p><b>Svátky u nás a Velké Británii a USA</b></p> <p><b>Česká a britská škola</b></p> <p><b>Zeměpis</b></p> <p><b>Gramatika, tvarosloví, syntax</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sloveso být;</li> <li>- kladná a negativní odpověď;</li> <li>- přídavná jména</li> <li>- sloveso „mít“ v otázce a odpovědi</li> <li>- množné číslo podstatných jmen</li> <li>- přivlastňovací pád</li> <li>- sloveso „mít rád“ v kladné větě a otázce</li> <li>- vazba there is/are</li> <li>- rozkazovací způsob</li> </ul> <p><b>Čtení, poslech, mluva</b></p>	<p><b>3.1.; 3.2.</b></p> <p><b>3.1.</b></p> <p><b>3.1.</b></p>
---	---	--	--

	... vypracuje projekt na téma „Clothes“;	<b>Projekt</b> - projekt „Clothes“	
--	--	---------------------------------------	--

**Anglický jazyk**  
**4. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák:</b></p> <p>Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.</p>	<p>... užívá čísla 0-100;</p> <p>... užívá abecedu k hláskování;</p> <p>... pojmenuje a za pomoci vhodných přídavných jmen popíše lidské tělo;</p> <p>... nakoupí v běžném obchodě, zeptá se na cenu;</p> <p>... pojmenuje své oblíbené hračky, oblíbené předměty, které patří k jeho životu;</p> <p>... zeptá se na školní rozvrh a odpoví, pojmenuje školní předměty;</p>	<p><b>Pozdravy</b> - rozšiřující učivo: pozdravy v anglicky mluvících zemích;</p> <p><b>Čísla, číslovky</b> - čísla 0-100</p> <p><b>Abeceda</b> - abeceda</p> <p><b>Části těla</b></p> <p><b>Rodina</b> - rozšiřující učivo</p> <p><b>Obchod, nákupy</b></p> <p><b>Oblíbené předměty</b> -</p> <p><b>Škola, škola v anglicky mluvících zemích</b> -</p>	<p><b>1.2.</b></p> <p>M</p> <p>ČJL</p> <p>Př</p> <p>OSV</p> <p><b>3.1.</b></p> <p><b>3.2.</b></p>

<p>Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je ve své práci.</p> <p>Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu.</p>	<p>... angličtina ve světě;</p> <p>... zeptá se na osobní údaje, sestaví jednoduchý text na pohlednici;</p> <p>... používá nacvičená spojení, zná uvedené gramatické jevy;</p> <p>... podle kontextu mluvy vhodně volí větnou intonaci;</p>	<p><b>Stylistika, praktické činnosti</b> - psaní dopisů</p> <p><b>Gramatika, tvarosloví, syntax</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zájmena osobní, ukazovací, tázací</li> <li>- předložky „in, at“, „over“, „under“</li> <li>- pravidelné a nepravidelné množné číslo podst.jmen</li> <li>- přivlastňovací pád podstatných jmen</li> <li>- rozkazovací způsob 2.os.č.j. a mn.č.</li> <li>- vazba „there is/are“</li> <li>- sloveso „to be“</li> <li>- přivlastňovací zájmena</li> <li>- sloveso „to have“</li> <li>- ukazovací zájmeno „this“, „these“</li> <li>-</li> </ul> <p><b>Zvuková stránka věty</b> - intonace vět</p> <p><b>Čtení</b></p>	
--	---	--	--

**Anglický jazyk**  
**5. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p>	<p>... užívá časové údaje, hodiny, dny, měsíce;</p> <p>... umí se zeptat, na to, co kamarád dělá; odpoví na otázku týkající se činností ve volném čase; ... popíše svůj denní režim;</p> <p>... ovládá slovní zásobu a spojení potřebná k provedení nákupu v obchodě; ... koupí si oblečení;</p> <p>... objedná si jídlo v restauraci;</p> <p>... popíše místnosti bytu a jejich nábytek;</p> <p>... dokáže popsat jinou osobu, znaky postavy (vzhled), oblečení; vhodně využívá přídavná jména;</p> <p>... popíše nejběžnější domácí prá-</p>	<p><b>Čas</b></p> <p><b>Volný čas</b></p> <p><b>Obchod, nákupy</b> - nákup v obchodě</p> <p><b>Jídlo</b> - objednávka v restauraci</p> <p><b>Bydlení</b> - místnosti a nábytek v domě</p> <p><b>Popis osoby, vzhled, oblečení</b> - popis osoby - přídavná jména popisující vzhled</p> <p><b>Domácí práce</b></p>	<p>F</p> <p><b>1.1.3.</b></p> <p><b>1.1.4</b></p> <p><b>3.1.</b> ZdrV</p> <p>OSV <b>5.4.</b></p> <p>ČJL</p> <p>ČSP</p>

<p>Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku.</p> <p>Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.</p> <p>Používá dvojjazyčný slovník sestaví gramaticky a formálně správné jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.</p>	<p>ce;</p> <p>... umí pojmenovat běžné profese, na základě vlastních zkušeností či četby popíše odlišnosti života u nás a v Británii či USA;</p> <p>... umí vyhledávat potřebné údaje v jazykovém slovníku;</p> <p>vypracuje projekt na téma „My family“</p>	<p>- domácí práce</p> <p><b>Život ve Velké Británii</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- bydlení ve Velké Británii</li> <li>- lidé žijící ve Velké Británii, profese</li> </ul> <p><b>Gramatika, tvarosloví, syntax</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přítomný čas prostý</li> <li>- sloveso „can“ a „must“</li> <li>- vazba „there is /are“</li> <li>- předložky místa</li> <li>- rozkazovací způsob pro 1. os. mn. čísla</li> <li>- přítomný čas průběhový</li> <li>- srovnání přítomného času prostého a průběhového</li> </ul> <p><b>Praktické činnosti</b></p> <p>- slovníky</p> <p><b>Projekt</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- projekt „My family“</li> </ul>	<p><b>1.1.3</b></p> <p><b>3.1.</b> Z</p> <p><b>IKT</b></p>
---	--	--	--



**Anglický jazyk  
6. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák:</b></p> <p>Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.</p>	<p>... pozdraví a představí sebe i členy rodiny; zeptá se na osobní údaje; zeptá se na aktuální dění; zeptá se na zdraví a odpoví;</p> <p>... popíše osoby;</p> <p>... popíše předměty;</p> <p>... dramatizuje běžné situace v obchodě, něco nakoupí;</p> <p>... popíše počasí v ročních dobách;</p> <p>... pojmenuje nejznámější sporty, dokáže o nich vyprávět;</p>	<p><b>Vstupní opakování</b></p> <p><b>Rodina</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní údaje</li> </ul> <p><b>Oblečení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- šaty</li> <li>- barvy</li> <li>- fyzický popis</li> </ul> <p><b>Škola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- předměty ve třídě</li> </ul> <p><b>Nakupování, obchod</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- situace v obchodě</li> <li>- nakupování a ceny</li> </ul> <p><b>Počasí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- počasí u nás</li> <li>- počasí v Británii</li> <li>- roční doby</li> </ul> <p><b>Sport</b></p>	<p>OSV</p> <p><b>1.2.</b></p> <p>OSV</p> <p>Zeměpis</p> <p><b>5.2.</b></p> <p>TV, ZdrV, Dějepis</p>

<p>Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.</p> <p>Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p>	<p>... pojmenuje důležité události v roce; ... vypráví příběh v přítomnosti</p> <p>... popíše zvířata, vypráví příběh o svém oblíbeném zvířátku;</p> <p>... umí reagovat na problém, který ho postihl, umí požádat o pomoc;</p> <p>... dramatizuje situaci u lékaře, zná běžnou slovní zásobu;</p>	<p><b>Rok v životě člověka</b></p> <p><b>Domácí mazlíci</b></p> <p><b>Nehody, nepříjemnosti</b></p> <p><b>Zdravotnictví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- u lékaře</li> <li>- u zubaře</li> <li>- zdraví a nemoci</li> <li>- lékařská péče v Británii</li> </ul> <p><b>Gramatika, tvarosloví, syntax</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přítomný čas prostý a průběhový</li> <li>- určitý a neurčitý člen</li> <li>- předložky</li> <li>- vazba „there is/are“</li> <li>- řadové číslovky</li> <li>- datum</li> <li>- nácvik výslovnosti</li> <li>- přízvuk slov</li> <li>- přídavná jména</li> <li>- osobní zájmena v předmětu</li> <li>- ukazovací zájmena</li> <li>- přízvuk ve slově</li> </ul>	<p>EV, Př</p> <p><b>1.2.3; 1.3.1.</b> ZdrV VEGS</p> <p><b>3.1.</b></p>
---	--	--	--

<p>Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.</p>	<p>... napíše krátký dopis</p> <p>... porozumí obsahu slyšeného příběhu v minulosti ... vypráví příběh podle obrázků rozumí obsahu čteného textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- minulý čas slovesa „to be“</li> <li>- minulý čas pravidelných sloves</li> <li>- minulý čas nepravidelných sloves</li> <li>- kladná věta a otázka v minulém čase</li> <li>- otázky typu „Where were you?“</li> </ul> <p><b>Praktické činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- psaní pohledů</li> <li>- dopis učiteli</li> </ul> <p><b>Čtení</b></p> <p><b>Projekt</b> „My favourite pet“</p> <p><b>Závěrečné opakování</b></p>	<p>ČJL <b>1.2.3</b></p>
--	--	---	-----------------------------

**Anglický jazyk**  
**7. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>... Sestaví jednoduché (ústní a písemně) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy.</p> <p>Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.</p>	<p>... objedná si jídlo v restauraci; ... řekne, která jídla má rád/nerad; ... vyhledá specifické informace v delším čteném textu; ... prezentuje svoje znalosti v projektu "Jídlo v mé zemi";</p> <p>... napíše seznam nákupu, řekne si o oblečení, které by mu mělo vyhovovat, a oblečení si koupí a zaplatí;</p> <p>... porovnává osoby a věci, popíše rozdíly;</p> <p>... pojmenuje nejznámější země světa;</p> <p>... porozumí obsahu delšího textu na téma „St. Valentine“, reprodukuje;</p> <p>... přečte a vyloží delší text na téma „Entertainment or Daily programme“; ... zeptá se kamaráda na činnosti</p>	<p><b>Jídlo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jídlo v restauraci</li> <li>- kuchařské recepty</li> <li>- jídla a doba jídla ve Velké Británii;</li> </ul> <p><b>Nakupování, obchod</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- situace v obchodě s oblečením;</li> <li>- oblečení</li> </ul> <p><b>Rekordy</b></p> <p><b>Země</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- země a kontinenty</li> </ul> <p><b>Svátky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- St. Valentine (reálie)</li> </ul> <p><b>Volný čas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- domluva schůzky</li> <li>- zábava a aktivity ve volném čase</li> <li>- Entertainment in Great</li> </ul>	<p>ČSP <b>1.1.</b> <b>3.1.</b> <b>4.1.</b></p> <p><b>1.2.3.</b></p> <p>Z <b>3.2.</b></p> <p><b>4.1.</b></p> <p><b>1.1.</b></p>

<p>Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.</p>	<p>ve volném čase;  ... popíše činnosti, které dělá pravidelně ve volném čase;  ... vytvoří část příběhu na základě daných informací a zahraje ho;  rozumí rozhovoru dvou osob na téma „Free time“;  ... domluví si schůzku s kamarádem, prezentuje své znalosti v projektu „Entertainment“</p>	<p>Britain (reálie)</p> <p><b>Gramatika, tvarosloví, syntax</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádření budoucnosti pomocí „going to“</li> <li>- členy</li> <li>- počítatelná a nepočítatelná podstatná jména</li> <li>- přízvuk ve frázích</li> <li>- porovnání stejných věcí</li> <li>- 2. stupeň přídavných jmen</li> <li>- popisná přídavná jména</li> <li>- výslovnost</li> <li>- přízvuk slov</li> <li>- jazykolamy</li> <li>- sloveso „ have to“</li> <li>- příslovce s koncovkou „-ly“</li> </ul>	
---	---	--	--

**Anglický jazyk  
8. roční**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák:</b></p> <p>Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu.</p> <p>Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky.</p> <p>Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci.</p>	<p>... představí obsáhleji sebe a své blízké; ... orientuje se ve slovníku, aktivně ho používá; ... napíše esej o své rodině;</p> <p>... popíše nejdůležitější události svého života; ... požádá o službu; ... odpoví na dotazy o své budoucnosti; ... popíše představy o své budoucnosti;</p> <p>... popíše aktivity svého volného času; ... vypráví přátelům, co má a nemá rád; ... vede rozhovor o svých zálibách rozumí čtenému a slyšenému jednoduchému textu na téma zálib;</p>	<p><b>Rodina a přátelé</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rodina a přátelé</li> <li>- osobní údaje</li> <li>- seznámení se</li> <li>- esej o rodině</li> <li>- rodina</li> <li>- činnosti v rodině</li> </ul> <p><b>Vlastní život</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- životní plány</li> <li>- představy o životě</li> </ul> <p><b>Volný čas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivity volného času</li> </ul> <p><b>Škola</b></p>	<p>OSV <b>1.1.2</b> <b>1.1.1</b></p> <p><b>1.1.3.</b></p> <p>ZdrV, TV <b>1.1.2., 1.1.3.</b></p>

<p>Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu textu.</p> <p>Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.</p>	<p>rozumí krátkému příběhu s detektivní zápletkou;</p> <p>... přečte populárně naučný text o životě britské rodiny, zhotoví projekt na téma „My family“;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- školní předměty</li> </ul> <p><b>Doprava</b></p> <p><b>Gramatika, tvarosloví, syntax</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přítomný čas prostý a průběhový</li> <li>- „ing“ forma po „I like“</li> <li>- souhlásky ve výslovnosti</li> <li>- neznámá slova v textu</li> <li>- budoucí čas</li> <li>- odstavce při psaní delšího textu</li> <li>- minulý čas prostý</li> <li>- používání zájmen</li> </ul> <p><b>Praktické činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dotazník</li> </ul> <p><b>Projekt</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- projekt na vybrané téma – My family/ The family in a soap opera/ The life of a family in the Czech Republic</li> </ul>	<p>IKT <b>1.1.3.</b></p> <p><b>3.3.</b></p>
---	--	---	---

**Anglický jazyk**  
**9. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Vyžádá si jednoduchou informaci. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.</p> <p>Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy.</p>	<p>... udává přesné časové údaje při vyprávění; ... vede rozhovor s kamarádem na téma historické události; ... rozumí obsahu delšího textu popisujícího požár v Londýně, reprodukuje;</p> <p>... zhodnotí film; ... převypráví obsah;</p> <p>... popíše nepříjemnost svého života, dokáže požádat o pomoc; ... dá kamarádovi radu; ... odmítne návrh činnosti;</p> <p>... popíše školu; ... vyjmenuje školní pravidla, co se smí a nesmí ve škole dělat; ... připraví proslov ke konci školní docházky; ... poděkuje třídnímu učiteli;</p> <p>... porozumí popisu Londýna; ... popíše, jak se dostat na určené</p>	<p><b>Historie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popis historické události</li> <li>- The big fire in London</li> </ul> <p><b>Britský a americký film</b></p> <p><b>Problémové situace</b></p> <p><b>Škola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- škola</li> <li>- konec školní docházky</li> </ul> <p><b>Doprava</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dopravní značky</li> <li>- informativní cedule</li> </ul>	<p>D <b>3.1.</b></p> <p>VV, HV, <b>3.2.</b></p> <p><b>1.3.1.</b> <b>1.1.4.</b></p> <p><b>2.1.</b></p> <p><b>1.2.2.</b> <b>6.2.1</b></p> <p>ZdrV</p>



<p>Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty.</p>	<p>místo; ... rozumí sdělení dopravních značek;  ... adekvátně používá čísla k vyjádření míry, délky, váhy, času;  ... vyhledá v tisku nějakou zajímavou kuriozní situaci, přečte ji a pokusí se ji reprodukovat;  ... vyhledá v neznámém textu specifické informace za pomoci otázek;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - plán města</li>   <li><b>Čísla</b></li> <li>- čísla nad 100</li>   <li><b>Kuriozity, záliby</b></li>   <li><b>Gramatika, tvarosloví, syntax</b></li> <li>- minulý čas průběhový</li> <li>- předložky ve spojení s časovým údajem a s dobou</li> <li>- určitý a neurčitý člen</li> <li>- přítomný čas prostý k vyjádření budoucnosti</li> <li>- přídavná jména</li> <li>- zájmena osobní a přivlastňovací</li> <li>- předpřítomný čas</li> <li>- minulé přičeští</li> <li>- výslovnost</li> <li>- předpřítomný čas s „ever“ a „never“</li> <li>- jazykolamy</li> <li>- slovesa mohu, smím, musím</li> </ul>	<p>M, F</p> <p><b>6.1.2</b></p>
---	--	---	------------------------------------

<p>Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace.</p>	<p>... rozumí sdělení osobního dopisu porozumí ději delšího čteného dopisu;</p> <p>... čte populárně naučný text o Kanadě;  ... čte populárně-naučný text o New Yorku;  ... rozumí obsahu komiksového příběhu;  ... neformálním způsobem vyjádří nutnost nebo potřebu něco udělat rozumí krátkému komiksovému příběhu o životních úspěších.</p>	<p><b>Praktické činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozhovor, interview</li> <li>- novinový článek;</li> <li>- dopis</li> </ul> <p><b>Čtení</b></p>	<p><b>6.1.3.</b>  <b>6.1.4.</b></p> <p><b>6.1.1.</b>  <b>6.1.2</b></p>
--	---	---	--

**Německý jazyk**  
**3. ročník**

*změna viz k 1.9. 2012 na str. 597*

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Vyslovuje správně v rozsahu slovní zásoby</li> <li>➤ Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně jednoduchými větami</li>   <li>➤ Pochopí obsah sděleného</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Použije vhodný pozdrav</li> <li>- Osvojí si základní slovní zásobu</li>   <li>- Dokáže utvořit větu jednoduchou</li>   <li>- Uvědomuje si použití členů v 1. pádu</li>   <li>- začne si osvojovat správné techniky mluveného projevu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Základní pozdravy, substantiva</li> <li>- <b>Spielzeuge</b></li>   <li>- Jednoduchá gramatická stavba věty (Das ist.... .)</li> <li>- Členy určité</li> <li>- Členy neurčité (informativně)</li> <li>- Otázky (Ist das die Puppe?)</li> <li>- <b>Pracovní listy, hry</b></li> <li>- První rozhovory (otázka-odpověď)</li> </ul>	<p><b>1.2.2</b></p> <p>VV HV</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osvojení správných slovíček označujících vlastnosti</li> <li>- využívá otázek ke zjištění dané vlastnosti</li> <li>- dokáže správně chápat otázku zjišťovací, doplňovací a reaguje na ni</li>   <li>- zazpívá jednoduchou písničku, je si vědom významu textu</li> </ul>	<p><b>Eigenschaften</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádření základních vlastností</li> <li>- pohotová reakce na znázorněný předmět, osobu</li> <li>- protiklady (malý-velký)</li> <li>- označení předmětu správnou vlastností; volba výběru</li> <li>- <b>Pracovní listy, cvičení - obrázkové</b></li> </ul>	<p><b>1.1.1.</b></p> <p><b>4.2.</b></p> <p>RV ČJ VV</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Uvědomuje si gramatic-</li> </ul>		<b>Lesen</b>	

<p>kou i formální stavbu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Dokáže písemně sestavit krátký text</li> <li>➤ Reprodukuje krátký méně obtížný text</li> <li>➤ Obměňuje krátké texty, rozhovory a zachová jejich smysl</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se s autentickými texty přiměřené věku</li> <li>- formou písni, říkanek zautomatizuje psaní v cizím jazyce</li> <li>- opraví špatně napsaná slova</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- četba krátkých, jednoduchých textů</li> <li>- reprodukce obsahu</li> <li>- nácvik grafické podoby jazyka</li> <li>- seznámí se s pc programy</li> </ul>	<p><b>3.2.</b></p> <p><b>1.1.</b></p> <p>Př Z Vv Hv Čj</p>
--	---	--	--

<b>Německý jazyk 4. ročník</b>		Změna viz str. 580 str. od. 1.9. 2010 Změna viz str. 602 od 1.9. 2012	
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Rozumí jednoduchým větám a pokynům, adekvátně na ně reaguje</li> <li>➤ Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzaci dvou osob</li> <li>➤ Čte nahlas, plynule a foneticky správně</li> <li>➤ Vytvoří odpověď na otázku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce; dokáže na ně reagovat</li> <li>- umí se orientovat v textu, rozhovoru</li> <li>- naváže kontakt, vyřeší jednoduchou situaci</li> </ul>	<p><b>Familie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slova nadřazená a podřazená (žena: Mutti, Oma, Tante)</li> <li>- rozšiřování sl. zásoby adjektiv</li> <li>- os. zájmena v 1. pádu</li> <li>- nahrazování podst. jmen os. zájmenem</li> <li>- poslech, stavba rozhovoru</li> <li>- otázky, odpovědi</li> <li>- technika čtení a mluvy. projevu</li> </ul>	<p><b>1.2.2.</b></p> <p>ČJ VV</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vhodně užívá přídavná jména</li> <li>- přidává k popisu správná přivlastňovací zájmena</li> <li>- uvědomí si správnou volbu oblečení při různých příležitostech</li> <li>- popíše oblečení dalších osob</li> <li>- dokáže se zeptat a správně odpovědět na otázku k danému tématu</li> </ul>	<p><b>Kleidung</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- procvičování přídavných jmen, jejich užití</li> <li>- přivlastňovací zájmena v 1. pádu</li> <li>- slovní zásoba, rozšiřující o sloveso: anhaben nebo anziehen</li> <li>- z paměti zautomatizovat 4. pád po těchto slovesech ichaben, anzichen</li> <li>- <b>Pracovní listy, hra: Bingo, atd.</b></li> </ul>	<p><b>1.2.2.</b></p> <p>Čj</p>

<p>➤ Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché sdělení písemně i ústně, krátký text a sestaví odpověď na sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- prověří si znalosti slovní zásoby v určitých situacích</li> <li>- reprodukuje ústně obsah rozhovoru</li> <li>- obměňuje krátké texty</li> <li>- aktivně se zapojí do konverzace</li> <li>- na základě mluveného slova je schopný znázornit obsah sdělení</li> </ul>	<p><b>Wir wiederholen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přídavné jméno v přívlastku po členu určitém v <b>1. pádu</b></li> <li>- procvičování otázek typu: Was...; Wer...; Wie...</li> <li>- prohlubování slovní zásoby</li> <li>- popisování kamaráda s využitím adj. v přívlastku</li> <li>- <b>PL, hra, obrázkový diktát</b></li> </ul>	<p><b>1.2.3.</b></p> <p>Čj VV</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- uvědomí si správnost použití adjektiv</li> <li>- zvládne běžnou komunikaci mezi kamarády</li> <li>- uvědomí si, které předměty patří do školy</li> <li>- správně využívá směrové otázky i odpovědi</li> </ul>	<p><b>Schule</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní zásoba základních pojmů týkající se školního prostředí</li> <li>- rozšiřování slovní zásoby adjektiv a jejich správné užití (špičatá, kulatý...)</li> <li>- vyjádří i zadá správnou otázku týkající se směru</li> <li>- krátce vypravuje o škole, kamarádech, třídě</li> </ul>	<p><b>2.1.</b></p> <p><b>1.1.</b></p> <p>Čj Z VV</p>
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- sestaví krátký rozhovor</li> <li>- využívá členů určitých a neurčitých</li> </ul>	

<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</li> <li>➤ vyhledává v jednoduchých textech potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku</li> <li>➤ používá abecední i dvojjazyčný slovník</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- sestaví vypravování o své rodině, příteli</li> <li>- dokáže ho popsat, vyjádří vlastnosti</li> </ul>	<p><b>Verben</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- časování základních sloves</li> <li>- sloveso haben</li> <li>- 4.pád podst.jmen</li> <li>- Člen určitý ve 4.p</li> <li>- <b><i>PL – cvičení na doplňování tvarů haben a 4.p.</i></b></li> </ul>	<p><b>1.2.2.</b></p> <p><b>2.1.</b></p> <p><b>4.1.</b></p> <p>Čj</p> <p>Př</p>

## Německý jazyk

*viz verze od 1.9. 2012 na str. 607*

### 5. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vazby; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</li> <li>➤ Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</li> <li>➤ Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojeným tématům</li> <li>➤ Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové a poslechové materiály)</li> <li>➤ Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- správně sestaví věty oznamovací, tázací i se zdůrazněným pořadím slov</li> <li>- rozliší a vhodně užije členy určité a neurčité</li> <li>- uvědomí si odlišné užití záporu v nj</li> <li>- dokáže písemně vyjádřit svoje vypravování</li>   <li>- uvědomí si rozdíl psaní číslovky v čj a nj</li> <li>- dokáže vyjádřit číslovku, počítat i vypočítávat</li> <li>- pojmenuje správně časový údaj v základním tvaru</li> <li>- aplikuje číslovky k vyjádření věku</li> </ul>	<p><b>In der Küche</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní zásoba, základní pojmy předmětů v kuchyni, jídlo a nápoje</li> <li>- pořádek slov ve větě</li> <li>- skloňování po členu určitém a neurčitém</li> <li>- četba, vypravování</li> <li>- seznámení s kein</li> <li>- správné užívání slov ústně i písemně</li> <li>- <b>Projekt: Essen und Trinken</b></li> </ul> <p><b>Zahlwörter</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní číslovky 1 – 100</li> <li>- pravopis číslovek</li> <li>- wir zahlen und rechnen</li> <li>- vyjádření času</li> <li>- vyjádření věku</li> <li>- <i>krátké básničky</i></li> <li>- <b>PL, hry</b></li> </ul>	<p><b>OSV 2</b> <b>VMEGS 1</b> <b>MV 4</b></p> <p><b>ČJ</b> <b>PČ</b> <b>VV</b></p> <p><b>OSV 6</b> <b>Med.V 6</b></p> <p><b>M</b></p>



<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ aktivně se zapojuje do konverzace</li> <li>➤ pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem</li> <li>➤ poskytne požadovanou informaci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže obměňovat ustálený tvar vyjadřující věk podle osoby</li> <li>- umí použít slovní zásobu k vypravování</li> <li>- písemná podoba různých forem promluvy</li> </ul>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže interpretovat i ilustrovat rozdíly ročních období – správně pojmenuje</li> <li>- umí interpretovat fakta týkající se názvů dnů, měsíců</li> <li>- dokáže gramaticky správně formulovat jednotlivé činnosti na základě poslechu vyjádří, či jinak formuluje obsah textu beze změny smyslu</li> <li>- dokáže text přeložit, či opravit chyby přiměřeně věku a dosud získaným znalostem</li> <li>- uspořádá správně fakta podle posloupnosti</li> </ul>	<p><b>Wetter; Kalender</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádření počasí v různých ročních obdobích (es ist...)</li> <li>- použití částí dne, týdne, měsíce v roce</li> <li>- slovesa vyjadřující činnosti, tvary pravidelné i nepravidelné</li> <li>- použití předložky „mit“ (3.p)</li> <li>- rozhovor, vypravování, četba, píseň</li> <li>- <b>Projekt: volný čas, záliby, blahopřání</b></li> </ul>	<p><b>VMEGS 1</b> <b>EV 4</b> <b>Med.V 1,7</b></p> <p><b>OSV 7</b></p> <p><b>ČJ</b> <b>AJ</b> <b>Z</b> <b>PŘ</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- správně označí části lidského těla</li> </ul>	<p><b>Körperteile</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- části těla v sg.; pl.</li> <li>- Časování pravidelných i ne-</li> </ul>	<p><b>OSV 7</b> <b>Med.V 6</b></p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- správně vytváří tvary sloves a využívá je při vypravování a vhodně je obměňuje</li> <li>- seznámí se s genitivem podstatných jmen</li> </ul>	<p>pravidelných sloves</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vypravování, rozhovory</li> <li>- 2.p podstatných jmen</li> <li>- <b>Projekt: Meine Hobbys</b></li> </ul>	<p><b>PŘ</b> <b>TV</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vhodně užije předložek a gramaticky správně doplní členy určité nebo neurčité</li> <li>- dokáže popsat svůj pokoj</li> <li>- umí položit doplňující otázky k textu a dokáže na ně odpovědět</li> <li>- vede rozhovor a diskutuje ve skupince na dané téma</li> </ul>	<p><b>Haus, Wohnung</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenování částí bytu, města</li> <li>- předložky se 3. a 4.p.</li> <li>- četba, poslech</li> <li>- vypravování, rozhovor</li> <li>- zjišťovací a doplňovací otázky s využitím předložek se 3. a 4.p.; předložkou mit</li> <li>- <b>Projekt: Mein Zimmer, Haus</b></li> </ul>	<p><b>OSV 7</b> <b>VMEGS 1</b> <b>Med.V 6</b></p> <p><b>PČ</b> <b>ČJ</b></p>

**Německý jazyk**  
**6. ročník**

Změna viz str. 541 – k 1.9. 2009  
Změna viz str. 611 – k 1.9. 2012

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby, Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>➤ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze, odpoví na otázky</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší abecedu německou a českou</li> <li>➤ ovládá pozdravy ve správnou dobu</li> <li>➤ rozliší jména dívčí, chlapec-ká, zvířecí</li> <li>➤ použije správně názvy dnů v týdnu</li> <li>➤ plynule odpočítá čísla do 10</li> <li>➤ umí pojmenovat základní barvy</li> </ul>	<p><b>Fonetika</b> abeceda pozdravy jména dny v týdnu čísla do 10 barvy</p>	<p>ČJ, VV <b>1.2.2</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled,</li> <li>➤ ovládá plynule časování pravidelných sloves v přítomném čase; otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět</li> </ul>	<p><b>Ich heiße, ich wohne</b> otázky a odpovědi časování sloves zápor zjišťovací otázky jednoduchý dotazník <b>Reálie: německy mluvící země</b></p>	<p>Z, <b>1.2.3</b> <b>1.3.</b></p>
		<b>Meine Familie</b>	

<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dospěje ke správnému slovosledu rozvitých vět jednoduchých,</li> <li>➤ dokáže jednoduše vyprávět o své rodině a odpovídat na kladené</li> <li>➤ otázky; užívá vazbu ich mag a vypravuje nebo vede dialog svém příteli</li> </ul>	<p>slovosled zájmena přivlastňovací informace o rodině-komunikace vazba ich mag krátká vypravování - mein Freund <b>Projekt: Meine Familie</b></p>	<p><b>Přírodopis - zvířátka v rodině</b> <b>1.2.1</b> <b>4.2.</b></p> <p>IVT</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže názorně nazvat školní předměty, umí se zeptat na jeho název, zvládá rozlišení rodu podstatného jména i zápor</li> <li>➤ užívá jednoduché příkazy- pojd', jdi, piš. . .</li> <li>➤ zvládá vytvořit protiklad základních vlastností - malý, velký;</li> <li>➤ popíše jednoduché obrázky rozumí známým slovům při poslechu textu, chápe jednoduché věty, které se týkají rodiny, přátel, školy i okolí</li> </ul>	<p><b>Schule, Schulsachen</b> školní potřeby člen určitý zápor kein rozkazovací způsob otázka: Jak se to řekne německy? vlastnosti, protiklady četba - vypravování (podle obrázků) poslech</p>	<p>Inf, ČJ, VV <b>1.2.4.</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ve spolupráci je schopný</li> </ul>	<p>telefonování, e-mail Hobbys - činnosti</p>	<p>ČJ, HV, PČ</p>

	<p>předvést krátký text v dramatické úpravě;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ provede krátký telefonický hovor, napíše krátký vzkaz</li> <li>➤ vypráví jednoduše informace o svých zálibách</li> <li>➤ zvládá v jednoduchých vazbách spojení slovesa haben s 4.p.</li> <li>➤ napíše krátké sdělení nebo vzkaz (možno využít internetu)</li> </ul>	<p>práce se slovníkem haben + akuzativ dopis konverzace - vypravování</p>	<p><b>6.1.2, 6.1.3</b> <b>1.2.3., 1.2.4.</b> <b>3.2.</b> <b>4.2.</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uvědomí si spojení ročního období, vyjádření činnosti - použití vhodných sloves</li> <li>➤ Dokáže označit roční období i měsíce, vyjádří, kdy má kdo narozeniny a použije 2.p. (Petrova maminka)</li> <li>➤ Zvládá základní počtářské úlohy</li> <li>➤ Uvědomí si časové rozmezí, hodiny</li> </ul>	<p><b>Jahreszeiten</b> roční období, činnosti (slovesa) týden, měsíce narozeniny</p> <p><b>die Uhrzeit</b> čas, poznání času vyjádření časové období</p>	<p>Z,Bi, OV,ČJ</p> <p><b>5.3.</b> <b>3.2.</b> <b>1.2.2</b></p> <p>Z,F</p>

**Německý jazyk**  
**7. ročník**

Změna viz str. 541 – k 1.9. 2009  
Změna viz str. 614 – k 1.9. 2012

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo (Start mit Max 2)</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled, ovládá plynule časování pravidelných sloves v přítomném čase;</li> <li>➤ otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět</li> <li>➤ „es gibt“ - lexikálně</li> </ul>	<p><b>Opakování</b> Fonetická cvičení - jazykolamy Reálie, zeměpisné názvy Slovní zásoba</p>	<p><b>VMEGS 1-</b> komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestaví jednoduchý text o bytě, domě</li> <li>➤ gramaticky správně tvoří záporné věty</li> <li>➤ časuje pravidelná slovesa, rozkaz.zp.</li> <li>➤ nepravidelná slovesa se změnou a odlučitelnou předponou</li> <li>➤ sestaví dopis o svých zájmech</li> <li>➤ předložka in ve 3.p.</li> </ul>	<p><b>Bei uns zu Hause</b> Pokoje a prostory v domě Slovesa: Rad fahren,fernsehen,Ski laufen, Ski fahren, lesen, bügeln, aufräumen, putzen, kochen, backen, schlafen Rozkazovací způsob Části dne, zvířata, barvy <b>Dopis kreativní psaní do zahraničí</b></p>	<p><b>VMEGS 3–</b> cestování,EU <b>OSV 7–</b> vztahy mezi lidmi; umění komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ gramaticky správně tvoří větu, dokáže ji obměňovat</li> <li>➤ reaguje na otázky, vyžádá si informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem před-</li> </ul>	<p><b>Mein Tag</b> postavení slov ve větě rozhovor představování sebe, přítele procvičování výslovnosti číslovky do 100 000</p>	<p><b>MV 2</b></p>

	<p>staví sebe i svou rodinu, přítel</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vyslovuje foneticky správně a plynule</li> <li>➤ reprodukuje text</li> <li>➤ správně užívá tvary sloves nepravidelných</li> </ul>	<p>zp.sl.: können předložky: in, zu Otázky: wann, wie, was <b>Projekt: Mein Tag</b> Reálie: bankovky a mince EU</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže se orientovat v plánu města a jednoduše popíše cestu;</li> <li>➤ vyjádří pocity bolesti a nemoci</li> <li>➤ pracuje se slovníkem</li> <li>➤ dokáže použít rozkazovací způsob</li> <li>➤ dokáže jednoduše vést rozhovor na dané téma</li> </ul>	<p><b>Komm, fahr mit</b> -Substantiva: dopr.prostředky, cestování, orientace ve městě, nemoc, části těla -Předložky s 3.p <b>-müssen, mögen, ich möchte</b> <b>Projekt: Ich fahre/ zu Besuch</b></p>	<p><b>OSV 6</b>—tolerance a porozumění v rodině a společnosti</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Jednoduše popíše situaci – počasí, oblečení, časové údaje</li> <li>➤ pohotověji reaguje v rozhovoru, při telefonování</li> <li>➤ vyjádří vlastní názor na určité věci</li> <li>➤ dokáže si připravit prezentaci o sobě</li> <li>➤ jednoduše vypráví o svátcích</li> </ul>	<p><b>Es regnet, es regnet...</b> Jahreszeiten – vyjádření počasí, anhaben - oblékání Monate Přivlastňovací zájmena <b>Projekt: Ich</b> <b>Reálie: svátky během roku, rodinné oslavy</b></p>	<p>Ochrana živ.prostředí</p>
	<p>Prezentuje projekt „Ich“ Dokáže jednoduše vyprávět</p>	<p><b>Závěrečné shrnutí a opakování</b></p>	

	příběh	Opakování témat: Essen, Verkehrsmittel, Zahlen, Farben, Kleidung, Körperteile, Schulsachen, Familie, Wetter, Freund, Geburtstag, Mein Tag, Mein Haus	
--	--------	--	--



**Německý jazyk**  
**8. ročník**

Změna viz str. 541 – k 1.9. 2009  
Změna viz str. 618 – k 1.9. 2012

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vztahy; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Pracuje s dvojjazyčným slovníkem, dokáže vyhledat informace nebo význam slov a užít je</li> <li>➤ rozumí obsahu textu v učebnici a jednoduchým textům v časopise</li> <li>➤ Je schopný napsat diktát podle poslechu</li> <li>➤ Vyjadřuje krátká sdělení, vzkazy nebo <b>vyplní formulář</b></li> <li>➤ Vyjadřuje své názory souvisle, rozumí dialogu a reaguje na otázky</li> </ul>	<p><b>Leute, Leute; Erwachsene</b> činnosti, povolání vlastnosti akuzativ substantiv četba, otázky a odpovědi dopis Diktát</p> <p><b>Unter Jugendlichen</b> poslech a reprodukce textu procvičení Nominativ-Akuzativ Vzkazy, krátká sdělení akuzativ zájmen <b>Projekt: Dopis, Laufendiktant</b></p> <p><b>Miteinander reden</b> časování nepravidelných sloves vyjadřování svých pocitů úst. I pís. konverzace, vyjadřování možností imperativ</p>	<p><b>2.1.</b></p> <p><b>1.1.3.</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ porozumí jednoduchým projevům, vyslovených srozumitelně a pomalu</li> <li>➤ naučí se tvary rozkazovacího</li> </ul>	<p><b>Miteinander reden</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Imperativ</li> <li>○ Höflichkeitsform</li> </ul>	

	způsobu, umí je použít ve vhodných situacích		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uvědomí si vztahy mezi přáteli, umí vyjádřit záliby své i ostatních lidí; vhodně použije slovesa s odlučitelnou předponou</li> <li>➤ je připraven opakovat a reagovat na náhodné otázky</li> </ul>	<b>Freizeit und Freiheit</b> Hobby – Erzählung Dialoge Trennbare Verben	<b>1.1.4.</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vypráví jednoduchým způsobem o klimatu, počasí</li> <li>➤ dokáže se zeptat na správný časový údaj</li> <li>➤ jednoduše vypráví o své činnosti, zálibách, povinnostech, spolupráci s kamarády i v rodině; konverzace</li> <li>➤ dokáže rozlišit a použít správné tvary způsobových sloves können, müssen</li> <li>➤ dokáže říct a obhájit svůj názor</li> <li>➤ zdokonalí se v používání předložek</li> </ul>	<b>Jahreszeiten</b> Uhrzeiten – erfragen, angeben Mein Tag Modalverben	<b>5.3., 5.4.</b> <b>1.2.3.</b> <b>1.2.4.</b>
		Kritik ausdrücken Richtungsgeweisende Präpositionen Feste u. Bräuche, Wünsche	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ napíše krátké vzkazy, sdělení</li> <li>➤ procvičí si větnou strukturu</li> </ul>	<b>Projekt: Ein Brief</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ popíše srozumitelně směr cesty</li> <li>➤ zdokonalí se v používání gramatických jevů: es gibt; a předložky in, auf, an, nach</li> </ul>	<b>Wunsch und Wirklichkeit</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Wer fährt wohin?</li> </ul> <b>Projekt: Wohin fahre ich in den Ferien?</b>	<b>3.1.</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže napsat a vyjádřit své pozvání k narozeninám, oslavu</li> <li>➤ rozliší číslovky základní a řadové</li> <li>➤ dokáže popsat jednoduše povolání</li> <li>➤ dokáže použít vazbu s „man“</li> </ul>	<b>Anders sein</b> Etwas beurteilen Modalver: mögen Eigenschaften, j-n beschreiben  <b>Einladungskarte</b> Datum  <b>Berufe</b> Was möchtest du werden? Unbestimmte Person - man	<b>1.2.2.</b>   <b>3.2.</b>  <b>1.1.</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ovládá slovní zásobu sportovních odvětví</li> <li>➤ dokáže stručně charakterizovat jednotlivé sporty</li> <li>➤ posoudí obtížnost a náročnost, oblíbenost sportů</li> <li>➤ využívá táz.zájmen – který,-</li> </ul>	<b>Sport</b> Sportarten Wie findet du...? Fragepronomen: welcher(-e/-s) Steigerung des Adjektivs Perfektum <b>Projekt: Durch Sport zum Gesundheit</b>	<b>3.2.</b>  <b>1.1.4.</b>

	<p>á,-é</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže rozlišit vlastnosti pomocí stupňování adjektiv</li> <li>➤ zvládne tvary minulého času - perfekta</li> </ul>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ naučí se popisovat části těla</li> <li>➤ zdokonalí se v používání způsobových sloves</li> <li>➤ zdokonalí se v kladení otázek a odpovědích na známá témata</li> </ul>	<p><b>Körper</b>  Possesivartikel  Modalverb – können  Konverzace  <i><b>Projekt: Am Arzt</b></i></p>	

**Německý jazyk**  
**9. ročník**

Změna viz str. 583 od 1.9. 2010  
Změna viz str. 623 od 1.9. 2012

<i>Očekávaný výstup RVP</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ jednoduchým způsobem vyjádří ústně i písemně každodenní činnosti – jídlo, pití, bydlení, oblékání, záliby</li> <li>➤ použije vhodná způsob. slovesa</li> <li>➤ zdokonalí se ve znalostech, užití předložek</li> <li>➤ zvládne konverzaci v dopravním prostředku, dokáže se zeptat na cestu</li> <li>➤ získá informace o cizích zemích a informuje výstižně ostatní</li> <li>➤ Rozliší druhy vedlejších vět a použije vhodné spojovací výrazy</li> <li>➤ seznámí se s vyjádřením druhého pádu v nj</li> <li>➤ dokáže rozlišit použití správného pádu subst. podle předložky</li> <li>➤ dokáže si získat informace, vyjádří rozdíly mezi styly obléčení současnosti i minulosti</li> </ul>	<p><b>Tagtäglich</b> Modalverben Präpositionen mit Dativ Personalpronomen mit D. Perfektum</p> <p><b>Reisen</b> Am Bahnhof, im Zug Wir fahren weg. Andere Ländern</p> <p>Nebesätze mit Akk. u. Dativ Genitiv Präpositionen (Ak.u.D.)</p> <p><b>Mode</b> Kleidung Meinung Marotten</p>	<p><b>1.2.3.</b> <b>1.3.1.</b></p> <p><b>3.1., 3.2., 3.3.</b></p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže vhodně použít osobní zájmena a příd.jména v 1.3.4.p.</li> <li>➤ umí vyprávět a plně využívat gramatických jevů</li> <li>➤ zpracuje cizojazyčný text, klade vhodné otázky k textu a odpovídá na ně</li>   <li>➤ popíše a podá základní informace o svém městě</li> <li>➤ podle mapy dokáže popsat trasu, směr</li> <li>➤ vypráví o cestě v minulém čase</li> </ul>	<p><b>Klassenfahrt; Orientierung in einer Stadt</b></p> <p>Nebensätze mit ob, wo, wenn Préteritum</p>	

## **c) Matematika** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obor *Matematika* navazuje na druhém stupni základní školy na stejný vzdělávací obor vyučovaný na prvním stupni. Vzdělávací obsah vyučovacího oboru *Matematika* vyplývá na druhém stupni ZŠ z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a opírá se, jak již bylo řečeno, o matematické učivo probrané s žáky podle Školního vzdělávacího programu ZŠ Český Těšín Ostravská na prvním stupni.

### **Obsah**

*Matematika* poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesijní přípravy i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Matematickým vzděláním v průběhu druhého stupně základního vzdělávání významně přispíváme k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. *Matematika* názorně demonstrovuje přechod od konkrétního k abstraktnímu, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů.

Matematika v sobě zahrnuje hlavní matematické obory: algebru, aritmetiku, geometrii, ve školním vzdělávacím plánu je však pamatováno i na matematiku „praktickou“, tedy matematiku jednoznačně podřízenou potřebám žáků v oblasti praktického uplatnění v tématech *Závislosti, vztahy a práce s daty* nebo *Nadstandardní aplikační úlohy a problémy*.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Matematickým vzděláním v průběhu druhého stupně základního vzdělávání významně přispějeme k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků, výchovné a vzdělávací strategie reflektují věk a zájmy žáků, velký důraz klademe na samostatné rozhodování žáků, využívání získaných znalostí a zkušeností a na sebedůvěru ve vlastní schopnosti.

Chceme, aby na výstupu žák dosáhl v matematické gramotnosti takové úrovně, která by mu umožnila uplatnit se jím vybrané střední škole.

Vyučováním matematiky chceme dosáhnout toho, aby se žáci naučili:

- provádět početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně; při řešení složitějších úloh užívat kapesní kalkulátor;
- řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů, včetně užití procentového počtu;
- provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení;
- číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy;
- užívat proměnnou, chápat její význam, řešit rovnice a nerovnice a užívat je při řešení úloh;
- zapsat a graficky znázornit závislost kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti a pracovat s některými konkrétními funkcemi při řešení úloh z praxe;
- řešit metrické geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrchy a objemy těles, užívat základní vztahy mezi rovinnými obrazci (shodnost, podobnost);
- orientovat se v rovině a v prostoru, užívat soustavu souřadnic, chápat vztah mezi čísly a body jako základ počítačových znázornění a projektů;
- dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů.

## Mezioborové vazby

Získané a získávané matematické poznatky a dovednosti žáci uplatní především v praxi, ale využijí jich v oboustranném vztahu v řadě předmětů. Na prvním stupni především ve vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* (měření, geometrické tvary, jednotky, statistické údaje, porovnávání zeměpisných údajů), ale také např. ve vzdělávacím oboru *Informatika* či ve vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*. Vazba na *Český jazyk a literaturu* spočívá především ve schopnosti číst, ale také zapsat slovní úlohy, ve *Výtvarné výchově* žáci zobrazují různé tvary a tělesa, magické čtverce, využívají čtvercové sítě atd.

Na druhém stupni je využití matematických poznatků ještě výraznější, projeví se zejména ve vzdělávací oblasti *Člověk a příroda* v oborech *Fyzika*, *Chemie*, *Zeměpis*, ale také v *Informatice*, ve vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* a své využití najde i v *Tělesné výchově*.

## Organizace výuky

### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem 1. st.	6.	7.	8.	9.	celkem 2. st.
Hodinová dotace	4	5	4	4	5	22	4	4	5	4,5	17,5

### 2) Dělení na skupiny

Při výuce matematiky se nepředpokládá dělení na skupiny.

### 3) Formy výuky

Kromě tradiční výuky v kmenové třídě využijeme i možností poskytovaných počítačovou učebnou, pracovat budeme s interaktivní tabulí.

### 4) Exkurze

Klasické exkurze nejsou plánovány.

### 5) Laboratorní práce

Nejsou plánovány.

### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Počítáme se zapojování žáků do matematických soutěží, jakými jsou Pythagoriáda a Matematický klokan, u talentovaných žáků budeme podporovat účast v Matematické olympádě, dále pak v korespondenčních soutěžích a soutěžích regionálního významu.

## Metody práce, pracovní postupy

Metody práce jsou směřovány k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Volit budeme především takové metody, které budou v žákovi vzbuzovat zájem o matematiku, budeme neustále připomínat význam matematiky pro praxi. Upřednostňovat budeme žákovy osobní aktivity při hledání správných postupů při řešení úkolů než vyžadování postupů nařízených. Na druhé straně je však třeba, aby v mnohých případech žák po rozkrytí postupů vhodných pro řešení úkolu i nadále v praxi využíval znalostí algoritmů.

Při práci bude využíváno kalkulátorů, na prvním stupni pracovních listů.

Při výuce budou využívány pracovní sešity pro příslušný ročník.



### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 10.1. hodnoceni klasifikačním stupněm (známkou).

V průběhu roku jsou plánovány 4 celohodinové kontrolní práce, a to vždy jedna za čtvrtletí; Jiné ověřovací práce či testy nepřesáhnou 20 minut.

### **Doplňující nadoborové vazby**

V 9. roč. se počítá s vedením volitelného předmětu nebo nepovinného předmětu a nebo zájmového útvaru zaměřeného na prohlubování matematických znalostí s cílem připravit vycházejícího žáka k bezproblémovému přechodu na střední školu.

V nižších ročnících bude v případě zájmu žáků zřízen zájmový útvar.

### **Kompetence**

Žáci budou v souladu s požadavky ŠVP vedeni k získání těchto klíčových kompetencí.

#### *Kompetence k učení*

Učitel povede žáky k

- osvojování si základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecněním reálných jevů;
- vytváření zásoby matematických nástrojů ( pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh);
- využívání prostředků výpočetní techniky;
- tomu, aby žáci k řešení a závěrům přicházeli sami;
- k plánování postupů a úkolů;
- k volbě různých postupů;
- využívání informačních a komunikačních technologií;
- k aplikaci znalostí v ostatních vzdělávacích oborech a v reálném životě.

#### *Kompetence k řešení problémů*

Žáci budou

- zjišťovat, že realita je složitější než její matematický model,
- provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků,
- se učit zvolit správný postup při řešení slovních a praktických úloh,
- navrhnout postup při řešení reálných problémů
- ověřovat výsledky,
- aplikovat poznatky v praxi.

#### *Kompetence komunikativní*

Žáci budou

- zdůvodňovat matematické postupy,
- vytvářet hypotézy,
- komunikovat na odpovídající úrovni,
- užívat správnou terminologii a symboliku,
- komentovat řešení úlohy,

#### *Kompetence sociální a personální*

Žáci budou

- spolupracovat ve skupinách,
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- učit se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly,
- učit se toleranci k jiným názorům,
- kriticky vyhodnocovat perspektivnost navrženého postupu;
- schopni reflexe, obhajovat výsledky vlastního jednání a chování,
- podporovat práci v týmu,
- vzájemně spolupracovat,
- dodržovat pravidla slušného chování.

#### *Kompetence občanské*

Žáci budou

- respektovat názory ostatních,
- formovat si volní a charakterové rysy,
- posuzovat efektivitu využití času,
- vhodně volit metodu domácí přípravy,
- ohleduplní k jiným,
- hodnotit svoji činnost nebo její výsledky,
- zodpovědně plnit uložené úkolů.

#### *Kompetence pracovní*

Žáci budou

- využívat znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje,
- efektivně organizovat vlastní práce,
- kontroluje plnění svých závazků a povinností,
- dodržovat dohodnuté termíny,
- efektivně používat pomůcky.

### **Realizace průřezových témat**

#### **1. stupeň**

<b>Osobnostní a sociální výchova</b>			
Ročník	1. - 2.	3. - 4.	5.
	osobnostní rozvoj pozornost a soustředění	osobnostní rozvoj dovednosti zapamatování	osobnostní rozvoj sebepojetí a sebepoznání

<b>Výchova demokratického občana</b>	
Ročník	1. - 5.
	demokratické principy a hodnoty - výchova k samostatnosti, k sebekontrole, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost)

<b>Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech</b>	
Ročník	3. - 5.
	objevujeme Evropu a svět - porovnávání lidnatosti států, počty obyvatel v hlavních městech atd.

<b>Environmentální výchova</b>		
Ročník	1. - 3.	4. - 5.
	vztah člověka k prostředí – výchova k životnímu prostředí	vztah člověka k prostředí - životní styl ( lidské aktivity a problémy životního prostředí)

<b>1. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>...zná číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst;  ... zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod.  ... umí seřadit čísla podle velikosti;  ...umí zakreslit čísla do 20 na číselnou osu;  ...zná a používá matem. symboly +, -, =, &lt;, &gt;;  ...umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu i s přechodem přes desítku;  ... provádí rozklad na desítky a jednotky;  ... řeší jednoduché slovní úlohy;</p> <p>... rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geom. útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh);  ... modeluje jedn. geom. útvary v rovině;  ... seznámí se s geometrickými tělesy – krychle, koule;</p>	<p><b>Číslo a početní operace</b>  počítání do dvaceti  (algoritmické operace do 20 bez přechodu i s přechodem přes 10)</p> <p>zobrazování počtu do tabulky</p> <p><b>Geometrie v rovině a v prostoru</b></p>	<p>VV, ČaSP – znázornění slovních úloh (+,-)  - vlastní výroba pomůcek ke sčítání a odčítání  - vlastní výroba pomůcek &gt;, =, &lt;</p> <p>ČJL – motivační básně k číslům</p> <p>ČJL – čtení slovních úloh</p> <p>VV, ČaSP – znázornění slovních úloh, užití barev</p> <p>ČaSP- vlastní výroba pomůcek, modelování, vystřihování (geom. tvary a tělesa)  <b>1.1.1.</b> – osobnostní rozvoj (pozornost a soustředění)  <b>1.1.2</b> - hodnoty (výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohledu-</p>

	<p>... geom. útvary třídí podle tvaru a velikosti;</p> <p>... orientuje se v prostoru – nahore, dole, před, za apod.</p> <p>... zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu;</p> <p>... řeší jednoduché slovní úlohy;</p>	<p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b></p> <p>jednotky</p> <p>zobrazování počtu do tabulky</p>	<p>plnost a přesnost)</p> <p>VV, ČaJS – praktické pomůcky  ČJS – obchod  ČJL – hra na obchod  TV – pohyb – hry, čísla</p>
--	---	---	---

<b>2. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... umí zapsat a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku;</p> <p>... umí zapsat a přečíst čísla do sta;</p> <p>... umí zakreslit čísla do sta na číselnou osu;</p> <p>... porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně;</p> <p>... sčítá a odčítá čísla do sta;</p> <p>... zná význam závorek;</p> <p>... počítá příklady se závorkami;</p> <p>... řeší slovní úlohy s výpočty do sta;</p> <p>... seznámí se s principem násobilky v oboru do 50;</p> <p>... zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami;</p> <p>... zná mince a bankovky</p>	<p><b>Číslo a početní operace</b> počítání do dvaceti (alg.operace s N čísly do 20 s přechodem přes 10)</p> <p>sčítání a odčítání do sta s přechodem přes 10</p> <p>řešení slovních úloh (konvergentní)</p> <p>násobení a dělení v oboru do 50 násobení a dělení v oboru do 100</p> <p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b> mince a bankovky (praktické aplikace)</p>	<p>TV – pohybové hry (počet)</p> <p><b>1.1.2</b> - demokratické principy a hodnoty (výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost)</p> <p><b>1.2.2.</b> – osobnostní rozvoj (pozornost a soustředění)</p> <p>VV – znázornění slovních úloh</p> <p>Vv-výroba papírových mincí a bankovek ČaJS– obchod</p>

	<p>v hodnotě do sta korun;  ...počítá s mincemi a bankovkami  v hodnotě do sta korun;</p> <p>... umí si připravit pomůcky na  rýsování (tužka, pravítko);  ... zná pojem bod, přímka, čára,  úsečka;  ... narýsuje přímku, lomenou čá-  ru, úsečku dané délky;</p> <p>... zná rozdíl mezi přímkou, pří-  mou a křivou čarou;  ...porovná úsečky podle velikosti  (papírku);  ...umí změřit úsečku;  ... seznámí se s geometrickými  tělesy: krychle, kvádr, koule,  válec.</p>	<p><b>Geometrie v rovině a v prostoru</b>  geometrie (v rovině, prostoru)</p> <p>polopřímka</p>	<p>VV, ČaSP - znázorňování, mode-  lování + výroba pomůcek</p>
--	--	---	--

### 3. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.</li>   <li>• Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.</li> <li>• Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</li> </ul>	<p>...zná symboly pro násobení a dělení;            ...násobí a dělí v oboru malé násobilky;            ...umí provést zápis slovní úlohy            ...řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky;            ...dělí se zbytkem, provádí předběžný odhad výsledku řešení;</p> <p>...umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla z paměti;            ...umí sčítat a odčítat dvojciferná čísla písemně;            ...umí provést zápis jednoduché slovní úlohy;            ...řeší slovní úlohy v oboru do sta;</p> <p>...umí zapsat a přečíst čísla do 1 000;            ...umí porovnávat, setřídít vzestupně a sestupně čísla do tisíce;            ...umí zakreslit čísla do tisíce na číselné ose;            ...umí sčítat a odčítat z paměti i</p>	<p><b>Číslo a početní operace</b>            násobení a dělení v oboru do 100</p> <p>řešení slovních úloh</p> <p>počítání v oboru do sta</p> <p>řešení slovních úloh</p> <p>počítání v oboru do tisíce</p>	<p><b>1.1.1.</b>  <b>1.2.2.</b>  <b>1.2.3.</b>– demokratické principy a hodnoty ( výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost)</p> <p>ČJL – zápis slovních úloh, porozumění textu</p>



<ul style="list-style-type: none"> <li>• Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</li> <li>• Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</li> <li>• Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</li> <li>• Doplnuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.</li> <li>• Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich prezentaci.</li> </ul>	<p>písemně (z paměti: sta, desítky – bez přechodu);  ...umí provést zápis jednoduché slovní úlohy;  ...řeší slovní úlohy v oboru do tisíce;  ...seznámí se se zaokrouhlováním na desítky, na stovky;  ...provádí kontrolu svého výpočtu;  ...rozklad čísla v desítkové soustavě;</p> <p>...umí zobrazit počet do tabulky;</p> <p>...zná jednotky délky mm, cm, dm, m, km;  ...jednotky délky používá k měření;  ...umí odhadnout vzdálenost, velikost;</p> <p>...umí změřit rozměry geom. útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách;</p>	<p>řešení slovních úloh</p> <p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b></p> <p>jednotky délky, velikost úsečky</p> <p><b>Geometrie v rovině a v prostoru</b></p>	<p><b>3.2.</b>– objevujeme Evropu a svět – porovnávání lidnatosti států, počty obyvatel v hlavních městech</p> <p><b>5.4.</b> – vztah člověka k prostředí – výchova k živ. prostředí</p> <p>ČaJS – měření</p> <p>ČaJS– geom.tvary, tělesa  VV, ČaSP – koláž – tvary a tělesa</p>
--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.</li> <li>• Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.</li> </ul>	<p>...umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník; ve čtvercové síti obdélník a čtverec;</p> <p>...zná pojem opačná polopřímka;</p> <p>...zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem;</p> <p>...zná význam pojmu průsečík a umí ho určit;</p> <p>...umí zobrazit jednoduché obrazce ve čtvercové síti;</p> <p>...pozná krychli, kvádr, válec, kouli;</p> <p>...rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině;</p>	<p>geometrie (v rovině, v prostoru)</p>	<p>VV – pracovní listy</p> <p><b>1.1.1</b> – osobnostní rozvoj (dovednosti zapamatování)</p>
--	--	---	--

<b>4. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Další výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>...umí zapsat a přečíst čísla do 10 000;  ...sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000;  ...umí zaokrouhlovat na 1 000, 10 000, 100 000;  ...orientuje se na číselné ose do 10 000;  ...umí provádět odhady součtu a rozdílu;  ...umí zapsat a řešit slovní úlohy;  ...umí provádět rozklad a zápis čísel v desítkové soustavě;</p> <p>...ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky;  ...umí násobit písemně; jednociferným a dvojciferným činitelem;  ...umí písemně dělit jednociferným dělitelem;  ...umí odhadnout výsledek;  ...umí názorně vyznačit polovinu, čtvrtinu celku;  ...umí řešit jednoduché úlohy –</p>	<p><b>Číslo a početní operace</b>  počítání do 10 000</p> <p>číselná osa</p> <p>řešení slovních úloh  zápis čísel v desítkové soustavě</p> <p>násobení a dělení v oboru N čísel</p> <p>zlomky</p>	<p><b>1.1.4.</b> – demokratické principy a hodnoty (výchova k samostatnosti a sebekontroli, psychohygiena)</p> <p>ČJL – čtení s porozuměním, zápis slovních úloh</p>

	<p>určení poloviny, třetiny atd.;  ...umí sčítat zlomky se stejným jmenovatelem;  ...řeší jednoduché a složené slovní úlohy (samost. zápis);  ...umí provést zkrácený zápis s neznámou;  ...používá proměnnou;</p> <p>...umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulačce;  ...používá kalkulačku ke kontrole;</p> <p>...zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času;  ...umí převádět jednotky hmotnosti a délky;  ...zná praktické aplikace jednotek;</p> <p>...umí pracovat s kružítkem;  ...provádí náčrty ke geom. úlohám;  ...umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici;  ...umí sestrojít trojúhelník ze tří stran;  ...pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník;  ...umí narýsovat kolmici, rovno-</p>	<p>řešení slovních úloh</p> <p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b>  práce s kalkulačkou</p> <p>jednotky</p> <p><b>Geometrie v rovině a v prostoru</b>  geometrie (v rovině, v prostoru)</p>	<p>ČaJS – pohoří, hory Evropy</p> <p><b>3.2.</b> – objevujeme Evropu a svět (porovnávání lidnatosti států, počty obyvatel v hlavních městech)</p> <p>ČaJS - jednotky  - učivo o člověku – hmotnost, výška ...</p> <p><b>1.2.3.</b> – osobnostní rozvoj</p> <p>AJ – názvy geom. tvarů  VV, ČaSP – obrázkové řady, magické čtverce</p>
--	---	--	--

	<p>běžky, různoběžky;  ...dokáže určit vzájemnou polohu  přímek v rovině;  ...umí provést grafický součet a  rozdíl úseček, určí délku lomené  čáry;  ...umí odečítat hodnoty  z diagramu;  ...pozná souměrný útvar, nakreslí  jej;</p> <p>...pozná geometrická tělesa –  kvádr, krychle, jehlan, koule,  kužel, válec;</p> <p>...umí řešit jednoduché praktické  slovní úlohy a problémy pomocí  neobvyklých postupů, bez použi  tí algoritmů školské matematiky;</p>	<p><b>Nestandardní aplikační úlohy</b></p>	<p>Vv – výroba modelů těles, zná-  zornění rovinných útvarů</p> <p><b>1.2.4.</b> – Kooperace a kompetice</p>
--	--	--	--

## 5. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</li> <li>• Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</li> <li>• Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.</li> <li>• Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</li> </ul>	<p>...umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000;            ...orientuje se na číselné ose v oboru do milionu;            ...umí sčítat a odčítat z paměti i písemně do milionu;            ...umí násobit deseti, stem, tisíci-            cem;            ...umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce;            ...násobí písemně trojčíslicím činitelem;            ...dělí jednociferným i dvojciferným dělitelem, umí provést zkoušku;</p> <p>...řeší slovní úlohy v oboru do milionu (se samost. zápisem);</p> <p>...zná pojem zlomek;            ...pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu, desetinu;            ...umí využívat a zobrazit v praxi</p>	<p><b>Číslo a početní operace</b>            počítání v oboru do 1 000 000</p> <p>číselná osa</p> <p>řešení slovních úloh</p> <p>zlomky</p>	<p>ČaJS – rozloha států</p> <p><b>3.2.</b> – objevujeme Evropu a svět – porovnávání lidnatosti států, počty obyvatel v hlavních městech atd.</p> <p><b>1.1.2.</b> – osobnostní rozvoj – sebe-pojetí a sebepoznání</p> <p>ČJL – čtení s porozuměním, zápis slovních úloh</p> <p>VV, ČaJS – modelování zlomků</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyhledává, sbírá a třídí data. Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.</li> <li>• Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce</li> </ul>	<p>dané části celku (vztah zlomky – jednotky);</p> <p>...seznámení s desetinnými čísly; ...čtení desetinných čísel;</p> <p>...umí dosazovat za proměnnou;</p> <p>...převádí jednotky času a objemu, délky a hmotnosti; ...umí prakticky využívat všechny jednotky;</p> <p>...umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji; ...umí pracovat s údaji v cenících apod.;</p> <p>...zná římské číslice I až X, L, C, D, M; ...umí přečíst číslo kapitoly a letopočet; ... umí zapsat data do grafu a umí data z grafu využít;</p> <p>...zná pojmy: rovina, trojúhelník pravoúhlý (odvěsny, přepona), rovnoramenný (ramena, základna), rovnostranný-úhel</p>	<p>desetinná čísla</p> <p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b> jednotky</p> <p>tabulky, jízdní řády, ceníky</p> <p>římské číslice</p> <p>grafy a tabulky, souřadnicový systém</p> <p><b>Geometrie v rovině a v prostoru</b></p>	<p>VV – čtvercová síť</p> <p><b>1.1.1., 1.3.1.</b></p> <p>VV . – architektura ČaJS – dějiny, panovníci (pořadí)</p> <p><b>1.1.1., 1.2.2</b> – demokratické principy a hodnoty – výchova k samostatnosti, k sebekontrolě, smyslu pro odpovědnost, ohledu-</p>
---	---	---	--

<p>Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.</li> <li>• Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.</li> <li>• Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládá-</li> </ul>	<p>(vrchol a ramena), mnohoúhelník;  ...užívá geometr. náčrt s popisem;  ...umí sestrojít pravouhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník, využívá trojúhelníkovou nerovnost;  ...umí sestrojít čtverec, obdélník, pozná mnohoúhelník;  ...umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku a mnohoúhelníku;  ...pozná a pojmenuje čtyřúhelníky;  ...vypočítá obsah čtverce a obdélníku (pomocí vzorců);  ...dbá na přesnost a čistotu rýsování;  ...určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu;  ...umí zobrazit grafický součet a rozdíl úseček;  ...pozná geometrická tělesa, modelování těles;  ...rozpozná a znázorní ve čtvercové síti osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru;</p>	<p>osově souměrné útvary</p>	<p>plnost a přesnost)</p> <p>ČaSP – modelování těles</p> <p>VV – prostorová představivost, magické čtverce</p>
---	---	------------------------------	--



<p>ním papíru.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.</li> </ul>	<p>...umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové síti, umí používat statistické údaje, tabulky, schémata;</p> <p>...umí řešit jednoduché praktické slovní úlohy a problémy pomocí neobvyklých postupů;</p>	<p>grafy a tabulky, souřadnicový systém</p> <p><b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b></p>	<p><b>1.3.1.</b></p>
---	--	---	----------------------

## 6. ročník

Změna viz str. 549 – k 1.9. 2009

<i>očekávaný výstup</i>	<i>dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Rozšířené opakování</b>			
	<p>... čte , zapisuje a porovnává přirozená čísla;            ... provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně;            ... provádí odhady a kontrolu výpočtů;            ... zaokrouhluje;            ... umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose.</p>	<p>- přirozená čísla            - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>- zobrazení na číselné ose            - početní operace</p>	
<b>Geometrie v rovině a v prostoru</b>			
	<p>... rozlišuje druhy čar;            ... používá technické písmo k popisu geometrických útvarů.</p>	<p><b>Základní pravidla rýsování</b>            - druhy čar, technické písmo</p>	ČaSP - popis technických výkresů
<p>• Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p>	<p>...užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka;            ... rýsuje lineární útvary;            ... převádí jednotky délky, hmotnosti, času;            ... umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku;            ... zdůvodňuje a využívá pohybové a metrické vlastnosti</p>	<p><b>Geometrické útvary v rovině</b></p> <p>- rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh            - převody jednotek</p> <p>- obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku</p>	<p>F - měření délky            Z, ČaSP – určení obvodu pozemku apod.,  <b>1.1.1.,</b>  <b>1.1.5.</b>  <b>1.2.4.</b></p>

	základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů.		
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem.</li> </ul>	<p>...rozumí pojmu;  ...narýsuje a změří daný úhel;  ...umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu;</p> <p>...rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů;  ...provádí početní operace s velikostmi úhlů ( ve stupních i minutách);  ... pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností;  ... rozumí pojmu mnohoúhelník;  ... umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník.</p>	<p><b>Úhel a jeho velikost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem, rýsování a přenášení úhlu</li> <li>- osa úhlu</li> <li>- jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu</li> <li>- ostrý, tupý, pravý a přímý úhel</li> <li>- početní operace s velikostmi úhlů</li> <li>- vrcholové a vedlejší úhly</li> <li>- mnohoúhelníky – pojem,</li> <li>- pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)</li> </ul>	Z - určování zeměpisné polohy
	<p>... načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti;  ... pozná útvary osově souměrné a shodné útvary;</p>	<p><b>Osová souměrnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osová souměrnost</li> <li>- shodné útvary</li> <li>- osově souměrné útvary</li> </ul> <p><b>Obsah čtverce a obdélníku</b></p>	

	<p>...zná jednotky obsahu, umí je převádět;  ...umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku;  ...využívá znalostí ( obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců.</p> <p>...charakterizuje jednotlivá tělesa ( kvádr,krychle);  ...umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat;  ...načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání;  ...vypočítá povrch krychle, kvádru;  ...užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí;  ...odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jednotky obsahu</li> <li>- obsah čtverce a obdélníku</li> <li>- obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku)</li> </ul> <p><b>Povrch a objem krychle a kvádru</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kvádr, krychle, síť těles</li> <li>- zobrazování těles</li> <li>- povrch krychle, kvádru</li> <li>- jednotky objemu</li> <li>- objem krychle, kvádru</li> </ul>	<p><b>OSV</b> - obsah pokoje, pozemku –  <b>1.1.1.</b>  <b>1.1.5.</b>  <b>1.2.4.</b></p>
	<p>...určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností;  ...pojmenuje , znázorní a správně užívá základní pojmy ( strana, výška,vnitřní a vnější úhly, ...);</p>	<p><b>Trojúhelník</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem, druhy</li> <li>- vnitřní a vnější úhly trojúhelníku</li> </ul>	

	<p>...umí sestrojít těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku;  ...umí sestrojít trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- těžnice, střední příčky, výšky</li> <li>- kružnice opsaná, vepsaná</li> </ul>	
<b>Číslo a proměnná</b>			
	<p>...čte a zapisuje desetinná čísla;  ...umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose;  ...porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla;  ...provádí početní operace s desetinnými čísly;  ...umí vypočítat aritmetický průměr;  ...převádí jednotky;  ...zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností.</p> <p>...zná pojem násobek, dělitel;  ...umí použít znaky dělitelnosti rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené;  ...rozloží číslo na součin prvočísel;  ...určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího</p>	<p><b>Desetinná čísla</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a zápis v desítkové soustavě</li> <li>- zobrazení na číselné ose</li> <li>- porovnávání, zaokrouhlování</li> <li>- početní operace</li> <li>- aritmetický průměr</li> <li>- převody jednotek</li> </ul> <p><b>Dělitelnost přirozených čísel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- násobek, dělitel, znaky dělitelnosti</li> <li>- prvočíslo, číslo složené</li> <li>- společný násobek, společ-</li> </ul>	F - řešení početních úloh

	společného násobku a největšího společného dělitele; ...modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N	ný dělitel	
<b>Závěrečné opakování</b>			

<b>7. ročník</b>			
		Změna viz str. 549 – k 1.9. 2009	
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Opakování učiva 6. ročníku</b>			
<b>Číslo a proměnná</b>			
	<p>... modeluje a zapisuje zlomkem část celku;  ... převádí zlomky na desetinná čísla a naopak;  ... porovnává zlomky;  ... provádí početní operace s racionálními čísly;  ... užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem;</p> <p>... analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel.</p>	<p><b>Racionální čísla</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a zápis zlomku</li> <li>- vztah mezi zlomky a desetinná čísla</li> <li>- zobrazení na číselné ose</li> <li>- převrácený zlomek</li> <li>- smíšené číslo</li> <li>- početní operace</li> <li>- složený zlomek</li> </ul> <p><b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b></p>	<p>F, Ch, D - zaměřené numerické výpočty</p>
	<p>... rozlišuje kladná a záporná čísla;  ...umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose;  ... chápe pojem opačné číslo;</p>	<p><b>Celá čísla</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a zápis čísla</li> <li>- zobrazení na číselné ose</li> </ul>	

	<p>... určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam;  ... provádí početní operace s celými čísly;</p> <p>... analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- opačné číslo</li> <li>- absolutní hodnota</li> </ul> <p><b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- početní operace</li> </ul>	
<p>7/D: Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.</p>	<p>... umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami;  ... zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru;  ... dělí celek na části v daném poměru;  ... pracuje s měřítky map a plánů;  ... řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem.</p> <p>... rozumí a využívá pojmu úměra;  ... využívá trojčlenku při řešení slovních úloh;  ... určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti;</p>	<p><b>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem</li> <li>- zvětšení a zmenšení v daném poměru</li> <li>- rozdělení dané hodnoty v daném poměru</li> <li>- měřítko</li> </ul> <p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- úměra</li> <li>- trojčlenka</li> <li>- přímá a nepřímá úměrnost</li> </ul>	<p>F - vztahy mezi veličinami;</p> <p>Z - měřítko plánu mapy;  <b>3.1., 3.2., 3.3.</b> - reálná práce s mapou  <b>1.1.1., 1.1.5., 1.2.4</b></p> <p>Ch - výpočty pomocí trojčlenky,</p>
<p>7/J: Určuje vztahy přímé anebo nepřímé úměrnosti.</p>			



	... vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí.		
<b>Číslo a proměnná</b>			
<p>7/C: Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem).</p> <p>7/E: Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).</p>	<p>... chápe pojem 1%;</p> <p>... užívá základní pojmy procentového počtu;</p> <p>... vyjádří část celku pomocí procent;</p> <p>... řeší slovní úlohy;</p> <p>... chápe pojem promile;</p> <p>... zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností;</p> <p>... řeší aplikační úlohy na procenta ( i pro případ, že procentová část je větší než celek).</p>	<p><b>Procenta</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem</li> <li>- základ, procentová část, počet procent</li>   <li>- promile</li>   <li>- slovní úlohy</li> </ul>	<p>Ch - koncentrace,</p> <p><b>1.1.1.</b></p> <p><b>5.3., 5.4.</b> - stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek;</p>
<b>Geometrie v rovině a v prostoru</b>			
	<p>... pozná shodné útvary+</p> <p>... užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách;</p> <p>... umí sestavit trojúhelník z daných prvků;</p> <p>... dbá na kvalitu a přesnost rýsování, odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku.</p>	<p><b>Trojúhelník.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- shodnost trojúhelníků,</li> <li>- trojúhelníková nerovnost</li>   <li>- konstrukce trojúhelníků, věta sss,sus, usu</li>   <li>- obsah trojúhelníku</li> </ul>	

<p>7/P: Načrtne a sestrojí rovinné útvary.</p> <p>7/R: Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.</p>	<p>... umí charakterizovat pojem rovnoběžníku;  ... rozlišuje různé typy rovnoběžníků;  ... umí sestrojít rovnoběžník;  ... odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku.</p> <p>... rozpozná a pojmenuje lichoběžník;  ... umí sestrojít lichoběžník vypočítá obvod a obsah lichoběžníku;</p> <p>... rozezná a pojmenuje hranol načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině;  ... načrtne a narýsuje síť hranolu;  ... odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu;</p> <p>... načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti;  ... určí středově souměrný útvar.</p>	<p><b>Rovnoběžníky.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem</li> <li>- vlastnosti</li> <li>- rozdělení</li> <li>- konstrukce</li> <li>- obvod a obsah</li> </ul> <p><b>Lichoběžník</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem</li> <li>- konstrukce</li> <li>- obvod, obsah</li> </ul> <p><b>Povrch a objem hranolů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem hranol</li> <li>- povrch a objem hranolu</li> </ul> <p><b>Středová souměrnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti</li> </ul>	
<b>Závěrečné opakování</b>			

<b>8. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Opakování učiva 7.ročníku</b>			
<b>Číslo a proměnná</b>			
	<p>... rozumí pojmu výraz;  ... matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných;  ... určí hodnotu číselného výrazu;  ... zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text;  ... umí dosadit do výrazu s proměnnou;  ... provádí početní operace s výrazy.</p>	<p><b>Výrazy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- číselné výrazy</li> <li>- proměnná</li> <li>- výrazy s proměnnou</li> <li>- úpravy výrazů</li> </ul>	
8/A: Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu.	<p>... určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky;</p> <p>... užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech;</p> <p>... chápe pojem reálné číslo.</p>	<p><b>Druhá mocnina a odmocnina</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem</li> <li>- čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin</li> <li>- určení druhých mocnin a odmocnin</li> <li>- pojem reálného čísla</li> </ul>	
		<b>Mocniny s přirozeným mocnitelem</b>	

	<p>... zapíše číslo ve tvaru <math>a \cdot 10^n</math> pro <math>1 &lt; a &lt; 10</math>, <math>n</math> je celé číslo</p> <p>... provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem</li> <li>- zápis čísla pomocí mocnin deseti</li> <li>- početní operace mocninami s přirozeným mocnitelem</li> </ul>	F - zápis jednotek fyzikálních veličin
	<p>... užívá a zapisuje vztah rovnosti;</p> <p>... řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav;</p> <p>... provádí zkoušku řešení.</p>	<p><b>Lineární rovnice</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rovnost</li> <li>- složitější lineární rovnice</li> </ul>	změna od 1.9. 2011
8/H: Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	<p>... matematizuje jednoduché reálné situace;</p> <p>... vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností;</p> <p>... řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,...) zdůvodní zvolený postup řešení;</p> <p>... ověří výsledek řešení;</p> <p>... užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení.</p>	<p><b>Slovní úlohy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní úlohy</li> </ul>	<p>F - vztahy mezi veličinami</p> <p><b>F - řešení fyzikálních úloh</b></p> <p><b>3.2.</b> – srovnání států – HDP, počet obyvatel</p>
<b>Geometrie v rovině a v prostoru</b>			
		<b>Pythagorova věta</b>	

	<p>... rozliší odvěsny a přepony;  ... rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty;  ... využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku;  ... umí využít poznatky ve slovních úlohách;  ... zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem</li> <li>- výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku</li> <li>- užití Pythagorovy věty</li> </ul>	<p>Z,ČaSP-délky stran pozemků, vzdálenost na mapě</p>
<p>8/M: Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku.</p> <p>8/N: Odhaduje a vypočítává obsah a obvod základních rovinných útvarů.</p>	<p>... určí vzájemnou polohu přímky a kružnice;  ... určí vzájemnou polohu dvou kružnic;  ... vypočítává obvod a obsah kruhu.</p>	<p><b>Kruh, kružnice</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vzájemná poloha přímky a kružnice</li> <li>- vzájemná poloha dvou kružnic</li> <li>- délka kružnice</li> <li>- obsah kruhu</li> </ul>	<p>5.4., zavlažování pozemku</p>
	<p>... charakterizuje válec;  ... vypočítá povrch a objem válce.</p>	<p><b>Válec</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem</li> <li>- povrch válce</li> <li>- objem válce</li> </ul>	<p>1.1. – objem a povrch nádrže, bazénu</p>
<p>8/O: Využívá pojem množina</p>	<p>... umí sestavit jednoduché</p>	<p><b>Konstrukční úlohy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduché konstrukce</li> </ul>	

všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh.	konstrukce; ... rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti; ... využívá poznatků ( výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- množiny všech bodů dané vlastnosti</li> <li>- Thaletova kružnice</li> <li>- konstrukční úlohy</li> </ul>	
<b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b>			
8/CH: Vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává data.  8/I: Porovnává soubory dat.	... čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy; ... zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek; ... vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data grafech a tabulkách.	<b>Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní statistické pojmy</li> <li>- základní charakteristiky statistického souboru</li> </ul>	Z - třídění údajů  5.4. - stav ovzduší 3.1. – stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu,...
<b>Závěrečné opakování</b>			

9. ročník			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Opakování učiva 8.ročníku</b>			
<b>Čísla a proměnná</b>			
9/F: Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	... rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců); ... provádí početní operace s lomenými výrazy.	<b>Výrazy</b> - úpravy výrazů pomocí vzorců, - rozklad výrazů na součin, - pojem lomený výraz, - početní operace lomenými výrazy,	
	... řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech.	<b>Rovnice s neznámou ve jmenovateli.</b>	
9/G: Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	... řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací); řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic	<b>Soustavy rovnic</b> - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	
	... užívá a zapisuje vztah nerovnosti; ... řeší lineární nerovnice a jejich soustavy; ... znázorní řešení lineárních	<b>Nerovnice, soustavy nerovnic</b> - nerovnost  - lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic	

	nerovnic na číselné ose.		
<b>Závislosti, vztahy a práce s daty; Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b>			
9/K: Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.  9/L: Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	... zakreslí bod v pravouhlé soustavě souřadnic; ... chápe pojem funkce; ... rozlišuje lineární a kvadratickou funkci; ... sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce; ... užívá funkční vztahy při řešení úloh.	<b>Funkce</b> - pravouhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost)	<b>1.1.1.</b> , – čtení z grafu <b>1.1.5.</b> jízdní řády <b>1.3.1.</b> spotřeba benzínu,
	... řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování.	<b>Finanční matematika.</b> - základní pojmy finanční matematiky	<b>1.1.2.</b> – plat, srážky, <b>1.1.5.</b> úroky <b>1.2.4</b>
<b>Geometrie v rovině a v prostoru</b>			
9/Q: Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	... rozliší shodné a podobné útvary; ... užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách;	<b>Podobnost</b> - podobnost  - věty o podobnosti trojúhelníků	
9/S: Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti.	... charakterizuje jednotlivá tělesa; ... umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat;	<b>Tělesa</b> - kužel - jehlan - koule	



<p>9/T: Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.</p> <p>9/U: Načrtne a sestrojí síť základních těles.</p> <p>9/V: Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině.</p> <p>9/W: Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.</p>	<p>... vypočítá povrch a objem těles.</p>	<p>- povrch a objem těles</p>	
<b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b>			
<p>Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.</p>		<p>- nestandardní slovní úlohy, - číselné a logické řady, - číselné a obrázkové analogie, - logické a netradiční geometrické úlohy.</p>	
<b>Rozšiřující učivo</b>			
		<p>- goniometrické funkce</p>	
<i>Závěrečné opakování</i>			

## **d) Informatika**

### **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

#### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obor *Informatika* je vyučován v minimálním rozsahu na prvním stupni (od 4. třídy). Učivo druhého stupně pak na předchozí učivo navazuje a výrazně je rozšiřuje.

#### **Obsah vzdělávacího oboru**

*Informatika* je zaměřena na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí definovaných Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Cílem je utváření a rozvíjení klíčových kompetencí i uživatelských znalostí při práci s počítačem. Zvládnutí výpočetní techniky umožňuje žákům využít získané poznatky při dalším studiu.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru *Informační a komunikační technologie* umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech základního i dalšího vzdělávání, při zvýšení efektivnosti a organizaci práce.

#### **Výchovné a vzdělávací strategie**

##### **Mezioborové vazby**

Vzdělávací obor *Informatika* je v učebním plánu základní školy předmětem v mnohém výlučném. Nejen že má svůj obsah s cílem naučit žáka ovládat počítač v rovině teoretické, ale především ho má naučit s počítačem pracovat a zvládnout ho tak, aby se práce s počítačem stala pro žáka pomůckou při učení a později při práci.

Informatika má proto velmi blízko ke všem vzdělávacím oborům od českého jazyka a literatury počínaje, až po tělesnou výchovu, např. při zpracování různých přehledů či tabulek, konče.

##### **Organizace výuky**

###### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	4.	5.	1. stup. celkem	6.	7.	8.	9.	2. stup. celkem
Hodinová dotace	1	1	2	1	1	1	1	4

###### 2) Dělení na skupiny

Při výuce se počítá s tím, že třída bude dělena na skupiny v případě, že počet žáků třídy, kteří by měli výuku informatiky navštěvovat, přesáhne počet počítačů v odborné učebně.

###### 3) Formy výuky

Při výuce bude především využívána odborná učebna informatiky.

###### 4) Exkurze

Nejsou plánovány

###### 5) Laboratorní práce

Pro vzdělávání v tomto oboru nejsou vhodné.

###### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

V každém ročníku zpracují žáci 1 samostatnou, učitelem hodnocenou samostatnou práci.

### **Metody práce, pracovní postupy**

Při naplňování cílů výuky bude vyučující využívat především těchto metod práce:

- individuální činnost žáka u počítače
- experiment (novou informaci si nejdříve žák vyzkouší a pak pojmenuje)
- individuální přístup
- práce jednotlivce i v týmu
- prezentace vytvořené práce
- zručným žákům připravovat zajímavé úkoly navíc

Žáci se budou podílet na třídním projektu, svůj um pak dají k dispozici i v jiných předmětech při práci na seminárních pracích, projektech apod.

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 10.1. hodnoceni klasifikačními stupni (známkou);

- základní metodou hodnocení žáka je jeho pozorování při výuce
- vytvořené dílo musí být hodnoceno jako celek
- učitel využije **kritérií tří „S“**:
  - **Splnění:** učitel kontroluje, zda žák splnil zadání projektů se všemi požadavky a detaily, které byly zadány ( místo uložení práce, rozsah, použití stanovených nástrojů, postupů a aplikací)
  - **Správnost:** zda je práce věcně správná , zda neobsahuje formální, formátovací i gramatické chyby, zda jsou nástroje používány správným způsobem, zda žák dokázal vybrat správný nástroj a postup při tvorbě svého úkolu a zda prokázal, že zvládl hodnocené dovednosti.
  - **Souhrnnost:** zda žák ukázal, že počítači rozumí, zda práce není jednostranná, zda použil dostatek informačních zdrojů, zda uplatnil vlastní tvořivost a přehled, zda prokázal spolupráci v týmu při skupinových projektech

Ověřování vědomostí bude prováděno zkoušením praktických dovedností a jednoduchými vědomostními testy.

### **Doplňující a nadoborové vazby**

Je plánován zájmový útvar v některém z vyšších ročníků.

### **Kompetence**

Při vzdělávání se chceme zaměřit zejména na tyto kompetence:

#### *Kompetence k učení*

- Žák dokáže samostatně objevovat možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- Využívá tak zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu,
- Žák využívá svých poznámek při praktických úkolech a tím se učí pořizování poznámek zvládnout tak, aby je mohl využít při další praktické práci s technikou.

### *Kompetence k řešení problémů*

- Žáci jsou vedeni zadáváním úkolů a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se budou často setkávat s problémy, které mohou řešit i více způsoby;
- Vyučující je v roli konzultanta – žáci jsou vedeni k nalézání řešení, ale i k dokončení práce.

### *Kompetence komunikativní*

- Žáci se učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé úkoly a práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty;
- Při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla.

### *Kompetence sociální a personální*

- Při práci jsou žáci vedeni ke kolegalitě, radí si a pomáhají, případně se při projektech učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídají si časový harmonogram;
- Žáci jsou přizváni k hodnocení prací – učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních; při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk chápe různě a různě je i zručný.

### *Kompetence občanské*

- Žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecně morální zákony (pirátství SW, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla, atd.) tím, že je musí dodržovat. Citace použitého pramene, ve škole není nelegální SW, žáci si chrání své heslo...);
- Při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

### *Kompetence pracovní*

- Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou;
- Žáci využívají ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

## **Realizace průřezových témat**

<b>1) Osobní a sociální výchova OSV 4. – 9.r.</b>	<b>téma</b>
➤ Pravidla komunikace	<b>El.pošta; e-mail</b>
➤ Kreativita (tvořivost jednotlivce i skupiny)	<b>Tvorba webovských stránek</b>
➤ Práce v týmu	<b>Textové editory</b>
➤ Duševní vlastnictví, autorský zákon	<b>grafika</b>
➤ Rozvoj schopností poznávání	<b>Projekty - spolupráce</b>
➤ Řešení problémů, rozhodování dovedností	<b>Prezentace</b>

<b>2) Výchova demokratického občana VDO 4. – 9.r.</b>	<b>Téma</b>
➤ SW – pirátství	<b>software</b>
➤ Svoboda slova	<b>www stránky</b>
➤ Pluralita názorů	
➤ Diskuze a argumentace	<b>Prezentace (Power-</b>

	Point)
➤ Využití informací v různých oborech (předmětech)	

<b>3) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech VEGS</b>	<b>4. – 9.r.</b>	<b>Téma</b>
➤ Vyhledávání a komunikace		<b>internet</b>
➤ Informace o světě		
➤ Informace o různých předmětech		

<b>4) Multikulturní výchova</b>	<b>MV</b>	<b>4. – 9.r.</b>	<b>Téma</b>
➤ Komunikace s lidmi z různých kultur			<b>internet</b>

<b>5) Enviromentální výchova</b>	<b>EV</b>	<b>4. – 9.r.</b>	<b>Téma</b>
➤ Informace o životním prostředí			<b>www stránky</b>
➤ Postoje a vliv člověka na ŽP			

<b>6) Mediální výchova</b>	<b>Med.V</b>	<b>4. – 9.r.</b>	<b>Téma</b>
➤ Kritický přístup k informacím (posouzení)			<b>internet</b>
➤ Ověřování zdrojů			<b>grafika</b>
➤ Chápání priorit, posouzení faktů z hlediska relevance a validity			<b>Získávání informací</b>
➤ Stavba sdělení			
➤ Práce v týmu			

Zpracovala Mgr. Dagmar Nováková

**4. a 5. ročník**

Změna viz str. 586 k 1.9. 2010

Změna viz str. 629 k 1.9. 2012

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie.</li> </ul>	<p>... umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit se ze sítě;</p> <p>... orientuje se na obrazovce PC, umí pojmenovat jednotlivé prvky a umí je užít;</p>	<p><b>Úvod</b> Postup při <b>zapnutí</b> a <b>vypnutí</b> počítače, <b>přihlášení</b> do a <b>odhlášení</b> ze sítě</p> <p>Prostředí počítače</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW.</li> <li>➤ Chrání data před poškozením, ztrátou a zničením.</li> </ul>	<p>... vysvětlí význam pojmu HW, SW, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení PC;</p>	<p><b>HW (Hardware), SW (Software)</b></p> <p><u>Základní jednotka</u>(skříň) – procesor, pevný disk (HDD), Operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová,CD,DVD)</p> <p><u>Periférie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory</p> <p>SW= programy</p>	<p><b>2.1. – SW (pirátství)</b></p> <p>Příklady výukových předmětů pro různé předměty</p>
	<p>... orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves – Enter, Esc, Delete, Shift, atd.;</p> <p>... s myší ovládá základní operace, zná rozdíl použití levého a pravého tlačítka (místní menu).</p>	<p><b>Práce s klávesnicí a myší</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ části klávesnice</li> </ul> <p>pojmy: klik, dvíjklik, uchopení a tažení; správné držení myši</p>	

<p>➤ Pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru i grafickém editoru;</p>	<p>... umí spustit požadované aplikace z hlavního panelu i z ikon na ploše;          ... dokáže minimalizovat, maximalizovat, zavřít aplikace;          ... pozná rozdíl mezi typy oken;</p>	<p><b>Spouštíme aplikace</b>          -malování, WordPad, kalkulačka          -přepínání mezi aplikacemi a práce s nimi          - okno, dialogové okno: jak vypadají, obsah, znázornění          - spouštění aplikace pomocí ikony na ploše          - Tento počítač</p>	<p><b>1.1.5 – kreativita</b></p>
	<p>... s použitím panelu nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej; znovu otevřít, provést změny a znovu uložit;</p>	<p><b>Grafika</b>          - seznámení s programem  <b>Malování</b>          - otevření, uložení obrázku nebo jeho změny          - Základní nástroje a možnosti nastavení : panel kreslicích nástrojů; volba barev, krok zpět; tvary štětce, základní tvary...</p>	<p>M – plošné objekty, geometrické útvary</p>
	<p>... pomocí her si procvičí a zvládne ovládání myši;          ... procvičuje si postřeh, úsudek;          ... správně drží tělo;</p>	<p><b>Hrajeme hry</b>          - orientace ve Startu, spuštění her:          - Hledání min          - Písmenka a matem. omalovánky          - Číselné bludiště          - Skřítek Dweep</p>	<p><b>1.1.5</b>          M          ČJL          VkZ – hygiena u PC</p>
	<p>... dokáže ve wordu napsat krátký text při současné orientaci na klávesnici a včetně dodržení základních typografických pravidel:</p>	<p><b>Textové editory</b>  <b>Píšeme na klávesnici</b></p>	<p><b>1.1.5</b></p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Umí otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce</li> <li>- Vloží obrázek, změní jeho vlastnosti a umístí jej v textu</li> <li>- Dokáže uložit změny na stejné místo nebo na jiné místo, popř. pod jiným názvem;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Důležité klávesy, jejich význam a užití</li> </ul> <p><b>Program písmenka</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Opravy chyb při psaní</li> <li>- Pojem: textový editor + Příkl.</li> <li>- Uložení a otevření souboru</li> <li>- Pohyb v dokumentu – myš, klávesnice</li> <li>- Psaní a editace textu</li> <li>- Práce s nástroji, formátování</li> </ul>	ČJL
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty.</li> <li>➤ Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.</li> <li>➤ Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.</li> </ul>	<p>... nezaměňuje pojmy Internet a web;</p> <p>... kriticky přistupuje k informacím a ověří si zdroj;</p> <p>... vyhledává informace o světě;</p>	<p><b>Internet</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam internetu</li> <li>- co to je, kdy vznikl</li> <li>- služby Internetu</li> </ul>	<p><b>6.1.3</b></p> <p><b>3.2.</b></p> <p><b>6.1.1.</b></p>
	<p>... dokáže vyhledat stránku o určitém tématu;</p> <p>... dokáže uložit obrázek;</p> <p>... pozná doménu států Evropy;</p> <p>... napíše zprávu, přečte si došlou poštu, smaže zprávu;</p> <p>... zná základní pravidla komunikace, nebezpečí chatu;</p>	<p><b>www=world wide web = web;</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- adresy a domény, odkazy</li> <li>- vyhledávání na internetu (hypertextové odkazy, známé adresy, jednoduché vyhledávání)</li> <li>- rozcestník, vyhledávač</li> <li>- stažení textu, obrázku – uložení</li> <li>- hledání na mapě, spojení</li> </ul>	<p><b>1.2.3</b> –pravidla komunikace</p> <p><b>1.2.1</b></p>



**6. ročník**      viz změna 1.9. 2012 na str. 640

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
<p>➤ Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.</p>	<p>... umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit se ze sítě;</p> <p>... orientuje se na obrazovce PC, umí pojmenovat jednotlivé prvky a umí je užít;</p>	<p><b>Úvod - opakování</b> Postup při <b>zapnutí</b> a <b>vypnutí</b> počítače, <b>přihlášení</b> do a <b>odhlášení</b> ze sítě</p> <p>Prostředí počítače</p>	
	<p>... vysvětlí význam pojmu HW, SW, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení PC;</p>	<p><b>HW (Hardware), SW (Software)</b></p> <p><u>Základní jednotka</u>(skříň) – procesor, pevný disk (HDD), Operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD)</p> <p><u>Periférie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory</p> <p>SW= programy</p>	<p><b>2.1., 2.4.</b> – SW (pirátství)</p> <p>Příklady výukových předmětů pro různé předměty</p>

	<p>... orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves – Enter, Esc, Delete, Shift, atd.;</p>	<p><b>Práce s klávesnicí a myší –opak.</b>        ➤ části klávesnice        pojmy: klik, dvíjklik, uchopení a tažení; správné držení myši</p>	
	<p>... umí spustit požadované aplikace z hlavního panelu i z ikon na ploše;        ... dokáže minimalizovat, maximalizovat, zavřít aplikace;        ... pozná rozdíl mezi typy oken;</p>	<p><b>Aplikace - opakování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- okno, dialogové okno</li> <li>- spouštění aplikace pomocí ikony na ploše</li> <li>- Tento počítač</li> </ul>	<p><b>1.1.1.</b> M, VV</p>
	<p>... osvojí si základní úkony práce se soubory a jejich umístění v PC;        ... naučí se upravovat texty, které v souborech najde nebo uloží;        ... vysvětlí a respektuje zásady práce s PC;        ... poučeně postupuje v případě malé závady;        ... naučí se chránit PC před poškozením nebo zničením;</p>	<p><b>Práce se soubory a složkami</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- otevření souboru, formáty souborů</li> <li>- uložení práce</li> <li>- kopírování textu, obrázku</li> <li>- kopírování mezi aplikacemi</li> </ul> <p><b>Řešení jednoduchých závad</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- „zamrznutí PC“</li> <li>- nápověda, hygiena u PC</li> </ul>	<p><b>1.2.4</b></p> <p>VkZ</p>

	<p>... objasní na příkladech rozdíl počítačové grafiky (vektorová, bitmapová);</p> <p>... zvládne použití jednotlivých nástrojů v programu malování;</p> <p>... rozliší jednotlivé formáty obrázků, dokáže pracovat i s částí obrázku;</p> <p>... uloží nebo aplikuje obrázek do vhodného textu;</p>	<p><b>Počítačová grafika</b>  <b>program Malování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- panel kreslicích nástrojů (barvy – vlastní nastavení)</li> <li>- Krok zpět, gumování</li> <li>- barva a tloušťka čar – podrobněji</li> <li>- lupa, retuš, režim průhlednosti</li> <li>- práce s vybranou částí obrázku</li> <li>- křivky, text</li> </ul> <p>Imagine - začátky</p>	<p><b>1.1.1., 1.2.4</b></p> <p><b>6.1.1</b></p> <p>VV</p>
<p>➤ Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.</p>	<p>... naučí se vyhledávat informace;</p> <p>... zvládne zásady psaní adres a jiných formulací na internetu i web.stránkách;</p> <p>... využije jednoduché způsoby komunikace: e-mail, chat;</p> <p>... dodržuje bezpečnost komunikace prostřednictvím internetu;</p> <p>... využije jednoduchých aplikací, které usnadní práci s internetem;</p> <p>... umí rozlišit vhodnost vyhledávaných informací a jejich užití; ...</p> <p>... zdokonalí se ve vyhledávání inf.na portálech, knihovnách;</p> <p>... chrání data počítače před poškozením;</p>	<p><b>Internet</b></p> <p><b>Prohlížeč webových stránek</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- internetové adresy, domény, odkazy</li> <li>- užitečné nástroje (oblíbené, historie, e-mail, vyhledávač)</li> <li>- stahování dat a informací z internetu (kopírování, ukládání do souboru)</li> <li>- napíše zprávu, přečte, odpoví nebo přepošle</li> </ul> <p><b>Bezpečnost práce na internetu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- antivirový program</li> </ul>	<p><b>3.1.</b> – komunikace, informace o světě</p> <p><b>1.2.3.-</b> informace k různým oborům</p> <p><b>6.1.1.</b> - chápání priorit a posouzení faktů</p>

		<ul style="list-style-type: none"><li>- nebezpečí virů</li><li>- nebezpečí neověřených informací</li></ul> virtuální svět	<b>6.1.1.</b> –kritický přístup k informacím
--	--	---	--

**7. ročník**

Změna viz str. 557 – k 1.9. 2009

Změna viz str. 645 – k 1.9. 2012

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>➤ Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Korektně začíná a ukončuje svou práci na počítači</li> <li>- Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit</li> <li>- vysvětlí význam pojmu HW (vysvětlí funkce) a SW (umí zařadit programy do skupin a podskupin)</li> </ul>	<p><b>Vývoj počítačů, HW, SW</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-základní jednotka a periferie</li> <li>- Operační systémy</li> <li>- aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikativní programy)</li> </ul>	<p><b>6.1.1.</b></p> <p><b>2.1., 2.4.– SW (pirátství)</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky</li> <li>- dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat jej, zkopírovat či přesunout</li> <li>- odstranit je</li> </ul>	<p><b>Práce se soubory a složkami</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmy : disk, složka, soubor – vytvoření vlastní složky</li> <li>- typy, velikost, otevírání souborů</li> <li>- kopírování a přesouvání souborů a složek</li> <li>- přejmenování a odstranění souborů</li> <li>- cesta k souboru</li> <li>- hledání souborů a složek</li> <li>- komprimace</li> </ul>	<p><b>1.1.5 – kreativita</b></p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</li> <li>➤ Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</li> <li>➤ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže otevřít existující soubor, upravit vlastnosti pomocí vhodných nástrojů a aplikací</li> <li>- umí vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu</li> <li>- dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, příp. s jiným názvem</li> <li>- z obrázků dokáže vytvořit jednoduchý plakát, apod.</li> <li>- využívá estetická a typografická pravidla</li> <li>- dokáže vytvořit tabulku, upravit její vzhled, vyplnit ji daty (text, čísla) nebo obrázky</li> </ul>	<p><b>Textový editor</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- formátování a editace textu</li> <li>- vkládání obrázků a úprava</li> <li>- uložení, otevření souboru</li> <li>- kopírování části textu</li> <li>- dodržování typografických pravidel</li> <li>- tvorba tabulek, úprava jejich vzhledu, pojmy buňka, sloupec, řada</li> </ul>	<p><b>1.1.5 – kreativita</b></p> <p>VV</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se s činností skeneru</li> <li>- zvládá základní funkce textového i grafického editoru, jeho využití při tvorbě např. plakátu, navštívenky,</li> </ul>	<p><b>Grafika (Zoner Callisto 5)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce se skenerem</li> <li>- Formáty grafických dat</li> <li>- základy vektorového graf. editoru</li> <li>- práce s běžnými nástroji, objekty, barvy</li> </ul>	<p><b>1.1.1.</b></p> <p>VV</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže dodatečně upravit jas, kontrast a další funkce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- práce s kliparty</li> <li>- bitmapové obrázky, text</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se a dokáže využít základní funkce PP</li> <li>- zpracuje vlastní jednoduché téma a prezentuje ho (Ochrana přírody, cestování)</li> <li>- posoudí informace z internetu a použije je</li> </ul>	<p><b>Power Point</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní nástroje</li> <li>- vlastní jednoduchá prezentace</li> </ul>	<p><b>1.2.3.</b> <b>2.2.</b> <b>5.3., 5.4.</b> Př, Z, Hv, F, CH, atd.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vhodně využívá tabulkové editory</li> <li>- vkládá data (text, čísla) nebo obrázky</li> <li>- dokáže vytvořit jednoduchý graf</li> </ul>	<p><b>Exel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy užití tabulkového editoru</li> <li>- porovnávání dat</li> <li>- jednoduché vzorce</li> </ul>	

<p>➤ Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<p>- Využívá informace z internetu k zefektivnění učení  - komunikuje pomocí internetu  - přistupuje zodpovědně k nevhodnému obsahu některých stránek na internetu</p>	<p><b>Internet</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- domény, odkazy</li> <li>- elektronická pošta, komunikace</li> <li>- přenos informací v PC a jejich zpracování</li> <li>- chat</li> <li>- nebezpečí v elektronické poště</li> <li>- komunikace v síti</li> </ul> <p><b>Práce s informacemi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyhledávání informací</li> <li>- zpracování výstupu na základě stanovených požadavků</li> </ul>	<p><b>2.2.</b> – svoboda slova  <b>3.2.</b></p> <p>Naukové předměty</p> <p>ČJL</p>
	<p>... poučeně postupuje v případě malé závady;</p>	<p><b>Řešení jednoduchých závad</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ztráta panelu nástrojů</li> <li>- jak najít text, soubor v PC</li> </ul>	



**8. ročník**

Změna viz str. 557 – k 1.9. 2009

Změna viz str. 648 – k 1.9. 2012

<i>Očekávaný výstup RVP</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>➤ Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.</p>	<p>... zvládá rozšířené funkce grafického editoru; ... využije grafický program při vlastní tvorbě (plakát, diplom);</p> <p>... rozlišuje základní formu fotografie; ... vytvoří album;</p>	<p><b>Vektorová grafika – Zoner Callisto</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Objekty – označování, přesun, změna tvaru</li> <li>- barva a změna barvy</li> <li>- tvar čar, úprava automatických tvarů</li> <li>- kopírování a úprava objektů</li> <li>- pokládání objektů přes sebe</li> <li>- práce s hladinami, psaní textu</li> <li>- bitmapová a vektorová grafika</li> </ul> <p><b>Zoner Media Explorer 6</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Základy nástrojů k práci s fotografií</li> <li>- vložení fotografie</li> <li>- úprava digitální fotografie</li> </ul>	<p><b>1.1.1</b></p> <p>ČJL VV</p> <p>M F</p>
	<p>... používá informační zdroje na uživatelské úrovni; ... chrání počítač před nebezpečným poškozením;</p>	<p><b>Elektronická pošta</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- funkce, běžné použití</li> <li>- viry, spam, poplašná zpráva</li> <li>- přílohy el. pošty</li> </ul>	<p><b>1.2.3.– pravidla komunikace</b></p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.</li> <li>➤ Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</li> </ul>	<p>... dokáže upravit vzhled dokumentu;  ... chápe význam stylů a dokáže je prakticky používat;  ... s citem dokáže uplatnit obrázky v textu;  ... má plně pod kontrolou uspořádání textu a dalších objektů na stránce;  ... využívá estetická a typografická pravidla;</p>	<p><b>Textový editor</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lupá, neviditelné znaky</li> <li>- klávesové zkratky</li> <li>- formát odstavce</li> <li>- vícestránkové dokumenty</li> <li>- styly, vkládání obrázků</li> <li>- obtékání textu, ozdobný nápis</li> <li>- spolupráce s dalšími aplikacemi (Exel)</li> <li>- číslování stránek, vzhled stránky (velikost, okraje)</li> </ul>	<p>ČJ Z</p> <p><b>1.2.4.- spolupráce v týmu</b></p>
	<p>... dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji číselnými hodnotami a upravit její vzhled;  ... s daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché operace;  ... vytvoří graf;  ... tabulku i graf dokáže vložit do textového editoru;</p>	<p><b>Tabulkový procesor</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- k čemu slouží</li> <li>- připomenutí pojmů buňka, sloupec, řada</li> <li>- pohyb mezi sešity, listy, na listu</li> <li>- označení buněk</li> <li>- vytvoření tabulky, zadávání dat, formát buňky</li> <li>- jednoduché vzorce</li> <li>- vytvoření grafu na základě tabulky</li> </ul>	<p>M – jednoduché početní operace, grafické znázornění hodnot</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.</li> <li>➤ Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.</li> <li>➤ Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.</li> </ul>	<p>... seznámí se s tvorbou web. stránek pomocí zdrojového kódu;  ... dokáže vytvořit soubor webových stránek propojených hypertextovými odkazy;</p>	<p><b>Tvorba webovských stránek</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy tvorby web.stránek v editoru (NVU, FrontPage)</li> <li>- pozadí, písmo, vložení tabulky a její využití pro uspořádání textu a obrázků na stránce</li> <li>- vložení obrázku</li> <li>- vytvoření hypertextového odkazu</li> <li>- zdrojový kód - seznámení</li> </ul>	<p><b>1.1.5. – kreativita</b>  <b>6.1.1, 6.1.3., 6.1.7. 6.1.8.</b></p>
	<p>... k zadanému tématu dokáže vyhledat a zpracovat informace s využitím dostupného SW;  ... vytvoří písemný výstup, který splňuje formální i estetické nároky.</p>	<p><b>Práce s informacemi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- analýza tématu</li> <li>- vyhledávání informací v informačních zdrojích (web, e-mail, el. konference, knihovny...)</li> <li>- zpracování informací</li> <li>- v písemné formě užít citace</li> </ul>	<p>ČJ</p>

9. ročník

Změna viz str. 592 od 1.9. 2010

Změna viz str. 651 od 1.9. 2012

<i>Očekávaný výstup RVP</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>➤ Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.</p>	<p>...samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě,</p> <p>... má přehled o vývoji výp. techniky, ...chápe fungování počítač. sítí, ...ochraňuje autorská práva, zná pojmy duševní vlastnictví, copyright, ...zná rozdíl mezi HW a SW dokáže upravit vzhled dokumentu,</p> <p>... dokáže vytvořit tabulku a graf, upravit jejich vzhled, používat základní vzorce a jednoduché funkce, tabulku dokáže převést do textového editoru;</p>	<p><b>Stručné zopakování základní látky:</b> <b>Práce se složkami a soubory</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru</li> </ul> <p><b>Teorie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opakování – vývoj výpoč.techniky, HW, SW, síť</li> </ul> <p><b>Word:</b> formát písma, odstavce, styly, vzhled stránky, číslování, záhlaví, zápatí</p> <p><b>Exel:</b> vytvoření a úprava vzhledu tabulky, vzorce, základní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vytvoření a úprava vzhledu grafu, spolupráce s textovým editorem</li> </ul>	

<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.</li> <li>➤ Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</li> <li>➤ Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.</li> <li>➤ Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.</li> <li>➤ Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzu-</li> </ul>	<p>...suverénně používá el.poštu pro komunikaci i odesílání příloh,</p>	<p><b>Elektronická pošta</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- připomenutí připojení přílohy k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé pošty</li> </ul>	<p><b>1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.</b></p> <p><b>4.2.</b> – vztahy a komunikace</p>
	<p>...Web používá jako zdroj informací,</p>	<p><b>WWW</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohyb po webu: přes hypertextové odkazy, známá adresa, vyhledávání</li> <li>- ukládání z webu: obrázek, celá stránka, kopírování části textu</li> </ul>	<p><b>2.2.</b> – svoboda slova</p>
	<p>... zpracuje a vytvoří práci v grafickém a animačním editoru,</p>	<p><b>Grafika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvorba objektů a jejich úprava</li> <li>- základy animace – Zoner GIF Animator</li> <li>- tvorba Appletů, bannery</li> </ul>	<p><b>6.2.2</b></p>

<p>je jejich závažnost a vzájemnou návaznost.</p>	<p>... seznámí se s tvorbou web.stránek pomocí zdrojového kódu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže vytvořit soubor</li> <li>- webovských stránek propojených hypertextovými odkazy</li> </ul>	<p><b>Tvorba webovských stránek</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy tvorby web.stránek v editoru (NVU, FrontPage)</li> <li>- pozadí, písmo, vložení tabulky a její využití pro uspořádání textu a obrázků na stránce</li> <li>- vložení obrázku</li> <li>- vytvoření hypertextového odkazu</li> </ul> <p>zdrojový kód – seznámení (HTML,styly)</p>	<p><b>1.1.5.</b> – kreativita <b>4.2.</b>– vztahy a komunikace</p>
---	---	---	--

## e) Člověk a jeho svět

### charakteristika vzdělávacího oboru a osnova

#### Oborová návaznost

Vzdělávací obsah vyučovací oblasti Člověk a jeho svět vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a je jedinou oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Obor sice formálně na žádný jiný nenavazuje, svým obsahem však připravuje cestu k probírání obsahově blízkého učiva na 2. stupni základní školy v oborech Výchova k občanství, dalším oborů, kterými jsou např. Dějepis, Zeměpis, Přírodopis, průřezová témata atd.

#### Obsah vzdělávacího oboru

Tato vzdělávací oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat, uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tématických okruhů. Propojováním tématických okruhů je možné vytvářet různé varianty výuky.

Tématické okruhy:

1. *Místo, kde žijeme* – na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti, soustředí se na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření vlastních přímých zkušeností. V tomto okruhu by se měl probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.  
Součástí učiva je i učivo věnované dopravní výchově.
2. *Lidé kolem nás* – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu vzájemné tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti, rovného postavení mužů a žen, seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět. Tématický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.
3. *Lidé a čas* – žáci se učí orientovat v dějích a v čase, poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Podstatou tématického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.
4. *Rozmanitost přírody* – žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život, poznávají rozmanitost živé přírody naší vlasti, mají si uvědomit, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze.
5. *Člověk a jeho zdraví* – žáci poznávají sami sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické i fyziologické funkce a potřeby, získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

#### Výchovné a vzdělávací strategie

Výběr učiva a jeho strukturalizace vychází z daných tématických okruhů. Podle potřeby je vhodně kombinováno pojetí tématické s chronologickým tak, aby došlo k naplňování klíčových kompetencí.

Učivo je vybráno s cílem naučit žáka vnímat lidi a vztahy mezi nimi, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich, vnímat vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života a utvořit si tak prvotní ucelený obraz světa.

Vyučující budou vhodným způsobem rozvíjet dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním zařízení.

Chceme naučit žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti.

Chceme, aby žáci poznávali sebe i své nejbližší okolí, vnímali lidi a vztahy mezi nimi.

Povedeme žáky k tomu, aby si všímali podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů.

Při osvojování poznatků a dovedností budeme učit žáky vyjadřovat své myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Vyučující nejen v této vzdělávací oblasti půjdou příkladem.

Vhodné je propojení této oblasti s reálným životem a praktickou zkušeností.

Další podrobnosti uvádí kapitola *Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí*.

### **Mezioborové vazby**

Mezipředmětově počítáme se vzájemným prolínáním všech předmětů 1. stupně, zejména předmětů s výchovným zaměřením – výtvarná výchova, hudební výchova, pracovní činnosti, ale také např. zdravotní výchova, tělesná výchova.

Do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět jsme vhodně včlenili některé části učiva průřezových témat environmentální výchovy, výchovy demokratického občana, osobnostní a sociální výchovy, výchovy k myšlení v evropských globálních souvislostech, multikulturní výchovy a mediální výchovy.

### **Organizace výuky**

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Hodinová dotace	2	2	3	2	3	12

#### 2) Dělení na skupiny

Nepředpokládá se.

#### 3) Formy výuky

Vyučování bude probíhat v kmenových třídách, případně bude využívána počítačová učebna, školní informační centrum, školní pozemek, dopravní hřiště.

#### 4) Exkurze

Do výuky budou vkládány exkurze – v každém ročníku závazně alespoň jedna. Náměty exkurzí nejsou závazné pouze doporučené:

Návštěva Požární zbrojnice;

Návštěva knihovny;

Návštěva muzea;

Vlastivědná vycházka za památkami Českého Těšína;

V rámci školního výletu návštěva ZOO;



V rámci školního výletu návštěva Archeoparku;  
Návštěva Planetária;

#### 5) *Laboratorní práce*

Nejsou plánovány.

#### 6) Závazné žákovské práce, účast v soutěžích

Závazné žákovské práce nejsou plánovány.

Vyučující budou přihlašovat vybrané žáky do soutěží, budou-li v této oblasti soutěže vypisovány. Dále pak budou vyučující dbát na mezipředmětovost a doporučí žákům účast např. ve výtvarných soutěžích, hudebních soutěžích, soutěžích zaměřených na region, dopravní a zdravotní výchovu, pokud se to bude hodit do tematického okruhu.

### **Metody práce a pracovní postupy**

V 1. – 3. ročníku se závazně uskuteční alespoň jedna polodenní přírodovědná vycházka.

Součástí bude v každém ročníku příprava a provedení třídního projektu.

Učitel povede žáky k tomu, aby v 5. ročníku byli schopni vypracovat referát na vybrané téma.

Výuka může být doplňována besedami s osobnostmi, které jsou schopny vhodným způsobem doplnit poznatky žáků k danému tématu.

K organizaci výuky patří vhodné metody a další pracovní postupy. Z neefektivnějších pro danou vzdělávací oblast patří práce s pracovními listy, encyklopediemi, dialogické metody, samostatná práce a domácí práce žáků, v neposlední řadě praktické činnosti žáků.

Zásadní pomůcky, které škola po dohodě s rodiči bude kupovat, jsou pracovní listy pro 2.roč.

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul.čl. 10.1. hodnoceni klasifikačními stupni ( známka ).

Žádné kontrolní práce nejsou plánovány, ověřovací práce či testy nepřesáhnou 20 minut.

### **Doplňující nadoborové vazby**

Je plánován zájmový útvar Dopravní a zdravotní výchovy pro žáky 4. a 5. ročníku.

### **Kompetence**

#### *Kompetence k učení*

Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět:

- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí,
- upevňování preventivního chování,
- orientace ve světě informací,
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací,
- učení se vyznačit v jednoduchém plánu obce, místo, bydliště, školy, cestu na určené místo,
- začleňování obce do příslušného kraje,
- pomáhání řešit a řídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií,
- učení se učit se pro život,
- užívání správné terminologie a symboliky;
- Učitel žákům srozumitelně vysvětluje,co se mají naučit

#### *Kompetence k řešení problémů*

- Žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých,
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost,
- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině,
- Učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům,
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů,
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

#### *Kompetence komunikativní*

- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech,
- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci,
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny,
- využívají časové údaje při řešení různých situací, rozlišují děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;
- Učitel podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému naslouchání se a zdůvodňování závěrů, schopnost radit si a pomáhat si,
- učitel vede žáky k ověřování výsledků,
- učitel podněcuje žáky k argumentaci.

#### *Kompetence sociální a personální*

- Žáci pracují ve skupině,
- efektivně spolupracují na řešení problémů,
- učí se respektovat názory druhých,
- přispívají k diskusi,
- rozlišují odlišnost vztahů mezi lidmi, národy,
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;
- Učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrázkových materiálů a jiných forem záznamů,
- učitel učí k věcnému argumentování,
- učitel vede děti k oceňování jejich názorů a přínosů,
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny.

#### *Kompetence občanské*

- Učitel utváří v žácích ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům,
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody,
- učitel vede žáky k respektování dohodnutých pravidel;
- Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR ( případně v státech Evropy ),
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem v lidské společnosti;
- Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků,
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků.

#### *Kompetence pracovní*

- Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti;

- Učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení,
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje,
- žák uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost,
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků,
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů,
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.

### Realizace průřezových témat:

#### *Osobnostní a sociální výchova*

Ročník	Téma
1. -3.	Chyby při poznávání lidí
	Moje vztahy k druhým lidem
	Sociální dovednosti a zvládání stresových situací
	Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech
	Já jako zdroj informací o mně
	Co o sobě vím a co ne
	Dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace)
	Hledání pomoci při potížích
	Cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění
	Cvičení dovednosti zapamatování, řešení problému
4. -5.	Péče o dobré vztahy
	Chyby při poznávání lidí
	Moje vztahy k druhým lidem
	Sociální dovednosti a zvládání stresových situací
	Dovednosti pro učení a studium
	Dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace)
	Druzí jako zdroj informací o mně
	Můj vztah ke mně samému
	Dobrá organizace času
	Cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle
	Hledání pomoci při potížích
	Zdravé vyrovnané sebepojetí
	Tvořivost v mezilidských vztazích
	Organizace vlastního času

#### *Výchova demokratického občana*

Ročník	Téma
1. – 3.	Občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práce a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat zodpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)
4. – 5.	Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
	Formy participace žáků na životě místní komunity

#### *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

Ročník	Téma
1. – 3.	Život dětí v jiných zemích
	Místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu
	Naše vlast a Evropa
4. – 5.	Evropské krajiny
	Evropa a svět
	Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
	Čtyři svobody a jejich dopad na život jedince
	Životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

*Multikulturní výchova*

Ročník	Téma
4. – 5.	Základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
	Různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa

*Environmentální výchova*

Ročník	Téma
1. – 3.	Změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)
	Dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti
	Aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodnění a prezentace)
	Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
	Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení možnosti a způsoby ochrany zdraví)
4. – 5.	Změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)
	Nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti zdroje, příklady jejich uplatňování ve světě i u nás)
	Ekosystémy – bioverzita (funkce ekosystémů, význam bioverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě i u nás)
	Přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
	Lidské sídlo, město, vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky)
	Kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
	Ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek. Právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti. Ochrana přírody při masových sportovních akcích)
	Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
	Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivu prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení možnosti a způsoby ochrany zdraví)

*Mediální výchova*

Ročník	Téma
1. – 3.	Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
	Rozdíl mezi reklamou a zprávou , mezi faktickým a fiktivním obsahem
	Hodnotící prvky nesdělení (výběr slov a záběrů)
4. – 5.	Identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá
	Různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce
	Vliv medií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné a historické perspektivy
	Vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujícího předpoklady a představy od sdělení vycházejících ze znalostí problematiky a nezaujatého postoje)

Zpracovala Mgr. Barbara Raszyková

<b>1. ročník –</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Místo, kde žijeme</b>			
	<p>... nakreslí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy;</p> <p>... vybaví si prostředí domova, svou obec a národnost své rodiny, pochválí pozitivní změny;</p> <p>... vyjádří vlastními slovy poznatky o okolí (prostředí, přírodu).</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Domov a jeho svět, okolí domova.</li> <li>- Okolí školy.</li> <li>- Okolí domova, radnice, části obce, spojení obce se sousedními obcemi.</li> <li>- Poznává okolní krajiny, lesy, vody, zemědělství.</li> <li>- Rekreační oblasti, historické památky.</li> </ul>	<p><b>5.3.</b></p> <p><b>5.4.</b></p>
<b>Lidé kolem nás</b>			
	<p>... zařadí členy rodiny a jejich role v příbuzenských vztazích;</p> <p>... popíše vztahy mezi dětmi, zdůvodní vzájemnou pomoc, snášenlivost, schopnost kompromisu;</p> <p>... vybaví si náplň práce u některých povolání.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Moje rodina, domov</li> <li>- Rodinná oslava</li> <li>- Soužití ve škole, společenské styky;</li> <li>- Práce dospělých – povolání, práce v domácnosti</li> </ul>	<p><b>1.2.2.</b></p> <p><b>2.1.</b></p>
<b>Lidé a čas</b>			
	<p>... seřadí správně pojmy související s denním režimem, rozvrhem hodin;</p> <p>... orientuje se v hlavních termí-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Školní řád, režim dne.</li> <li>- Svátky, prázdniny, roční doby,</li> </ul>	<p><b>2.1.</b></p> <p><b>1.2.2</b></p>

	<p>nech školního roku, zkouší vysvětlit, proč lidé mezi sebou oslavují narozeniny či svátky;</p> <p>... popíše činnosti příslušníků různých generací v rodině, seřadí režim dne.</p>	<p>narozeniny, jmeniny.</p> <p>- Příbuzenské vztahy, pomoc v rodině, rodinné oslavy, předkové a potomci.</p>	<b>1.2.2</b>
<b>Rozmanitost přírody</b>			
	<p>... popíše změny v přírodě – roční období, počasí, reakce rostlin, živočichů a člověka;</p> <p>... identifikuje domácí a některé volně žijící živočichy, uvede příklady zahradních a planě rostoucích rostlin;</p> <p>... stanoví správné časové jednotky – hodina, týden, měsíc a rok.</p>	<p>- Průběh života rostlin</p> <p>- Průběh života živočichů</p> <p>- Zásady zdravého způsobu života</p> <p>- Znaky života</p> <p>- Živočichové (charakteristika – vzhled, chování, způsob obživy, mláďata, přezimování)</p> <p>- Časové jednotky</p>	<p><b>5.1.</b></p> <p><b>5.2.</b></p> <p><b>1.1.3.</b></p> <p><b>5.1.</b></p>
<b>Člověk a jeho zdraví</b>			
<p>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>Uvede příklady základních pravidel správné životasprávy a ochrany před nemocí a úrazem s využitím elementárních znalostí o lidském těle.</p>	<p>Části těla člověka.</p> <p>Prevence – zdravý způsob života, čistota prostředí, očkování.</p>	<p><b>1.1.2</b></p> <p><b>1.1.3</b></p>
	<p>Podpoří názor na téma bezpečného chování vlastního i ostatních</p>	<p>Ochrana před nemocí a úrazem</p> <p>Úraz, první pomoc</p>	<p><b>1.1.4</b></p> <p><b>1.2.3</b></p>

	lidí.		<b>5.3, 5.4, 5.2</b>
	Vybaví si příklady situací setkání s neznámými lidmi a naučí se z paměti způsoby odmítnutí komunikace a zdůvodní, proč požádá o pomoc starší osoby.	Dobro a zlo (úchylní lidé), strach	<b>1.2.2, 1.2.3</b>
	Vybaví si příklady správného a nebezpečného chování v silničním provozu.	Pravidla chování v dopravním prostředku; Pravidla chodce	<b>1.1.1</b>
	Uvede příklady poslušnosti a neposlušnosti na pokyny dospělých a případné důsledky.	Příklady z médií	<b>1.1.3, 1.3.1</b> <b>6.2</b>



<b>2. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Místo, kde žijeme</b>			
	<p>... uvede příklady možného nebezpečí;</p> <p>... na základě znalostí, zkušeností a vztahu uvede příklady některé dominanty obce, kraje, ČR;</p> <p>... uvede příklady rozmanitosti rostlin a živočichů, popíše vlastními slovy okolní krajinu a zásahy člověka v krajině;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Dopravní výchova (značky, kázeň, dopravní nehoda, jízdni řád).</li> <li>- Kultura v obci, zemědělské, výrobní podniky.</li> <li>- Životní prostředí v obci.</li> <li>- Živočiškové domácí a volně žijící.</li> <li>- Pěstované a plané rostliny.</li> <li>- Člověk a příroda.</li> </ul>	<p><b>1.3.1.</b></p> <p><b>5.1.</b></p> <p><b>5.4.</b></p>
<b>Lidé kolem nás</b>			
	<p>... popíše příklady chování členů rodin;</p> <p>... aplikuje základy demokratických vztahů;</p> <p>... vysvětlí význam práce svých příbuzných;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Povinnosti členů rodiny.</li> <li>- Komunikace mezi lidmi, společenské chování.</li> <li>- Práce dospělých – povolání, práce v domácnosti.</li> </ul>	<p><b>1.2.2.</b></p> <p><b>2.2.</b></p> <p><b>1.2.3</b></p> <p><b>2.2.</b></p>
<b>Lidé a čas</b>			
	<p>... přiřadí časové údaje a různé situace v denním životě, vybere správně pojem minulost, přítomnost, budoucnost;</p> <p>... nazve některé osobnosti, kulturní a historické památky a udá-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Hodiny, den, týden, měsíc, rok.</li> <li>- Kulturní památky a významné osobnosti regionu.</li> </ul>	<p><b>5.4.</b></p>

	<p>losti ve svém okolí;</p> <p>... zamýšlí se nad kladnými i zápornými vztahy mezi lidmi, přemýšlí o tom, jak by mohl k fungování dobrých vztahů sám pomoci;</p> <p>... pohovoří o významu práce pro člověka, popíše, jak se doma zapojuje do dělby práce.</p> <p>... uspořádá průběh lidského života, uvede seznam předmětů denní potřeby.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Lidská solidarita (pomoc v nouzi, lidé postižení, lidské odlišnosti, obecná úcta k člověku, vztah k cizincům).</li> <li>- Lidské společenství (důvěra – nedůvěra, komunikace, osobní přednosti – nedostatky, autorita, kolegiálnita), rozvoj vztahů ve společenství.</li> <li>- Lidská práce (význam, úcta k práci, dělba práce, fyzická a duševní práce).</li> <li>- Chronologie lidského života, základní potřeby denního života</li> </ul>	<p><b>1.2.2.</b> <b>1.3.1.</b> <b>4.1., 4.2., 4.3.</b></p> <p><b>2.2.</b> <b>1.1.2</b></p> <p><b>1.2.1.</b></p> <p><b>4.5., 4.2.</b></p>
<b>Rozmanitost přírody</b>			
	<p>... vyjádří vlastními slovy aktuální počasí, nakreslí kalendář přírody;</p> <p>... popíše a uvede příklady rostlin a živočichů podle rozmanitosti, stavby těla a přizpůsobení prostředí;</p> <p>... dá správně do souvislosti časové jednotky – hodina, týden, měsíc a rok a označí a pojmenuje čas na hodinách;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Změny počasí v přírodě</li> <li>- Živočichové (charakteristika – vzhled, chování, způsob obživy, mláďata, přezimování)</li> <li>- Časové jednotky</li> </ul>	<p><b>5.2.</b></p> <p><b>5.1.</b></p>

### Člověk a jeho zdraví

	Shrne znalost základních pravidel péče o zdraví v běžném životě, popíše příznaky některých nemocí a zdůvodní zdravotnickou péči u lékaře, v nemocnici, očkování.	Příznaky onemocnění.	
	Předvede příklady bezpečného a nebezpečného chování.	Ochrana před nemocí a úrazem Úraz, první pomoc	<b>1.1.2, 1.1.3, 1.1.4</b> <b>1.2, 1.3, 1.4</b>
	Předvede příklady situací setkání s neznámými lidmi a způsob odmítnutí komunikace a způsoby zajištění pomoci pro sebe i pro jiné dítě.	Linka bezpečí, policie	<b>1.2.2, 1.2.3</b>
	Popíše příklady chování v silničním provozu a dopravních prostředcích.	Dopravní značky a pravidla chování v dopravním prostředku Pravidla chodce a cyklisty	<b>1.1.1</b>
	Vysvětlí nesprávné reakce na pokyny dospělých a případné důsledky.	Příklady z médií	<b>1.1.1, 1.1.3</b> <b>6.2, 6.3</b>

### 3. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Místo, kde žijeme</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možné nebezpečí.</li> <li>• Začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.</li> <li>• Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</li> </ul>	<p>... nakreslí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy;</p> <p>... identifikuje pojmy moje obec, můj kraj, obslužné centrum ČR, popíše změny ve svém bydlišti a okolí školy;</p> <p>... označí přírodní a umělé prvky v okolní krajině a popíše vzájemné ovlivňování člověka a přírody, nalézá estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny;</p>	<p>- Domov a jeho svět, okolí domova.</p> <p>- Okolí školy.</p> <p>- Minulost a současnost obce.</p> <p>- Přírodní a umělé prvky v krajině, ovlivňování přírody člověkem.</p>	<b>5.4.</b>
<b>Lidé kolem nás</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.</li> <li>• Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem a nedostatkům.</li> <li>• Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</li> </ul>	<p>... zobecní vztahy mezi rodinnými příslušníky,</p> <p>... popíše přednosti a nedostatky spolužáků, zdůvodní úctu ke každému člověku;</p> <p>... vyjádří vlastními slovy význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.</p>	<p>Projevy citu a úcty v rodině</p> <p>Lidská solidarita (lidé postižení, cizinci, pomoc v nouzi);</p> <p>Práce ve škole, dělba práce, výsledky</p>	<p><b>1.2.2.</b></p> <p><b>4.1., 4.2.</b></p> <p><b>2.1.</b></p>

<b>Lidé a čas</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.</li> <li>• Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.</li> <li>• Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině, o činnosti člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost.</li> </ul>	<p>... zkombinuje časové údaje a situace v denním životě, v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;</p> <p>... zařadí jména, památky a události významné pro region, uvede příklady pověstí nebo bájí spjatých s místem, v němž žije;</p> <p>... najde rozdíly ve způsobu života předků a v současnosti, nebo u jiných etnik.</p>	<p>- Čas, průběh života;</p> <p>- Historické památky v obci a okolí.</p> <p>- Kulturní památky a významné osobnosti.</p> <p>- odlišnosti ve způsobu života dnes a kdysi, u různých lidských skupin, u jiných etnik či národů;</p> <p>Hmotnost</p>	<p>F</p> <p>D, ČJL</p> <p><b>3.1.</b></p>
<b>Rozmanitost v přírodě</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</li> <li>• Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</li> <li>• Provádí jednoduché pokusy u</li> </ul>	<p>... zkoumá a popisuje rostliny a živočichy v různých ročních obdobích;</p> <p>... ze zkušenosti a pozorování zařadí a uspořádá podle vlastností rostliny a živočichy;</p> <p>... změří základní fyzikální veliči-</p>	<p>- Změny v přírodě, počasí, roční doby;</p> <p>- Živočichové (charakteristika – vzhled, chování, způsob obživy, mláďata, přezimování)</p> <p>Rostliny a houby (vzhled, význam, průběh života, nebezpečné rostliny)</p>	<p><b>5.3.</b></p> <p><b>5.3., 5.4.</b></p> <p><b>5.3., 5.4.</b></p> <p><b>1.1.5.</b></p> <p><b>1.3.1</b></p>

skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základné veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	ny: čas, teplota, hmotnost, objem, doporučí jednoduchý nástroj a přístroj ... prozkoumá a popíše látky a přírodniny, shrne poznatky o jejich společných a rozdílných vlastnostech.	Objem Teplota	<b>1.1.1.</b>
<b>Člověk a jeho zdraví</b>			
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Zdůvodní stanovisko k základním hygienickým, režimovým a jiným zdravotně preventivním návykům s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	Základní prvky relaxace (pohyb jako podmínka zdraví).  Nebezpečí v přírodě (rostliny, slunce, oheň, voda apod.).	<b>1.1.1, 1.1.2</b>
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Vysvětlí, proč dodržuje zásady bezpečného chování	Ochrana před nemocí a úrazem Úraz, první pomoc	<b>1.1.4 5.3, 5.4</b>
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.	Analyzuje chování neznámých lidí a správné reakce.	Dobro a zlo (úchylní lidé), strach Linka bezpečí, policie	<b>1.2.2, 1.2.3</b>
Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.	Používá základní pravidla chování chodců a cyklistů.	Dopravní značky a pravidla chování v dopravním prostředí Pravidla chodce a cyklisty	<b>1.1.1</b>
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Zdůvodní pokyny dospělých a uvede příklady mimořádných událostí a adekvátní reakce	Mimořádné události; Příklady z médií	<b>1.3 6.3, 6.5, 6.6</b>

**4. ročník**

Změna od 1.9. 2012 na str. 655

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Místo, kde žijeme</b>			
	<p>... popíše okolí domova a označí na mapě;                      ... je schopen základní orientace v jízdním řádu;</p> <p>... aplikuje poznatky o škole – užívá řádně prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy;</p> <p>... žák používá mapy, – obecně zeměpisné a tématické – obsah, grafika, vysvětlivky, orientační body a linie, světové strany;</p> <p>... předvede bezpečnou cestu do školy;</p> <p>... vysvětlí mapy - obecně zeměpisné a tématické – obsah, grafika, vysvětlivky;                      ... popíše evropské zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině;</p> <p>... popíše povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině atd. České republiky;</p>	<p>- Využití mapy, plánu</p> <p>- Jízdní řád</p> <p>- Dopravní značky, pravidla bezpečnosti chodce a cyklisty</p> <p>- Školní řád, orientace ve škole a okolí, pravidla bezpečného a společenského chování</p> <p>- Světové strany</p> <p>- Glóbus, mapy, plány</p> <p>- Cesta do školy, na policii, do zdravotního střediska, nejbližším dopravním prostředkem</p> <p>- Orientace na mapě, glóbu</p> <p>- Nadmořská výška, značky, vysvětlivky</p> <p>- Povrch ČR, vodstvo</p>	<p><b>1.1.5.</b></p> <p><b>2.1.</b> <b>1.2.2.</b></p> <p><b>5.2.</b> <b>5.3.</b></p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</li> <li>• Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</li> </ul>	<p>... prozkoumá obec (město), místní krajinu – její části, polohu v krajině, minulost a současnost města, význačné budovy, dopravní síť;</p> <p>... zná důležitá místa svého regionu jak aglomeračního, tak i přírodního rázu;</p> <p>... uvede příklady vlivu krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí;</p> <p>... čte v mapách a plánech;</p> <p>... nachází rozdíly mezi regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR;</p> <p>... uvede příklady zajímavostí z Evropy – evropské státy, EU, cestování;</p> <p>... přiřadí pojmy : naše vlast- domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Životní prostředí člověka, základní podmínky pro život člověka</li> <li>- Významné atraktivita cestovního ruchu kraje</li> <li>- V významná místa a zajímavosti města 4.r. zvláštnosti osídlení kraje, významná města, místa a stavby regionu</li> <li>- Životní prostředí regionu, chráněná území, rostliny a živočichové</li> <li>- Turistická mapa a plán města a jeho okolí</li> <li>- Historické země ČR</li> <li>města – vznik, vývoj měst v ČR</li> <li>- Historické památky, významná města ČR</li> <li>- Sousední státy ČR</li> <li>- Parlament, zákony, demokratická práva občanů</li> <li>- Prezident, vláda, státní symboly</li> <li>- Státní svátky</li> <li>- Památná místa ČR</li> </ul>	<p><b>5.3.</b></p> <p><b>5.4.</b></p> <p><b>3.3.</b></p> <p><b>2.3.</b></p>
<b>Lidé kolem nás</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyjádří na základě svých vlast-</li> </ul>	<p>...uvědomuje, jaké má postavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rodina – postavení jedince</li> </ul>	<p><b>1.2.</b></p>



ních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci.	v rodině a ve společnosti, svoje základní práva a povinnosti;	v rodině, život a funkce rodiny, - Školní řád, orientace ve škole a okolí, pravidla bezpečného a společenského chování,	<b>2.1.</b>
• Rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	... uvede telefonní číslo linky důvěry, krizového centra, pravidla telefonování na tyto instituce; ... vyjmenuje zásady bezpečného chování v různém prostředí; ...Správně se zachová v krizových situacích.	- Soužití lidí – pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ - Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování.	<b>4.1., 4.2., 4.4.</b>  <b>1.2.2.</b> <b>1.2.4.</b>
• Orientuje se v základních formách vlastnictví peněz, peníze používá v běžných situacích.	... seznamuje se s formami vlastnictví, měnou; ...uvědomuje si formy vlastnictví a hodnotu peněz; ... používá peníze v běžných situacích.	- Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, peníze	<b>2.2.</b>
• Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce.	... uvede příklady vlivu krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí; ... zajímá se o životní prostředí ve svém okolí a městě; ... vnímá problémy životního prostředí a snaží se navrhnout možnosti zlepšení životního prostředí; ... je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení.	- Základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi	<b>5.3., 5.4.</b>
<b>Lidé a čas</b>			

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.</li> </ul>	<p>... žák analyzuje báje, mýty, pověsti a minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Památky minulých dob: kronika, muzeum, umělecké památky, staré fotografie, dobový tisk, obrazy a jiné předměty</li> <li>- Významné události, jejich místa, pomníky, místní pověsti</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</li> <li>• Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků.</li> <li>• Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</li> </ul>	<p>... popíše regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost;  ... prozkoumá báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků;</p> <p>... porovnává současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení;</p> <p>... .. prokazuje orientaci v našich dějinách, dokáže vlastními slovy vysvětlit, jak některé historické události a některé významné osobnosti ovlivnily naši současnost;</p> <p>... chápe pojem tradice, dokáže říct, kdy se slaví naše nejdůležitější svátky, především však vysvětlí, proč svátky slavíme.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Orientace se v čase – minulost, přítomnost, budoucnost, vývoj událostí.</li> <li>- Místní pověsti, kroniky, památná místa, staré pověsti české;</li> <li>- Dávni obyvatelé naší vlasti, archeologické vykopávky;</li> <li>- Říše Velkomoravská, Cyril a Metoděj</li> <li>- Přemyslovci, české království (Bořivoj, sv. Václav, sv. Vojtěch, Přemysl Otakar I., Anežka Přemyslovna, Přemysl Otakar II.)</li> <li>- Lucemburkové (Eliška Přemyslovna, Karel IV.)</li> <li>- Husitství (Jan Hus, Jan Žižka, Jiří z Poděbrad)</li> <li>- J.A.Komenský</li> <li>- Minulost, století, věk, stáří, starobylost</li> <li>- Významné svátky v závislosti na čase: Velikonoce, dušičky, Váno-</li> </ul>	<p><b>6.1.4</b></p> <p>D</p>

		ce, Nový rok, 28.říjen. - Státní svátky – památná místa, události, slavnosti.	
<b>Rozmanitost přírody</b>			
	... vysvětlí význam a vzájemné vztahy mezi organizmy, nazve základní společenstva.	- Ekosystémy, společenstva rostlin a živočichů, vztahy organismů v lese - Význam lesů pro člověka a krajinu;  - Jednotky času - Rozmanitosti letní a podzimní přírody - Příroda v zimě - Jarní období	<b>5.1.</b>
	... zkoumá a popisuje rostliny, houby, živočichy – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživu, stavbu těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka.	- Byliny - Plané a kulturní rostliny - Dřeviny - Rostliny podle stavby těla - Lesní stromy - Houby - Domácí zvířata	
	... navrhuje řešení ohleduplného chování k přírodě a ochrany přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvi-	- Konkrétní životní situace – vycházky, filmy, - Modelové situace - Exkurze, přednášky k tématu ochrana přírody a životního pro-	<b>1.3.</b>

	dace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.	středí	
	... prozkoumá látky a jejich vlastnosti – třídí látky, zkoumá změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnává látky a měří veličiny s praktickým užíváním základních jednotek.	- pokus s rostlinami, péče o rostliny	
	... zná základní pravidla bezpečnosti pro přesun chodce i přesun cyklisty po veřejných komunikacích.	- silniční provoz	
<b>Člověk a jeho zdraví</b>			
	Žák popíše lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavbu a funkce	- stavba děla – vnější a vnitřní, nejdůležitější orgány a orgánové soustavy a jejich funkce.	<b>1.2.1, 1.2.2, 1.2.3 1.1.3 5.4, 5.5 6.2, 6.6</b>
	Žák porovná lidské tělo – vývoj jedince, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou.	- období života, odlišnost člověka od jiných živočichů, lidské odlišnosti, obecná úcta ke každému člověku.	<b>1.2.3</b>
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávnění nároky.	Žák odůvodní nutnost péče o zdraví. Uvede příklady, jak trávíme volný čas.	- zdravá výživa, denní režim, - duševní hygiena – stres a jeho rizika	<b>1.1.4</b>
	Žák dovede aplikovat poznatky o osobním bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, silničním provozu v roli chodce a cyklisty	- úraz, druhy nebezpečí - silniční provoz	<b>1.1.4, 1.1.5</b>

	Dokáže vyhledat služby odborné pomoci.	- Linka bezpečí, důvěry, pomoc ve škole	<b>1.2.3</b>
--	--	---	--------------

**5. ročník**

Změna na str. 662 – od 1.9. 2012

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Místo, kde žijeme</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</li> <li>• Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se v nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</li> <li>• Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.</li> <li>• Zprostředkuje osobní zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</li> </ul>	<p>... popíše okolí domova a označí na mapě, ... aplikuje poznatky o škole – užívá řádně prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy;</p> <p>... používá mapy, - obecně zeměpisné a tématické – obsah, grafika, vysvětlivky, orientační body a linie, světové strany.</p> <p>... vysvětlí mapy - obecně zeměpisné a tématické – obsah, grafika, vysvětlivky,</p> <p>... popíše podnebí, počasí, rostlinstvo i živočišstvo Česka; ... evropské státy, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině;</p> <p>... uvede příklady zajímavostí z Evropy– evropské státy, EU, cestování;</p> <p>... zná státní svátky, ví, proč jsou slaveny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Využití mapy, plánu</li> <li>- Školní řád, orientace ve škole a okolí, pravidla bezpečného a společenského chování</li> <li>- Globus, mapy</li> <li>- Planeta Země</li> <li>- Poledníky a rovnoběžky</li> <li>- Orientace na mapě, glóbu</li> <li>- Nadmořská výška, značky, vysvětlivky</li> <li>- Podnebí, počasí, rostlinstvo a živočišstvo ČR</li> <li>- Evropské státy a města, naši sousedi</li> <li>- Evropa – poloha na Zemi, podnebí, povrch, vodstvo</li> <li>- Významná města Evropy</li> <li>- Státní svátky</li> </ul>	<p>2.1.</p> <p>5.1., 5.2.</p> <p>3.3.</p> <p>3.1., 3.2.</p>
<b>Lidé kolem nás</b>			

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyjádří na základě svých vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</li> </ul>	<p>... uvědomuje si, jaké má postavení v rodině a ve společnosti, svoje základní práva a povinnosti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Práva a povinnosti žáků školy</li> </ul>	<p><b>2.1.</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky.</li> </ul>	<p>... chápe mezilidské vztahy a soužití lidí různých etnik.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, významné sociální problémy,</li> <li>- Kultura, její projevy a podoby, masová kultura a subkultura</li> </ul>	<p><b>1.2.2., 1.2.3.</b></p> <p><b>1.1.4.</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</li> </ul>	<p>... správně se zachová v krizových situacích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání,</li> <li>- Principy demokracie</li> </ul>	<p><b>2.2.</b></p> <p><b>2.3.</b></p> <p><b>2.4.</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Orientuje se v základních formách vlastnictví peněz, používá peníze v běžných situacích.</li> </ul>	<p>Žák se seznamuje s formami vlastnictví, měnou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Soužití lidí – obchod, firmy, zájmové spolky, kulturní instituce, politické strany, církve</li> <li>- Právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot.</li> </ul>	<p><b>2.2.</b></p> <p><b>2.3.</b></p> <p><b>2.4.</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na</li> </ul>	<p>... uvede příklady vlivu krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Situace hromadného ohrožení</li> </ul>	<p><b>1.3.1.</b></p>

změny a některé problémy a návrhy možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	a životní prostředí; ... zajímá se o životní prostředí ve svém okolí a městě; ... vnímá problémy životního prostředí a snaží se navrhnout možnosti zlepšení životního prostředí; ... žák si je vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení.	- Globální problémy životního prostředí	5.3. 5.4.
<b>Lidé a čas</b>			
	... orientuje se v čase a časovém řádu, chápe čas jako fyzikální veličina, dějiny vnímá jako časový sled událostí, ... orientuje se v kalendáři; ... ví, co je to letopočet; ... rozumí pojmu generace; ... dokáže si sestavit režim dne.	- Časové jednotky, orientace v čase obecně, v roce, kalendář, - Letopočet, časová přímka, - Režim dne, životospráva, - Fáze lidského života - Příbuzenské vztahy, generace, dědičnost, podoba , sklony	1.1.4.
• Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.	... popíše regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost.	- Kulturní dědictví regionu – významné památky, slavní rodáci, kulturní život obce	
• Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti.	... prokazuje orientaci v našich dějinách, dokáže vlastními slovy vysvětlit, jak některé historické události a některé významné osobnosti ovlivnily naši současnost;	- Nevolnictví, Marie Terezie, Josef II. - Národní obrození, Národní divadlo - Vznik ČSR, 1.světová válka, TGM - Vývoj Československa, Mnichov,2.svět. válka	D 2.2. 2.4.



### Rozmanitost přírody

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</li> </ul>	<p>... uvede příklady rovnováhy v přírodě, vysvětlí význam a vzájemné vztahy mezi organizmy, nazve základní společenstva; ... popíše vodu a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení a proudění vzduchu, význam pro život;</p> <p>... prozkoumá nerosty, horniny a půdu – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam ... vysvětlí životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva a živočišstva na Zemi; ... zná základní jednotky hmotnosti, objemu a teploty.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Neživé organizmy – voda, vzduch,</li> <li>- Horniny a nerosty – žula, vápennec, pískovec, sůl kamenná,</li> <li>- Jednotky hmotnosti, objem, teplota,</li> <li>- Podmínky života na Zemi</li> </ul>	<p><b>5.1.</b></p> <p><b>5.2.</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Žák seznámí se s pojmy Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období, podnebí, popíše změny počasí</li> </ul>	<p>... seznámí se s pojmy Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období, podnebí; ... popíše změny počasí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Planeta Země, Vesmír</li> <li>- Podmínky života na Zemi</li> <li>- Střídání dne i noci - seznámení</li> </ul>	<p><b>5.2.</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</li> </ul>	<p>... třídí rostliny, houby, živočichy, podle znaků života, životních potřeb a projevů, průběhu a způsobu života, výživy, stavby těla, významu v přírodě a u člověka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ekosystémy, společenstva rostlin a živočichů</li> <li>- Lesní společenstva</li> <li>- Ochrana přírody a životního prostředí</li> <li>- Rozmanitosti ekosystémů v Ev-</li> </ul>	<p><b>5.1.</b></p>

		ropě	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</li> </ul>	... zkoumá rostliny, houby, živočichy – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživu, stavbu těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bezobratlí</li> <li>- Obratlovci</li> </ul>	<b>5.1., 5.4.</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a zvažuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</li> </ul>	... navrhuje řešení ohleduplného chování k přírodě a ochrany přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Konkrétní životní situace – vycházky, filmy,</li> <li>- Modelové situace,</li> <li>- Exkurze, přednášky k tématu ochrana přírody a životního prostředí</li> </ul>	<b>5.4. 1.3.1.</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</li> </ul>	... prozkoumá látky a jejich vlastnosti – třídí látky, zkoumá změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnává látky a měří veličiny s praktickým užíváním základních jednotek.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pokus s neživými přírodninami</li> <li>- Jednotky hmotnosti, objemu, teploty</li> </ul>	<b>1.1.1.</b>
<b>Člověk a jeho zdraví</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.</li> </ul>	... vysvětlí, proč je nutná péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; ... uvede příklady reklamních vlivů.	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zdraví, harmonie organismu, hodnota zdraví, ochrana</li> </ul>	<b>1.1.2. 1.1.3. 1.1.4.</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozlišuje jednotlivé etapy lid-</li> </ul>	... vyjádří vlastními slovy zákla-	- dospívání	

ského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	dy lidské reprodukce; ... biologické a psychické změny v dospívání.	- poučení o hygieně, - změny u dívek a chlapců v pubertě.	<b>4.3.</b>  <b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3.</b>
• Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	... předvede reakce na modely krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání apod.), uvede příklady brutality a jiných forem násilí v médiích; ... uvede příklady situace hromadného ohrožení.	- některé léky, jedovaté rostliny, el. proud, plyn, ostré předměty, zbraně, oheň, chemikálie, výbušniny, pád. - úchylní lidé, - hromadné ohrožení	<b>1.3.1</b>
• Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	... popíše návykové látky a jejich vliv na zdraví; ... ví, jak vyhledat služby odborné pomoci ( <i>rozšíření učiva</i> ).	... odmítání návykových látek, nebezpečí hracích automatů, počítač (internetová negativa) ... Linka bezpečí, důvěry, pomoc ve škole.	<b>1.1.3.,</b> <b>1.1.4.</b>
• Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	... podpoří názor na základy sexuální výchovy;  ... vysvětlí lidské tělo – pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce.	- biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, vztah k druhému pohlaví, společenské role, - HIV/AIDS – cesty přenosu - projevy dospívání biologické a psychické změny	<b>4.1.</b>  ZdrV
• Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	... aplikuje poznatky o péči o zdraví, zdravou výživu – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, osobní, intimní a duševní hygiena; ... vysvětlí reklamní vlivy.	- hygiena, nečistota, infekce, nebezpečí slunce, mrazu, alergických reakcí, oblékání, otužování. - režim dne – význam pravidelného spánku a pobytu na čerstvém vzduchu, ochrana zraku a sluchu, význam ticha pro nervovou soustavu - správná výživa, obezita, poměr	<b>1.1.2,</b> <b>1.1.3.</b> <b>1.1.4</b>

		výšky a hmotnosti. - nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová prevence.	
• Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	... předvede první pomoc u drobných poranění, vybere vhodnou odbornou pomoc	- nebezpečné hry, možnost úrazu, opatrnost, docenění vlastních sil, odvaha a hazard, zdravý a nezdravý strach - ošetření drobných úrazů, poskytnutí první pomoci, přivolání první pomoci	ZdrV

## **f) Dějepis** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obor Dějepis se vyučuje na druhém stupni základní školy. Navazuje zejména na učivo o české historii, které je ve 4. a 5. ročníku zařazeno do vzdělávací oblasti a vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

### **Obsah vzdělávacího oboru:**

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru dějepis vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Vzdělávací obor vykládá světové, na jejichž pozadí jsou vykládána historie národa Čechů v rámci existence českého státu, přihlíženo je však i historii národnostních menšin žijících na našem území. Důraz je položen na to, aby žák chápal historii jako období související s ekonomickými změnami, které podmiňují život obyvatelstva. Dějiny jsou dále vnímány jako souhrn společenských snah, které postupně vedou k vytváření dokonalejšího demokratického systému.

Nedílnou součástí vzdělávacího oboru je i učivo o historii vědy a techniky, ale také o historii kultury a historii lidského myšlení, jeho filozofii.

Výběr učiva a jeho strukturalizace vychází z chronologického pojetí, které je funkčně kombinováno s tematickým, je však podmiňováno cíli, které mají být dosaženy při naplňování klíčových kompetencí.

Výběr učiva má žákovi umožnit celistvý obraz historie.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Dějepisné vzdělávání významně přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků, neboť dějepis umožňuje zajistit ve výuce přechod od konkrétního k abstraktnímu, od prostého poznávání k schopnosti analyzovat a syntetizovat, k umění vyjadřovat myšlenky a obhajovat je. Dějepis však dovoluje žákovi sledovat i jiné, cizí myšlenkové postupy, které mohou, ale nemusí vést ke stejnému ideovému cíli.

Dějepis je vědou o předávání historických zkušeností. Žákovi objasňuje společenské děje, které rozhodujícím způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do současnosti. Znalost různých historických epoch napomáhá k celkové orientaci v mnohotvárnosti faktů tvořících rámec každodenního života. Žák by měl pochopit, že historie není uzavřenou minulostí, ale že umožňuje chápat charakter současnosti a že se snaží napovědět, kterým správným směrem by lidská civilizace měla směřovat k budoucnosti, že v minulosti, ale i v současnosti příčiny předcházejí důsledkům.

Významně se uplatňuje zřetel k dějinám regionu.

Vzdělávací oblast se zaměřuje na prevenci rasistických i nacionalistických postojů, vychovává k tolerantnosti a respektování lidských práv. Vybavuje žáka znalostmi pro aktivní zapojení do života v demokratické společnosti.

Důležitá je práce s informačními médii.

V každém období vyučující vybere jedno nebo několik témat, která objasní hlouběji v širších vztazích a souvislostech s využitím samostatné práce žáků a poznatků získaných v jiných předmětech a z jiných zdrojů. Při výběru témat učitel přihlíží k zájmu žáků.

Vyučující nezatěžuje žáky podrobnostmi (tradičním popisem mnohdy nepodstatných historických událostí a společenských jevů, neúměrným množstvím časových údajů, jmen, pojmů atd.)

Orientaci na podstatné učivo jsou vytvářeny podmínky pro seznamování žáků s historií způsobem odpovídajícím jejich poznávacím schopnostem (dodržování správného poměru mezi konkretizací historického vývoje a jeho zobecněním.

Samozřejmostí by se měla stát snaha žáků, budoucích občanů, o ochranu historických i kulturních památek.

### **Mezioborové vazby**

Mezipředmětově počítáme se vzájemným prolínáním se s předmětem výchova k občanství. Do předmětu dějepis jsme sice formálně neintegrovali žádné další průřezové téma, ale vzhledem k společenskovědnímu charakteru předmětu, který výrazně formuje světonázor žáků a jejich postoje, budeme vhodným způsobem včleňovat některé části učiva průřezových témat osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchovy i prvků výchovy environmentální a mediální.

Přestože při výuce dějepisu převažuje racionální složka, opomenout není možné ani složku jeho emocionálního působení na žáka. Proto má takový význam vazba na literární výchovu a četbu ukázek krásné i odborné literatury. Dějepis se může opírat o některé pasáže učiva cizích jazyků, té, která je věnována britským či německým reáliím zaměřeným na historii. Práce s časovou přímkou má blízko k chápání čísel, tedy k matematice, přírodovědným předmětům (fyzika, chemie) může dějepis pomáhat při začleňování vědeckých objevů do historických souvislostí, postupné objevování světa a poznávání Země jako naší planety má blízko k vyučování zeměpisnému. Při výuce hudební výchovy a výtvarné výchovy není možné opominout vývoj umění a jeho historické funkce v životě člověka. Svou historii má i tělovýchova, která byla mnohdy dokonce součástí státní politiky. Velký prostor pro kooperaci práce a historie vytváří vzdělávací obor Člověk a svět práce.

### **Organizace výuky**

#### **1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)**

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Hodinová dotace	2	2	2	2	8

#### **2) Dělení na skupiny**

Nepředpokládá se.

#### **3) Formy výuky**

Výuka bude probíhat v kmenové třídě, při výuce bude při vhodných příležitostech využíváno školního informačního centra (ŠIC), případně, při práci s výukovými programy, i místnosti IVT (počítačové učebny). Výuka bude doplňována vycházkami zaměřenými na poznávání historie regionu.

#### **4) Exkurze**

Do výuky budou vkládány exkurze – v každém ročníku nejméně jedna. Počet čtyř exkurzí je závazný, stejně tak i určení, že v každém ročníku se musí uskutečnit alespoň jedna. Naopak náměty exkurzí jsou doporučené a pro učitele nejsou závazné.

Doporučenými exkurzemi jsou:

Návštěva muzea či archivu;

Návštěva skanzenu pravěkého člověka v Chotěbuzi;

Vlastivědná procházka za památkami Českého Těšína;

V rámci školních výletů návštěva některého z význačných hradů a zámků;

Návštěva vyhlazovacího tábora v Osvětimi.  
Muzeum hornictví.

#### 5) Laboratorní práce

Obsah vzdělávacího oboru laboratorní práce neumožňuje.

#### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Učitel povede žáky k tomu, aby nejpozději v osmém ročníku byli schopni zpracovat na vybrané či určené téma referát, v devátém ročníku pak jednoduchou seminární práci. Zpracování referátu a seminární práce je závazné a je součástí hodnocení žákovy práce. Téma referátu či seminární práce, ani školní pololetí závazné nejsou.

Dějepisné vzdělávání žáků bude doplňováno jejich dobrovolnou účastí v dějepisné olympiádě, případně v dalších soutěžích, budou-li pro kategorii žáků druhého stupně vyhlášeny. Důraz bude kladen na soutěže a akce s regionálním zaměřením. O účasti žáků a jejich přípravě rozhodne příslušný vyučující zpravidla na začátku školního roku a vybranou soutěž zařadí do ročního plánu školy. Vyučující budou rovněž dbát na dodržování mezipředmětovosti a doporučí svým žákům např. účast ve výtvarných soutěžích, které budou zaměřeny na oblasti mající vztah k poznávání historie člověka.

### **Metody práce, pracovní postupy**

K organizaci výuky patří i vhodné metody a další pracovní postupy. K neefektivnějším patří práce s metodickými listy, listinnými dokumenty, historickými mapami, odbornou literaturou, dialogickými metodami, samostatné činnosti žáků.

Součástí bude příprava a provedení třídního projektu. Uskutečnění jednoho projektu v průběhu ročníku je závazné.

Výuka může být doplňována besedami s osobnostmi, které jsou schopny vhodným způsobem doplnit poznatky žáků o probíraném učivu, využity mohou být filmové ukázky či celé filmy apod.

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 10.1 hodnocení klasifikačními stupni (známkou).

Součástí hodnocení bude hodnocení seminární práce.

### **Realizace průřezových témat**

<b>Osobnostní a sociální výchova</b>			
<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
Bere na zřetel žáka jako individualitu. Žák se učí hledat vlastní názorovou cestu a utváří si životní zkušenosti.			
Žák se učí komunikovat s učitelem i se spolužáky. Učí se ovládat své chování. Uvědomuje si hodnoty spolupráce.			
Při projektové či skupinové práci, při zpracovávání referátů a seminárních prací se učí hospodařit s časem, plánovat si práci. Při vyhledávání údajů ve školním informačním centru, na internetu, v knihovně se učí samostatné plánované práci.			

<b>Výchova demokratického občana</b>			
<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>

Učí se o potřebě zákonů, o nutnosti jedince podřídit se celku.	Chápe zákonitosti vzniku státu.	Seznamuje se s pojmy tolerance, seznámí se s obsahem pojmu lidská práva.	Proniká do poznatků o parlamentní demokracii, seznamuje se se systémem politických stran.
Seznamuje se s pojmy týkajícími se demokracie i autokracie.	Posuzuje význam vládnoucí osobnosti.	Rozšiřuje své znalosti o různých politických systémech: monarchie, konstituční monarchie, republika, diktatura...	Vysvětlí, jaký vliv má na politický systém ekonomie státu atd.
Porovnává výhody či nevýhody státních útvarů, jakými jsou republika, království atd.	Učí se chápat řád, pravidla, zákony při fungování společnosti.	Dokáže rozlišovat zdroje společenských konfliktů.	

<b>Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech</b>			
<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
Učí se srovnávat vliv kultury a vzdělanosti v jednotlivých částech tehdejšího světa	Učí se orientovat v evropském prostředí na pozadí kulturních slohů.	Žáci se seznamují s ekonomickými, politickými a sociálními změnami v Evropě i u nás.	Žáci hledají na základě srovnání vlastní postoj k základním evropským hodnotám.
	Dokáže vysvětlit, jaký vliv měl evropský styl a evropská kultura na obyvatele nově objevených světů.		

<b>Multikulturní výchova</b>			
<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
Zjišťuje, že už římská společnost rozdělovala obyvatele na Římany a barbary.	Poznává nesnášenlivost Evropanů vůči americkým indiánům v Jižní i Severní Americe	Poznává problematiku základů pronásledování a zneužívání černochů	Seznamuje se s obdobími rasové či nacionální nesnášenlivosti: holocaust a nacistická genocida.

<b>Environmentální výchova</b>			
<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
Žáci se učí o způsobech pravěké industrie.	Žák poznává historické odlišnosti vesnice a města.	Seznamuje se s problematikou stupňujícího se tempa modernizace průmyslu a jeho vlivu na životní prostředí.	Vyvozuje např., jakým způsobem mění ráz krajiny válečný konflikt.



Chápe vliv přírody na rozvoj člověka a společnosti.	Vnímá půdu jako zdroj obživy.		
	Seznamuje se s potřebami industrializace a jejím vlivu na prostředí člověka.		

### Mediální výchova

<i>6. ročník</i>	<i>7. ročník</i>	<i>8. ročník</i>	<i>9. ročník</i>
Chápe médium jako zdroj informací, uvědomuje si různorodost podávaných informací, možnost jejich zkreslení; je si vědom toho, že informace musí ověřovat.			
Chápe význam rychlých informací atd.			

## 6. ročník

<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
Orientuje se na časové ose.	Žák ... vysvětlí, proč sledování času, časových period a jeho měření začalo mít pro člověka v jeho vztahu k přírodě význam.	<b>Úvod do dějepisu</b> Jak a proč měříme čas. /Potřeba měsíčních, slunečních či jiných kalendářů pro člověka/	Fyzika
	... dokáže na modelové situaci rozhodnout, které přírodní podmínky byly v minulosti pro člověka nejvýhodnější.  ... posoudí, proč i dnes mohou existovat pod vlivem přírody na Zemi rozdíly v životě lidí.	Vliv prostředí na člověka – vhodné, nevhodné podmínky	<b>5.2.</b> <b>5.4.</b>
	... s pomocí učitele zdůvodní, proč existují na Zemi rozdílné rasy a pokusí se vysvětlit, jaký na to měla vliv příroda.	Lidské rasy;	<b>4.3.</b>
Orientuje se na mapě a v atlase.	... poznává na mapě či v atlase obrysy jednotlivých světadílů, střední Evropy, České republiky.	Mapy, rejstříky;	Zeměpis
	... najde vztah mezi lidskými činnostmi (práce, lov, sociologické vztahy) a vzájemným dorozumíváním.	Dorozumívání se lidí, potřeba předávání zkušeností;	<b>6.1.5</b>
	... vysvětlí potřebu vzniku písma.	Nutnost vynalezení písma,	ČJL
	... objasní spolužákům, proč došlo k rozčlenění na jednotlivé jazyky, proč dnes nemluví všichni lidé jedním jazyk.	Rozdíly mezi jazyky	<b>4.1.</b> <b>2.2.</b> ČJL

	... diskutuje nad současnou potřebou jednoho univerzálního světového jazyka.		
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.	... vysvětlí, proč je pro potřebu kontinuálního vývoje studovat minulost.	Proč poznáváme minulost	
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti. Pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.	... vysvětlí rozdíl mezi archivem, muzeem, galerií; Ví, kde se v regionu nachází nejbližší archiv, muzeum, galerie atd.	Jak poznáváme minulost; hmotné a písemné prameny (archiválie, kroniky atd); Archiv, muzeum, galerie	ČJL <b>6.1.1.</b>
	... vyjádří svůj názor na potřebu lidí poznávat vznik světa, člověka.	Výklad vzniku světa a člověka v mýtech a náboženstvích;	<b>2.2.</b>
	... zkusí vysvětlit význam vzniku náboženských představ u člověka.		
	... na literárních ukázkách rozhodne, zda autorův názor je idealistický či materialistickým.	Materialistický, idealistický názor na vznik světa	
		<b>Pravěk a jeho periodizace</b>	
		<b><i>Doba kamenná</i></b>	
Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců;	... dokáže popsat jednotlivé typy člověka. ... charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců.	<i>Starší doba kamenná;</i> hominizace; čtyři vývojové typy člověka (č. zručný, vzpřímený, rozumný, dnešního typu)	Přírodopis
	... vlastními slovy vyjádří podstatu Darwinovy evoluční teorie.	Vědecký výklad vzniku světa a člověka;	
		<i>Střední doba kamenná;</i> přisvojovací hospodářství	Člověk a svět práce;
Objasní význam zemědělství, dobytčářství.	... vyhledá na mapě nejdůležitější místa nálezů vztahujících se k starší, střední a mladší době	Mladší doba kamenná; výrobní hospodářství; usedlý způsob života;	Zeměpis

	kamenné. ... objasní význam zemědělství, dobytkářství.	kultury; /Slepé mapy/ - rozšiř. učivo	<b>2.2.</b>
Objasní význam kovů pro lidskou společnost.	... objasní význam kovů pro lidskou společnost.	<b>Doba měděná,</b> pokrok v zemědělství; oddělení zemědělství od řemesel a obchodu; majetkové rozdíly; patriarchální společnost (postavení muže a ženy); funkce hradiště;	<b>2.2., 2.3., 2.4.</b>
Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	... uvede příklady archeologických kultur na našem území.	Pozdní doba kamenná ve střední Evropě; Kultury na našem území;	Estetická výchova
	... vysvětlí dvě základní funkce umění: funkčnost a prožitkovost. Hledá příklady z dnešní doby, které platnost dvojí funkce umění potvrzují i v současnosti.	Nástěnné malby, venuše, keramika	
	... na mědi, cínu a bronzu zkusí vysvětlit či dokázat, proč slitina bronzu byla pro člověka potřebnější a vhodnější než jednotlivé kovy (měď a cín).	<b>Doba bronzová a doba železná</b>	
Rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	... rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	Doba bronzová a Doba železná ve střední Evropě, příčiny zaostávání střední Evropy a oblasti Přední Asie, Egypta, Indie, Číny atd.	<b>5.2.</b>
		<b>Starověk</b>	
	... vysvětlí, proč bylo nutné začít organizovat společnost, proč do-	Orientální despotie; podmínky vzniku předstátních a	<b>2.2. 2.3.</b>

	cházel k strukturování obyvatelstva; proč začalo docházet k dělbě práce a jednotlivých společenských činností.	státních společností (přírodní a společenské podmínky)	<b>2.4</b>
	... umí vysvětlit, proč vznikla potřeba zákonů a na žákem vymyšlených příkladech uvede nebezpečí anarchie.	<b>Mezopotámie;</b> Chammurapiho zákoník	<b>2.4.</b>
	Žák za pomoci učitele vyvodí potřebu státu a pokusí se objasnit základní funkce státu. Zkusí zdůvodnit účelnost městského státu.	Městské státy	<b>2.2.</b> <b>2.3.</b> <b>2.4.</b>
		<b>Babylónie, Asýrie</b> Kultura starověké Mezopotámie (ukázky)	ČJaL Výtvarná výchova
	... pozná rozdíl mezi obrázkovým a klínovým písmem a vysvětlí, proč k přechodu na klínové písmo došlo.	Písmo obrázkové a klínové.	
		Počátky vědy (příklady)	Matematika, fyzika, přírodopis, chemie
	... s pomocí učitele žák vyvodí, proč pro Egypt mělo náboženství takový význam a vysvětlí pojem „státní náboženství“.	<b>Egypt</b> Vliv náboženství ve vztahu ke státu (státní náboženství)	ČJaL <b>2.2.</b>
		Kultura starověkého Egypta [Písmo hieroglyfické, jeho zjednodušování (hieratické, démotické) – rozšiřující učivo Vědecké poznatky (pyramidy, balzamování)	

	... umí objasnit pojem „výbojná válka“.	<b>Malá Asie</b> Chetitě; Stát těžící z výbojných válek	<b>2.4.</b> Výchova k občanství
	... samostatně (pro referát) zpracuje informace o Bedřichu Hrozném a přednese je spolužákům.	[Bedřich Hrozný] – <i>rozšiřující učivo</i>	
	... chápe pojmy živý a mrtvý jazyk. ... objasní, jaký význam má pro dnešního člověka znalost dnes již tzv. mrtvých jazyků.	[ Jak se luštila stará písma ] - <i>rozšiřující učivo</i>	ČJaL
	... umí vysvětlit význam zvládnutí námořní plavby starověkými národy pro jejich hospodářský rozvoj.	<b>Blízký východ;</b> Foiníkie Význam námořnictví;	Zeměpis
	... vysvětlí na základě svých znalostí z jazyka českého, v čem spočívá význam hláskového písma.	Hláskové písmo	Výchova k občanství
	... se pokusí na základě srovnání úmluvy židů s Bohem a dnešním desaterem rozpoznat podstatu základů morálky.	<b>Palestina;</b> hebrejské kmeny, judaismus	<b>4.1., 4.2., 4.3., 4.4.</b> <b>2.2.</b> Výchova k občanství
	... umí vysvětlit rozdíl mezi polyteistickým a monoteistickým náboženstvím; Zkouší formulovat svůj názor na přednosti jednožství či mnoho	polyteistické a monoteistické náboženství; základ Bible	Zeměpis <b>4.1., 4.4.,</b> Výchova demokratického občana

	božství.		
	... dokáže vymežit na mapě nejstarší starověké státy.	<i>Írán</i> (Persie) <i>Indie</i> [ kastovní systém ] – rozšiřující učivo	<b>1.2.2</b> <b>2.2.</b>
	... hledá odpověď na otázku: Co je ve společnosti dobro a co je zlo.	[ zarathustrismus ] – rozšiřující učivo	<b>1.1.1.</b>
	... zkusí vysvětlit pojem reinkarnace a základní rozdíl mezi hinduismem a buddhismem.	[ hinduismus, buddhismus ] - rozšiřující učivo	<b>1.1.2.</b> <b>1.1.3.</b> <b>1.1.4.</b>
	... se pokouší objasnit pojem „ctnost“.	[ džinismus ] – rozšiřující učivo	
		indické písmo a číslice (tzv. arabské)	Matematika
		<i>Čína</i>	
	... zkouší diskutovat na téma úloha dobrého vládce ve společnosti a na téma obecná mravnost.	[ konfucionismus ] – rozšiřující učivo	<b>1.2.3.</b> <b>2.2., 2.3., 2.4.</b> <b>5.4</b>
	... se zamýšlí nad vztahem člověka k přírodě, nad vztahem člověka k civilizaci.	[ taoismus ] – rozšiřující učivo	
		Vědecké poznatky (hedvábí, papír...)	Matematika, Přírodopis, Fyzika
		<b>Klasické antické státy</b>	
		<i>Antické Řecko</i>	
	... dokáže postihnout, jakým způsobem dochází k přebírání poznatků jednoho národa od druhého a vyvodí, proč se Kréta stala „prostředníkem“ mezi Malou Asií, Egyptem na jedné straně a evropským Řeckem na straně	<i>Kréta</i> - Mínojská civilizace	<b>4.1.</b> <b>4.4.</b>

	druhé.		
		<b><i>Mykénské Řecko</i></b>	
	... vysvětlí pojmy předhistorické a historické. ... ze svého pohledu vysvětlí význam eposů pro Řeky; ... na základě pomoci učitele objasní počátky vzniku literárního umění.	Homérské období  Ilias a Odyssea	ČJaL
		<b><i>Archaické období</i></b>	
	... vysvětlí hospodářský význam zakládání kolonií.	kolonie,	
			ČSP 2.2., 2.3.
	... nachází rozdíl mezi státoprávním uspořádáním obou řeckých velmocí, zamýšlí se nad tím, co ovlivnilo vzniky Sparty jako státu diktátorského a Atén jako státu demokratického.	Sparta a Athény	2.1., 2.2., 2.3., 2.4.
	... vysvětlit, jak docházelo k zotročování některých skupin obyvatelstva.	otroctví	ČSP 2.2., 2.3.
		<b><i>Klasické období</i></b>	
	... definuje pojem válka a vysvětlí, proč válka Řeků proti Peršanům byla považována za spravedlivou.	Řecko-perské války: válka obranná;	2.1., 2.2., 2.3., 2.4.
	... na základě získaných informací o příčině války vyvodí pojem občanská válka.	Peloponéská válka: válka občanská	
		<b><i>Nástup Makedonie</i></b>	



	... na příběhu Alexandra Velikého hledá odpověď na otázku: „Jakou úlohu může sehrát osobnost v dějinách.“	Alexandr Veliký	<b>1.2.2.</b> <b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b>
	... vyvodí na základě Alexandrova tažení do Persie pojem dobytvačná (útočná) válka.	válka dobytvačná (za nová území)	
		Helénistická říše	ČJL <b>3.3.</b>  Tělesná výchova
	... demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci.	Řecké náboženství, zlidštění bohů Řecká literatura a řecké drama Řecká architektura, sochařství Matematika a další vědy Filozofie Sport	TV, Matematika, VV <b>3.3.</b>

<b>7. ročník</b>			
<b><i>Očekávaný výstup</i></b>	<b><i>Dílčí vzdělávací cíle</i></b>	<b><i>Učivo</i></b>	<b><i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i></b>
		<b><i>Antický Řím</i></b>	
	... na základě práce s fyzickou mapou odvodí předpoklady pro postupné osídlování Itálie.	Osídlení Etruskové	<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b> Výchova k občanství
	... vysvětlí, jakým způsobem mohlo docházet a začalo docházet k majetkovému a později i společenskému rozvrstvení.	Řím královstvím, společenské členění; Řím republikou, římská demokracie	
	... vysvětlí pojem „válka o ovládnutí světa“. ... se zamýšlí nad pojmem válečná strategie.	Punské války [ Keltské války Makedonské války Provincie ] – rozšiřující učivo	
	... analyzuje složení římské společnosti podle velikosti majetku a vysvětlí, proč majetková nerovnost vede ke konfliktům ve společnosti.	Krise římské republiky  Občanské války Vzpoury otroků (Spartakus)	<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b> Výchova k občanství
	... vysvětlí, proč v některých případech nefunguje systém demokracie a je nahrazen diktaturou. Umí vysvětlit oba pojmy: demokracie – diktatura.	Konec republiky Diktatura	<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b> Výchova k občanství
	... umí vysvětlit, proč je otrocká práce málo produktivní a proč pronajímání půdy je jak pro majitele půdy, tak i nájemce výhodnější	Řím císařstvím Principát  Kolonát – pronajímání půdy	
Vysvětlí zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	... vysvětlí zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Počátky křesťanství v Judei Pronikání křesťanství do Evropy	<b>4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5., 2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b>

		První křesťanský koncil	<b>3.2., 3.3.</b>
	... za pomoci učitele žák analyzuje společenské, ekonomické, národnosti, vojenské i zahraniční problémy Říma jako příčiny rozdělení Říma.	Krise římské říše a její rozdělení barbarské kmeny	
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	... demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci.	Římská kultura	Výtvarná výchova ČJL
	... uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.		
Řadí nejdůležitější antická období chronologicky.	... řadí nejdůležitější antická období chronologicky.	Řecko, Makedonie, Řím – tři nejdůležitější etapy antiky	
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	... porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.		<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b>
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci.			<b>3.2., 3.3.</b> <b>1.3.2</b>
		<b>Raný středověk</b>	
Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	... na mapě zachytí změny, k nimž příchodem nových etnik došlo.	Stěhování národů a barbarské říše	Zeměpis <b>4.1., 4.2., 4.3.,</b>
	... vysvětlí podstatu feudalismu – pronajímání zemědělské půdy.	Francká říše Utváření feudálních vztahů	<b>2.2.</b> <b>2.3.</b>
	... na příkladech dokáže výlučné postavení Karlovců, zejména Kar-	Územní rozmach a výlučné postavení Karlovců v Evropě	<b>2.4.</b>

	la Velikého, napojením na církev, především pak papeže.  ... vysvětlí význam zakládání klášterů a jejich podíl na růstu vzdělanosti.	Karel Veliký  Karolínská vzdělanost	
	... dokáže zdůvodnit, proč námořní umění pomohlo Vikingům k získávání nových území.	Vikingová  Soupeření s Franckou říší Dánové v Anglii Vznik severských států	<b>4.1.</b>
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	... dokáže vysvětlit, proč Byzantská říše jako pokračovatelka římské tradice ekonomicky i kulturně převyšovala evropské státy.	Byzantská říše Justinian	<b>3.1.</b> <b>3.2.</b>
	... zdůvodní, proč došlo k církevnímu schismatu, z vlastních poznatků zkusí říct, jaké to mělo v dalších letech a staletích následky;	Rozpory v křesťanství – Velké schizma	<b>4.1.</b> <b>4.2.</b>
	... dokáže na mapě vymežit svět Evropy, svět Byzance a arabský svět. ... vysvětlí základní rozdíly mezi křesťanstvím a islámem.  ... podá přehled toho, čím Arabové kladným způsobem ovlivnili evropskou civilizaci.	Arabská říše  Nové náboženství – islám Střety Arabů s Evropany;  Přínos Arabů evropskému hospodářství a vzdělanosti.	<b>4.1., 4.3., 4.4., 4.5.</b> <b>3.3.</b>
	... porovná ekonomický stav západní Evropy se světem Slovanů v jižní, střední a východní Evropě.	První slovanské státy Jižní Slované Východní Slované	<b>3.3.</b>

	<p>... vysvětlí, proč Sámova říše ještě nemohla existovat jako plně funkční stát.</p>	<p>Západní Slované</p> <p>Sámova říše</p>	
<p>Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských</p>	<p>... popíše význam Velkomoravské říše pro rozmach Slovanů.</p> <p>... dokáže formou referátu hodnotit význam Konstantina a Metoděje pro tehdejší obyvatele Moravy i pro obyvatele Moravy a Čech v budoucích letech.</p> <p>... dokáže vysvětlit, že zavedení staroslověnštiny jako církevního jazyka urychlilo na Moravě šíření křesťanství mezi prostým lidem a vedlo k jeho zkulturnění.</p>	<p>Velkomoravská říše</p> <p>Konstantin a Metoděj</p> <p>Zvláštnosti velkomoravského křesťanství</p>	<p>ČJL</p> <p><b>4.1., 4.2.,</b></p>
	<p>... ví, že poměrně nízký hospodářský, politický a právní stav nově se utvářejících územních celků nevytvářel zatím předpoklady pro vytvoření větších státních celků.</p> <p>... chápe, že mnohem konsolidovanější církve s jasným ideovým programem si postupně vytvářela podmínky k posilování své moci.</p> <p>... chápe snahu feudálů vytvořit na základě historických znalostí stát-</p>	<p>Rozdrobenost států</p> <p>Nástup na státech nezávislé církve</p> <p>Svatá říše římská</p>	<p><b>2.2., 2.2.</b></p>

	<p>ní útvar, který by se dokonalostí a významem podobal antickému Římu.</p> <p>... dokáže vysvětlit, proč mezi světskou a církevní mocí došlo k zápasu.</p>	Boj o investituru	<p><b>4.1.</b></p> <p><b>4.5.</b></p>
	<p>... chápe, že vzájemné politické soupeření mezi Anglií a Francií má své základy už ve středověku, kdy obě země usilovaly o politickou moc a tím i zlepšení hospodářského postavení.</p>	Vztahy Anglie – Francie	<b>3.1.</b>
<p>Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.</p>	<p>... vysvětlí, proč došlo ke sporu mezi Přemyslovci a Slavníkovci. Zaujme vlastní názor k politickému, ale i mravnímu rozměru vyvraždění Slavníkovců, jaký to mělo na naše země dopad.</p> <p>... vysvětlí rozdíl mezi pohanstvím a křesťanství a zdůvodní, proč přijetí křesťanství mělo pro naše země svůj historický význam.</p> <p>... na některých příkladech se pokusí vysvětlit právní a historickou složitost vzájemných vztahů.</p>	<p>Počátky vzniku českého státu Vnitřní boje mezi rody Přemyslovců a Slavníkovců</p> <p>Nástup křesťanství</p> <p>Vztah českých zemí ke svaté říši římské</p>	<p><b>2.1., 2.2., 2.4.</b></p> <p><b>4.1.</b></p> <p><b>4.2.</b></p> <p><b>4.3.</b></p> <p><b>4.4.</b></p>
	<p>... je schopen podat informaci o počátku dalších významných států ve střední Evropě.</p>	Polsko a Uhry	<b>3.2.</b>

Uvede příklady románské kultury.	... uvede příklady románské kultury.	Románská kultura	Výtvarná výchova
	... objasní vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	Křížové výpravy a jejich důsledky	<b>4.1.</b>
		<b>Vrcholný středověk</b>	
	... ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	Středověké složení obyvatelstva	
	... vysvětlí, jaký vliv na růstu počtu obyvatelstva měly progresivní změny v hospodaření.	Agrární revoluce	Člověk a svět práce
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti	... umí vysvětlit, proč rozvoj měst a obchodu zvyšoval hospodářskou úroveň celého feudálního státu.	Zakládání měst Typy měst Městská práva Dálkový a námořní obchod	Člověk a svět práce <b>2.3.</b> <b>2.4.</b>
		Boj mezi Francií a Anglií o nadvládu v západní Evropě	
		Vznik španělského království	
Objasní vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	... vysvětlí nelidskost tehdejší inkvizice a ozřejmí, proč její postavení bylo v tehdejší době téměř neotřesitelné.	Inkvizice	<b>2.4.</b>
	... na některých příkladech se pokusí vysvětlit právní a historickou složitost vzájemných vztahů.	Svatá říše římská a vztah k českému království	
	... vysvětlí, jaký dopad politický, hospodářský i náboženský měl vpád Turků do Evropy.	Expanze Turků Konec Byzantské říše	
		Vznik polsko-litevské unie a Moskevské knížectví [rozšiřující učivo]	
	... je schopen na příkladech prokázat, jakou roli v rozmachu moci	Rozmach českého státu za Přemyslovců	Člověk a svět práce

	Přemyslovců se hrála těžba stříbra.	hospodářský, politický, mezinárodní rozmach	
	... umí posoudit rozporuplnost osobnosti Jana Lucemburského a dokáže výsledky jeho vlády srovnat s výsledky vlády Karla IV.	Lucemburkové na českém trůnu Rozporuplnost vlády Jana Rozmach za Karla IV.	ČJL
	... vysvětlí, proč za vlády Karla IV. došlo k značnému posílení církve v českých zemích.	Postavení církve za Karla IV.	
	... popíše, jak byly Čechy v době vlády Václava IV. vnímány v zahraničí a jak je vnímalo domácí obyvatelstvo.	Mezinárodní postavení českých zemí v předvečer husitské revoluce	<b>4.1.</b>
	... na příkladech dokáže, čím se církev 14. a 15. stol. odchýlila od svého původního učení.	Církev v období vrcholného feudalismu	<b>2.4.</b>
Ozřejmí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	... popíše reformy, které měly církvi vrátit její kredit.	Pokusy o reformu církve	<b>1.2.2., 1.2.4</b>
	... na příkladech ilustruje mravní sílu M. Jana Husa a vysvětlí, proč Husovy názory tolik ovlivnily morálku většiny českých obyvatel.	Mistr Jan Hus	ČJL
		<b>Počátek husitské revoluce</b>	
	... popíše, z jakých vrstev obyvatelstva byli husité složení, a objasní, jaký vliv to mělo na postupné narůstání rozporů mezi husity.	Složení husitského tábora	
	... na příkladech dokáže popsat úspěchy husitských vojsk a velikost Žižky jako стратега.	Žižka a jeho vítězná tažení	



Vymezi význam husitské tradice pro český a kulturní život.	... srovná pohled na husitství u nás a v zahraničí.	Prokop Holý Od Basileje po Lipany Basilejská kompaktáta Jan Roháč z Dubé	<b>2.2., 2.3.</b>
	... reprodukuje hlavní myšlenky Petra Chelčického a pokusí se vysvětlit, proč Chelčického názory ovlivňují řadu myslitelů i dnes.	Petr Chelčický a jednota bratrská	ČJL <b>1.2.4.</b> <b>4.1., 4.2.</b>
	... zdůrazní a popíše Jiřího snahy po míru.	Jiří z Poděbrad a jeho domácí i zahraniční postavení	<b>3.3.</b>
Uvede příklady gotické kultury	... uvede příklady gotické kultury.	Umění vrcholného středověku, gotika	Estetická výchova

<b>8. ročník</b>			
<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
		<b>Novověk</b>	
Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky.	... vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve, včetně reakce církve na tyto požadavky.	Humanismus a renesance	Estetická výchova <b>3.2., 3.3.</b>
Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	... popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	Zámořské objevy	Zeměpis
	... vysvětlí, proč bylo pro Anglii výhodné spojení světské i církevní moci do jedné rukou.	Posílení královské moci v Anglii za Jindřicha VIII. a Alžběty	Anglický jazyk
	... zdůvodní, proč ovládnutí moří Angličany mělo pro tuto zemi takový význam.		
	... vysvětlí, pro Španělsko začalo ekonomicky zaostávat a proč naopak jeho kolonie – Nizozemí – se začala rozvíjet.	Rozpory mezi Španělskem a Nizozemím	
	... vysvětlí, proč i česká šlechta se vrhla v 16. stol. do podnikání.	Hospodářské podnikání české šlechty, Rozmach českých měst	Člověk a svět práce
	... zkusí vysvětlit, proč vláda nevýrazných Jagellonců znamenala v našich zemích jisté uklidnění.	Jagellonci na českém trůnu Stavovská monarchie Náboženská otázka v českých zemích	<b>4.1.</b> <b>4.5.</b>
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a nábožen-	... vysvětlí, jako roli hrálo v narůstajícím odporu vůči Habsburkům náboženství.	Habsburkové na českém trůně Měšťansko-šlechtická opozice Oslabení protireformačních sil za	

ských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		Rudolfa II.	
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	... objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Třicetiletá válka České stavovské povstání Bílá hora a důsledky porážky Evropský rozměr třicetileté války Důsledky třicetileté války	
	... umí vysvětlit oba pojmy.	Robota a nevolnictví	
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	... rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	Baroko	Estetická výchova
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus.			
	... formuluje a vysvětlí pojmy revoluce, diktatura.	<b>Anglie</b> Anglická revoluce	<b>2.2.</b> <b>2.4.</b>
	... formuluje a vysvětlí pojmy centralismus	<b>Francie</b> za Ludvíka IV.	
Konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	... definuje pojem absolutismus.	Absolutismus	<b>2.4.</b>
	... objasní proč a jak může stát zasahovat o ekonomiky;	Merkantilismus Válka o španělské dědictví a její evropský dopad [rozšiřující učivo]	Člověk a svět práce
	... popíše, jaký především ekonomický dopad měla třicetiletá válka na české země.	<b>České země</b> po třicetileté válce	
	... vysvětlí, v čem byla ekonomická výhoda větších státních celků.	<b>Prusko</b> vznik pruského království	Člověk a svět práce <b>3.3.</b>

	... vysvětlí, jak mohlo právě v Prusku docházet k propojování zemědělské šlechty s vojenským státním aparátem, v čem byly výhody i nevýhody takového státu.		
	... vysvětlí, čím se Petr I. zasloužil o přiblížení se Ruska Evropě, v čem na něj navázala Kateřina II., jaký význam to mělo pro další ruské i evropské dějiny.	Význam Petra I. Velikého pro <b>Rusko</b> a význam Kateřiny II. Veliké	<b>3.1.</b>
	... porovná, v čem a proč navazoval klasicismus a osvícenství na klasické antické období, vysvětlí, jaký význam pro Evropu měl návrat k těmto tradicím především ve společenském a politickém životě.	Klasicismus a osvícenství	Výtvarná výchova
	... vysvětlí, v čem byla pro Rakousko přínosná vláda Marie Terezie a Josefa II., Jak ovlivnily jejich reformy další budoucnost.	Habsburská monarchie za vlády osvícených panovníků reformy Marie Terezie Reformy Josefa II.	<b>2.4.</b>
	... objasní, jak se do evropských vztahů promítlo soupeření mezi Rakouskem a Pruskem.  ... ozřejmí, proč bylo pro obě země tak důležité Slezsko.	Válka o rakouské dědictví- počátek rozporů s Pruskem;  Sedmiletá válka;	
	... dokáže vysvětlit mezinárodní význam dělení Polska pro bu-	Dělení Polska	

	doucnost Evropy.		
	... chápe podstatu koloniálního vykořisťování a dokáže objasnit, proč pouze nezávislost USA byla pro Američany cesta vpřed za rozvojem ekonomiky.	<b>USA</b> Boj amerických osad za nezávislost	<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b>
	... analyzuje obsah a hlavní znaky americké ústavy, vysvětlí její pokrokovost a následně její vliv na dění v Evropě.	Ústava USA	<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b>
Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	... objasní, proč došlo ve Francii k revoluci, čím tato revoluce postupně rozbíjela staré feudální vztahy.	<b>Francie</b> Velká francouzská revoluce	<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b> <b>3.3</b>
	... dokáže najít společné znaky „Deklarace“ a americké ústavy, dokáže vystihnout základní význam demokratické prvky v obou dokumentech pro obyvatelstvo USA a Evropy v dalších obdobích.	Deklarace práv člověka a občana	<b>2.4.</b>
	... dokáže vysvětlit, proč s sebou revoluce často nesou jako dočasný průvodní jev krajní extremismy.	Jakobínská diktatura	<b>2.3.</b>
	... analyzuje dvojí období vlády Napoleona Bonaparta, vysvětlí, čím byla Napoleonova vláda přínosem, objasní moment, kdy se jeho vláda stala historickým regresem.	Pokrokovost i zpátečnictví Napoleona Bonaparta Napoleonské války	
	... vysvětlí, proč byly výsledky Vídeňského kongresu pro Evropu	Vídeňský kongres	

	krokem zpět.		
Na vybraných příkladech demonst- ruje základní politické proudy.  Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	... na vybraných příkladech de- monstruje základní politické proud.	Nové myšlenkové proudy Liberalismus Demokratismus Nacionalismus Socialistická učení	<b>3.1.</b> <b>3.3.</b>
	... charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních sku- pin; uvede požadavky formulo- vané ve vybraných evropských revo- lucích.	Revoluce 1848 a Evropa Francie	
	... vysvětlí, čím se od sebe odlišo- valo revoluční hnutí v Čechách a v Uhrách.	Revoluce 1848 v Rakousku Revoluce 1848 v Čechách	
	Evropu a jaký vliv to mělo na utváření nové společnosti a její rozvrstvení.	Průmyslová revoluce Rozvoj průmyslu ve 2. pol. 19. stol. Rozvoj vědy ve 2. pol. 19. stol.	Člověk a svět práce
	... na příkladu Itálie a Německa vysvětlí potřebu sjednocování rozdobených států, politickou i ekonomickou potřebu.	Sjednocení Itálie a Německa	
Vymezí význam kolonií.	... vymezí význam kolonií.	Anglie a její kolonie	<b>4.1., 4.2., 4.3., 4.5.</b>
	... vysvětlí tzv. třídní charakter tehdejší společnosti.	Pařížská komuna	
	... uvede příklady protižidovských nálad v evropské společnosti a pokusí se vysvětlit příčiny.	Dreyfusova aféra a narůstání pro- tižidovských nálad [rozšiřující učivo]	<b>4.2., 4.3.</b>
	... porovná jednotlivé fáze utváře- ní novodobého českého národa	Bachův absolutismus v Rakousku Rakousko konstituční monarchií	<b>2.4.</b>

Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Rakousko-uherské vyrovnání České snahy o federativní uspořádání monarchie	
	... na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy.	Vytváření novodobého politického systému – vznikání politických stran	<b>2.2., 2.3., 2.4.</b>
	... vysvětlí podstatu rasismu, osvětlí význam osvobození černošské pracovní síly pro Sever USA.	Občanská válka v USA	<b>2.2., 2.4.</b>
	... chápe, proč hluboké společenské, zejména však majetkové rozdíly vedly v Rusku k radikalizaci mas.	Ruské impérium	<b>2.3., 2.4.</b>
		Umělecké směry: romantismus, realismus, naturalismus,	Výtvarná výchova Český jazyk a literatura
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohlubování nerovnoměrného vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi.			

<b>9. ročník</b>			
<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí vzdělávací cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	... rozumí pojmům kolonialismus a imperialismus.	<b>Kolonialismus a imperialismus</b>	<b>5.2.</b> Zeměpis
	... na příkladech doloží, proč byly zejména africké a asijské země pro jejich tzv. mateřské země důležité.	Zájem o Afriku	
	... vysvětlí, proč země jako USA, Německo, Rusko, Japonsko cítily potřebu získat pro sebe kolonie.	Vstup nových zemí do bojů o kolonie (USA, Německo, Rusko, Japonsko...)	
	... popíše zneužití techniky pro válečné účely.	Věda a technika na přelomu 19. a 20. století	Člověk a svět práce
	... projevuje základní schopnost orientovat se v uměleckých směrech; dokáže podat základní informaci o tom, jako roli v nástupu nových směrů sehráli Češi.	Kultura na přelomu 19. a 20. století: naturalismus, impresionismus, symbolismus, dekadence, secese, expresionismus, futurismus, kubismus, fauvismus, [rozšiřující učivo]	Estetická výchova ČJL
	... dokáže popsat postavení žen do počátku 20. století a jejich snahu po zrovnoprávnění s muži.	Ženská otázka	<b>1.1.2., 1.2.2.</b> <b>2.3.</b> <b>4.1., 4.2.</b>
	... je schopen osvětlit politické a ekonomické příčiny 1. SV.	<b>První světová válka</b> Příčiny	
	... umí na příkladech popsat změ-	Zákopová válka	



	ny ve strategickém vedení války.		
Zneužití techniky pro válečné účely.	... dokáže popsat nové typy použitých zbraní a vysvětlí, jaké důsledky to mělo vojáky na frontách.	Chemické zbraně	Chemie
	... vysvětlí důvody, které vedly v Rusku k nespokojenosti mas a k jejich vystoupení proti demokraticky zvolené vládě.	Revoluce v Rusku	<b>2.2., 2.4.</b>
	... zdůvodní, proč bylo nutné, aby se Češi a Slováci zapojili do války na straně trojdohody.	Češi a Slováci za 1. SV	
	... vysvětlí, proč bylo pro Čechy a Slováky výhodné vystupovat v boji za samostatnost společně.		
	... popíše situaci vedoucí ke vzniku samostatného státu a vysvětlí, v čem byly přednosti, ale i nedostatky nového státu.	Vznik samostatného Československa	<b>3.3.</b>
	... analyzuje výsledky 1. SV a vysvětlí, proč nové uspořádání Evropy už tehdy v sobě neslo zárodky nové krize.	Poválečné uspořádání světa	<b>3.1., 3.3.</b>
Vysvětlí klady a nedostatky demokratických systémů.	... zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. ... zhodnotí klady a nedostatky demokratických systémů.	Dvacátá léta v Československu Politický systém	Výchova k občanství <b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b>
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politic-	... charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a	Nástup totalitních ideologií (fašismus, stalinismus)	<b>2.4.</b>

kých souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.		
		Světová hospodářská krize	Člověk a svět práce
Zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	... vysvětlí, v čem spočívala „zrada“ západních velmocí na Československu a vyvodí z toho, proč se po válce sympatie obyvatel ČSR přikláněly spíš k SSSR a USA než k Francii a Británii.	Mezinárodní izolace Československa koncem 30. let	
Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	... na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	Druhá světová válka Převaha Německa Vstup SSSR do války Otevření druhé fronty Diplomatická jednání o zakončení války a budoucím uspořádání světa	
	... dokáže vysvětlit rozdílnosti domácího a zahraničního odboje a popíše ideologické vlivy na odboj.	České země za 2. SV Domácí a zahraniční odboj heydrichiáda	
	... popíše a vysvětlí průběh osvobození Československa v mezinárodních souvislostech.	SNP a osvobození Československa	
Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.	... vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa,	Výsledky 2. SV Sféry vlivu – západ, východ Studená válka Supervelmoci SSSR a USA	<b>3.1.</b> <b>3.3.</b>
	... vysvětlí oprávněnost i problematičnost odsunu zejména Němců	Poválečný vývoj v Československu:	

	a Maďarů a dopad odsunu pro současnost.	odsun Němců a Maďarů únor 1948,	<b>4.2., 4.3., 4.5.</b>
	... vysvětlí, v čem se projevovало postupné opouštění demokracie, jakou roli v tom hrálo to, že jsme se dostali do sovětské sféry vlivy.	Padesátá léta, procesy	<b>2.2., 2.3., 2.4. 6.1.1., 6.1.5.</b>
	... vysvětlí, proč ke krizím v jednotlivých zemích sovětského bloku docházelo, jaký vliv v tom měla ekonomika, ideologie a mezinárodní politika.	První krize sovětského bloku	
Posoudí postavení rozvojových zemí.	... posoudí postavení rozvojových zemí.	Třetí svět – dekolonizace Narůstání vlivu Číny	Zeměpis
	... uvede příklady střetávání obou bloků.	Ohniska konfliktů: Blízký a Střední východ Kubánská krize Berlínská krize Vietnamská válka	<b>3.3.</b>
		Budování socialismu v Československu: Rok 1968 tzv. normalizace	<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b>
	... vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	Zaostávání sovětského bloku Pád komunismu Listopad 1989 a polistopadový politický systém	<b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4. 3.1., 3.3.</b>
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.			
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	... prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Problémy současného světa	<b>1.3.1., 1.3.2</b>

## **g) Výchova k občanství** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obor *Výchova k občanství* je vyučován ve všech ročnících 2. stupně základní školy. Nepřímo i přímo navazuje na některé kapitoly vzdělávacího oboru prvního stupně *Člověk a jeho svět*, zejména kapitol *Místo, kde žijeme*, *Lidé kolem nás* a *Lidé a čas*.

### **Obsah vzdělávacího oboru**

Výchova k občanství je zaměřena na vytváření kvality, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání, poznávání osobnosti druhých lidí a pochopení vlastního jednání. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje osobní i občanskou odpovědnost.

Obsah učiva je dělen do těchto kapitol:

Část *Člověk ve společnosti* učí žáka vytvářet si vazby na lidi kolem sebe a chápat vztahy, které na různých celospolečenských úrovních existují;

*Člověk jako jedinec* se zaměřuje na psychologické aspekty žáka a později občana jako svébytné osobnosti;

Kapitola *Stát a hospodářství* rozkrývá základní zákonitosti ekonomického fungování státu;

*Stát a právo* vysvětluje žákovi základy právního státu a významu fungování demokracie.

Kapitola *Mezinárodní vztahy, globální svět* pak zařazuje naši republiku do mezinárodních souvislostí a vysvětluje žákovi, proč je nutná mezinárodní spolupráce i potřeba společného úsilí o odstranění některých globálních problémů

### **Výchovné a vzdělávací strategie:**

Vyučující využije všech metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Převažovat bude metody dialogu, vyvozování, samostatné práce a metod, které žáka ve vzdělávacím procesu vedou k aktivitě.

Důraz bude kladen především na rozvoj těchto žákových kompetencí:

*Kompetence k učení:*

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, spojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti;
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry;

*Kompetence k řešení problémů:*

- umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézat řešení
- umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

*Kompetence komunikativní:*

- žáci formulují a vyjadřují souvisle své myšlenky a názory
- umí naslouchat druhým lidem a vhodně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni
- ke komunikaci používají vhodné technologie

*Kompetence sociální a personální:*

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci a práci ostatních

### *Kompetence občanské:*

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

### *Kompetence pracovní:*

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

### **Mezioborové vazby**

Vzdělávací obor Výchova k občanství je oborem, na němž leží největší tíha naplnění očekávaných výstupů oblasti tzv. průřezových témat. Právě obor Výchova k občanství bude zařazení učiva těchto průřezových témat působit na vytvoření žákových kompetencí vytvářejících žákovi prostor k bezproblémovému společenskému uplatnění. Některé oblasti průřezových témat se stávají přímo učivem tohoto předmětu.

Je proto pochopitelné, že na druhé straně potřebuje tento vzdělávací obor pomoc jiných vzdělávacích oborů, jakými jsou např. Dějepis, Zeměpis, Člověk a svět práce, ale také Hudební či Výtvarná výchova, ale prolíná se všemi předměty.

### **Organizace výuky**

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (časová dotace)

Ročník	6.	7.	8.	9.	celkem
Hodinová dotace	1	1	1	1	4

#### 2) Dělení na skupiny

Nepředpokládá se.

#### 3) Formy výuky

Při vhodných příležitostech budou využívány odborné učebny (IVT - počítačová učebna).

#### 4) Exkurze

V rámci tohoto vzdělávacího oboru nejsou plánovány, využito bude exkurzí např. historických apod.

#### 5) Laboratorní práce

Obsah vzdělávacího oboru je neumožňuje konat.

#### 6) Závazné žákovské práce, účast v soutěžích

Od 7. ročníku zpracování referátu.

Dobrovolně zpracovat seminární práci v 8. nebo 9. roč.

### **Metody práce, pracovní postupy**

Upřednostňování budou:

Činnosti ve skupinách, metody založené na dialogu, výkladu učitele i na reprodukci textu žáky, výrazný podíl bude mít samostatná práce žáků včetně mimoškolní přípravy.

Zařazovány budou besedy.

Velký význam budou mít dotazníkové metody, případně testování.

Využíván bude internet, video, projekce z DVD.

### **Hodnocení a klasifikace:**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. *čl.10.1.* hodnoceni klasifikačními stupni (známkou).

Součástí hodnocení a klasifikace bude samostatná práce (seminární práce).

<b>6. ročník</b>			
<i>Očekávaný výstup</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
Na příkladech doloží přínos spolupráce a dosahování některých cílů v rodině.	<p>... umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty  ...-umí vysvětlit původ a dodržování svátků  ... umí rozlišovat mýty a skutečnost</p> <p>... vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny pro zdravý vývoj dítěte;  ... rozpozná možné příčiny rodinných problémů</p> <p>... popíše rodinné výdaje  ... dokáže rozhodnout, jak vhodně naložit s kapesným  ... umí se orientovat v každodenním životě rodiny</p> <p>... vysvětlí pojem domova  ... uvede příklady vytvoření osobního vztahu ke svému domovu a jeho okolí</p>	<p><b>Rok v jeho proměnách a slavnostech</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kalendář, letopočty</li> <li>- svátky</li> <li>- přísloví a pořekadla</li> </ul> <p><b>Zásady soužití a vztahy mezi lidmi</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- postavení jedince v rodině</li> <li>- role členů rodiny</li> <li>- funkce a vývoj rodiny</li> <li>- vztahy v rodině, rodinné problémy</li> <li>- úplná a neúplná rodina</li> <li>- náhradní rodinná péče</li> <li>- hospodaření rodiny (deník hospodaření)</li> </ul> <p><b>Domov</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem domov</li> <li>- prostředí domova</li> </ul>	<p>Matematika  ČaJS  ČJL</p> <p><b>2.2.</b> <b>4.1.</b></p> <p>Z, D</p>

<p>Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsobu jejich používání.</p> <p>Přiměřeně věku rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.</p> <p>Orientuje se v uplatňování svých práv a respektuje práva druhých lidí v běžném životě.</p>	<p>... vysvětlí význam symbolů našeho státu;  ... vyloží pojem vlastenectví;  ... uvede příležitosti, při kterých se používají;  ... vysvětlí význam státních svátků a důvod slavení každého z nich;  ... zdůvodní nutnost existence hlavního města;  ... určí významná a památná místa našeho státu;  ... určí významné historické mezníky v dějinách našeho národa;</p> <p>... vysvětlí pojem národ;</p> <p>... žák se orientuje v historii a hlavních etapách existence svého národa;  ... je si vědom národních tradic;  ... projevuje národní hrdost;  ... odhalovat kořeny společenských jevů, dějů a změn;</p> <p>... přiměřeně věku uplatňuje svá práva a respektuje práva jiných;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- bydliště a jeho okolí</li> </ul> <p><b>Vlast</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem vlast</li> <li>- národní a státní symboly</li> <li>- státní svátky</li> <li>- hlavní město</li> </ul> <p><b>Národ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kořeny národa, historie národa</li> <li>- národní bohatství</li> <li>- osobnosti a díla, která nás proslavila</li> </ul> <p><b>Miniúvod do lidských práv</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- moje práva, tvoje práva</li> </ul>	<p>D</p> <p><b>2.1., 2.2.</b></p> <p>Z</p> <p><b>4.1., 4.2., 4.3., 4.5.</b></p> <p>D</p> <p><b>1.1.2., 1.2.2., 1.2.3. 2.2., 2.3., 2.4.</b></p>
---	--	--	--

Formy práce – rodokmen, deník hospodaření, osobnost a dílo, které nás proslavilo



<b>7. ročník</b>			
<b><i>Očekávaný výstup</i></b>	<b><i>Dílčí výukové cíle</i></b>	<b><i>Učivo</i></b>	<b><i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i></b>
<p>Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.</p> <p>Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně si z ní vybírá akce, které ho zajímají;</p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých</p>	<p>Žák ... uvede příklady památných míst obce a regionu; ... chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům;</p> <p>... porovnává různé podoby a projevy kultury; ... respektuje odlišné projevy kultury a kulturních zvláštností; ... zná nejdůležitější státní i regionální instituce; ... posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury a na veřejné mínění.</p> <p>... popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu.</p>	<p><b>Náš region, náš kraj</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zajímavá a památná místa</li> <li>- ochrana kulturních památek a přírodních objektů</li> </ul> <p><b>Kultura</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozmanitost kultury</li> <li>- hodnoty a tradice</li> <li>- kulturní instituce</li> <li>- masová kultura, masmédiá</li> <li>- vliv kultury na veřejné mínění a chování lidí</li> <li>- kam za kulturou</li> </ul> <p><b>Přírodní bohatství</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- krásy naší země</li> </ul> <p><b>Hospodářský život</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hospodaření s penězi, rozpočet</li> </ul>	<p>Z D <b>3.3.</b></p> <p>VV, HV, ČJL <b>4.1.</b></p> <p>Z <b>2.3.</b></p> <p><b>4.2., 4.3., 6.1.1., 6.1.5.</b></p> <p>Z, EV</p> <p><b>1.3.1., 1.3.2.</b></p>

<p>oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu dostávají občané.</p> <p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklad.</p> <p>Dodržuje zásady hospodaření, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi. Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování.</p> <p>Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.</p> <p>Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti;</p> <p>Uplatňuje vhodné způsoby cho-</p>	<p>... rozlišuje různé formy vlastnictví.</p> <p>... dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi.</p> <p>... zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování.</p> <p>... jmenuje některé oblasti spolupráce mezi státy;</p> <p>... projevuje smysl pro toleranci menšin;</p> <p>... respektuje otázky víry a náboženství;</p> <p>... umí objasnit potřebu tolerance ve společnosti;</p> <p>... umí rozpoznávat netolerantní, rasistické a xenofobní projevy v chování lidí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- majetek a vlastnictví</li> <li>- naše potřeby</li> <li>- osobní potřeby</li> <li>- ochrana majetku</li> </ul> <p><b>Svět kolem nás</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- spolupráce mezi zeměmi</li> <li>- tolerance k menšinám</li> <li>- víra a náboženství</li> </ul>	<p><b>2.2.</b></p> <p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3.</b></p> <p><b>2.2., 2.3.</b></p> <p><b>3.2., 3.3.</b> CJ</p> <p><b>4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 4.5.</b></p>
--	--	--	---

<p>vání a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.</p>	<p>... orientuje se v lidských právech a svobodách.</p>	<p><b>Lidská práva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- svoboda, morálka, mravnost</li> <li>- všerob. Deklarace lidských práv a svobod</li> </ul>	<p><b>2.2., 2.4. D</b></p>
---	---	---	----------------------------

Samostatná práce – vliv kultury na chování lidí

## 8. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.</p> <p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.</p> <p>Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.</p> <p>Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.</p>	<p>... umí akceptovat vlastní osobnost i osobnost druhých lidí;</p> <p>... žák umí rozvíjet realistické sebezpoznání a sebehodnocení;</p> <p>... získá základní představu o emocích.</p>	<p><b>Osobnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- co je už za mnou, kde jsem, kam jdu</li> <li>- jak se znám, co jsem</li> <li>- co chci , co mohu</li> </ul> <p><b>Psychické procesy a stavy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jak poznávám a vnímám</li> <li>- jak myslím a tvořím</li> <li>- jak si pamatuji</li> <li>- jak se učím</li> <li>- jak prožívám své city</li> </ul> <p><b>Člověk v sociálních vztazích</b></p>	<p><b>1.1.1., 1.1.2.,</b></p> <p><b>1.1.3., 1.1.5</b></p> <p><b>4.4.</b></p> <p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5., 1.3.1., 1.3.2.</b></p>

<p>... rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb; ... vyloží na příkladu podstatu fungování trhu.</p> <p>... rozlišuje jednotlivé složky státní moci ČR, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu. ... popíše vliv začlenění Česka do Evropské unie na každodenní život občanů, orientuje se v základním právním systému EU.</p>	<p>... učí se zodpovědně volit životní cíle a realizovat je; ... porozumí různým stránkám lidského života; ... vytváří si pozitivní vztahy k opačnému pohlaví.</p> <p>... umí rozpoznat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití. ... přiměřeně obhajuje vlastní práva. ... vysvětlí ústavu jako základní a nejvyšší zákon státu; ... vysvětlí pojem zákon, popíše, jak zákon vzniká, jak nabývá platnosti a jak účinnosti;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umím se prosazovat</li> <li>- zvládnou i náročné životní situace</li> <li>- umím zdravě žít</li> <li>- mezilidská komunikace a její projevy</li> </ul> <p><b>Hospodaření</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výroba, obchod, služby</li> <li>- principy tržního hospodářství</li> </ul> <p><b>Právní minimum</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- morální a právní normy</li> <li>- právní vztah, právní systém</li> <li>- ústava</li> <li>- zákonodárná moc</li> <li>-</li> <li>- moc výkonná a soudní</li> <li>- základní práva a svobody</li> <li>- politika a právo v Evropě</li> </ul>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5., 1.3.1., 1.3.2.</b></p> <p><b>1.2.2., 1.2.3.</b></p> <p><b>2.1., 2.2., 2.4.</b></p> <p>Z</p> <p><b>2.2., 2.3., 2.4.,</b></p> <p><b>3.1., 3.2., 3.3.</b></p>
--	--	---	--

## 9. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata;</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozliší základní druhy státu.</li>   <li>• Charakterizuje a porovná složky státní moci.</li> <li>• Rozlišuje a porovná úkoly orgánů právní ochrany</li>   <li>• Rozlišuje a porovná úkolů orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.</li> <li>• Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky , uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava, pronájem.</li>   <li>• Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní</li> </ul>	<p>Žák</p> <p>... umí určit znaky, formy a typy států; ... na příkladech dokáže popsat typy a formy některých států;</p> <p>... objasní pojem státní občanství a jeho význam pro občana; ... charakterizuje a porovná složky státní moci; .. dokáže rozlišit rozdíly mezi uvedenými institucemi a popíše jejich hlavní úkoly;</p> <p>... vysvětlí ústavu jako základní a nejvyšší zákon státu;</p> <p>... orientuje se v uvedených pojmech;</p> <p>... uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí,krajů a státu;</p> <p>... objasní smysl voleb v demokratických státech</p>	<p><b>Právní základy státu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- znaky státu</li>   <li>- typy a formy států</li> <li>- státní občanství ČR</li> <li>- složky státní moci, jejich orgány a instituce</li>   <li>- soudy, advokacie, prokuratura</li> <li>- demokratický charakter státu (ústava)</li> <li>- občanské právo, pracovní právo, obchodní právo, mezinárodní právo</li> <li>- smlouvy jako právní vztah</li> </ul> <p><b>Státní správa a samospráva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orgány a instituce, jejich úkoly</li> <li>- volby a volební systém</li> </ul>	<p><b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4. 1.3.1., 1.3.2</b></p> <p>D</p> <p>D</p> <p>ČaSP D, <b>3.3.</b></p> <p><b>2.3., 2.4.</b></p>

<p>život občanů.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.</li> <li>• Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady</li> <li>• Dokáže objasnit základní lidská a občanská práva</li> <li>• Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů -vlastnictví, pracovní poměr, manželství.</li> <li>• Objasní potřebu dodržování zásad duševního vlastnictví a jejich znatlost uplatňuje ve svém jednání.</li> </ul>	<p>... umí vyložit smysl voleb a jejich ovlivňování každodenního života občanů</p> <p>...respektuje práva a zájmy druhých lidí</p> <p>... zná Úmluvu o právech dítěte, zná její základní články;</p> <p>... rozliší protiprávní jednání</p> <p>... posoudí na příkladech trestní postizitelnost občanů.</p> <p>... uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z právních vztahů</p> <p>... na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamace vadného zboží</p> <p>... vysvětlí pojem a dokáže uvést příklady jeho porušování</p> <p>... uvědomuje si, na co má právo, ale také jaké má povinnosti</p>	<p>(znaky demokratického způsobu rozhodování)</p> <p><b>Rodina a zákony</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, Úmluva o právech dítěte</li> <li>- poškozování lidských práv, diskriminace, šikana)</li> <li>- právní řád ČR - rodinné právo</li> </ul> <p><b>Právní ochrana</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- protiprávní jednání, trestní postizitelnost, přestupek, trestný čin</li> </ul> <p><b>Občan a právo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- občanská práva</li> <li>- právo v každodenním životě</li> <li>- člověk v právních vztazích</li> <li>- právní závazky</li> <li>- odpovědnost za škodu</li> <li>- autorské právo</li> </ul>	<p>D</p> <p><b>2.1., 2.2., 2.3., 2.4.</b></p> <p><b>2.2., 2.4.</b></p> <p>D</p> <p><b>2.2., 2.3., 2.4.</b></p> <p>ČaSP</p>
--	--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dokáže přiměřeně uplatňovat a obhajovat svá práva.</li> <li>• Uvede některé příklady projevů globalizace a porovná jejich klady a zápory.</li> <li>• Umí uvést některé globální problémy současnosti, vyjádřit na ně svůj názor, popsat jejich příčiny a důsledky pro život lidstva, zkusit navrhnout řešení.</li> <li>• Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání.</li> <li>• Popíše vliv začlenění Česka do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů Česka v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.</li> <li>• Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy.</li> </ul>	<p>... respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí</p> <p>... vysvětlí, jakým způsobem se mezinárodní terorismus projevuje, zkusí se objasnit kořeny terorismu; ... posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy</p> <p>... vysvětlí zaměření a cíle některých mezinárodních organizací</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vědomí vlastního práva</li> </ul> <p><b>Globální svět</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- problémy současného světa</li> <li>- ohrožené životní prostředí</li> <li>- globální problémy a způsob jejich řešení</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mezinárodní terorismus</li> <li>- Evropská unie</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Důležité mezinárodní organizace (OSN, UNESCO NATO atd.)</li> </ul>	<p>Z, D <b>5.3., 5.4.</b> <b>3.3.</b></p> <p>D <b>3.3.</b></p> <p><b>3.3., 3.1., 3.2.</b></p>
--	--	--	---





## **h) Fyzika** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která v jedné vzdělávací části na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání. Zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

### **Vzdělávací obsah**

Vzdělávací obor *Fyzika* svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky ( Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídaní či ovlivňování.

Ve vzdělávacím oboru *Fyzika* žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Při výuce předmětu *Fyzika* nepočítáme s integrací s jiným předmětem.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Vzdělávání v daném předmětu směřuje k utváření a rozvíjení kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod; poznávání ( pozorování, měření, experiment ) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi;
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby;
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí;
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy;
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí;
- osvojení si základních pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentování.

### Mezioborové vazby

budou uplatňovány především mezi:

- fyzikou a chemií / atomy, částicové složení látek, vlastnosti látek a jejich skupenství, vedení proudu v kapalinách a plynech, jaderné reakce, radioaktivita /
- fyzikou a zeměpisem / magnetické vlastnosti látek – kompas a jeho užití, magnetické póly Země, sluneční soustava, gravitační síla Země a Měsíce – slapové jevy /
- fyzikou a přírodopisem / optika – zobrazování čočkami, oko, vady zraku a jejich kompenzace, sluneční energie – fotosyntéza, koloběh vody v přírodě, skupenství látek – anomálie vody a její význam, akustika – zvuk, stavba ucha, škodlivost hluku pro lidské zdraví, izotopy a radioaktivita látek a její využití ve zdravotnictví a potravinářství, elektromagnetické záření, využití a přenos elektromagnetických signálů, srdečkardiostimulátor /
- fyzikou a matematikou / fyzikální výpočty, tabulky, diagramy a grafy, závislosti, užití přímé a nepřímé úměrnosti, funkce, výpočet neznámé ze vzorce, jednotky a jejich převádění /

### Organizace výuky

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru ( hodinová dotace )

Ročník	6.	7.	8.	9.	Celková dotace na 2. stupni
Hodinová dotace	1,5	2	1,5	1,5	6,5

#### 2) Dělení na skupiny

Při výuce se počítá s tím, že třída nebude dělena na skupiny. S ohledem na bezpečnost žáků a také množství vhodných pomůcek bude třída dělena na skupiny při laboratorních pracích při počtu žáků nad 24.

#### 3) Formy výuky

Při výuce bude především využívána učebna fyziky a chemie a při vhodných příležitostech bude využíváno školní informační centrum.

#### 4) Exkurze

Do výuky budou vkládány exkurze. Exkurze se uskuteční v 7. a 9. ročníku. V každém z těchto ročníků se uskuteční aspoň jedna exkurze. Počet dvou exkurzí je závazný.

Doporučenými exkurzemi jsou:

- návštěva planetária v Ostravě,
- seznámení s provozem tepelné elektrárny,
- seznámení s provozem vodní elektrárny,
- seznámení s provozem přečerpávací elektrárny,

#### 5) Laboratorní práce

Součástí výuky budou v každém ročníku laboratorní práce – v každém ročníku nejméně dvě. Počet 8 laboratorních prací je závazný, stejně tak i určení, že v každém ročníku se musí uskutečnit alespoň dvě. Naopak témata laboratorních prací jsou doporučena a pro učitele nejsou závazná. Doporučenými laboratorními pracemi jsou :

- měření hmotnosti tělesa,

- měření objemu tělesa,
- určování hustoty stejnorodého tělesa,
  
- měření teploty tělesa,
- určení průměrné rychlosti tělesa,
- ověření vztahu pro rovnovážnou polohu páky,
- ověření platnosti Archimédova zákona,
- vlastnosti obrazu při zobrazování pomocí rovinných zrcadel,
- vlastnosti obrazu při zobrazování čočkami,
- ověření platnosti Ohmova zákona,
- zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe, měření proudu a napětí,
- zapojení reostatu jako děliče napětí a měniče odporu,
- určení příkonu elektrického spotřebiče,
- porovnání tepla přijatého a odevzdaného tělesem při tepelné výměně,
- určení skupenského tepla tání látky,
- stanovení voltampérové charakteristiky polovodičové diody,

#### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Žáci budou vedeni k tomu, aby už od 6. ročníku zpracovávali referáty k probíraným tématům a v 9. ročníku pak jednoduchou seminární práci.

Fyzikální vzdělání žáků bude doplňováno jejich dobrovolnou účastí ve Fyzikální olympiádě, případně v dalších soutěžích jako např. Přírodovědný klokan nebo Archimediáda, pokud budou pro kategorii žáků 2. stupně vyhlašovány.

#### **Metody práce, pracovní postupy**

Fyzikální poznávání má vždy jak složku racionální ( teoretickou ), tak složku empirickou, které nejsou vzájemně zaměnitelné, a nelze proto jednu z nich nahradit druhou.

Empirická složka žákova poznávání se ve výuce fyziky bude vytvářet jednak

- sledováním demonstračních pokusů,
- skupinovou prací - prováděním pokusů, měřením, využíváním pracovních listů,
- samostatným pozorováním,
- konáním laboratorních prací,
- exkurzemi.

Důraz bude kladen na experimentální charakter hodin a odvozování základních fyzikálních poznatků a zákonů z experimentů.

Racionální ( teoretická ) složka žákova poznávání se bude formovat v průběhu učitelova výkladu různých fyzikálních jevů, procesů a zákonitostí, během řešení fyzikálních problémů a úloh žákem a v diskusích k nejrůznějším fyzikálním otázkám. Pro větší názornost a snazší pochopení učiva budou využívány videoprogramy a programy pro PC, včetně interaktivní učebnice fyziky.

#### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl.10.1. hodnoceni klasifikačními stupni (známkou).

Žádné kontrolní práce nejsou plánovány, ověřovací práce či testy nepřesáhnou 20 minut. Součástí hodnocení a klasifikace bude hodnocení laboratorních prací, referátů a v 8. a 9. ročníku hodnocení seminární práce.

### **Doplňující nadoborové vazby**

Do nabídky volitelných předmětů bude od sedmého ročníku zařazen předmět „Seminář a praktikum z fyziky“.

### **Kompetence**

Předmět Fyzika bude významně přispívat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

#### *Kompetence k učení*

Učitel povede žáky k :

- Vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k jejich efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě;
- Používání odborné terminologie;
- Samostatnému pozorování a experimentování a kritickému posuzování získaných výsledků a vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti;
- Nalézání souvislostí mezi získanými daty;

#### *Kompetence k řešení problémů*

Učitel bude zadávat a vhodně zařazovat úlohy, jejichž řešením

- si žáci osvojují základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

#### *Kompetence sociální a personální*

Při práci ve skupinách a při laboratorních pracích učitel povede žáky ke:

- komunikaci v malých skupinách při skupinovém řešení vybraných otázek a úkolů;
- debatování nad výsledky a způsobu řešení otázek a úkolů;
- spolupráci a diskusi v rámci malých skupin při frontálních i demonstračních experimentech;
- komunikaci v malých skupinách při laboratorních pracích jak navzájem mezi žáky tak mezi žákem a učitelem;
- ochotě pomoci spolužákům;

#### *Kompetence komunikativní*

Zařazováním skupinové práce a referátů případně seminární práce jsou žáci vedeni k:

- nutnosti komunikace s ostatními spolužáky, respektování názorů ostatních;
- formulování svých myšlenek;
- získávání informací pomocí tradičních i moderních informačních a komunikačních prostředků, zejména pomocí encyklopedií, literatury, výukových programů, internetu;

### **Kompetence občanské**

Učitel povede žáky k:

- pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů;
- šetrnému využívání elektrické energie;
- schopnosti posoudit efektivitu jednotlivých energetických zdrojů a významu obnovitelných zdrojů;
- péči o životní prostředí;

### **Kompetence pracovní**

Učitel vede žáky k tomu, že žák

- uvědoměle dodržuje zásady bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními.

### **Vazby na průřezová témata**

Z průřezových témat se ve výuce fyziky uskutečňuje především Environmentální výchova. I ostatní průřezová témata se při výuce realizují. Většinou však nesouvisejí bezprostředně s některým tématem, ale prolínají výukou všech tematických celků.

Učivo ve všech ročnících je členěno podle témat .

Výběr učiva má žákovi pomoci při porozumění přírodním procesům .

### **Realizace průřezových témat**

<i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, rozvíjení dovedností pro učení a studium, řešení problémů			
Sociální rozvoj - kooperace a kompetice – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci ( jasná a respektující komunikace, vedení a organizování práce skupiny )			

<i>Výchova demokratického občana</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Rozvíjení komunikativních, formulačních, argumentačních, dialogických a prezentačních schopností a dovedností – rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat			
Vedení žáka k uvažování o problémech v širších souvislostech .			

<i>Výchova a myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
		Objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě.	

<i>Multikulturní výchova</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Vedení k toleranci ve všech oblastech.			

<i>Environmentální výchova</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
	Základní podmínky života – voda / vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity /, ovzduší /význam pro život na Zemi /		
		<p>Základní podmínky života – energie / energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky/, přírodní zdroje / zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí / Využití sluneční energie – význam, přínos a konkrétní příklad slunečního kolektoru umístěného na škole.</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmysl a životní prostředí / průmyslová revoluce, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti /</p> <p>Vztah člověka k prostředí – nerovnoměrnost života na Zemi / příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás /</p>	

<i>Mediální výchova</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel, identifikování základních orientačních prvků v textu			
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, rozdíl mezi faktickým a fiktivním obsahem			

Zpracovala Mgr. Jana Krucinová

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Vlastnosti látek a těles</b>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí;</li> </ul>	<p>... zná rozdíl mezi tělesem a látkou, rozlišuje je;          ... vytváří si základní představu o částicovém složení látek;          ... správně používá pojem atom, molekula, iont;          ... chápe a popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynou a zná vlastnosti, kterými se od sebe liší;</p>	<p>Co nás obklopuje          Z čeho se tělesa skládají          Skupenství látek          Atomy a molekuly          Vlastnosti atomů a molekul</p>	<p>CH – částicové složení látek          PR – skupenství látek, krystaly  <b>5.2.</b></p>
<b>Veličiny a jejich měření</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa / délku, hmotnost, objem, teplotu, čas /.</li> <li>• Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.</li> <li>• Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.</li> </ul>	<p>...; změří délku tělesa, výsledek umí zapsat a vyjádřit v různých jednotkách;          ... změří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách výsledek umí zapsat ve vhodné jednotce;          ... změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek ve vhodné jednotce;          ... ovládá značky a jednotky základních veličin;          ... umí vyjádřit hodnotu veličiny a přiřadit jednotku;</p>	<p>Fyzikální veličiny          Rozměry těles, délka a její měření          Přesnost a chyby měření</p> <p>Hmotnost těles a měření hmotnosti          Čas a měření času          Objem a jeho měření          Roztažnost těles a látek          Teplota a teplotní stupnice          Měření teploty          Hustota a její měření          Síla a její měření</p>	<p>M- převody jednotek převodní vztahy, fyzikální výpočty, dosazování do vzorců a výpočet neznámé ze vzorce, užití přímé a nepřímé úměrnosti          Z – gravitační síla Měsíce - slapové jevy</p> <p><i>Poznámka:          Laboratorní práce</i></p>



	<p>... z hmotnosti a objemu umí vypočítat hustotu, s porozuměním používá vztah pro výpočet hustoty také pro výpočet hmotnosti či objemu stejnorodého tělesa;</p> <p>... umí pracovat s tabulkami;</p> <p>... změří teplotu pomocí teploměru, umí určit rozdíl teplot z naměřených hodnot;</p> <p>... umí posoudit, zda se délka či objem těles při změně teploty zvětší nebo zmenší;</p> <p>... změří časový úsek pomocí stopky;</p> <p>... rozpozná, zda na těleso působí síla a pomocí prodloužení pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly;</p> <p>... změří sílu siloměrem;</p> <p>... užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh.</p>		
<b>Magnetismus</b>			
	<p>... zjistí, zda na těleso působí magnetická síla;</p> <p>... ověří existenci magnetického pole;</p> <p>... dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích;</p>	<p>Magnety a jejich vlastnosti</p> <p>Působení magnetu na tělesa z různých látek</p> <p>Magnetická indukce a magnetování</p> <p>Magnetické pole a magnetické</p>	<p>Z – magnetické pole Země, postavení Země ve vesmíru, určování zeměpisných stran</p> <p><b>1.1.1</b></p> <p><b>1.2.4</b></p>

	<p>... určí druh pólu podle magnetické stříelky;  ... pokusem ověří průběh indukčních čar daného magnetu a umí je graficky znázornit;  ... umí zmagnetizovat daný předmět  objasní funkci a užití kompasu;</p>	<p>indukční čáry  Magnetické pole Země, kompas</p>	
<b>Elektrické vlastnosti těles</b>			
	<p>... seznamuje se se základními pojmy – atom, iont, molekula;  ... na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat;  ... ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole;</p>	<p>Elektrování třením  Dva druhy elektrického náboje  Model atomu  Elektroskop, elektrometr a zdroje elektrického náboje  Elektrické vodiče a nevodiče  Elektrické pole  Tělesa v elektrickém poli  Elektrický výboj, blesk a ochrana před ním</p>	<p>CH – částicové složení látek, stavba atomu</p>
<b>Elektrický obvod</b>			
	<p>... sestaví jednoduchý elektrický obvod;  ... pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud;  ... stanoví nezbytné podmínky průchodu elektrického proudu obvodem  správně připojuje zdroj k různým spotřebičům;  ... objasní účinky elektrického</p>	<p>Elektrický proud a elektrické napětí  Zdroje elektrického napětí  Účinky elektrického proudu  Elektrické spotřebiče  Elektrický obvod, jeho schéma  Jednoduchý elektrický obvod  Složitější elektrické obvody  Elektrický proud v kapalinách a plynech  Bezpečnost při práci s elektřinou</p>	<p>CH- zdroje napětí, elektrický proud v kapalinách a plynech-ionty</p> <p><b>1.1.3.,  1.2.4</b></p> <p><i>Poznámka:  Laboratorní práce</i></p>

	<p>proudu /tepelné, světelné, pohybové /;</p> <p>... zná nebezpečí zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem;</p> <p>... umí bezpečně zacházet s elektrickými spotřebiči, dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními.</p>	<p>Zkrat</p> <p>Magnetické vlastnosti elektrického proudu</p> <p>Magnetické pole cívky</p> <p>Elektromagnet</p>	
--	---	---	--

## 7. ročník

Změněno k 1.9. 2009 – viz str. 563

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Pohyb těles</b>			
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.</li> <li>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu tělesa.</li> </ul>	<p>... rozhodne, zda je těleso v klidu nebo pohybu vzhledem k jinému tělesu;  ... změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas;  ... určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas;  ... používá s porozuměním vztahy pro výpočet dráhy, rychlosti a doby pohybu při řešení úloh;  ... graficky znázorní závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z grafu dráhu odpovídající určitému času a naopak;  ... graficky znázorní jednoduché případy nerovnoměrného pohybu;</p>	<p>Co je pohyb?  Posuvný a otáčivý pohyb  Průměrná rychlost  Okamžitá rychlost  Měření rychlosti  Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb  Dráha rovnoměrného pohybu  Dráha nerovnoměrného pohybu  Výpočet doby rovnoměrného pohybu</p>	<p>M – převody jednotek, dosazování a výpočet neznámé ze vzorce, grafické znázornění závislosti dráhy pohybu na čase, určování hodnot z grafu</p> <p><i>Poznámka: Laboratorní práce</i></p>
<b>Síly a jejich vlastnosti</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Změří velikost působící síly.</li> <li>Určí v konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.</li> <li>Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.</li> </ul>	<p>...rozeznává jednotlivé druhy sil;  ...změří velikost síly, znázorní ji orientovanou úsečkou;  ... graficky určí velikost a směr výslednice dvou sil;  ... určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů;  ... užívá s porozuměním vztah</p>	<p>Vzájemné působení těles  Síla  Skládání různoběžných sil  Tíhová síla a těžiště  Setrvačnost  Síla a změny pohybu  Akce a reakce  Otáčivý účinek síly, rovnováha tělesa</p>	<p>M – grafické určení výslednice sil</p> <p><b>5.3.</b> – doprava – srovnání různých typů dopravy z hlediska přetěžování kamiónů a následných škod na komunikacích</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.</li> </ul>	<p>mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení úloh;  ... určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese;  ... využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací;  ... zná princip funkce jednoduchých strojů a jejich praktické využití  změří třecí sílu;  ... užívá s porozuměním vztah, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a závisí na kvalitě povrchu styčných ploch;  ... navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly;  ... využívá pohybové zákony pro objasňování či předvídaní změn pohybu těles působením daných sil  užívá s porozuměním vztahy mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí;</p>	<p>Tlak, tlaková síla  Smykové tření  Valivé tření a odpor prostředí</p>	<p><b>1.1.3-</b>  VkZ, zásady bezpečnosti v silniční dopravě, setrvačnost těles, význam bezpečnostních pásů</p>
<b>Kapaliny</b>			
	<p>... seznamuje se se základními pojmy – atom, iont, molekula;  ... na základě znalosti druhu ná-</p>	<p>Elektrování třením  Dva druhy elektrického náboje  Model atomu</p>	<p>CH – částicové složení látek, stavba atomu</p>

	boje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat; ... ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole;	Elektroskop, elektrometr a zdroje elektrického náboje Elektrické vodiče a nevodiče Elektrické pole Tělesa v elektrickém poli Elektrický výboj, blesk a ochrana před ním	
<b>Plyny</b>			
	... zjistí, zda na těleso působí magnetická síla; ... ověří existenci magnetického pole; ... dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích; ... určí druh pólu podle magnetické střelky; ... pokusem ověří průběh indukčních čar daného magnetu a umí je graficky znázornit; ... umí zmagnetizovat daný předmět objasní funkci a užití kompasu;	Magnety a jejich vlastnosti Působení magnetu na tělesa z různých látek Magnetická indukce a magnetování Magnetické pole a magnetické indukční čáry Magnetické pole Země, kompas	Z – magnetické pole Země, postavení Země ve vesmíru, určování zeměpisných stran <b>1.1.1.</b> - práce s buzolou, orientace na mapě
<b>Světelné jevy</b>			
	... sestaví jednoduchý elektrický obvod; ... pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud; ... stanoví nezbytné podmínky průchodu elektrického proudu obvodem	Elektrický proud a elektrické napětí Zdroje elektrického napětí Účinky elektrického proudu Elektrické spotřebiče Elektrický obvod, jeho schéma Jednoduchý elektrický obvod Složitější elektrické obvody	CH- zdroje napětí, elektrický proud v kapalinách a plynech- ionty  VkZ – bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem

	<p>správně připojuje zdroj k různým spotřebičům;  ... objasní účinky elektrického proudu /tepelné, světelné, pohybové /;  ... zná nebezpečí zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem;  ... umí bezpečně zacházet s elektrickými spotřebiči, dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními.</p>	<p>Elektrický proud v kapalinách a plynech  Bezpečnost při práci s elektřinou  Zkrat  Magnetické vlastnosti elektrického proudu  Magnetické pole cívky  Elektromagnet</p>	<p><i>Poznámka:  Laboratorní práce</i></p>
--	--	---	--

**8. ročník**

Nahrazeno k 1.9. 2009 – viz str. 563

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Práce a energie</b>			
<p>Žák...</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.</li> <li>Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</li> <li>Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.</li> </ul>	<p>... rozumí pojmu mechanická práce a výkon;            ...dokáže určit, kdy těleso z fyzikálního hlediska práci koná; s porozuměním řeší problémy a úlohy s využitím vztahů pro práci a výkon;            ...z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie;            ...je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností;            ...pochopí, že energie se neztrácí, jenom přeměňuje;</p>	<p>Práce            Výkon            Energie            Polohová energie            Pohybová energie            Přeměny energie            Zákon zachování energie            Perpetuum mobile            Účinnost            Páka jednozvrtná a dvojjzvrtná            Kladka a kolo na hřídeli            Nakloněná rovina a šroub</p>	<p><i>Poznámka:            Laboratorní práce</i></p>
<b>Tepelné jevy</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.</li> </ul>	<p>... vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty;            ...rozpozná formy tepelné výměny a umí uvést příklady z praxe;            ...dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa (bez změny skupenství);            ... využije získané poznatky</p>	<p>Vnitřní energie tělesa            Teplo            Změna vnitřní energie tělesa konáním práce            Vedení tepla            Šíření tepla prouděním a zářením            Tepelné motory</p>	<p>PŘ – anomálie vody a její význam pro život ve vodě, koloběh vody v přírodě            M- výpočet neznámé ze vzorce, jednotky a jejich převádění, kalorimetrická rovnice</p>



	<p>k praktickému měření;  ... rozliší jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace), objasní je z energetického hlediska;  ... určí skupenské teplo tání u některých látek;  ... vymezí faktory, na kterých závisí rychlost vypařování kapaliny;  ... zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje, pochopí význam kondenzace vody v přírodě;  ... objasní jev anomálie vody a jeho důsledky pro život v přírodě, chápe význam vody v přírodě vzhledem k jejím odlišnostem;</p>	<p>Skupenské přeměny  Tání a tuhnutí  Vypařování a kapalnění  Var  Sublimace a desublimace</p>	<p><b>5.3., 5.4.</b> – změny skupenství, voda, předpověď počasí, význam slunečních kolektorů, projekt Slunce do škol, využití alternativních zdrojů energie</p> <p><b>3.1., 5.4.</b>– globální oteplování, tepelná izolace – šetření energií</p> <p><i>Poznámka:  Laboratorní práce</i></p>
<b>Zvukové jevy</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.</li> <li>• Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.</li> </ul>	<p>...rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku;  ...zná podmínky šíření zvuku, ví, že k šíření zvuku je nezbytné látkové prostředí;  ...chápe odraz zvuku a dovede vysvětlit vznik ozvěny;  ...využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří;  ...odliší tón od hluku, využívá po-</p>	<p>Vlastnosti pružných těles  Kmitavý pohyb  Kmitání pružných těles  Vlnění  Vlnění příčné a podélné  Zvuk, zdroje zvuku</p> <p>Šíření zvuku</p> <p>Ultrazvuk, infrazvuk</p>	<p>PŘ – stavba ucha a jeho funkce, škodlivost zvuku pro lidské zdraví</p>

	<p>znatku, že výška tónu závisí na jeho kmitočtu;  ...rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí;  ...určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka.</p>	<p>Vnímání zvuku, hlasitost  Záznam a reprodukce zvuku</p>	<p><b>5.3.</b> – hluk, nadměrná hladina zvuku</p>
<b>Elektrický proud</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.</li> <li>Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.</li> </ul>	<p>...porozumí základním pojmům (atom a jeho stavba, molekula, iont )  stanoví podmínky vzniku el.proudu v obvodu;  ... změří proud ampérmetrem;  ...rozezná bezpečné a nebezpečné zdroje napětí;  ...změří napětí voltmetrem;  ...osvojí si zásady bezpečnosti při práci s el.přístroji doma i ve škole;  ...umí poskytnout základní první pomoc při zástavě srdce a dechu;  ...sestaví jednoduchý a rozvětvený el.obvod podle schématu;  ...s porozuměním používá Ohmův zákon při řešení úloh;  ...pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem průřezu vodiče a souvisí s materiálem, ze kte-</p>	<p>Elektrický náboj  Elektrický proud a jeho příčiny    Měření elektrického proudu    Zásady bezpečnosti při práci s elektrickým proudem.  První pomoc.    Ohmův zákon  Elektrický odpor  Závislost odporu na teplotě  Zapojování rezistorů  Reostat, potenciometr  Vnitřní odpor zdroje    Zapojování zdrojů elektrického</p>	<p>CH – částicové složení látek, galvanický článek    M- fyzikální výpočty    VkZ – bezpečné zacházení s el. spotřebiči, první pomoc při úrazu el.proudem    <i>Poznámka:  Laboratorní práce</i></p>

	<p>rého je vodič vyroben;  ...volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí;  ...odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné el. napětí, výsledný el.proud a výsledný odpor spotřebičů;  ...využije získané poznatky k praktickému měření;</p>	<p>proudu  Výkon elektrického proudu  Elektrická energie  Jak pracují elektrické spotřebiče  Výroba elektrické energie</p>	
--	---	--	--

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Elektrodynamika (elektromagnetické jevy)</b>			
<p>Žák...</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.</li> <li>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.</li> </ul>	<p>...rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu;  ...ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cílce  objasní vznik střídavého proudu;  ...určí periodu a kmitočet střídavého proudu;  ...popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie;  ...dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie;  ...zná rozdíl mezi generátorem a elektromotorem, uvede příklady z praxe;  ...popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě el.energie v elektrárnách na životní prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>působení magnetického pole na vodič protékaný proudem a pohybující se nabitou částicí</li> <li>vzájemné působení vodičů, kterými protéká proud</li> <li>magnetická indukce</li> <li>magnetický indukční tok a hustota magnetických indukčních čar</li> <li>elektromagnetická indukce</li> <li>vlastnosti střídavého proudu</li> <li>generátory elektrického proudu</li> <li>transformátory a přenos el. energie</li> <li>vznik a vlastnosti třífázové proudové soustavy</li> <li>tlumené elektrické kmity</li> <li>proměnné elektromagnetické pole a elektromagnetické vlny</li> <li>elektrické motory</li> <li>zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči a postup při úrazu elektrickým proudem</li> </ul>	<p>M – grafické znázornění závislosti mezi veličinami, určování hodnot z grafu</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – elektrická energie, výroba el.energie a její vliv na životní prostředí, alternativní zdroje energie, šetření elektrickou energií</p> <p><i>Poznámka: exkurze</i></p>
<b>Vedení elektrického proudu v polovodičích</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.</li> </ul>	<p>... objasní vedení elektrického proudu v polovodičích;  ... zná princip polovodičových součástek;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>elektrony a díry,</li> <li>vliv příměsí v polovodičích,</li> <li>PN přechod</li> <li>diody a světlo,</li> <li>spínání tranzistorem,</li> </ul>	<p>CH - stavba atomu, periodická soustava prvků</p> <p><i>Poznámka:</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- tranzistor jako zesilovač,</li> <li>- integrované obvody,</li> <li>- využití polovodičových součástek,</li> <li>- jak pracuje rádio a televize.</li> </ul>	<i>Laboratorní práce</i>
<b>Atomy a záření</b>			
	<p>... objasní pojem proton, neutron, protonové číslo;</p> <p>... vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- historie objevu atomu a jeho struktury</li> <li>- Bohrov model atomu</li> <li>- záření z elektronového obalu</li> <li>- jádro atomu</li> <li>- jaderné síly</li> <li>- radioaktivita</li> <li>- využití radioaktivity</li> <li>- bezpečnost při práci s radioaktivními materiály</li> </ul>	<p>CH – stavba atomu, periodická soustava prvků, izotopy prvků</p> <p>PŘ – využití radioaktivních prvků ve zdravotnictví a zemědělství</p>
<b>Jaderná energie</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.</li> </ul>	<p>...objasní pojem řetězová reakce a její využití v jaderném reaktoru;</p> <p>...vysvětlí princip výroby el.energie v jaderné elektrárně, vliv na životní prostředí;</p> <p>...porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně;</p> <p>...uvědomuje si možnosti negativního dopadu používání jaderné energie;</p> <p>...zná základní zásady ochrany člověka za mimořádných událostí;</p> <p>...dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- jaderné reakce</li> <li>- řetězová reakce</li> <li>- jaderný reaktor</li> <li>- jaderná elektrárna</li> <li>- termojaderné reakce</li> </ul>	<p><b>5.3., 5.4.</b> – jaderná energie, výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – různé druhy energie, způsoby získávání energie, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti</p>

	organismus;		
<b>Vesmír</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Objasní ( kvalitativně ) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.</li> <li>• Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.</li> </ul>	<p>...popíše sluneční soustavu;  ...má představu o pohybu vesmírných těles na základě poznatků o gravitačních silách;  ...pochopí, že Slunce je podmínkou veškerého života na naší planetě  popíše hlavní součásti sluneční soustavy (planety, měsíce, planety, komety);  ...má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci;  ...objasní střídání dne a noci, ročních období, měsíčních fází;  ...vyhledá samostatně na obloze nejznámější objekty a souhvězdí;  ...je schopen charakterizovat hvězdu, planetu, galaxii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Slunce</li> <li>- kamenné planety</li> <li>- plynné planety</li> <li>- malá tělesa a Pluto</li> <li>- Keplerovy zákony</li> <li>- vznik a vývoj hvězd</li> <li>- zánik hvězd</li> <li>- galaxie</li> <li>- sluneční a hvězdný čas</li> <li>- souhvězdí</li> </ul>	<p>Z – postavení Země ve vesmíru, Měsíc a jeho vliv na život na Zemi / slapové jevy /</p> <p>Z – planeta Země jako součást vesmíru</p> <p><i>Poznámka:</i>  <i>Exkurze</i></p>
<b>Kam směřuje fyzika?</b>			
	<p>... orientuje se v základních etapách vývoje fyziky jako vědy, dokáže nastínit základní historické fyzikální objevy mající vliv na vývoj společnosti;  ... zamýšlí se nad budoucími možnostmi fyziky jako vědy</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj fyziky v 19. a 20. století</li> <li>- perspektivy fyziky</li> </ul>	

## ch) Chemie

### charakteristika vzdělávacího oboru a osnova

#### Oborová návaznost

Vzdělávací obor Chemie patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a svým způsobem výuku této vzdělávací oblasti završuje.

Vzdělávací obor *Chemie* je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ten navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

#### Obsah

Vzdělávací obor *Chemie* zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V tomto předmětu dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Chemie také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

*Chemie* vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Vzdělávací obor chemie má žákům poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti, aby si uvědomovali významné uplatnění chemie v budoucnosti, aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

#### Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka *Chemie* je cílevědomě řízena tak, aby žáci postupně získávali základní poznatky z různých oborů chemie:

- osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím;
- poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi (zejména s běžně prodávanými hořlavinami, žíravinami, zdraví škodlivými a jedovatými látkami) a uměli poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami;
- byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka)

Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a

měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Chceme, aby byly rozvíjeny důležité kompetence,

- které nasměrují žáka k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi;
- které povedou k takovému způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby;
- které ho naučí posuzovat důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů;
- které ho naučí šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- které ho dovedou k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- které ho naučí uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- které ho přivedou k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

### **Mezioborové vazby**

Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou v mnohém prolíná s fyzikou, přírodopisem, ale i zeměpisem a v souladu se školním vzdělávacím programem i s výchovou ke zdraví. Chemie se úzce dotýká vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, ale i Matematiky a jejich aplikací.

### **Organizace výuky**

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	6.	7.	8.	9.	Celková dotace na 2. stupni
Hodinová dotace	0	0	2	1	3

#### 2) Dělení na skupiny

Při výuce se počítá s tím, že třída nebude dělena na skupiny. S ohledem na bezpečnost žáků a také množství vhodných pomůcek bude třída dělena na skupiny při laboratorních pracích při počtu nad 18 žák.

#### 3) Formy výuky

Při výuce bude především využívána odborná učebna

#### 4) Exkurze

Závazná je jedna exkurze v každém ročníku. Místo exkurze a její zaměření je věcí vyučujícího.

#### 5) Laboratorní práce

Součástí výuky budou v každém ročníku laboratorní práce, a to v počtu 3 až 4 v ročníku



## 6) Projekt

V 8. roč. bude realizován projekt, při němž žáci musí komunikovat s různými lidmi a různými prostředky (ústně, písemně, telefonem, e-mailem, ...);

V 9. roč. se uskuteční projekt vyššího typu (např. ročníkem).

## 7) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Referát.

Dobrovolně v chemické olympiádě.

### **Metody práce, pracovní postupy**

Při zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí využijeme různých empirické metody poznávání:

- pozorování,
- měření,
- experiment,
- metod racionálního uvažování,

Důležité jsou metody

- skupinové práce

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl.10.1. hodnoceni klasifikačními stupni (známkou).

Žádné kontrolní práce nejsou plánovány, ověřovací práce či testy nepřesáhnou 20 minut. Součástí hodnocení a klasifikace bude hodnocení laboratorních prací, referátů a podobně.

### **Doplňující nadoborové vazby**

#### **Kompetence**

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti chemie směřuje k utváření a rozvíjení především těchto klíčových kompetencí.

#### *Kompetence k učení*

- budeme klást důraz na čtení s porozuměním,
- povedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací,
- budeme zadávat zajímavé tvůrčí domácí úkoly,
- budeme podporovat tvořivou činnost – projekt, soutěže, olympiády
- povedeme žáky k sebehodnocení a k pochopení smyslu potřeby učit se,
- povedeme žáky k iniciativnímu přístupu k samostatné práci,
- povedeme žáky k realizaci vlastních nápadů,

#### *Kompetence k řešení problémů*

- budeme zadávat problémové úlohy, které předpokládají identifikování problému a nalezení vhodného řešení v návaznosti na praktický život,
- využijeme problémových úloh obsažených v dostupných testech a v zadáních olympiád
- oceníme více cest, způsobů řešení,
- zrealizujeme projekty, jejichž podstatou je řešení vzniklého aktuálního problému,

- vyřešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní a s chováním, nedodržení pravidel, komunikace s jinými lidmi,
- povedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů, k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, k vyjádření vlastního postoje, stanoviska a k řešení problémů (najít si vhodné informace, požádat o pomoc, řešit nedorozumění,...) ve škole i mimo školu,
- budeme učit asertivnímu chování,
- povedeme žáky k vyhledávání informací na internetu, jejich třídění a využití,
- naučíme žáky třídit informace,
- naučíme žáky uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí,

#### *Kompetence komunikativní*

- naučíme žáky vzájemně si naslouchat, vhodně reagovat,
- naučíme je vyjadřovat se ústně i písemně,
- vybudujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami,
- naučíme žáky diskutovat podle pravidel efektivní diskuse,
- povedeme žáky k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými,
- naučíme žáky projevit a obhájit vhodnou formou vlastní názor,
- podpoříme přátelské vztahy,
- budeme rozvíjet spolupráci s jinými školami,

#### *Kompetence sociální a personální*

- budeme budovat pozitivní školní a třídní klima,
- vytvoříme společně pravidla vzájemného soužití,
- zařadíme kooperativní činnosti do výuky – práci ve dvojicích i ve skupinách,
- naučíme žáky přijímat rozličné role ve skupině,
- povedeme žáky k reflektování své sociální a personální dovednosti,
- umožníme žákům objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti,
- využijeme příležitosti k multikulturní výchově, mimo jiné i bohatých zkušeností integrovaných zahraničních spolužáků,
- při konzultacích s rodiči se vyjádříme i k sociálním dovednostem žáků,
- využijeme skupinovou práci a vzájemnou pomoc žáků při učení,
- povedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel,
- pomůžeme žákům vytvořit představu o sobě samém (sebeúcta a sebeuspokojení).

#### *Kompetence občanské*

- povedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů;
- budeme je učit šetrnému využívání elektrické energie;
- zaměříme se na péči o životní prostředí;

#### *Kompetence pracovní*

- naučíme žáky ovládat různé nástroje a materiály a manipulovat s nimi
- povedeme žáky k zodpovědnému a sebekritickému postoji k volbě budoucího povolání.

<b>8. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby, Průřezová témata</i>
<b>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</b>			
<p>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.</p> <p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.</p>	<p>... pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) rozliší fyzikální a chemický děj</p> <p>... zná zásady bezpečné práce, posoudí rizikovost na základě symbolů nebezpečnosti R – vět a S – vět,</p> <p>...dovede poskytnout 1. pomoc, ...zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc;</p>	<p>- látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje;</p> <p>- bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech;</p>	<p>1.1.4., 1.1.3., 1.3.2. – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem</p>
<b>Směsi</b>			
<p>Rozlišuje směsi a chemické látky.</p> <p>Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi;</p>	<p>... umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí;</p> <p>... zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený;</p> <p>... zná příklady z praxe</p> <p>... zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace;</p> <p>... umí provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí;</p>	<p>- směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků,</p> <p>- oddělování složek směsí</p>	<p>5.3. – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek</p>

<p>Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.</p> <p>Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.</p>	<p>... umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění;</p> <p>... zná hygienické požadavky na pitnou vodu;</p> <p>... zná hlavní znečišťovatele pitné vody;</p> <p>... zná procentový obsah hlavních složek vzduchu;</p> <p>... umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny;</p> <p>... zná hlavní znečišťovatele vzduchu;</p> <p>... umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu;</p>	<p>- voda;</p> <p>- vzduch</p>	<p><b>5.2.</b> – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života</p> <p><b>6.1.1.</b> – kritický přístup k inf. z médií k probl. čistoty vody a vzduchu</p> <p><b>5.3.</b> – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva;</p> <p>dotace EU na projekty ochrany a čištění vody a ovzduší;</p> <p><b>5.2.</b>– význam trop. deštých pralesů a zeleně obecně</p> <p>význam korálů a planktonu;</p> <p><b>5.1</b>– osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu;</p>
<b>Částicové složení látek a chemické prvky</b>			
<p>Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.</p>	<p>... zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo;</p> <p>... zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu s PSP umí nakreslit schéma atomu;</p> <p>... umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu;</p>	<p>- atom, molekula, ionty</p>	

<p>Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.</p> <p>Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků;</p> <p>Rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.</p>	<p>... umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou;</p> <p>... zná české názvy a značky prvků : Br, Sn, K, N, F, P, He, Al, Mg, Cl, I, Si, O, Li, Mn, Cu, Pb, Pt, S, Na, Ag, C, Ca, H, Zn, Au, Fe, Rb, Cs, Fr, Be, Sr, Ba, Ra, Ti, V, Cr, Mo, W, U, Os, Co, Ni, Cd, Hg, B, Ga, In, Tl, Ge, As, Sb, Bi, Se, Te, Po, At, Ne, Ar, Kr, Xe, Rn</p> <p>... s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak; ... zná princip uspořádání prvků v PSP; ... umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP; ... umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP; ... zná znění a význam periodického zákona; ... zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy;</p> <p>... umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou; ... určí počet atomů ve vzorci; ... zná pojem elektronegativita; ... umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP; ... určí charakter chemické vazby podle elektronegativity;</p>	<p>- chemické prvky</p> <p>- periodická soustava prvků (PSP)</p> <p>- chemické sloučeniny</p> <p>- chemická vazba</p>	<p><b>1.2.2.</b> – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a živ. prostředí</p> <p><b>5.3.</b> – nebezpečí poškození živ. prostředí některými prvky a jejich sloučeninami (těžké kovy, baterie z mobilních tel., součástky PC</p> <p><b>5.3.</b>, Znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva.</p>
---	--	---	--

<b>Chemické reakce</b>			
<p>Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání;</p> <p>Přečte chemické rovnice a s užitím zákona o zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.</p>	<p>... zná význam symbolů v chemické rovnici;  ... umí zapsat slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí;  ... umí zapsat jednoduché rovnice (hoření C, S apod.)</p> <p>... dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici;  ... dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici;</p>	<p>- chemické reakce</p>	
<b>Anorganické sloučeniny</b>			
<p>Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.</p> <p>Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.</p>	<p>... umí vysvětlit pojem halogenid;  ... zná pravidla názvosloví halogenidů;  ... umí vytvořit vzorec z názvu a naopak;  ... zná význam a užití NaCl;</p> <p>.. umí vysvětlit pojem oxid  zná pravidla názvosloví oxidů  umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná význam a užití CO, CO<sub>2</sub>, SO<sub>2</sub>, SO<sub>3</sub>, NO, NO<sub>2</sub>, CaO;</p> <p>... zná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid;  ... podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid;  ... orientuje se na stupnici pH</p>	<p>- jednoduché anorganické sloučeniny  - halogenidy</p> <p>- oxidy</p> <p>kyselost a zásaditost roztoků,  pH</p>	<p><b>VkZ</b> –osobní zodpovědnost jedince za své zdraví (NaCl – hypertenze)  <b>5.3.</b> –solení silnic  <b>5.3., 5.4.</b> – informace a názory v médiích k problému solení vozovek, formulace vlastních názorů</p> <p><b>VkZ</b>– zodpovědnost jedince za své zdraví (revize plyn. spotřebičů v domácnosti,  význam hromadné dopravy – 5.3.  - oxidy ve výfukových plynech  <b>5.3.</b> – kamiony x železnice, projekty a dotace EU na snížení emisí  <b>5.3.</b> – znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva</p>



	<p>utralizace (obecně), ... ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů, ... zná příklady užití neutralizace v praxi</p> <p>... umí vysvětlit pojem sůl; ... zná pravidla názvosloví solí; ... umí vytvořit vzorec z názvu a naopak; ... zná vybrané metody přípravy solí;</p>	<p>neutralizace</p> <p>- soli</p>	<p>VkZ - poskytnutí první pomoci při poleptání, zabezpečení lékařské pomoci zraněnému <b>5.3.</b> – nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů</p> <p><b>5.4.</b> – osobní zodpovědnost při užívání chem. látek ( hnojiva apod. )</p>
<b>Organické sloučeniny</b>			
<p>Zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<p>... zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí ... zná vlastnosti benzínu</p> <p>... zná pojem uhlovodíky, čtyřřvaznost uhlíku ... rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený zná obecné vlastnosti uhlovodíků ... umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků C<sub>1</sub> -C<sub>10</sub> ... zná pojmy alkan, alken, alkin, aren ... umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce C<sub>1</sub> - C<sub>10</sub> ... umí sestavit model jednoduchých uhlovodíků</p>	<p>uhlí, ropa, zemní plyn</p> <p>uhlovodíky</p>	<p><b>5.4.</b> nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy <b>6.2.</b> – inf. o haváriích tankerů</p> <p><b>1.3.2.</b> – osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky</p>



<p>Rozliší vybrané deriváty uhlo- díků, uvede jejich zdroje, vlast- nosti a použití</p>	<p>... umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb ... zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, ethenu, ethynu, benzenu</p> <p>... umí obecně vymežit pojem deriváty uhlovodíku ... podle chemického vzorce rozpozná jednotlivé deriváty mezi jinými látkami ... posoudí pozitivní i negativní význam zástupců jednotlivých derivátů pro člověka a posoudí jejich vliv na životní prostředí</p> <p>... uvede základní zástupce halogenderivátů, dusíkatých a kyslíkatých derivátů ... charakterizuje alkohol jako návykovou látku a posoudí negativní vliv alkoholu na lidský organismus</p>	<p>deriváty uhlovodíků</p>	<p><b>1.3.2.</b> osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, barvy) <b>5.3., 5.4.</b> – zneč. živ. prostředí (a odpadních vod) org. rozp. a řed., zneč. živ. prostř. v chem. výro- bách poškození ozónové vrstvy poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva</p> <p><b>1.3.2.</b> – osobní zodpovědnost při práci s acetonem (karcin. látka) <b>5.4.</b> – nakládání se zbytky org. rozpouštědel</p>
	<p>... vymezí skupinu látek zvanou karboxylové kyseliny ... dokáže je podle chemického vzorce rozpoznat mezi jinými látkami ... zná vzorec, systematický a triviální název jednoduchých karboxylových kyselin ... umí popsat výskyt vybraných karboxylových kyselin v přírodě</p>	<p>karboxylové kyseliny</p>	<p><b>1.1.3.</b> – poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu <b>2.2., 2.4.</b> – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů <b>6.</b> – výsledky průzkumu KHS o užívání alkohol. nápoj nezletilými, vlastní anketa ve třídě</p>

	a jejich význam pro život člověka ... porovná vlastnosti organických a anorganických kyselin		<b>1.1.3.</b> – osobní zodpovědnost při nadměrné konzumaci potravin s obsahem konzervační látek a potravinářských přísad
<b>Chemie a společnost</b>			
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	... dokáže posoudit nebezpečnost, na základě výstražných symbolů rozliší třídy nebezpečnosti, ... stručně charakterizuje látky výbušné, oxidující, toxické, hořlavé, zdraví škodlivé, žíravé, dráždivé a látky nebezpečné pro životní prostředí, ... vysvětlí vznik ropy na Zemi ... rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ... vysvětlí, proč je nutné šetřit surovinovými zdroji	Klasifikace látek dle tříd nebezpečnosti  Ropa - doporučená forma projekt	<b>6</b> – osobní zodpovědnost při práci s látkami nebezpečnými  <b>5.2., 5.4.</b> – nebezpečí požárů  <b>5.3., 5.4.</b> – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy MV – inf. o haváriích tankerů
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka	... zná příklady použití solí anorganických kyselin z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec ... zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna zná princip tvrdnutí malty ... vyjmenuje názvy významných solí karboxylových kyselin, jejich výskyt, užití člověkem posoudí jejich pozitivní i negativní vlastnosti	výskyt solí anorganických kyselin v životě člověka  soli karboxylových kyselin	<b>6</b> – osobní zodpovědnost při užívání chemických látek v praxi (průmyslová hnojiva, čisticí prostředky apod.) <b>5.3., 5.4.</b> – nebezpečí nadměrného hnojení um. hnojivy (stav plodin, ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy apod.)  <b>1.1.3.</b> – osobní zodpovědnost při nadměrné konzumaci potravin s obsahem konzervační látek a potravinářských přísad

9. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
<b>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</b>			
<p>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.</p> <p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných látek se kterými pracovat nesmí</p> <p>Objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek.</p>	<p>... zná zásady bezpečné práce, posoudí rizikovost na základě symbolů nebezpečnosti R-vět a S-vět</p> <p>... dokáže posoudit nebezpečnost chemické látky na základě symbolů nebezpečnosti R-vět a S-vět</p> <p>... umí reagovat na případy úniku nebezpečných látek</p>	<p>Mimořádné události s únikem nebezpečných látek</p>	<p><b>1.1.5. – zodpovědnost za své zdraví a chování při haváriích s únikem nebezpečných látek</b></p> <p>5.3. – postup při ekologických katastrofách</p> <p>6.2. – informace o světových katastrofách</p>
<b>Směsi</b>			
<p>Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</p> <p>Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</p> <p>Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a v domácnosti, na-</p>	<p>... definuje veličinu molární hmotnost, její jednotky a vztah pro výpočet</p> <p>... určí s pomocí PSP molární hmotnost prvku nebo chemické sloučeniny</p> <p>... chápe pojem hmotnostní zlomek a řeší základní příklady na výpočet hmotnostního zlomku</p> <p>... chápe pojem látková kon-</p>	<p>Základní chemické výpočty</p>	

vrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace	centrace, zná vztah pro výpočet, její jednotku a řeší základní příklady výpočtu látkové koncentrace		
<b>Chemické reakce</b>			
Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	<p>... chápe pojem exotermní a endotermní děj, uvede příklady, včetně jejich praktického využití,</p> <p>... vymezí pojem látkové množství, zná jeho jednotku vymezí pojem molární teplo reakce</p> <p>... zná pojmy oxidace, redukce umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině</p> <p>... zná princip výroby surového železa a oceli</p> <p>... zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí</p> <p>... umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze NaCl zná princip galvanického článku</p> <p>... zná příklady užití elektrolýzy v praxi</p> <p>... zná příklady užití galv. článku v praxi</p> <p>... vymezí Beketovovu řadu</p>	<p>Exotermní a endotermní děj</p> <p>redoxní děje</p>	<p><b>5.4.</b> – význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí Fe</p>

<p>Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p> <p>Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<p>napětí kovů, porovnají vlastnosti ušlechtilých a neušlechtilých kovů, uvedou příklady praktického využití</p> <p>...umí zformulovat zákon zachování hmotnosti</p> <p>...chápe pojem katalyzátor a inhibitor, uvedou příklady a jejich využití</p> <p>... zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu a koncentrace na rychlost chemické reakce</p> <p>... zná příklady z praxe</p>	<p>zákon zachování hmotnosti</p> <p>faktory ovlivňujících průběh chemických reakcí</p>	
<b>Organické sloučeniny</b>			
<p>Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.</p>	<p>... umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a ... zná příklady z praxe</p> <p>... zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie</p> <p>... zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny</p> <p>... umí poskytnout první pomoc při popáleninách</p>	<p>výroba paliv a energie</p>	<p>5.4. – vlastní zodpovědnost za bezpečnost práce s topnými plyny a palivy</p> <p>5.4. – CO<sub>2</sub>, CH<sub>4</sub> jako skleníkové plyny, SO<sub>2</sub> jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů energie</p>

<p>Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování bílkovin, tuků, sacharidů.</p> <p>Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů.</p>	<p>... zná vliv produktů spalování na životní prostředí</p> <p>... zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí</p> <p>... zná rovnici a podmínky fotosyntézy</p> <p>... zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-)</p> <p>... zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů</p> <p>... umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam</p> <p>... zná podstatu diabetes</p> <p>... rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe</p> <p>... rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe</p> <p>... zná schéma rovnice vzniku tuků</p> <p>... zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu</p> <p>zná princip a význam ztužování tuků</p> <p>... zná princip zmýdelnění</p>	<p>přírodní sloučeniny</p> <p>sacharidy</p> <p>tuky</p>	<p>5.3. – nebezpečí zneužití přírodního bohatství zemí 3. světa</p> <p>5.3. – závislost světového hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teroristickými útoky</p> <p>5.4. – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy</p> <p>6.2. MV – informace o haváriích tankerů</p> <p>5.3., 5.4. – stav tropických deštných pralesů</p> <p>1.1.3. – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru</p>
---	--	---	---

	<p>... umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí</p> <p>... zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam</p> <p>... zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu</p> <p>... zná význam DNA, RNA</p> <p>... zná faktory poškozující bílkoviny</p> <p>... umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin</p> <p>... zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E</p> <p>... zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě</p> <p>... zná zásady zdravé výživy</p> <p>... umí zapsat obecné schéma neutralizace karboxylové kyseliny a obecné schéma esterifikace</p> <p>... rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny</p>	<p>aminokyseliny bílkoviny</p> <p>esterifikace</p>	<p>OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol</p> <p>5.3., 5.4. – znečištění odpadní vody saponáty</p> <p>5.4. – znečištění odpadních vod saponáty jako globální problém lidstva</p> <p>1.1.3. OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu</p> <p>MDV – informace o nových poznatcích a výzkumu dědičnosti</p>
<b>Chemie a společnost</b>			
Orientuje se v přípravě a vyu-	... zná významné chemické	chemie ve službách člověka	

<p>žívání různých látek v praxi a jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>závody v ČR  ... zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd.  ... zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, analgetika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny  ... zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich používání  ... zná schéma výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky  ... zná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení  zná názvy běžně užívaných hnojiv  ... zná běžně užívané stavební materiály a pojiva    ... umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí  ... zná rozdělení plastů podle vlastností  ... zná běžně užívané zkratky</p>	<p>plasty – doporučená forma projekt</p>	<p><b>1.3.1</b> – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání</p> <p><b>6.2.</b> – úspěšně a samostatně se zapojí do mediální komunikace</p> <p><b>1.1.3.</b> – uvědomuje si nebezpečnost při užívání návykových látek</p> <p><b>5.3.</b> – přehnojování půdy průmyslovými hnojivy</p> <p><b>5.3.</b> – plasty v odpadech, význam recyklace</p> <p>– plasty jako globální problém lidstva</p> <p><b>2.3.</b> – zákony a předpisy o odpadech, recyklaci plastů</p>
---	---	--	--



<p>Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p>	<p>plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití ... zná význam recyklace plastů</p> <p>... zná základní druhy hasicích přístrojů ... zná postup při evakuaci v případě vypuknutí požáru a chování v krizových situacích</p> <p>... dokáže definovat energii a její možné zdroje, získat informace o využití obnovitelných energetických zdrojů ... posoudit efektivitu jednotlivých obnovitelných zdrojů energie a jejich vliv na životní prostředí</p>	<p>chování při vypuknutí požáru</p> <p>alternativní zdroje energie ( slunce, voda, vzduch ) – doporučená forma projekt</p>	<p><b>5.4.</b> – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty</p> <p><b>1.3.1</b> – uvědomuje si nutnost vhodného chování v krizových situacích a nebezpečnost panické reakce</p>
--	--	--	---

## **i) Přírodopis**

### **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

#### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obor Přírodopis vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Volně navazuje na učivo 1. stupně, které je začleněno do vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, především do kapitoly Rozmanitost přírody, kde vedle učiva o tzv. neživé přírodě se objevují části věnované rostlinám, houbám i živočichům. Žáci 2. stupně mají na co navázat v oblastech týkajících se životních podmínek, rovnováhy v přírodě i pokud jde o ekologické zásady. Součástí oboru Člověk a jeho svět je i kapitola Člověk a jeho zdraví, v níž se žáci dozvěděli základní informace o lidském těle, o partnerství i základech sexuální výchovy, o zdraví a nebezpečí návykových látek atd.

#### **Obsah vzdělávacího oboru**

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Přírodopis poskytuje ucelený pohled na přírodu, na život a jeho různé formy projevu, na lidský organismus a na vzájemné vztahy organismů v přírodě. Objasňuje pojmy a souvislosti, které jsou základem dorozumívacích schopností každého člověka v oblasti přírody. Vede žáky k využití získaných poznatků a dovedností o každodenním životě, podněcuje je k aktivnímu poznávání přírody, její ochraně a úctě ke zdraví a životu. Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům, podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení i logického uvažování.

Vzdělávací obsah se z praktických i věcných důvodů člení do několika kapitol, a to na:

Obecnou biologii a genetiku;

biologii hub;

biologii rostlin;

biologii živočichů;

biologii člověka;

neživou přírodu;

základy ekologie,

samostatnou kapitolou pak je část zaměřená na praktické poznávání přírody Praktické poznávání přírody.

#### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Přírodopisné vzdělávání významně přispívá k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků, neboť zkoumá přírodní fakta a jejich souvislosti s využitím různých metod poznávání (proto i v naší práci budou převažovat pozorování, měření, experiment) i různé metody racionálního uvažování. Cílem našeho směřování je proto kladení otázek o průběhu a příčinách různých přírodních pochodů, jejich správné formulování a hledání adekvátních odpovědí. Jde nám o to, abychom rozvíjeli myšlení žáků, abychom je zapojovali do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k péči o vlastní zdraví žáků i zdraví ostatních lidí. Významně uplatníme zřetel k regionu. Za důležité považujeme věnování pozornosti informačním médiím, která napomáhají žákům zamýšlet se nad danými problémy, vyhodnocovat je a vyvozovat závěry. K dosažení všech těchto cílů budeme usilovat, aby si žáci vytvořili dovednosti pozorovat lupou i mikroskopem, využívali dostupné literatury, aby pracovali aktivně s přírodninami, všímali si podmínek jejich existence a respektovali je, aby hodnotili kriticky jednání své i jiných lidí ve vztazích k životnímu prostředí jako celku i k druhým lidem a naučili se odstraňovat negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný i duševní vývoj lidí.

### Mezioborové vazby

Vzdělávací obor Přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, kterými jsou Chemie, Fyzika, Zeměpis, učivo však prolíná i s oborem Výchova ke zdraví. O vlivu přírody na polidšťování člověka vypráví Dějepis, emotivní složku působení na žáky rozvíjejí vhodné ukázky z literární výchovy. V Přírodopise používané statistické metody a případné grafické zaznamenávání jevů se opírá o poznatky z oborů Matematika či Informatika atd.

### Organizace výuky

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem
Přírodopis	1,5	1,5	2	1	6

#### 2) Dělení na skupiny

Třída nebude při klasické výuce dělena na skupiny.

Na skupiny bude dělena při laboratorních pracích.

#### 3) Formy výuky

Výuka bude probíhat především v učebně biologie, v kmenových třídách, ale také v učebně IVT (informatiky), na školní zahradě, v reálném prostředí při vycházkách do přírody. Každoročně bude proveden minimálně jeden třídní projekt.

#### 4) Exkurze

Závazně budou zařazeny 2, z toho 1 v 6. nebo 7. ročníku, 1 pak 8. nebo 9. ročníku. Ročník, ani téma nejsou závazné.

Doporučená místa:

- ZOO Ostrava,
- arboretum Nový Dvůr u Opavy,
- Teplice nad Bečvou – aragonitové jeskyně,
- přehradní nádrž Šance

#### 5) Laboratorní práce

6. roč. -	3
7. roč. -	3
8. roč. -	3
9. roč. -	2

Počet laboratorních prací je závazný. Téma zvolí učitel na základě materiálních možností a v souladu s potřebami probíhaného učiva.

#### 6) Závazné žákovské práce, účast v soutěžích

Soutěže: Biologická olympiáda.

Referát: 1x 6. roč., 1x 7. roč.

Seminární práce: 1x 8. roč., nebo 1x 9 roč.

### Metody práce, pracovní postupy

Metody práce učitel využije podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Vedle frontální výuky bude zařazována práce skupinová (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)  
zařazovány budou přírodovědné vycházky s pozorováním  
nejméně jedenkrát ročně bude zařazen třídní projekt; součástí výuky budou ve vhodných případech besedy s odborníky.  
Samozřejmě se stanou pracovní činnosti založené na samostatné práci žáků – aktuality.

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace-Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. Čl. 10.1. hodnoceni klasifikačními stupni (známkou);

Žádné kontrolní práce nejsou plánovány, ověřovací práce či testy nepřesáhnou 20 minut.  
Součástí hodnocení a klasifikace bude hodnocení referátů, seminárních a projektových prací v 6.až 9. ročníku.

### **Doplňující nadoborové vazby**

V případně vhodných podmínkách a zájmu žáků bude otevřeno praktikum z přírodopisu.

### **Kompetence**

Vzdělávací obor Přírodopis bude významně přispívat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka, zaměříme se především na tyto:

#### *Kompetence k učení*

- žák vybírá a využívá pro učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení;
- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení i v praktickém životě;
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly v přírodopisu;
- žák samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti;
- žáci se zúčastňují biologické olympiády a jiných biologických soutěží.

#### *Kompetence k řešení problémů*

- žák vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k různým variantám řešení, pracuje systematicky a hledá konečné řešení problému, používá je také pro tvorbu referátů a projektů;
- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení;
- žák ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací;
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí.

#### *Kompetence komunikativní*

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v ústním i písemném projevu;
- žák naslouchá názory a vyjádření druhých lidí, je schopen jim porozumět, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje;
- žák rozumí různým typům informací, dovede je utřídit a využít v praktickém životě;
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolím;

- žák využívá získané komunikativní dovednosti při jednání a spolupráci s ostatními lidmi.

#### *Kompetence sociální a personální*

- žák účinně spolupracuje ve skupině, přijímá různé role ve skupině a pozitivně tím ovlivňuje kvalitu společné práce;
- žák přispívá k diskusi, respektuje názory druhých a čerpá z nich poučení;
- žák respektuje a oceňuje práci druhých lidí.

#### *Kompetence občanské*

- žák chápe souvislosti přírodních jevů, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti;
- žák dle svých možností poskytne první pomoc při ohrožení života nebo zdraví člověka;
- žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu ochrany zdraví a udržitelného rozvoje společnosti.

#### *Kompetence pracovní*

- žák bezpečně používá pomůcky, nástroje a vybavení při práci v hodinách přírodopisu (práce s lupou, mikroskopem atd.) i v každodenním životě;
- žák dodržuje vymezená pravidla, je schopen se adaptovat na změněné pracovní podmínky
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro efektivní práci;

### **Realizace průřezových témat**

#### *Osobnostní a sociální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Vede k porozumění evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace			
Umí pozorovat přírodniny, dovede pracovat s lupou, mikroskopem			
Chápe ekosystém jako přírodní společenstvo v závislosti na neživé přírodě			
Podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny			
Přispívá k rozvoji schopnosti poznávání			
Přispívá k nutnosti dodržovat základní hygienické návyky			
Rozvíjí emocionální vztahy			

#### *Výchova demokratického občana*

8. ročník
Vede žáky k toleranci, k odlišnostem (vývoj člověka)

#### *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Vede k porozumění evropské a globální dimenze v základech ekologie			
Podílí se na ochraně přírody, zná chráněná území regionu, vysvětlí zásadní důvody, proč chráníme přírodu			
Chápe ekosystém jako celek			
Zná problémy, které přináší populační růst			

#### *Multikulturní výchova*

8. ročník
Poznává a respektuje zvláštnosti různých etnik a cizinců žijících v ČR

Vede k uplatňování práva všech lidí žít společně, spolupracovat a udržovat tolerantní vztahy
Seznamuje žáky s postavením národnostních menšin
Vede k angažovanosti při potírání intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

#### *Environmentální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Chápe vzájemné vztahy člověka a životního prostředí			
Podílí se aktivně na ochraně přírody			
Přispívá k utváření zdravého životního stylu a estetickému vnímání krás našeho okolí			
Poznává ekosystémy, kulturní krajinu			
Uvědomuje si příznivé a nepříznivé vlivy a dopady lidské činnosti			
Chrání a šetří přírodní zdroje (voda, ovzduší, půda)			
Uvědomuje si svou odpovědnost za jednání v prostředí i vůči ostatním lidem			
Poznává různé ekosystémy v okolí školy, bydliště			

#### *Mediální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Chápe média jako zdroje informací ve vyučování, při zábavě, ve volném čase			
Učí se vést dialog			
Rozvíjí psaný projev a orientuje se v textu			
Učí se porovnávat a vyhodnocovat mediální sdělení a realitu			

6. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
<b>Obecná biologie a genetika</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.</li>   <li>▪ Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií, objasní funkci základních orgánů.</li>   <li>▪ Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.</li> </ul>	<p>... objasní vznik Země a života na Zemi, rozliší projevy a základní podmínky života;</p> <p>... uvede příklady rozmanitostí přírody, pochopí nezbytnost jednotlivých, vztahů v potravním řetězci;</p> <p>... pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát;</p> <p>... popíše buňku a vysvětlí funkci jejích organel, vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou, vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady těchto organismů;</p> <p>... dokáže roztřídit organismy do říší;</p> <p>... pochopí rozdíl mezi virem a bakterií; uvede jejich význam, v praktickém životě</p>	<p>- vznik Země</p> <p>- vztahy mezi organismy</p> <p>- buňka</p> <p>- třídění organismů</p> <p>- viry, bakterie</p>	<p>Z – planeta Země</p> <p><b>5.2., 5.4.</b> - rozmanitosti přírody, probudit citový vztah - potravní řetězce</p> <p><b>2.1., 3.1., 4.5. , 5.4.,</b> VkZ – pandemie nemoci, očkování, problémy 3. světa</p>

	... zná význam řas a vybrané zástupce;	- řasy	<b>5.3.</b> – neléčit virová onemocnění antibiotiky
<b>Biologie hub</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.</li> <li>▪ Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích.</li> </ul>	<p>... umí popsat jednotlivé části hub, zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozliší parazitismus a symbiózu, pozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, chápe úlohu hub jako rozkladačů;</p> <p>... objasní funkci organismů v lišejníku, uvede význam lišejníků, umí porovnat přírodniny lupou, vysvětlí význam čistoty vzduchu pro život;</p>	<p>houby</p> <p>lišejníky</p>	<p><b>5.3.</b> – revoluční objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům</p> <p><b>5.1., 5.2.</b> – symbióza, lišejníky jako indikátory čistoty ovzduší</p>
<b>Biologie živočichů</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</li> <li>▪ Zhodnotí význam živočichů</li> </ul>	<p>... popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů;</p> <p>... uvede významné zástupce prvoků;</p> <p>... uvede významné zástupce žahavců;</p> <p>... vysvětlí nebezpečí tasemnice</p>	<p>bezobratlí</p> <p>prvoci</p> <p>žahavci</p> <p>ploštěnci, hlísti</p>	<p><b>1.1.2., 1.1.4.,</b> – základní hygienic-</p>



<p>v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy.</p> <p>▪ Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi.</p>	<p>a škrkavky a navrhne preventivní opatření proti nim; ...rozliší vnitřní a vnější parazity;</p> <p>... podle charakteristických znaků rozliší plže, mlže a hlavonožce, pochopí vývojové zdokonalení stavby těla, rozliší vodní a suchozemské druhy, pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie), zná jejich význam a postavení v přírodě;</p> <p>... vysvětlí význam žížaly v přírodě;</p> <p>... rozliší jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků, uvede nejznámější zástupce tříd pavoukoců a koryšů;</p> <p>... dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu, rozliší proměnu dokonalou a nedokonalou, orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce, zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu;</p>	<p>měkkýši</p> <p>kroužkovci</p> <p>členovci, pavoukovci, koryši</p> <p>hmyz</p>	<p>ké návyky</p> <p>PŘ – 8. r. roztoči a onemocnění nervové soustavy</p> <p><b>5.3.-Ch-insekticidy</b> <b>5.1., 5.2., 5.3.</b> – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu - důsledky</p>
---	--	--	---

	<p>... pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska;</p> <p>... rozliší rozdíl mezi ekosystémem a společenstvem</p> <p>... uvede příklady pozitivních i negativních vlivů člověka na životní prostředí, objasní základní strukturu ochrany přírody v ČR</p> <p>aktivně chrání volně žijící druhy.</p>	<p>ostnokožci</p> <p>základy ekologie</p> <p>ochrana přírody</p>	
--	--	--	--

<b>7. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Obecná biologie a genetika</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek.</li> </ul>	<p>... vysvětlí význam a zásady třídění organismů, zná jednotlivé taxonomické jednotky;</p>	- třídění organismů	<b>1.1.1.</b>
<b>Biologie živočichů</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Vysvětlí podstatu potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.</li> <li>▪ Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.</li> </ul>	<p>... porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování;</p> <p>... vysvětlí přizpůsobení živočichů vodnímu prostředí, pozná vybrané zástupce, kruhoústých, paryb a ryb, rozumí postavení ryb v potravním řetězci, zná příčiny znečištění vody a také, opatření k jejich odstranění;</p> <p>... pozná vybrané zástupce obojživelníků, vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu i suchozemskému prostředí, vysvětlí proč jsou obojživelníci ohroženi znečištěním vodního prostředí;</p>	<p>- strunatci, obratlovci</p> <p>- kruhoústí, paryby, ryby</p> <p>- obojživelníci</p>	<p>Z-rozšíření organismů, migrace</p> <p><b>2.2., 5.3.</b> -mezinárodní smlouvy o rybolovu</p> <p>D-rybnikářství v ČR</p> <p><b>5.3.</b>-zamořené vodní plochy, ekologické havárie</p> <p>Ch - voda a její vlastnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí.</li> </ul>	<p>... pozná vybrané zástupce plazů objasní význam plazů, v potravním řetězci;</p> <p>... chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu, pozná vybrané zástupce a dokáže je podle charakteristických znaků přiřadit do nejznámějších řádů, zná zástupce těžných a přezimujících ptáků;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- plazi</li> <li>- ptáci</li> </ul>	<p><b>5.4.</b>, ČaSP -ptačí krmítka</p> <p>Z-tah ptáků (cesty ptáků)</p>
<b>Biologie rostlin</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Odvodí na základě porovnávání uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.</li> <li>▪ Vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin.</li> </ul>	<p>... vysvětlí vývoj rostlin;</p> <p>... dokáže podle charakteristických znaků rozlišit nižší a vyšší rostliny;</p> <p>... zná příklady výtrusných rostlin, rozliší vybrané zástupce na mechorosty a kaprad'orosty, vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě;</p> <p>... vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stoněk, list, květ, plod), pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin;</p> <p>... vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj rostlin</li> <li>- třídění rostlin</li> <li>- výtrusné rostliny</li> <li>- stavba rostlinného těla</li> <li>nahosemenné rostliny</li> </ul>	<p><b>5.1.</b>-rostliny-producenti, potravní řetězec</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.</li> <li>▪ Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.</li> </ul>	<p>a semennými rostlinami podle charakteristických znaků rozliší hlavní zástupce nahosemenných rostlin;</p> <p>... vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady, rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin, zná významné zástupce jednotlivých čeledí;</p> <p>... rozliší význam a typické zástupce rostlinných společenstev aktivně se podílí na ochraně přírody ve svém okolí;</p>	<p>krytosemenné rostliny</p> <p>... ekosystémy společenstva lesa, vod, luk a polí</p>	<p><b>5.3., 5.4.-</b>hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje</p> <p><b>5.3.-</b>léčivé rostliny, bio-produkty</p> <p><b>5.1.-</b>význam lesa, ochrana lesů</p>
--	---	---	--

<b>8. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Biologie živočichů</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.</li> </ul>	<p>... popíše vnější a vnitřní stavbu těla savců za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, podle charakteristických znaků, rozliší základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce;</p> <p>... vysvětlí přizpůsobení savců prostředí, ve kterém žijí, objasní význam těchto živočichů v přírodě a jejich postavení v ekosystému, pozná vybrané zástupce;</p>	- savci	<p><b>2.2.; 5.3.</b>-ohrožené druhy, nezákonný lov</p> <p><b>5.3., 5.4.</b>-chov domácích savců</p>
<b>Biologie člověka</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.</li> </ul>	<p>... zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu;</p> <p>... vysvětlí vývoj a původ člověka, rozliší lidské rasy a jejich charakteristické znaky;</p> <p>... vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus, zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla;</p>	<p>- vývoj člověka</p> <p>- tkáň, orgány</p>	<p><b>4.3., 4.5.</b>-rasy, národnostní menšiny</p> <p><b>4.2., 4.5.</b> -tolerance k odlišnostem</p> <p>D-vývoj člověka</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.</li>   <li>▪ Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence.</li>   <li>▪ Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla.</li> </ul>	<p>... uvede význam soustav tvořících oporu a tvar těla a umožňujících pohyb, pojmenuje základní kosti a svaly;</p> <p>... zná složení krve a funkce jednotlivých složek krve;</p> <p>... zná stavbu srdce a druhy cév, vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy, zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci;</p> <p>... pojmenuje a popíše části dýchací soustavy, vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži, zná příčiny nemocí dýchací soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci;</p> <p>... vyjmenuje a popíše části trávicí soustavy a objasní funkci jednotlivých orgánů, zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci, dokáže vysvětlit, jak tělo získává živiny a další látky potřebné pro život;</p> <p>... zná stavbu a funkci vylučovací soustavy, zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich pre-</p>	<p>- soustava opěrná a pohybová</p> <p>- tělní tekutiny</p> <p>- oběhová soustava</p> <p>- dýchací soustava</p> <p>- trávicí soustava</p> <p>- vylučovací soustava</p>	<p>TV, VkJ-význam posilování, udržování kondice</p> <p>CH-aerobní procesy, oxidace</p> <p><b>5.3.</b>-znečištěné ovzduší, exhalace; CH-oxidy, spalování;  <b>6.1.5.</b> -využití médií, stav ovzduší, varování –špatné rozptylové podmínky;</p> <p><b>2.1., 3.1., 5.3., 1.3.1, 1.3.2</b> - hladomor, problémy zemí 3. světa, přístup k pitné vodě  Ch-cukry, tuky, bílkoviny</p> <p><b>5.4.</b>-pitný režim, ochrana vodních</p>
--	---	---	---

	<p>venci a zásady první pomoci;</p> <p>... zná význam a stavbu kůže, zná příčiny onemocnění kožní soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci;</p> <p>... popíše stavbu nervové soustavy, objasní činnost nervové soustavy, zná stavbu mozku a význam jednotlivých částí, zná příčiny onemocnění nervové soustavy, jejich prevenci a zásady první pomoci;</p> <p>... zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí, zná příčiny nemocí smyslových orgánů, jejich prevenci a zásady první pomoci;</p> <p>... vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a objasní jejich vliv na řízení lidského organismu;</p> <p>... popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy, vysvětlí způsob oplození, zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob a jejich prevenci;</p>	<p>- kůže</p> <p>- nervová soustava</p> <p>- smyslové orgány</p> <p>- žlázy s vnitřní sekrecí</p> <p>pohlavní soustava</p>	<p>zdrojů-udržitelný rozvoj</p> <p><b>6.1.5.</b> -využití médií-varování před sníženou ozónovou vrstvou</p> <p>VkZ, -sexualita, pohlavně přenosné choroby; <b>5.3.</b>, VkZ-pandemie AIDS;</p>
--	---	--	--



<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří.</li>   <li>▪ Uvede konkrétní příklady zdravého životního stylu.</li> </ul>	<p>... popíše jednotlivé etapy života jedince;</p> <p>... vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismů;</p> <p>objasní vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka, zná návykové látky a jejich nebezpečí</p>	<p>- vývoj jedince</p> <p>genetika</p> <p>člověk a zdraví</p>	<p><b>1.1.4., 1.1.2., 1.1.3., 1.3.1., 1.3.2.,</b>  ZdrV - nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus</p>
--	---	---	---

<b>9. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Neživá příroda</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.</li> <li>▪ Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.</li> <li>▪ Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů.</li> <li>▪ Rozlišuje hlavní půdní typy a druhy.</li> <li>▪ Rozlišuje jednotlivá geologic-</li> </ul>	<p>... vysvětlí teorii vzniku Země, objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života;</p> <p>... rozliší krystalické a amorfní nerosty, orientuje se ve stupnici tvrdosti nerostů podle charakteristických vlastností pozná vybrané nerosty, zná význam důležitých nerostů;</p> <p>... rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku, zná význam a použití důležitých hornin;</p> <p>... rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů, objasní druhy zvětrávání, popíše vlivy erozí v okolním prostředí;</p> <p>... porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy, rozliší hlavní půdní typy a půdní druhy;</p> <p>... popíše teorie o vzniku a vývoji</p>	<p>- vznik a stavba Země</p> <p>- nerosty</p> <p>- horniny</p> <p>- vnitřní a vnější geologické děje</p> <p>- pedologie</p> <p>- vznik a vývoj života na Zemi</p>	<p>Z – planeta Země, stavba</p> <p>F,CH-terminologie, rozpustnost</p> <p>CH-chem. vzorce, značky prvků</p> <p>Z-vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě</p> <p><b>6.1.5.</b> - přírodní katastrofy, zemětřesení</p> <p>CH-působení vody na vápencích</p>

<p>ká období.</p> <p>▪ Uvede na základě porovnání význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.</p>	<p>života na Zemi, rozliší jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů;</p> <p>... orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, společenstvo, populace, potravní řetězec, biom), rozliší živé a neživé složky životního prostředí uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce, vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy</p> <p>... uvede příklady pozitivních i negativních vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů, chápe principy trvale udržitelného rozvoje, rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, orientuje se v globálních problémech biosféry;</p>	<p>- základy ekologie</p> <p>- člověk a životní prostředí</p>	<p><b>5.4.</b>-aktivní přístup k ochraně ŽP</p> <p><b>5.3., 5.4.</b>, CH-principy udržitelného rozvoje <b>3.3., 2.3., 5.4.</b> -spolupráce v otázkách ŽP a udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO</p>
<b>Genetika</b>			
	<p>... vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnos-</p>	<p>- genetika</p>	<p><b>5.3., 5.4.</b>-geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad, úpravy genomu</p>

	ti, uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů, orientuje se v pojmech: gen, křížení, genové inženýrství, popíše teorie o vzniku a vývoji života na Zemi		Ch-nukleové kyseliny
--	---	--	----------------------



## **j) Zeměpis** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zeměpis vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a navazuje na některé části učiva na 1. stupni základní školy, především oboru Člověk a jeho svět a jeho kapitol Město, kde žijeme, či některých pasáží kapitoly Lidé kolem nás nebo Rozmanitost přírody.

### **Obsah vzdělávacího oboru**

Vzdělávací obor Zeměpis rozvíjí orientaci v geografickém prostředí. Objasňuje základní geografické pojmy a podporuje rozvíjení dovedností pracovat s atlasy, plány, mapami a dalšími geografickými podklady a zdroji informací. Vede žáky k rozvoji trvalého zájmu o poznávání své obce, České republiky a různých zemí a regionů světa. Rozvíjí smysl pro respektování hodnot přírody a lidských výtvorů. Podporuje aktivní přístup a odpovědný postoj při rozvoji a ochraně životního prostředí.

Učební plán je z obsahových i formálních důvodů členěn na tyto kapitoly:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie;

Přírodní obraz Země;

Regiony světa;

Společenské a hospodářské prostředí;

Životní prostředí;

Česká republika;

a na jednoznačně praktickou část Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Naším cílem je zajistit, aby zeměpisné vzdělávání významně přispívalo k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Chceme se zaměřit zejména na to:

- aby si žáci osvojili základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích hlavních složkách a aby si uvědomovali význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti;
- aby si vytvořili představy o jedinečnostech některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře, ale také představy o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech;
- aby se naučili orientovat v zeměpise světadílů, ve zvláštностech života jejich obyvatelstva, aby získali informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu;
- aby získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech a v souvislosti s tím, aby si uvědomovali postavení naší země v Evropě a ve světě, možnosti její prosperity a uplatnění v rozvojových procesech v přítomnosti a v blízké budoucnosti;
- aby si žáci osvojili dovednosti samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, statistikami, aby spojovali poznatky z výuky s dalšími informacemi, získanými ve sdělovacích prostředcích;
- aby se naučili posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku;
- aby si vytvořili smysl pro vnímání krás přírodních objektů i lidských výtvorů atd.

### Mezioborové vazby

Vzdělávací obor Zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemie – znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...

fyzika – sluneční soustava, vesmír...

přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, chráněné krajinné oblasti, národní parky

Mezioborové vazby jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

Matematika – měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy...

ICT – zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

Dějepis – kultura národů, historie států...

Český jazyk a literatura - cestopisy...

Cizí jazyk - prostředek dorozumění, reálie...

### Organizace výuky

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem
Zeměpis	2	1,5	1,5	1,5	6,5

#### 2) Dělení na skupiny

Dělení na skupiny se nepředpokládá

#### 3) Formy výuky

Výuka bude probíhat v kmenových třídách, v učebně informatiky a v učebně biologie, která je technikou vybavena jako víceúčelová. Od 6. roč. bude do výuky každoročně zařazen jeden třídní projekt.

#### 4) Exkurze

Do výuky budou zařazeny v 6. až 9. roč. dvě exkurze, z nichž nejméně jedna se musí uskutečnit nejpozději v 7. ročníku.

Obsah exkurzí není nařízen. Exkurze je možné slučovat s exkurzemi jiných vzdělávacích oborů, je-li to z hlediska obsahu vzdělávacího oboru vhodné.

#### 5) Laboratorní práce

Nekonají se.

#### 6) Závazné žákovské práce, účast v soutěžích

Žák zpracuje v každém ročníku nejméně jeden referát, referát může být nahrazen v 8. či 9. roč. seminární prací.

Téma není předepsáno.

Doporučené soutěže pro žáky: Zeměpisná olympiáda, Eurorebus.

### Metody práce, pracovní postupy

Budou voleny podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

Skupinová práce (s využitím map atlasů, pracovních listů a sešitů, odborné literatury, časopisů, internetu);

frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem;

zeměpisné vycházky;  
třídní projekty, jejich realizace a prezentace;  
besedy s odborníky;  
aktuality, referáty, seminární práce;

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace-Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. Čl. 10.1. hodnoceni klasifikačními stupni (známkou);

Žádné kontrolní práce nejsou plánovány, ověřovací práce či testy nepřesáhnou 20 minut. Součástí hodnocení a klasifikace bude hodnocení referátů, seminárních a projektových prací v 6.až 9. ročníku.

### **Kompetence**

Vzdělávací obor Zeměpis bude významně přispívat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka, zaměříme se především na tyto kompetence:

#### *Kompetence k učení*

- žák vybírá a využívá pro učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení;
- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení i v praktickém životě;
- žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly v zeměpisu a uvádí věci do souvislosti;
- žák samostatně pozoruje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti;
- žáci se zúčastňují zeměpisné olympiády a jiných zeměpisných soutěží;

#### *Kompetence k řešení problémů*

- žák vyhledá informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k různým variantám řešení, pracuje systematicky a hledá konečné řešení problému, používá je také pro tvorbu referátu a projektu;
- žák samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení;
- žák ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací;
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí;

#### *Kompetence komunikativní*

- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v ústním i písemném projevu;
- žák naslouchá názory a vyjádření druhých lidí, je schopen jim rozumět, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor, vhodně argumentuje;
- žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolím;
- žák rozumí různým typům informací, dovede je utřídit a využít v praktickém životě;
- žák využívá získané komunikativní dovednosti při jednání a spolupráci s ostatními lidmi.

#### *Kompetence sociální a personální*



- žák účinně spolupracuje ve skupině, přijímá různé role ve skupině a pozitivně tím ovlivňuje kvalitu společné práce;
- žák přispívá k diskusi, respektuje názory druhých a čerpá z nich poučení;
- žák respektuje a oceňuje práci druhých lidí.

#### *Kompetence občanské*

- žák chápe souvislosti přírodních jevů, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti;
- žák dle svých možností poskytne první pomoc při ohrožení života nebo zdraví člověka;
- žák chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy;
- žák respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí;

#### *Kompetence pracovní*

- žák bezpečně používá pomůcky, materiály a vybavení při práci v hodinách zeměpisu, dodržuje daná pravidla a plní povinnosti a úkoly;
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v této vzdělávací oblasti pro efektivní práci;
- žák je schopen se adaptovat na změněné pracovní podmínky.

### **Realizace průřezových téma**

#### *Osobnostní a sociální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Utváří si vlastní názor na tvar, pohyby Země			
Rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci, formuje studijní dovednosti, cvičí soustředění			
Učí se řešit problémy v týmu			
Rozvíjí kritické myšlení			
Přispívá k rozvoji schopnosti poznávání			
Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů			

#### *Výchova demokratického občana*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Pomáhá utvářet demokratickou atmosféru a demokratické vztahy ve škole			
Chápe demokracii jako protiváhu diktatury a anarchie			
Umí vysvětlit pojmy demokracie, totalita			
Umí charakterizovat region			

#### *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Chápe důsledky pohybů Země pro život lidí na světě, časová pásma			
Zná využití oceánů			
Posoudí význam mezinárodní politické vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polár-			

ních oblastí
Získává poznatky o cestování
Poznává život v evropském i mezinárodním prostoru, postavení ČR
Seznamuje se s vlivy globálních problémů

#### *Multikulturní výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osvojuje si tradice různých kultur			
Učí se chápat vztahy mezi lidmi			
Vede k toleranci, k respektování různých etnik a národnostních menšin			
Uvědomuje si jedinečnost každého člověka			
Podílí se na uplatňování práva všech lidí žít společně, spolupracovat a udržovat tolerantní vztahy			

#### *Environmentální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Seznamuje se s jednotlivými ekosystémy, kulturní krajinou			
Chápe význam vody, ovzduší, půdy			
Seznamuje se s problémy, které vznikají působením člověka (např. zemědělství, doprava, průmysl, odpady)			
Vede k aktivní ochraně našeho životního prostředí			
Seznamuje se s aktuálním stavem životního prostředí v ČR i ve světě			
Aktivně se zapojuje do řešení problémů životního prostředí			
Vysvětlí pojem kulturní krajina a popíše změny v krajině			
Uvádí odpovědné a neodpovědné jednání ve vztahu ke krajině a ŽP na lokální, regionální a globální úrovni			
Posuzuje rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP			

#### *Mediální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Učí se využívat média jako zdroje informací ve vyučování, zábavě, ve volném čase			
Kriticky hodnotí vliv reklamy			
Rozvíjí psaný projev, využívá práci s grafy, časopisy, televizi, počítačem			
Učí se vést dialog			

## 6. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Přírodní obraz Země</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.</b></li> <li>▪ <b>Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybu Země na život lidí a organismů.</b></li> </ul>	<p>... vyjadřuje příslušnost planety Země jako součást vesmíru a sluneční soustavy;</p> <p>... charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce;</p> <p>... orientuje se na hvězdné obloze</p> <p>... hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi;</p> <p>... vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období;</p>	<p>- Země jako vesmírné těleso Měsíc – přirozená družice Země, vliv Měsíce na planetu Zemi</p> <p>- tvar a pohyby planety Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma</p>	<p><b>1.1.1.-</b>komunikace, naslouchání, otázky vlastního názoru na tvar, pohyby Země v minulosti F-sluneční soustava, skupenství látek, gravitační síla Země ČJL-názvy hvězdných těles PŘ-život ve vesmíru, roční období, změny v přírodě, život na Měsíci D-stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země M-jednotky vzdálenosti, porovnání velikosti planet</p>
<b>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</b></li> <li>▪ <b>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</b></li> </ul>	<p>... používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu;</p> <p>... používá různé druhy plánů, map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek;</p> <p>... prokáže aktivní znalost smlouvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské</p>	<p>- praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty;</p> <p>- různé druhy map a plánů, jejich měřítko, obsah a grafika map, barvy, vysvětlivky ( mapový klíč);</p> <p>- výškopis a polohopis na mapách, nadmořská výška, určování časových pásem;</p>	<p><b>1.3.1.-</b>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování, řešení problémů, týmová spolupráce při měření; M-práce s měřítkem, převody jednotek, poměr;</p> <p><b>3.2.-</b>pohled na svět ve kterém žijí; PŘ-tématické mapy Čj-názvosloví VV-estetická stránka mapy D-tématické mapy</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.</b></li> <li>▪ <b>Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.</b></li> </ul>	<p>výšky, hloubnic; ... vyhledává potřebné informace v mapových oblastech, orientuje se v jejich obsahu, rejstřících;</p> <p>... používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi; ... orientuje se při určování časových pásem a přechodech datové meze na Zemi;</p>	<p>- zeměpisná síť, souřadnice, určování zeměpisné polohy</p> <p>- orientace plánů a mapy vzhledem ke světovým stranám, práce s busolou</p>	<p>M-polokružnice, určování času <b>1.1.4.</b>, Vko -režim dne,</p>
<b>Přírodní obraz Země</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, a rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.</b></li> </ul>	<p>... vysvětlí pojem krajinná sféra; ... objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů; posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení</p>	<p>- atmosféra – počasí a podnebí , meteorologické jevy, teplotní pásy, ochrana ovzduší; - litosféra – pevninské tvary zemského povrchu, dna oceánu, činnost vnitřních a vnějších geologických sil</p>	<p><b>5.1.</b> – ekosystémy <b>5.2.</b> – voda, ovzduší, půda, ekosystémy PŘ-vznik krajinných sfér, endogenní a exogenní děje, horniny a nerosty, rozmístění fauny a flory na Zemi, rozmanitost organismů, živá složka půdy, člověk v různých životních</p>

	<p>endogenních a exogenních činitelů a lidských činností;</p> <p>... seznámí se s rozložením vody na Zemi;</p> <p>... porozumí a vyhledává na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže;</p> <p>... popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití;</p> <p>... rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy;</p> <p>vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě;</p>	<p>- hydrosféra – oběh vody, voda ve světovém oceánu, na pevnině, ledovce, podpovrchová voda, ochrana vod;</p> <p>- pedosféra – složení půd, druhy a typy půd, ochrana půd</p>	<p>podmínkách, fotosyntéza F-teplota, tlak, hustota, změny skupenství M-nadmořská výška D-časová představa o pohybu kontinentů INF - internet-zdroj informací, tvorba projektu <b>5.2.</b>-propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouště <b>1.3.1.</b>-zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů</p>
<b>Životní prostředí</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Srovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.</b></li> <li>▪ <b>Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních</b></li> </ul>		<p>- biosféra – přírodní krajiny na Zemi</p> <p>- typy přírodních krajin podle podnebných pásů na Zemi, výškové</p>	

<p><b>krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).</b></p>	<p>... uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.</p>	<p>stupně v krajině, rozmístění rostlinstva a živočišstva na Zemi</p> <p>- ochrana životního prostředí</p>	
<p><b>Společenské a hospodářské prostředí</b></p>			
<p>▪ <b>Posoudí na přiměřené úrovni prostorové rozmístění světové populace, posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla;</b></p>	<p>... uvede na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí;</p> <p>... zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkci světového hospodářství;</p> <p>... porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků;</p>	<p>- lidé na Zemi</p> <p>- přírodní zdroje na Zemi a světové hospodářství</p> <p>- rozvojové a rozvinuté země</p>	<p><b>5.2.</b> – energie, přírodní zdroje <b>5.3.</b> – zemědělství , průmysl, doprava a životní prostředí</p>
<p><b>Terénní geografická výuka, praxe a aplikace</b></p>			
<p>▪ <b>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</b></p> <p>▪ <b>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</b></p>	<p>... pracuje aktivně s turistickou mapou v terénu.</p>	<p>- práce s buzolou a mapou v terénu</p> <p>- orientace v terénu</p> <p>- zásady chování osob ve volné přírodě</p>	

7. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
<b>Přírodní obraz Země; Společenské a hospodářské prostředí</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraňování a lokalizaci světových regionů</li> <li>▪ lokalizuje na mapách hlavní světové makroregiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny</li> <li>▪ srovnává a hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných světových makroregionů, tj. světadílů, oceánů a jejich částí a vybraných (modelových) států</li> <li>▪ zvažuje, jaké změny ve vybraných světových regionech nastaly, nastávají, mohou</li> </ul>	<p>... určí zeměpisnou polohu jednotlivých oceánů, světadílů a jejich oblastí (regionů) podle zeměpisných souřadnic, z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech</p> <p>... porovná rozlohu jednotlivých světadílů a oceánů</p> <p>... popíše a srovnává při interpretaci obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých světadílů a oceánů;</p> <p>... charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů;</p> <p>... seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů;</p> <p>... uvede význam Arktidy a Antarktidy;</p> <p>... vysvětlí globální problémy, které těmto oblastem hrozí;</p>	<p>- geografická poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry oceánů a světadílů a jejich oblasti (regionů)</p> <p>- rozmístění obyvatelstva, sídel, hospodářství v jednotlivých světadílech, v jejich regionech a modelových státech</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ světadíly a oceány, polární oblasti</li> <li>▪ Afrika – přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství a regiony Afriky;</li> </ul>	<p><b>1.3.1.</b>-cvičení smyslového vnímání, cvičení dovednosti zapamatování D-objevné cesty <b>3.2.</b>-využití oceánů <b>5.3.</b>-zemědělství, průmysl, těžba, doprava a vliv na životní prostředí PŘ-vliv geografické polohy na život ve světadílech a v oceánech, ekologické katastrofy, využití oceánů</p> <p><b>5.2.</b>-voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje světadílů, zemědělství <b>4.3.</b>-člověk jako součást etnika, respektování zvláštnosti různých etnik, jedinečnost každého člověka D-nejstarší osídlené oblasti, historie jednotlivých území, kolonizace-otroctví, význam zemědělství v historii, vývoj obchodu <b>2.1., 2.2.</b>-lidská práva, vzdělání ČaSP-životní styl <b>5.3.</b> -stav životního prostředí, další, <b>2.3., 2.4., 4.2., 4.5.</b> – demokratic-</p>

<p><b>nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</b></p>	<p>... vyhledá a pojmenuje na mapách hlavní zeměpisné regiony světadílů, modelové státy , hlavní a významná města;</p> <p>... vyhledá na mapách hlavní soustředění hospodářské činnosti v jednotlivých světadílech a regionech , porovnává jejich odvětvovou a územní skladbu;</p> <p>... pracuje s mapovými atlasy, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících ;</p> <p>... seznámí se s mezinárodními organizacemi;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Austrálie a Oceánie</b> - přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství;</li> <li>▪ <b>Amerika</b> – přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo a regiony Ameriky státy Severní Ameriky (USA, Kanada) státy Střední Ameriky (Mexiko) státy Jižní Ameriky (Brazílie)</li> <li>▪ <b>Asie</b> – přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo a regiony Asie Blízký východ, Střední východ, Zakavkazsko, Střední Asie, Jižní a Jihovýchodní Asie, Východní Asie , Sibiř a Dálný východ</li> </ul>	<p>ký způsob řešení konfliktů, mezilidské vztahy, řešení problémů lidí; vývoj, ochrana, možnosti změny</p> <p><b>2.2., 2.3., 2.4.</b>-prvky demokracie, formy vlády, orientace ve světě; dodržování lidských práv a svobod, forma vlády, principy demokracie,</p> <p><b>4.2., 1.1.2., 1.1.5.</b> -komunikace s jinými národy, kreativní myšlení,</p> <p><b>1.1.2.</b> rozvoj schopností, poznávání, diskuze nad problémy;</p> <p><b>3.3.</b>-život v evropském i mezinárodním prostoru, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR, vliv globálních problémů;</p> <p><b>4.1., 4.2., 4.3.</b> -kultura, tradice, rasismus, návštěvy v zahraničních rodinách PŘ, <b>5.4.</b>-lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, hlad, HIV</p> <p>D-nejstarší osídlené oblasti, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce-významné technické objevy, průmyslový</p>
---	---	---	---



	<p>... vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech.</p>	<p>pokrok, význam zemědělství v historii, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti  <b>2.2., 2.3., 2.4.</b>-lidská práva, pokrok lidstva, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, zdravý životní styl  <b>5.2.</b> -rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa  CJ-základní konverzační témata, pozdrav v cizích jazycích, zdroj informací  M-rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy  Ch-využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů;  F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků,  ČaSP – suroviny pro přípravu pokrmů;</p>
--	--	--

<b>8. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata;</i>
<b>Společenské a hospodářské prostředí, Regiony světa</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů v Evropě.</b></li> <li>▪ <b>Lokalizuje na mapách hlavní evropské regiony podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.</b></li> <li>▪ <b>Srovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti evropských regionů.</b></li> </ul>	<p>... určí zeměpisnou polohu světadílu Evropa a regionů podle zeměpisných souřadnic a podnebných pásů;</p> <p>... popíše a srovnává při čtení obecně zeměpisných map členitost a typické znaky přírodních poměrů oblasti Evropy;</p> <p>... vyhledá a pojmenuje na mapách hlavní zeměpisné regiony Evropy, modelové státy, hlavní a významná města;</p> <p>... vyhledává na mapách hlavní soustředění hospodářské činnosti v jednotlivých regionech Evropy a porovnává jejich odvětvovou a územní skladbu;</p> <p>... zvažuje, jaké změny ve vybraných evropských regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich;</p> <p>... pracuje s mapovými atlasy, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících;</p> <p>... zhodnotí význam hospodářského seskupení (integrace evropských států);</p>	<p><b>Evropa</b> - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry Evropy</p> <p>- rozmístění obyvatelstva, sídel, hospodářství v jednotlivých regionech Evropy a modelových státech</p> <p><b>Regiony Evropy –</b> - Střední Evropa, Severní Evropa, Jižní Evropa, Západní Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa a evropská část Ruska</p> <p>- Evropská unie</p>	<p><b>3.1., 3.3.</b></p> <p><b>3.1., 3.2.</b> – zážitky a zkušenosti z Evropy, naši sousedi v Evropě, Evropa a svět, evropské krajiny, naše vlast a Evropa</p> <p><b>3.1.</b> – zemědělství, průmysl, doprava, lidské aktivity a problémy životního prostředí v Evropě</p> <p><b>3.2., 3.3.</b> – Evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování, co Evropu spojuje a rozděluje</p>

**Česká republika**

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy.</b></li> <li>▪ <b>Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování , zobrazování a hodnocení krajiny.</b></li> <li>▪ <b>Zhodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.</b></li> <li>▪ <b>lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a perifer-</b></li> </ul>	<p>...popíše regionální zvláštnosti a typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu;</p> <p>...pracuje s mapou místního regionu;</p> <p>... vyhodnotí zeměpisnou polohu ČR podle různých kritérií, popíše a porovná podle obecně zeměpisných map členitost povrchu a typické znaky přírodních poměrů ČR;</p> <p>- lokalizuje na mapách jednotlivé zeměpisné oblasti a administrativní celky (kraje) v ČR,</p>	<p>- místní region Ostravsko, Karvinsko, Český Těšín;</p> <p>práce s buzolou, mapou regionu, situační náčrtek krajiny</p> <p>- zeměpisná poloha, rozloha, vývoj území ČR</p> <p>- přírodní poměry ČR, členitost povrchu, geomorfologické celky České vysočiny a Západních Karpat</p> <p>- vodstvo – říční síť, vodní nádrže, podzemní vody, znečištění</p> <p>- půdy – druhy a typy</p> <p>- ochrana přírody a přírodní prostředí, biota</p> <p>- obyvatelstvo a sídla</p> <p>- hospodářství ČR – průmysl a zemědělství, lesní a vodní hospodářství, doprava a spoje, služby</p> <p>- rekreace a cestovní ruch</p> <p>- zahraniční obchod</p> <p><b>oblasti ČR (kraje) -</b> - Praha, Středočeský , Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královehradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský,</p>	<p><b>2.1.</b> – naše obec, aktuální ekologický problém;</p> <p>ČJL – významné osobnosti;</p> <p><b>5.2.</b> – voda, půda, ovzduší, přírodní zdroje, energie a životní prostředí v ČR</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – lidské aktivity a problémy ŽP v ČR , ochrana přírody</p> <p><b>4.1., 4.2., 1.2.1., 1.2.2.</b> – respektování zvláštností různých etnik (cizinců v ČR a místě školy), problémy sociokulturních rozdílů</p> <p><b>4.1., 4.2.</b>– odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin; jednání s lidmi jednotlivých národů, vlastní</p>
--	--	--	---

<p><b>ní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</b></p> <p>▪ <b>uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</b></p>	<p>srovnává jejich hospodářskou vyspělost</p> <p>- rozlišuje a porovnává předpoklady a umístění hospodářských aktivit v ČR</p>	<p>Olomoucký, Moravskoslezský, Zlínský</p> <p>- mezinárodní spolupráce ČR a účast mezinárodních organizací</p>	<p>názor, naslouchání, národnostní menšiny, rasismus, xenofobie;  ČJL – nářečí,</p> <p>CH – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie;  D – historie průmyslu, vznik měst, vývoj urbanizace;</p> <p><b>3.3.</b></p>
--	--	--	---

<b>9. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Společenské a hospodářské prostředí</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí mozaiku multikulturního světa.</b></li> <li>▪ <b>Posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.</b></li> <li>▪ <b>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.</b></li> <li>▪ <b>Srovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.</b></li> </ul>	<p>... vyhledává v tematických mapách informace o rozmístění a pohybu obyvatelstva a sídel;</p> <p>... posuzuje a srovnává rozmístění obyvatelstva podle různých kritérií, srovnává zvláštnosti lidských ras, národů a kultur;</p> <p>... orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele;</p> <p>... popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací;</p> <p>... porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství;</p>	<p>- obyvatelstvo světa, rozmístění podle ras, národů a náboženství;</p> <p>- společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa;</p> <p>- migrace, urbanizace, sídelní aglomerace;</p> <p>- hospodářství současného světa – zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství, průmysl a těžba surovin, doprava, služby, cestovní ruch a mezinárodní obchod;</p>	<p><b>4.1., 4.4.</b> – rozmístění etnických skupin, odlišnost a jejich vzájemná rovnost PŘ – lidská populace, lidské rasy, vliv osídlení na krajinu a obráceně; <b>1.3.1</b> – cvičení pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování, řešení problémů</p> <p><b>1.2.2., 1.3.</b> – zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětu, mezilidské vztahy</p> <p><b>5.2., 5.3., 5.4.</b> – přírodní zdroje, energie, zemědělství a průmysl, Ch - voda, ohrožování ovzduší</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>Srovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.</b></li>   <li>▪ <b>Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy v konkrétních světových regionech.</b></li> </ul>	<p>... rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, z hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění;</p> <p>... uvádí příklady různé míry demokracie ve světě;</p> <p>... lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě;</p> <p>uvede příklady nejvýznamnějších politických vojenských a hospodářských uskupení;</p> <p>... orientuje se na politické mapě světa;</p> <p>... vymezuje kritéria hodnocení vyspělosti států</p> <p>... posuzuje působení přírodních krajinných procesů a lidských činností na krajinu a na životní prostředí;</p> <p>... uvádí na vybraných příkladech odpovědné a neodpovědné jednání ve vztahu ke krajině a k životnímu prostředí na lokální, regionální a globální úrovni;</p> <p>... posuzuje rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí organi-</p>	<p>- státy světa – společné a odlišné znaky, svrchovanost státu, státní zřízení a formy vlády, průběh státních hranic;</p> <p>- hlavní politické, vojenské a hospodářské organizace (OSN, EU);</p> <p>- odlišný stupeň rozvoje států;</p> <p>- ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů;</p> <p>- nové státy na mapě světa;</p> <p>- společenské a hospodářské vlivy na krajinu a ŽP;</p> <p>- typy krajin – přírodní a kulturní</p> <p>- globální problémy lidstva – znečištění atmosféry, globální oteplování, přelidnění a hlad, ničení tropických lesů;</p> <p>- ochrana přírody a krajiny, národní parky;</p>	<p><b>3.2., 3.3.</b> – Evropská integrace, EU a její instituce, mezinárodní organizace</p> <p><b>2.2., 2.4.</b>, různá politická úroveň jednotlivých států</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – kulturní krajina , změny v krajině</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – znečištění ovzduší, klimatické změny, půda a její ohrožení, pitná voda - znečištění a ochrana, přírodní zdroje a jejich vyčerpatelnost</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – zemědělství, doprava, průmysl, těžba a vliv na ŽP ,</p>
---	---	---	--

	<p>zuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat dostupných kartografických elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.</p> <p>... rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajín, uvede konkrétní příklady;</p> <p>... navrhne možná řešení problematiky životního prostředí;</p> <p>... porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj.</p>	<p>- informační zeměpisná media, vyhledávání, třídění a hodnocení zeměpisných poznatků a informací;</p>	<p>ochrana přírody;</p> <p>INF – zdroje informací;  <b>6.1.1., 6.1.2., 6.1.5.</b> – kritické hodnocení informací.</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ <b>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</b></li> <li>▪ <b>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</b></li> </ul>	<p>... pracuje aktivně s turistickou mapou v terénu.</p>	<p>- práce s buzolou a mapou v terénu,  - orientace v terénu  - zásady chování osob ve volné přírodě</p>	

## **k) Hudební výchova** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obor Hudební výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební výchova se vyučuje od 1. ročníku až do 9. ročníku a jako jeden z mála vzdělávacích oborů přímo navazuje na předškolní vzdělávání mateřské školy, protože hudba a rytmizovaný pohyb jsou vlastní už předškolákům. Na základní škole tak žáci navazují na znalost písniček, ale mohou se opřít i základy rytmiky, znalosti jednoduchých rytmus doprovázejících nástrojů i pohybové aktivity.

### **Obsah vzdělávacího oboru**

Výukový obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Obor vede žáka k získání poznatků vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových i poslechových, vede žáka k porozumění hudebnímu umění a k aktivnímu vnímání hudby.

Obsahem **vokálních činností** je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého a mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem **instrumentálních činností** je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem **hudebně pohybových činností** je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem **poslechových činností** je aktivní vnímání znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Chceme zajistit, aby vzdělávání v hudební výchově přispívalo k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků.

Chceme, aby žáci kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.

Chceme, aby žáci realizovali v tomto směru své vlastní nápady, aby při skupinové práci využívali vlastní vědomosti k pomoci spolužákům. Zároveň však také, aby naslouchali promluvám a zpěvním hlasovým vyjádřením druhých lidí, přemýšleli o nich a hodnotili je. Budeme pracovat s žáky tak, aby se seznamovali s různými typy textů a hudebních záznamů, obrazových materiálů, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků.

Chceme, aby se žáci seznamovali s našimi lidovými tradicemi, kulturně-historickým dědictvím, hudebními uměleckými díly.

Budeme významně uplatňovat zřetel ke kultuře regionu.

Povedeme žáky k účasti na školních akcích podporujících lidové tradice (období svátků), k účasti na přípravách kulturních vystoupení (v rámci festivalu Sblížení, pro Výroční den školy apod.).

Chceme, aby žáci porozuměli společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovali v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení.

Chceme, aby žáci získali vhled do hudební kultury české i jiných národů, seznámili se se schopnostmi umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi.



### Mezioborové vazby

Mezipředmětově počítáme se vzájemným prolínáním s vzdělávacími obory dějepisem (oblast historie umění), českým jazykem (literární výchovou), výtvarnou výchovou (vyjádření pohybu) a tělesnou výchovou, ale také cizími jazyky, environmentální výchovou (vztah našich předků k přírodě v lidových písních) nebo vzdělávací oblastí Člověk a svět práce (písně s pracovní tematikou) atd.

### Organizace výuky

#### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	1.- 5. roč.	6.	7.	8.	9.	6.- 9. roč.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4

#### 2) Dělení na skupiny

Při výuce se počítá s tím, že třída nebude dělena na skupiny.

#### 3) Formy výuky

Výuka bude probíhat na 1. stupni v kmenové třídě nebo v odborné učebně hudební výchovy vybavené hudebními a rytmickými nástroji. Na 2. stupni je výuka v odborné učebně závazná. Při výuce bude při vhodných příležitostech využíváno školního informačního centra (ŠIC).

Součástí výuky bude v každém ročníku příprava a provedení třídního projektu, v jehož rámci se žáci seznamují s jedním uměleckým obdobím, hudebním žánrem apod.

Uskutečnění jednoho projektu v ročnících druhého stupně je závazné.

#### 4) Exkurze, výuka v reálném prostředí apod.

Využijeme spolupráce s hudebním oddělením Městské knihovny v Českém Těšíně, kde se můžeme zúčastnit besed s poslechem ukázek k doporučeným tématům.

Doporučená témata (se zábavnými soutěžemi konajícími se v rámci besedy) dle nabídky knihovny:

1. stupeň - Co je to hudba, Čarovná země Vánoc, Noty, noty, notičky, Co takhle pohádku?

2. stupeň - Janáčkovy Hukvaldy, B. Smetana, A Dvořák, Spontánní muzicírování, Inspirovali se lidovou tvorbou - Janáček, Martinů, Dvořák.

Na základě nabídky Městského kulturního střediska Český Těšín upřednostňujeme návštěvy kulturních akcí. Žáky zpravidla nerozdělujeme do skupin, naopak při řadě akcí dochází ke spojování žáků různých ročníků, abychom jim umožnili sdílet estetické prožitky.

#### 5) Laboratorní práce

Vzhledem k charakteru vzdělávacího oboru se laboratorní práce konat nebudou.

#### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Učitel povede žáky k tomu, aby od 6. ročníku byli schopni zpracovat na vybrané či určené téma referát, v devátém ročníku pak jednoduchou seminární práci.

Každoročně se žáci dobrovolně mohou zúčastnit soutěže ve zpěvu lidových písní s regionálním zaměřením nazvané *Jaro přišlo k nám*. Výběr začíná třídními a školními koly soutěže, vítězové pokračují dále v městském, případně regionálním kole.

#### 7) Metody práce, pracovní postupy:

K organizaci výuky patří i vhodné metody a další pracovní postupy.

Základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech žáka. Vyučující bude volit zodpovědně takovou vyučovací metodu a formu práce, která povede žáky k dosažení cílů základního vzdělávání a k utváření klíčových kompetencí a zároveň bude odpovídat vlastnímu stylu práce a stupni pedagogických zkušeností.

Zaměříme se na hlasovou výchovu, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý a vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, osvojování hry na orffovské nástroje (zobcovou flétnu atd.), nutné k instrumentálním doprovodům písní, hudebně pohybovému projevu a ve vyšších ročnících ke hře jednoduchých skladbiček, na práci s tóny, motivy a témata, hudebními formami a výrazovými prostředky hudby (s rytmickou, tempovou a dynamickou složkou).

### Hodnocení a klasifikace

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace - Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 10.1. hodnoceni klasifikačními stupni (známkou);

Žádné kontrolní práce nejsou plánovány, ověřovací práce či testy nepřesáhnou 20 minut. Součástí hodnocení a klasifikace bude hodnocení referátů v 7. a 8. ročníku, v 9. ročníku pak hodnocení seminární práce.

### Doplňující nadoborové vazby

Do seznamu školou organizovaných zájmových útvarů budou nabízeny zájmový útvar hry na flétnu a zájmový útvar sborového zpěvu pro mladší žáky.

### Realizace průřezových témat:

#### *Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech*

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák poznává hudbu (písň, skladby) našich sousedů v Evropě. Téma Evropa a svět nás zajímá, žáci se učí budovat vztah k evropské a světové hudbě.				

#### *Multikulturní výchova*

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Poznává mezilidské vztahy v lidové písni.	Poznává odlišnosti hudebních kultur, učí se je chápat a tolerovat.	Poznává hudbu našeho regionu, orientuje se ve výběru písní, kulturních akcí	Poznává vzájemné obohacování různých kultur, poznává vlastní kulturní zakotvení.	Uznává kulturní difference, učí se respektování zvláštností různých etnik

#### *Environmentální výchova*

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Žák se od začátku školní docházky učí vnímat hudební motivy jako motivaci, povzbuzení, uklidnění. Učí se rozlišovat hudbu a rámus. Učí se vnímat estetické kvality hudby ve vztahu našich předků i současníků k přírodě.				

#### *Mediální výchova*

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Hudba provází výuku. Žák se učí vnímat autora mediálních sdělení, učí se vybírat si kvalitní hudbu. V posledním ročníku 1. stupně dokáže kriticky vnímat mediální sdělení. Učí se srovnávat dnešní období s obdobím vývoje médií - rozhlasu, nahrávek, televize, koncertů.

#### *Osobnostní a sociální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Žák vnímá hudbu jako prostředek komunikace.	Vnímá umění jako prostředek komunikace, chápe estetiku mezilidských vztahů.	Učí se hledat si vlastní názorovou cestu, uvědomuje si hodnotu spolupráce.	Žák uznává kulturní diference, respektování zvláštností různých etnik.

#### *Výchova demokratického občana*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Seznamuje se se zásadami slušnosti, tolerance, odpovědného chování, samostatného a odpovědného řešení problémů. Svě znalosti rozšiřuje, chápe nutnost jedince podřídit se celku.			

#### *Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Učí se srovnávat vliv kultury v jednotlivých částech Evropy.	Budují si vztah k evropské a světové hudbě (různorodý hudební projev).	Poznávají nejznámější hymny evropských zemí.	Žáci hledají na základě srovnání vlastní postoj a vztah k evropské a světové hudbě.

#### *Multikulturní výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Žák se dále seznamuje s rozmanitostí různých hudebních kultur, jejich tradicemi; uznává kulturní diference, zvláštnosti různých etnik. Orientuje se v možnostech kulturních a hudebních akcí v našem regionu.			

#### *Environmentální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Učí se zamýšlet nad vztahy člověka a prostředí - vnímání hudby jako motivace.	Orientuje se v citlivém přístupu k okolní krajině, vnímání krásy přírody, odlišnosti vesnice a města.	Chápe a učí se projevat lásku k místu svého bydliště (rodiště).	Rozlišuje estetické kvality v hudbě - vážná hudba, lidová hudba, muzikály, hudební kýč.

#### *Mediální výchova*

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Žák chápe medium jako zdroj informací, uvědomuje si různorodé poznatky, jejich zkreslení. Je si vědom toho, že informace je třeba si ověřovat. Chápe význam rychlých informací, dokáže kriticky vnímat mediální sdělení.			

Zpracovala Mgr. Vlasta Potyszová

## 1. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby, Průřezová témata</i>
	<p>Žák</p> <p>... dbá na správné dýchání, na držení těla; ... provádí hlasová a dechová cvičení; zřetelně vyslovuje;</p> <p>... rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní ... rozlišuje krátké a dlouhé tóny</p> <p>... používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu; ... pozná a pojmenuje hudební nástroje (klavír, kytara, flétna, dřívka, triangel, hůlky, bubínek)</p> <p>... provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, jednoduché taneční hry, pochod); ... vytleskává rytmus podle vzoru;</p> <p>... poznává a učí se jednoduché vánoční koledy;</p>	<p><b>Vokální činnosti</b></p> <p>- pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena); - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu);</p> <p><b>Instrumentální činnosti</b></p> <p>- hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře); - rytmizace, hudební hry (doporučena hra na ozvěnu);</p> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <p>- pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt); - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace);</p> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <p>- kvality tónů; - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský</p>	<p><b>3.1.</b> - Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropské hudby <b>4.1.</b> - Kulturní diference, Lidské vztahy - hudba etnických skupin <b>5.3, VkZ</b> - Základní podmínky života - výchova k životnímu prostředí - hudba - rámus</p> <p>ČJL, M</p>

	... poznává zvuky hudebních nástrojů a určuje je;	hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka aj.)	
--	---	---	--

**2. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby, Průřezová témata</i>
<p><b>Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.</b></p> <p><b>Žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</b></p> <p><b>Žák rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</b></p>	<p><b>Žák</b>            ... rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zesilování a zeslabování;            ... vytleskává rytmus podle říkadel a písní;            ... zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč;            ... doplňuje zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje;            ... zpívá vybrané vánoční koledy;</p> <p>... poznává a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku - klavír, trubka, housle, pikola;            ... užívá dětské hudební nástroje;</p> <p>... se pohybuje podle daného rytmu, při tanci tleská a bubnuje do pochodu;            ... vyjadřuje pohybově hudbu, zpěv s tancem;</p>	<p><b>Vokální činnosti</b>            - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu);            - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu);            - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon);</p> <p><b>Instrumentální činnosti</b>            - propracovanější hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten);            - rytmizace, hudební hry (otázka - odpověď), hudební improvizace;</p> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b>            - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt);            - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace);</p> <p><b>Poslechové činnosti</b></p>	<p>Vv - ilustrace (Vánoce)            ČJS- vánoční výzdoba            TV - pochod, taneční krok            ČJL - říkadla, vypravování            ČJS - lidové zvyky a tradice</p> <p><b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3</b> - Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni)</p>

	<p>... rozlišuje umělou a lidovou píseň; seznamuje se s vybranými skladbami klasiků;</p>	<ul style="list-style-type: none"><li>- kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord);</li><li>- hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb, melodie, rytmus);</li><li>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj;</li><li>- hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka);</li></ul>	
--	--	---	--

### 3. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</b></p>	<p>... vytleskává a taktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt;            ... pojmenovává notovou osnovu;            ... rozlišuje z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční;            ... rozlišuje a píše notu celou, půlovou a čtvrt'ovou;            ... podle zápisu not poznává stoupavou a klesavou melodii;            ... dbá na správné dýchání;            ... seznamuje se s hymnou ČR;            ... zpívá vybrané písně;</p> <p>... rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvádí příklady;            ... doprovází na dětské rytmické nástroje;</p> <p>... rozlišuje rytmus valčíku, polky provádí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá);            ... pohybově reaguje a vyjadřuje hudbu;</p>	<p><b>Vokální činnosti</b>            - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, další rozšiřování hlasového rozsahu);            - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu);            - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon);</p> <p><b>Instrumentální činnosti</b>            - hra na hudební nástroje (reprodukce složitějších motivů, témat, jedno- duchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře);            - rytmizace, hudební hry (otázka - odpověď), hudební improvizace;</p> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b>            - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt);            - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace);</p>	<p>VV - ilustrace</p> <p>TV - pochod, taneční krok</p> <p>VV - Vánoce            ČaSP - vánoční výzdoba            ČJL - vypravování            ČJS - lidové zvyky a tradice  <b>3.1.</b> - Evropa a svět nás zajímá</p>



<p><b>Žák rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempo- vé a dynamické změny v proudu znějící hudby.</b></p> <p><b>Žák rozpozná v proudu znející hudby některé hudební nástro- je, odliší hudbu vokální, in- strumentální a vokálně instru- mentální.</b></p>	<p>... poznává skladatele B. Smetanu a A. Dvořáka, zná některá díla těchto českých skladatelů; ... poslechem rozeznává hudební nástroje ... vnímá vážnou hudbu, zábav- nou, slavnostní</p>	<p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord);</li> <li>- hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus);</li> <li>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj;</li> <li>- hudební styly (hudba pochodo- vá, taneční, ukolébavka);</li> </ul>	
--	--	---	--

#### 4. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní;</b></p> <p><b>Žák vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry</b></p>	<p>... dbá na správné dýchání, učí se další písně; ... poznává pojmy repetice, hudební klíče, píše houslový klíč; ... rozlišuje délky not a zapisuje je; ... poznává nejznámější dynamická znaménka a používá je; ... jmenuje názvy not stupnici C dur;</p> <p>... rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí; ... sám si tvoří doprovod ... doprovází písně na rytmických nástrojích; ... rytmizuje říkadla;</p> <p>... pohybem vyjadřuje vnímání hudby;</p>	<p><b>Vokální činnosti</b> - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena); - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu); - dvojhlas a vícehlas (kánon a lido-vý dvojhlas); <i>(rozvíjení činností z 1.období)</i> -hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu); - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně) ;</p> <p><b>Instrumentální činnosti</b> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře, zobcových fléten); - rytmizace, melodizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry);</p> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet);</p>	<p>VV - ilustrace</p> <p>TV - pochod, taneční krok</p> <p>VV - Vánoce ČaSP - vánoční výzdoba</p> <p>ČJL - vypravování ČaJS - lidové zvyky a tradice</p> <p><b>1.2.2, 1.2.3.</b> - lidské vztahy - vzájemné obohacování různých kultur</p> <p><b>4.1.-</b> kulturní diference, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik</p>

<p><b>a provádí elementární hudební improvizace</b></p> <p><b>Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</b></p>	<p>... provádí valčíkový krok;</p> <p>... seznamuje se podrobněji se skladateli A Dvořákem a B. Smetanou;</p> <p>... poslouchá vybrané skladby;</p> <p>... poznává písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu;</p> <p>... poznává opakující se téma poslouchané skladby</p>	<p>- pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace)</p> <p>- orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů);</p> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <p>- hudební výrazové prostředky a hudební prvky;</p> <p>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj;</p> <p><i>(rozvíjení činností z 1.období)</i></p> <p>- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka);</p> <p>- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace);</p> <p>-interpretace hudby (slovní vyjádření);</p>	
--	--	--	--

## 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
<p><b>Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</b></p> <p><b>Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.</b></p> <p><b>Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metro-rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</b></p>	<p>... dbá na správné dýchání; ... poznává jednoduché dvojhlasé písně; ... učí se zpívat vybrané písně; ... zná pojmy stupnice, repetice, zesílení, zeslabení; ... poznává basový klíč; ... taktuje čtyřčtvrteční takt; ... zná původ státní hymny;</p> <p>... vyjadřuje pohybově nálady; ... seznamuje se s relaxací; ... seznamuje se s krajovými lidovými tanci;</p> <p>... rozeznává změny v dynamice, tempu</p>	<p><b>Vokální činnosti</b> - dokonalejší pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena); -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu); - dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas); <i>(rozvíjení činností z 1. období)</i> - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu); dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně);</p> <p><b>Instrumentální činnosti</b> - hra na dětské hudební nástroje (reprodukce motivků, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů Orffova instrumentáře); - rytmizace, melodizace, stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry);</p> <p><b>Hudebně pohybové činnosti</b> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet); - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace);</p>	<p>VV - ilustrace</p> <p>TV - pochod, taneční krok</p> <p>VV- Vánoce, Velikonoce ČaSP - vánoční výzdoba, velikonoční výzdoba</p> <p>ČJL - vypravování ČaJS - lidové zvyky a tradice</p> <p><b>1.2.2, 1.2.3.</b></p> <p><b>3.1.</b></p>

	<p>... poslouchá vybrané skladby;  ... poslechem poznává vybrané smyčcové a dechové nástroje;  ... seznamuje se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru;  ... poznává vánoční hudbu a vánoční koledy; rytmizuje koledy říkadla atd.  ... poznává trampské písně</p>	<p>- orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů);</p> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hudební výrazové prostředky a hudební prvky</li> <li>- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (<i>rozvíjení činností z 1.období</i>)</li> <li>- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)</li> <li>- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)</li> <li>- interpretace hudby (slovní vyjádření)</li> </ul>	
--	--	---	--

### 6. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby, Průřezová témata</i>
<p><b>Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</b></p>	<p>... používá intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur;          ... zpívá lidové písně, s pomocí učitele pracuje s notovým zápisem;          ... zvládá rytmické vyjádření textu písně - chápe funkci říkadel;          ... pracuje s rytmickými hádankami, vyhledává rytmus v zápisu písně;</p> <p>... doprovází známé písně s důrazem na první a druhou dobu taktu;          ... práce s rytmickými hádankami, rytmická hra na tělo;          ... zná rytmické hudební formy - pochod, polka, valčík;          ... dokáže vytvořit doprovod s využitím Orffových nástrojů;</p> <p>... využívá běžné předměty denní potřeby pro rytmizaci;</p>	<p><b>Vokální činnosti</b>          - zpěv podle individuálních dispozic v jednohlase, popř. v dvojhlasě;          - orientace v jednoduchém notovém zápise;          - vyhledávání určených taktů a rytmů v notovém zápise;</p> <p><b>Instrumentální činnosti</b>          - hra na hudební nástroje          - rytmický doprovod jednoduché písně na Orffovy nástroje          - vytváření vlastních rytmických motivů, předeher, meziher a doher</p> <p>- seznamování s prvky primitivní hudby</p>	<p>VV - ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu</p> <p>TV - hud. poh. činnosti pochodový, valčíkový, polkový krok</p>
	<p>... pomocí pantomimy dramatizuje obsah písně;          ... užívá ve skupině taneční kroky:</p>	<p><b>Hudebně pohybové činnosti</b>          - pohybové vyjádření obsahu písně;          - orientace v prostoru, rozvoj po-</p>	<p>D - vznik křesťanství  <b>4.1.</b></p>

	<p>polka, valčík, pochod s vytleskáváním a se zpěvem;</p> <p>- procvičuje taktování při hře na dirigenta</p> <p>... pozná hudební nástroje smyčcové, dechové, bicí;</p> <p>... vysvětlí rozdíl mezi vokální a instrumentální hudbou;</p> <p>... vysvětlí z hlediska historických souvislostí vznik lidových písní;</p> <p>... seznámí se s vybranými skladbami světových i českých skladatelů: A. Dvořáka, B. Smetany, W. A. Mozarta, J. Haydna, L. v. Beethovena;</p> <p>... poznává ukázky z oper, koncertů, symfonií.</p>	<p>hybové paměti</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohybové vyjádření pochodového, polkového a valčíkového rytmu</li> <li>- taktování 2/4 a 3/4 taktu;</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišování zvuků hudebních nástrojů a jejich pojmenovávání;</li> <li>- rozlišování hudby vokální a instrumentální;</li> <li>- rozdíly mezi písní lidovou a umělou;</li> <li>-hudební dílo a jeho autor;</li> <li>- hlavní rozdíly mezi operou, operetou, muzikálem, melodramem;</li> </ul>	<p>D - 18. století - období klasicismu 19. st. - období romantismu</p>
--	--	---	--

<b>7. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.</b></p> <p><b>Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</b></p>	<p>... žák zpívá lidové a umělé písně, pracuje s dynamikou, melodií a rytmem; ... dle svých možností rozšiřuje svůj hlasový rozsah;</p> <p>... rozvíjí hudební sluch a hudební představivost - reprodukce tónů převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy ... zpívá ve skupině (dívčí, chlapecká)</p> <p>... taktuje jednou rukou i oběma; ... zvládá taneční kroky polky, valčíku;</p> <p>... improvizuje několik tanečních pohybů na moderní hudbu podle vlastního výběru ... využije svých schopností při pří-pravě hudeb. projektu na téma Vánoce</p>	<p><b>Vokální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívání správných pěveckých návyků;</li> <li>- hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy;</li> <li>- mutace;</li> <li>- transpozice melodie;</li> </ul> <p><b>Instrumentální činnosti</b> <b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku;</li> <li>- pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby;</li> <li>-rozvoj pohybové paměti;</li> <li>- předvádění jednoduché pohybové vazby na základě individuální pohybové vospělosti;</li> </ul> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využití získaných zkušeností při poslechu skladeb;</li> </ul>	<p>VV, ČJL, D</p> <p><b>1.1.4.</b></p> <p><b>1.2.3.</b> - hudba jako prostředek komunikace</p>
	<p>... poznává rozdíly mezi tzv. vážnou hudbou, lidovou a moderní</p>		



	<p>hudbou - rozlišuje hudbu k poslechu a hudbu k tanci</p> <p>... poznává období středověku: Jistebnický kancionál, píseň Svatý Václave;</p> <p>... hudba období renesančního;</p> <p>... vyhledává informace o histor. hudebních nástrojích;</p> <p>... tvoří dle svých schopností referáty na zadaná témata poslecho- vých činností;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- spojení poslechu s instrumentální nebo pohybovou činností;</li> <li>- zařazování hudebních nástrojů do skupin;</li> <li>- hudební skladba v kontextu s dobou vzniku;</li> </ul>	<p><b>3.1.</b> - vnímání evropské hudební kultury</p>
--	--	--	---

## 8. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.</b></p>	<p>... dovede provádět hlasová a rytmická cvičení; ... zpívá lidové i umělé písně dle svých individuálních možností;</p> <p>... žák poznává notový záznam a jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby;</p> <p>... podílí se na tvorbě hudebního projektu k sváteční příležitosti; ... tvoří pásmo vlastní instrumentální tvorby, mluveného slova a reprodukováné hudby; ... seznamuje se se skladbami s výrazně odlišným tempem a rytmem: synkopický; ragtime, blues, swing;</p>	<p><b>Vokální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- správné pěvecké návyky a hlasová hygiena;</li> <li>- deklamace, techniky vokálního projevu;</li> <li>- dle možností zpěv lidového dvojhlasu;</li> </ul> <p><b>Instrumentální činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvoření jednoduchých doprovodů pro hudebně dramatické projevy;</li> </ul> <p>- vyjadřování hudebních i nehu- debních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje (představy rytmické, melodické, tempové, dynamické);</p>	<p><b>1.2.3</b> - umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů</p> <p>ČJL, D - tradice křesťanství VV - ilustrace ke koledám, výtvarný záznam melodie nebo rytmu</p> <p><b>4.1.</b> - původ různých hudebních stylů; tradice a rozmanitost kultur</p>
<p><b>Žák rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí</b></p>	<p>... zkouší vlastní pohybové ztvárnění podle svých pohybových možností; ... procvičuje polku, valčík, ma-</p>	<p><b>Hudebně pohybové činnosti</b></p> <p>Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohybové vyjádření různých</li> </ul>	

<p><b>vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</b></p> <p><b>Žák zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</b></p>	<p>zurku; ... nacvičuje pohybové ztvárnění hudby v hudebním svátečním projektu;</p> <p>... snaží se slovně vyjadřovat interpretaci hudby (jaká je to hudba a proč je taková); ... zabývá se kvalitou tónu - délkou, silou, barvou, výškou; ... srovnává a postihuje charakteristické rozdíly při poslechu různých hudebních žánrů; Baroko - Vivaldi, Bach, Händel; Klasicismus - Haydn, Mozart, Beethoven; Romantismus - Chopin, Schubert, Liszt, Čajkovskij; Česká hudba - Ryba, Michna, Smetana, Fibich;</p>	<p>tanečních rytmů (dle možností žáků);</p> <p><b>Poslechové činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby;</li> <li>- sledování rytmických, dynamických a výrazových změn v hudebním proudu;</li> <li>- rozlišování melodie vzestupné a sestupné;</li> <li>- slovní charakterizování hudebního díla;</li> <li>- seznámení s vybranými skladbami uvedených skladatelů;</li> </ul>	<p>TV - valčíkový, polkový krok, mazurka</p> <p><b>4.1.</b> - tradice a rozmanitost kultur</p> <p><b>5.4.</b> - citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím</p> <p><b>3.1.</b> - vnímání evropské a světové kultury</p>
---	--	---	--

<b>9. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... zpívá dle svých možností známé písně z dřívějších ročníků s důrazem na správnou dynamiku, melodii, rytmus, dbá na kultivovaný projev;</p> <p>... zpívá nejznámější muzikálové písně s doprovodem i bez něj; ... používá notový zápis jako oporu při realizaci písně;</p> <p>... charakterizuje slovně pojmy: kramářská píseň, šanson, kuplet</p> <p>-žák vyhledává informace, dle svých možností vytvoří seminární práci o hudebních nástrojích historických či současných</p>	<p><b>Vokální činnosti</b></p> <p>-reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních;</p> <p>- podle individuálních hudebních dispozic zpěv kultivovaný a pěvecky správný - písně různých žánrů;</p> <p><b>Instrumentální a hudebně pohybové činnosti</b></p> <p>Prolínají do vokálních a poslechových činností během celého školního roku;</p> <p>- hudební nástroje a jejich výrazové možnosti;</p>	<p><b>3.1.</b> - vnímání evropské hudební kultury</p> <p><b>1.3.1.</b> - samostatné a odpovědné řešení problému</p>
<p><b>Žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k</b></p>	<p>... poznává formy hudebně zábavného divadla;</p> <p>... sleduje vývoj muzikálu od historie po současnost;</p> <p>... sleduje odlišnosti jazzových období od archaického po moder-</p>	<p><b>Poslechové činnosti</b></p> <p>- využívání získaných znalostí a zkušeností při poslechu skladeb</p> <p>- významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušomalba, pohyb melodie)</p>	<p>ČJL, D, VV</p> <p><b>1.2.2.</b> - zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování, samostatné a odpovědné řešení problémů</p>

<p><b>hudebnímu dílu jako k logicky utvářené-mu celku</b></p> <p><b>Žák vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</b></p>	<p>... ní jazz; ... zjišťuje odlišnosti světového a českého šansonu a jeho představitelů; ... chápe úlohu divadel malých forem ve společnosti 20. století: Osvobozené divadlo, Semafor</p> <p>...seznamuje se s vlivem výtvarného umění na umění hudební - impresionismus a jeho představitelů; ... L. Janáček -moravský skladatel;</p> <p>... žák sleduje úlohu kýče v životě společnosti;</p>	<p>-spojení poslechu hudby s pohybovou činností; - vyhledávání souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění;</p> <p>- hudební dílo a jeho autor; - pojmy: inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost;</p>	<p><b>4.1.- tradice a rozmanitost kultur</b></p>
--	---	--	--

## **I) Výtvarná výchova** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Vzdělávací oblast vyuč. předmětu výtvarná výchova vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Tato oblast je zařazena do výuky na obou stupních ZŠ.

Vzdělávací obor *Výtvarná výchova* patří společně s *Hudební výchovou* do vzdělávací oblasti Umění a kultura a stejně jako výtvarná výchova přímo navazuje na předškolní vzdělávání mateřské školy, protože výtvarné vidění a citění jsou vlastní už předškolákům. Na základní škole tak žáci navazují na znalost kreslení, malování, vystřihování, ale i na jiné činnosti s různými materiály.

### **Obsah vzdělávacího oboru:**

Hlavním cílem je vést žáky k hledání a chápání krásy v sobě i kolem sebe, k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, k uplatňování osobních postojů a k osobnímu objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti, ukazuje na podstatu tvorby – dozvědět se něco o sobě.

Výtvarná výchova vychází z toho, že snad každý člověk v sobě cítí určitou míru potřeby výtvarně vyjádřit skutečnost kolem sebe, zkrášlit si své okolí, a proto chápat výtvarné umění jako nutnou dekoraci vlastního života. Obsahem a z toho plynoucími cíli je poukázání na to, že krásno existuje v jeho rozmanitosti v samotné přírodě, z ní vycházejí barvy, tvary, prostorová uspořádanost, výtvarný rytmus, obsahem a cíli je nauka o různých druzích výtvarného umění, jeho žánrech, různých stupních užítosti výtvarného umění apod.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Naše snaha při výuce výtvarné výchovy směřuje

- k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění;
- k vedení k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově;
- k seznamování se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik;
- učení chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace;
- učení užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění a poznání.

Chceme,

- aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření;
- aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky;
- aby se rozvíjel a prohluboval jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury;
- aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury;
- aby byli schopni nalézt a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka;
- aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě.

### **Mezioborové vazby**

Vzdělávací obor Výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí, vhodně doplňovat může především obory Český jazyk a literatura, cizí jazyky, Dějepis, Hudební výchova, ale i Pracovní činnosti či Tělesná výchova, průřezová témata, např. environmentální výchovu apod.

## Organizace výuky

### 1) Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	1.-5. roč.	6.	7.	8.	9.	6.-9. roč.
Hodinová dotace	1	1	2	2	1	7	2	2	1	1	6

### 2) Dělení na skupiny

Dělení na skupiny se nepředpokládá.

### 3) Formy výuky

Výuka bude hlavně probíhat v kmenové učebně (v budoucnu ve speciální učebně určené pro VV ), příležitostně bude výuka uskutečňována v plenéru.

Do výuky budou podle aktuální nabídky vkládány návštěvy výstav uměleckých děl, popř. návštěvy muzea a různých kulturních akcí, zařazena bude příležitostně práce v keramické dílně DDM.

### 4) Exkurze

Speciální exkurze nejsou plánovány. Vzdělávací prvky výtvarné výchovy však budou vkládány do exkurzí zaměřených na dějepis, český jazyk a literaturu, případně cizí jazyky atd.

### 5) Laboratorní práce

Charakter předmětu je nedovoluje.

### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Během výuky v 1. – 5. roč. se uskuteční jeden projekt, rovněž během výuky v 6. – 9. roč. bude zařazen nejméně jeden projekt. Počet je závazný, o tématu rozhodne vyučující podle aktuální potřeby.

Žáci budou dle nabídky zapojováni do výtvarných soutěží, především pak do soutěží s regionálním zaměřením.

## Metody práce, pracovní postupy

V práci učitele budou převažovat některé z následujících metod:

- metody verbální: řízený rozhovor, vyprávění a výklad;
- metody názorné : zaměřené, řízené pozorování, předvádění postupu práce, demonstrace zpracování materiálu a nových výtvarných technik, demonstrace s použitím didaktické techniky;
- metody praktické: samostatná práce žáků, praktické ověřování principů výtvarné formy a hledání řešení, hravé a experimentální formy práce, objevování vztahů v přírodě i ve světě člověka, které vedou k estetickému prožitku, práce s uměleckým dílem;

- metody problémové: orientace práce žáka na výtvarné řešení situace a problému s využitím jeho dosavadních zkušeností a na rozvoj výtvarného myšlení a estetických prožitků a jejich uplatnění při samostatné práci;
- činnosti žáků budou doplňovány besedami se zajímavými osobnostmi, sledováním filmů s výtvarnou tematikou, prací s výukovými programy, ale také vyhledáváním informací o probírané tematice, budou sledovat sdělovací prostředky.

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Ost-ravská ul. čl. 10.1. hodnoceni klasifikačními stupni ( známka ).

Žádné kontrolní a ověřovací práce nejsou plánovány.

### **Kompetence**

Vzdělávací obor Výtvarná výchova bude zaměřen především k utváření těchto klíčových kompetencí :

#### I. stupeň

##### **Kompetence k učení**

žáci se naučí

- rozumět obecně používaným termínům oblasti výtvarné a dovedli s nimi zacházet;
- chápat to, že přehled v oblasti umění jim umožní prožitky z této oblasti intenzivněji prožívat;

##### **Kompetence k řešení problémů**

žáci

- budou schopni svůj názor na hodnocení umění obhájit;
- si uvědom, že různí lidé vnímají stejnou věc různě;

##### **Kompetence komunikativní**

žáci

- budou využívat i vnímat mimojazykového vyjadřování;
- vyslechnou názor druhých lidí na společný estetický prožitek a vhodně na něj reagovat je přínosem;
- budou schopni vlastního uměleckého projevu;

##### **Kompetence sociální a personální**

žáci

- budou znát zásady chování na kulturních akcích a podle nich se budou chovat;
- budou cítit potřebu spolupráce v týmu a důležitost rolí, které plní;
- budou schopni přebírat zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování;
- budovat posilovat sebedůvěru na základě respektování názoru ostatních;

##### **Kompetence občanské**

žáci

- vysvětlí potřebu respektovat a chránit naše tradice, kulturní, umělecké a historické dědictví;
- zaujmou pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro tvořivost;
- se aktivně zapojí do kulturního dění;



## **Kompetence pracovní**

žáci

- se naučí správně používat výtvarné potřeby a pečovat o ně;
- budou respektovat zásady ochrany zdraví při práci s výtvarnými potřebami a materiály;

## **II. stupeň**

### **Kompetence k učení**

Žáci

- se budou učit na vlastní tvorbě;
- budou vnímat umění jako způsob poznávání světa;
- budou rozvíjet svou tvořivost aktivním osvojováním různých výtvarných technik;
- budou vnímat umělecké slohy a díla v historickém kontextu;

### **Kompetence k řešení problémů**

žáci

- budou vyhledávat vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich témat;
- projeví vlastní kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i své vlastní tvorby;

### **Kompetence komunikativní**

žáci

- budou přistupovat k umění jako ke způsobu dorozumívání;
- budou schopni vést dialog o dojmu z uměleckého díla;

### **Kompetence sociální a personální**

žáci

- pocítí potřebu pohybovat se v estetickém prostředí;
- se pokusí o osobité výtvarné projevy;

### **Kompetence občanské**

žáci

- poznají nejvýznamnější výtvarná díla a jejich autory;
- budou navštěvovat výstavy výtvarného umění;

### **Kompetence pracovní**

žáci

- upevní znalosti správného používání výtvarných potřeb;
- si osvojí používání výtvarných technik;

**Realizace průřezových témat  
1. až 5. ročník**

<i>Osobnostní a sociální výchova</i>				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj schopností poznání,</li> <li>- kreativita,</li> <li>- mezilidské vztahy,</li> <li>- komunikace,</li> <li>- kooperace a kompetice.</li> </ul>				

<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropa a svět nás zajímají,</li> <li>- objevujeme svět a Evropu.</li> </ul>				

<i>Environmentální výchova</i>				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<ul style="list-style-type: none"> <li>- ekosystémy</li> <li>- vztah člověka k prostředí</li> </ul>				

<i>Mediální výchova</i>				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
- vliv médií na výtvarné umění a kulturu				

<i>Multikulturní výchova</i>				
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			<ul style="list-style-type: none"> <li>- kulturní diference</li> <li>- lidské vztahy</li> <li>- etnický původ</li> </ul>	

**6. až 9. ročník**

<i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj schopností poznání,</li> <li>- sebepoznání a sebepojetí,</li> <li>- psychohygienam</li> <li>- kreativita</li> </ul>			

<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Evropa a svět nás zajímám</li> <li>- jsme Evropané</li> </ul>			

<i>Multikulturní výchova</i>			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské vztahy</li> <li>- etnický původ</li> </ul>			

<i>Environmentální výchova</i>			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> <li>- ekosystémy,</li> <li>- lidské aktivity a problémy životního prostředí,</li> <li>- vztah člověka k prostředí</li> </ul>			

<i>Mediální výchova</i>			
6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<ul style="list-style-type: none"> <li>- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,</li> <li>- vnímání autora mediálních sdělení</li> <li>- vliv médií na umění a kulturu,</li> <li>- tvorba mediálního sdělení</li> </ul>			

## 1. ročník

<i>Očekávané výstupy RVP</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... seznámí se s technikou malby vodovými a temperovými barvami a teorií barvy – pozná barvy základní, teplé a studené, seznámí se s prací se štětcem a barvou seznámí se s kresbou dřívkem(špejlí) a měkkou tužkou, voskovkami, pastelkami a fixy, pozná různé druhy linií;</p> <p>... snaží se vyjádřit své vjemy na základě prožitku, vyprávění, četby a filmu;</p> <p>... kreslí a maluje objekty, snaží se o kombinace linií a tvarů v ploše, uspořádání objektů do celku, pozoruje a využívá ve své tvorbě přírodní útvary, rozvíjí si smysl pro výtvarný rytmus, snaží se o rytmické řešení plochy;</p> <p>... pozná základní vlastnosti plastických materiálů, rozvíjí si cit pro prostor, modeluje podle skutečnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality</li> <li>• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad, fantazie a osob. zkušeností</li> <li>• uspořádání objektů do celků- uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření</li> <li>• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-obrazná vyjádření podnětů sluchových, hmatových i</li> </ul>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5.,</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p><b>3.1., 3.2.</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá objevujeme svět a Evropu</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředím</p>

	<p>i fantazie, tvaruje papír, nalepuje různé materiály;</p> <p>... výtvarně vypráví své zážitky, náměty ze života dětí, zobrazuje přírodní náměty,, ilustruje shlednutá představení a pohádky;</p> <p>... průběžně si utváří osobní postoj v komunikaci se spolužáky, učiteli a rodiči, snaží se o vysvětlování svých záměrů a výsledků vlastní tvorby.</p>	<p>pohybových</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• typy vizuálně obrazných vyjádření jejich rozlišení, výběr a uplatnění</li> <li>• osobní postoj v komunikaci jeho utváření a zdůvodňování, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností v rámci skupin, ve kterých se dítě pohybuje</li> </ul>	<p>Mediální výchova – vliv médií na výtvarné umění a kulturu</p>
--	---	---	--

## 2. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... rozvíjí si smyslovou citlivost, zdokonaluje se v technice malby temperovými a vodovými barvami a v práci se štětci, seznámí se s barvami doplňkovými, rozezná některé barvy studené a teplé, snaží se o kombinaci a míchání barev, zlepšuje své dovednosti při kresbě dřívkem, tužkou, voskovkami, pastelkami a fixy, při hře s linií pozná jejich výrazové možnosti, ověřuje si vedení linie v různých materiálech ;</p> <p>... dovede podle svých možností výtvarně vyjádřit své prožitky vzniklé na základě zkušeností, četby, zhlédnutí film. a divadel. představení, snaží se o výtvarné vyjádření zážitků při pozorování přírody a činnosti lidí;</p> <p>... zdokonaluje se v kresbě a malbě objektů, kombinaci linií a tvarů v ploše, uspořádání objektů do celku, nadále si rozvíjí smysl pro vý-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality</li> <li>• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad, fantazie a osob. zkušeností</li> <li>• uspořádání objektů do celků-uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i</li> </ul>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5.</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, kreativity, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p><b>3.1., 3.2., 3.3.</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá objevujeme svět a Evropu</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí</p>

	<p>tvorný rytmus a rytmické řešení plochy, učí se rytmicky řadit různé přírodní prvky, jejich otisky do plastic. materiálů, řadit různé vystřihované tvary;</p> <p>... zdokonaluje se v poznávání základních vlastností plastických materiálů, poznává a zkouší pevnost, tažnost a ohebnost plast. materiálů, pokračuje v rozvíjení citu pro prostor, pracuje podle svých schopností s různými materiály (papír, přírodniny, textil apod.);</p> <p>... prohlubuje si a zdokonaluje své dovednosti nabyté v 1. ročníku, snaží se o výtvarné dotváření přírodnin na základě představ, pozoruje a pokouší se zobrazovat tvary lidských výtvorů;</p> <p>... zdokonaluje se v utváření osobních postojů v komunikaci, zlepšuje se ve vysvětlování svých záměrů a výsledků tvorby, účastní se aktivně besed o ilustracích v dětských knihách;</p>	<p>dynamickém vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-obrazná vyjádření podnětů sluchových, hmatových i pohybových</li> <li>• typy vizuálně obrazných vyjádření jejich rozlišení, výběr a uplatnění</li> <li>• osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností v rámci skupin, ve kterých se dítě pohybuje</li> </ul>	<p><b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.</b> Mediální výchova – vliv médií na výtvarné umění</p>
--	---	--	--

### 3. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>➤ Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření ( linie, tvary, objemy, barvy, objekty ), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ.</p> <p>➤ V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.</p>	<p>... rozvíjí si smyslovou citlivost, přiměřeně svým schopnostem zvládá techniku malby temperovými a vodovými barvami a práci různými štětci, zná barvy základní, barvy studené a teplé, dovede pomocí kruhového spektra určit barvy doplňkové, dokáže kombinovat a míchat barvy, zvládá kresbu měkkými grafic. materiály, učí se kreslit perem a tuší;</p> <p>... výtvarně vyjadřuje vjemy na základě vlastního prožitku, četby, filmu a divadel. představení, snaží se o využití své fantazie a představivosti ve výt. vyjádření, dokáže vyhledávat a výtvarně dotvářet přírodniny na základě představ;</p> <p>... zvládá podle svých možností kresbu a malbu objektů, umí kombinovat linie a tvary v ploše, uspořádat objekty do celku, pokouší se o výtvarné vyjádření jednoduchého pohybu těla, a jeho umístění v prostoru, má smysl pro rytmus, dokáže řadit</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality.</li> <li>• Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů a nálad, fantazie a osob. zkušeností.</li> <li>• Uspořádání objektů do celků- uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření.</li> </ul>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5.,</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, kreativity, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p><b>6.1.1.</b> <b>3.1., 3.2., 3.3.</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá objevujeme svět a Evropu</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí</p>



<p>➤ Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</p> <p>➤ Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává podle svých zkušeností.</p> <p>➤ Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<p>přírodní prvky, barevné plochy a různé vystřihované tvary;</p> <p>...zná některé vlastnosti a techniky plastického vyjádření, vytváří prostorové situací, rozvíjí si smysl pro prostor, seznamuje se s dalšími výtvarnými technikami dle uvážení vyučujícího, umí využívat podněty sluchové, hmatové i pohybové pro vlastní výtvarné vyjádření;</p> <p>...dokáže výtvarně vyprávět své zážitky, náměty ze života dětí, zobrazovat přírodní náměty a předměty denní potřeby, ilustrovat shlédnutá představení, pohádky a vlastní prožitky, umí kreslit a malovat náměty ze života dětí a dospělých, učí se získávat smysl pro krásu;</p> <p>...umí si utvářet osobní postoj v komunikaci se spolužáky, učiteli a rodiči, vysvětlit záměry a výsledky vlastní tvorby, aktivně se zapojuje do besed o umělec. tvorbě a ilustracích v dětských knihách;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-obrazná vyjádření podnětů sluchových, hmatových i pohybových.</li> <li>• Typy vizuálně obrazných vyjádření jejich rozlišení, výběr a uplatnění.</li> <li>• Osobní postoj v komunikaci jeho utváření a zdůvodňování, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností v rámci skupin, ve kterých se dítě pohybuje.</li> </ul>	<p><b>1.2.1., 1.2.2.,</b></p> <p><b>1.2.2., 1.2.3., 1.3.2</b></p> <p><b>6.1.5., Mediální výchova – vliv médií na výtvarné umění a kulturu</b></p>
---	--	--	---

#### 4. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... prohlubuje si a zdokonaluje techniky malby a kresby z 1. až 3. roč., učí se kombinovat tyto techniky, snaží se o barevné vyjádření svých pocitů a nálad, rozpoznává základní vlastnosti a vztahy barev, umí je míchat, pokouší se o kompozici v ploše;</p> <p>... výtvarně vyjadřuje tvary a barevnost přírodních objektů, pozoruje a učí se vyjádřit základní tvarové znaky při zobrazování uměleckých forem, snaží se o vystižení tvaru, struktury materiálu, sledování tvaru, barev a linií;</p> <p>... pozoruje skutečnost a snaží se o expresivní volný výtvarný projev, výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí, snaží se o vyjádření pohybu těla v prostoru, uvědomuje si proporce lidské postavy a snaží se o jejich výtvarné vyjádření, seznamuje se s proporcemi hlavy;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, jejich jednoduché vztahy(kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru;</li> <li>• uspořádání objektů do celků-uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření;</li> <li>• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností-manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru;</li> </ul>	<p><b>3.1., 3.2., 3.3.</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme svět a Evropu</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí</p> <p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5., 1.2.3., 1.2.4.,</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p><b>4.1., 4.2., 4.3.</b> Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské</p>

	<p>...řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše, hraje si s výtvarnými prvky, dekorativně člení plochu, vytváří jednoduché prostorové objekty a koláže z přírodních materiálů, modeluje z papíru, hlíny a drátů, umí zpracovávat přírodní materiály;</p> <p>...rozvíjí si elementární chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa na základě poznávání a srovnávání druhů současného i historického výtvarného umění;</p> <p>...vnímá různé druhy ilustrační tvorby, seznámí se s druhy výtvarného umění a s jejich využitím v praktickém životě;</p> <p>...v komunikaci se spolužáky dokáže vysvětlit výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a čichových;</li> <li>• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření-umělecká výtvarná tvorba, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama;</li> <li>• typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, ilustrace textů, plastika, sochařství, volná malba, animovaný film, comics)</li> <li>• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření-v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, ve kterých se pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření</li> </ul>	<p>vztahy, etnický původ</p> <p><b>6.1.1., 6.1.2., 6.1.4.,</b> Mediální výchova – vliv médií na výtvarné umění</p> <p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5., 1.2.3., 1.2.4.</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice</p>
--	--	--	---

## Ročník 5.

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>➤ Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy).</p> <p>➤ Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie, v objemovém vyjádření modelování, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu a barevné plochy.</p> <p>➤ Při tvorbě vizuálních vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho sociální vztahy.</p>	<p>...ovládá techniky malby a kresby, se kterými se seznámil v 1. až 4. roč., dokáže kombinovat tyto techniky, umí barevně vyjádřit pocity a nálady, orientuje se v základních vlastnostech a vztazích barev, ovládá jejich míchání, kompozici v ploše, kresbu různými materiály (tužka, tuš, voskovky, pastel), v rámci svých schopností dokáže vystihnout tvar, strukturu materiálu, sleduje tvary, barvy, linie;</p> <p>... na základě pozorování skutečnosti se snaží o expresivní výtvarný projev, zvládá vyjádření jednoduchých pohybů těla v prostoru a snaží se o správné výtvarné vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy;</p> <p>...rozvíjí dovednost řešení úkolů dekorativního charakteru, dokáže si</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prvky vizuálně obrazného vyjádření-linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, jejich jednoduché vztahy(kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</li> <li>• uspořádání objektů do celků-uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém i dynamickém vyjádření</li> <li>• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností-manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru</li> <li>• reflexe a vztahy zrakového</li> </ul>	<p><b>5.3., 5.4.</b>Environmentální výchova – ekosystémy, vztah člověka k prostředí</p> <p><b>3.1., 3.2., 3.3.</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá,objevujeme svět a Evropu</p> <p><b>1.1.2., 1.1.3., 1.1.4</b> Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ.</p>

<p>➤ Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.</p> <p>➤ Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření pocitů a prožitků volí svobodně prostředky (včetně prostředků a postupů současného umění).</p> <p>➤ Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</p> <p>➤ Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</p>	<p>hrát s výtvarnými prvky, a pokračuje v dovednostech dekorativního členění plochy, vytváření jednoduchých prostorových objektů, koláží z přírodnin, modelování z papíru, hlíny, drátů, popř. sádry a zpracování přírodních materiálů;</p> <p>...pokračuje v rozvíjení poznatků získaných ve 4. ročníku; snaží se vybírat vhodný materiál, posoudit možnosti jeho výtvarného zpracování, rozvíjí si estetické vnímání;</p> <p>...dokáže porovnat a hodnotit výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních, konfrontovat je s uměleckou produkcí a využívat ji pro vlastní tvorbu;</p> <p>... v rámci skupin, ve kterých se pohybuje dokáže vysvětlit výsledky své tvorby a její uplatnění v životě;</p>	<p>vnímání k vnímání ostatními smysly-vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových a čichových</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření-umělecká výtvarná tvorba, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama</li> <li>• typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, ilustrace textů, plastika, sochařství, volná malba, animovaný film, comics</li> <li>• osobní postoj v komunikaci-jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace v rámci skupin a jejich porovnávání s vlastní interpretací</li> </ul> <p>komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření-v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, ve kterých se pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření.</p>	<p><b>6.1.1.</b> – mediální výchova, vliv médií na výtvarné umění</p> <p><b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice</p>
--	---	---	--

## Ročník 6.

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... snaží se pomocí malby a kresby výtvarně vyjádřit skutečnost, děje, dojmy a prožitky, zobrazit přírodní a umělecké formy, uplatňuje výrazové vlastnosti linie;</p> <p>... experimentuje s různými druhy linií, orientuje se v prostorových a barevných vztazích, využívá při výtvarném vyjádření podněty z ostatních uměleckých druhů (hudební, dramatické);</p> <p>... seznámí se s teorií barev – Goethův barevný kruh ( barvy základní, doplňkové, barvy příbuzné), uplatňuje expresivní a emocionální funkci barev, pracuje s temperovými a vodovými barvami, zvládá používání měkkého grafického materiálu (tuha, rudka, voskový a suchý pastel, tuš);</p> <p>... na základě pozorování, vlastních zkušeností a prožitků zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, snaží se o vystižení pohybu</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše, prostoru a časovém průběhu</li> <li>• uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty</li> <li>• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů k vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů ( hudebních, dramatických )</li> <li>• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb tě-</li> </ul>	<p><b>3.1., 3.2., 3.3.</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ</p>

	<p>lidského těla, rozvíjí prostorové cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových vjemů a vztahů;</p> <p>... seznamuje se s výtvarným uměním a životním prostředím, poznává objekty výtvarného zobrazování (figura, portrét, krajina, zátiší ), výtvarně zobrazuje děj a vlastní vztah k němu ( dojmy a prožitky), v plošných dekorativních kompozicích využívá řazení prvků, ploch a tvarů, učí se řadit písmo v krátkých nápisech a používat hotového písma v hravých a experimentálních činnostech;</p> <p>... učí se rozlišovat, porovnávat, třídit a hodnotit výsledky své tvorby, ale i běžné a umělecké produkce (malba, kresba, plastika, grafika, divadelní představení, ilustrace knih, televize ), pracuje v keramické dílně a navštěvuje výstavy výtvarného umění;</p> <p>... snaží se obhájit výsledky vlastních výtvorů a jejich prezentaci ( třída, škola, soutěže, výstavky prací apod. )</p>	<p>la a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, televize, výběr pro vlastní tvorbu</li> <li>• typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, volná malba, plastika, vizuálně dramatické akce, výběr pro vlastní tvůrčí záměry</li> <li>• osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací, porovnávání výsledků vlastní tvorby s výsledky ostatních</li> <li>• vysvětlování a obhajoba vlastních výsledků tvorby, prezentace ve veřejném prostoru</li> </ul>	<p><b>6.1.1., 6.1.4.</b> Mediální výchova – kritické vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, vliv médií na umění a kulturu, tvorba mediálních sdělení</p> <p><b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3.</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, sebepoznání, psychohygienu, kreativita</p>
--	--	--	---

## Ročník 7.

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>...umí pomocí malby a kresby výtvarně vyjádřit skutečnost, děje, dojmy a prožitky, zobrazuje přírodní a umělecké formy, uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linií, orientuje se v prostorových a barevných vztazích, využívá při výtvarném vyjádření podněty z ostatních uměleckých druhů (hudební, dramatické);</p> <p>...zná teorii barev – Goethův barevný kruh ( barvy základní, doplňkové, barvy příbuzné), uplatňuje expresivní a emocionální funkci barev, pracuje s temperovými a vodovými barvami, zvládá používání měkkého grafického materiálu (tuha, rudka, voskový a suchý pastel, tuš);</p> <p>... dokáže dojmy a prožitky vyjádřit barvou v plošné kompozici, na základě pozorování, vlastních zkušeností a prožitků umí v rámci svých schopností výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy a hlavy a vystihnout pohyb lidského těla,</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, vztahy a uspořádání prvků v ploše, prostoru a časovém průběhu</li> <li>• uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty</li> <li>• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů k vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů ( hudebních, dramatických )</li> <li>• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru</li> </ul>	<p><b>3.1., 3.2., 3.3.</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p><b>1.1.3., 1.1.5.</b> Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ</p>



	<p>uplatňuje prostorové cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových vjemů a vztahů;</p> <p>...nadále se seznamuje s výtvarným uměním a životním prostředím, poznává objekty výtvarného zobrazování (figura, portrét, krajina, zátiší ), výtvarně zobrazuje děj a vlastní vztah k němu ( dojmy a prožitky);</p> <p>... v plošných dekorativních kompozicích využívá řazení prvků, ploch a tvarů, rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma, učí se řadit písmo v nápisech a používat hotového písma v hravých a experimentálních činnostech</p> <p>... snaží se o rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků své tvorby, ale i běžné a umělecké produkce (malba, kresba, plastika, grafika, animovaný film, divadelní představení, ilustrace knih, televize ), sleduje a hodnotí uplatnění písma v reklamě a tyto poznatky využívá ke své tvorbě, pracuje v keramické dílně a navštěvuje výstavy výtvarného umění;</p> <p>...obhajuje výsledky vlastních vý-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, televize, reklama, výběr pro vlastní tvorbu</li> <li>• typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, vizuálně dramatické akce, výběr pro vlastní tvůrčí záměry</li> <li>• osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací, porovnávání výsledků vlastní tvorby s výsledky ostatních</li> <li>• vysvětlování a obhajoba vlastních výsledků tvorby,</li> </ul>	<p><b>6.1.1</b> Mediální výchova – kritické vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, vliv médií na umění a kulturu, tvorba mediálních sdělení</p> <p><b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, sebepoznání, psychohygiena, kreativita</p>
--	--	---	---

	tvorů a jejich prezentaci ( třída, škola, soutěže, výstavky prací apod. ).	prezentace ve veřejném prostoru	
--	--	---------------------------------	--

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<p>... výtvarně vyjadřuje v rámci svých schopností barvou v plošné kompozici i kresbou děj a vlastní vztah k němu, dává důraz na citový zážitek, dojmy a prožitky, snaží se uplatnit expresivní a emociální funkci barev, vyjadřuje dějové a prostorové vztahy;</p> <p>... dokáže výtvarně vyjádřit základní proporce a pohyb lidské postavy, výtvarně vyjadřuje zajímavé a neobvyklé přírodní tvary ve fantaziích dotvořených pracích, využívá poznávání přírodních a uměleckých forem k rozvíjení představivosti, výtvarně vyjadřuje velké prostorové útvary a krajinné motivy na základě pozorování a poznatků;</p> <p>... prakticky si ověřuje a postupně využívá kompoziční principy, seznamuje se užíváním perspektivy při výtvarném vyjádření; ... umí pracovat s grafickými ma-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, prostoru a časovém průběhu, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</li> <li>• uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ( lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh )</li> <li>• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru</li> <li>• akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a in-</li> </ul>	<p><b>3.1., 3.2., 3.3</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p>Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ</p> <p><b>1.1.2, 1.1.3., 1.2.4., 1.1.5</b></p>

	<p>teriály a barvami, zná některé (podle uvážení vyučujícího) grafické, kombinované techniky, koláž, monotyp, dokáže pracovat s papírem, dřevem, hlinou, kovy, textilem a přírodními materiály</p> <p>... ve své tvorbě využívá dojmy a prožitky z návštěv divadelních, filmových představení, výstav, poslechu hudby apod.;</p> <p>... rozlišuje, porovnává, a hodnotí výsledky běžné i umělecké produkce (malba, kresba, plastika, grafika, animovaný film, divadelní představení, ilustrace knih, televize),</p> <p>... při vlastní práci se snaží o uplatnění výtvarného zjednodušení v plošné dekorativní kompozici, poznává zákonitosti výběru a užití písma, jeho estetickou funkci, uplatňuje řazení a kompozici písma v ploše, snaží se o spojení písma a motivu, ke své vlastní tvorbě využívá motivace ze všech oblastí současného výtvarného umění (fotografie, elektronický</p>	<p>interpretace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů k vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, drama – tických)</li> <li>• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</li> <li>• typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, fotografie, elektronický obraz, animovaný film, comics, vizuálně dramatické akce, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</li> </ul>	<p><b>6.1.1., 6.1.2.,</b> Mediální výchova – kritické vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, vliv médií na umění a kulturu, tvorba mediálních sdělení</p>
--	--	--	---

	<p>obraz, animovaný film, reklamy apod.)</p> <p>... ve své tvorbě se pokouší využívat i práce s PC;</p> <p>... rozvíjí si estetické citění, seznamuje se s významem kultury, vlivu estetiky a životního prostředí na člověka, získává informace o umění a jeho proměnách v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti, poznává významné osobnosti výtvarného umění v minulosti i současnosti a historická období českého umění, seznamuje se s architekturou a jejím podílem na formování životního prostředí;</p> <p>... rozlišuje, porovnává, hodnotí a zdůvodňuje výsledky vlastní tvorby, pokouší se zdůvodnit vznik odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření;</p> <p>... vysvětluje vlastní tvůrčí záměr, porovnává a hodnotí výsledky vlastní s výsledky ostatních, vybírá vlastní výtvořky i výtvořky spolužáků pro prezentaci ( ve třídě,</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti</li> <li>• osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</li> <li>• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba vlastních výsledků tvorby</li> </ul>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3.,</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita</p>
--	--	---	--

	škole, soutěžích a výstavách prací žáků ).	s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	
--	--	---	--

<b>Ročník 9.</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>

<p>➤ Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p> <p>➤ Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.</p>	<p>... dokáže výtvarně vyjádřit v rámci svých schopností barvou v plošné kompozici i kresbou děj a vlastní vztah k němu, dává důraz na citový zážitek, dojmy a prožitky, uplatňuje expresivní a emoční funkci barev, vyjadřuje dějové a prostorové vztahy;</p> <p>...umí výtvarně vyjádřit základní proporce a pohyb lidské postavy a zajímavé i neobvyklé přírodní tvary ve fantaziích dotvořených pracích, využívá poznávání přírodních a uměleckých forem k rozvíjení představitivosti, výtvarně vyjadřuje velké prostorové útvary a krajinné motivy na základě pozorování a poznatků;</p> <p>... prakticky si ověřuje a využívá kompoziční principy, pokouší se užívat perspektivu při výtvarném vyjádření;</p> <p>... umí pracovat s grafickými materiály a barvami, zná některé (podle uvážení vyučující-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, vztahy a uspořádání prvků v ploše, prostoru a časovém průběhu, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření</li> <li>• uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ( lineární, světlostní, , barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh )</li> <li>• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru</li> <li>• akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace</li> </ul>	<p><b>3.1.1., 3.1.2., 3.1.3.</b> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané</p> <p>Environmentální výchova - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí</p> <p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.5</b> Multikulturní výchova – lidské vztahy, etnický původ</p>
---	---	---	--

<p>➤ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p> <p>➤ Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě používá některé metody uplatňované v současném výt. umění a digitálních mediích.</p>	<p>ho)grafické, kombinované techniky, koláž,monotyp, dokáže pracovat s papírem, dřevem, hlinou kovy, textilem a přírodními materiály;</p> <p>...ve své tvorbě využívá dojmy a prožitky z návštěv divadelních, filmových představení, výstav, poslechu hudby apod.;</p> <p>... rozlišuje, porovnává, a hodnotí výsledky běžné i umělecké produkce ( malba, kresba, plastika, grafika, animovaný film, divadelní představení, ilustrace knih, televize ),</p> <p>...při vlastní práci uplatňuje výtvarné zjednodušení v plošné dekorativní kompozici, využívá zákonitosti výběru a užití písma, jeho estetickou funkci, uplatňuje řazení a kompozici písma v ploše, dokáže spojit písmo a motiv, ke své vlastní tvorbě využívá motivace ze všech oblastí současného výtvarného umění (fotografie, elektronický obraz, animovaný film, re-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů k vlastní tvorbě, reflexe ostatních uměleckých druhů ( hudebních, drama – tických</li> <li>• smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</li> <li>• typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, fotografie, elektro -nický obraz, animovaný film, comics, vizuálně dramatické akce, rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry</li> </ul>	<p><b>6.1.1.</b> Mediální výchova – kritické vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, vliv médií na umění a kulturu, tvorba mediálních sdělení</p>
--	---	--	--



<p>➤ Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.</p> <p>➤ Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p> <p>➤ Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</p> <p>➤ Ověřuje komunikační účinky</p>	<p>klamy apod.); ... ve své tvorbě využívá i práce s PC;</p> <p>...rozvíjí si estetické cítění, chápe význam kultury, vliv estetiky a životního prostředí na člověka, je informován o umění a jeho proměnách v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti, zná některé významné osobnosti výtvarného umění minulosti i současnosti a historická období českého umění, seznamuje se s architekturou a jejím podílem na formování životního prostředí;</p> <p>...rozlišuje, porovnává, hodnotí a zdůvodňuje výsledky vlastní tvorby, zdůvodňuje vznik odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření;</p> <p>... vysvětluje vlastní tvůrčí záměr,</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické, sociální a kulturní souvislosti</li> <li>• osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření, kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</li> <li>• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření</li> </ul>	<p><b>5.3., 5.4.</b></p> <p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.5, 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4.</b> Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygienu, kreativita</p> <p><b>1.3.1., 1.3.2.</b></p>
--	--	---	--

<p>vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci;</p>	<p>porovnává a hodnotí výsledky vlastní s výsledky ostatních, vybírá vlastní výtvoř i výtvoř spolužáků pro prezentaci ( ve třídě, škole, soutěžích a výstavách prací žáků )</p>	<p>a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba vlastních výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace</p>	<p><b>2.1.</b></p>
--	---	--	--------------------



## **m) Výchova ke zdraví** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví se vyučuje pouze na 2. stupni základní školy. Má však na co navazovat, neboť zdravotní tematika byla ve značné míře zařazena na 1. stupni do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Značného místa se jí dostávalo i při výuce oboru Tělesná výchova.

Veškeré učivo zdravotní výchovy na 1. stupni základní školy pak volně navazuje na učivo předškolního vzdělávání v mateřské škole, neboť jedna z našich mateřských škol učí podle programu Zdravá škola a z této mateřské školy přichází do 1. ročníku naší školy rozhodující počet dětí.

### **Oborový obsah**

Výukový obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je velmi široký. Přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si výukou budou upevňovat hygienické, stravovací, pracovní i jiné preventivní návyky. Obsahem je seznamování s prevencí škodlivých látek. Obsahuje témata zaměřená na jednotlivce, rodinu, školu i celou společnost, na chování člověka doma, v práci, ve volné přírodě i při zájmových činnostech.

K učivu bude volně přidružena jako jeho součást dopravní výchova.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Chceme zajistit, aby vzdělání v oboru Výchova ke zdraví významně přispívalo k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků, neboť Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví.

Proto se zaměříme na:

- preventivní ochranu zdraví a uplatňování zdravého způsobu života,
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky,
- na dovednosti odmítat škodlivé látky,
- předcházení úrazům,
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování,
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc,
- na orientaci se v konfliktních a krizových situacích,
- uvědomování si základních potřeb a problémů rodinného života,
- vypěstování si kultivovaného chování, které povede k navazování zdravých partnerských vztahů.

### **Mezioborové vazby**

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví navazuje na učivo Vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Úzce však po celou školní docházku prolíná s oborem Tělesná výchova a s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Mezioborové vazby však lze vhodně uplatnit v učivu dějepisu, chemie (např. léčiva), přírodopisu, oboru Člověk a svět práce, nezanedbatelné možnosti, spočívající především ve srovnávání, mají i cizí jazyky, a zejména v emotivním působení pak např. i literární či stylistická složka Českého jazyka a literatury.

### **Organizace výuky**

- 1) Časové vymezení vyučovacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	7.	8.	9.	celkem
Hodinová dotace	1	1	1	3

## 2) Dělení na skupiny

Dělení na skupiny se nepředpokládá.

## 3) Formy výuky

Při výuce bude využívána kmenová třídy, občas tělocvična, některé pasáže výuky mohou probíhat v reálném prostředí (příroda) atd.

## 4) Exkurze

Předpokládají se 3, v každém ročníku 1. Počet a ročník je závazný. Téma exkurze dle potřeby vybírá učitel.

Doporučené exkurze:

- Návštěva lékárny;
- Návštěva stacionáře;
- Návštěva Fitt centra;

## 5) Laboratorní práce

Nepředpokládají se.

## 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Závazné žákovské práce nejsou určeny.

Vzdělávání žáků bude doplňováno jejich dobrovolnou účastí v různých soutěžích ( zdravotního, dopravního a podobného zaměření ), budou-li pro kategorii žáků 2. stupně vyhlašovány. O účasti žáků a jejich přípravě rozhodne příslušný vyučující zpravidla na začátku školního roku a vybranou soutěž zařadí do ročního plánu školy.

### **Metody práce, pracovní postupy**

Zařazovány budou především metody postavené na dialogu, vyhledávání a ověřování informací, na samostatné i skupinové práci, uplatňovat budeme i metody experimentu.

Využívány mohou být filmové projekce a sledování odborných pořadů v televizi. Zařazovány budou vhodné besedy. Jejich počet není určen a ani obsah není pro vyučujícího závazný.

V každém ročníku bude proveden 1 třídní projekt.

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. Čl. 10. 1. *hodnocení klasifikačními stupni ( známka)*

Žádná ověřování vědomostí písemnými pracemi a testy delšími 20 minut se konat nebudou.

### **Doplňující nadoborové vazby**

Pro žáky 7. roč. - 9. roč. plánujeme zavedení zájmových útvarů - Dopravního a Zdravotního kroužku.

### **Kompetence**

#### *Kompetence k učení*

- Žáci jsou vedeni
- efektivnímu učení

- vyhledávání a třídění informací, k jejich využívání v procesu učení;
- vytváření si komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy,
- plánování, organizování a řízení vlastního učení,

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků,
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů,
- zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k závěrům sami,
- sleduje při hodině pokrok všech žáků.

### *Kompetence k řešení problémů*

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů,
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů,
- kriticky myslí,
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí,

Učitel

- klade otevřené otázky,
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb,
- podněcuje žáky k argumentaci.

### *Kompetence komunikativní*

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni,
- si osvojí kultivovaný ústní projev,
- účinně se zapojují do diskuze,
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy,

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu,
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů,
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky.

### *Kompetence sociální a personální*

Žáci

- spolupracují ve skupině,
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají,

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat,
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé,
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování,

### *Kompetence občanské*

Žáci

- respektují názory ostatních,
- si formují volní a charakterové rysy,
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace,
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí,

- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví,
- Učitel
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
  - umožňuje, aby žáci *na základě* jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky,
  - se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky,

### *Kompetence pracovní*

#### Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

#### Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

## **Realizace průřezových témat**

### *Osobnostní a sociální výchova*

7.ročník	8.ročník	9.ročník
Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě a mimo ni	Obecné modely řešení problémů	
Prevence sociálně patologických jevů a škodlivých případně nevhodných způsobů chování	Zvládání rozhodovacích situací	
Zvládání rozhodovacích situací	Poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích	
Poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích	Učit se dovednostem seberegulace, učit se sociálním dovednostem, utvářet si postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání provozu „každodenní“ existence v jejich běžných i náročnějších formách	
	Prevence soc. a patologických jevů a škodlivých způsobů chování	Osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpuštědla, ředidla, barvy)
		Uvědomuje si nebezpečnost při užívání návykových látek

	Uvědomuje si možnosti poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu
	Uvědomuje si osobní zodpovědnost při práci s acetonem (karcin. látka)

*Výchova demokratického občana*

7.ročník	8.ročník	9.ročník
Vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod	Projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně	V samostatném a odpovědném řešení problémů
V samostatném a odpovědném řešení problémů		
Angažovaný přístup k druhým	Angažovaný přístup k druhým	Angažovaný přístup k druhým
Zásady slušnosti, tolerance		
Odpovědné chování		

*Multikulturní výchova*

7.ročník	8.ročník
Schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému	
	Učí objevovat vzájemné vztahy a příčny společens. jevů
	Schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse

*Enviromentální výchova*

8.ročník	9.ročník
Vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí	
	Plasty v odpadech, význam recyklace CO <sub>2</sub> , CH <sub>4</sub> jako skleníkové plyny, SO <sub>2</sub> jako vedl. produkt spalování uhlí – kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů energie.
	Význam sběru starého železa a ost. kovů jako prům. suroviny, hosp. ztráty způsobené korozi Fe
	Znečišťování živ. prostředí (a odpadních vod) organická rozpouštědla a ředidla znež. živ. prostř. v chem. výrobcích,



	poškození ozónové vrstvy Znečištění odpadních vod saponáty jako globální problém lidstva plasty jako globální problém lidstva.
--	--

*Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech*

9.ročník
Osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita

*Mediální výchova*

9.ročník
Vliv médií na člověka a orientace v mediálních vlivech, výsledky průzkumu

Připravila Mgr. Táňa Rucká

**7. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny.</p>	<p>... respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě);</p> <p>... chápe rozdíly mezi lidmi ... vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližšího okolí;</p> <p>... vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny a nejbližšího okolí;</p>	<p><b>Rodina jako systém – základy rodinného života</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vznik manželství, znalost partnera,</li> <li>- Zákon o rodině,</li> <li>- rodina nukleární, široká</li> <li>- výchovný styl v rodině</li> </ul> <p><b>Vliv rodiny na individuální vývoj dítěte</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kvalita rodinné výchovy</li> <li>- disharmonické prostředí rodiny</li> <li>- úcta k sobě i druhým</li> <li>- charakterový vývoj</li> <li>- lidské temperamenty</li> </ul> <p><b>Zdravý způsob života</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj života dítěte do dospělosti</li> <li>- změny v chování v dospělosti</li> <li>- puberta</li> </ul>	<p><b>2.1., 2.4.</b> - přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě a mimo ni</p> <p><b>2.1., 2.2.</b> vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod</p> <p><b>1.1.1, 1.1.2, 1.1.3., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3.</b></p>

	<p>... hápe dospívání jedince jako přirozený proces, je připravený na fyziologické změny;</p> <p>... uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví;</p> <p>... používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích a ve styku s vrstevníky;</p> <p>... orientuje se v zákonech omezuujících kouření a alkohol.</p>	<p><b>Hygiena</b> - osobní hygiena v pubertě</p> <p><b>Návykové látky a zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- návykové látky – zdravotní a sociální rizika</li> <li>- zneužívání návykových látek</li> <li>- pozitivní životní cíle a hodnoty</li> <li>- návykové látky a bezpečnost v dopravě</li> <li>- kouření, alkohol a zákony</li> </ul>	<p><b>1.1.4</b></p> <p><b>1.3.1., 1.1.2., 1.1.3.,</b> prevence sociálně-patologických jevů a škodlivých případně nevhodných způsobů chování</p>
--	--	--	---

<p>- zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním alkoholu a bezpečnosti silničního provozu</li> <li>- kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol, vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími automaty</li>   <li>- žáci jsou připraveni na efektivní jednání a vzájemnou pomoc při hrozbě nebo vzniku mimořádné události, jsou seznámeni s úlohou státu při ochraně životů a zdraví obyvatel, majetkových hodnot a životního prostředí při vzniku mimořádných událostí</li> </ul>	<p><b>Osobní bezpečí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní bezpečí jedince, šikanování, týrání</li> <li>- etnická snášenlivost</li> <li>- pravidla silničního provozu a alkohol</li> <li>- reklamní vlivy</li> <li>- počítače hazardní hry, gamblerství</li> </ul> <p><b>Ochrana člověka za mimořádných situací</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy mimořádných událostí</li> <li>- integrovaný záchranný systém</li> <li>- evakuace</li> <li>- tísňové volání</li> </ul> <p>zásady první pomoci při mimořádné události</p>	<p><b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.3.1., 1.3.2., 4.1., 4.2., 4.5. 2.2., 2.4.-</b> v samostatném a odpovědném řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- angažovaný přístup k druhým</li> <li>- zásady slušnost, tolerance</li> <li>- odpovědné chování</li> </ul> <p><b>1.3.1., 1.3.2., 1.2.1, 1.2.3</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládnání rozhodovacích situací</li> <li>- poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích</li> </ul> <p><b>1.1.1.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému</li> </ul>
--	---	--	--

## 8. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování.</p>	<p>... rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání;                      ... vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy;                      ... uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků;                      ... zná techniky pro zvládání stresu;                      ... rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními;                      ... samostatně zvládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvažové techniky;                      ... poskytne nezbytnou první pomoc i při vážnějších poraněních</p>	<p><b>Zdravá výživa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výživná hodnota potravin</li> <li>- zásady sestavování jídelníčku</li> <li>- alternativní výživné směry</li> <li>- zhodnocení jídelníčku ve školní jídelně</li> </ul> <p><b>Péče o zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných</li> <li>- preventivní a lékařská péče</li> <li>- vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí</li> <li>- odolávání stresu</li> <li>- základní postupy první pomoci, obvažová technika</li> <li>- první pomoc v improvizovaných podmínkách</li> <li>- přivolání lékaře</li> </ul>	<p><b>1.1.2., 1.1.5, 1.2.1., 1.2.2.</b> - v samostatném a odpovědném řešení problémů                      - angažovaný přístup k druhým                      - zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování</p> <p><b>1.3.1., 1.3.2.</b> - obecné modely řešení problémů                      - zvládání rozhodovacích situací</p> <p><b>1.1.2., 1.2.1.</b> - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích</p> <p><b>1.1.4</b> - schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému</p> <p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3.,</b> - učí objevovat vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů</p> <p><b>1.2.3., 1.2.4.</b> - schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse</p>

<p>Uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy.</p> <p>Ví o centrech odborné pomoci a vyhledat a použít jejich telefonní čísla.</p>	<p>... vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek;</p> <p>... obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek;</p> <p>... orientuje se v trestně právní problematice návykových látek;</p> <p>... uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte kriticky se vyjadřuje k projevům násilí;</p> <p>... samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci.</p>	<p><b>Návykové látky a zdraví</b></p> <p><b>Osobní bezpečí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- návykové látky a zákon</li> <li>- reklamní vlivy</li> <li>- počítače a hazardní hry , gamblérství</li> <li>- linky důvěry, krizová centra</li> <li>- krizové situace : šikanování, týrání, sexuální zneužívání</li> <li>- brutalita a jiné formy násilí v médiích</li> <li>- přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení</li> <li>- linky důvěry, krizová centra</li> </ul>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5.</b> - učit dovednostem sebe-regulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládnutí „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách</p> <p><b>1.2.2.</b> - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance,angažovaný přístup k druhým</p> <p><b>1.3.1., 1.3.2</b>– projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p>
	<p>... vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně;</p> <p>... orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy ( civilizační choroby);</p> <p>... umí sestavit osobní pohybový režim;</p> <p>... vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím.</p>	<p><b>Pohybové aktivity a zdraví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybových aktivit pro zdraví</li> <li>- pohybový režim</li> <li>- prevence tělesného a duševního zatížení</li> </ul>	<p><b>1.1.4</b> - vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí</p> <p><b>1.1.4.</b> - prevence soc. patologických jevů a škodlivých způsobů chování</p> <p><b>1.1.5., 1.3.1., 1.3.2</b> - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p>

			<p><b>1.1.4</b> - vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí.</p> <p><b>1.1.2., 1.1.3.</b>- učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách</p> <p><b>1.2.2., 4.2., 4.5.</b> - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance,angažovaný přístup k druhým  - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně</p>
--	--	--	---

<b>9. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy RVP</i>	<i>Další výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví.</p> <p>Uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbor-</p>	<p>... zná základní informace o sexualitě; ... popíše tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání; ... osvojí si pojmy z oblasti sexuality; ... zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci; ... zná základní pravidla hygieny pohlavního styku; ... uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod; ... orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální, ...).</p>	<p><b>Sexuální výchova</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam sexuální výchovy</li> <li>- fakta o sexualitě</li> <li>- anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů</li> <li>- slovníček pojmů</li> <li>- intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku</li> <li>- dětská gynekologie</li> <li>- předčasná sexuální zkušenost a její rizika (strom rozhodování)</li> <li>- sexuální orientace</li> <li>- potřeba citu a lásky u tělesně a smyslově postižených</li> <li>- početí, těhotenství, porod</li> <li>- antikoncepce</li> <li>- předčasné ukončení těhotenství</li> <li>- nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS</li> <li>- cesty přenosu</li> <li>- odborná pomoc</li> </ul>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.2.4., 1.2.2.</b> - v samostatném a odpovědném řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- angažovaný přístup k druhým</li> <li>- zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování</li> </ul> <p><b>1.3.1., 1.3.2.</b> - obecné modely řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládání rozhodovacích situací</li> </ul> <p><b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3.</b> - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích</p> <p><b>3.1., 2.2.</b> - osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita</p>



nou pomoc.			
	<p>... popíše způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití;  ... vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů;</p> <p>... v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá zodpovědnost za bezpečné sexuální chování.</p> <p>... použije v případě problémů kontakty na odbornou pomoc;  ... zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech;  ... vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě;  ... respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovliv-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- etická stránka sexuality</li> <li>- způsoby vyjadřování lásky</li> <li>- zdrženlivost a pohlavní stud</li> <li>- nevhodné chování v oblasti sexuality</li> <li>- sexuální zneužití</li> <li>- reálné a nereálné informace o sexualitě</li> <li>- v médiích</li> <li>- sexualita z hlediska odlišné kultury a víry</li> <li>- sexualita a zákon</li> </ul>	<p><b>1.1.2., 1.1.3., 1.1.5</b> - učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládnutí „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách</p>

	něné odlišnou kulturou a vírou; ... orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte;		
Dá do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her.  Projevuje zdravé sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy.	... dává do souvislosti zdravotní a psychologická rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým;  ... vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulační vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci a agresi.	<b>Návykové látky a zdraví</b> - rizika zneužívání návykových látek, nácvik asertivního chování  <b>Osobnostní a sociální rozvoj</b> - mezilidské vztahy komunikace a kooperace	<b>1.2.2, 1.2.3</b> - zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým <b>1.3.1., 1.3.2</b> – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně  <b>1.1.4-</b> vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí  <b>6.1.5-</b> vliv médií na člověka a orientace v mediálních vlivech

<p>Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.</p> <p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných látek se kterými pracovat nesmí.</p> <p>Objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>...Zná zásady bezpečné práce, posoudí rizikovost na základě symbolů nebezpečnosti R-vět a S-vět dokáže posoudit nebezpečnost chemické látky na základě symbolů nebezpečnosti R- vět a S- vět</p> <p>... umí reagovat na případy úniku nebezpečných látek</p>	<p><b>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</b></p> <p>Mimořádné události s únikem nebezpečných látek</p>	<p><b>1.1.2.</b> – zodpovědnost za své zdraví a chování při haváriích s únikem nebezpečných látek</p> <p><b>5.4.</b> – postup při ekologických katastrofách</p> <p><b>6.2.</b> – informace o světových katastrofách</p>
<p>Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<p>... umí třídít paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe</p> <p>... zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie</p> <p>... zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny</p> <p>... umí poskytnout první</p>	<p><b>Organické sloučeniny</b></p> <p>výroba paliv a energipřírodní sloučeniny sacharidy</p> <p>tuky</p>	<p><b>1.3.1.</b>– vlastní zodpovědnost za bezpečnost práce s topnými plyny a palivy</p> <p><b>5.3.</b> – CO<sub>2</sub>, CH<sub>4</sub> jako skleníkové plyny, SO<sub>2</sub> jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselá dešť, význam obnovitelných zdrojů energie</p> <p><b>4.5.</b> – nebezpečí zneužití</p>

<p>Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování bílkovin, tuků, sacharidů</p> <p>Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů</p>	<p>pomoc při popáleninách zná vliv produktů spalování na životní prostředí ... zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí</p> <p>... zná rovnici a podmínky fotosyntézy ... zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-) ... zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů ... umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu, ... zná jejich výskyt a význam ... zná podstatu diabetes</p> <p>... rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe ... rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe ... zná schéma rovnice vzniku tuků ... zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu ... zná princip a význam</p>	<p>aminokyseliny bílkoviny</p>	<p>přírodního bohatství zemí 3. světa</p> <p><b>3.2., 3.3.</b> – závislost světového hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teroristickými útoky</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy</p> <p><b>6.2.</b> – informace o haváriích tankerů</p> <p><b>5.1., 5.4.</b> – stav tropických deštných pralesů</p> <p><b>1.3.1.</b> – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru</p> <p><b>1.3.1.</b> – osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, choleste-</p>
---	---	--------------------------------	--

	<p>ztužování tuků  ... zná princip zmýdelnění  ... umí vysvětlit rozdíl  v užitečných vlastnostech  mýdel a saponátů a vliv  na životní prostředí</p> <p>... zná zdroje bílkovin ve  výživě a jejich význam  ... zná princip trávení bíl-  kovin a princip jejich vzni-  ku v organismu  ... zná význam DNA,  RNA  ... zná faktory poškozující  bílkoviny  ... umí vyjmenovat někte-  ré z funkcí bílkovin  ... zná význam enzymů,  hormonů, vitamínů A, B,  C, D, E  ... zná zdroje vitamínů A,  B, C, D, E v potravě  ... zná zásady zdravé  výživy</p>		<p>rol</p> <p><b>5.4.</b> – znečištění odpadní  vody saponáty  <b>1.3.1.</b> – osobní zodpověd-  nost za svoji výživu  <b>5.2.,6.2.</b> – informace o no-  vých poznatcích a výzkumu  dědičnosti</p>
<p>Aplikuje znalosti o princi-  pech hašení požárů na  řešení modelových situ-  ací z praxe.</p>	<p>... zná základní druhy  hasicích přístrojů  ... zná postup při evaku-  aci v případě vypuknutí  požáru a chování</p>	<p><b>Chemie a společnost</b></p> <p>chování při vypuknutí požáru</p>	<p><b>1.3.1.</b> – uvědomuje si nut-  nost vhodného chování  v krizových situacích a ne-  bezpečnost panické reakce</p>

<p>Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.</p>	<p>v krizových situacích</p> <p>... definuje energii a její možné zdroje</p> <p>... získává informace o využití obnovitelných energetických zdrojů</p> <p>... posuzuje efektivitu jednotlivých obnovitelných zdrojů energie a jejich vliv na životní prostředí</p>	<p>alternativní zdroje energie ( slunce, voda, vzduch ) – doporučená forma projekt</p>	
--	--	--	--









## **n) Tělesná výchova** **charakteristika vzdělávacího oboru a osnova**

### **Oborová návaznost**

Tělesná výchova vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Pohybové vzdělání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Právě pro zmíněnou spontánnost může tělesná výchova navazovat na činnosti, ke kterým měly děti blízko již v předškolním vzdělávání v mateřské škole. V mnohém se pak může školní tělesná výchova opírat o pohybové aktivity provozované v zájmovém vzdělávání – ve školní družině.

### **Obsah**

Obecně můžeme říct, že obsah oboru Tělesná výchova tvoří 3 základní tématické okruhy, a to:

*Činnosti ovlivňující zdraví* (Význam pohybu pro zdraví, Příprava organismu, Zdravotně zaměřené činnosti, Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, Hygiena při TV, Bezpečnost při pohybových činnostech);

*Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností* (Pohybové hry, Základy gymnastiky, Rytmičké a kondiční formy cvičení pro děti, Průpravné úpoly, Základy atletiky, Základy sportovních her, Turistika a pobyt v přírodě, Plavání, Bruslení, Další pohybové činnosti (dle podmínek školy a zájmu žáků));

*Činnosti podporující pohybové učení* (Komunikace v TV, Organizace při TV, Zásady jednání a chování, Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, Měření a posuzování pohybových dovedností, Zdroje informací o pohybových činnostech).

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Pro pohybové vzdělávání je nezbytně důležité rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá rozlišení činností i hodnocení výkonů žáka. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v povinné tělesné výchově. Zdravotní tělesná výchova by byla zařazena jako souběžná alternativa tělesné výchovy za předpokladu doporučení lékaře a byla by otevřena na žádost rodičů.

U žáků dochází k rozvoji tělesné zdatnosti, pohybové výkonnosti, osvojení si vědomostí, pohybových dovedností a návyků, žáci dosahují kladného postoje k pohybové aktivitě a zdravé soutěživosti v souvislosti s respektováním hygienických a bezpečnostních předpisů.

Důležitým procesem se stává rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, ohebnosti, koordinačních schopností.

Je nutností posilovat význam pořadových cvičení, zejména nástupových tvarů.

Proto

- chceme zajistit, aby vzdělávání v oblasti tělesné výchovy významně přispívalo k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků; smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života;
- chceme, aby žák pochopil, že zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a aby se pro žáka stalo poznávání a ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.
- chceme, aby žáci pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i důležitost problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví;
- budeme snažit o to, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují;
- chceme, aby si žáci upevňovali hygienické, stravovací a další zdravotně preventivní návyky, rozvíjeli dovednost odmítat škodlivé látky, předcházeli úrazům a čelili vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích;

- budeme usilovat o to, aby žáci dodržovali pravidla fair play a aby usilovali o dobré mezilidské vztahy;
- budeme rozvíjet u žáka vědomosti, dovednosti a postoje potřebné k jeho zapojení do života v demokratické společnosti;
- chceme, aby si žáci lépe uvědomili svou vlastní identitu, chápali kladné obecné hodnoty a tradice;
- chceme, aby žák dokázal posoudit vliv prostředí na jeho zdraví a zdraví ostatních lidí a uvědomil si důležitost péče o přírodu při sportovních soutěžích;
- budeme je vést ke kritickému vnímání informačních médií;
- budeme podporovat zdravou soutěživost žáků jejich zapojováním do sportovních soutěží vyhlášených v rámci města;
- v tělesné výchově bude usilovat o posilování, nikoli přetěžování;
- budeme žáky vést k odmítání drog a jiných škodlivin pro neslučitelnost se sportovní etikou a zdravím.

### Mezioborové vazby

Obor Tělesná výchova bude v mnohém prolínat na 1. stupni školy s oborem Člověk a jeho svět, tělovýchovné aktivity se mohou stát námětem úkolů ve výtvarné výchově, dokonce i v hudební výchově. Historie sportu souvisí s dějepisem, chemické změny v těle sportovce mohou být námětem výuky v oboru Chemie, fyzika může žákům pomoci v chápání některých fyzikálních zákonů platících např. pro vrhy, funkce svalů má místo v přírodopis, své místo připomenutí mohou najít ve svých předmětech učitelé zabývající se oborem Člověk a svět práce. Statistické zaznamenávání výsledků či jejich další zpracování se může promítnout do matematiky i informatiky. Nejblíže má však tělesná výchova k oboru Výchova ke zdraví.

### Organizace výuky

#### 1) Časové vymezení vyučovacího oboru (hodinová dotace)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	1.-5. roč.	6.	7.	8.	9.	6.-9. roč
Hodinová dotace	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8

#### 2) Dělení na skupiny

Na 2. stupni se chlapci a dívky vyučují odděleně.

Při výuce se počítá v souladu s dodržением zásad pro tělesné výchovy dle Vyhlášky o základní škole s dělením na skupiny.

Dělení na skupiny při plavání a lyžařském výcvikovém kurzu se děje v souladu s bezpečnostními potřebami a v souladu normami pro tuto výuku.

#### 3) Formy výuky

Výuka tělesné výchovy bude probíhat především ve školní tělocvičně, na školním hřišti, bruslení provozují na zimním stadionu, zejména v době konání školy v přírodě pak cvičí ve volné přírodě, výuka plavání se koná v plaveckém bazénu, lyžařský výcvikový kurz pak probíhá ve vybraném lyžařském areálu.

Bruslení se zařazuje vyučující do výuky dle vlastního zvážení, především pak jako cvičení aktivační, motivující, oživující.

Plavání je povinné ve 3. a 4. ročníku, jeho konání se děje v souladu s vyhláškou o základní škole a metodikou MŠMT. V ostatních ročnících je plavání na 1. stupni dobrovolné, škola je zařadí na ná-

vrh vyučujícího po dohodě s rodiči. Pro děti neúčastníci se z nejrůznějších příčin plaveckého výcviku zajišťuje škola náhradní výuku.

Lyžařský výcvikový kurz se koná v 7. ročníku, v případě, že v jednom roce nedojde k naplnění kapacity, uskuteční se LVK jedenkrát za dva roky v 7. a 8. ročníku.

Součástí vzdělávacího oboru Tělesná výchova je rovněž zdravotní tělesná výchova. Ta by byla zařazena jako souběžná alternativa tělesné výchovy za předpokladu doporučení lékaře a byla by otevřena na žádost rodičů.

#### 4) Exkurze

Exkurze nebudou zařazovány. Je na zvážení vyučujícího, zda v případě konání některé význačné sportovní akce v regionu Českého Těšína (případně i mimo region) po dohodě s ředitelem školy a se souhlasem rodičů tuto akci navštíví.

#### 5) Laboratorní práce

Charakter oboru jejich zařazení nedovoluje.

#### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

Závazné žákovské práce nejsou určeny.

V případě, že bude nadále na základě městských tradic vyhlašována celoroční soutěž O pohár starosty města, budou se jí žáci prvního i druhého stupně účastnit. V celoroční soutěži jsou dosud zahrnuty soutěže ve štafetovém běhu, stolním tenisu, plavání, šachu, sálové kopané, florbalu, košíkové, vybíjené, zimní všestrannosti, skoku vysokém, odbíjené, Mc Donald's Cupu a atletice. Žáci se budou rovněž aktivně zapojovat i v dalších sportovních soutěžích, budou-li pro dané kategorie žáků prvního i druhého stupně vyhlašovány. Důraz bude kladen na soutěže a akce s regionálním zaměřením. O účasti žáků a jejich přípravě rozhodne příslušný vyučující zpravidla na začátku školního roku a vybrané soutěže zařadí do ročního plánu školy.

### **Metody práce, pracovní postupy**

K organizaci výuky patří i vhodné metody a další pracovní postupy. K nejefektivnějším patří práce s tělocvičným náčiním a náradím, samostatná či skupinová činnost žáků zaměřená na individuální a skupinové výkony či práce s odbornou literaturou. Často zařazujeme hru, závody a soutěže.

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 10.1 hodnocení klasifikačními stupni (známkou).

Žádné kontrolní práce nejsou plánovány.

Praktické testování bude prováděno na základě dosažených výkonů a získaných pohybových schopností, dovedností, návyků, poznatků, postojů a celkové aktivity jednotlivých žáků za určité období. Bude vždy přizpůsobeno individuálním možnostem žáka a bude zachycovat zlepšení jeho výkonnosti..

Součástí hodnocení a klasifikace bude i prověřování znalostí pravidel sportovních her.

### **Doplňující nadoborové vazby**

Na 1. stupni bude v případě zájmu zřizován zájmový útvar Sportovní dovednosti.

V 8. a 9. ročníku plánujeme zařazení nepovinného oboru Sportovní hry.

## **Kompetence**

Základem je způsob učení, který staví na osobních předpokladech žáka. Ve výuce volí učitel zodpovědně takovou vyučovací metodu a formu práce, která vede žáky k dosažení cílů základního vzdělávání a k utváření **klíčových kompetencí**. Zároveň odpovídá vlastnímu stylu práce a stupni pedagogických zkušeností. Použité metody musí být pro žáky zajímavé a motivující, s důrazem na vytváření pohybových dovedností a návyků. Sledovány jsou především postupy k těmto kompetencím.

### **Kompetence k učení**

Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

### **Kompetence k řešení problémů**

Uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesporným chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.

Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

### **Kompetence komunikativní**

Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.

Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

### **Kompetence sociální a personální**

Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play – dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.

Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

### **Kompetence občanské**

Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.

Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

## Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

### Průřezová témata

<i>Osobnostní a sociální výchova</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
1. Žák cvičí své smyslové vnímání, pozornost, soustředění, procvičuje dovednost zapamatování, řešení problému.			
2. Žák se učí porozumět sobě samému a druhým, zvládat vlastní chování a hledat vlastní názorovou cestu. Poznává svůj temperament, postoje a hodnoty.			
3. Žák reguluje vlastní jednání, vůli, cvičí sebekontrolu a sebeovládání.			
4. Učí se rozhodovat v běžných i vypjatých situacích, dokáže zvládat stresové situace.			
5. Rozvíjí svou tvořivou činnost.			
6. Rozvíjí dobré vztahy, empatii, pohled na svět očima druhého, respektování, podporu a pomoc.			
7. Žák se učí komunikovat s učitelem i se spolužáky v různých situacích. Utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci.			
8. Žák rozvíjí individuální a sociální dovednosti pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence, jasnou komunikaci, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování celé skupiny.			
9. Žák rozvíjí svou schopnost řešení problémů a rozhodovací dovednosti.			
10. Žák si utváří povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování.			
11. Uvědomuje si hodnoty různosti lidí.			
12. Podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.			
13. Žák se seznamuje s primární prevencí sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování. Získává návyky k zdravému sociálnímu a duševnímu životu.			

<i>Výchova demokratického občana</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
1. Uvědomuje si potřebu partnerství a demokratických vztahů ve škole i na sportovišti.			
2. Uvědomuje si význam obce při organizaci sportovních akcí.			
3. Chápe význam spravedlnosti, řádu, pravidel, zákonů a morálky pro fungování soutěží, učí se nutnosti je dodržovat.			
4. Žák se seznamuje s obsahem pojmu lidská práva.			
5. Seznamuje se s pojmy tolerance.			
6. Žák si uvědomuje postavení občana a sportu ve světě.			
7. Žák rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku.			
8. Žák se učí sebeúctě, sebedůvěře a samostatnosti.			
9. Uvědomuje si nutnost vzájemné komunikace a spolupráce.			
10. Respektuje názory druhých, ale současně projevuje vlastní názor.			
12. Učí se asertivnímu chování, ale rovněž nutnosti kompromisu.			
13. Rozvíjí schopnost podřídit se celku.			

<i>Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník

1. Žák chápe význam setkávání sportovců při sportovních kláních.
2. Žák poznává základní evropské sportovní organizace.
3. Seznamuje se se zvyky a sportovními tradicemi národů Evropy.
4. Žáci hledají na základě srovnání vlastní postoj k tradičním evropským hodnotám.
5. Žák chápe souvislosti evropských kořenů olympijských ideí.
6. Žák si uvědomuje význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů.
7. Žák je motivován k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabšímu.
8. Žák se učí sebeúctě, sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti.

<i>Multikulturní výchova</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
1. Žák se učí toleranci a významu spolupráce bez ohledu na kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou, nebo generační příslušnost.			
2. Žák si uvědomuje vlastní identitu, jedinečnost, ale rovněž význam kolektivu.			
3. Žák poznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur při sledování OH.			
4. Žák si uvědomuje možnosti vzájemného obohacování ve sportu.			
5. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci v průběhu sportovních soutěží, přispívá k odstranění diskriminace, uvědomuje si význam spolupráce.			

<i>Environmentální výchova</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
1. Žák si uvědomuje nutnost ochrany přírody při sportovních aktivitách a masových akcích.			
2. Uvědomuje si význam Dne Země.			
3. Žáci chápou vliv prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí, uvědomují si možnosti a způsob ochrany zdraví.			
4. Uvědomuje si širokou škálu možností sportovního vyžití, které nám poskytuje příroda.			
5. Chápe vliv přírody na rozvoj člověka a společnosti.			
6. Žák si uvědomuje rozdíly v možnostech sportovního vyžití na vesnici a ve městě.			
7. Seznamuje se s problematikou industrializace a jejím vlivem na životní prostředí.			
	LVK- chápe význam zimní relaxace a ochrany přírody.		

uvědomuje si vliv médií na každodenní život, posuzuje věrohodnost nabízených sdělení.

<i>Mediální výchova</i>			
6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
1. Žák chápe médium jak zdroj informací, sleduje sportovní zpravodajství v denících a tisku, uvědomuje si vliv médií na každodenní život, posuzuje věrohodnost nabízených sdělení.			

Zpracovaly Mgr. Dagmar Palíková, Mgr. Petra Widenková

**1. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p>	<p>... zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou; ... poznává protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění;</p> <p>... spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti; ... učí se dbát na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků; ... učí se správnému dýchání; ... poznává kompenzační a relaxační cviky;</p> <p>... poznává a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní; ... seznamuje se s pojmy z pravidel sportů a soutěží;</p> <p>... dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě; ... učí se reagovat na smluvené povely, gesta, signály pro organizační činnost; ... používá vhodné sportovní oble-</p>	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti.</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu.</p> <p>Tělocvičné pojmy-komunikace v TV.</p> <p>Bezpečnost při sportování.</p>	<p><b>2.1.</b>– Občanská společnost a škola – rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost</p> <p><b>1.1.3., 5.4.</b> – Vztah člověka k prostředí VkZ</p>



	<p>čení a sportovní obuv; ... jedná v duchu fair-play;</p> <p>... spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnos- tech a soutěžích; ... zkouší přihrávku jednoruč, obouruč; ... zná a dodržuje základní pravi- dla her; ... učí se soutěžit v družstvu; ... je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo;</p> <p>... proniká do techniky hodů kri- ketovým míčem; ... seznamuje se s technikou níz- kého startu; ... učí se štafetovému běhu; ... zkouší skok do dálky; ... účastní se atletických závodů, na něž je vybrán;</p> <p>- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. ; ... zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách; ... učí skákat přes švihadlo; ... dokáže podbíhat dlouhé lano; ... provádí lehčí cvičení na lavič- kách; ... provádí přetahy a přetlaky;</p>	<p>Základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových čin- ností –her a soutěží, zásady jed- nání a chování.</p> <p>Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, roz- voj různých forem rychlosti, vytr- valosti, síly a pohyblivosti a koor- dinace pohybu.</p> <p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikostí a hmotností, průpravná cvičení a úpoly.</p>	<p>VkO</p>
--	--	---	------------

Zvládá v souladu s individuální předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině.	... projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli, pro zlepšení pohybové dovednosti; ... učí se respektovat zdravotní handicap; ... poznává význam sportování pro zdraví;	Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair – play.	<b>1.1.4, 1.2.1, 1.2.2., 1.2.3</b>
	... seznamuje se se základy plavání, zkouší skoky do vody;	<u>Rozšiřující učivo (dle možností)</u> - plavecký výcvik	

## 2. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.</p> <p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</p>	<p>... zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou; ... zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění;</p> <p>... spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti; ... dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků; ... dbá na správné dýchání; ... zná kompenzační a relaxační cviky;</p> <p>... zná základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní; ... poznává další pojmy z pravidel sportů a soutěží</p> <p>... dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě; ... zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizační činnost; ... používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv; ... jedná v duchu fair-play;</p>	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu- příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti.</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti- jednoduché tanečky, základy estetického pohybu.</p> <p>Tělocvičné pojmy-komunikace v TV.</p> <p>Bezpečnost při sportování</p>	<p><b>1.1.2., 1.1.3, 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3.</b> – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru</p> <p>VkZ</p> <p><b>1.1.1., 1.2.4., 1.3.1.</b></p> <p><b>1.2.2</b></p>

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině.</p>	<p>... spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích;  ... jedná v duchu fair play;  ... zvládne příhrávku jednoruč, obouruč;  ... zná a dodržuje základní pravidla her;  ... je schopen soutěžit v družstvu;  ... je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo;</p> <p>... prohlubuje znalost techniky hodů kriketovým míčem;  ... zná nízký start;  ... zná princip štafetového běhu;  ... nacvičí skok do dálky;  ... účastní se atletických závodů, na něž je školou vyslán;</p> <p>... zvládne kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách apod.;  ... umí jednoduchá cvičení na žebřinách;  ... umí skákat přes švihadlo;  ... dokáže podbíhat dlouhé lano;  ... provádí cvičení na lavičkách;  ... provádí přetahy a přetlaky;</p> <p>... projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli, pro zlepšení</p>	<p>Základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování.</p> <p>Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu.</p> <p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikostí a hmotností, průpravná cvičení a úpoly.</p> <p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair – play.</p>	<p><b>1.2.2.– Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)</b></p> <p>VkO</p>
---	---	---	---

	<p>pohybové dovednosti;  ... umí vysvětlit význam sportování pro zdraví;</p>		
	<p>... plave alespoň jedním plaveckým stylem;  ... nebojí se skákat do vody;</p> <p>... je schopen se samostatně pohybovat vpřed.</p>	<p>Rozšiřující učivo:  Plavání:  Základní plavecké dovednosti;  hygiena plavání;  adaptace na vodní prostředí.</p> <p>Bruslení:  technika bruslení, stromeček vpřed</p>	

### 3. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p>	<p>... zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění;</p> <p>... spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;</p> <p>... dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků;</p> <p>... dbá na správné dýchání;</p> <p>... zná kompenzační a relaxační cviky;</p> <p>... uplatňuje zásady pohybové hygieny;</p> <p>... zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží;</p> <p>... rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje;</p> <p>... dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě;</p> <p>... zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti;</p> <p>... používá vhodné sportovní oble-</p>	<p>Příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti.</p> <p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti-jednoduché tanečky, základy estetického pohybu.</p> <p>Tělocvičné pojmy-komunikace v TV.</p> <p>Bezpečnost při sportování.</p>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4, 1.1.5</b></p> <p><b>1.2.2. – Lidské vztahy</b></p> <p><b>1.1.3.</b></p>

<p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</p>	<p>čení a sportovní obuv; ... jedná v duchu fair play;</p> <p>... spolupracuje při jednoduchých a týmových a pohybových činnos- tech a soutěžích; ... rozlišuje míče na jednotlivé míčové hry; ... učí se ovládat hru basketbalov- ým míčem, dribluje; ... přiměřeně zvládá střelbu na koš; ... přiměřeně ovládá přehazova- nou; ... provádí cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti; ... je schopen soutěžit v družstvu; ... umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji; ... je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo; ... poznává a označuje zjevné pře- stupky proti pravidlům již probra- ných sportů a adekvátně na ně reaguje;</p> <p>... bez problémů hází kriketovým míčkem; ... zdokonaluje se ve štafetovém běhu; ... uběhne 60m; ... zná taktiku při běhu na delší</p>	<p>Základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových čin- ností – her a soutěží, zásady jed- nání a chování.</p> <p>Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, roz- voj různých forem rychlosti, vytr- valosti, síly a pohyblivosti a koor- dinace pohybu.</p>	<p>ČJL – přesné vyjadřování</p> <p>VkZ – bezpečnost</p> <p><b>1.1.3.</b></p> <p>OSV– komunikace lidí význam pravidel</p>
--	---	---	--

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.</p>	<p>vzdálenost, při běhu terénem s překážkami;  ... umí skákat do dálky;  ... dílem zvládá správnou techniku skoku z místa;  ... účastní se atletických závodů, je-li na ně školou vyslán;</p> <p>... učí se šplhat na tyči;  zvládá cvičení na zíněnce – napojované kotouly, stoj na rukou apod.;  ... provádí přitahování do výše čela na hrazdě;  ... proniká do správné techniky odrazu z můstku při cvičení na koze;</p> <p>... projevuje samostatnost, odvahu a vůli, pro zlepšení pohybové dovednosti;  ... zvládne základní kroky některých lidových tanců;  ... seznámí se s dětským aerobikem;  ... seznámí se s kondičním cvičením s hudbou;</p> <p><u>Rozšiřující učivo</u>  ... zvládá techniku jednoho plaveckého stylu (prsa);  ... skáče do vody</p>	<p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikostí a hmotností, průpravná cvičení a úpoly.</p> <p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair – play.</p> <p>Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob a zkouší druhý,</p>	<p>M – měření délky bodové hodnocení</p> <p>VV – sport. Nářadí</p> <p><b>1.1.2., 1.1.3., 1.1.5., 1.2.2.</b></p> <p>VkZ – zdraví  HV – rytmus, melodie</p> <p>Dle nabídky Plavecké školy</p> <p>ZdrV – bezpečnost  Vv - činnosti</p>
--	---	--	---



		hygienu. Plavání a adaptace na vodní prostředí.	
--	--	--	--

#### 4. ročník

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.</p> <p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví.</p>	<p>... podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu;            ... zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením;            ... zvládá základní kroky lidových tanců, zapojuje se do cvičení dětského aerobiku a kondičních cvičení s hudbou;            ... projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti;            ... dodržuje správné dýchání při sportovních výkonech;            zná kompenzační a relaxační cviky;            ... uplatňuje zásady pohybové hygieny;</p> <p>... zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní;            ... zná pojmy z pravidel sportů a soutěží;            ... rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje;</p>	<p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti-jednoduché tanečky, základy estetického pohybu.</p> <p>Tělocvičné pojmy-komunikace v TV</p>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5.</b></p> <p><b>5.4. – vztah člověka k prostředí</b></p> <p><b>1.2.3., 1.2.4.,</b></p>

<p>Uplatňuje pravidla hygieny předpoklady a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí.</p> <p>Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.</p> <p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.</p>	<p>... dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka;</p> <p>... zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti;</p> <p>... používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv;</p> <p>... jedná v duchu fair – play;</p> <p>... spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her,</p> <p>... učí se hodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti;</p> <p>... zvládá základní pohyby hry s basketbalovým míčem;</p> <p>... přiměřeně věku zná střelbu na koš;</p> <p>... postupně zvládá přehazovanou;</p> <p>... zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi;</p> <p>... zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti;</p> <p>... je schopen soutěžit v družstvu;</p> <p>... umí se dohodnout na spolupráci na jednoduché taktice družstva a dodržovat ji;</p>	<p>Bezpečnost při sportování</p> <p>Základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování</p>	<p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3.</b></p> <p><b>1.2.2., 1.2.3</b></p> <p><b>1.3.1., 1.3.2</b></p> <p><b>1.2.3., 1.2.4</b></p>
---	---	---	--

<p>Dodržíje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p>	<p>... je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo;  ... pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje;</p> <p>... hází kriketovým míčkem na výkon;  ... ovládá oba starty (vkleče i vestoje) štafetového běhu;  ... uběhne 300m;  ... zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami;  ... umí skákat do dálky;  ... pronikl do správné techniky skoku z místa;  ... účastní se atletických závodů, je-li na ně školou vyslán;</p> <p>... procvičuje styly šplhání;  ... zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly apod.;  ... provádí přitahování na výši čela na hrazdě;  ... učí se správné technice odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu;  ... provádí cvičení na švédské bedně;  ... zdokonaluje se ve cvičení na ostatních nářadích;</p>	<p>Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu.</p> <p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikostí a hmotností, průpravná cvičení a úpoly.</p>	
---	--	---	--

	<p>... dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště;  ... dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky;</p> <p><u>Rozšiřující učivo</u>  ... zvládne techniku 2 plaveckých stylů – prsa a kraul, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu provádí skoky do vody;</p> <p>... zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu;  ... rozvíjí dovednosti bruslení.</p>	<p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair – play.</p> <p>Základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí.</p> <p>Výchova cyklisty – dopravní hřiště.</p> <p>Bruslení</p>	<p><b>1.2.2 – lidské vztahy</b>   <b>1.1.2., 1.1.3</b></p> <p>Dle nabídky Plavecké školy</p>
--	---	---	--

**5. ročník**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</p>	<p>... podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu;</p> <p>... zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením;</p> <p>... kondiční cvičení spojuje s hudbou;</p> <p>... dbá na správné držení těla při tělocviku i mimo něj, při různých činnostech i provádění cviků;</p> <p>... zná kompenzační a relaxační cviky;</p> <p>... uplatňuje zásady pohybové hygieny;</p> <p>... zvládl znalost základních tělocvičných pojmů – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní a vhodně je užívá;</p> <p>... zná pojmy z pravidel sportů a soutěží;</p> <p>... rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje;</p> <p>... cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení;</p> <p>... dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na</p>	<p>Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti-jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>Tělocvičné pojmy-komunikace v TV</p> <p>Bezpečnost při sportování</p>	<p>HV</p> <p><b>1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5</b></p>

<p>Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.</p> <p>Vytváří varianty osvojených pohybových her.</p> <p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy.</p>	<p>hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka;  ... zná a reaguje na smluvené povel, gesta, signály pro organizaci činnosti;  ... používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv;  ... jedná v duchu fair – play;  ... respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví;</p> <p>... spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her; -  zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti;  ... přiměřeně věku zvládá basketbal;  ... aktivně hraje přehazovanou, zná pravidla;  ... zná pravidla malé kopané, florbalu, je schopen se do hry zapojit  ... zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti;  ... je schopen soutěžit v družstvu, přiměřeně věku i organizovat činnost týmu;  ... je schopen stanovovat u míčových her jednoduché taktické prv-</p>	<p>Základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových</p>	<p><b>1.3.1., 1.3.2.</b>  ČJL</p> <p>VkZ</p> <p><b>1.2.2.</b>  <b>4.1., 4.2.</b></p> <p><b>1.2.3</b></p> <p><b>1.3.1, 1.3.2.</b></p>
---	---	--	--

	<p>ky;  ... je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo;  ... pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, je schopen rozhodovat zápasy svých vrstevníků;</p> <p>... ovládá techniku hodu kriketovým míčkem;  ... je schopen zapojit se do štafetového běhu, zná jeho pravidla;  ... uběhne 400-800m;  ... umí skákat do dálky;  ... zvládá techniku skoku z místa;  ... účastní se atletických závodů;</p> <p>... umí šplhat na tyči;  ... zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na ruce apod.;  ... provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk;  ... umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu;  ... provádí cvičení na švédské bedně;  ... zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod.;  ... provádí kondiční cvičení</p>	<p>Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu.</p> <p>Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikostí a hmotností, průpravných cvičení a úpolů, činností – her a soutěží.</p>	<p><b>1.1.2., 1.1.3.</b></p>
--	--	---	------------------------------



<p>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.</p>	<p>s plnými míči; ... ke sportování přistupuje aktivně, v duchu fair – play; ... respektuje sportovce se zdravotním handicapem, rozdílnosti dívek, vrozené dispozice jiných dětí apod. ... umí vysvětlit význam sportování pro zdraví; ... dovede aktivně získávat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; ... dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, výkon spolužáků či členů družstva, porovnat ho s předchozími výsledky, hledat cestu ke zlepšení.</p>	<p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair – play.</p>	<p><b>1.2.2.</b> <b>4.1., 4.2.</b>  <b>1.1.4</b>  <b>1.1.2., 1.1.3., 1.2.3, 1.2.4</b></p>
--	---	--	---

<b>6. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<b>Základní návyky</b>		
	Žák ... je si vědom důležitosti dodržování bezpečnosti při sportu; vhodného chování; ... dokáže v jednodušších případech poskytnout zdravotní pomoc; ... uvědomuje si nutnost dodržování osobní duševní i intimní hygieny;	Bezpečnost a hygiena cvičení	Výchova ke zdraví; Přírodopis;
	... utváří si návyky v otužování; ... postupně zvyšuje svou tělesnou zdatnost; ... utváří si představu o vlivu stravy a omamných a zakázaných látek na zdraví člověka a sportovní výkonnost;	Činnosti ovlivňující zdraví, zdravý životní styl: - otužování, - pohybová aktivita, - strava, - sociálně patologické jevy	Výchova ke zdraví, prevence Přírodopis, <b>1.1.3., 1.1.4., 1.3.2.</b>
	<b>Atletika</b>		
	... chápe význam rozcvičení a protažení;	Rozcvičení - zahřátí a protažení svalů před sportovním výkonem	
	... chápe význam stratschingu pro sportovní výkon	Protažení a zklidnění organismu	
	... postupně zvládá prvky běžecké abecedy;	Atletická běžecká abeceda, technika běhu	
	... umí reagovat na startovací povely;	Startovní povely, letmé starty, starty z různých poloh(sed, leh)	<b>1.1.1.</b>

	... prokazuje v praktickém běhu postupně získávané poznatky;	Prokládané a stupňované rovinky	
	... dokáže zaběhnout 60m svou maxim. rychlostí	Běh na 60m	
	... umí si rozvrhnout síly při vytrvalostním běhu na 600m a 1000m;	Vytrvalostní běh na 600m a 1000m - postupný rozvoj vytrvalosti	
	... postupně zvládá techniku skoku dalekého;	Skok daleký - vyměření rozběhu, stupňovaný rozběh, odraz z břevna, práce paží a švihové nohy, úprava doskočiště	
	... chápe význam skládání sil a polohy těžiště při skoku;	Skok daleký a fyzikální zákony	Fyzika
	... uvědomuje si vliv elevačního úhlu na výkon v hodu kriketovým míčkem;	Hod kriketovým míčkem a fyzikální zákony	
	Žák se seznamuje s technikou štafetové předávky;	Štafetový běh 4x60m - uchopení štafetového kolíku, technika předávky, umístění rozběhového a předávajícího území	
	... uvědomuje si význam skládání sil a polohy těžiště při skoku;	Skok vysoký - flop - nůžkový způsob - odraz snožmo, dopad na záda - odraz vnitřní nohou z jednoho, tří, pěti a více kroků	Fyzika
	... zná základní soutěžní pravidla;	Pravidla atletických disciplin	
	... charakterizuje jednotlivé atletické disciplíny a seznamuje se s jejich základními technickými parametry;	Technické parametry	

... získané dovednosti uplatňuje při reprezentaci školy ve vybraných soutěžích;	Soutěže	1.2.2., 1.1.3.
... prokazuje v soutěžích disciplinovanost i věku přiměřenou míru samostatnosti;		
<b>Sportovní hry</b>		
... osvojuje si základy hry;	Basketbal	1.1.1., 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5.
... aplikuje pravidla o krocích v driblingu a osobních chybách;	- dribling, přihrávka obou- ruč i jednoruč, uvolňování bez míče a chytání míče, vrchní střelba jednoruč ne- bo obouruč trčením	
... postupně se seznamuje s pravidly bas- ketbalu; ... zvládá základy herní taktiky;		
... seznamuje se s pravidly odbíjené;	Odbíjená	
... proniká do správné techniky odbití mí- če;	- základní postoj hráče - střeh - odbití obouruč vrchem jedním směrem a do nového směru - odbití obouruč spodem - bagr - jednoduchá hra 3:3	
... postupně rozpoznává chyby v technice provedení;		
... seznamuje se s pravidly florbalu;	Florbal	
... proniká do správné techniky vedení míče;	- vedení míčku v chůzi, klu- su, slalom, přihrávky, střel- ba na branku, hra branká- ře, jednoduchá hra 6:6	
... postupně rozpoznává chyby v technice provedení;		
<b>Doplňkové sportovní a pohybové hry</b>		
... seznamuje se s pravidly těchto sportů, pokouší se je tvořivě aplikovat ve hře, poznává taktickou stránku sportovních her	Přehazovaná	
	Vybíjená	
	Sálová kopaná	

<p>a pokouší se svůj výkon zapojit do hry družstva;</p> <p>... seznamuje se s netradičními sportovními aktivitami;</p> <p>... uplatňuje jednání fair play;</p> <p>... reprezentuje školu ve vyhlášených sportovních soutěžích;</p>	Házená	<p><b>1.3.1.</b></p> <p><b>1.2.3.</b></p> <p><b>1.2.4</b></p>
	Florbal	
	Baseball	
	Kopaná	
<p>... zapojuje se do závodivých her, učí se bodovat soutěže družstev;</p>	Závodivé hry	
<b>Úpolová cvičení</b>		
<p>... odlišuje úpolové hry a odpory;</p>	<p>Úpoly (chlapci)</p> <p>- úpolové hry a odpory</p> <p><i>Rozšiřující učivo:</i> pádové techniky</p>	
<p>... dokáže uvést příklady;</p>		
<p>... pokouší se na příkladech z praxe poznat a pochopit význam úpolových sportů;</p>		
<p>... srovnává význam sebeobrany dříve a nyní;</p>		
<b>Cvičení s hudbou</b>		
<p>... seznamuje se s různými druhy pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem;</p>	<p>Rytmická gymnastika (dívky)</p> <p>- polohy a pohyby částí těla</p> <p>- vybrané cvičební tvary bez náčiní (chůze a běh, skoky, taneční kroky)</p>	<p><i>Hv - hudebně pohybové činnosti</i></p> <p><b>1.1.4, 1.1.3</b></p>
<p>... upevňuje si estetické držení těla</p>		
<p>... ovládat tělo a jeho části podle daného rytmu</p>		
<p>... rozpoznává estetický a neestetický pohyb</p>		
<p>... zvládá jednoduché druhy pohybu s hudebním doprovodem i bez něj</p>		
<b>Pohybové dovednosti</b>		
<p>... aktivně poznává druhy síly a jejich roz-</p>	Rozvoj síly (statické, dy-	

	voj; chápe význam posilování;	namické, výbušné) - cvičení se zatížením, zá- těží a s překonáváním od- poru spolucvičence	
	... rozvíjí rychlost;	Rozvoj rychlosti - cvičení se zatížením, bez zatížení, pohotovostní cvi- čení	
	... rozvíjí vytrvalost;	Rozvoj vytrvalosti (obecná, všeobecná) - cvičení cyklického charak- teru - nepřerušovaná a přerušo- vaná metoda	
<b>Kondiční cvičení</b>			
	... umí sledovat (spočítat) tepovou frek- venci;  ... utváří si představu o různých typech kondičního cvičení;	Kruhový trénink, překážko- vá dráha, posilování s náči- ním (cvičení s míčem, se švihadlem), náradím, štafe- tové hry běh s nesením malého břemene	
	... zvládá správnou techniku šplhu;	Šplh na tyči s přírazem Šplh dolů ručkováním s přírazem	
		<i>Rozšiřující učivo:</i> výdrž v určité výšce	
<b>Gymnastika</b>			
	... zná povely a reaguje na ně; ... dodržuje správné držení těla;	Pořadová cvičení - organizace, povely, správné držení	
<b>Zdravotně zaměřená cvičení</b>			

... rozvíjí pohyblivost, zlepšuje fyzickou kondici, vytváří předpoklady pro správné držení těla;	Průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení - průpravná cvičení prostná, správné držení těla, příčiny vadného držení těla, správné polohy	
... osvojuje si jednotlivá akrobatická cvičení;	Akrobacie (kotoul vpřed a vzad, kotoul ve vazbách, stoj na hlavě, sestava s využitím uvedených cviků, názvosloví	
... uvědomuje si význam koordinace pohybu;		
... dokáže provést jednoduchou sestavu;		
	<i>Rozšiřující učivo:</i> kotouly se změnou výchozích poloh	
... postupně zvládá jednotlivé cvičební prvky;	Kruhy (kotoul vzad, komíhání odrazem střídmonož, opuštění náradí předběhem), názvosloví	
	<i>Rozšiřující učivo:</i> shyb u předhupu	
... postupně zvládá chůzi po kladině;	Kladina (rovnovážná cvičení, chůze, chůze s pohyby paží), názvosloví	
	<i>Rozšiřující učivo:</i> dřep a vztyk	
... postupně si osvojuje techniku přesko-ku;	Přeskok (roznožka a skrčka přes kozu našíř) - rozběh, odraz nohou, první letová fáze, odraz paží, druhá letová fáze, doskok	

		<i>Rozšiřující učivo:</i> prodloužení rozběhu	
	... postupně zvládá jednoduché cviky na hrazdě;	Hrazda (hrazda po ramena, svis vpřed, průpravná cvičení na výmyk, průvlek do závěsu v podkolení, odrazem překot vzad a vpřed), názvosloví	
	... chápe význam dopomoci a záchrany a v rámci svých možností ji umí poskytovat;		



<b>7. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<b>Základní návyky</b>		
	<p>Žák ... si uvědomuje důležitosti dodržování bezpečnosti a hygienických návyků při sportu; ... uvědomuje si možnost nebezpečí úrazu v různých prostředích a klimatických podmínkách; ... je si vědom důležitost rozcvičení před sportovním výkonem;</p>	Bezpečnost a hygiena cvičení	Výchova ke zdraví Př - první pomoc
	<p>... upevňuje si základy otužování; ... usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou; ... uvědomuje si význam správné stravy; ... vyhýbá se omamným návykovým látkám; ... uvědomuje si škodlivost dopingových látek pro zdraví sportovce;</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví, zdravý životní styl:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- otužování,</li> <li>- pohybová aktivita,</li> <li>- strava,</li> <li>- návykové látky;</li> <li>- dopingové látky</li> </ul>	Výchova ke zdraví - výživa Výchova ke zdraví - zakázané látky, 1.1.2., 1.1.3.
	<b>Atletika</b>		
	... rozvíjí vědomosti a doved-	Atletická běžecká abeceda, technika běhu	

	nosti získané v 6. roč.;	Startovní povely, letmé starty, polohové starty, nízký a polo-vysoký start, běh přes improvi-zované překážky, prokládané a stupňované rovinky, běh na 60m	1.1.1.
		Vytrvalostní běh na 600m a 1000m - rozvoj vytrvalosti	
		Skok daleký - zdokonalování vyměření rozběhu, - spojení rozběhu s odrazem - práce paží a nohou	
	... uplatňuje znalosti fyzikálních zákonů;	Skok daleký a fyzikální zákony	<i>F - skládání sil, poloha těžiště</i>
	... ovládá techniku hodů kriketovým míčkem;	Hod kriketovým míčkem - zdokonalování provedení	<i>F - elevační úhel</i>
	... uplatňuje znalosti fyzikálních zákonů;		
	... provádí správnou techniku předávky štafetového kolíku, dokáže rozeznat předávací a rozběhové území;	Štafetový běh 4x60m - umístění rozběhového a předávacího území - nácvik celé štafety	
	... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč.;	Skok vysoký - flop - stupňovaný rozběh zakřivený do oblouku, procvičování správné techniky	
	... uplatňuje znalosti fyzikálních zákonů;	Skok vysoký a fyzikální zákony	<i>F - skládání sil, poloha těžiště</i>
	... stručně charakterizuje jednotlivé disciplíny, zná pravidla;	Atletické disciplíny	

	... rozvíjí sebekritiku, sebeúctu, samostatnost;		1.1.2., 1.1.3., 1.1.5., 1.2.2., 1.2.3.,
	<b>Sportovní hry</b>		
	... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč.; ... prohlubuje znalosti pravidel basketbalu; ... učí se činnosti pomocných rozhodčích;	Basketbal - nácvik driblingu, - uvolňování bez míče se změnou směru a rychlosti, uvolňování s míčem, únik kolem soupeře, uvolnění driblinkem proti těsně bránícímu soupeři, přihrávky obouruč i jednoruč, vrchní střelba obouruč nebo jednoruč trčením nebo z nad hlavou z místa	1.2.3.
	... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč.;	Odbíjená - odbití jednoruč vrchem - lob a smeč - podání odbitím jednoruč spodem - základy hry 6:6	
	... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč.;	Florbal - obranná činnost, útočná činnost, obcházení soupeře, činnost brankáře, modelovaná a motivovaná hra	
	<b>Doplňkové sportovní hry</b>		
	... zná základní pravidla sportovních her, a taktiky, snaží se aktivně zapojit svůj výkon do hry družstva;	Přehazovaná	1.2.2., 1.2.1, 1.2.3.,
		Vybíjená	
		Házená	
		Sálová kopaná	
		Kopaná	
	Florbal		

... rozvíjí smysl pro jednání fair play; ... reprezentuje školu ve vyhlášených soutěžích;	Ringo	
<b>Úpolová cvičení</b>		
... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč.;	Úpoly (chlapci) - přetahová a přetlaková cvičení <i>Rozšiřující učivo:</i> pádové techniky	
<b>Cvičení s hudbou</b>		
... zvládá základní taneční kroky těchto tanců jednotlivě i ve dvojici; ... dbá na estetické držení těla;	Taneční kroky - polka, valčík(dívky)	<i>Hv - hudebně pohybové činnosti</i> <b>1.1.3.</b>
<b>Pohybové dovednosti</b>		
... koordinuje vlastní pohyby;	Rozvoj obratnosti (analytická a komplexní cvičení) - akrobacie, cvičení na náradí, speciální cviky nervosvalové koordinace) - cvičení spontánní při řešení pohybových úkolů	
... uvědomuje si vliv rozvoje pohyblivosti na rozsah pohybů;	Rozvoj ohebnosti - cviky celkové a místní pohyblivosti	
... zvládá rovnovážná cvičení;	Rozvoj rovnováhy - rovnovážná cvičení statická a dynamická	
<b>Kondiční cvičení</b>		
... sleduje svou tepovou frekvenci;	Kruhový trénink, překážková dráha, cvičení se švihadlem,	

		plným míčem, malými činkami a s využitím náradí	
		Využití závodivých her	
	... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč.;	Šplh na tyči s přírazem	
		<i>Rozšiřující učivo:</i> změna přírazu, pře lézání z tyče na tyč, šplh na čas	
	<b>Pohybové hry</b>		
	... rozvíjí bioenergetickou kapacitu organismu;	Závodivé hry	
	... rozvíjí svou soutěživost a bojovnost;		
	<b>Gymnastika</b>		
Žák rozvíjí pohybovou představivost, zrakovou paměť, koncentraci pozornosti	... zná povely a povelové techniky ke stanoveným činnostem;	Pořadová cvičení - organizace, povely, správné držení těla	<b>1.1.1., 1.1.5., 1.2.4.</b>
	... dbá na správné držení těla;		
	... uvědomuje si nutnosti organizace činností;		
	... uvědomuje si význam uvolnění a protažení, kompenzace zatěžovaných svalů;	Zdravotně zaměřená cvičení, kompenzační cvičení, protahovací cvičení, význam uvolnění, strečink;	
... Provádí jednoduché sestavy; ... Uvědomuje si význam koordinace pohybů a rovnováhy; ... Chápe význam přesnosti, disciplinovanosti, nutnosti poskytování vzájemné pomoci;		Akrobacie (kotoul vzad do natažených nohou, kotoul letmo, rovnovážné polohy a postoje, přemet stranou, stoj na ruce s dopomocí, vázání prvků do akrobatických řad;	

		<i>Rozšiřující učivo:</i> změna konečných nebo výchozích poloh u kotoulu a stoje na rukou, přemet stranou dohmatem přes překážku, jednoruč;	
... pokouší se spojovat jednotlivé cvičební prvky;		Kruhy (kotoul vzad a zpět, komíhání a houpání odrazem střídnož, seskok zákmihem)	
		<i>Rozšiřující učivo:</i> svis vznesmo	
... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč.;		Kladina (různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a nohou, základní obraty a rovnovážné polohy, jednoduché poskoky, zmenšení plochy opory)	
... provádí přeskok ve ztížených podmínkách, zdokonaluje jednotlivé fáze přeskoku;		Přeskok (roznožka a skrčka přes kozu našíř)	
		<i>Rozšiřující učivo:</i> oddálení odrazové ho můstku, zvýšení kozy, změna nářadí (kůň)	
... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč.;		Hrazda (hrazda po ramena, ze vzporu sešin do závěsu v podkolení jedné nohy a zpět s dopomocí, výmyk odrazem jednonož, podmet)	
... uplatňuje znalost fyzikálních zákonů;		Hrazda-vliv gravitace na cvičení na hrazdě	<i>Fyzika</i>
		<i>Rozšiřující učivo:</i> výmyk odrazem snožmo	

<b>8. ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
	<b>Základní návyky</b>		
	<p>... uvědomuje si základy otužování;</p> <p>... zlepšuje svou tělesnou zdatnost pravidelnou pohybovou aktivitou;</p> <p>... uvědomuje si význam správné stravy;</p> <p>... vyhýbá se omamným návykovým látkám, uvědomuje si jejich negativní vliv na zdraví člověka;</p> <p>... uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny;</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví, zdravý životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- otužování</li> <li>- pohybová aktivita</li>   <li>- strava</li>   <li>- omamné látky</li>   <li>- bezpečnost a hygiena</li> </ul>	<p><i>Výchova ke zdraví - výživa</i></p> <p><i>Výchova ke zdraví - zakázané látky, 1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.3.1, 1.3.2</i></p>
	<b>Atletika</b>		
	<p>... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. a 7. roč.;</p> <p>... umí vydat startovní povel;</p>	<p>Atletická běžecká abeceda, technika běhu</p> <p>Startovní povely, letmé starty, polohové starty, nízký a polovysoký start, běh přes improvizované překážky, prokládané a stupňované rovinky, běh na 60m</p> <p>Vytrvalostní běh na 800m a 1500m</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj vytrvalosti</li> </ul>	<p><b>1.1.1.</b></p>
		Skok daleký	

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- zdokonalování vyměření rozběhu,</li> <li>- spojení rozběhu s odrazem</li> <li>- práce paží a nohou</li> </ul>	
	<p>uvědomuje si význam odrazové nohy a pomocné práce paží;  ... uplatňuje znalosti fyzikálních zákonů;</p>	Skok daleký a fyzikální zákony	<i>F - skládání sil, poloha těžiště</i>
	<p>... postupně zvládá techniku vrhu koulí;  ... uplatňuje znalosti fyzikálních zákonů;</p>	<p>Vrh koulí</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nácvik držení koule, vytrčení, vrh z místa,</li> <li>- význam evaluačního úhlu při vrhu,</li> </ul>	<i>F - elevační úhel</i>
	<p>... provádí správnou techniku předávky štafetového kolíku, dokáže rozeznat předávací a rozběhové území;</p>	<p>Štafetový běh 4x60m</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvoj rychlosti předávky</li> <li>- nácvik celé štafety</li> </ul> <p><i>Rozšiřující učivo:</i> sun a vrh z obratu</p>	
	<p>... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. a 7. roč.;</p>	Skok vysoký - flop	
	<p>... uplatňuje znalosti fyzikálních zákonů;</p>	Skok vysoký a fyzikální zákony	<i>F - skládání sil, poloha těžiště</i>
	<p>... uvědomuje si význam odrazové a švihové nohy;</p>	<i>Rozšiřující učivo:</i> stredl	
	<p>... stručně charakterizuje jednotlivé disciplíny, zná pravidla;  ... zdokonaluje technické provedení atletických disciplín;</p>	Atletické disciplíny	
	<p>... rozvíjí sebekritiku, sebeúctu, samostatnost;</p>		<b>1.1.2.</b>
<b>Sportovní hry</b>			



	<p>... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. a 7. roč.;</p> <p>... prohlubuje znalosti pravidel basketbalu;</p> <p>... učí se činnosti hlavních rozhodčích;</p>	<p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nácvik driblingu,</li> <li>- osobní obranný systém na celém hřišti, přechod k určitým útočníkům po ztrátě míče, krytí hráče bez míče i s míčem, rozestavení hráčů při rozskoku, vhazování, práce s míčem pod košem, střelba jednoruč ve výskoku po odrazu oběma nohama, kombinace "hod" a běh"</li> </ul>	<p><b>1.2.2.</b></p> <p><b>1.2.3.</b></p>
	<p>... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. roč. a 7. roč.</p>	<p>Odbíjená</p> <p>nácvik obrany, útoku a hry v poli</p>	
	<p>... uplatňuje ve hře získané dovednosti;</p>	<p>Kopaná</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vedení míče, tlumení míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, autové vhazování, hra brankáře, přihrávky, hra a střelba hlavou, standardní situace</li> </ul>	
	<p>... zná základní pravidla fotbalu;</p>		
<b><i>Doplňkové sportovní a pohybové hry</i></b>			
	<p>... rozvíjí vědomosti a dovednosti ze 6. a 7. roč.;</p> <p>... zná základní pravidla sportovních her, a taktiky, snaží se aktivně zapojit svůj výkon do hry družstva;</p> <p>... rozvíjí smysl pro jednání fair play;</p> <p>... reprezentuje školu ve vyhlášených soutěžích;</p>	<p>Přehazovaná</p>	<p><b>1.2.2.,</b></p> <p><b>1.2.3.</b></p> <p><b>1.2.4.</b></p>
		<p>Vybíjená</p>	
		<p>Házená</p>	
		<p>Sálová kopaná</p>	
		<p>Florbal</p>	
		<p>Ringo</p>	

	<b>Úpolová cvičení</b>		
	... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. a 7. roč., rozlišuje přetahy, přetlaky atd.;	Úpoly (chlapci) <i>Rozšiřující učivo:</i> pádové techniky	
	<b>Cvičení s hudbou</b>		
	... dokáže sladit pohyb s hudbou;	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, aerobic(dívky)	<i>Hv - hudebně pohybové činnosti</i> <b>1.3.1, 1.3.2</b>
	... zkouší vytvořit krátkou sestavu;		
	<b>Pohybové dovednosti</b>		
	... zlepšuje své pohybové a silové schopnosti;	Rozvoj rychlosti	VkZ  <b>1.1.3., 1.1.4</b>
		Rozvoj síly	
		Rozvoj ohebnosti	
	... uvědomuje si význam relaxace pro zvolnění svalstva a snížení tělesného napětí;	Relaxace - cvičení pasivní a aktivní	
	<b>Kondiční cvičení</b>		
	... dokáže odhadnou svou kondiční připravenost;	Rychlý běh, vytrvalostní běh,	
		Cvičení s náčiním a nářadím	
	... zná techniku šplhu na laně, celkově se zdokonaluje;	Šplh na tyči a na laně	
		<i>Rozšiřující učivo:</i> šplh na tyči a na laně bez přírazu	
	<b>Pohybové hry</b>		
	... chápe význam her pro všestranný rozvoj osobnosti;	Závodivé hry	
	... rozvíjí svůj smysl pro kolektivnost;		
	<b>Gymnastika</b>		
	... zná povely a povelové techniky ke stanoveným činnos-	Pořadová cvičení - organizace, povely, správné	<b>1.1.2., 1.1.3., 1.1.4., 1.1.5 1.2.3</b>

tem;	držení těla	1.3.1., 1.3.2
... dbá na správné držení těla;		
... uvědomuje si nutnosti organizace činností;		
... chápe význam relaxačních cvičení pro zklidnění organismu po zatížení;	Zdravotně zaměřená cvičení, relaxační cvičení <ul style="list-style-type: none"> <li>- jóga,</li> <li>- relaxace spojená s hudbou</li> </ul>	
... Provádí jednoduché sestavy; ... Uvědomuje si význam koordinace pohybů a rovnováhy; ... Chápe význam přesnosti, disciplinovanosti, nutnosti poskytování vzájemné pomoci;	Akrobacie (kotoul vpřed, vzad, letmý, stoj na hlavě, stoj na rukou, přemet stranou, váha předklonmo, sestava s využitím uvedených cviků;	
	<i>Rozšiřující učivo: přemet vpřed</i>	
... rozvíjí schopnost orientace v prostoru ... pokouší se spojovat jednotlivé cvičební prvky;	Kruhy (kotoul vzad a zpět, komíhání a houpání odrazem střídnonož, obrat u předhupu a záhupu, svis vznesmo, seskok zákmihem	
	<i>Rozšiřující učivo: svis střemhlav</i>	
... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6.a 7. roč.; ... tvoří jednoduché sestavy; ... je schopen koncentrace;	Kladina (změny rychlosti pohybu, přenášení předmětů, vyloučení zraku při pohybu, házení míčů, vyhýbání se dvojic)	
... provádí přeskok ve ztížených podmínkách, zdokonaluje jednotlivé fáze přeskoku;	Přeskok (roznožka a skrčka ve ztížených podmínkách)	

		<i>Rozšiřující učivo: odbočka</i>	
	... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. a 7. roč.; ... dokáže tvořit jednoduchou sestavu;	Hrazda (hrazda po ramena, výmyk odrazem jednož, přešvihy únožmo, vzepření závěsem v podkolení)	
	... uplatňuje znalost fyzikálních zákonů;	Hrazda-vliv gravitace na cvičení na hrazdě	<i>Fyzika</i>
		<i>Rozšiřující učivo: podmet ze vzporu</i>	
<b>Sportovní vztahy</b>			
	... rozvíjí vědomosti a dovednosti získané v 6. a 7. roč.;	Mezinárodní sportovní spolupráce: - vzájemný vztah mezi příslušníky různých národů a etnických skupin;	<b>4.1., 4.2., 4.4., 4.5.</b>
	... chápe význam olympijských myšlenek; ... naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky;	Olympionismus: - pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí; - olympijské hry a jejich duch	<b>3.1., 3.2., 3.3.</b>
	... dbá na ochranu přírody během soutěží a sportovních akcí;	Pravidla ochrany prostředí při sportovních soutěžích;	<b>5.4</b>
	... sleduje sportovní zpravodajství;	Vnímání mediálních sdělení;	<b>6.1.1.</b>

9. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
<b>Základní návyky</b>			
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně;</p> <p>Usiluje o zlepšení svého své tělesné zdatnosti pravidelnou pohybovou aktivitou. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím.</p> <p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností.</p>	<p>Žák</p> <p>... si uvědomuje kladný vliv pohybu na zdraví člověka;</p> <p>... všestranně rozvíjí svou tělesnou zdatnost;</p> <p>... si uvědomuje negativní dopad drog a jiných omamných látek na zdraví člověka;</p> <p>.. dodržuje základní hygienické návyky;</p> <p>... chápe a zdůvodní význam přípravy organismu před pohybovou činností a klade důraz na závěrečné protažení;</p> <p>... rozliší vhodné a nevhodné pohybové činnosti;</p> <p>... používá náradí a náčiní určeným způsobem;</p> <p>... předchází možným poraně-</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví, zdravý životní styl</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam pohybu pro zdraví</li> <li>- rozvoj tělesné zdatnosti</li> </ul> <p>- vliv drog</p> <p>- vliv ovzduší</p> <p>Principy bezpečnosti a hygieny</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní hygienické návyky (dvojí obuv, převlékání, sprchování ...),</li> <li>- první pomoc,</li> <li>- bezpečnost v hodinách TV,</li> <li>- úrazovost v závislosti na vnějším prostředí,</li> <li>- úrazovost v závislosti na dodržování bezpečnostních pravidel v rámci Tv,</li> </ul>	<p>VkZ</p> <p><b>1.1.2, 1.1.3., 1.1.4.,</b></p> <p><b>5.2., 5.3., 5.4.</b></p> <p>VkZ</p>



<p>Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, je schopen své výkony evidovat a vyhodnocovat je.</p>	<p>běhu na 800 a 1500 m; , zvyšuje svou výkonnost, tuto vzdálenost bezproblémově uběhne;</p> <p>... dokáže předvést správnou techniku skoku dalekého a vysvětlí fyzikální zákonitosti skoku;</p> <p>dokáže předvést správnou techniku vrhu koulí z místa či s použitím sunu; ... dokáže vysvětlit elevační úhel;</p> <p>... předvede správnou techniku s dokonalou předávkou;</p> <p>... předvede správnou techniku a vysvětlí fyzikální zákonitosti;</p> <p>... dokáže využít fyzické kondice k dosahování vyšších výkonů.</p> <p>... používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností.</p> <p>... vysvětlí základní pravidla atletických disciplín.</p>	<p>Skok daleký</p> <p>Vrh koulí</p> <p>Štafetový běh 4x60 m</p> <p>Skok vysoký - flop</p>	<p>F</p> <p>F</p> <p><b>1.1.1., 1.1.2.</b></p> <p><b>1.2.3.</b></p>
---	--	---	---

	<p>... umí změřit své výkony, zapsat je a vyhodnotit;</p> <p>.. reprezentuje školu v soutěžích, do nichž byl školou vybrán;</p>		
<b>Sportovní hry</b>			
<p>Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreační činnosti;</p> <p>Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny;</p> <p>Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva, zvolenou taktiku dodržuje.</p>	<p>... vysvětlí význam hry;</p>	<p>Basketbal</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- stažení míče po střelbě soupeře;</li> <li>- rychlá přihrávka, dribling ve větší rychlosti;</li> <li>- dvojtakt,</li> <li>- střelba,</li> <li>- útočné kombinace založené na početní převaze, útočné kombinace "hod' a běž",</li> <li>- obranný systém 3-2,</li> <li>- systém postupného útoku 2-1-2 proti obrannému systému 3-2</li> </ul>	<p><b>1.1.1., 1.1.2.,</b></p> <p><b>1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.2.5.</b></p>



<p>Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.</p> <p>Podílí se jednotlivě či v týmu na organizaci turnaje či závodu, podílí se na spolurozhodování osvojených her a soutěží.</p>	<p>... vysvětlí základní role hráčů ve hře, zvolí taktiku hry a dodržuje ji;</p> <p>... umí zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování;</p> <p>... dokáže plnit určené hráčské role;</p> <p>... zápas dokáže sám zorganizovat;</p>	<p>Odbíjená</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zpracování podání,</li> <li>- příprava útoku,</li> <li>- provedení útoku lobem či smečí,</li> <li>- zaujetí obranného postavení,</li> <li>- hra 6:6</li> </ul> <p>Kopaná</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- postavení obrany,</li> <li>- přechodná fáze, útočná fáze,</li> <li>- odebrání míče,</li> <li>- obcházení soupeře,</li> <li>- činnost brankáře,</li> <li>- modelovaná a motivovaná hra</li> </ul>	
<b>Doplňkové sportovní hry</b>			
	<p>... zná pravidla uvedených her;</p> <p>... ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži i při rekreačních činnostech, chápe taktickou stránku sportovních her;</p> <p>... dokáže svůj výkon zapojit do hry družstva, dodržuje podmínky fair-play.</p>	<p>Přehazováá. Vybíjená. Sálová kopaná. Házená. Florbal. Ringo.</p>	<p><b>1.2.1., 1.2.2. 1.2.3.</b></p>
<b>Úpolová cvičení</b>			
	<p>... dokáže vyjmenovat příklady</p>	<p>Úpoly (chlupci)</p>	

	<p>přetahů, přetlaků, úpolových odporů a úpolových her;</p> <p>... umí vysvětlit, kde se mu může v praktickém životě využít úpolů hodit.</p>		
<b>Cvičení s hudbou</b>			
	<p>... zvládá estetické držení těla;</p> <p>... vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou;</p> <p>... předvede základní kroky aerobiku;</p> <p>... rozliší polku a valčík a předvede krátkou pohybovou ukázkou;</p> <p>... chápe hudebně pohybové vztahy.</p>	<p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (soulad pohybu s hudbou),</p> <p>Aerobic;</p> <p>Společenské tance (dívky)</p>	VkZ
<b>Gymnastika</b>			
	<p>... uvědoměle se podílí na organizování cvičení;</p> <p>... osvojil si povely a povelové techniky ke stanoveným činnostem;</p> <p>... uplatňuje správné držení těla v různých polohách a cvičebních činnostech;</p> <p>... rozvíjí pohyblivost, zlepšuje svou fyzickou kondici, odstraňuje pohybové dysfunkce, osvojil si techniku pohybových</p>	<p>Pořadová cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- organizace, povely;</li> </ul> <p>Zdravotně zaměřená cvičení, průpravná cvičení, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení, protažení,</p>	<p><b>1.2.2.,</b> <b>1.2.3.,</b> <b>1.2.4.</b></p> <p><b>1.2.2.,</b> <b>1.2.3</b></p>

	<p>činností, prokazuje rytmické cítění;</p> <p>... předvede gymnastickou sestavu podle zadání učitele a umí popsat jednotlivé cviky;</p> <p>... uvědomuje si vliv cvičení na tělesné zdokonalování, rozvoj zdatnosti, výkonnosti;</p> <p>... ovládá názvosloví;</p> <p>... spojuje osvojené cviky do vazeb a krátkých sestav;</p> <p>... ovládá pohyblivost nářadí;</p> <p>...dokáže předvést krátkou sestavu dle zadání učitele;</p> <p>... provede roznožku a skrčku přes kozu našíř, nadél a s oddáleným můstkem, odbočku přes kozu našíř či přes bednu;</p> <p>... předvede výmyk odrazem jednož, přešvihy úožmo, svis závěsem v podkolení, podmet;</p>	<p>Akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- roznožka,</li> <li>- skrčka,</li> <li>- odbočka</li> </ul> <p>Kruhy</p> <p>Kladina</p> <p>Přeskok /rozšiřující učivo: skoky odrazem z trampolín/</p> <p>Hrazda vliv gravitace na cvičení /rozšiřující učivo: toč vpřed/</p>	
<b>Pohybové dovednosti</b>			
	<p>... dokáže zlepšovat své pohybové schopnosti;</p>	<p>Rozvoj rychlosti, síly, ohebnosti, vytrvalosti a koordinace;</p>	

	... předvede relaxační cvičení, zdůvodní význam relaxace;	Relaxace a regenerace;	
<b>Kondiční cvičení</b>			
	... vysvětlí účinek kondičního cvičení; ... dokáže se soustředit na správné a přesné provedení pohybu; ... ve spolupráci se spolužákem dokáže připravit a předvést kondiční cvičení; ... pomůže spolužákovi při kompenzačním cvičení;  ... chápe význam kondičního cvičení při rozvoji pohybových schopností;	Kondiční cvičení s využitím prostředků - gymnastických: švihadla, plné míče, lavičky, žebřiny...; - atletických: běhy atd.  Šplh na tyči a na laně.	
<b>Pohybové hry</b>			
	... dokáže uspořádat soutěž v závodivých hrách, obodovat ji a vyhodnotit; ... má cit pro kolektiv, soutěživost a bojovnost;	Závodivé hry	<b>1.2.3.</b> <b>1.2.4.</b>
<b>Sportovní vztahy</b>			
	... začíná se orientovat ve sledování, porovnávání, evidování a vyhodnocování činností a výkonů;	Statistické přehledy, výsledkové listiny, tabulky, soutěžní rozpisy atd.	<i>Matematika, informační techniky</i> <b>1.3.1., 1.3.2</b>



**o) Osobnostní a sociální výchova  
(průřezové téma)  
charakteristika vzdělávacího oboru**

**Oborová návaznost**

Mediální výchova je průřezovým tématem, které prolíná celou školní docházkou žáků.

**Obsah vzdělávacího oboru**

Osobnostní a sociální výchova akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou OSV je, že se učivem stává sám žák nebo konkrétní skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Formálně se vzdělávací obor člení do těchto tematických okruhů:

Osobnostní rozvoj;

Sociální rozvoj;

Morální rozvoj.

**Výchovné a vzdělávací strategie:**

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma vede ke schopnosti žáka porozumět sobě samému a druhým, napomáhá zvládat vlastní chování, utvářet dobré mezilidské vztahy ve třídě i mimo ni, rozvíjet základní dovednosti dobré komunikace, utvářet a rozvíjet základní dovednosti pro spolupráci, získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací, formovat studijní dovednosti, podporovat dovednosti a přinášet vědomosti týkající se duševní hygieny.

V oblasti postojů a hodnot pomáhá utvářet pozitivní postoje k sobě samému a k druhým, uvědomovat si hodnoty spolupráce a pomoci, uvědomovat si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů, uvědomit si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování, napomáhat primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

**Mezioborové vazby**

Vzdělávací obor Osobnostní a sociální výchova není vyučován jako samostatný obor, ale na základě logických souvislostí integrován do jednotlivých vzdělávacích oborů od 1. až do 9. ročníku. Osobnostní a sociální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací obor Člověk a společnost, dále na oblast Jazyk a jazyková komunikace. Opomenout nelze vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie, ale ani Umění a kultura.

**Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace), organizace výuky:**

Obsah oboru je realizován ve všech ročnicích integrací do jednotlivých vzdělávacích oborů.

**Organizace výuky, metody práce, pracovní postupy**

Organizace výuky je závislá na organizaci výuky příslušného oboru, do něhož jsou jednotlivá témata integrována.

**p) Výchova demokratického občana**  
**(průřezové téma)**  
**charakteristika vzdělávacího oboru**

**Oborová návaznost**

Výchova demokratického občana je průřezovým tématem, které prolíná celou školní docházkou žáků.

**Obsah vzdělávacího oboru**

Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnost, toleranci a odpovědnost, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Výchova demokratického občana není vyučována jako samostatný vzdělávací obor, ale její obsah je integrován do většiny jednotlivých vzdělávacích oblastí a realizována jak postupy

- a) formativními, tak i
- b) výukovými (tedy učivem).

Vzdělávací obor se významově člení do následujících tematických okruhů:

Občanská společnost a škola;

Občan, občanská společnost a stát;

Formy participace občanů v politickém životě;

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování.

**Výchovné a vzdělávací strategie**

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma vést k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, vést k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti, umožňovat participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za toto rozhodnutí a s vědomím jejich důsledku, rozvíjet a podporovat komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti, prohlubovat empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování, vést k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma vést k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě, vychovávat k úctě k zákonu, rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, učit sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti, přispívat k utváření hodnot jako spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost, rozvíjet a podporovat schopnost zaujetí vlastního stanoviska k pluralitě názorů, motivovat k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším, umožňovat posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu, vést k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, vést k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

**Mezioborové vazby**

Příležitosti k realizaci tématu oboru Výchova demokratického občana poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, na druhém stupni se vztahuje průřezové téma ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, zejména pak k oboru Výchova k občanství.

**Časové vymezení předmětu (hodinová dotace), organizace výuky**

Obsah oboru je realizován ve všech ročnících integrací do jednotlivých vzdělávacích oborů i formováním nadoborovými prostředky mimo jejich vymezenou časovou dotaci.

### **Organizace výuky, metody práce, pracovní postupy**

Organizace výuky je závislá na organizaci výuky příslušného oboru či výchovných postupu mimo výuku.



**q) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**  
**(průřezové téma)**  
**charakteristika vzdělávacího oboru**

**Oborová návaznost**

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (VMEGS) je průřezovým tématem, které prolíná celou školní docházkou žáků.

**Obsah vzdělávacího oboru**

Smyslem průřezového tématu výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, návyků a postojů vést žáka k chápání vlastní osoby jako budoucí evropského občana. Obor má seznámit žáka s historií i politickou i přírodní geografii, vyzbrojit žáka znalostmi.

Vzdělávací obor se člení do těchto tematických okruhů:

Evropa a svět nás zajímají;

Objevujeme Evropu a svět;

Jsme Evropané.

**Mezioborové vazby**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je předmětem kladoucím si za cíl formovat osobnost žáka k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech není vyučována jako samostatný vzdělávací obor, ale jeho obsah je integrován do všech předmětů jednotlivých vzdělávacích oblastí (Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Umění a kultura, Člověk a zdraví, Člověk a svět práce) a realizována jak postupy

c) formativními, tak i

d) výukovými (tedy učivem).

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, na druhém stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, zejména pak předmět Výchova k občanství.

**Výchovné a vzdělávací strategie**

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma rozvíjet a integrovat základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy, prohlubovat porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech, prohlubovat základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv, rozvíjet schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech, rozšiřovat a prohlubovat dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru, prohlubovat vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu, vést k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie, seznamovat s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání, vést k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciovat zájem žáků o osobnostní vzory, rozvíjet schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma pomáhat překonávat stereotypy a předsudky, obohacovat pohledy žáka na sebe z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské mezinárodní dimenzi, kultivovat postoje k Evropě jako širší vlasti, utvářet pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti, podporovat pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám, upevňovat osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.

**Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace), organizace výuky**

Obsah oboru je realizován ve všech ročnících, především však v ročnících druhého stupně, integrací do jednotlivých oborů, tak i formováním žáka nadoborovými prostředky mimo jejich vymezenou časovou dotaci.

**Organizace výuky, metody práce, pracovní postupy**

Organizace výuky je závislá na organizaci výuky příslušného oboru, do něhož jsou jednotlivá témata integrována.

**r) Multikulturní výchova**  
**(průřezové téma)**  
**charakteristika vzdělávacího oboru**

**Oborová návaznost**

Multikulturní výchova je průřezovým tématem, které prolíná celou školní docházkou žáků.

**Obsah vzdělávacího oboru**

Multikulturní výchova umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Z důvodu významového uspořádání se obor Multikulturní výchova členění do těchto tematických okruhů:

Kulturní diference;

Lidské vztahy;

Etnický původ;

Multikulturalita;

Princip sociálního smíru a solidarity.

**Výchovné a vzdělávací strategie**

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma poskytovat žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti, rozvíjet dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých, učit žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých, učit přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné, rozvíjet schopnost poznávat a tolerovat odlišnost jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, rozvíjet dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhat prevenci vzniku xenofobie, učit žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání, poskytovat znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma pomáhat žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je, napomáhat žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí, stimulovat, ovlivňovat a korigovat jednání a hodnotový systém žáků, učit je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu, pomáhat uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti, vést k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu. učit vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

### **Mezioborové vazby**

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími obory.

#### **Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace), organizace výuky**

Obsah oboru je realizován ve všech ročnících, především však v ročnících druhého stupně, integrací do jednotlivých oborů, tak i formováním žáka nadoborovými prostředky mimo jejich vymezenou časovou dotaci.

#### **Organizace výuky, metody práce, pracovní postupy**

Organizace výuky je závislá na organizaci výuky příslušného oboru, do něhož jsou jednotlivá témata integrována.

**s) Environmentální výchova**  
**(průřezové téma)**  
**charakteristika vzdělávacího oboru**

**Oborová návaznost**

Environmentální výchova je průřezovým tématem, které prolíná celou školní docházkou žáků.

**Obsah vzdělávacího oboru**

Environmentální výchova se uplatňuje hlavně při pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k trvale udržitelnému rozvoji společnosti. Vede jedince k poznání významu odpovědnosti za své jednání i jednání celé společnosti a vybízí ho k aktivní účasti na ochraně životního prostředí.

**Výchovně vzdělávací strategie**

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma rozvíjet porozumění souvislostem v biosféře, vede každého jedince k pochopení vzájemných vztahů člověka a životního prostředí, sleduje a rozvíjí ekologická, ekonomická a prostorová hlediska, vede k aktivní ochraně našeho životního prostředí. Přispívá k utváření zdravého životního stylu, estetickému vnímání krás našeho okolí.

Seznamuje s ekosystémy, kulturní krajinou a učí uvědomovat si příznivé i nepříznivé vlivy a dopady lidské činnosti, podněcuje k ochraně a šetření základních přírodních zdrojů jako je voda, ovzduší, půda. Seznamuje s problémy, které vznikají působením člověka např. zemědělství, doprava, průmysl, odpady.

Vede k důrazu na kvalitu života k uvědomělé skromnosti a odřikání si věcí zbytečných.

**Mezioborové vazby**

Vzdělávací obor Environmentální výchova není vyučován jako samostatný obor, ale na základě logických souvislostí je integrován do jednotlivých vzdělávacích oborů od 1. až do 9. ročníku. Environmentální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a zdraví - rovněž pak Informační a komunikační technologie, Umění a kultura a Člověk a svět práce.

**Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace), organizace výuky**

Obsah oboru je realizován ve všech ročnících, 1. i 2. stupně integrací do jednotlivých oborů.

**Organizace výuky, metody práce, pracovní postupy**

Organizace výuky je závislá na organizaci výuky příslušného oboru, do něhož jsou jednotlivá témata integrována.

**t) Mediální výchova  
(průřezové téma)  
charakteristika vzdělávacího oboru**

**Oborová návaznost**

Mediální výchova je průřezovým tématem, které prolíná celou školní docházkou žáků.

**Obsah vzdělávacího oboru**

Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii, která mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Média mohou informovat, přesvědčovat, manipulovat, bavit. Na pozadí této rozmanitosti je připravován žák k chápání věcné správnosti, logické argumentační stavby, hodnotové platnosti informace. To však vyžaduje značnou přípravu.

Vzdělávací obor se formálně člení do dvou tematických okrů:

- Okruh receptivních činností.
- Okruh produktivních činností.

**Výchovné a vzdělávací strategie**

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností má průřezové téma přispívat ke schopnosti žáka úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace, umožňovat mu rozvíjet schopnost analytických přístupů k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich, učit ho využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času, umožnit mu pochopit cíle a strategie vybraných mediálních obsahů, vést žáka k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských), umožnit mu získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, vytvářet v něm představu o roli médií v každodenním životě v regionu, vést ho k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci, rozvíjet v něm komunikační schopnosti, zvláště při veřejném vystupování a při stylizaci psaného a mluveného textu, učit žáka schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma rozvíjet žákovu citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení, vést ho k uvědomování si hodnoty vlastního života, rozvíjet jeho citlivost vůči predsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti i jednotlivci, napomáhat mu k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědností za způsob jeho formulování a prezentace.

**Mezioborové vazby**

Vzdělávací obor Mediální výchova není vyučován jako samostatný obor, ale na základě logických souvislostí integrován do jednotlivých vzdělávacích oborů od 1. až do 9. ročníku. Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, dále na oblast Jazyk a jazyková komunikace. Opomenout nelze vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie, ale ani Umění a kultura.

**Časové vymezení vzdělávacího oboru (hodinová dotace), organizace výuky**

Obsah oboru je realizován ve všech ročnících, především však v ročnících druhého stupně, integrací do jednotlivých oborů, tak i formováním žáka nadoborovými prostředky mimo jejich vymezenou časovou dotaci.

### **Organizace výuky, metody práce, pracovní postupy**

Organizace výuky je závislá na organizaci výuky příslušného oboru, do něhož jsou jednotlivá témata integrována.

## u) Člověk a svět práce charakteristika vzdělávacího oboru a osnova

### Oborová návaznost

Vzdělávací obor *Člověk a svět práce* se vyučuje jako samostatný obor ve všech ročnících základního vzdělávání a vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Materiálně technické podmínky a pedagogický záměr školy dovolují vybrané tematické okruhy vyučovat ve smíšených skupinách, tzn. společně chlapce i dívky.

### Obsah vzdělávacího oboru

Vzdělávací obsah oboru *Člověk a svět práce* se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Obor je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Na 1. stupni jsou v oboru začleněny čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem; Konstrukční činnosti; Pěstitelské práce; Příprava pokrmů*. Tematické okruhy budou vyučovány průběžně, přiměřeně věku žáků, v každém postupném ročníku.

Na 2. stupni bude škola vyučovat celkem 5 tematických okruhů, z toho čtyři v jednotlivých ročnících, pátý pak jako volitelný předmět. Vybraná témata:

*Práce s technickými materiály; Pěstitelské práce a chovatelství; Příprava pokrmů; Svět práce;* jako volitelný předmět pak *Provoz a údržba domácnosti*.

Rozčlenění témat do ročníků.

- |               |                                   |              |
|---------------|-----------------------------------|--------------|
| 1. až 5. roč. | - Člověk a svět práce             |              |
| 6. ročník     | - Práce s technickými i materiály |              |
| 7. ročník     | - Pěstitelské práce chovatelství  |              |
| 8. ročník     | - Svět práce                      | 2007 – 2010  |
|               | - Příprava pokrmů                 | od 2010/2011 |
| 9. ročník     | - Svět práce                      |              |
- Volitelný předmět: Provoz a údržba domácnosti

### Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v této oblasti vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků, organizování a plánování práce s použitím vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci a v běžném životě,
- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů, vynakládání úsilí k dosažení kvalitních výsledků,
- poznání, že technika je významná součást lidské kultury a je úzce spojena s činnostmi člověka,
- k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka a životnímu prostředí,
- chápání práce jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti

### Mezioborové vazby

Vhodným způsobem budou do předmětu včleňovány některé části průřezových témat osobnostní a sociální výchovy, enviromentální výchovy, mediální výchovy a výchovy k myšlení



v evropských globálních souvislostech, mezioborové vazby se však objeví v téměř všech vzdělávacích oborech základního vzdělávání.

### **Organizace výuky**

#### 1) Časové vymezení:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem 1. až 5.	6.	7.	8.	9.	Celkem 6. až 9.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4

#### 2) Dělení na skupiny

Žáci budou při výuce dělení do skupin pouze v případě zohlednění bezpečnosti při práci.

#### 3) Formy výuky

Výuka bude probíhat především v učebnách pracovního vyučování, ale vhodná témata proběhnou i v počítačové učebně a v kmenové třídě. Podle potřeby bude k výuce využíván školní pozemek.

#### 4) Exkurze

V 9. ročníku se doporučuje uskutečnění exkurze do informačního a poradenského střediska při úřadu práce.

#### 5) Laboratorní práce

Charakter výuky laboratorní práce nedovoluje.

#### 6) Závazné žákovské práce a účast v soutěžích

### **Metody práce, pracovní postupy**

Žáci se budou učit pracovat s různými materiály, zacházet s různým nářadím a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky. Budou se učit plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i ve skupině. V závislosti na věku žáků bude postupně vytvářen systém, který bude poskytovat důležité informace z oblasti výkonu práce a pomáhat jim při rozhodování o dalším profesním zaměření.

### **Hodnocení a klasifikace**

Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. *čl.10.1.* hodnoceni klasifikačními stupni (známkou). Součástí hodnocení a klasifikace bude hodnocení seminárních prací v 8. a 9. ročníku a praktické zvládnutí pracovních činností v 1. až 7. ročníku.

### **Doplňující nadoborové vazby**

Do nabídky volitelných oborů bude nabídnut obor *Provoz a údržba domácnosti*.

### **Kompetence**

Vyučující využije všech metod a forem práce, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

#### *Kompetence k učení*

- žák poznává smysl a cíl učení;

- má pozitivní vztah k zadávaným úkolům;
- hodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich;

#### *Kompetence k řešení problémů*

- žák promýšlí pracovní postupy praktických cvičení;
- učí se chápat vzniklé problémy a jejich řešení;
- poznatky využívá v praxi;

#### *Kompetence komunikativní*

- žák se učí správným technologickým postupům při práci;
- používá správné technické názvosloví;
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků;

#### *Kompetence sociální a personální*

- žáci umí spolupracovat v týmu;
- upevňují dobré lidské vztahy;
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních;

#### *Kompetence občanské*

- žáci respektují pravidla při práci;
- dokáží přivolat nebo poskytnout pomoc při zranění;
- chápou naše kulturní tradice, ekologické souvislosti a historické dědictví;
- projevují pozitivní postoj k umění;

#### *Kompetence pracovní*

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci;
- používá bezpečně nástroje, nářadí, vybavení a materiály;
- dodržuje technologické postupy;
- dbá na ochranu svého zdraví i zdraví druhých;
- podílí se na ochraně životního prostředí
- své znalosti využívá v praxi

1. ročník			
Očekávané výstupy	Další výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby, Průřezová témata
	<p>... umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír</p> <p>... vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru</p> <p>... dovede třídit při sběru, navlékat a aranžovat přírodní materiál</p> <p>... pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p> <p>... umí stříhat textil a nalepit textilií</p> <p>... pracuje s modelovací hmotou, keramickou hlinou – hněte, válí</p> <p>... dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici</p>	<p><b>Práce s papírem</b></p> <p><b>Práce s drobným materiálem a přírodninami</b></p> <p><b>Práce s textilem</b></p> <p><b>Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou</b></p> <p><b>Práce montážní a demontážní</b> – práce s jednoduchou stavebnicí</p>	<p><b>1.2.1</b> Matematika - tvary těles</p>

	... pozná jednoduché pěstite- lské práce – setí, kypření ...naučí se starat o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření	<b>Pěstite- lské práce</b>	<b>5.3.</b>
--	---	--------------------------------	-------------

2. ročník			
Očekávané výstupy	Další výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby, Průřezová témata
	<p>... vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru</p> <p>... dovede třídit při sběru, navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat přírodní materiál</p> <p>... pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p> <p>... umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil, naučí se přední steh</p> <p>... umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek</p> <p>... vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>... dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici</p>	<p><b>Práce s papírem a kartonem</b></p> <p><b>Práce s drobným materiálem a přírodninami</b></p> <p><b>Práce s textilem</b></p> <p><b>Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou</b></p> <p><b>Práce montážní a demontážní</b></p>	<p>VV</p> <p>VV</p>

	<p>... zná základy péče o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření</p> <p>... umí zasít semena – provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>... chová se vhodně při stolování,  připraví tabuli pro jednoduché stolování,  připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)</p>	<p><b>Pěstitelské práce</b></p> <p><b>Příprava pokrmů</b></p>	<p><b>5.2.</b></p> <p><b>3.1.</b>  <b>1.2.2</b></p>
--	--	--	--

### 3. ročník

Očekávané výstupy	Další výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
<p>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy.</p>	<p>... dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál (plody a semena rostlin, větvičky, šišky, sláma, listy)</p> <p>... dovede tvořit i z dalších materiálů (špejle, drátky, krabičky, bužírka, provázky) Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy</p> <p>... přiměřeně věku dokáže organizovat práci svou i svých spolužáků</p> <p>... umí mačkat, thnat, lepit, polepovat, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru</p>	<p><b>Práce s drobným materiálem a přírodninami</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určování vlastností materiálů (tvar, barva, povrch, tvrdost)</li> <li>- seznamování se se základními nástroji a pracovními pomůckami, s jejich funkcí, vlastnostmi a způsobem použití</li> <li>- osvojování si jednoduchých pracovních postupů</li> </ul> <p>- vytváření návyku organizace a plánování práce</p> <p>- lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p><b>Práce s papírem a kartonem</b></p>	<p>Vv , ČJS</p> <p><b>1.1.3</b> <b>1.2.3</b> <b>1.2.4</b></p> <p><b>2.3.</b></p>

<p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.</p> <p>Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.</p>	<p>... umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil  ... procvičuje zadní steh  ... umí přišíť knoflíky (dvou i čtyřdírkové)  ... umí slepit textili, vyrobí jednoduchý textilní výrobek</p> <p>... vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (užitková, dekorativní keramika)</p> <p>... dovede sestavovat stavebnicové prvky a díly;  ... dovede sestavit jednoduchý pohyblivý model  ... umí montovat a demontovat stavebnici</p> <p>... zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, rozmnožování  ... umí zasít semena  ... provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>... umí pracovat na pozemku,</p>	<p><b>Práce s textilem</b></p> <p><b>Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou</b></p> <p><b>Práce montážní a demontážní</b>  - práce se stavebnicemi.</p> <p><b>Pěstitelské práce</b>  - základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin  - pěstování ze semen v místnosti  - pokusy a pozorování, ověřování podmínek života rostlin  - pěstování některých plodin,</p>	<p>Vv  - lidové zvyky a tradice</p> <p>M</p>
---	---	--	--



<p>Pečuje o nenáročné rostliny.</p> <p>Připraví tabuli pro jednoduché stolování.</p> <p>Chová se vhodně při stolování.</p>	<p>sázet sazenice</p> <p>... udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</p> <p>... připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>... chová se vhodně při stolování</p>	<p>úprava půdy, setí, sázení</p> <p><b>Příprava pokrmů</b>  - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.</p>	<p><b>1.1.3</b></p>
--	--	---	---------------------

4. ročník			
Očekávané výstupy	Další výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
	<p>... zná základy aranžování a využití samorostů</p> <p>... dokáže ohýbat, spojovat, svazovat</p> <p>... udržuje pořádek na pracovním místě, dbá na bezpečnost práce</p> <p>... dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat</p> <p>... vytváří prostorové konstrukce</p> <p>... vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (užitková, dekorativní keramika)</p> <p>Zvládá různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný</p>	<p><b>Práce s drobným materiálem a přírodninami</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určování vlastností materiálů</li> <li>- funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů</li> <li>- osvojování si jednoduchých pracovních postupů</li> </ul> <p>- vytváření návyku organizace a plánování práce</p> <p><b>Práce s papírem a kartonem</b></p> <p><b>Práce s modelovací hmotou, keramickou hlinou</b></p> <p><b>Práce s textilem</b></p>	<p><b>4.1., 4.2., 4.3.</b></p> <p>Vv, ČaJS</p> <p><b>1.1.3., 1.2.3., 1.2.4., 1.3.1.</b></p> <p>Vv</p>

	<p>... montuje a demontuje stavebnici</p> <p>... dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky, ... pracuje podle slovního návodu i podle předlohy</p> <p>... zná základy péče o pokojové květiny ... zná rozdíl mezi setím a sázením ... umí zvolit podle druhu pěstelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí ... ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny</p>	<p><b>Práce montážní a demontážní</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými)</li> <li>- konstrukční činnosti</li> <li>- práce s návodem</li> </ul> <p><b>Pěstelské činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní podmínky pro pěstování rostlin</li> <li>- pěstování pokojových rostlin</li> <li>- pěstování rostlin ze semen v místnosti</li> </ul>	<p><b>1.1.1.</b></p> <p>Mezipřed. vztahy - přírodověda</p>
--	---	---	--

	<p>... orientuje se v základním vybavení kuchyně  ... pro potřebu připravovaného pokrmu umí naplánovat vhodný výběr surovin a umí je nakoupit</p> <p>... dokáže připravit jednoduché jídlo studené kuchyně  ... zná pravidla správného stolování a společenského chování  ... udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</p>	<p><b>Příprava pokrmů</b>  –základní vybavení kuchyně, -</p> <p>- výběr a nákup potravin,</p> <p>- příprava pokrmu</p> <p>- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	<p><b>3.1.</b></p> <p><b>1.2.2.</b></p>
--	--	---	---

5. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezioborové vazby; Průřezová témata
<p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.</p> <p>Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu.</p> <p>Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.</p> <p>Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu.</p>	<p>... pracuje s různými materiály;</p> <p>... aranžuje a využívá samostatnosti;</p> <p>... využívá prvků lidových tradic;</p> <p>... dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat;</p> <p>... vytváří prostorové konstrukce;</p> <p>... vytváří jednoduchými postupy různé předměty (užitková, dekorativní keramika);</p>	<p><b>Práce s drobným materiálem a přírodninami</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určování vlastností materiálů</li> <li>- funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů</li> <li>- osvojování si jednoduchých pracovních postupů</li> <li>- vytváření návyku organizace a plánování práce</li> <li>- inspirace prvky lidové tvorby</li> </ul> <p><b>Práce s papírem a kartonem</b></p> <p><b>Práce s keramickou hlinou</b></p> <p><b>Práce s textilem</b></p>	<p><b>1.2.1</b></p> <p><b>1.2.3.</b></p> <p><b>1.2.4.</b></p> <p><b>4.1.</b></p> <p>Vv</p> <p>ČJL, VV</p>

<p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</p> <p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p>	<p>... zvládá různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný;  ... je seznámen s tkaním;  ... zná rozdíl mezi osnovou a útkem;  ... montuje a demontuje stavebnici;  ... dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky;  ... umí pracovat podle slovního návodu, podle předlohy nebo jednoduchého schématu;</p>	<p><b>Práce montážní a demontážní</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- konstrukční činnosti</li> <li>- práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými)</li> <li>- práce s návodem</li> <li>- práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem</li> </ul>	<p><b>1.3.1</b></p>
<p>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.</p> <p>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.</p>	<p>... zná základy péče o pokojové květiny;  ... zná rozdíl mezi setím a sázením;  ... zná nejdůležitější jedovaté rostliny, rostliny jako drogy, alergiemy;  ... umí provádět pěstitelské pokusy a pozorování;  ... umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí.</p>	<p><b>Pěstitelské činnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní podmínky pro pěstování rostlin</li> <li>- pěstování pokojových rostlin</li> <li>- pěstování rostlin ze semen v místnosti</li> <li>- jedovaté rostliny</li> </ul>	<p><b>5.2</b> Př</p>

Volí podle druhu pěstite- lských činností správné po- můcky, nástroje a náčiní.			
Orientuje se v základním vybavení kuchyně.  Připraví samostatně jedno- duchý pokrm.  Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.  Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpeč- nosti práce, a poskytne 1. pomoc i při úrazu v kuchyni.	... orientuje se v základním vybavení kuchyně  ... dokáže připravit připravit jednoduchý pokrm studené i kuchyně ... zná pravidla správného stolování a společenského chování  ... udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	<b>Příprava pokrmů</b> - základní vybavení kuchyně,  - výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu,  - pravidla správného stolování	<b>3.1.</b>

Nabídka pro další činnosti: - práce se dřevem, konstrukce ze špejlí  
- práce s kovem - tvarování kovových fólií a drátů, rytí, vyhlazování

## 6. ročník – práce s technickými materiály

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Dodržuje kázeň i technologickou kázeň. Organizuje svou práci.</p>	<p>Žák ... si uvědomuje nutnost správné organizace práce pro zajištění vlastní i cizí bezpečnosti; dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce</p>	<p>- organizace a bezpečnost práce,</p>	<p><b>1.1.3.</b> <b>1.1.4.</b></p>
<p>Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc či ošetření</p>	<p>... u lehčích úrazů umí poskytnout první pomoc či ošetření;</p>	<p>- první pomoc</p>	<p>ZdrV</p>
<p>Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí.</p>	<p>... zpracuje jednoduchý náčrt, případně výkres budoucího výrobku; ... pracuje na základě technic. informací nebo jednoduchého návodu;</p>	<p>- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody</p>	<p>M</p>
<p>Plánuje svou pracovní činnost.</p>	<p>... navrhne pracovní postup;</p>	<p>- jednoduché pracovní postupy a operace</p>	<p><b>1.2.3, 1.2.4</b></p>
<p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály.</p>	<p>... zná zákl. fyzikální vlastnosti nejdůležitějších výrobních materiálů, ví, jak jsou nejčastěji využívána v praxi;</p>	<p>- vlastnosti materiálů, užití v praxi - dřevo, plast, kov, netradiční materiály</p>	<p>F, Ch</p>
<p>Provádí jednoduché práce s technickými materiály.</p>	<p>... umí plánovat práci a používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky; ... projevuje základní pracovní dovednosti a návyky;</p>	<p>- zhotovení výrobku - pracovní pomůcky a nářadí pro ruční opracování</p>	<p><b>1.3.1</b> <b>1.3.2</b></p>



	<p>... uvědomuje si odpovědnost za kvalitu výsledků své i společné práce;</p> <p>... uvědomuje si, že technika je významnou součástí lidské kultury;</p> <p>... dokáže doložit, jak byla v historii technika často zneužívána;</p>	<p>- úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, tradice, řemesla a volný čas, zneužití techniky</p>	<p><b>1.2.4</b></p> <p>D</p>
--	--	---	------------------------------

## 7. ročník – člověk a svět práce – pěstitelské práce, chovatelství

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby, Průřezová témata</i>
<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ dodržuje technologickou kázeň</li> <li>▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</li> <li>▪ poskytne první pomoc při úrazu</li>   <li>▪ volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin</li>   <li>▪ volí vhodné pracovní postupy při pěstování ovocných rostlin</li>   <li>▪ vysvětlí, jak jsou chována drobná zvířata a jaké platí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty, ví, jak poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty</li>   <li>▪ volí vhodné pracovní postupy při pěstování zeleniny a polních plodin</li> </ul>	<p>... zná využití půdního fondu u nás, půdní typy ČR;            ... rozumí složení půdy;            ... zná význam zpracování půdy;            ... rozdělí půdy podle fyzikálních vlastností;</p> <p>... orientuje se v neznámějších ovocných druzích a jejich využití, výsadbě, ví, jak ovoce uskladňovat či jinak zpracovávat;</p> <p>... vysvětlí, jak jsou chována zvířata;            ... umí poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném zvířetem;</p> <p>... orientuje se ve znalostech neznámějších druhů zeleniny;            ... pozná neznámější polní plodiny a zná i</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ bezpečnost při práci</li> <li>▪ hygiena při práci</li>   <li>▪ první pomoc</li>   <li><b>základní podmínky pro pěstování</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ půda a její zpracování</li> <li>▪ výživa rostlin</li> <li>▪ půda a její fyzikální vlastnosti (pokus)</li> </ul> </li>   <li><b>druhy ovocných rostlin</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ způsob pěstování</li> <li>▪ sklizeň , uskladnění, zpracování</li> </ul> </li>   <li><b>chovatelství</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu</li> </ul> </li>   <li><b>zelenina</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ význam pěstované zeleniny pro člověka</li> </ul> </li> </ul>	<p><b>1.1.3., 1.1.4 1.2.4</b></p> <p><b>1.2.4. 5.1. Př, 3.1.</b></p> <p><b>5.1.</b></p> <p><b>5.3., 5.4. Př, 3.2.</b></p>



<b>8. ročník – příprava pokrmů</b> (od 2010/2011)			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p><b>Žák používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</b></p> <p><b>Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</b></p> <p><b>Žák připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</b></p>	<p>Žák ... se seznamuje zábavnou formou s vybavením kuchyní v době o století zpět, navrhuje svou kuchyň snů</p> <p>... dbá na pokyny týkající se hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví svého i svých spolužáků</p> <p>... vybavení a umístění lékárníčky ve cvičné kuchyni</p> <p>... připraví návrh jídelníčku pro různé příležitosti (od nejjednodušších jídel po pokrmy na přípravu složitější)</p> <p>... prakticky využívá správné pracovní postupy při přípravě</p> <p>a) začátečník - studené kuchyně (jednohubky, chlebíčky,</p> <p>b) pokročilejší - obložené mísy, zeleninové saláty),</p> <p>c) pokročilí - při tepelné úpravě pokrmů (vaření, dušení, smažení, pečení těst, cukroví)</p>	<p>Kuchyně - základní vybavení</p> <p>- udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>Potraviny - sestavování jídelníčku</p> <p>Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p>	<p>VV - návrh kuchyně snů</p> <p>ZdrV <b>1.1.3.</b> <b>1.2.4</b></p> <p><b>1.3.1</b></p> <p><b>1.2.1.</b> <b>1.2.2.</b> <b>1.2.3.</b> <b>1.3.1</b></p>

<p><b>Žák dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.</b></p>	<p>... jako člen skupinky v kuchyni prostírá v době praxe stůl pro konzumaci připravených pokrmů. ... postupně se zdokonaluje...</p>	<p>Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání - chování u stolu - možnosti slavnostního stolování v rodině</p>	<p>VV, <b>1.2.2</b> Vko</p>
<p><b>Žák provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.</b></p>	<p>... rozděluje příjmy a počítá vydání fiktivní rodiny, inspirace rodinou vlastní; ... sleduje vlivy reklamy na členy rodiny;</p>	<p>Finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory</p>	<p>M, <b>1.2.4.</b> <b>6.1.2.</b></p>
<p><b>Žák správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby</b></p>	<p>... pravidelně uklízí své pracoviště ve cvičné kuchyni</p>	<p>- úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí; - odpad a jeho ekologická likvidace</p>	<p><b>1.2.2.</b> <b>1.3.2.</b> <b>5.3., 5.4</b></p>

**8. ročník – člověk a svět práce – svět práce (do 2009/2010)**

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>Má základní představu o potřebných požadavcích k vykonávání konkrétních povolání</p> <p>Dokáže využít a využívá profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p><b>Žák</b></p> <p>... chápe práci jako příležitost k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení;</p> <p>... umí se orientovat v různých oborech lidské činnosti</p> <p>... je schopen odhadnout vlastní možnosti;</p> <p>... ví, jaké vnější vlivy ovlivňují jeho profesní volbu;</p> <p>... ví, jak pracují poradenské služby a jak jich může využít;</p>	<p><b>Trh práce</b></p> <p>–povolání, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností,</p> <p>požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, příležitosti na trhu práce</p> <p><b>Volba profesní orientace</b></p> <p>-osobní zájmy, schopnosti, dovednosti, tělesný a duševní stav,</p> <p>-sebepoznávání, sebehodnocení,</p> <p>-vlivy na volbu profese,</p> <p>-využívání poradenských služeb</p>	<p><b>2.2.</b></p> <p>ZdrV, <b>2.1.</b> <b>1.1.2</b></p> <p>VkO <b>1.1.3</b> <b>1.1.2</b> <b>1.2.2.</b> <b>1.3.1</b> <b>1.3.2</b> <b>2.2.</b></p>

## 9. ročník – člověk a svět práce – svět práce

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<p>Orientuje se v učebních a studijních oborech a možnostech dalšího vzdělávání.</p> <p>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě.</p> <p>Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.</p> <p>Prokáže v modelových situacích schopnosti prezentace své osoby při vstupu na trh práce.</p>	<p><b>Žák</b> ... má představu o učebních i studijních oborech; ... zná zásady přijímacího řízení; ... dokáže si zajistit potřebné informace sám nebo s pomocí výchovného poradce;</p> <p>... ví, kde se může seznámit s nabídkou pracovních příležitostí, ... ví, jakým způsobem postupovat při hledání zaměstnání; ... ví, jakou funkci plní úřad práce ... umí napsat profesní životopis; ... zná zákoník práce, dovede se v něm orientovat;</p> <p>... ví, jaké druhy organizací existují, má představu o základních typech řízení zaměstnaneckých organizací; ví, jaké formy podnikání v Česku existují; ... vysvětlí, jaké typy majetku existují, zná zákl. právní podnikatelské normy.</p>	<p><b>Možnosti vzdělávání</b> - náplň učebních a studijních oborů, - přijímací řízení, - informace a poradenské služby</p> <p><b>Zaměstnání</b> - způsoby hledání zaměstnání, - pracovní příležitosti, - nezaměstnanost - úřady práce, životopis - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p><b>Podnikání</b> - druhy a struktura organizací - formy podnikání - podnikatelský záměr - majetek a předpisy v podnikání (živnostenský zákon, obchodní zákoník atd.) - srovnání s Evropou</p>	<p><b>2.1.</b> <b>1.1.1.</b> <b>1.1.2.</b> <b>1.1.3.</b> <b>1.1.4.</b> <b>1.2.3</b></p> <p><b>6.1.5, 6.1.1.</b> <b>2.1.</b> <b>1.3.1</b> ČJL VkJ</p> <p>VkJ <b>2.1.</b> <b>2.2.</b> <b>2.4.</b> <b>3.1.</b></p>

## VI. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

### 1) Způsoby hodnocení

a) Žáci budou v souladu se Zásadami hodnocení a klasifikace – Vnitřním klasifikačním řádem ZŠ Český Těšín Ostravská ul. čl. 10.1 hodnocení klasifikačními stupni (známkou).

Výjimkou je hodnocení žáků z anglického jazyka v 1. třídě a z německého jazyka v 3. třídě, kdy budou žáci hodnoceni z těchto předmětů slovně

b) Zásady hodnocení a klasifikace – Vnitřní klasifikační řád ZŠ Český Těšín Ostravská je volnou přílohou tohoto ŠVP.

c) Hodnocení nebo klasifikace žáků se specifickými poruchami učení, žáků se zdravotním postižením a žáků pocházejících z jiné jazykové kulturní oblasti může být upravena odlišně od Zásad hodnocení a klasifikace - Vnitřní klasifikační řád ZŠ Český Těšín Ostravská v souladu s individuálním vzdělávacím plánem nebo v souladu s dohodnutými, na pedagogické radě projednanými individuálními vzdělávacími a výchovnými postupy.

Jedná se především o postupy stanovenými body 15 a 16 Zásad hodnocení a klasifikace.

### 2) Zásady autoevaluace

Na základě §§ 10 a 12 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, a v souladu s §§ 7-9 vyhlášky č.15/2004 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, bude autoevaluace školy, jako podklad pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy, probíhat podle těchto zásad:

#### a) Cíle autoevaluace

- zlepšit kvalitu školy jako organizace zabezpečující výchovu a vzdělávání;
- zvyšovat profesionální úroveň učitelů;
- zkvalitňovat komplexní vývoj žáka.

#### b) Oblasti autoevaluace

- podmínky vzdělávání a výchovy;
- proces výchovy a vzdělávání;
- výsledky (výstupy)

#### c) Způsoby autoevaluace

- pozorování a partnerské pozorování
- dotazníkové a anketní metody;
- rozhovorové (dialogové) metody;
- analýzy dokumentů.

#### d) Účinnost (výstupnost) autoevaluace



<b>autoevaluace</b>						
<i>poskytuje</i>	<i>vypovídá</i>	<i>vypovídá</i>	<i>slouží</i>	<i>ovlivňuje</i>	<i>ovlivňuje</i>	<i>vede</i>
zpětnou vazbu vzhledem k cílům školy	o silných a slabých stránkách školy	o účinnosti přijatých opatření	ke korekcím ŠVP	další vzdělávání pedagogických pracovníků	vzdělávací a výchovné strategie školy	k opatřením přijímaných ředitelem zaměřených na zlepšení stavu

e) Podrobné zásady autoevaluace s obsahem hodnocení, cíli, četností a termíny, osobní odpovědností a hlavními metodami stanovuje vnitřní směrnice ředitele, případně metodický pokyn.

## Obsah

<b>I.</b>	<b>Identifikační údaje</b>	
A	Předkladatel	5
B	Zřizovatel	5
C	Platnost dokumentu	7
<b>II</b>	<b>Charakteristika školy</b>	
1.	Organizace a její součásti	9
2.	Prostorové a materiální podmínky základní školy	9
3.	Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy	11
4.	Psychosociální podmínky	11
5.	Personální podmínky	11
6.	Dlouhodobé projekty	12
7.	Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků	12
8.	Spolupráce s dalšími institucemi	12
<b>III.</b>	<b>Charakteristika ŠVP</b>	
A	Zaměření školy	13
B	Výchovné a vzdělávací strategie	14
1.	Schéma postupu od RVP ke kompetencím	14
2.	K schématu B1	15
3.	Výchovné a vzdělávací strategie	16
4.	Obsah a cíle	17
C	Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	20
1.	Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním	21
2.	Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním	21
D	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	22
E	Stanovení obecných cílů k dosažení kompetencí	25
1.	Kompetence k učení	25
2.	Kompetence k řešení problémů	27
3.	Kompetence komunikativní	29
4.	Kompetence sociální a personální	32
5.	Kompetence občanské	34
6.	Kompetence pracovní	36
7.	Začlenění průřezových témat	38
a)	Osobnostní a sociální rozvoj	38
b)	Výchova demokratického občana	39
c)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	40
d)	Multikulturní výchova	41
e)	Environmentální výchova	42
f)	Mediální výchova	43
<b>IV.</b>	<b>Učební plán</b>	
1.	Učební plán pro 1. stupeň	44
2.	Učební plán pro 2. stupeň	45
<b>V.</b>	<b>Učební osnovy jednotlivých vzdělávacích oborů (předmětů)</b>	
1.	Zpracování učebních osnov	47
2.	Průřezová témata – číselné kódy	49
3.	Název vyučovacího oboru, jeho charakteristika a učební osnova	
a)	Český jazyk a literatura	51

b)	Cizí jazyk	118
-	Anglický jazyk	126
-	Německý jazyk	147
c)	Matematika	167
d)	Informatika	202
e)	Člověk a jeho svět	222
f)	Dějepis	252
g)	Výchova k občanství	283
h)	Fyzika	297
ch)	Chemie	318
i)	Přírodopis	337
j)	Zeměpis	357
k)	Hudební výchova	375
l)	Výtvarná výchova	397
m)	Výchova ke zdraví	427
n)	Tělesná výchova	449
o)	Osobnostní a sociální výchova	501
p)	Výchova demokratického občana	502
q)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	504
r)	Multikulturní výchova	506
s)	Environmentální výchova	508
t)	Mediální výchova	509
u)	Člověk a svět práce	511
<b>VI.</b>	<b>Hodnocení žáků a autoevaluace</b>	
1.	Způsoby hodnocení	535
2.	Zásady autoevaluace	535
	<i>Obsah</i>	537
	<i>Seznam příloh</i>	537
<b>VII.</b>	<b>Změny a úpravy ve ŠVP po 3.9. 2007</b>	
1.	Změny k 1.9. 2009	539
a)	Německý jazyk v 6.,7.,8. roč.	541
b)	Matematika v 6.,7. roč.	549
c)	Informatika v 7.,8. roč.	559
d)	Fyzika v 6.,7.,8.,9. roč.	563

### Seznam příloh:

1. Zásady hodnocení a klasifikace - Vnitřní klasifikační řád;
2. Charakteristika a osnova nepovinného předmětu náboženství - katolického a evangelického;
3. Volitelné předměty a nepovinné předměty po jejich zavedení;
4. Směrnice k autoevaluaci.

# Změny a úpravy ve ŠVP po 3.9. 2007

## Změny a úpravy ve ŠVP k 1.9. 2009

č.j.: 248/2009

Datum změny: 1.9. 2009

Změny provedeny u těchto předmětů:

### Německý jazyk

Pro 6. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne k 1.9. 2009  
Pro 7. roč.: Výuky podle upraveného ŠVP začne k 1.9. 2010  
Pro 8. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne k 1.9. 2011

### Matematika

Pro 6. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne 1.9. 2009  
Pro 7. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne 1.9. 2009

### Informatika

Pro 7. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne 1.9. 2009  
Pro 8. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne 1.9. 2010

### Fyzika

Pro 6. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne 1.9. 2009  
Pro 7. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne 1.9. 2009  
Pro 8. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne 1.9. 2009  
Pro 9. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne 1.9. 2010

č.j.: /2010

Datum změny: 1.9. 2010

Změna v učebním plánu“

Učební plán pro 2. stupeň (6.až 9. ročník)      Upravená verze k 1.9. 2010

Změny provedené u těchto předmětů:

### Německý jazyk

Pro 4. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne od 1.9. 2010  
Pro 9. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne od 1.9. 2010

### Informační a komunikační technologie

Pro 4. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne od 1.9. 2010  
Pro 9. roč.: Výuka podle upraveného ŠVP začne od 1.9. 2010

č.j.: /2010

Datum změny: 1.9. 2012

Změna v učebním plánu“

Učební plán pro 2. stupeň (6.až 9. ročník)

Upravená verze k 1.9. 2010

Změny provedené u těchto předmětů:

Německý jazyk

Pro 4. až 9. roč.:

Výuka podle upraveného ŠVP začne od 1.9. 2012

Informační a komunikační technologie

Pro 4. roč. až 9. roč.:

Výuka podle upraveného ŠVP začne od 1.9. 2012

Člověk a jeho svět

Pro 4. a 5. roč.:

Výuka podle upraveného ŠVP začne od 1.9. 2012

Německý jazyk  
6. ročník

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: (dle Start mit Max 1)	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>➤ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší abecedu německou a českou</li> <li>➤ ovládá pozdravy ve správnou dobu</li> <li>➤ rozliší jména dívčí, chlapec-ká, zvířecí</li> <li>➤ použije správně názvy dnů v týdnu</li> <li>➤ plynule odpočítá čísla do 10</li> <li>➤ umí pojmenovat základní barvy</li> </ul>	<b>Fonetika</b> abeceda pozdravy jména dny v týdnu čísla do 10 barvy	<b>ČJL, VV</b> <b>3.1., 3.2.</b> <b>6.2.1.</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled,</li> <li>➤ ovládá plynule časování pravidelných sloves</li> <li>➤ v přítomném čase; otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět</li> </ul>	<b>Ich heiße, ich wohne</b> otázky a odpovědi časování sloves zápor zjišťovací otázky jednoduchý dotazník <i>Realie: německy mluvící země</i>	<b>Z, RV, OV</b> <b>6.2.1.</b> <b>1.2.3.</b>

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: (dle Start mit Max 1)	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dospěje ke správnému slovosledu rozvitých vět jednoduchých,</li> <li>➤ dokáže jednoduše vyprávět o své rodině a odpovídat na kladené</li> <li>➤ otázky; užívá vazbu ich mag a vypravuje nebo vede dialog svém příteli</li> </ul>	<p><b>Meine Familie</b> slovosled zájmena přivlastňovací informace o rodině-komunikace vazba ich mag krátká vypravování - mein Freund <b>Projekt: das sind wir</b></p>	<p><b>OV, RV, Př</b> <b>1.2.1. – 1.2.4.</b> <b>4.2.</b> <b>6.2.1.</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže názorně nazvat školní předměty, umí se zeptat na jeho</li> <li>➤ název, zvládá rozlišení rodu podstatného jména i zápor</li> <li>➤ užívá jednoduché příkazy- pojď, jdi, piš. ...</li> <li>➤ zvládá vytvořit protiklad základních vlastností - malý, velký;</li> <li>➤ popíše jednoduché obrázky rozumí známým slovům při poslechu textu, chápe jednoduché věty, které se týkají rodiny, přátel, školy i okolí</li> </ul>	<p><b>Schule, Schulsachen</b> školní potřeby člen určitý zápor kein rozkazovací způsob otázka: Jak se to řekne německy? vlastnosti, protiklady četba - vypravování (podle obrázků) poslech Projekt: meine Schule</p>	<p><b>Inf, ČJL, VV</b> <b>6.2.1.</b> <b>1.2.1. – 1.2.4.</b></p>

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: (dle Start mit Max 1)	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ve spolupráci je schopný předvést krátký text v dramatické úpravě;</li> <li>➤ provede krátký telefonický hovor, napíše krátký vzkaz</li> <li>➤ vypráví jednoduše informace o svých zálibách</li> <li>➤ zvládá v jednoduchých vazbách spojení slovesa haben s 4.p.</li> <li>➤ napíše krátké sdělení nebo vzkaz (možno využít internetu)</li> </ul>	<p><b>Wir spielen</b> divadlo telefonování, e-mail Hobbys - činnosti práce se slovníkem haben + akuzativ dopis konverzace - vypravování <b>Projekt: Informace o Vidni</b>(jednoduše) <b>Projekt: Mein Hobby</b></p>	<p>ČJL, HV, PČ <b>6.2.2.</b> <b>1.2.3., 1.2.4.</b> <b>3.1., 3.3.</b> <b>4.2</b></p>



Německý jazyk  
7. ročník

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: (dle Start mit Max 1)	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně</li> <li>➤ tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled, ovládá plynule časování pravidelných sloves v přítomném čase;</li> <li>➤ otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět „es gibt“ - lexikálně</li> </ul>	<p><b>Opakování</b> Fonetická cvičení - jazykolamy Reálie, zeměpisné názvy Slovní zásoba</p>	3.1. – 3.3.
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uvědomí si spojení ročního období, vyjádření činnosti - použití vhodných sloves</li> <li>➤ Dokáže označit roční období i měsíce, vyjádří, kdy má kdo narozeniny a použije 2.p. (Petrova maminka)</li> <li>➤ Zvládá základní počtářské úlohy</li> </ul>	<p><b>Jahreszeiten</b> roční období, činnosti (slovesa) týden, měsíce narozeniny <b>Album:</b> 2.pád u jmen rechnen plural substantiv <b>Ferien</b> <i>Projekt: meine Ferien - reálie</i> <i>Projekt: Oslava narozenin, pozvánka</i></p>	Z, Př., RV, OV, ČJL 1.2.1. – 1.2.4. 5.2. – 5.4.
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Uvědomí si časové rozmezí, hodiny</li> </ul>	<p><b>die Uhrzeit</b> čas, poznání času vyjádření časového období</p>	Z, F

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestaví jednoduchý text o bytě, domě</li> <li>➤ gramaticky správně tvoří záporné věty</li> <li>➤ časuje pravidelná slovesa, rozkaz.zp.</li> <li>➤ nepravidelná slovesa se změnou a odlučitelnou předponou</li> <li>➤ sestaví dopis o svých zájmech</li> <li>➤ předložka in ve 3.p.</li> </ul>	<p><b>Bei uns zu Hause (Staget mit Max 2)</b>  Pokoje a prostory v domě  Slovesa: Rad fahren, fernsehen, Ski laufen, Ski fahren, lesen, bügeln, aufräumen, putzen, kochen, backen, schlafen  Rozkazovací způsob  Části dne, zvířata, barvy  <b>Dopis kreativní psaní do zahraničí</b></p>	<p><b>3.1., 3.2. 1.2.1. – 1.2.4.</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ gramaticky správně tvoří větu, dokáže ji obměňovat</li> <li>➤ reaguje na otázky, vyžádá si informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem představí sebe i svou rodinu, přítele</li> <li>➤ vyslovuje foneticky správně a plynule</li> <li>➤ reprodukuje text <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ správně užívá tvary sloves nepravidelných</li> </ul> </li> </ul>	<p><b>Mein Tag</b>  postavení slov ve větě  rozhovor  představování sebe, přítele  procvičování výslovnosti  číslovky do 100 000  zp.sl.: können  předložky: in, zu  Otázky: wann, wie, was  <b>Projekt: Mein Tag</b>  Reálie: bankovky a mince EU</p>	<p><b>4.2.</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Prezentuje projekt „Ich“</li> <li>➤ Dokáže jednoduše vyprávět příběh</li> </ul>	<p><b>Závěrečné shrnutí a opakování</b>  Opakování témat: Essen, Zahlen, Farben, , Schulsachen, Familie, Freund, Mein Tag, Mein Haus</p>	

Německý jazyk  
8. ročník

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: (dle Start mit Max 2)	Mezipředmětové vazby Průřezová témata	
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže se orientovat v plánu města a jednoduše popíše cestu;</li> <li>➤ vyjádří pocity bolesti a nemoci</li> <li>➤ pracuje se slovníkem</li> <li>➤ dokáže použít rozkazovací způsob</li> <li>➤ dokáže jednoduše vést rozhovor na dané téma</li> </ul>	<b>Komm, fahr mit</b> -Substantiva: dopr.prostředky, cestování, orientace ve městě, nemoc, části těla -Předložky s 3.p <b>-müssen, mögen, ich möchte</b>	<b>1.3.1., 1.2.3.</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Jednoduše popíše situaci – počasí, oblečení, časové údaje</li> <li>➤ pohotověji reaguje v rozhovoru, při telefonování</li> <li>➤ vyjádří vlastní názor na určité věci</li> <li>➤ dokáže si připravit prezentaci o sobě</li> <li>➤ jednoduše vypráví o svátcích</li> </ul>	<b>Es regnet, es regnet...</b> Jahreszeiten – vyjádření počasí, anhaben - oblékání Monate Přivlastňovací zájmena <b>Projekt:</b> <b>Reálie: svátky během roku, rodinné oslavy</b>	<b>5.4.</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší výuku, předměty v německy mluvících zemích</li> </ul>		Spaß mit Max 1:	<b>D, Z 1.2.2., 1.2.3</b>

	<p>a v Česku</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uvědomí si historii, vývoj školství</li> <li>➤ umí použít slovní obraty ve výuce</li> <li>➤ rozliší způsobová slovesa a umí je použít</li> <li>➤ aktivně užije rozkazovací způsob u vybraných sloves</li> </ul>	<p><b>Einheit 1 Schule</b>  Die Schule beginnt – neue Klasse  Im vorigen Jahrtausend  Im Fundbüro  Neue Schulfächer  Redemittel Lehrer – Schüler,  Regeln in der Schule  <b>Grammatik:</b>  Haben,sein : präsens und préteritum, modalverben, imperativ</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ osvojí si názvy zvířat a označí jejich prostředí</li> <li>➤ dokáže vyprávět o svém zvířátku</li> <li>➤ zvládne označení nemocí a zdravotních problémů zvířete</li> </ul>	<p><b>Einheit 2 Tiere</b>  Wo die Tiere leben?  Mein Tier  Beim Tierarzt</p>	<b>Př</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší sg. a pl. U substantiv</li> <li>➤ orientuje se v rozlišení zvířat – divoká, domácí</li> </ul>	<p>Viele Tiere  Im Zoo  Lieblingstiere  <b>Grammatik:</b>  <b>Numeralien bis 1 000 000</b>  <b>Alle Modalverben</b>  <b>Plural: členy, pády, tvary</b></p>	<b>Př, Z</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ umí pojmenovat různé koníčky a činnosti</li> <li>➤ dokáže vyjádřit různý stupeň obliby</li> <li>➤ umí vyjádřit perfektum vybra-</li> </ul>	<p><b>Einheit 3 Freizeit</b>  Hobbys  Eine Verabredung  Geburtstag – <b>perfektum</b></p>	<b>Z</b> <b>1.2.2. – 1.2.4.</b> <b>1.1.1. – 1.1.5.</b>

	<p>ných sloves</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ aktivně užívá osobních zájmen ve všech pádech</li> <li>➤ orientuje se na mapě</li> </ul>	<p>Was ist am Wochenende los? – höre zu - zájmena Ferien in Österreich - reálie <b>Grammatik:</b> <b>Perfektum</b> <b>Os. zájmena</b> <b>Přivl. zájmena</b></p>	
		<p><b>Opakování :</b> <b>Mluvnice, probraná témata</b></p>	

**Matematika**  
**6. ročník**

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo:	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla</li> <li>➤ provádí početní operace s přirozenými čísly</li> <li>➤ z paměti a písemně</li> <li>➤ provádí odhady a kontrolu výpočtů</li> <li>➤ zaokrouhluje</li> <li>➤ umí zobrazit přír. číslo na čísel. ose</li> </ul>	<p><b><u>Rozšířené opakování</u></b></p> <p><b>Přirozená čísla</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čtení a zápis čísla v desítkové soustavě</li> <li>➤ zobrazení na číselné ose</li> <li>➤ početní operace</li> </ul>	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka,</li> <li>➤ úsečka</li> <li>➤ rýsuje lineární útvary</li> <li>➤ převádí jednotky délky, hmotnosti, času</li> <li>➤ umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku,</li> <li>➤ trojúhelníku</li> <li>➤ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých prakt. problémů</li> </ul>	<p><b>Geometrické útvary v rovině.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka,</li> <li>➤ kružnice, kruh</li> <li>➤ převody jednotek</li> <li>➤ obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku</li> </ul>	<p>Fy - měření délky OSV – určení obvodu pozemku apod.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ charakterizuje a třídí základní</li> </ul>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čte a zapisuje desetinná čísla</li> <li>➤ umí zobrazit des. číslo na číselné ose</li> <li>➤ porovnává a zaokrouhluje des. čísla</li> <li>➤ provádí početní operace s des. čísly</li> <li>➤ umí vypočítat aritmetický průměr</li> <li>➤ převádí jednotky</li> <li>➤ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</li> <li>➤ rozlišuje kladná a záporná čísla</li> <li>➤ umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose</li> <li>➤ chápe pojem opačné číslo</li> <li>➤ určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam</li> <li>➤ provádí početní operace s celými čísly</li> <li>➤ rozliší pojmy rovnost a rovnice,</li> <li>➤ řeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav</li> </ul>	<p><b><u>Číslo a proměnná</u></b></p> <p><b>Desetinná čísla</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čtení a zápis v desítkové soustavě</li> <li>➤ zobrazení na číselné ose</li> <li>➤ porovnávání</li> <li>➤ zaokrouhlování</li> <li>➤ početní operace</li> <li>➤ aritmetický průměr</li> <li>➤ převody jednotek</li> </ul> <p><b>Celá čísla</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čtení a zápis čísla</li> <li>➤ zobrazení na číselné ose</li> <li>➤ opačné číslo</li> <li>➤ absolutní hodnota</li> <li>➤ početní operace</li> </ul> <p><b>Lineární rovnice</b> (úprava od 1.9. 2011)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ základní ekvivalentní úpravy a jednoduché lineární rovnice</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ověřuje správnost výsledku</li> <li>➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel</li> </ul>	<b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ modeluje a zapisuje zlomkem část celku</li> <li>➤ převádí zlomky na des. čísla a naopak</li> <li>➤ porovnává zlomky</li> <li>➤ chápe pojem základní tvar zlomku</li> </ul>	<b>Zlomky a racionální čísla</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čtení a zápis zlomku</li> <li>➤ vyjádření části celku pomocí zlomků</li> <li>➤ vztah a převod mezi zlomky a des. čísla</li> <li>➤ zobrazení na číselné ose</li> <li>➤ převrácený zlomek</li> <li>➤ smíšené číslo</li> <li>➤ rozšiřování a krácení zlomku, základní tvar</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ zná pojem násobek, dělitel</li> <li>➤ umí použít znaky dělitelnosti</li> <li>➤ rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené</li> <li>➤ rozloží číslo na součin prvočísel</li> <li>➤ určuje a užívá násobky a dělitele včetně</li> </ul>	<b>Dělitelnost přirozených čísel.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ násobek, dělitel, znaky dělitelnosti</li> <li>➤ prvočíslo, číslo složené</li> <li>➤ společný násobek, společný dělitel</li> </ul>	



	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ nejmenšího společného násobku a největšího</li> <li>➤ společného dělitele</li> <li>➤ modeluje a řeší situace s využitím</li> <li>➤ dělitelnosti v N</li> </ul>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozlišuje druhy čar</li> <li>➤ používá technické písmo k popisu geom. útvarů</li> <li>➤ rozumí pojmu</li> </ul>	<p><b><u>Geometrie v prostoru</u></b></p> <p><b>Základní pravidla rýsování.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ druhy čar, technické písmo</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ narýsuje a změří daný úhel</li> <li>➤ umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu</li> <li>➤ rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů</li> <li>➤ provádí početní operace s velikostmi úhlů ( ve stupních i minutách)</li> <li>➤ pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností</li> <li>➤ rozumí pojmu mnohoúhelník,</li> <li>➤ umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a</li> <li>➤ pravidelný osmiúhelník</li> </ul>	<p><b>Úhel a jeho velikost.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ pojem, rýsování a přenášení úhlu</li> <li>➤ osa úhlu</li> <li>➤ jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu</li> <li>➤ ostrý, tupý, pravý a přímý úhel</li> <li>➤ početní operace s velikostmi úhlů</li> <li>➤ vrcholové a vedlejší úhly</li> <li>➤ mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)</li> </ul>	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti</li> <li>➤ pozná útvary osově souměrné a shodné útvary</li> </ul>	<b>Osová souměrnost.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ osová souměrnost</li> <li>➤ shodné útvary</li> <li>➤ osově souměrné útvary</li> </ul>	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti</li> <li>➤ určí středově souměrný útvar</li> </ul>	<b>Středová souměrnost</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ zná jednotky obsahu, umí je převádět</li> <li>➤ umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku</li> <li>➤ využívá znalostí ( obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců</li> </ul>	<b>Obsah čtverce a obdélníku</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ jednotky obsahu</li> <li>➤ obsah čtverce a obdélníku</li> <li>➤ obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku)</li> </ul>	<b>OSV</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ charakterizuje jednotlivá tělesa ( kvádr, krychle)</li> <li>➤ umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat</li> <li>➤ načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání</li> <li>➤ vypočítá povrch krychle, kvádru</li> <li>➤ užívá jednotky objemu a vzá-</li> </ul>	<b>Povrch a objem krychle a kvádru</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ kvádr, krychle, síť těles</li> <li>➤ zobrazování těles</li> <li>➤ povrch krychle, kvádru</li> <li>➤ jednotky objemu</li> <li>➤ objem krychle, kvádru</li> </ul>	

	<p>jemně je převádí</p> <p>➤ odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů</p>		
	<p>...určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastností;</p> <p>...pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...);</p> <p>...umí sestavit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku;</p> <p>...umí sestavit trojúhelníku kružnici opsanou a vepsanou.</p>	<p><b>Trojúhelník</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem, druhy</li> <li>- vnitřní a vnější úhly trojúhelníku</li> <li>- těžnice, střední příčky, výšky</li> <li>- kružnice opsaná, vepsaná</li> </ul>	

<b>Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace</b>			<b>Varianta k 1.9. 2010</b>
<b>Matematika</b>			
<b>7. ročník</b>			
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Mezipředmětové vazby Průřezová témata</b>
	<p>➤ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel</p>	<p><b>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</b></p>	

<p>Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami</li> <li>➤ zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru</li> <li>➤ dělí celek na části v daném poměru</li> <li>➤ pracuje s měřítky map a plánů</li> <li>➤ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem</li> </ul>	<p><b>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ zvětšení a zmenšení v daném poměru</li> <li>➤ rozdělení dané hodnoty v daném poměru</li> <li>➤ měřítko</li> </ul>	<p><b>Fy – vztahy mezi veličinami</b>  <b>Z – měřítko plánu mapy</b>  <b>3.1., 3.2., 3.3.</b>  <b>1.1.1., 1.1.5., 1.2.4.</b></p>
<p>Určuje vztahy přímé anebo nepřímé úměrnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí a využívá pojmu úměra</li> <li>➤ využívá trojčlenku při řešení slovních úloh</li> <li>➤ určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti</li> <li>➤ vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí</li> </ul>	<p><b>Závislosti, vztahy a práce s daty</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ úměra</li> <li>➤ trojčlenka</li> <li>➤ přímá a nepřímá úměra</li> </ul>	<p><b>Ch – výpočty pomocí trojčlenky</b></p>
<p>Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ chápe pojem 1 %</li> <li>➤ užívá základní pojmy procentového výpočtu</li> <li>➤ vyjádří část celku pomocí procent</li> <li>➤ řeší slovní úlohy</li> <li>➤ chápe pojem promile</li> </ul>	<p><b>Číslo a proměnná</b></p> <p><b>Procenta</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ pojem</li> <li>➤ základ, procentová část, počet procent</li> </ul> <p>➤ promile</p>	<p><b>Ch – koncentrace</b></p> <p><b>1.1.1.</b></p> <p><b>5.3., 5.4.</b></p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</li> <li>➤ řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ slovní úlohy</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ pozná shodné útvary</li> <li>➤ užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách</li> <li>➤ umí sestrojít trojúhelník z daných prvků</li> <li>➤ dbá na kvalitu a přesnost rýsování, odhaduje a vypočítává obsah trojúhelníku</li> </ul>	<p><b>Geometrie v rovině a v prostoru</b></p> <p><b>Trojúhelník</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ shodnost trojúhelníků</li> <li>➤ trojúhelníková nerovnost</li> <li>➤ konstrukce trojúhelníků, věta sss, sus, usu</li> <li>➤ obsah trojúhelníku</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ umí charakterizovat pojem rovnoběžníku</li> <li>➤ rozlišuje různé typy rovnoběžníků</li> <li>➤ umí sestrojít rovnoběžník</li> <li>➤ odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku</li> </ul>	<p><b>Rovnoběžníky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ pojem</li> <li>➤ vlastnosti</li> <li>➤ rozdělení</li> <li>➤ konstrukce</li> <li>➤ obvod a obsah</li> </ul>	

Načrtne a sestrojí rovinné útvary.	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozpozná a pojmenuje lichoběžník</li> <li>➤ umí sestrojít lichoběžník, vypočítá obvod a obsah lichoběžníku</li> <li>➤</li> </ul>	<b>Lichoběžník</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ pojem</li> <li>➤ konstrukce</li> <li>➤ obvod, obsah</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozezná a pojmenuje hranol</li> <li>➤ načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině</li> <li>➤ načrtne a narýsuje síť hranolu</li> <li>➤ odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu</li> </ul>	<b>Povrch a objem hranolů</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ pojem hranol</li> <li>➤ povrch a objem hranolu</li> </ul>	

<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			<b>Varianta z 1.9. 2009</b>
<b>Informatika 7. ročník</b>			
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Mezipředmětové vazby Průřezová témata</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</li> </ul>	<b>Opakování</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Korektně začíná a ukončuje svou práci na počítači</li> <li>➤ Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – minia-</li> </ul>	<b>HW, SW</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ základní jednotka a periferie</li> <li>➤ Operační systémy</li> </ul>	<b>2.2.</b>

	<p>turizace a zvyšování výkonu a kapacit</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Vysvětlí význam pojmu HW (vysvětlí funkce) a SW (umí zařadit programy do skupin a podskupin)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikativní programy)</li> <li>➤ Z čeho se skládá PC</li> <li>➤ Jak pracuje PC</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Je schopný formulovat svůj požadavek a vytvořit vhodný příklad</li> <li>➤ Ovládá základy tvorby programových příkazů</li> <li>➤ Dokáže propojit jednotlivé příkazy v celek</li> <li>➤ Seznámí se s činností skeneru</li> <li>➤ Zvládá základní funkce textového i grafického editoru, jeho využití při tvorbě např. plakátu</li> </ul>	<p><b>Imagine</b> (programování)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Základy programování</li> <li>➤ Příkazy a jejich úprava</li> <li>➤ Ovládání, události, pohyby</li> <li>➤ Projekty a hry</li> </ul> <p><b>Grafika</b> (Zoner Callisto 5)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Práce se skenerem</li> <li>➤ Formáty grafických dat</li> <li>➤ Základy vektorového graf.editoru</li> <li>➤ Práce s běžnými nástroji, objekty, barvy</li> </ul>	<p><b>VV</b> <b>1.1.5</b></p>
<p>Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.</p> <p>Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže otevřít existující soubor, upravit vlastnosti pomocí vhodných nástrojů a aplikací</li> <li>➤ umí vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu</li> <li>➤ dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. s jiným názvem</li> </ul>	<p><b>Textový editor</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ formátování a editace textu</li> <li>➤ vkládání obrázků a úprava</li> <li>➤ uložení, otevření souboru</li> <li>➤ kopírování části textu</li> <li>➤ dodržování typografických pravidel</li> <li>➤ odrážky, číslování, tabulátory</li> </ul>	<p><b>VV</b> <b>1.1.5</b> <b>6.4., 6.5.</b></p>

<p>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ z obrázků dokáže vytvořit jednoduchý plakát, apod.</li> <li>➤ využívá estetická a typografická pravidla</li> <li>➤ dokáže vytvořit tabulku, upravit její vzhled, vyplnit ji daty (text, čísla) nebo obrázky</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ tvorba tabulek, úprava jejich vzhledu, pojmy buňka, sloupec, řada</li> </ul> <p>Projekt: Bestiář aneb Katalog strašidel</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Seznámí se a dokáže využít základní funkce PP</li> <li>➤ zpracuje vlastní jednoduché téma a prezentuje ho (Ochrana přírody, cestování)</li> <li>➤ posoudí informace z internetu</li> </ul>	<p><b>Power Point</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ základní nástroje, vlastní jednoduchá prezentace</li> </ul>	<p><b>Př, Z, HV, F, Ch</b>  <b>1.1.1. – 1.1.4.</b>  <b>2.2.</b>  <b>5.4.</b></p>
<p>Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Využívá informace z internetu k zefektivnění učení</li> <li>➤ Kkomunikuje pomocí internetu</li> <li>➤ Přistupuje zodpovědně k nevhodnému obsahu některých stránek na internetu</li> </ul>	<p><b>Internet</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ elektronická pošta, komunikace</li> <li>➤ přenos informací v PC a jejich zpracování</li> <li>➤ chat</li> <li>➤ nebezpečí v elektronické poště</li> <li>➤ komunikace v síti</li> </ul>	<p><b>2.4.</b>  <b>3.2.</b>  <b>1.1.1.</b></p>



**Informatika**  
**8. ročník**

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo:	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Zvládá rozšířené funkce grafického editoru</li> <li>➤ Využije grafický program při vlastní tvorbě (plakát, diplom)</li> </ul>	<p><b>Vektorová grafika</b> – Zoner Callisto 5 pro pokročilé</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Objekty – označování, přesun, změna tvaru</li> </ul>	<p><b>ČJL, VV</b> <b>1.1.1.</b></p>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ barva a změna barvy</li> <li>➤ tvar čar, úprava automatických tvarů</li> <li>➤ kopírování a úprava objektů</li> <li>➤ pokládání objektů přes sebe</li> <li>➤ práce s hladinami, psaní textu</li> <li>➤ bitmapová a vektorová grafika</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozlišuje základní formu fotografie</li> <li>➤ vytvoří album</li> </ul>	<p><b>Zoner Media Explorer 7 (či vyšší)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Základy nástrojů k práci s fotografií</li> <li>➤ vložení fotografie</li> <li>➤ úprava digitální fotografie</li> <li>➤ <b>Projekt: Želví fotogalerie</b> (Podle možnosti, zvuk, video, Movie Maker)</li> </ul>	<b>M, F</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ používá informační zdroje na uživatelské úrovni</li> <li>➤ chrání počítač před nebezpečným poškozením</li> </ul>	<p><b>Elektronická pošta - opakování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ funkce, běžné použití</li> <li>➤ viry, spam, poplašná zpráva</li> <li>➤ přílohy el. pošty</li> </ul>	
<p>Uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.</p> <p>Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže upravit vzhled dokumentu</li> <li>➤ chápe význam stylů a dokáže je prakticky používat</li> <li>➤ s citem dokáže uplatnit obrázky v textu</li> <li>➤ má plně pod kontrolou uspo-</li> </ul>	<p><b>Textový editor Office 2007</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ lupa, neviditelné znaky</li> <li>➤ klávesové zkratky</li> <li>➤ formát odstavce</li> <li>➤ vícestránkové dokumenty</li> <li>➤ styly, vkládání obrázků</li> <li>➤ obtékání textu, ozdobný nápis</li> <li>➤ spolupráce s dalšími aplika-</li> </ul>	<p><b>ČJ</b></p> <p><b>Z</b></p> <p><b>1.2.2., 1.2.4.</b></p>

	<p>řádání textu a dalších objektů na stránce</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ využívá estetická a typografická pravidla</li> </ul>	<p>cemi (Exel)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ číslování stránek, vzhled stránky (velikost, okraje)</li> </ul>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji číselnými hodnotami a upravit její vzhled</li> <li>➤ s daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché operace</li> <li>➤ vytvoří graf</li> <li>➤ tabulku i graf dokáže vložit do textového editoru</li> </ul>	<p><b>Tabulkový procesor</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ k čemu slouží</li> <li>➤ pojmy buňka, sloupec, řada</li> <li>➤ pohyb mezi sešity, listy</li> <li>➤ označení buněk</li> <li>➤ vytvoření tabulky, zadávání dat, formát buňky</li> <li>➤ jednoduché vzorce</li> <li>➤ vytvoření grafu na základě tabulky</li> </ul>	<b>M</b>
<p>Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.</p> <p>Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.</p> <p>Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ seznámí se s tvorbou web.stránek pomocí zdrojového kódu</li> <li>➤ dokáže vytvořit soubor webových stránek propojených hypertextovými odkazy</li> </ul>	<p><b>Tvorba webových stránek</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ základy tvorby web.stránek v editoru (NVU, FrontPage)</li> <li>➤ pozadí, písmo, vložení tabulky a její využití pro uspořádání textu a obrázků na stránce</li> <li>➤ vložení obrázku</li> <li>➤ vytvoření hypertextového odkazu</li> <li>➤ zdrojový kód – seznámení</li> <li>➤ využití projektu Imagine</li> <li>➤ Projekt: prezentace stránek na internetu</li> </ul>	<b>1.1.5. 6.1., 6.3., 6.6., 6.7.</b>
		<b>Práce s informacemi</b> (v průběhu	

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ k zadanému tématu dokáže vyhledat a zpracovat informace s využitím dostupného SW</li> <li>➤ vytvoří písemný výstup, který splňuje formální i estetické nároky</li> </ul>	<p>celého šk. roku)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ analýza tématu</li> <li>➤ vyhledávání informací v informačních zdrojích (web, e-mail, el. konference, knihovny...)</li> <li>➤ zpracování informací</li> <li>➤ v písemné formě užít citace</li> </ul>	<p><b>ČJ</b></p>
--	---	---	------------------

<b>Vzdělávací oblast: Člověk a příroda</b>			<b>Varianta z 1.9. 2009</b>
<b>Fyzika</b>			
<b>6. ročník</b>			
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo:</b>	<b>Mezipředmětové vazby Průřezová témata</b>
<p>Žák</p> <p>Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzá-</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ zná rozdíl mezi tělesem a látkou, rozlišuje je</li> <li>➤ vytváří si základní představu o</li> </ul>	<p><b>Vlastnosti látek a těles</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Co nás obklopuje</li> <li>➤ Z čeho se tělesa skládají</li> <li>➤ Skupenství látek</li> </ul>	<p><b>CH</b> – částicové složení látek  <b>PŘ</b> – skupenství látek, krystaly  <b>EV</b> – změny skupenství, koloběh</p>

<p>jemně na sebe působí;</p>	<p>částicovém složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ správně používá pojem atom, molekula, iont</li> <li>➤ chápe a popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a zná vlastnosti, kterými se od sebe liší</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Atomy a molekuly</li> <li>➤ Vlastnosti atomů a molekul</li> </ul>	<p>vody v přírodě, počasí, srážky</p>	
<p>Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa / délku, hmotnost, objem, teplotu, čas /.</p> <p>Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.</p> <p>Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ změří délku tělesa, výsledek umí zapsat a vyjádřit v různých jednotkách</li> <li>➤ změří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách výsledek umí zapsat ve vhodné jednotce</li> <li>➤ změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek ve vhodné jednotce</li> <li>➤ ovládá značky a jednotky základních veličin</li> <li>➤ umí vyjádřit hodnotu veličiny a přiřadit jednotku</li> <li>➤ z hmotnosti a objemu umí vypočítat hustotu, s porozuměním používá vztah pro výpočet hustoty také pro výpočet hmotnosti či objemu</li> </ul>	<p><b>Veličiny a jejich měření</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Fyzikální veličiny</li> <li>➤ Rozměry těles, délka a její měření</li> <li>➤ Přesnost a chyby měření</li> <li>➤ Určení polohy</li> <li>➤ Hmotnost těles a měření hmotnosti</li> <li>➤ Čas a měření času</li> <li>➤ Objem a jeho měření</li> <li>➤ Roztažnost těles a látek</li> <li>➤ Teplota a teplotní stupnice</li> <li>➤ Měření teploty</li> <li>➤ Hustota a její měření</li> <li>➤ Síla a její měření</li> </ul>	<p><b>M-</b> převody jednotek převodní vztahy, fyzikální výpočty, dosazování do vzorců a výpočet neznámé ze vzorce, užití přímé a nepřímé úměrnosti</p> <p><b>Z</b> – gravitační síla Měsíce - slapové jevy</p> <p><b>OSV</b></p>	<p>LP</p>

	<p>stejnorodého tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ umí pracovat s tabulkami</li> <li>➤ změří teplotu pomocí teploměru, umí určit rozdíl teplot z naměřených hodnot</li> <li>➤ umí posoudit, zda se délka či objem těles při změně teploty zvětší nebo zmenší</li> <li>➤ změří časový úsek pomocí stopky</li> <li>➤ rozpozná, zda na těleso působí síla a pomocí prodloužení pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly</li> <li>➤ změří sílu siloměrem</li> <li>➤ užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh</li> </ul>			
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ seznamuje se se základními pojmy – atom, iont, molekula</li> <li>➤ na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat</li> <li>➤ ověří, zda na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole</li> </ul>	<p><b>Elektrické vlastnosti těles</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Elektrování třením</li> <li>➤ Dva druhy elektrického náboje</li> <li>➤ Model atomu</li> <li>➤ Elektroskop, elektrometr a zdroje elektrického náboje</li> <li>➤ Elektrické vodiče a nevodiče</li> <li>➤ Elektrické pole</li> <li>➤ Tělesa v elektrickém poli</li> </ul>	<p><b>CH</b> – částicové složení látek, stavba atomu</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Elektrický výboj, blesk a ochrana před ním</li> </ul>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ zjistí, zda na těleso působí magnetická síla</li> <li>➤ ověří existenci magnetického pole</li> <li>➤ dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích</li> <li>➤ určí druh pólu podle magnetické střílky</li> <li>➤ pokusem ověří průběh indukčních čar daného magnetu a umí je graficky znázornit</li> <li>➤ umí zmagnetizovat daný předmět</li> <li>➤ objasní funkci a užití kompasu</li> </ul>	<p><b>Magnetismus</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Magnety a jejich vlastnosti</li> <li>➤ Působení magnetu na tělesa z různých látek</li> <li>➤ Magnetická indukce a magnetování</li> <li>➤ Magnetické pole a magnetické indukční čáry</li> <li>➤ Magnetické pole Země, kompas</li> </ul>	<p><b>Z</b> – magnetické pole Země, postavení Země ve vesmíru, určování zeměpisných stran</p> <p><b>1.3.1.</b></p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestaví jednoduchý elektrický obvod</li> <li>➤ pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud</li> <li>➤ stanoví nezbytné podmínky průchodu elektrického proudu obvodem</li> </ul>	<p><b>Elektrický obvod</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Elektrický proud a elektrické napětí</li> <li>➤ Zdroje elektrického napětí</li> <li>➤ Účinky elektrického proudu</li> <li>➤ Elektrické spotřebiče</li> <li>➤ Elektrický obvod, jeho schéma</li> <li>➤ Jednoduchý elektrický obvod</li> </ul>	<p><b>CH-</b> zdroje napětí, elektrický proud v kapalinách a plynech-ionty</p> <p><b>ZdrV</b> – bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem</p>	LP

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ správně připojuje zdroj k různým spotřebičům</li> <li>➤ objasní účinky elektrického proudu /tepelné, světelné, pohybové /</li> <li>➤ zná nebezpečí zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem</li> <li>➤ umí bezpečně zacházet s elektrickými spotřebiči, dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Složitější elektrické obvody</li> <li>➤ Elektrický proud v kapalinách a plynech</li> <li>➤ Bezpečnost při práci s elektřinou</li> <li>➤ Zkrat</li> <li>➤ Magnetické vlastnosti elektrického proudu</li> <li>➤ Magnetické pole cívky</li> <li>➤ Elektromagnet</li> </ul>		
--	---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Varianta z 1.9. 2009	
Fyzika 7. ročník			
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo:	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
<p>Žák</p> <p>Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozhodne, zda je těleso v klidu nebo pohybu vzhledem k jinému tělesu</li> <li>➤ změří dráhu uraženou tělesem</li> </ul>	<p><b>Pohyb tělesa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Co je pohyb?</li> <li>➤ Posuvný a otáčivý pohyb</li> <li>➤ Průměrná rychlost</li> <li>➤ Okamžitá rychlost</li> </ul>	<p><b>M</b> – převody jednotek, dosazování a výpočet neznámé ze vzorce, grafické znázornění závislosti dráhy pohybu na čase, určování</p>
			LP



<p>Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu tělesa.</p>	<p>a odpovídající čas</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas</li> <li>➤ používá s porozuměním vztahy pro výpočet dráhy, rychlosti a doby pohybu při řešení úloh</li> <li>➤ graficky znázorní závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z grafu dráhu odpovídající určitému času a naopak</li> <li>➤ graficky znázorní jednoduché případy nerovnoměrného pohybu</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Měření rychlosti</li> <li>➤ Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb</li> <li>➤ Dráha rovnoměrného pohybu</li> <li>➤ Dráha nerovnoměrného pohybu</li> <li>➤ Výpočet doby rovnoměrného pohybu</li> </ul>	<p>hodnot z grafu</p>	
<p>Změří velikost působící síly určí v konkrétní situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.</p> <p>Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly.</p> <p>V jednoduchých situacích aplikuje poznatky o otáčivých</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozeznává jednotlivé druhy sil</li> <li>➤ změní velikost síly, znázorní ji orientovanou úsečkou</li> <li>➤ graficky určí velikost a směr výslednice dvou sil</li> <li>➤ určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů</li> <li>➤ užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení úloh</li> <li>➤ určí pokusně těžiště tělesa a</li> </ul>	<p><b>Síly a jejich vlastnosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Vzájemné působení těles</li> <li>➤ Síla</li> <li>➤ Skládání různoběžných sil</li> <li>➤ Tíhová síla a těžiště</li> <li>➤ Setrvačnost</li> <li>➤ Síla a změny pohybu</li> <li>➤ Akce a reakce</li> <li>➤ Otáčivý účinek síly, rovnováha tělesa</li> <li>➤ Tlak, tlaková síla</li> <li>➤ Smykové tření</li> <li>➤ Valivé tření a odpor prostředí</li> </ul>	<p><b>M</b> – grafické určení výslednice sil</p> <p><b>EVVO</b> – doprava – srovnání různých typů dopravy z hlediska přetěžování kamiónů a následných škod na komunikacích</p> <p><b>ZdrV</b>- zásady bezpečnosti v silniční dopravě, setrvačnost těles, význam bezpečnostních</p>	

<p>účincích síly při řešení praktických problémů.</p>	<p>pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací</li> <li>➤ zná princip funkce jednoduchých strojů a jejich praktické využití</li> <li>➤ změní třecí sílu</li> <li>➤ užívá s porozuměním vztah, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a závisí na kvalitě povrchu styčných ploch</li> <li>➤ navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly</li> <li>➤ využívá pohybové zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles působením daných sil</li> <li>➤ užívá s porozuměním vztahy mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí</li> </ul>		<p>pásů</p>	
<p>Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekut</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení</li> </ul>	<p><b>Kapaliny</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Vlastnosti kapalin, povrchové napětí</li> <li>➤ Závislost hustoty kapalin na</li> </ul>	<p><b>ZdrV</b> – nebezpečí při koupání, první pomoc při záchraně tonoucího</p>	<p>LP</p>

<p>tinách pro řešení konkrétních praktických problémů.</p> <p>Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ objasní vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah pro výpočet hydrostatického tlaku k řešení problémů a úloh</li> <li>➤ objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci</li> <li>➤ porovnáním vztlakové síly a gravitační síly dokáže předpovědět, zda se těleso potopí v kapalině, zda se v ní bude vznášet nebo zda bude plovat na hladině</li> </ul>	<p>teplotě</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Kapilární jevy</li> <li>➤ Hydrostatický tlak</li> <li>➤ Archimédův zákon</li> <li>➤ Plavání těles</li> <li>➤ Pascalův zákon</li> </ul>		
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ objasní vznik atmosférického tlaku</li> <li>➤ změří velikost atmosférického tlaku</li> <li>➤ objasní souvislost mezi velikostí atmosférického tlaku a počasím</li> <li>➤ určí tlak plynu v uzavřeném prostoru</li> </ul>	<p><b>Plyny</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Vlastnosti plynů</li> <li>➤ Atmosférický tlak a jeho měření</li> <li>➤ Atmosféra Země</li> <li>➤ Základy meteorologie</li> <li>➤ Archimédův zákon pro plyny</li> <li>➤ Přetlak, podtlak, vakuum</li> <li>➤ Proudění vzduchu</li> </ul>	<p><b>Z</b> – atmosféra Země</p> <p><b>EVVO</b> – předpověď počasí, znečišťování ovzduší, exhalace</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Varianta z 1.9. 2009

Fyzika  
8. ročník

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo:	Mezipředmětové vazby Průřezová témata
<p>Žák</p> <p>Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí pojmu mechanická práce a výkon</li> <li>➤ dokáže určit, kdy těleso</li> </ul>	<p><b>Práce a energie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Práce</li> <li>➤ Výkon</li> <li>➤ Energie</li> </ul>	

LP

<p>využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.</p> <p>Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.</p>	<p>z fyzikálního hlediska práci koná</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ s porozuměním řeší problémy a úlohy s využitím vztahů pro práci a výkon</li> <li>➤ z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie</li> <li>➤ je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností</li> <li>➤ pochopí, že energie se neztrácí, jenom přeměňuje</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Polohová energie</li> <li>➤ Pohybová energie</li> <li>➤ Přeměny energie</li> <li>➤ Zákon zachování energie</li> <li>➤ Perpetuum mobile</li> <li>➤ Účinnost</li> <li>➤ Páka jednozvrtná a dvojitá</li> <li>➤ Kladka a kolo na hřídeli</li> <li>➤ Nakloněná rovina a šroub</li> </ul>		
<p>Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty</li> <li>➤ rozpozná formy tepelné výměny a umí uvést příklady z praxe</li> <li>➤ dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, zná-li hmotnost, měrnou tepelnou kapacitu a změnu teploty tělesa ( bez změny skupenství )</li> <li>➤ vyžije získané poznatky k praktickému měření</li> <li>➤ rozliší jednotlivé skupenské</li> </ul>	<p><b>Tepelné jevy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Vnitřní energie tělesa</li> <li>➤ Teplo</li> <li>➤ Změna vnitřní energie tělesa konáním práce</li> <li>➤ Vedení tepla</li> <li>➤ Šíření tepla prouděním a zářením</li> <li>➤ Tepelné motory</li> <li>➤ Skupenské přeměny</li> <li>➤ Tání a tuhnutí</li> <li>➤ Vypařování a kapalnění</li> <li>➤ Var</li> <li>➤ Sublimace a desublimace</li> </ul>	<p><b>PŘ</b> – anomálie vody a její význam pro život ve vodě, koloběh vody v přírodě</p> <p><b>M</b>- výpočet neznámé ze vzorce, jednotky a jejich převádění, kalorimetrická rovnice</p> <p><b>5.1., 5.2., 5.3., 5.4.</b> – změny skupenství, voda, předpověď počasí, význam slunečních kolektorů, projekt Slunce do škol, využití alternativních zdrojů energie</p>	<p>LP</p>

	<p>přeměny a je schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace), objasní je z energetického hlediska</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ určí skupenské teplo tání u některých látek</li> <li>➤ vymezi faktory, na kterých závisí rychlost vypařování kapaliny</li> <li>➤ zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje, pochopí význam kondenzace vody v přírodě</li> <li>➤ objasní anomálii vody a jeho důsledky pro život v přírodě, chápe význam vody v přírodě vzhledem k jejím odlišnostem</li> </ul>		<p><b>5.2.</b> – globální oteplování, tepelná izolace – šetření energií</p>	
<p>Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.</p> <p>Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku</li> <li>➤ zná podmínky šíření zvuku, ví, že k šíření zvuku je nezbytné látkové prostředí</li> <li>➤ chápe odraz zvuku a dovede vysvětlit vznik ozvěny</li> <li>➤ využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se</li> </ul>	<p><b>Zvukové jevy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Vlastnosti pružných těles</li> <li>➤ Kmitavý pohyb</li> <li>➤ Kmitání pružných těles</li> <li>➤ Vlnění</li> <li>➤ Vlnění příčné a podélné</li> <li>➤ Zvuk, zdroje zvuku</li> <li>➤ Šíření zvuku</li> <li>➤ Ultrazvuk, infrazvuk</li> <li>➤ Vnímání zvuku, hlasitost</li> </ul>	<p><b>PŘ</b> – stavba ucha a jeho funkce, škodlivost zvuku pro lidské zdraví</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – hluk, nadměrná hladina zvuku</p>	

	<p>zvuk šíří</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ odliší tón od hluku, využívá poznatku, že výška tónu závisí na jeho kmitočtu</li> <li>➤ rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí</li> <li>➤ určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Záznam a reprodukce zvuku</li> </ul>		
<p>Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.</p> <p>Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ porozumí základním pojmům ( atom a jeho stavba, molekula, iont )</li> <li>➤ stanoví podmínky vzniku el. proudu v obvodu</li> <li>➤ změří proud ampérmetrem</li> <li>➤ rozezná bezpečné a nebezpečné zdroje napětí</li> <li>➤ změří napětí voltmetrem</li> <li>➤ osvojí si zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji doma i ve škole</li> <li>➤ umí poskytnout základní první pomoc při zástavě srdce a dechu</li> <li>➤ sestaví jednoduchý a rozvětvený el. obvod podle schéma-</li> </ul>	<p><b>Elektrický proud</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Elektrický náboj</li> <li>➤ Elektrický proud a jeho příčiny</li> <li>➤ Měření elektrického proudu</li> <li>➤ Ohmův zákon</li> <li>➤ Elektrický odpor</li> <li>➤ Závislost odporu na teplotě</li> <li>➤ Zapojování rezistorů</li> <li>➤ Reostat, potenciometr</li> <li>➤ Vnitřní odpor zdroje</li> <li>➤ Zapojování zdrojů elektrického proudu</li> <li>➤ Výkon elektrického proudu</li> <li>➤ Elektrická energie</li> <li>➤ Jak pracují elektrické spotřebiče</li> <li>➤ Výroba elektrické energie</li> </ul>	<p><b>CH</b> – částicové složení látek, galvanický článek</p> <p><b>M</b>- fyzikální výpočty</p> <p><b>ZdrV</b> – bezpečné zacházení s el. spotřebiči, první pomoc při úrazu el. proudem</p>	<p>LP</p>

	<p>tu</p> <ul style="list-style-type: none"><li>➤ s porozuměním používá Ohmův zákon při řešení úloh</li><li>➤ pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem průřezu vodiče a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben</li><li>➤ volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí</li><li>➤ odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné el. napětí, výsledný el. proud a výsledný odpor spotřebičů</li><li>➤ využije získané poznatky k praktickému měření</li></ul>			
--	--	--	--	--



	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda		Varianta z 1.9. 2009	
	Fyzika 9. ročník			
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vazby, Průřezová témata	
<p>Žák</p> <p>Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.</p> <p>Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu</li> <li>- ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cílce</li> <li>- objasní vznik střídavého proudu</li> <li>- určí periodu a kmitočet střídavého proudu</li> <li>- popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie</li> <li>- dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie</li> <li>- zná rozdíl mezi generátorem a elektromotorem, uvede příklady z praxe</li> <li>- popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě el. energie v elektrárnách na životní prostředí</li> </ul>	<p><b>Elektrodynamika (elektromagnetické jevy)</b></p> <p>Působení magnetického pole na vodič protékaný proudem a pohybující se nabitou částicí</p> <p>Vzájemné působení vodičů, kterými protéká proud</p> <p>Magnetická indukce</p> <p>Magnetický indukční tok a hustota magnetických indukčních čar</p> <p>Elektromagnetická indukce</p> <p>Vlastnosti střídavého proudu</p> <p>Generátory elektrického proudu</p> <p>Transformátory a přenos el. energie</p> <p>Vznik a vlastnosti třífázové proudové soustavy</p> <p>Tlumené elektrické kmity</p> <p>Proměnné elektromagnetické pole a elektromagnetické vlny</p> <p>Elektrické motory</p> <p>Zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči a postup při úrazu elektrickým proudem</p>	<p><b>M</b> – grafické znázornění závislosti mezi veličinami, určování hodnot z grafu</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – elektrická energie, výroba el. energie a její vliv na životní prostředí, alternativní zdroje energie, šetření elektrickou energií</p>	<p>Exkurze - tepelná elektrárna Dětmarovice</p>

<p>Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Zapojí správně polovodičovou diodu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ objasní vedení elektrického proudu v polovodičích</li> <li>➤</li> <li>➤ zná princip polovodičových součástek</li> </ul>	<p><b>Vedení elektrického proudu v polovodičích</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Elektrony a díry</li> <li>➤ Vliv příměsí v polovodičích</li> <li>➤ PN přechod</li> <li>➤ Diody a světlo</li> <li>➤ Spínání tranzistorem</li> <li>➤ Tranzistor jako zesilovač</li> <li>➤ Integrované obvody</li> <li>➤ Využití polovodičových součástek</li> <li>➤ Jak pracuje rádio a televize</li> </ul>	<p><b>CH</b> – stavba atomu, periodická soustava prvků</p>	<p>LP</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ objasní pojem proton, neutron, protonové číslo</li> <li>➤ vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro</li> </ul>	<p><b>Atomy a záření</b></p> <p>Historie objevu atomu a jeho struktury Bohrův model atomu Záření z elektronového obalu Jádro atomu Jaderné síly Radioaktivita Využití radioaktivity Bezpečnost při práci s radioaktivními materiály</p>	<p><b>CH</b> – stavba atomu, periodická soustava prvků, izotopy prvků</p> <p><b>PŘ</b> – využití radioaktivních prvků ve zdravotnictví a zemědělství</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ objasní pojem řetězová reakce</li> </ul>	<p><b>Jaderná energie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Jaderné reakce</li> </ul>	<p>5.3., 5.4. – jaderná energie, vý-</p>	

<p>- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>a její využití v jaderném reaktoru</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vysvětlí princip výroby el.energie v jaderné elektrárně, vliv na životní prostředí</li> <li>➤ porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně</li> <li>➤ uvědomuje si možnosti negativního dopadu používání jaderné energie</li> <li>➤ zná základní zásady ochrany člověka za mimořádných událostí</li> <li>➤ dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního záření na lidský organismus</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Řetězová reakce</li> <li>➤ Jaderný reaktor</li> <li>➤ Jaderná elektrárna</li> <li>➤ Termonukleární reakce</li> </ul>	<p>hody a nevýhody, vliv na životní prostředí; různé druhy energie, způsoby získávání energie, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti</p>	
<p>Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.</p> <p>Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla</li> <li>➤ rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží</li> <li>➤ využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře</li> <li>➤ objasní vznik stínů</li> <li>➤ rozezná prostředí pro šíření světla, vyhledá v tabulkách rychlost světla</li> </ul>	<p><b>Světelné jevy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Přímocharé šíření světla, rychlost světla</li> <li>➤ Stín a polostín</li> <li>➤ Zatmění Slunce a Měsíce</li> <li>➤ Fáze Měsíce</li> <li>➤ Odraz světla na rovinném zrcadle</li> <li>➤ Kulová zrcadla</li> <li>➤ Lom světla</li> <li>➤ Čočky</li> <li>➤ Zobrazení předmětu čočkami</li> </ul>	<p><b>M</b> – vlastnosti obrazu u rovinných zrcadel</p> <p><b>PŘ</b> – oko, vady oka a jejich kompenzace</p> <p><b>5.3., 5.4.</b> – využití zrcadel u slunečních pecí a slunečních elektráren – alternativní zdroje energie</p>	<p>Exkurze do planetária</p> <p>LP</p>

<p>při analýze průchodu světla čočkami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle</li> <li>➤ pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dovede uvést příklad jejich využití v praxi</li> <li>➤ najde pokusně ohnisko dutého zrcadla</li> <li>➤ rozhodne na základě znalosti o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho do druhého optického prostředí bude lámat ke kolmici nebo od kolmice</li> <li>➤ rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost</li> <li>➤ dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě</li> <li>➤ porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi</li> <li>➤ pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Oko</li> <li>➤ Optické klamy</li> <li>➤ Optické přístroje – užití čoček v praxi</li> <li>➤ Rozklad světla hranolem, barvy</li> </ul>		
---	---	---	--	--

<p>Objasní ( kvalitativně ) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.</p> <p>Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ popíše sluneční soustavu</li> <li>➤ má představu o pohybu vesmírných těles na základě poznatků o gravitačních silách</li> <li>➤ pochopí, že Slunce je podmínkou veškerého života na naší planetě</li> <li>➤ popíše hlavní součásti sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety)</li> <li>➤ má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci</li> <li>➤ objasní střídání dne a noci, ročních období, měsíčních fází</li> <li>➤ vyhledá samostatně na obloze nejznámější objekty a souhvězdí</li> <li>➤ je schopen charakterizovat hvězdu, planetu, galaxii</li> </ul>	<p><b>Vesmír</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Slunce</li> <li>➤ Kamenné planety</li> <li>➤ Plynné planety</li> <li>➤ Malá tělesa a Pluto</li> <li>➤ Keplerovy zákony</li> <li>➤ Vznik a vývoj hvězd</li> <li>➤ Zánik hvězd</li> <li>➤ Galaxie</li> <li>➤ Sluneční a hvězdný čas</li> <li>➤ Souhvězdí</li> </ul>	<p><b>Z</b> – postavení Země ve vesmíru, Měsíc a jeho vliv na život na Zemi / slapové jevy /</p> <p><b>3.1.</b> – planeta Země jako součást vesmíru</p>	<p>Exkurze – planetárium Ostava</p>
	<p>... orientuje se v základních etapách vývoje fyziky jako vědy, dokáže nastínit základní historické fyzikální objevy mající vliv na vývoj společnosti; zamýšlí se nad budoucími možnostmi fyziky</p>	<p><b>Kam směřuje fyzika</b></p> <p>Vývoj fyziky v 19. a 20. století Perspektivy fyziky</p>		

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: (Start mit Max 1)	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>➤ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze, odpoví na otázky používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤</li> <li>➤</li> <li>➤ sestaví jednoduché (ústní i písemně) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší abecedu německou a českou</li> <li>➤ ovládá pozdravy ve správnou dobu</li> <li>➤ rozliší jména dívčí, chlapec-ká, zvířecí</li> <li>➤ použije správně názvy dnů v týdnu</li> <li>➤ plynule odpočítá čísla do 10</li> <li>➤ umí pojmenovat základní barvy</li> <li>➤</li> <li>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled,</li> <li>➤ ovládá plynule časování pravidelných sloves</li> <li>➤ v přítomném čase; otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět</li> </ul>	<p><b>Fonetika</b> abeceda pozdravy jména dny v týdnu čísla do 10 barvy</p> <p><b>Ich heiße, ich wohne</b> otázky a odpovědi časování sloves zápor zjišťovací otázky jednoduchý dotazník <b>Reálie: německy mluvící země</b></p>	<p><b>ČJ, VV</b> <b>VMEGS 1;</b> <b>MedV 6</b></p> <p><b>Z, RV, OV</b> <b>MedV 7</b> <b>OSV 7</b></p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dospěje ke správnému slovosledu rozvitých vět jednoduchých,</li> <li>➤ dokáže jednoduše vyprávět o své rodině a odpovídat na kladené</li> <li>➤ otázky; užívá vazbu ich mag a vypravuje nebo vede dialog svém příteli</li> <li>➤ dokáže názorně nazvat školní předměty, umí se zeptat na jeho</li> <li>➤ název, zvládá rozlišení rodu podstatného jména i zápor</li> <li>➤ užívá jednoduché příkazy-pojď, jdi, piš...</li> <li>➤ zvládá vytvořit protiklad základních vlastností - malý, velký;</li> <li>➤ popíše jednoduché obrázky rozumí známým slovům při poslechu textu, chápe jednoduché věty, které se týkají rodiny, přátel, školy i okolí</li> </ul>	<p><b>Meine Familie</b> slovosled zájmena přivlastňovací informace o rodině-komunikace vazba ich mag krátká vypravování - mein Freund <b>Projekt: das sind wir</b></p> <p><b>Schule, Schulsachen</b> školní potřeby člen určitý zápor kein rozkazovací způsob otázka: Jak se to řekne německy? vlastnosti, protiklady četba - vypravování (podle obrázků) poslech Projekt: meine Schule</p>	<p><b>OV,RV,Bi - zvířátka v rodině</b> <b>OSV 6</b> <b>MV 2</b> <b>MedV 6</b></p> <p>Inf, ČJ, VV <b>MedV 6</b> <b>OSV 6</b></p>

<b>Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace</b>			
<b>Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)</b>			
<b>Ročník: 4.</b>		<b>Hodinová dotace: 2</b>	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ve spolupráci je schopný předvést krátký text v dramatické úpravě;</li> <li>➤ provede krátký telefonický hovor, napíše krátký vzkaz</li> <li>➤ vypráví jednoduše informace o svých zálibách</li> <li>➤ zvládá v jednoduchých vazbách spojení slovesa haben s 4.p.</li> <li>➤ napíše krátké sdělení nebo vzkaz (možno využít internetu)</li> </ul>	<p><b>Wir spielen</b> divadlo telefonování, e-mail Hobbys - činnosti práce se slovníkem haben + akuzativ dopis konverzace - vypravování <b>Projekt: Informace o Vidni</b>(jednoduše) <b>Projekt: Mein Hobby</b></p>	<p><b>ČJ,HV,PČ</b></p> <p><b>MedV, 7</b> <b>OSV, 9</b> <b>VMEGS 2</b> <b>MV 2</b></p>



Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		Varianta od 1.9. 2010	
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 9.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo (Spaß mit Max 1)	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Zdokonalí se v použití složitého minulého času-perfekta</li> <li>➤ dokáže vhodně použít osobní zájmena a příd.jména</li>   <li>➤ požije vhodná způs.slovesa</li> <li>➤ zvládne konverzaci v dopravním prostředku, dokáže se zeptat na cestu</li> <li>➤ získá informace o cizích zemích a informuje výstižně ostatní</li>   <li>➤ zdokonalí se ve znalostech, užití předložek</li>   <li>➤ dokáže rozlišit použití správného pádu subst. podle předložky</li> <li>➤ jednoduchým způsobem vyjá-</li> </ul>	<p><b>Opakování – Einhei 1-2</b>  <b>Einheit 3: Freizeit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Personalpronomina</li> <li>○ Possessivpronomina</li> <li>○ Perfektum</li> </ul> <p><b>Ferien in Österreich</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Wir fahren weg.</li> <li>○ Andere Ländern – informativně</li> </ul> <p><b>Einheit 4: Wie wir wohnen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Präpositionen (Ak.u.D.)</li> <li>○ Themen:  Wo ist Max?  Wohin mit den Sachen?  Ich räume auf  Christine möchte umziehen  In der Stadt  Mein Traum vom Wohnen</li> </ul> <p><b>Einheit 5: rund ums Essen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ Adjektive – stupňování</li> </ul>	

	<p>dří ústně i písemně každodenní činnosti – jídlo, pití, nakupování, srovnávání adjektiv;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Dokáže se dorozumět v restauraci, objedná si jídlo, pití, zaplatí</li> <li>➤ Naučí se základní národní jídla v cizích zemích</li>   <li>➤ Naučí se tvary préterita a naučí se je používat</li>   <li>➤ Dokáže vyprávět jednoduchy obsah nejznámějších pohádek</li>   <li>➤ Naučí se podrobně vyprávět o příteli, seznámí se současnou mluvou mladých lidí – porovná vliv angličtiny</li> <li>➤ Využije vedlejších vět v ústním i pís.projevu</li>   <li>➤ umí vyprávět a plně využívat gramatických jevů</li> <li>➤ zpracuje cizojazyčný text, kladě vhodné otázky k textu a odpovídá na ně</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ Modalverben+wissen</li> <li>○ Themen: Essen; was ist was Der Einkauf (Geld) Wir vergleichen Im Restaurant Länder-Speisen-Getränke</li> </ul> <p><b>Einheit 6: die Märchenwelt</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ <b>Präteritum (sil.sl.+modal)</b></li> <li>○ <b>Themen:</b> Sneewittchen, Rotkäppchen Dornröschen</li> </ul> <p><b>Eine Wanderung durch den „Märchenwald“</b> Ein Märchen</p> <p><b>Einheit 7: Kontakte</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ <b>Nebensätze mit „dass“</b></li> <li>○ <b>Uhrzeit</b></li> <li>○ <b>Themen:</b></li> <li>○ Freunde, Brieffreunde</li> <li>○ Kommunikationsmittel</li> <li>○ Nachrichten</li> <li>○ Schusseline</li> </ul> <p><b>Einheit 8: Kleidung</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>○ <b>Nebensätze mit „wenn“,</b></li> </ul>	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"><li>➤ Rozliší druhy vedlejších vět a použije vhodné spojovací výraz</li><li>➤ dokáže si získat informace, vyjádří rozdíly mezi styly oblečení současnosti i minulosti</li></ul>	<p><b>„weil“</b></p> <p><b>Mode:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>○ Kleidung</li><li>○ Meinung</li><li>○ Marotten</li></ul>	
--	---	--	--

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</li> <li>➤ respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady</li> <li>➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zničením</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zná základní pojmy – informace</li> <li>- Seznámí se s formami předávání informací ve starověku, středověku i novověku</li> <li>- Naučí se, jak pracovat s informacemi</li> </ul>	<p><b>Historie informací</b></p>	D
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Umí korektně zapnout a vypnout stanici</li> <li>- Orientuje se na obrazovce PC, umí pojmenovat jednotlivé prvky a umí je užít</li> <li>- Ví z čeho se skládá PC (monitor, klávesnice – funkce některých kláves, myš- typy myši, skříň PC) a umí je užít</li> <li>- Ví, co je periferie PC</li> </ul>	<p>Postup při <b>zapnutí</b> a <b>vypnutí</b> počítače</p> <p><b>Prostředí počítače, seznámení s PC</b></p> <p><b>Přídavná zařízení</b> <u>Periférie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory</p>	F

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětlí význam pojmu HW, SW, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení PC</li> <li>- Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves – Enter, Esc, Delete, Shift, atd.</li> <li>- S myší ovládá základní operace, zná rozdíl použití levého a pravého tlačítka (místní menu)</li> </ul>	<p><b>HW (Hardware), SW (Software)</b></p> <p><b>Práce s klávesnicí a myší</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ části klávesnice</li> </ul> <p>pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení; správné držení myši</p>	VDO – SW (pirátství)
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zná základní bezpečnostní zásady při používání PC</li> <li>- dodržuje správnou hygienu při práci u PC</li> <li>- ví, jak umístit správně monitor PC v souvislosti s denním světlem a zářením</li> <li>- dodržuje zásadu správného sezení u PC</li> </ul>	<b>Bezpečnost a hygiena práce u počítače</b>	VkZ

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru i grafickém editoru	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná podle ikon jednotlivé programy a aplikace</li> </ul>	<b>Pracovní plocha Windows</b> Ikony – funkce Hlavní panel, Start	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umí spustit požadované aplikace z hlavního panelu i z ikon na ploše</li> <li>- Dokáže minimalizovat, maximalizovat, zavřít aplikace</li> <li>- Poznává rozdíl mezi typy oken</li> </ul>	<b>Spouštíme aplikace</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- malování, WordPad, kalkulačka</li> <li>- přepínání mezi aplikacemi a práce s nimi</li> <li>- okno, dialogové okno: jak vypadají, obsah, znázornění</li> <li>- spouštění aplikace pomocí ikony na ploše</li> <li>- Tento počítač</li> </ul>	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 4.

Hodinová dotace: 1

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<p>- s použitím panelu nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej; znovu otevřít, provést změny a znovu uložit</p>	<p><b>Grafika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Malování:</b> seznámení s programem</li> <li>- <b>otevření, uložení obrázku nebo jeho změn</b></li> </ul> <p><b>Základní nástroje</b> a možnosti nastavení: panel kreslicích nástrojů; volba barev, krok zpět; tvary štětce, základní tvary...</p>	<p><b>OSV<sub>5</sub> – kreativita</b></p> <p><b>M</b> – plošné objekty, geometrické útvary</p>
	<p>- Dokáže kreativně využít nástrojů a vytvořit jednoduchý projekt</p>	<p><b>PROJEKTY – možnost výběru nebo skupinové práce:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Dokreslí obrázek</li> <li>2) Omalovánka pro prvňáčka (písmenka, početní úlohy)</li> <li>3) Ilustrace textu (pohádka)</li> <li>4) Logo, značka žáka</li> </ol>	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pomocí her si procvičí a zvládne ovládání myši</li> <li>- procvičuje si postřeh, úsudek</li> <li>- správné držení těla</li> </ul>	<p><b>Hrajeme hry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace ve Startu, spuštění her:</li> <li>- Hledání min</li> <li>- Písmenka a matem. omalovánky</li> <li>- Číselné bludiště</li> <li>- Skřítek Dweep</li> </ul>	<p><b>OSV<sub>5</sub></b></p> <p><b>M</b> <b>ČJ</b> <b>TV – hygiena u PC</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže ve WordPadu napsat krátký text při současné orientaci na klávesnici</li> <li>- seznámení se základními typografickými pravidly</li> <li>- Umí otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce</li> <li>- Vloží obrázek, změní jeho vlastnosti a umístí jej v textu</li> <li>- Dokáže uložit změny na stejné místo nebo na jiné místo, popř. pod jiným názvem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Textové editory</b></li> <li>- <b>Píšeme na klávesnici</b></li> <li>- Důležité klávesy, jejich význam a užití</li> <li>- <b>Program písmenka</b></li> <li>- Opravy chyb při psaní</li> <li>- Pojem: textový editor</li> <li>- Uložení a otevření souboru</li> <li>- Pohyb v dokumentu – myš, klávesnice</li> <li>- Psaní a editace textu</li> <li>- Práce s nástroji, formátování</li> </ul>	<p><b>OSV<sub>5</sub>– kreativita, duševní vlastnictví</b></p> <p><b>Med.V<sub>3</sub> – stavba textu</b></p> <p><b>ČJ</b></p>



Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</li> <li>➤ vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nezaměňuje pojmy Internet a web</li> <li>- kriticky přistupuje k informacím a ověří si zdroj vyhledává informace o světě</li> <li>- Dokáže vyhledat stránku o určitém tématu</li> <li>- Dokáže uložit obrázek</li> <li>- Poznává doménu států Evropy</li> <li>- Zná, jak je správně napsaná internetová adresa; umí vysvětlit jednotlivé části adresy</li> </ul>	<p><b>Internet</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam internetu</li> <li>- co to je, kdy vznikl služby Internetu</li> <li>- stahování obrázků, souborů</li> <li>- Wikipedie, Google</li> </ul>	<p><b>Med.V</b> 1  <b>VMEGS</b> 1-2  <b>MV</b> 2  <b>OSV</b> 8 –pravidla komunikace  <b>VDO</b> 2</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie		Varianta od 1.9. 2010	
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 9.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě</li> <li>- Má přehled o vývoji výpočetní techniky</li> <li>- chápe fungování počítač. sítí</li> <li>- ochraňuje autorská práva, zná pojmy duševní vlastnictví, copyright</li> <li>- zná rozdíl mezi HW a SW</li> <li>- dokáže upravit vzhled dokumentu</li> <li>- dokáže vytvořit tabulku a graf, upravit jejich vzhled</li> <li>- používat základní vzorce a jednoduché funkce</li> <li>- tabulku dokáže převést do textového editoru</li> </ul>	<p><b>Stručné zopakování základní látky:</b>  <b>Práce se složkami a soubory</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru</li> </ul> <p><b>Teorie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opakování – vývoj výpočetní techniky, HW, SW, sítě</li> </ul> <p><b>Word:</b> formát písma, odstavce, styly, vzhled stránky, číslování, záhlaví, zápatí</p> <p><b>Exel:</b> vytvoření a úprava vzhledu tabulky, vzorce, základní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- funkce, formát, kopírování buňky</li> <li>- vytvoření a úprava vzhledu grafu, spolupráce s textovým editorem</li> </ul> <p><b>Projekty:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>A) Elektronická žákovská knížka</li> <li>B) Nákupní košík</li> <li>C) Jubileum</li> </ul>	

Vzdělávací oblast: <b>Informační a komunikační technologie</b>				
Vyučovací předmět: <b>Informační a komunikační technologie</b>				
Ročník: <b>9.</b>		Hodinová dotace: <b>1</b>		
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</li> <li>➤ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</li> <li>➤ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</li> <li>➤ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</li> <li>➤ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- suverénně používá el.poštu pro komunikaci i odesílání příloh</li> </ul>	<b>Elektronická pošta – průběžně</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- připomenutí připojení přílohy k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé pošty</li> </ul>	<b>OSV 8,10,11</b> <b>MV 2 – vztahy a komunikace</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Web používá jako zdroj informací</li> </ul>	<b>WWW – průběžně</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohyb po webu: přes hypertextové odkazy, známá adresa, vyhledávání</li> <li>- ukládání z webu: obrázek, celá stránka, kopírování části textu</li> </ul>	<b>VDO 2 – svoboda slova</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se s tvorbou webových stránek pomocí zdrojového kódu</li> <li>- dokáže vytvořit soubor webovských stránek propojených hypertextovými odkazy</li> <li>- Ví, jak oživit webovou stránku animovanými obrázky a aplety</li> <li>- Umí umístit webové stránky na Internet</li> </ul>	<b>Tvorba webových stránek</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy tvorby web.stránek v editoru (NVU, FrontPage)</li> <li>- pozadí, písmo, vložení tabulky a její využití pro uspořádání textu a obrázků na stránce</li> <li>- vložení obrázku</li> <li>- vytvoření hypertextového odkazu zdrojový kód – seznámení (HTML,style)</li> </ul> <b>Projekt: Vytvoření svých stránek a vložení na internet</b>	<b>Med.V 3,6</b> <b>OSV 5 – kreativita</b> <b>Med.V 7</b> <b>MV 2 – vztahy a komunikace</b>	

		<b>Témata: a) Bylo nebylo</b> <b>b) Webová učebnice</b> <b>c) Naše třída</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže vytvořit počítačovou prezentaci</li> <li>- umí vložit snímky a animovat je</li> <li>- naučí se použít vhodný text i jeho množství</li> <li>- naučí se vystoupit s prezentací a dodržovat pravidla</li> </ul>	<b>PowerPoint 2007</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- počítačová prezentace</li> <li>- vhodná témata: <ul style="list-style-type: none"> <li>a) Vesmír</li> <li>b) Prezentace firmy</li> <li>c) Pohádková prezentace</li> <li>d) „Jsem to já jak zamlada“</li> <li>e) Vzpomínky na třídu</li> </ul> </li> </ul>	

**2) Učební plán pro 2. stupeň (6.až 9. ročník)**

*Upravená verze k 1.9. 2010*

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.	6.	7.	8.	9.	celkem
		větev NJ	větev b				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	6	4	4	4 1/2	17 1/2
	1. cizí jazyk - Anglický jazyk	3	3	3	3	3	12
	2. cizí jazyk - Německý jazyk	2	0	2	2	2	8
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	4	5	4 1/2	17 1/2
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	2	8
	Výchova k občanství	1	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	1 1/2	1 1/2	2	1 1/2	1 1/2	6 1/2
	Chemie	0	0	0	2	1	3
	Přírodopis	1 1/2	1 1/2	1 1/2	2	1	6
	Zeměpis	2	2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	6 1/2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	1	1	1	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	4
Volitelný předmět	1. volitelný předmět	0	0	1	1	1	3
	2. volitelný předmět	0	0	0	0	1	1
Disponibilní hodiny		0	0	0	0		0
	<b>celkem</b>	<b>29</b>	<b>29</b>	<b>30</b>	<b>32</b>	<b>31</b>	<b>122</b>

Poznámky: Jsou shodné s poznámkami u učebního plánu pro 1. až 5. ročník kromě bodu 2)

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: (Start mit Max 1)	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>➤ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li>   <li>➤ sestaví jednoduché (ústní i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší abecedu německou a českou</li> <li>➤ ovládá pozdravy ve správnou dobu</li> <li>➤ rozliší jména dívčí, chlapec-ká, zvířecí</li> <li>➤ použije správně názvy dnů v týdnu</li> <li>➤ plynule odpočítá čísla do 10</li> <li>➤ umí pojmenovat základní barvy</li> </ul>	<p><b>Fonetika</b>  abeceda  pozdravy  jména  dny v týdnu  čísla do 10  barvy</p>	<p><b>ČJ, VV</b>  <b>VMEGS 1;</b>  <b>MedV 6</b></p>

<p>pisemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy</p> <p>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</p>	<p>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled,</p> <p>➤ ovládá plynule časování pravidelných sloves</p> <p>➤ v přítomném čase; otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět</p>	<p><b>Ich heiße,ich wohne</b> otázky a odpovědi časování sloves zápor zjišťovací otázky jednoduchý dotazník <b>Reálie: německy mluvící země</b></p>	<p><b>Z,RV,OV</b> <b>MedV 7</b> <b>OSV 7</b></p>
---	---	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)			
Ročník: 3.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dospěje ke správnému slovosledu rozvitých vět jednoduchých,</li> <li>➤ dokáže jednoduše vyprávět o své rodině a odpovídat na kladené</li> <li>➤ otázky; užívá vazbu ich mag a vypravuje nebo vede dialog svém příteli</li> </ul>	<p><b>Meine Familie</b> slovosled zájmena přivlastňovací informace o rodině-komunikace vazba ich mag krátká vypravování - mein Freund <b>Projekt: das sind wir</b></p>	<p><b>OV,RV,Bi - zvířátka v rodině</b> <b>OSV 6</b> <b>MV 2</b> <b>MedV 6</b></p>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže názorně nazvat školní předměty, umí se zeptat na jeho</li> <li>➤ název, zvládá rozlišení rodu podstatného jména i zápor</li> <li>➤ užívá jednoduché příkazy- pojď, jdi, piš...</li> <li>➤ zvládá vytvořit protiklad základních vlastností - malý, velký;</li> <li>➤ popíše jednoduché obrázky rozumí známým slovům při poslechu textu, chápe jednoduché věty, které se týkají rodiny, přátel, školy i okolí</li> </ul>	<p><b>Schule, Schulsachen</b>  školní potřeby  člen určitý  zápor kein  rozkazovací způsob  otázka: Jak se to řekne německy?  vlastnosti, protiklady  četba - vypravování (podle obrázků)  poslech  Projekt: meine Schule</p>	<p>Inf, ČJ, VV  <b>MedV 6</b>  <b>OSV 6</b></p>
--	--	---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)			
Ročník: 3.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ve spolupráci je schopný předvést krátký text v dramatické úpravě;</li> <li>➤ provede krátký telefonický hovor, napíše krátký vzkaz</li> <li>➤ vypráví jednoduše informace o svých zálibách</li> <li>➤ zvládá v jednoduchých vazbách spojení slovesa haben s 4.p.</li> <li>➤ napíše krátké sdělení nebo vzkaz (možno využít internetu)</li> </ul>	<p><b>Wir spielen</b> divadlo telefonování, e-mail Hobbys - činnosti práce se slovníkem haben + akuzativ dopis konverzace - vypravování <b>Projekt: Informace o Vidni</b>(jednoduše) <b>Projekt: Mein Hobby</b></p>	<p>ČJ,HV,PČ</p> <p><b>MedV, 7</b> <b>OSV, 9</b> <b>VMEGS 2</b> <b>MV 2</b></p>

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: (Start mit Max 1)	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</li> <li>➤ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li>   <li>➤ sestaví jednoduché (ústní i</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší abecedu německou a českou</li> <li>➤ ovládá pozdravy ve správnou dobu</li> <li>➤ rozliší jména dívčí, chlapecká, zvířecí</li> <li>➤ použije správně názvy dnů v týdnu</li> <li>➤ plynule odpočítá čísla do 10</li> <li>➤ umí pojmenovat základní barvy</li> </ul>	<p><b>Fonetika</b>  abeceda  pozdravy  jména  dny v týdnu  čísla do 10  barvy</p>	<p><b>ČJ,VV</b>  <b>VMEGS 1;</b>  <b>MedV 6</b></p>

<p>pisemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy</p> <p>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</p>	<p>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled,</p> <p>➤ ovládá plynule časování pravidelných sloves</p> <p>➤ v přítomném čase; otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět</p>	<p><b>Ich heiße,ich wohne</b> otázky a odpovědi časování sloves zápor zjišťovací otázky jednoduchý dotazník</p> <p><b>Reálie: německy mluvící země</b></p>	<p><b>Z,RV,OV</b> <b>MedV 7</b> <b>OSV 7</b></p>
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dospěje ke správnému slovosledu rozvitých vět jednoduchých,</li> <li>➤ dokáže jednoduše vyprávět o své rodině a odpovídat na kladené</li> <li>➤ otázky; užívá vazbu ich mag a vypravuje nebo vede dialog svém příteli</li> </ul>	<p><b>Meine Familie</b> slovosled zájmena přivlastňovací informace o rodině-komunikace vazba ich mag krátká vypravování - mein Freund <b>Projekt: das sind wir</b></p>	<p><b>OV,RV,Bi - zvířátka v rodině</b> <b>OSV 6</b> <b>MV 2</b> <b>MedV 6</b></p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže názorně nazvat školní předměty, umí se zeptat na jeho</li> <li>➤ název, zvládá rozlišení rodu podstatného jména i zápor</li> <li>➤ užívá jednoduché příkazy- pojď, jdi, piš...</li> <li>➤ zvládá vytvořit protiklad základních vlastností - malý, velký;</li> <li>➤ popíše jednoduché obrázky rozumí známým slovům při poslechu textu, chápe jednoduché věty, které se týkají rodiny, přátel, školy i okolí</li> </ul>	<p><b>Schule, Schulsachen</b>  školní potřeby  člen určitý  zápor kein  rozkazovací způsob  otázka: Jak se to řekne německy?  vlastnosti, protiklady  četba - vypravování (podle obrázků)  poslech  Projekt: meine Schule</p>	<p>Inf, ČJ, VV  <b>MedV 6</b>  <b>OSV 6</b></p>
--	--	---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ ve spolupráci je schopný předvést krátký text v dramatické úpravě;</li> <li>➤ provede krátký telefonický hovor, napíše krátký vzkaz</li> <li>➤ vypráví jednoduše informace o svých zálibách</li> <li>➤ zvládá v jednoduchých vazbách spojení slovesa haben s 4.p.</li> <li>➤ napíše krátké sdělení nebo vzkaz (možno využít internetu)</li> </ul>	<p><b>Wir spielen</b> divadlo telefonování, e-mail Hobbys - činnosti práce se slovníkem haben + akuzativ dopis konverzace - vypravování <b>Projekt: Informace o Vidni</b>(jednoduše) <b>Projekt: Mein Hobby</b></p>	<p>ČJ,HV,PČ</p> <p><b>MedV, 7</b> <b>OSV, 9</b> <b>VMEGS 2</b> <b>MV 2</b></p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 5.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo (Start mit Max1, Start mit Max2)	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně</li> <li>➤ tvoří a obměňuje jednoduché</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled, ovládá plynule časování pravidelných sloves v přítomném čase;</li> <li>➤ otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět „es gibt“ - lexikálně</li> </ul>	<p><b>Opakování</b> Fonetická cvičení - jazykolamy Reálie, zeměpisné názvy Slovní zásoba</p>	<p><b>VMEGS 1-</b> komunikace</p>



<p>věty a krátké texty</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uvědomí si spojení ročního období, vyjádření činnosti - použití vhodných sloves</li> <li>➤ Dokáže označit roční období i měsíce, vyjádří, kdy má kdo narozeniny a použije 2.p. (Pet-rova maminka)</li> <li>➤ Zvládá základní počítařské úlohy</li> </ul> <p>Uvědomí si časové rozmezí, hodiny</p>	<p><b>Jahreszeiten</b> roční období, činnosti (slovesa) týden, měsíce narozeniny <b>Album:</b> 2.pád u jmen rechnen plural substantiv <b>Ferien</b> <i>Projekt: meine Ferien - reálie</i> <i>Projekt: Oslava narozenin, pozvánka</i></p> <p><b>die Uhrzeit</b> čas, poznání času vyjádření časové období</p>	<p><b>Z,Bi,RV,OV,ČJ</b></p> <p><b>VMEGS 2</b> <b>OSV 2</b> <b>EV 3</b></p> <p><b>Z,F</b></p>
---	--	--	--

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo (Start mit Max 2)	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestaví jednoduchý text o bytě, domě</li> <li>➤ gramaticky správně tvoří záporné věty</li> <li>➤ časuje pravidelná slovesa, rozkaz.zp.</li> <li>➤ nepravidelná slovesa se změnou a odlučitelnou předponou</li> <li>➤ sestaví dopis o svých zájmech předložka in ve 3.p.</li> </ul>	<p><b>Bei uns zu Hause</b>                      Pokoje a prostory v domě                      Slovesa: Rad fahren, fernsehen, Ski laufen, Ski fahren, lesen, bügeln, aufräumen, putzen, kochen, backen, schlafen                      Rozkazovací způsob                      Části dne, zvířata, barvy  <b>Dopis kreativní psaní do zahraničí</b></p>	<p><b>VMEGS 3</b>– cestování, EU  <b>OSV 7</b>– vztahy mezi lidmi; umění komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ gramaticky správně tvoří větu, dokáže ji obměňovat</li> <li>➤ reaguje na otázky, vyžádá si informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem představí sebe i svou rodinu, přítele</li> <li>➤ vyslovuje foneticky správně a plynule</li> <li>➤ reprodukuje text</li> <li>➤ správně užívá tvary sloves nepravidelných</li> </ul>	<p><b>Mein Tag</b>                      postavení slov ve větě                      rozhovor                      představování sebe, přítele                      procvičování výslovnosti                      číslovky do 100 000                      zp.sl.: können                      předložky: in, zu                      Otázky: wann, wie, was  <b>Projekt: Mein Tag</b>                      Reálie: bankovky a mince EU</p>	<p><b>MV 2</b></p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 5.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	Prezentuje projekt „Ich“ Dokáže jednoduše vyprávět příběh	<b>Závěrečné shrnutí a opakování</b> Opakování témat: Essen, Zahlen, Farben, , Schulsachen, Familie, Freund, Mein Tag, Mein Haus	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 6.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo (Start mit Max 2)	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled, ovládá plynule časování pravidelných sloves v přítomném čase;</li> <li>➤ otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět</li> <li>➤ „es gibt“ - lexikálně</li> </ul>	<p><b>Opakování</b> Fonetická cvičení - jazykolamy Reálie, zeměpisné názvy Slovní zásoba</p>	<p><b>VMEGS 1-</b> komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestaví jednoduchý text o bytě, domě</li> <li>➤ gramaticky správně tvoří záporné věty</li> <li>➤ čásuje pravidelná slovesa, rozkaz.zp.</li> <li>➤ nepravidelná slovesa se změnou a odlučitelnou předponou</li> <li>➤ sestaví dopis o svých zájmech</li> <li>➤ předložka in ve 3.p.</li> </ul>	<p><b>Bei uns zu Hause</b> Pokoje a prostory v domě Slovesa: Rad fahren, fernsehen, Ski laufen, Ski fahren, lesen, bügeln, aufräumen, putzen, kochen, backen, schlafen Rozkazovací způsob Části dne, zvířata, barvy <b>Dopis kreativní psaní do zahraničí</b></p>	<p><b>VMEGS 3–</b> cestování, EU <b>OSV 7–</b> vztahy mezi lidmi; umění komunikace</p>

<p>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</p>	<p>➤ gramaticky správně tvoří větu, dokáže ji obměňovat</p> <p>➤ reaguje na otázky, vyžádá si informaci</p> <p>➤ jednoduchým způsobem představí sebe i svou rodinu, přítele</p> <p>➤ vyslovuje foneticky správně a plynule</p> <p>➤ reprodukuje text</p> <p>➤ správně užívá tvary sloves nepravidelných</p>	<p><b>Mein Tag</b>  postavení slov ve větě  rozhovor  představování sebe, přítele  procvičování výslovnosti  číslovky do 100 000  zp.sl.: können  předložky: in, zu  Otázky: wann, wie, was  <b>Projekt: Mein Tag</b>  Reálie: bankovky a mince EU</p>	<p><b>MV 2</b></p>
---	---	--	--------------------

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 6.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže se orientovat v plánu města a jednoduše popíše cestu;</li> <li>➤ vyjádří pocity bolesti a nemoci</li> <li>➤ pracuje se slovníkem</li> <li>➤ dokáže použít rozkazovací způsob</li> <li>➤ dokáže jednoduše vést rozhovor na dané téma</li> </ul>	<p><b>Komm, fahr mit</b> -Substantiva: dopr.prostředky, cestování, orientace ve městě, nemoc, části těla -Předložky s 3.p <b>-müssen, mögen, ich möchte</b> <b>Projekt: Ich fahre/ zu Besuch</b></p>	<b>OSV 6</b> –tolerance a porozumění v rodině a společnosti
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Jednoduše popíše situaci – počasí, oblečení, časové údaje</li> <li>➤ pohotověji reaguje v rozhovoru, při telefonování</li> <li>➤ vyjádří vlastní názor na určitou věc</li> <li>➤ dokáže si připravit prezentaci o sobě</li> <li>➤ jednoduše vypráví o svátcích</li> </ul>	<p><b>Es regnet, es regnet...</b> Jahreszeiten – vyjádření počasí, anhaben - oblékání Monate Přivlastňovací zájmena <b>Projekt: Ich</b> <b>Reálie: svátky během roku, rodinné oslavy</b></p>	Ochrana živ.prostředí
	<p>Prezentuje projekt „Ich“ Dokáže jednoduše vyprávět příběh</p>	<p><b>Závěrečné shrnutí a opakování</b> Opakování témat: Essen, Zahlen, Farben, , Schulsachen, Familie, Freund, Mein Tag, Mein Haus</p>	

<b>Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace</b>		<i>Změna od 1.9. 2012</i>	
<b>Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)</b>			
<b>Ročník: 7.</b>		<b>Hodinová dotace: 2</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo (Start mit Max1, Start mit Max2)</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně</li> <li>➤ tvoří a obměňuje jednoduché</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ klade správně otázky doplňovací i zjišťovací, dodržuje správný slovosled, ovládá plynule časování pravidelných sloves v přítomném čase;</li> <li>➤ otázky dokáže převést na záporné a umí odpovědět „es gibt“ - lexikálně</li> </ul>	<p><b>Opakování 1.-3.lekce</b>  Fonetická cvičení - jazykolamy  Reálie, zeměpisné názvy  Slovní zásoba</p>	<p><b>VMEGS 1- komunikace</b></p>

<p>věty a krátké texty</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uvědomí si spojení ročního období, vyjádření činnosti - použití vhodných sloves</li> <li>➤ Dokáže označit roční období i měsíce, vyjádří, kdy má kdo narozeniny a použije 2.p. (Pet-rova maminka)</li> <li>➤ Zvládá základní počtářské úlohy</li> </ul> <p>Uvědomí si časové rozmezí, hodiny</p>	<p><b>Jahreszeiten</b> roční období, činnosti (slovesa) týden, měsíce narozeniny <b>Album:</b> 2.pád u jmen rechnen plural substantiv <b>Ferien</b> <i>Projekt: meine Ferien - reálie</i> <i>Projekt: Oslava narozenin, pozvánka</i></p> <p><b>die Uhrzeit</b> čas, poznání času vyjádření časové období</p>	<p><b>Z,Bi,RV,OV,ČJ</b></p> <p><b>VMEGS 2</b> <b>OSV 2</b> <b>EV 3</b></p> <p><b>Z,F</b></p>
---	---	--	--

<b>Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace</b>			
<b>Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)</b>			
<b>Ročník: 7.</b>		<b>Hodinová dotace: 2</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo Start mit Max 2</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>



	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ sestaví jednoduchý text o bytě, domě</li> <li>➤ gramaticky správně tvoří záporné věty</li> <li>➤ časuje pravidelná slovesa, rozkaz.zp.</li> <li>➤ nepravidelná slovesa se změnou a odlučitelnou předponou</li> <li>➤ sestaví dopis o svých zájmech předložka in ve 3.p.</li> </ul>	<p><b>Bei uns zu Hause</b>  Pokoje a prostory v domě  Slovesa: Rad fahren, fernsehen, Ski laufen, Ski fahren, lesen, bügeln, aufräumen, putzen, kochen, backen, schlafen  Rozkazovací způsob  Části dne, zvířata, barvy  <b>Dopis - kreativní psaní</b></p>	<p><b>VMEGS 3</b>– cestování, EU  <b>OSV 7</b>– vztahy mezi lidmi; umění komunikace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ gramaticky správně tvoří větu, dokáže ji obměňovat</li> <li>➤ reaguje na otázky, vyžádá si informaci</li> <li>➤ jednoduchým způsobem představí sebe i svou rodinu, přítele</li> <li>➤ vyslovuje foneticky správně a plynule</li> <li>➤ reprodukuje text</li> <li>➤ správně užívá tvary sloves nepravidelných</li> </ul>	<p><b>Mein Tag</b>  postavení slov ve větě  rozhovor  představování sebe, přítele  procvičování výslovnosti  číslovky do 100 000  zp.sl.: können  předložky: in, zu  Otázky: wann, wie, was  <b>Projekt: Mein Tag</b>  Reálie: bankovky a mince EU</p>	<p><b>MV 2</b></p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 7.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	Prezentuje projekt „Ich“ Dokáže jednoduše vyprávět příběh	<b>Závěrečné shrnutí a opakování</b> Opakování témat: Essen, Zahlen, Farben, , Schulsachen, Familie, Freund, Mein Tag, Mein Haus	

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: Start mit Max 2; Spaß mit Max 1	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> <li>➤ stručně reprodukuje obsah</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže se orientovat v plánu města a jednoduše popíše cestu;</li> <li>➤ vyjádří pocity bolesti a nemoci</li> <li>➤ pracuje se slovníkem</li> <li>➤ dokáže použít rozkazovací způsob</li> <li>➤ dokáže jednoduše vést rozhovor na dané téma</li> </ul>	<p><b>Opakování 1. – 2. lekce</b></p> <p><b>Komm, fahr mit</b> -Substantiva: dopr.prostředky, cestování, orientace ve městě, nemoc, části těla -Předložky s 3.p</p> <p><b>-müssen, mögen, ich möchte</b></p>	<p><b>OSV 6</b>–tolerance a porozumění v rodině a společnosti</p>

<p>přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Jednoduše popíše situaci – počasí, oblečení, časové údaje</li> <li>➤ pohotověji reaguje v rozhovoru, při telefonování</li> <li>➤ vyjádří vlastní názor na určitou věc</li> <li>➤ dokáže si připravit prezentaci o sobě</li> <li>➤ jednoduše vypráví o svátcích</li> </ul>	<p><b>Es regnet, es regnet...</b>          Jahreszeiten – vyjádření počasí, anhaben - oblékání          Monate          Privlastňovací zájmena  <b>Projekt:</b>  <b>Reálie: svátky během roku, rodinné oslavy</b></p>	<p>Ochrana živ.prostředí</p>
---	--	---	------------------------------

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 8.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší výuku, předměty v německy mluvících zemích a v Česku</li> <li>➤ uvědomí si historii, vývoj školství</li> <li>➤ umí použít slovní obraty ve výuce</li> <li>➤ rozliší způsobová slovesa a umí je použít</li> <li>➤ aktivně užije rozkazovací způsob u vybraných sloves</li> </ul>	<p>Spaß mit Max 1:</p> <p><b>Einheit 1 Schule</b>  Die Schule beginnt – neue Klasse  Im vorigen Jahrtausend  Im Fundbüro  Neue Schulfächer  Redemittel Lehrer – Schüler, Regeln in der Schule</p> <p><b>Grammatik:</b>  Haben,sein : präsens und préteritum, modalverben, imperativ</p>	<p>OV – vztahy ve třídě  D,Z</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ osvojí si názvy zvířat a označí jejich prostředí</li> <li>➤ dokáže vyprávět o svém zvířátku</li> <li>➤ zvládne označení nemocí a zdravotních problémů zvířete</li> </ul>	<p><b>Einheit 2 Tiere</b></p> <p>Wo die Tiere leben?  Mein Tier  Beim Tierarzt</p>	<p>Př</p>

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 8.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší sg. a pl. U substantiv</li> <li>➤ orientuje se v rozlišení zvířat – divoká, domácí</li> </ul>	<p>Viele Tiere</p> <p>Im Zoo</p> <p>Lieblingstiere</p> <p><b>Grammatik:</b></p> <p><b>Numeralien bis 1 000 000</b></p> <p><b>Alle Modalverben</b></p> <p><b>Plural: členy, pády, tvary</b></p>	Př, Z

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ umí pojmenovat různé koníčky a činnosti</li> <li>➤ dokáže vyjádřit různý stupeň oblíbenosti</li> <li>➤ umí vyjádřit perfektum vybraných sloves</li> <li>➤ aktivně užívá osobních zájmen ve všech pádech</li> <li>➤ orientuje se na mapě</li> </ul>	<b>Einheit 3 Freizeit</b>  Hobbys Eine Verabredung Geburtstag – <b>perfektum</b> Was ist am Wochenende los? – höre zu - zájmena Ferien in Österreich - reálie <b>Grammatik:</b> <b>Perfektum</b> <b>Os. zájmena</b> <b>Přivl. zájmena</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vztahy v rodině</li> <li>- záliby</li> <li>- Z</li> </ul>
<b>Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace</b>			
<b>Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)</b>			
<b>Ročník: 8.</b>		<b>Hodinová dotace: 2</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>
		<b>Opakování :</b> <b>Mluvnice, probraná témata</b>	

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo: Start mit Max 2; Spaß mit Max 1	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci</li> <li>➤ odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu</li> <li>➤ používá dvojjazyčný slovník</li> <li>➤ písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty</li> <li>➤ stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ dokáže se orientovat v plánu města a jednoduše popíše cestu;</li> <li>➤ vyjádří pocity bolesti a nemoci</li> <li>➤ pracuje se slovníkem</li> <li>➤ dokáže použít rozkazovací způsob</li> <li>➤ dokáže jednoduše vést rozhovor na dané téma</li> </ul>	<p>Start mit Max 2:</p> <p><b>Opakování</b> Substantiva: dopr.prostředky, cestování, orientace ve městě, nemoc, části těla -Předložky s 3.p <b>-müssen, mögen, ich möchte</b></p> <p>Jahreszeiten – vyjádření počasí, anhaben - oblékání Monate Přivlastňovací zájmena</p>	



<p>➤ vyžádá jednoduchou informaci jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</p>	<p>➤ Jednoduše popíše situaci – počasí, oblečení, časové údaje</p> <p>➤ pohotověji reaguje v rozhovoru, při telefonování</p> <p>➤ vyjádří vlastní názor na určitou věc</p>		<p><b>OSV 6</b>—tolerance a porozumění v rodině a společnosti</p> <p>Ochrana živ.prostředí</p>
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 9.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší výuku, předměty v německy mluvících zemích a v Česku</li> <li>➤ uvědomí si historii, vývoj školství</li> <li>➤ umí použít slovní obraty ve výuce</li> <li>➤ rozliší způsobová slovesa a umí je použít</li> <li>➤ aktivně užije rozkazovací způsob u vybraných sloves</li> </ul>	<p>Spaß mit Max 1:</p> <p><b>Einheit 1 Schule</b>  Die Schule beginnt – neue Klasse  Im vorigen Jahrtausend  Im Fundbüro  Neue Schulfächer  Redemittel Lehrer – Schüler, Regeln in der Schule</p> <p><b>Grammatik:</b>  Haben,sein : präsens und préteritum, modalverben, imperativ</p>	<p>OV – vztahy ve třídě  D,Z</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ osvojí si názvy zvířat a označí jejich prostředí</li> <li>➤ dokáže vyprávět o svém zvířátku</li> <li>➤ zvládne označení nemocí a zdravotních problémů zvířete</li> </ul>	<p><b>Einheit 2 Tiere</b></p> <p>Wo die Tiere leben?  Mein Tier  Beim Tierarzt</p>	<p>Př</p>

<b>Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace</b>			
<b>Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)</b>			
<b>Ročník: 9.</b>		<b>Hodinová dotace: 2</b>	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozliší sg. a pl. U substantiv</li> <li>➤ orientuje se v rozlišení zvířat – divoká, domácí</li> </ul>	<p>Viele Tiere</p> <p>Im Zoo</p> <p>Lieblingstiere</p> <p><b>Grammatik:</b></p> <p><b>Numeralien bis 1 000 000</b></p> <p><b>Alle Modalverben</b></p> <p><b>Plural: členy, pády, tvary</b></p>	Př, Z

	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ umí pojmenovat různé koníčky a činnosti</li> <li>➤ dokáže vyjádřit různý stupeň oblíbenosti</li> <li>➤ umí vyjádřit perfektum vybraných sloves</li> <li>➤ aktivně užívá osobních zájmen ve všech pádech</li> <li>➤ orientuje se na mapě</li> </ul>	<p><b>Einheit 3 Freizeit</b></p> <p>Hobbys  Eine Verabredung  Geburtstag – <b>perfektum</b>  Was ist am Wochenende los? –  höre zu - zájmena  Ferien in Österreich - reálie</p> <p><b>Grammatik:</b>  <b>Perfektum</b>  <b>Os. zájmena</b>  <b>Přív. zájmena</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vztahy v rodině</li> <li>- záliby</li> <li>- Z</li> </ul>
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace			
Vyučovací předmět: Německý jazyk (Další cizí jazyk)			
Ročník: 9.		Hodinová dotace: 2	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Užije správně předložky a členy se 3. a 4. pádem</li> <li>➤ Užije správně akuzativ po předložkách i slovesa pojící se s ak.</li> <li>➤ Dokáže popsat rozdíly mezi městem a venkovem</li> <li>➤ Vyjádří svou představu o svém bydlení</li> </ul>	<p><b>Einheit 4 Wie wir wohnen.</b></p> <p>Wo ist Max?  Wohin mit den Sachen? – Akuzativ  Ich räume auf.  Sie möchte umziehen, wohnt so.  In der Stadt  Mein Traum vom Wohnen</p> <p><b>Grammatik:</b>  <b>Předložky se 3. a 4. pádem</b></p>	
		<p><b>Opakování :</b>  <b>Mluvnice, probraná témata</b></p>	

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zná základní pojmy – informace</li> <li>- Seznámí se s formami předávání informací ve starověku, středověku i novověku</li> <li>- Naučí se, jak pracovat s informacemi</li> </ul>	<b>Historie informací</b>	D
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</li> <li>➤ respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady</li> <li>➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zničením</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Umí korektně zapnout a vypnout stanici</li> <li>- Orientuje se na obrazovce PC, umí pojmenovat jednotlivé prvky a umí je užít</li> <li>- Ví z čeho se skládá PC (monitor, klávesnice – funkce některých kláves, myš- typy myši, skříň PC) a umí je užít</li> <li>- Ví, co je periferie PC</li> </ul>	<p>Postup při <b>zapnutí</b> a <b>vypnutí</b> počítače</p> <p><b>Prostředí počítače, seznámení s PC</b></p> <p><b>Přídavná zařízení</b> <u>Periférie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory</p>	F

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 4.

Hodinová dotace: 1

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětlí význam pojmu HW, SW, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení PC</li> <li>- Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves – Enter, Esc, Delete, Shift, atd.</li> <li>- S myší ovládá základní operace, zná rozdíl použití levého a pravého tlačítka (místní menu)</li> </ul>	<p><b>HW (Hardware), SW (Software)</b></p> <p><b>Práce s klávesnicí a myší</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ části klávesnice</li> </ul> <p>pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení; správné držení myši</p>	<p>VDO – SW (pirátství)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zná základní bezpečnostní zásady při používání PC</li> <li>- dodržuje správnou hygienu při práci u PC</li> <li>- ví, jak umístit správně monitor PC v souvislosti s denním světlem a zářením</li> <li>- dodržuje zásadu správného sezení u PC</li> </ul>	<p><b>Bezpečnost a hygiena práce u počítače</b></p>	<p>VkZ</p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná podle ikon jednotlivé programy a aplikace</li> </ul>	<p><b>Pracovní plocha Windows</b> Ikony – funkce Dokumenty Tento počítač, Koš Hlavní panel, Start</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru i grafickém editoru</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umí spustit požadované aplikace z hlavního panelu i z ikon na ploše</li> <li>- Dokáže minimalizovat, maximalizovat, zavřít aplikace</li> <li>- Poznává rozdíl mezi typy oken</li> </ul>	<p><b>Spouštíme aplikace</b> - malování, WordPad, kalkulačka - přepínání mezi aplikacemi a prací s nimi - okno, dialogové okno: jak vypadají, obsah, znázornění - více oken - spouštění aplikace pomocí ikony na ploše - Tento počítač</p> <p><b>Složky, soubory, programy:</b> Vytvoření složky (na servru), pojmenování souborů Přejmenování, kopírování, přesouvání, mazání</p>	



Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	- s použitím panelu nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej; znovu otevřít, provést změny a znovu uložit	<b>Grafika</b> - <b>Malování:</b> seznámení s programem - <b>otevření, uložení obrázku nebo jeho změn</b> <b>Základní nástroje</b> a možnosti nastavení: panel kreslicích nástrojů; volba barev, krok zpět; tvary štětce, základní tvary, tužka, guma, Plechovka,	<b>OSV<sub>5</sub> – kreativita</b>  <b>M</b> – plošné objekty, geometrické útvary
	- Dokáže kreativně využít nástrojů a vytvořit jednoduchý projekt	<b>PROJEKTY – možnost výběru nebo skupinové práce:</b> <b>5)</b> Dokresli obrázek <b>6)</b> Omalovánka pro prvňáčka (písmenka, početní úlohy) <b>7)</b> Ilustrace textu (pohádka) <b>8)</b> Logo, značka žáka	

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pomocí her si procvičí a zvládne ovládání myši</li> <li>- procvičuje si postřeh, úsudek</li> <li>- správné držení těla</li> </ul>	<b>Hrajeme hry</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace ve Startu, spuštění her:</li> <li>- Hledání min</li> <li>- Písmenka a matem. omalovánky</li> <li>- Číselné bludiště</li> <li>- Skřítek Dweep</li> </ul>	<b>OSV<sub>5</sub></b>  <b>M</b> <b>ČJ</b> <b>TV – hygiena u PC</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže ve <b>WordPadu</b> napsat krátký text při současné orientaci na klávesnici</li> <li>- seznámení se základními typografickými pravidly</li> <li>- Umí otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce</li> <li>- Vloží obrázek, změní jeho vlastnosti a umístí jej v textu</li> <li>- Dokáže uložit změny na stejné místo nebo na jiné místo, popř. pod jiným názvem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Textové editory</b></li> <li>- <b>Píšeme na klávesnici</b></li> <li>- Důležité klávesy, jejich význam a užití</li> <li>- <b>Program písmenka</b></li> <li>- <b>Psaní</b> velkých písmen, znaky (d, ě, !, ? „, „, _ % /)</li> <li>- Opravy chyb při psaní, mazání</li> <li>- Vytvoření nového dokument</li> <li>- Uložení a otevření souboru</li> <li>- Pohyb v dokumentu – myš, klávesnice</li> <li>- Velikost a typ písma – fonty</li> <li>- Barva textu</li> <li>- Kopírování, vkládání obrázků</li> </ul>	<b>OSV<sub>5</sub>– kreativita, duševní vlastnictví</b> <b>Med.V<sub>3</sub> – stavba textu</b>  <b>ČJ</b>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 4.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</li> <li>➤ vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nezaměňuje pojmy Internet a web</li> <li>- kriticky přistupuje k informacím a ověří si zdroj vyhledává informace o světě</li> <li>- Dokáže vyhledat stránku o určitém tématu</li> <li>- Dokáže uložit obrázek</li> <li>- Pozná doménu států Evropy</li> <li>- Zná, jak je správně napsaná internetová adresa; umí vysvětlit jednotlivé části adresy</li> </ul>	<p><b>Internet</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam internetu, jak funguje</li> <li>- co to je, kdy vznikl</li> <li>- Internetový prohlížeč</li> <li>- Internetové adresy – vyhledávání na Internetu</li> <li>- stahování dat (obrázků)</li> <li>- Wikipedie, Google</li>   <li>- Dětský portál (Alík)</li>   <li>- On-line zpravodajství, časopisy</li> </ul>	<p><b>Med.V</b> 1  <b>VMEGS</b> 1-2  <b>MV</b> 2  <b>OSV</b> 8 –pravidla komunikace  <b>VDO</b> 2</p>

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</li> <li>➤ respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady</li> <li>➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zničením</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit se ze sítě</li> <li>- Orientuje se na obrazovce PC, umí pojmenovat jednotlivé prvky a umí je užít</li> </ul>	<p><b>Úvod - opakování</b> Postup při <b>zapnutí</b> a <b>vypnutí</b> počítače, <b>přihlášení</b> do a <b>odhlášení</b> ze sítě</p> <p>Prostředí počítače</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětlí význam pojmu HW, SW, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení PC</li> <li>- Orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves Enter, Esc, Delete, Shift, atd.</li> </ul>	<p><b>HW (Hardware), SW (Software) - opakování</b></p> <p><u>Základní jednotka(skříň)</u> – <u>Periférie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory SW= programy</p> <p><b>Práce s klávesnicí a myší - opakování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ části klávesnice</li> </ul> <p>pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení; správné držení myši</p>	<p>VDO – SW (pirátství)</p> <p>Příklady výukových předmětů pro různé předměty</p>

	- Orientuje se v programu, umí vytvořit jednoduchou tabulku a vyplní ji	<b>Excel – základy</b> - Prostředí excelu, list, buňka, kurzor První kroky\obsah, výběr, velikost, barva	
--	---	--	--

<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Ročník: 5.</b>		<b>Hodinová dotace: 1</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>
➤ pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru i grafickém editoru	- S myší ovládá základní operace, zná rozdíl použití levého a pravého tlačítka (místní menu)		
	- umí spustit požadované aplikace z hlavního panelu i z ikon na ploše - Dokáže minimalizovat, maximalizovat, zavřít aplikace - Poznává rozdíl mezi typy oken	<b>Spouštíme aplikace- opakování</b> -malování, WordPad, kalkulačka -přepínání mezi aplikacemi a práce s nimi - okno, dialogové okno: jak vypadají, obsah, znázornění - spouštění aplikace pomocí ikony na ploše - Tento počítač	

	<p>- s použitím panelu nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej; znovu otevřít, provést změny a znovu uložit</p>	<p><b>Grafika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámení s programem</li> </ul> <p><b>Malování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- otevření, uložení obrázku nebo jeho změna</li> <li>- Nástroje II a možnosti nastavení : štětec, úsečka, předdefinované tvary, více barev, mnohoúhelník</li> <li>- Nástroje III: kapátko, lupa, výběr a libovolný tvar, křivka, soustředěné kružnice, sprej, text do obrázku</li> <li>- <b>Projekt:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) <b>Veselá příroda</b> (motýli, šneci...)</li> <li>b) <b>Cizojazyčný slovník</b> (např. části těla, školní taška, ...)</li> </ul> </li> </ul>	<p><b>OSV<sub>5</sub> – kreativita</b></p> <p><b>M</b> – plošné objekty, geometrické útvary</p>
--	--	---	---

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 5.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pomocí her si procvičí a zvládne ovládání myši</li> <li>- procvičuje si postřeh, úsudek</li> <li>- správné držení těla</li> </ul>	<p><b>Práce se soubory a složkami</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přejmenování složky, její kopírování a přemístění, mazání</li> <li>- zástupci (na ploše a její smazání), zástupce ze startu</li> <li>- průzkumník</li> </ul> <p><b>Hrajeme hry – výukové programy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientace ve Startu, spuštění her:</li> <li>- Hledání min</li> <li>- Písmenka a matem.omalovánky</li> <li>- Číselné bludiště</li> <li>- Skřítek Dweep</li> </ul>	<p><b>OSV<sub>5</sub></b></p> <p><b>M</b> <b>ČJ</b> <b>TV – hygiena u PC</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže ve wordu napsat krátký text při současné orientaci na klávesnici a včetně dodržení základních typografických pravidel</li> <li>- Umí otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Textové editory MS Word 2007</b></li> <li>- <b>Píšeme na klávesnici</b></li> <li>- Důležité klávesy, jejich význam a užití</li> <li>- <b>Program písmenka</b></li> </ul>	<p><b>OSV<sub>5</sub>– kreativita,duševní vlastnictví</b></p> <p><b>Med.V<sub>3</sub> – stavba textu</b></p> <p><b>ČJ</b></p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vloží obrázek, změní jeho vlastnosti a umístí jej v textu</li> <li>- Dokáže uložit změny na stejné místo nebo na jiné místo, popř. pod jiným názvem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Opravy chyb při psaní</li> <li>- Pojem: textový editor + Příkl.</li> <li>- Uložení a otevření souboru</li> <li>- Pohyb v dokumentu – myš, klávesnice</li> <li>- Psaní a editace textu</li> <li>- Práce s nástroji, formátování: označování textu, vkládání, kopírování a přesouvání textu</li> <li>- Font – formáty písma</li> <li>- Ukládání a otevírání dokumentu, přípona dokumentu</li> <li>- Odstavec, zarovnání, odsazení a vkládání obrázku do textu</li> <li>- Obrázky, kliparty a jejich úprava</li> <li>- WordArt – ozdobný text</li> </ul> <p><b>Projekt: kombinace malování a Word</b> (stahování obr. a textu, vlastní text)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) <b>Omalovánka pro prvníáčka</b></li> <li>b) <b>Moje zážitky z ...</b></li> <li>c) <b>Co pěstujeme na zahrádce</b></li> </ul>	
--	---	---	--



## Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 6. Navazuje a prohlubuje látku 4.-5.ročníku vyuč.předmětu Informační a komunikační technologie

Hodinová dotace: 1

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
➤ Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit se ze sítě</li> <li>- Orientuje se na obrazovce PC, umí pojmenovat jednotlivé prvky a umí je užít</li> </ul>	<p><b>Úvod - opakování</b> Postup při <b>zapnutí</b> a <b>vypnutí</b> počítače, <b>přihlášení</b> do a <b>odhlášení</b> ze sítě</p> <p>Prostředí počítače</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vysvětlí význam pojmu HW, SW, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení PC</li> </ul>	<p><b>HW (Hardware), SW (Software)</b></p> <p><u>Základní jednotka</u>(skříň) – procesor, pevný disk (HDD), Operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD)</p> <p><u>Periférie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, skener, reproduktory</p> <p>SW= programy</p>	<p>VDO 2 – SW (pirátství)</p> <p>Příklady výukových předmětů pro různé předměty</p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Orientuje se v programu, umí vytvořit jednoduchou tabulku a vyplní ji</li> </ul>	<b>Excel – základy</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Prostředí excelu, list, buňka, kurzor</li> <li>- První kroky\obsah, výběr, velikost, barva</li> </ul>	
--	---	---	--

<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Ročník: 6.</b>		<b>Hodinová dotace: 1</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- umí spustit požadované aplikace z hlavního panelu i z ikon na ploše</li> <li>- Dokáže minimalizovat, maximalizovat, zavřít aplikace</li> <li>- Poznává rozdíl mezi typy oken</li> </ul>	<b>Aplikace - opakování</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- okno, dialogové okno</li> <li>- spouštění aplikace pomocí ikony na ploše <ul style="list-style-type: none"> <li>- Tento počítač</li> </ul> </li> </ul>	OSV 1 M, VV

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osvojí si základní úkony práce se soubory a jejich umístění v PC</li> <li>- naučí se upravovat texty, které v souborech najde nebo uloží</li>   <li>- vysvětlí a respektuje zásady práce s PC</li> <li>- poučeně postupuje v případě malé závady</li> <li>- naučí se chránit PC před poškozením nebo zničením</li> </ul>	<p><b>Práce se soubory a složkami</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- otevření souboru, formáty souborů</li> <li>- uložení práce</li> <li>- kopírování textu, obrázku</li> <li>- kopírování mezi aplikacemi</li> </ul> <p><b>Řešení jednoduchých závad</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- „zamrznutí PC“</li> <li>- ztráta panelu nástrojů</li> <li>- nápověda, hygiena u PC</li> <li>- Jak najít text, soubor v PC</li> </ul>	<p>OSV 10</p> <p>Př</p>
--	---	---	----------------------------

<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Ročník: 6.</b>		<b>Hodinová dotace: 1</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>

<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</li> <li>➤ Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</li> <li>➤ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- naučí se pracovat s textem, dokáže upravit text podle daných standardů</li> <li>- vybere a seřadí konkrétní informace z textu a uloží je</li> <li>- dokáže zpracovat, upravit a vložit či uložit obrázek do textu a do PC</li> </ul>	<p><b>Textové editory – Office 2007</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- psaní, editace textu (oprava písma, odstavce...)</li> <li>- nástroje</li> <li>- formát písma, odstavce</li> <li>- vkládání obrázků – WordArt, klipart, automatické tvary – formát obrázku (velikost, barvy, čáry – výplň a ohraničení)</li> </ul>	<p><b>OSV 2</b> seberealizace (úprava dopisu)</p> <p><b>ČJ</b></p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Objasní na příkladech rozdíl počítačové grafiky (vektorová, bitmapová)</li> <li>- zvládne použití jednotlivých nástrojů v programu malování</li> <li>- Rozliší jednotlivé formáty obrázků, dokáže pracovat i s částí obrázku</li> <li>- uloží nebo aplikuje obrázek do vhodného textu</li> </ul>	<p><b>Počítačová grafika program Malování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- panel kreslicích nástrojů (barvy – vlastní nastavení)</li> <li>- Krok zpět, gumování</li> <li>- barva a tloušťka čar – podrobněji</li> <li>- lupa, retuš, režim průhlednosti</li> <li>- práce s vybranou částí obrázku</li> <li>- křivky, text</li> </ul>	<p><b>OSV 2</b> <b>Med.V 1</b></p> <p><b>VV</b></p>

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie			
Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie			
Ročník: 6.		Hodinová dotace: 1	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>➤ Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- naučí se vyhledávat informace</li> <li>- zvládne zásady psaní adres a jiných formulací na internetu i web.stránkách</li> <li>- Využije jednoduché způsoby komunikace: e-mail, chat</li> <li>- dodržuje bezpečnost komunikace prostřednictvím internetu</li> <li>- využije jednoduchých aplikací, které usnadní práci s internetem</li> <li>- umí rozlišit vhodnost vyhledávaných informací a jejich užití, zdokonalí se ve vyhledávání inf.na portálech, knihovnách</li> <li>- chrání data počítače před poškozením</li> </ul>	<p><b>Internet</b></p> <p><b>Prohlížeč webových stránek</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- internetové adresy, domény, odkazy</li> <li>- užitečné nástroje (oblíbené, historie, e-mail, vyhledávač)</li> <li>- stahování dat a informací z internetu (kopírování, ukládání do souboru</li> <li>- napíše zprávu, přečte, odpoví nebo přepošle</li> </ul> <p><b>Bezpečnost práce na internetu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- antivirový program</li> <li>- nebezpečí virů</li> <li>- nebezpečí neověřených informací</li> <li>- virtuální svět</li> </ul>	<p><b>VMEGS 1</b> – komunikace, informace o světě</p> <p><b>VDO 2-</b> informace k různým oborům</p> <p><b>Med.V 1-</b> chápání priorit a posouzení faktů</p> <p><b>Med.V 1</b> –kritický přístup k informacím</p>

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>➤ Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<p><b>Opakování</b> Korektně začíná a ukončuje svou práci na počítači</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit</li> <li>- vysvětlí význam pojmu HW (vysvětlí funkce) a SW (umí zařadit programy do skupin a podskupin)</li> </ul>	<p><b>HW, SW</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-základní jednotka a periferie</li> <li>- Operační systémy aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikativní programy)</li> <li>- Z čeho se skládá PC</li> <li>- Jak pracuje PC</li> </ul>	<p><b>VDO 2</b>– SW (pirátství)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Je schopný formulovat svůj požadavek a vytvořit vhodný příklad</li> <li>- Ovládá základy tvorby programových příkazů</li> <li>- Dokáže propojit jednotlivé příkazy v celek</li> <li>- seznámí se s činností skeneru</li> <li>-zvládá základní funkce textového i grafického editoru, jeho využití</li> </ul>	<p><b>Imagine</b> (programování)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Základy programování</li> <li>- Příkazy a jejich úprava</li> <li>- Ovládání, události, pohyby</li> <li>- Projekty a hry</li> </ul> <p><b>Grafika</b> (Zoner Callisto 5)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-práce se skenerem</li> <li>- Formáty grafických dat</li> <li>- základy vektorového graf.editoru</li> <li>- práce s běžnými nástroji, objekty, barvy</li> </ul>	<p><b>OSV 5</b> – kreativita</p> <p><b>VV</b></p>

	při tvorbě např. plakátu		
--	--------------------------	--	--

<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Ročník: 7.</b>		<b>Hodinová dotace: 1</b>	
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<p>➤ Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>➤ Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže otevřít existující soubor, upravit vlastnosti pomocí vhodných nástrojů a aplikací</li> <li>- umí vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu</li> <li>- dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinam, příp. s jiným názvem</li> <li>- z obrázků dokáže vytvořit jednoduchý plakát, apod.</li> <li>- využívá estetická a typografická pravidla</li> </ul> <p>dokáže vytvořit tabulku, upravit její vzhled, vyplnit ji daty (text, čísla) nebo obrázky</p>	<p><b>Textový editor - <u>opakování</u></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- formátování a editace textu</li> <li>- vkládání obrázků a úprava uložení, otevření souboru</li> <li>- kopírování části textu</li> <li>- dodržování typografických pravidel</li> <li>- odrážky, číslování, tabulátory</li> <li>- tvorba tabulek, úprava jejich vzhledu, pojmy buňka, sloupec, řada</li> <li>- <b>Projekt: Bestiář aneb Katalog strašidel</b></li> </ul>	<p><b>OSV 5 – kreativita</b></p> <p><b>VV</b></p>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se a dokáže využít základní funkce PP</li> <li>- zpracuje vlastní jednoduché téma a prezentuje ho (Ochrana přírody, cestování)</li> <li>- posoudí informace z internetu</li> </ul>	<p><b>Power Point</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní nástroje vlastní jednoduchá prezentace</li> </ul>	<p><b>OSV 8</b>  <b>VDO 2</b>  <b>EV 3,4</b>  Př,Z, Hv, F,CH,atd</p>
--	---	---	--

<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Ročník: 7.</b>		<b>Hodinová dotace: 1</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-Využívá informace z internetu k zefektivnění učení</li> <li>- komunikuje pomocí internetu</li> <li>- přistupuje zodpovědně k nevhodnému obsahu některých stránek na internetu</li> </ul>	<p><b>Internet</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- elektronická pošta, komunikace</li> <li>- přenos informací v PC a jejich zpracování</li> <li>- chat</li> <li>- nebezpečí v elektronické poště</li> <li>- komunikace v síti</li> </ul>	<p><b>VDO 2 – svoboda slova</b>  <b>VMEGS 2</b></p> <p><b>Naukové předměty</b></p>



Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</li> <li>➤ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže upravit vzhled dokumentu</li> <li>- chápe význam stylů a dokáže je prakticky používat</li> <li>- s citem dokáže uplatnit obrázky v textu</li> <li>- má plně pod kontrolou uspořádání textu a dalších objektů na stránce</li> <li>- využívá estetická a typografická pravidla</li> </ul>	<b>Textový editor Office 2007</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lupa, neviditelné znaky</li> <li>- klávesové zkratky</li> <li>- formát odstavce</li> <li>- vícestránkové dokumenty</li> <li>- styly, vkládání obrázků</li> <li>- obtékání textu, ozdobný nápis</li> <li>- spolupráce s dalšími aplikacemi (Exel)</li> <li>- číslování stránek, vzhled stránky (velikost, okraje)</li> </ul>	ČJ Z  <b>OSV 11-</b> spolupráce v týmu
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji číselnými hodnotami a upravit její vzhled</li> <li>- s daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché operace</li> <li>- vytvoří graf</li> <li>- tabulku i graf dokáže vložit do textového editoru</li> </ul>	<b>Tabulkový procesor</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- k čemu slouží</li> <li>- pojmy buňka, sloupec, řada</li> <li>- pohyb mezi sešity, listy</li> <li>- označení buněk</li> <li>- vytvoření tabulky, zadávání dat, formát buňky</li> <li>- jednoduché vzorce</li> <li>- vytvoření grafu na základě tabulky</li> </ul>	<b>M</b> – jednoduché početní operace, grafické znázornování hodnot

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Ročník: 8.

Hodinová dotace: 1

Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Přířezová témata
<p>➤ ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá rozšířené funkce grafického editoru</li> <li>- využije grafický program při vlastní tvorbě (plakát, diplom)</li>   <li>- rozlišuje základní formu fotografie</li> <li>vytvoří album</li> </ul>	<p><b>Vektorová grafika</b> – Zoner Callisto 5 pro pokročilé</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Objekty – označování, přesun, změna tvaru</li> <li>- barva a změna barvy</li> <li>- tvar čar, úprava automatických tvarů</li> <li>- kopírování a úprava objektů</li> <li>- pokládání objektů přes sebe</li> <li>- práce s hladinami, psaní textu</li> <li>- bitmapová a vektorová grafika</li> </ul> <p><b>Zoner Media Explorer 6</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Základy nástrojů k práci s fotografií</li> <li>- vložení fotografie</li> <li>- úprava digitální fotografie</li> <li>- <b>Projekt: Želví fotogalerie</b> (Podle možnosti, zvuk, video, Movie Maker)</li> </ul>	<p><b>OSV 1</b></p> <p><b>ČJ</b></p> <p><b>VV</b></p> <p>M</p> <p>F</p>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- používá informační zdroje na</li> </ul>	<p><b>Elektronická pošta - opakování</b></p>	

	uživatelské úrovni - chrání počítač před nebezpečným poškozením	- funkce, běžné použití - viry, spam, poplašná zpráva přílohy el. pošty	<b>OSV 8</b> – pravidla komunikace
<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Ročník: 8.</b>		<b>Hodinová dotace: 1</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</li> <li>➤ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</li> <li>➤ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- k zadanému tématu dokáže vyhledat a zpracovat informace s využitím dostupného SW</li> <li>- vytvoří písemný výstup, který splňuje formální i estetické nároky</li> </ul>	<b>Práce s informacemi</b> (v průběhu celého šk. roku) <ul style="list-style-type: none"> <li>- analýza tématu</li> <li>- vyhledávání informací v informačních zdrojích (web, e-mail, el. konference, knihovny...)</li> <li>- zpracování informací</li> <li>- v písemné formě užít citace</li> </ul>	<b>ČJ</b>

<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Ročník: 9.</b>		<b>Hodinová dotace: 1</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>

<p>➤ ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě</li>   <li>- Má přehled o vývoji výpočetní techniky</li> <li>- chápe fungování počítač. sítí</li> <li>- ochraňuje autorská práva, zná pojmy duševní vlastnictví, copyright</li> <li>- zná rozdíl mezi HW a SW</li> <li>- dokáže upravit vzhled dokumentu</li>   <li>- dokáže vytvořit tabulku a graf, upravit jejich vzhled</li> <li>- používat základní vzorce a jednoduché funkce</li> <li>- tabulku dokáže převést do textového editoru</li> </ul>	<p><b>Stručné zopakování základní látky:</b>  <b>Práce se složkami a soubory</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- připomenutí postupů vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru</li> </ul> <p><b>Teorie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opakování – vývoj výpočetní techniky, HW, SW, sítě</li> </ul> <p><b>Word:</b> formát písma, odstavce, styly, vzhled stránky, číslování, záhlaví, zápatí</p> <p><b>Exel:</b> vytvoření a úprava vzhledu tabulky, vzorce, základní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- funkce, formát, kopírování buňky</li> <li>- vytvoření a úprava vzhledu grafu, spolupráce s textovým editorem</li> </ul> <p><b>Projekty: (výběr)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><b>D) Elektronická žákovská knížka</b></li> <li><b>E) Nákupní košík</b></li> <li><b>F) Jubileum</b></li> </ul>	
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: <b>Informační a komunikační technologie</b>				
Vyučovací předmět: <b>Informační a komunikační technologie</b>				
Ročník: <b>9.</b>		Hodinová dotace: <b>1</b>		
Očekávaný výstup RVP	Dílčí výukové cíle	Učivo	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata	
<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ uplatňuje estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</li> <li>➤ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</li> <li>➤ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</li> <li>➤ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</li> <li>➤ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- suverénně používá el.poštu pro komunikaci i odesílání příloh</li> </ul>	<b>Elektronická pošta – průběžně</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- připomenutí připojení přílohy k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé pošty</li> </ul>	<b>OSV 8,10,11</b> <b>MV 2 – vztahy a komunikace</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Web používá jako zdroj informací</li> </ul>	<b>WWW – průběžně</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pohyb po webu: přes hypertextové odkazy, známá adresa, vyhledávání</li> <li>- ukládání z webu: obrázek, celá stránka, kopírování části textu</li> </ul>	<b>VDO 2 – svoboda slova</b>	
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámí se s tvorbou webových stránek pomocí zdrojového kódu</li> <li>- dokáže vytvořit soubor webovských stránek propojených hypertextovými odkazy</li> <li>- Ví, jak oživit webovou stránku animovanými obrázky a aplety</li> <li>- Umí umístit webové stránky na Internet</li> </ul>	<b>Tvorba webových stránek</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy tvorby web.stránek v editoru (NVU, FrontPage)</li> <li>- pozadí, písmo, vložení tabulky a její využití pro uspořádání textu a obrázků na stránce</li> <li>- vložení obrázku</li> <li>- vytvoření hypertextového odkazu zdrojový kód – seznámení (HTML,styly)</li> </ul>	<b>Projekt: Vytvoření svých stránek a</b>	<b>Med.V 3,6</b> <b>OSV 5 – kreativita</b> <b>Med.V 7</b> <b>MV 2 – vztahy a komunikace</b>

		<b>vložení na internet</b> <b>Témata: a) Bylo nebylo</b> <b>        b) Webová učebnice</b> <b>        c) Naše třída</b>	
--	--	--	--

<b>Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie</b>			
<b>Ročník: 9.</b>		<b>Hodinová dotace: 1</b>	
<b>Očekávaný výstup RVP</b>	<b>Dílčí výukové cíle</b>	<b>Učivo</b>	<b>Mezipředmětové vztahy Průřezová témata</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže vytvořit počítačovou prezentaci</li> <li>- umí vložit snímky a animovat je</li> <li>- naučí se použít vhodný text i jeho množství</li> <li>- naučí se vystoupit s prezentací a dodržovat pravidla</li> </ul>	<b>PowerPoint 2007</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- počítačová prezentace</li> <li>- vhodná témata: <ul style="list-style-type: none"> <li>f) Vesmír</li> <li>g) Prezentace firmy, třídy</li> <li>h) Pohádková prezentace</li> <li>i) „Jsem to já jak zamlaďa“</li> <li>j) Vzpomínky na třídu</li> </ul> </li> </ul>	

**4. ročník**

verze od 1.9. 2012

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Místo, kde žijeme</b>			
	<p>... popíše okolí domova a označí na mapě;                      ... je schopen základní orientace v jízdním řádu;</p> <p>... aplikuje poznatky o škole – užívá řádně prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy;</p> <p>... žák používá mapy, __- obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky, orientační body a linie, světové strany;</p> <p>... předvede bezpečnou cestu do školy;</p> <p>... vysvětlí mapy - obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky;                      ... popíše evropské_ zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině;</p> <p>... popíše povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině atd. České republiky;</p>	<p>- Využití mapy, plánu</p> <p>- Jízdní řád</p> <p>- Dopravní značky, pravidla bezpečnosti chodce a cyklisty</p> <p>- Školní řád, orientace ve škole a okolí, pravidla bezpečného a společenského chování</p> <p>- Světové strany</p> <p>- Glóbus, mapy, plány</p> <p>- Cesta do školy, na policii, do zdravotního střediska, nejbližším dopravním prostředkem</p> <p>- Orientace na mapě, glóbu</p> <p>- Nadmořská výška, značky, vysvětlivky</p> <p>- Povrch ČR, vodstvo</p>	<p><b>1.1.5.</b></p> <p><b>2.1.</b> <b>1.2.2.</b></p> <p><b>5.2.</b> <b>5.3.</b></p>



<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</li> <li>• Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</li> </ul>	<p>... prozkoumá obec (město), místní krajinu – její části, polohu v krajině, minulost a současnost města, význačné budovy, dopravní síť;</p> <p>... zná důležitá místa svého regionu jak aglomeračního, tak i přírodního rázu;</p> <p>... uvede příklady vlivu krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí;</p> <p>... čte v mapách a plánech;</p> <p>... nachází rozdíly mezi regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR;</p> <p>... uvede příklady zajímavostí z Evropy – evropské státy, EU, cestování;</p> <p>... přiřadí pojmy : naše vlast- domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Životní prostředí člověka, základní podmínky pro život člověka</li> <li>- Významné atraktivita cestovního ruchu kraje</li> <li>- Významná místa a zajímavosti města 4.r. zvláštnosti osídlení kraje, významná města, místa a stavby regionu</li> <li>- Životní prostředí regionu, chráněná území, rostliny a živočichové</li> <li>- Turistická mapa a plán města a jeho okolí</li> <li>- Historické země ČR města – vznik, vývoj měst v ČR</li> <li>- Historické památky, významná města ČR</li> <li>- Sousední státy ČR</li> <li>- Parlament, zákony, demokratická práva občanů</li> <li>- Prezident, vláda, státní symboly</li> <li>- Státní svátky</li> <li>- Památná místa ČR</li> </ul>	<p><b>5.3.</b></p> <p><b>5.4.</b></p> <p><b>3.3.</b></p> <p><b>2.3.</b></p>
<b>Lidé kolem nás</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyjádří na základě svých vlast-</li> </ul>	<p>...uvědomuje, jaké má postavení</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rodina – postavení jedince</li> </ul>	<p><b>1.2.</b></p>

ních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci.	v rodině a ve společnosti, svoje základní práva a povinnosti;	v rodině, život a funkce rodiny, - Školní řád, orientace ve škole a okolí, pravidla bezpečného a společenského chování,	<b>2.1.</b>
• Rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.	... uvede telefonní číslo linky důvěry, krizového centra, pravidla telefonování na tyto instituce; ... vyjmenuje zásady bezpečného chování v různém prostředí; ...Správně se zachová v krizových situacích.	- Soužití lidí – pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ - Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování.	<b>4.1., 4.2., 4.4.</b>  <b>1.2.2.</b> <b>1.2.4.</b>
• Orientuje se v základních formách vlastnictví peněz, peníze používá v běžných situacích.	... seznamuje se s formami vlastnictví, měnou; ...uvědomuje si formy vlastnictví a hodnotu peněz; ... používá peníze v běžných situacích.	- Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, peníze	<b>2.2.</b>
• Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce.	... uvede příklady vlivu krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí; ... zajímá se o životní prostředí ve svém okolí a městě; ... vnímá problémy životního prostředí a snaží se navrhnout možnosti zlepšení životního prostředí; ... je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení.	- Základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi	<b>5.3., 5.4.</b>
<b>Lidé a čas</b>			

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.</li> </ul>	<p>... žák analyzuje báje, mýty, pověsti a minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Památky minulých dob: kronika, muzeum, umělecké památky, staré fotografie, dobový tisk, obrazy a jiné předměty</li> <li>- Významné události, jejich místa, pomníky, místní pověsti</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</li> <li>• Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků.</li> <li>• Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</li> </ul>	<p>... popíše regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost;  ... prozkoumá báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků;</p> <p>... porovnává současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení;</p> <p>... ... prokazuje orientaci v našich dějinách, dokáže vlastními slovy vysvětlit, jak některé historické události a některé významné osobnosti ovlivnily naši současnost;</p> <p>... chápe pojem tradice, dokáže říct, kdy se slaví naše nejdůležitější svátky, především však vysvětlí, proč svátky slavíme.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Orientace se v čase – minulost, přítomnost, budoucnost, vývoj událostí.</li> <li>- Místní pověsti, kroniky, památná místa, staré pověsti české;</li> <li>- Dávni obyvatelé naší vlasti, archeologické vykopávky;</li> <li>- Říše Velkomoravská, Cyril a Metoděj</li> <li>- Přemyslovci, české království (Bořivoj, sv. Václav, sv. Vojtěch, Přemysl Otakar I., Anežka Přemyslovna, Přemysl Otakar II.)</li> <li>- Lucemburkové (Eliška Přemyslovna, Karel IV.)</li> <li>- Husitství (Jan Hus, Jan Žižka, Jiří z Poděbrad)</li> <li>- J.A.Komenský</li> <li>- Minulost, století, věk, stáří, starobylost</li> <li>- Významné svátky v závislosti na čase: Velikonoce, dušičky, Váno-</li> </ul>	<p><b>6.1.4</b></p> <p>D</p>

		ce, Nový rok, 28.říjen. - Státní svátky – památná místa, události, slavnosti.	
<b>Rozmanitost přírody</b>			
	... vysvětlí význam a vzájemné vztahy mezi organizmy, nazve základní společenstva.	- Ekosystémy, společenstva rostlin a živočichů, vztahy organismů v lese - Význam lesů pro člověka a krajinu;  - Jednotky času - Rozmanitosti letní a podzimní přírody - Příroda v zimě - Jarní období	<b>5.1.</b>
	... zkoumá a popisuje rostliny, houby, živočichy – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživu, stavbu těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka.	- Byliny - Plané a kulturní rostliny - Dřeviny - Rostliny podle stavby těla - Lesní stromy - Houby - Domácí zvířata	
	... navrhuje řešení ohleduplného chování k přírodě a ochrany přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvi-	- Konkrétní životní situace – vycházky, filmy, - Modelové situace - Exkurze, přednášky k tématu ochrana přírody a životního pro-	<b>1.3.</b>

	dace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.	středí	
	... prozkoumá látky a jejich vlastnosti – třídí látky, zkoumá změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnává látky a měří veličiny s praktickým užíváním základních jednotek.	- pokus s rostlinami, péče o rostliny	
	... zná základní pravidla bezpečnosti pro přesun chodce i přesun cyklisty po veřejných komunikacích.	- silniční provoz	
<b>Člověk a jeho zdraví</b>			
	Žák popíše lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavbu a funkce	- stavba děla – vnější a vnitřní, nejdůležitější orgány a orgánové soustavy a jejich funkce.	<b>1.2.1, 1.2.2, 1.2.3 1.1.3 5.4, 5.5 6.2, 6.6</b>
	Žák porovná lidské tělo – vývoj jedince, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou.	- období života, odlišnost člověka od jiných živočichů, lidské odlišnosti, obecná úcta ke každému člověku.	<b>1.2.3</b>
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky.	Žák odůvodní nutnost péče o zdraví. Uvede příklady, jak trávíme volný čas.	- zdravá výživa, denní režim, - duševní hygiena – stres a jeho rizika	<b>1.1.4</b>
	Žák dovede aplikovat poznatky o osobním bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, silničním provozu v roli chodce a cyklisty	- úraz, druhy nebezpečí - silniční provoz	<b>1.1.4, 1.1.5</b>

	Dokáže vyhledat služby odborné pomoci.	- Linka bezpečí, důvěry, pomoc ve škole	<b>1.2.3</b>
--	--	---	--------------

<b>5.ročník</b>			
<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Dílčí výukové cíle</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezioborové vazby; Průřezová témata</i>
<b>Místo, kde žijeme</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</li> <li>• Zprostředkuje osobní zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</li> </ul>	<p>... popíše ČR, polohu, povrch, města, řeky, nížiny</p> <p>... používá mapu, - obecně zeměpisnou – obsah, grafika, vysvětlivky, orientační body a linie, světové strany.</p> <p>... seznámí se s Prahou jako hlavním městem, centrem vzdělanosti, historie, kultury, cestovního ruchu a dopravním uzlem</p> <p>... pozná ostatní vybrané oblasti a regiony ČR</p> <p>... uvede příklady zajímavostí z Evropy, seznámí se s evropskými státy, EU, významnými městy a cestováním</p>	<p>- Využití mapy, plánu</p> <p>- ČR opakování podle mapy</p> <p>Putování po ČR</p> <p>- Praha a okolí</p> <p>- regiony v ČR</p> <p>- vybrané oblasti ČR</p> <p>Evropa a svět</p> <p>- Evropa – poloha na Zemi,</p> <p>- kontinenty</p> <p>- evropské státy</p> <p>- evropská unie</p> <p>- významná města Evropy</p> <p>- cestování</p>	
<b>Lidé kolem nás</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Vyjádří na základě svých vlast-</li> </ul>		Rodina	

ních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině, společnosti	... uvědomuje si, jaké má postavení v rodině a ve společnosti,	- postavení v rodině	
• Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení s ostatními	... chápe mezilidské vztahy a soužití lidí různých etnik.	- soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, chování v soc. skupinách	
• Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	... správně se zachová v krizových situacích.	- základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, - principy demokracie	
• Orientuje se v základních formách vlastnictví peněz, používá peníze v běžných situacích.	Žák se seznamuje s formami vlastnictví, měnou.	- obchod, firmy, zájmové spolky, kulturní instituce	
<b>Lidé a čas</b>			
• Orientuje se v hlavních reáliích naší vlasti.	.	Obrazy z novějších českých dějin - naše vlast - základy státního zřízení a politického systému ČR	
	... zná státní svátky, ví, proč jsou slaveny	Státní správa a samospráva - státní symboly - státní svátky	



<ul style="list-style-type: none"> <li>• Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti.</li> </ul>	<p>... prokazuje orientaci v našich dějinách, dokáže vlastními slovy vysvětlit, jak některé historické události a některé významné osobnosti ovlivnily naši současnost;</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- nevolnictví, Marie Terezie, Josef II.</li> <li>- národní obrození, Národní divadlo</li> <li>- Vznik ČSR, 1. světová válka, TGM</li> <li>- vývoj Československa, Mnichov, 2. svět. válka</li> <li>- nové dějiny, návrat k demokracii</li> </ul>	
<b>Rozmanitost přírody</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</li> </ul>	<p>... vysvětlí rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva a živočišstva na Zemi;</p>	<p>Podmínky života na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podnebí, počasí</li> <li>- podnebné pásy</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Žák seznámí se s pojmy Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období, podnebí, popíše změny počasí</li> </ul>	<p>... seznámí se s pojmy Vesmír a Země, sluneční soustava, den a noc, roční období, podnebí; ... popíše změny počasí.</p>	<p>Vesmír a Země</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sluneční soustava</li> <li>- střídání dne i noci</li> <li>- roční období</li> </ul>	
	<p>... seznámí se se základy jednoduchých strojů, šetřením energií a používáním techniky v praxi</p>	<p>Člověk a technika</p>	

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zhodnotí některé činnosti člověka v přírodě a zvažuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</li> </ul>	<p>... navrhuje řešení ohleduplného chování k přírodě, učí se chápat význam třídění odpadu a odpovědnost lidí za ekologické katastrofy</p>	<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přednášky k tématu ochrana přírody</li> </ul>	
<b>Člověk a jeho zdraví</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí lidského těla a podpoře vlastního zdravého způsobu života.</li> </ul>	<p>... vysvětlí, proč je nutná péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; ... uvede příklady reklamních vlivů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zdraví, harmonie organismu, hodnota zdraví, ochrana</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.</li> </ul>	<p>... vyjádří vlastními slovy základy lidské reprodukce; ... biologické a psychické změny v dospívání.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- dospívání a biologické změny</li> <li>- poučení o hygieně,</li> <li>- změny u dívek a chlapců v pubertě.</li> </ul>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Rozšiřuje poznatky o orgánových soustavách a smyslovém ústrojí, uplatňuje základní dovednosti a návyky podpory zdraví a jeho preventivní ochrany.</li> </ul>	<p>... umí popsat lidské tělo a funkci jeho vnitřních orgánů</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- lidské tělo, kostra, svaly, kůže</li> <li>- orgánové soustavy v lidském těle</li> <li>- smyslová ústrojí</li> </ul>	
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- a sluchu, význam ticha pro nervovou soustavu</li> <li>- správná výživa, obezita, poměr výšky a hmotnosti.</li> <li>- nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová prevence.</li> </ul>	

